НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

МОГИЛЯНСЬКІ СТУДІЇ

Навчальні плани,
анотації дисциплін,
професорсько-
викладацький склад

Київ
2024

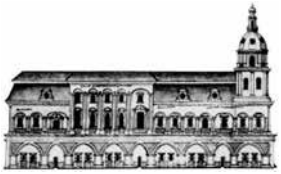

Цей довідник ми уклали саме для вас, шановні друзі, хто вирішив поєднати своє життя з Національним університетом «Києво-Могилянська академія».

«Могилянські студії» містять інформацію про професорсько-викладацький склад факультетів і кафедр, навчальні плани та програми підготовки бакалаврів і магістрів, анотації навчальних дисциплін, які читають у НаУКМА. Усе це допоможе вам скласти свій план навчання.

Бажаємо успіху і будемо раді зустріти вас у Могилянці!

Зміст

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ
Загальноуніверситетські дисципліни 5
Факультет гуманітарних наук
032 Історія та археологія 8
033 Філософія 17
034 Культурологія 30
035.01 Філологія (українська мова та література) 43
035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)) 49
Факультет економічних наук
051 Економіка 70
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок 76
073 Менеджмент 95
075 Маркетинг 104
Факультет інформатики
113 Прикладна математика 114
121 Інженерія програмного забезпечення 122
122 Комп'ютерні науки 135
Факультет правничих наук
081 Право 150
281 Публічне управління та адміністрування 168
Факультет природничих наук
091 Біологія та біохімія 182
101 Екологія 192
102 Хімія 199
104 Фізика та астрономія 204
Факультет соціальних наук і соціальних технологій
052 Політологія 213
054 Соціологія 223
061 Журналістика 234
Освітня програма:
• Зв'язки з громадськістю 234
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії 244
Факультет охорони здоров'я, соціальної роботи і психології
053 Психологія 254
229 Громадське здоров`я 263
231 Соціальна робота 273
НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПІДГОТОВКИ МАҐІСТРІВ
Загальноуніверситетські дисципліни 284
Факультет гуманітарних наук
032 Історія та археологія 286
Освітньо-наукові програми:
• Історія 286
• Юдаїка 291
• Археологія 297
033 Філософія 302
034 Культурологія 311
035.01 Філологія 319
Освітньо-наукові програми:
035.01 Теорія, історія літератури та компаративістика 319
035.01 Теорія, історія української мови та компаративістика 326
035.041 Мови (англійська й українська) та комунікація 333

Факультет економічних наук

051 Економіка 344
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок 351
073 Менеджмент 357
Освітньо-наукові програми:
• Розвиток бізнесу: управління та консалтинг 357
075 Маркетинг 364

Факультет інформатики

111 Математика 371
Освітньо-наукові програма:
• Комп`ютерна математика 371
113 Прикладна математика 373
121 Інженерія програмного забезпечення 377
122 Комп'ютерні науки 381
124 Системний аналіз 391

Факультет правничих наук

081 Право 395
281 Публічне управління та адміністрування 409

Факультет природничих наук

091 Біологія та біохімія 419
Освітньо-наукові програми:
• Молекулярна біологія 419
• Лабораторна діагностика біологічних систем 425
101 Екологія та охорона навколишнього середовища 430
102 Хімія 435
104 Фізика та астрономія 439

Факультет соціальних наук і соціальних технологій

052 Політологія 443
Освітньо-наукові програми:
• Політологія 443
• Антикорупційні студії 449
054 Соціологія 455
061 Журналістика 458
Освітньо-наукові програми:
• Журналістика 458
• Зв'язки з громадськістю 465
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії 478

Факультет охорони здоров'я, соціальної роботи і психології

053 Психологія 483
073 Менеджмент 490
Освітньо-наукова програма:
• Менеджмент в охороні здоров'я 490
• Management in Health Care 500
229 Громадське здоров`я 507
231 Соціальна робота 517

Навчальні плани підготовки бакалаврів

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова за професійним спрямуванням

1–2 триместри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 3 зал. б., Г. Г. Голосовська, кандидат філологічних наук, доцент, О. В. Калиновська, старший викладач, О. Г. Тодор, кандидат філологічних наук, доцент, Л. В. Дика, кандидат філологічних наук, доцент, Н. Г. Тоцька, старший викладач, Н. С. Трач, кандидат філологічних наук, доцент, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, старший викладач, Н. В. Кобченко

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з української орфографії, орфоепії, практичної морфології, стилістики тощо. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування української мови на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, важливими питаннями мовної політики, мовного законодавства та мовної ситуації, історії розвитку української професійної термінології, стильової диференціації сучасної української мови. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня грамотності фахового мовлення, лексичного запасу як загальномовної лексики, так і професійної термінології, редагування, написання різножанрових текстів (ділові папери, есеї, рецензії) та підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні мовознавчі та фахові теми – аналіз мови ЗМІ, текстів сучасних українських письменників, опис термінологічних проблем у галузі тощо.

Вступ до «Могилянських студій»

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 зал. б., С.М.Квіт, доктор філологічних наук, професор, Т.О. Ярошенко, кандидат історичних наук, доцент, С.О. Чуканова, кандидат педагогічних наук, ст.викладач, О.О.Корольова, старший викладач, І.О. Рудь, старший викладач, Л.В.Музиченко, старший викладач.

Головна мета курсу - підготовка студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних вимог освіти, здатності ефективно працювати з інформацією, аналізувати та узагальнювати отримані знання, використовувати комп’ютерні та комунікаційні технології для освітніх та дослідницьких потреб, ефективно володіти методами навчання та самонавчання, іншими ІгапкїегаЬІе та кой ккіїїк. Заняття з курсу поєднують лекційний виклад, виконання практичних робіт, обговорення в класі, виконання самостійних робіт, проведення проміжних тестів. Програму побудовано з урахуванням особливостей навчального процесу в НаУКМА, в т.ч. у дистанційному та змішаному форматі, основ інформаційного пошуку та роботи з джерелами (друкованими, електронними) в бібліотеках університету, вимог комунікаційної політики та кібербезпеки, роботи в середовищі БікіШи (МооШе), академічної доброчесності та нульової толерантності до плагіату, введення до корпоративної культури та ознайомлення з могилянськими цінностями, традиціями, історією. Передбачено ознайомлення з нормативною базою в галузі вищої освіти в цілому та відповідними положеннями, що діють в НАУКМА. Практичні та семінарські заняття передбачають ознайомлення студентів з ресурсами університету, Центру електронної освіти, бібліотеки та вироблення практичних навичок у інформаційному пошуку, засобах організації навчального процесу та самостійної роботи, знайомству з основами корпоративної комунікації через М8 Ойісе 365, основами цифрової безпеки, основним елементам психологічного налаштування на університетське середовище та новий спосіб життя в якості студента, формуванню навичок кой ккіїїк (презентаційні навички, стресостійкість, управління часом, робота в команді тощо). Виділено окремий блок питань, пов’язаний з академічною доброчесністю та існуючою політикою щодо запобігання плагіату в НаУКМА.

Англійська мова

1-2 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Н.І. Балацька, кандидат педагогічних наук, доцент, Л.Л. Бачинська, старший викладач, О.В. Гончарук, старший викладач, О.М. Демидович, кандидат педагогічних наук, доцент, І.В. Денисенко, старший викладач, О.О. Доб'я, старший викладач, О.В. Духота, старший викладач, Л.П. Жукорська, старший викладач, О.П. Качурець, старший викладач, Н. М. Максимчук, старший викладач, І.Д. Піроженко, старший викладач, А.Л. Польщак, кандидат філологічних наук,старший викладач, Л.Я. Ратушна, старший викладач, І.В. Сем'янків, старший викладач, Н.В. Соломашенко, старший викладач, Т.П. Сорокіна, старший викладач, І.О. Ушакова, кандидат педагогічних наук, доцент, А.Ю. Шугай, старший викладач.

Програма курсу «Англійська мова» (General English) базується на комунікативному підході до вивчення мови й належить до нового типу навчальних програм. На першому плані – завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу – теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), яка чітко визначає цілі навчання, що модифікуються й уточнюються залежно як від кінцевої мети курсу, так і від результатів поточного тестування; специфікацію конкретних мовних навичок і умінь (комбінація чотирьох основних макронавичок – читання, письма, слухання й говоріння, на основі яких визначаються мікронавички, наприклад, написання ділового листа, автобіографії, оглядове читання, телефонна розмова, сприйняття на слух оголошення тощо); систему типових моделей спілкування для тієї чи іншої мовної ситуації, що вимагає вивчення функціональної граматики.

Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб студента ("needs analysis") та віднайдення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Основною передумовою розробки такої програми є перегляд традиційної ролі вчителя-інструктора. Зорієнтований на слухача підхід, який по суті є одним з основних принципів теорії комунікативного навчання, передбачає повний перехід від ролі викладача як домінантної особи до ролі порадника, консультанта, ініціатора й стимулятора різних видів мовленнєвої діяльності в аудиторії. Програма передбачає системне й комплексне застосування технічних засобів навчання, а також інших методичних засобів і прийомів, що сприяють вирішенню проблем навчання усному мовленню і ситуативній мовленнєвій спрямованості. Банк роздаткових матеріалів із розмовних тем, проведення дидактичних ситуативно-рольових і ділових ігор поряд з іншими видами аудіовізуального унаочнення допомагає створити наочний фон мовної ситуації та передумови мовного висловлення.

Англійська мова (за професійним спрямуванням)
3-4 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Н.Б. Бадьйор, старший викладач, Н.І. Балацька, кандидат педагогічних наук, доцент, Л.А. Батурська, кандидат філологічних наук, доцент, Т.Й. Бузало, старший викладач, Т.О. Верещагіна, старший викладач, М.В. Гусар, кандидат філологічних наук, доцент, А.Ю. Заїка, старший викладач, Л.В. Заїкіна, старший викладач, Л.М. Залєська-Зарічна, старший викладач, А.О. Карапетян, кандидат наук, доцент, Ю.В. Кононець, кандидат філологічних наук, доцент, Л.О. Нестеренко, кандидат наук, доцент, Г.В. Новікова, старший викладач, Т.Б. Прісна, старший викладач, Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент, О.Ю. Сидорова, старший викладач, Л.В. Сергієнко, старший викладач, А.С. Ушаков, кандидат педагогічних наук, доцент.

"English for Professional Needs" is a new type of educational programmes aimed at developing language skills for professional needs. The programme consolidates the knowledge acquired within General English Course and helps students to expand professional vocabulary and improve skills: speaking, writing, reading and listening, which are neccessary for their qualification. "English for Professioal Needs" is intended to facilitate students to master their academic approaches to analytical reading of special texts, summary writing, essay writing, group discussions, debates and presentations as well as note-taking, listening for gist and listening for details. The programme is designed to develop critical thinking and to prepare students for further successful studies on ESP and Master's programmes.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова - 2: Англійська мова для науковців
5-6 семестри, 4 год/тижд., залік, 7 кредитів, О.П. Качурець, старший викладач

The focus of the course is on the language used in scientific discourse. The course is set in a context to help motivate students to use authentic modern materials concerning their major or minor fields. Modern scientific texts are used to cover some discussion points in Biology, Chemistry and Physics and stimulate further language practice. The language level is straihtforward and clear, and is supported by diagrams and photographs to aid understanding and help students with different learning styles. The course is designed to

revise and consolidate the knowledge students have after the 1st and 2nd year of studying at undergraduate programs.

Англійська мова - 2: Англомовний курс з творчого письма
5-6 семестри, 4 год/тижд., залік, 7 кредитів, Н.Б. Бадьйор, старший викладач

Мета курсу - навчитись писати англійською так само вільно, як і українською. Що ми для цього робимо? Читаємо класичні й сучасні літературні твори та аналізуємо їх – пишемо власні оповідання, фрагменти творів (діалоги, описи, монологи тощо), дискутуємо з приводу прочитаного та написаного, вчимося застосовувати у мові граматичні конструкції, сучасні англійські метафори, ідіоми та фразеологізми, тренуємося писати в різних літературних стилях та жанрах, відпрацьовуємо літературні прийоми – і взагалі не боїмося бути співавторами Ернеста Хемінгвея, Курта Вонегута, Ф. С. Фітцджеральда. Курс розрахований на студентів ІІІ р. н. бакалаврських програм. Найкращі роботи слухачів курсу публікуються у блозі курсу Creative Writing: http://workshopcreativewriting.blogspot.com/http://workshopcreativewriting.blogspot.com

Англійська мова - 2: Англійська мова для міжнародної банківської справи, фінансів та аудиту
5-6 семестри, 4 год/тижд., залік, 7 кредитів, Л.В. Сергієнко, старший викладач

This is an upper-intermediate/ advanced level course designed to meet your professional expectations and needs in the spheres of Finance, Banking, Auditing and Investment. The course builds around a professionally based program which provides further vocabulary and grammar habit formation, as well as the development of listening, speaking, reading and writing skills. This communicative and interactive course includes professionally oriented and task-based activities, and it is designed for those who plan to develop a future career in the area of banking, finance and auditing. It is a student-centered course designed with the intention to cover the areas of the students' needs and interests and we constantly surf the waves of the net, media and our imagination for fresh business ideas :). The objective of the English Course for International Banking, Finance and Auditing is also to develop and activate the students' vocabulary necessary to achieve a success in all types of the modern professional communication (discusssions, presentations and various forms of professional writing, etc.) Students will be involved in solving a series of structured tasks to develop all language skills. Special attention will be paid to the professional presentation skills development and writing skills necessary for passing the ACCA Qualification.

Англійська мова - 2: Англійська мова для правників
5-6 семестри, 4 год/тижд., залік, 7 кредитів

The course provides an overview of the key areas of Legal English that future lawyers should master to express themselves correctly and appropriately in both written and spoken communication. Through a wide variety of exercises and assignments based on authentic legal resources (texts, videos, audio tracks) learners will gradually advance their knowledge, life skills, and abilities. The English course is supposed to become a platform for student-driven learning where everyone benefits from group community wisdom.

Практикум з англійської мови
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.О. Кучерова, кандидат філологічних наук, доцент

The course builds the skills and knowledge students need to express themselves confidently in a real English-speaking environment. Through authentic models of effective communication, students develops fluency in the listening and speaking skills needed to achieve academic and personal success. Powerful ideas from TED Talks are used to develop essential 21st century skills, including critical thinking, collaboration, and visual literacy. The course is also relevant for students preparing to take internationally recognized tests or further studies at a master program. The course offers a variety of authentic materials that familiarise students with real English expressions (including figurative language) and scenarios to communicate effectively in the global community. The course creates opportunities for students to practice and sharpen a number of important skills, including the ability to articulate and defend one's positions, consider different points of view, discuss controversial ideas, debunk a myth, rant or rave, enlist and evaluate evidence, and comment on infographics. Class meetings will include listening exercises, discussions, team debates, role-plays, case studies, individual, pair and group presentations. Inspired by TED speakers, students will deliver a short persuasive presentation of their own.

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ІСТОРІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

1, 2 семестри, 3/3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент, О.М. Клименко кандидат історичних наук, старший викладач

Курс спрямований на вивчення історії України з найдавніших часів до наших днів. Передбачено ознайомлення студентів зі станом сучасних історичних досліджень формування української нації, Української революції 1917–1921 років, Другої світової війни. Висвітлення радянського періоду здійснюватиметься на основі нових історіографічних концепцій та розвідок. Увагу акцентовано також на актуальних проблемах історії після здобуття Україною незалежності.

Первісна історія України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л. Л. Залізняк, доктор історичних наук, професор

Походження людини. Історія первісного суспільства. Мисливство прильодовикової епохи. Неолітична революція. Походження індоєвропейців. Скіфсько-сарматська доба. Походження українців та їхніх сусідів. Зазначені теми викладаються з урахуванням новітніх досліджень у галузі праісторії та археології. Теоретичний курс закріплюється навчальною археологічною практикою.

Історична географія України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Я.В. Затилюк, кандидат історичних наук, старший викладач

Ознайомлення студентів з основними етапами формування етнічної та політичної термінології України, її кордонів, а також сучасного складу населення. Мета: на підставі вивчення найважливіших джерел та історіографії залучити студентів до самостійного опрацювання картографічних, актових та наративних пам’яток з історичної географії.

Історія античного світу

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Є. В. Синиця, кандидат історичних наук, старший викладач

Основні тенденції формування цивілізації в добу Античності, закономірні й характерні риси історичного процесу в Середземномор’ї протягом І тис. до н. е. – першої половини І тис. н. е., основні етапи й вузлові події епохи. Зміни в системі життєвих цінностей, світосприйнятті й ментальності тогочасного суспільства, здобутки, які воно залишило людству.

Історія середньовічної європейської цивілізації: Візантія і Східно-Центральна Європа
3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. Ю. Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Курс складається з двох блоків: 1) формування і розвиток Візантії, її вплив на Балкани і Русь, культуру; роль православ’я; 2) розселення, формування держав і суспільств у Східно-Центральній Європі, взаємини сусідів, поширення християнства, культурний розвиток

Вступ до історії

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – дати студентам загальне уявлення про зміну культурних матриць європейського історіописання від Античності до наших днів; пояснити зміст базових понять історичної науки; показати пізнавальні можливості категорій «джерело», «метод», «інтерпретація»; закласти основу практичних навичок у написанні власного дослідницького тексту – постановці проблеми, збиранні матеріалу, структурі й логіці викладу, науковому апараті. Окрему увагу приділено прищепленню засад академічної етики у використанні джерел та історіографічних праць.

Історія середньовічної європейської цивілізації: Західна і Північна Європа

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Вивчення історії Середньовіччя має на меті ознайомлення студентів з основними досягненнями європейської цивілізації впродовж V–XV ст., коли формується ієрархічне аграрне християнське суспільство, закладаються основи європейської освіти, вибудовуються підвалини основних європейських держав.

Історія західної цивілізації: від Ренесансу до Просвітництва (1492–1789)

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К.Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Вивчення історії Західної Європи та її довкілля в період від доби Ренесансу до епохи Просвітництва має на меті ознайомлення студентів з основними досягненнями європейської цивілізації впродовж другої половини XV–XVIII ст., тобто визначальних явищ інтелектуальної історії, економіки, суспільного розвитку від часів, коли проявились наслідки Великих географічних відкриттів до переддня Великої французької революції.

Історія Стародавнього Сходу

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Мета курсу - ознайомити студентів із основними характеристиками низки орієнталістичних дисциплін, які досліджують історичний розвиток стародавніх цивілізацій Сходу та методологією ведення дослідження у сходознавчих дисциплінах.
Примітка: В силу специфіки стародавніх орієнтальних дисциплін, оволодіння методологією наукового дослідження яких – це довгий і трудомісткий процес, який передбачає багато років підготовки, в тому числі і мовну компетентність, даний курс лекцій не може претендувати на підготовку в результаті його дослідників в жодній орієнтальній дисципліні. Тому після прослуховування цього курсу, студенти ще не зможуть працювати із автентичними джерелами, завдання цього курсу ставиться навчити працювати із перекладами джерел. Також, орієнталістика передбачає володіння не лише східними мовами, а й мовами орієнталістики - англійською, німецькою, французькою, (і додатково іншими, італійською, турецькою, сучасною арабською, івритом, тощо, в залежності від дисципліни) – для того щоб могти вільно орієнтуватися і працювати із сучасною світовою історіографією.

Середньовічна історія України (IX - середини XIII ст.)

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними подіями та героями періоду, який називають «українським Середньовіччям». Хронологічно й тематично курс охоплює час існування Київської Русі й супутніх політичних утворень (з IX до середини XIV ст.): від виникнення Русі до розпаду Київської держави та входження її територій до складу Великого князівства Литовського, Корони Польської, Золотої Орди.

Курсова робота

4, 6д семестри, 3/3 кредити

Проміжна робота навчального характеру, що засвідчує знання основних засад написання наукового тексту. У ній студент має показати вміння підбирати й осмислювати дослідницьку літературу та джерела з конкретного питання, коректно формулювати мету й реферувати думки попередників та інформацію джерел, логічно будувати й структурувати власний текст, стисло обґрунтовувати висновки, правильно оформлювати науково-довідковийапарат. У результаті вивчення студент повинен: володіти основними засадами написання наукового тексту; знати історіографію обраної проблеми; вміти добирати й осмислювати дослідницьку літературу та джерела, провести аналіз джерел та виявити здатність застосовувати теоретичні знання; формулювати мету й реферувати думки попередників та інформацію джерел; структурувати власний текст; логічно викласти доказовий матеріал, узагальнити результати у висновках, оформлювати роботу згідно з чинними вимогами до наукового тексту, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

Спеціальні історичні дисципліни

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Курс розраховано на перше ознайомлення з основним набором спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. Його завдання – коротко розглянути виникнення та розвиток СІД, а також, що найголовніше, зорієнтувати студентів у роботі з історичними джерелами та навчити проводити джерельну критику. Окрему увагу присвячено трьом спеціальним галузям історичної науки (СГІН) – джерелознавству, архівознавству та археографії.

Історія західної цивілізації: розбудова націй, індустріалізація і колоніалізм (1789–1914 рр.)

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Курс пропонує стислий порівняльний огляд чільних явищ інтелектуальної, суспільної, політичної, економічної історії Західної Європи і Північної Америки 1789–1914 рр. Приклади, події, особи. Джерела та історіографія.

Історія Російської імперії XVIII - поч. XX ст.

5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Мета курсу – ознайомити студентів з історією Російської імперії (XVIII – початку XX ст.), до складу якої впродовж кількох століть входила значна частина сучасної України. Увагу акцентовано на питаннях про умови входження та перебування у складі імперії набутих територій, політичний лад, соціальну 11 стратифікацію суспільства, інститути влади, а також на моделі поведінки етнічних еліт. Розглянуто також проблеми вирішення соціальних конфліктів та національного питання.

Сучасна українська та зарубіжна історіографія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Завдання курсу: ознайомити студентів із теоретичними проблемами сучасної історіографії та показати їх вплив на конкретні дослідження в таких напрямах, як мікроісторія, історична антропологія, історія повсякдення, нова біографічна історія, гендерні дослідження, «нова соціальна історія» тощо.

Історія Габсбурзької монархії

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.Ю. Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Основні етапи та події витоків і розвитку Габсбурзької монархії, її специфічні риси, роль у європейській цивілізації, вплив на країни, що входили до її складу, міжетнічні та міжнаціональні взаємини, формування дунайсько-карпатської спільноти народів, вплив на міжнародні відносини у Європі, а також роль габсбурзької спадщини в культурі та політиці сучасної Європи.

Історія Гетьманщини

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Вивчення історії Гетьманщини передбачає ознайомлення студентів з основними засадами функціонування Української козацької держави другої половини XVII–XVIII ст. на широкому тлі історичного розвитку країн Центрально-Східної Європи. Приділятиметься увага характеристиці правової бази, адміністративно-політичного устрою, військової справи, конфесійного чинника, відносинам з Росією та Запорожжям.

Історія Речі Посполитої

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів Т.Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу: ознайомити студентів із перебігом історії Речі Посполитої (1569–1797) – держави, до складу якої входила більша частина території сучасної України; основну увагу приділено не так подієвій історії, як особливостям устрою і суспільного буття цієї держави – інститутам влади, представницькій системі, становим та соціальним структурам, специфіці війська, феномену міста, конфесійним спільнотам, праву та судочинству, освіті, панівним ідеологіям.

Процеси націєтворення в Україні XIX – поч. XX ст.

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

У центрі вивчення – «довге українське XIX ст.», яке досліджено з історичної, історіографічної, теоретико-методологічної перспектив. Значну увагу приділено ширшому контексту українського «національного відродження»: воно розглядається на фоні аналогічних процесів, які відбувались у XIX ст. на теренах Європи та Російської імперії, а також як підготовчий етап становлення модерної української нації у XX ст.

Актуальні проблеми української і зарубіжної історії та історіографії (гостьовий курс)

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошені спеціалісти у галузі історії та історіографії як з України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Усна історія: теорія, метод, джерело

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Хом'як, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить із новітнім міждисциплінарним методом історичного дослідження та важливим способом пізнання недавнього минулого – усною історією (Oral History). Увагу зосереджено на отриманні ґрунтовних знань теоретичних та методологічних засад усної історії, їїобмежень та переваг, особливостей проведення усноісторичнихдосліджень.Студенти матимуть змогу реалізувати власний проект із створення та документування усноісторичного джерела, його критичного аналізу, виробити навички роботи із усними джерелами та застосовувати їх для власних наукових пошуків.

Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними подіями з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки XIX–XX ст. крізь призму дискурсу колоніалізму та постколоніальної теорії. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія Азії, Африки та Латинської Америки XIX–XX ст.» є: розкрити контекст колоніальних відносин, показати взаємовпливи різних культур і традицій, локалізованих у часі в одному просторі; проаналізувати місце «кордонів», «імітування», «маргінальності», «подвійного часу» в діалозі Європи та її колоній; ознайомити студентів з основними дослідженнями, що відображають погляди істориків як зсередини, так і ззовні.

Історія України XX ст.

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Розвиток суспільно-політичних, соціально-економічних, національно-духовних процесів в Україні впродовж ХХ ст. Феномен національно-визвольних змагань українського народу в 1917–1921 рр.; економічний, ідеологічний і соціокультурний зміст сталінізму, політика українізації в 1920–1930-х рр., «українське питання» напередодні та у роки Другої світової війни. Сучасні проблеми державного будівництва і суспільного розвитку України.

Новітня історія Європи 1914–1991 рр.

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Стислий огляд чільних явищ інтелектуальної, суспільної, політичної, економічної історії Європи та її довкілля 1914–1991 рр. «Коротке століття» революцій, воєн (Перша світова війна, Друга світова війна, холодна війна), глобального протистояння, науково-технологічних досягнень і зростання матеріального добробуту європейців. Основні виклики ХХ ст.: тоталітаризм, авторитаризм, нацизм, комунізм.

Історія радянського суспільства

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Метою курсу є розглянути різноманітні аспекти життя радянського суспільства: від його офіційного ідеалу до «девіантної» поведінки радянських громадян. Офіційне бачення радянської людини, способи її формування, радянська «політична релігія». Класова структура радянського суспільства, соціально-економічні та соціокультурні реалії життя у СРСР. Повсякденні форми спротиву населення в політичній, соціальній, релігійній сферах; технології його економічного виживання.

Вступ до історії Церкви

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Головне завдання курсу – дати базові знання про Церкву, необхідні, аби фахово вивчати не лише її історію, а й загалом аналізувати історію культури. Увагу зосереджено як на елементарних речах (коректність термінології та висловлювань), так і на аналізі конкретних джерел, що містять «церковну тему»; як на зовнішніх аспектах функціонування християнських деномінацій, так і на богословських деталях. Передбачено також аналіз візуальних матеріалів та перегляд фільмів.

ПРАКТИКА

Практика музейна (ознайомча)

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М. Клименко, кандидат історичних наук, старший викладач

Практика спрямована на формування широкої ерудиції гуманітарія, покликана сприяти образному закріпленню та поглибленню теоретичних знань, ознайомленню з системою організації роботи музеїв і методикою проведення екскурсій. Програма музейної практики передбачає відвідування історикоархітектурних та історико-культурних пам’яток, історичних, історико-літературних, художніх, комплексних і меморіальних музеїв діячів української культури, письменників тощо.

Практика навчальна (археологічна)

2д семестр, 23 год/тижд., залік, 3 кредити, М.В. Кублій, асистент

Практика є закономірним і необхідним етапом засвоєння студентами отриманих теоретичних знань на лекціях із нормативних курсів «Первісна історія України», «Основи археології». Студенти практично засвоюють здобуті на лекціях теоретичні знання шляхом безпосередньої участі в польових дослідженнях археологічних пам’яток; набувають професійних навичок, поглиблено вивчають фактичний матеріал і ознайомлюються з проблематикою конкретного історичного періоду та відповідних археологічних культур; засвоюють методики камеральної обробки археологічного матеріалу в польових умовах.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи археології

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Білинський, кандидат історичних наук, доцент

Ознайомлення студентів з основами археології: специфікою її джерел, методикою дослідження археологічних пам'яток, обробки й аналізу первинної інформації та способами реконструкції історичного процесу за археологічними джерелами, а також основними віхами давньої історії України і прилеглих територій.

Комп'ютерні методики роботи з історичними джерелами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М.-О. Кислий , кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з можливостями інформаційних технологій для проведення власних історичних досліджень та набуття студентами навичок їх практичного використання.

Історія Києво-Могилянської академії

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Курс є необхідною складовою вивчення освітньої та, ширше, культурної спадщини України. Маючи міждисциплінарний характер, він не лише уможливлює предметний погляд на минуле провідного осередку української освіти, а й дає змогу охопити історію культури України та її сусідів.

Галицько-Волинське князівство

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією Галицької та Волинської земель у XIII – середини XIV ст. Хронологічно і тематично курс охоплює перехідний період, що розпочинається у добу Київської Русі, а закінчується із вимиранням руської князівської династії та входженням Галичини і Волині до складу сусідніх держав (зокрема, Великого князівства Литовського та Корони Польської). Протягом курсу студенти повинні отримати уявлення про основні проблеми історії регіону, ознайомитися з базовими джерелами та набути навичок роботи з ними. Курс зорієнтований на відхід від традиційної дослідницької парадигми, яка розглядає південно-західні руські землі XIII – середини XIV ст. як «Галицько_Волинську державу». В рамках лекційних і семінарських занять увага буде приділена, головним чином, таким пунктам: критиці історіографічних традицій, вивченню специфіки роботи з джерелами різних видів, розгляду політичної історії Галичини та Волині у східно- та центральноєвропейському контексті, питанням культурної історії регіону.

Історія Києва

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Територія, люди та життя «по-київськи» від Середньовіччя до сучасності. Мінімум подієвої фактографії. Багато широко витлумаченої культури та уваги до «неполітичного».

Українська генеалогія: джерела, методи дослідження і репрезентації

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А. Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Курс покликаний ознайомити студентів з методологією генеалогічного дослідження від початків пошукової роботи й обробки зібраної інформації до її оформлення у науковий текст. Значна увага буде приділена історіографії та джерелам – як тим, що безпосередньо містять генеалогічний матеріал, так і тим, що допомагають його розкодувати. На конкретних прикладах розглядатимуться особливості роботи із носіями генеалогічної інформації, які стосуються різних станів і соціальних груп та хронологічно охоплюють період від Середньовіччя до наших днів (включаючи електронні бази даних та ДНК-аналіз).

Історія полювання на відьом у Європі

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – ознайомити студентів із основними поняттями, а також віхами європейського полювання на відьом. Зруйнувати популярні міфи про полювання на відьом. Замінити ці міфи

знаннями щодо підґрунтя європейських переслідувань відьом у демонології і законодавстві, фактами про перебіг судових процесів, а також про загальнокультурний контекст історії відьомства.

Вступ до історії євреїв: від давнини до Нового часу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І. В. Туров, доктор історичних наук, доцент

Метою курсу є дати студентам ґрунтовні знання про стародавню та середньовічну історію єврейського народу і її загально-цівілізаційне значення. Пропонований курс поділено на три частини. Перша присвячена вивченню історії євреїв часів суддів і Першого Храму, друга – часам Другого Храму та періоду Мішни і Талмуда, третя – середньовічній історії євреїв.

Історія Криму та кримських татар у XX-XXI ст.
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М.-О.О. Кислий, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією Кримського півострову та його корінного народу, кримських татар, у пізньоімперський та радянський періоди, а також після 1991 року. Курс є складовою вивчення історії України XX ст. та покликаний поглибити знання студентів щодо історії Криму та кримських татар. Увагу буде акцентовано на колоніальній політиці Росії щодо криму та його корінного народу. В межах курсу студенти повинні не тільки сформувати уявлення про перебіг подій та проблеми історії Криму XX-XXI ст., але й отримати розуміння причин сучасних подій, зокрема окупації Криму РФ у 2014 році.

Історія національних меншин в Україні XIX–XX ст.

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – розкрити особливості історії та розвитку етнічної структури України, зміст політикоправового статусу національних меншин України у XIX–XX ст., проаналізувати проблеми міжнаціональних відносин в Україні в умовах незалежності.

Конструювання пам'яті «нової радянської людини»

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, О.М. Клименко, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними радянськими проектами, що були спрямованими на конструювання пам’яті «нової людини» та її виховання загалом. У рамках курсу обговорюватимуться питання впливу радянської пропаганди на формування колективної та індивідуальної пам’яті робітників про Жовтневу революцію, соціалістичне будівництво та Другу світову війну, техніки формування «правильних» спогадів і механізми їх збирання. Лекції передбачають систематизований, структурований виклад програмного матеріалу і мають на меті сформувати у студентів базові знання щодо особливостей функціонування комісій, під керівництвом яких відбувалось написання радянської історії та конструювання спогадів, що мали би підтверджувати нові історичні концепції. На семінарських заняттях відбуватиметься аналіз спогадів робітників, коментування радянських візуальних засобів впливу на пам’ятання минулого і теперішнього.

Історія домодерної дипломатії

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Т. Ю. Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Курс хронологічно і тематично розглядає становлення та розвиток європейської дипломатії від Античності до кінця XVIII ст. Вивчаються основні принципи дипломатичної комунікації, репрезентації та становлення системи міжнародних відносин. Значну увагу приділено розвиткові права війни і миру, принципам укладання та оформлення договорів, витокам та становленню професійної дипломатичної служби, функціям та повноваженням дипломатів, а також ролі дипломатичного церемоніалу в історичному контексті Античності, Середньовіччя, Ренесансу, Реформації та Просвітництва.

Історія повсякденного життя в ранньомодерній Європі

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії (PhD), кандидат історичних наук, доцент

Курс є введенням до історії повсякденного життя Європи XVI–XVIII ст. Мета курсу: ознайомити студентів із основними «структурами» повсякденного життя ранньомодерної Європи; дати студентам змогу порівняти різні методологічні підходи до дослідження історії повсякденного життя; продемонструвати 15 динаміку й розвиток різноманітних явищ повсякденного життя впродовж трьох століть, а також регіональні й соціальні особливості «структур» повсякдення.

«Великий кордон» від Адріатики до Каспію (XV-XVIII ст.)

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

«Великий кордон» - історико-географічна область зустрічі цивілізацій, смуга від Адріатичного до Каспійського морів, до якого входить і Україна. Курс розпочинається з детального обговорення методологічного інструментарію, який використовується у дослідженнях розуміння «кордону», «прикордоння», «полілогів культур», «прикордонних спільнот» та значення історії прикордоння для розуміння історії східноєвропейського простору. Опанувавши основні категорії аналізу варто зупинитися на розумінні «викликів» від зустрічі цивілізацій: осілого та кочового образів життя, християнства та ісламу, військової демократії та державного диктату, толерантності та ксенофобії. Важливим буде питання виникнення та початки функціонування прикордонних держав та спільнот: рухаючись із заходу на схід (через Балкани на північ і до Кавказу): ускоки, граничари (побережжя Адріатики і Військовий кордон), секеї постання Семигороду, Валаського та Молдавського князівств, прикордонних спільнот козацтва городового та низового, слобідських полків, Донського козацтва.Наступним кроком будуть спроби ранньомодерних держав, а потому й імперій (Священної римської імперії германської нації, Російської та Османської) підкорити та уніфікувати прикордоння, спричинивши великі соціально-економічні зміни та рух населення.

Жіноча історія в Центрально-Східній Європі 1648 – 1848 рр

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Спецкурс Жіноча історія в Центрально-Східній Європі 1648 – 1848 рр. пропонує поглянути на історію простору з незвичної перспективи: історії жіноцтва, як жінки керують імперіями, як з'являється світська жіноча освіта, жіноча література, допуск жінки до медицини, як змінюється роль жіноцтва з появою міського штибу життя та поширення контролю над девіаціями. Державна політика щодо різноманітних околиць поволі виводила на кін емансипаційні моменти, серед яких і потреба рівності, що тісно переплітаються з постанням соціалістичних та національних ідеологій. Настільки імперська політика сприяє цим процесам, настільки тогочасні філософи, мислителі, політики зважають на «жіноче питання», коли воно увиразнюється і коли затихає. Однією з окреслених цілей курсу буде формування знань та навичок щодо жіночої історії часу виникнення та функціонування просвітницьких методів керування державою.

Війни в європейські історії XVI-XIX ст.

6 семестр, 4 год/тижд., залік,5 кредитів, К.Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Війни і військова справа як складова всесвітньої та вітчизняної історії. Військо в суспільстві на різних історичних етапах розвитку цивілізації. Внутрішня логіка розвитку військової організації. Матеріальні й духовні чинники в історії війська. Огляд історії воєн, воєнного мистецтва, основних видів зброї.

Історія сексуальності

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії (PhD), кандидат історичних наук, доцент

«Сексуальна революція» 1960х років радикально змінила суспільне ставлення до інтимних стосунків, виплеснула на поверхню теми, які до того часу трималися «за зачиненими дверима». У ході курсу ми матимемо змогу розібратися, яким було ставлення до проявів сексуальності і як воно

трансформувалося у Європі від кінця XV до XIX ст. Ми розглянемо питання, яка сексуальність вважалась дозволеною, а яка залишалась табуйованою. Які корективи були внесені Реформацією і знайомством з Новим світом. Простежимо, як змінювалися уявлення про сексуальні стосунки з розвитком науки, зокрема, медицини. З'ясуємо, як народилася і на кого була розрахована порнографія, а також чому існувала «політична» і «філософська» порнографія. Зрештою, спробуємо розібратися, чи був у «вікторіанства» «зворотній бік».

Історія Середньовічного Сходу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією мусульманської, буддійської та далекосхідної цивілізацій, а також кочових соціумів Євразійського степу доби Середньовіччя. Протягом курсу студенти повинні отримати уявлення про специфіку історії Близького та Далекого Сходу в Середньовіччя, ознайомитися з джерелами як традиційного, так і нетрадиційного характеру та набути навичок роботи з ними. Курс побудований на позиціях цивілізаційного, а не формаційного підходів. Головним об'єктом вивчення є політичні та соціальні процеси в країнах Азії та Північної Африки після занепаду цивілізацій Античності. Студенти мають здобути уявлення про специфіку розвитку Сходу в Середньовіччя, тобто про відмінність від західної християнської цивілізації. Велику увагу буде приділено особливостям культурного розвитку Сходу, що базувалися на цінностях ісламу, індуїзму, буддизму, конфуціанства, даосизму та синтоїзму. В межах лекційних і семінарських занять увагу буде приділено, головним чином, таким пунктам: історії дослідження цивілізацій Сходу; вивченню специфіки роботи з письмовими джерелами, написаними східними мовами; хронології та періодизації подій з історії держав Близького і Далекого Сходу; політичній історії Сходу в Середньовіччя; питанням культурного розвитку Близького і Далекого Сходу в середні віки, тощо.

Історія дипломатії: XIX–XX ст.

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Огляд розвитку дипломатії від кінця XVIII ст. до сьогодення. Становлення сучасної дипломатичної служби та протоколу, а також функції дипломатів у налагодженні відносин між державами, які вони репрезентували в новий та новітній час.

Дисидентський рух в УРСР

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Курс ставить за мету висвітлити місце і роль дисидентства в історії СРСР та Української РСР, зокрема з'ясувати його вплив на формування реально діючої опозиції тоталітарному режиму, розглянути цілий ряд інших основоположних питань. Йдеться перш за все про визначення самих понять «дисидентство» і «дисидент», їх співвідношення з такими поняттями, як «опозиційний рух», «національно-визвольний рух» тощо.

Навчальний практикум з історії

7, 8 семестри, 2/2 год/тижд., 2 заліки, 4 кредити, Т. Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Предметом вивчення навчальної дисципліни є академічні практики та робота над дипломами. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: • техніка наукової роботи; етапи підготовки і проведення історичного дослідження; • робота з джерелами: презентація дослідницьких тем, джерел дослідження та методології роботи з ними; • презентація проміжних результатів дослідження; рецензування розділів.

Україна у Другій світовій війні: дискусійні питання

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Хом'як, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс передбачає ознайомлення із ключовими дискусіями зарубіжних та вітчизняних істориків щодо замовчуваних, незручних та травматичних подій Другої світової війни в Україні. Увагу зосереджено довкола нових підходів до студій повсякдення, українського та радянського руху Опору, Голокосту, колабораціонізму, жіночого досвіду війни та ін. Окремий блок присвячено вливу війни на

формування різних моделей пам'яті про Другу світову в сучасній Україні, проблематичності її меморіалізації. Розвиток аналітичного мислення й навичок критичного аналізу джерелй історіографії належать до основних умінь, отриманню яких допоможе вивчення дисципліни.

Історія України першої половини ХХ ст. в публічному дискурсі

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В.В.Скальський, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено знайомству з поняттям публічної історії, її функціонуванню в українському суспільстві, способах репрезентації історії у сучасності. Студенти вивчатимуть публічний дискурс навколо основних подій історії України і половини ХХ століття, зокрема Першої та Другої світових війн, Української революції 1917-1921 років та міжвоєнного двадцятиліття. Розглядатимуться вдалі і невдалі тексти про історію, популярні онлайн-ресурси (Історична правда, Інститут історії України НАН України, Україна Інкогніта, Гісторіанс, Архів визвольного руху, Лікбез), телепередачі «Розсекречена історія», «Історична правда», «Політична історія».В ході навчання аналізуватимемо відображення історії першої половини ХХ століття на сайтах та у презентаційних виданнях різноманітних органів влади, установ, організацій, підприємств, військових частин, навчальних закладів.

Курсова робота «Історія дипломатії»

4, 6д семестри, 3/3 кредити

У результаті вивчення студент повинен: володіти основними засадами написання наукового тексту; знати історіографію обраної проблеми; вміти добирати й осмислювати дослідницьку літературу та джерела, провести аналіз джерел та виявити здатність застосовувати теоретичні знання; формулювати мету й реферувати думки попередників та інформацію джерел; структурувати власний текст; логічно викласти доказовий матеріал, узагальнити результати у висновках, оформлювати роботу згідно з чинними вимогами до наукового тексту, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 12 кредитів

Бакалаврська кваліфікаційна робота передбачена освітньою програмою "Історія" як одна із завершальних форм атестації випускника з базовою вищою освітою. Бакалаврська кваліфікаційна робота повинна: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента - майбутнього бакалавра - за дисциплінами, передбаченими освітньою програмою бакалавра історії; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним науковою та методологічною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу джерел та наукової літератури; по-п'яте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків з власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

033 ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Антична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., залік; 2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 8 кредитів ЄКТС, А.Ґ. Тихолаз,

кандидат філософських наук,доцент.

Метою курсу, що складається з двох частин, є поглиблене знання філософської спадщини античного світу. Першу частину курсу «Антична філософія» присвячено темі виникнення та становлення давньогрецької філософії; основну увагу приділено досократівській філософії. У другій частині курсу вивчають класичну грецьку філософію та філософію елліністично-римської доби.

Релігієзнавство

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є дати з академічних позицій систематичний огляд питань, що стосуються сутності релігії як духовного, культурного, соціального феномену, питань суспільного функціонування інституціональних форм релігії, історії та сучасного стану основних релігійних напрямів та течій.

Філософія (пропедевтичний курс)

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, В.І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Мета курсу – сформувати у слухачів уявлення про форми та способи філософування, показати відмінності філософії від інших форм пізнання, ознайомити з основними поняттями і проблемами філософії, представити основні історичні типи філософування. З цією метою на семінарських заняттях здійснюється ознайомлення з різними історичними та типологічними образами філософування шляхом витлумачення та порівняльного аналізу низки класичних та модерних текстів, автори яких – провідні мислителі різних епох – висловлюють свої погляди стосовно того, що таке філософія і що означає бути філософом.

Основи наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.Р. Крупина, кандидат філософських наук, старший викладач.

У курсі розглянуто основні теоретичні питання про науку, поділ наук, особливості наукової методології, наукову етику та комунікацію. Викладено основи провадження наукового дослідження у царині філософії та історії філософії, пошуку й опрацювання наукової літератури, а також написання та оформлення студентських наукових робіт.

Філософія Східної Азії

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є формування у студентів загальнотеоретичних уявлень про становлення та розвиток філософської думки в країнах Східної Азії (Китаї та Японії). Курс призначений для ознайомлення з традиціями філософування цих країн, основними персоналіями, школами, текстами.

Біблієзнавство

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є формування систематичного уявлення про Біблію як сакральний текст та визначне явище світової духовності та культури, джерело релігійної, етичної, богословської та філософської традицій, а також про традиції богословського та наукового аналізу й тлумачення

(герменевтики, екзегези) цього тексту. Вироблення студентів початкові навички самостійного читання та систематичного аналітичного опрацювання біблійних текстів, різноманітної коментаторської літератури з предмету, застосування його результатів у навчальній, науково-дослідній та практичній роботі.

Логіка

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Н.А. Колотілова, доктор філософських наук, доцент.

Навчальна дисципліна знайомить студентів з предметом та методом логіки як науки, історичними етапами розвитку логічного знання, рівнями та вимірами логіко-семіотичного аналізу. Розглядаються види та структура значення імені, принципи теорії іменування, структура та види понять, відношення між поняттями, логічні операції над поняттями. Визначаються правила логічних операцій над поняттями. Розглядаються структура та види висловлювань, структура та види простих суджень, відношення між простими судженнями, логічні сполучники. З'ясовуються специфіка та види дедуктивних та правдоподібних міркувань. Пояснюються основні формально-логічні закони.

Філософія історії

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення із предметом та основними концепціями філософії історії та етапами її розвитку. Студенти опановують різні підходи до тлумачення сутності історичного, особливості лінійних та циклічних моделей історії, проблеми спрямованості історичного процесу, «кінця історії», суб'єкта історії, шляхів реалізації людських сутнісних сил в історії, смислу і духовно-морального змісту історичного процесу та ін.

Філософія середніх віків

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю.В. Розумна, старший викладач.

Курс «Філософія Середніх віків» розроблено таким чином, щоб студенти змогли ознайомитися з основними періодами, представниками та концепціями Середньовічної філософії, розширивши спектр своїх знань з історії філософії. Навчальний курс містить в собі вивчення передумов становлення Середньовічної філософії та історико-філософських концепцій патристичного періоду, а також філософські системи схоластичного періоду.

Історія християнства

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є цілісне, систематичне та неупереджене уявлення про християнство як один із найважливіших чинників духовного, культурного, суспільного розвитку нашого народу та усього людства. викладено основи догматичної та інституціональної історії християнства як світової релігії, а також основи історії християнських напрямів і конфесій. Передбачено ознайомлення з першоджерелами з історії християнства. розглянуто роль християнства у вітчизняній історії та сьогоденні, його місце в контексті розвитку світової цивілізації.

Курсова робота (антична філософія або релігієзнавство)

4 семестр, 3 кредити ЄКТС, А.Ґ. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Курсова робота має на меті сприяти оволодінню навичками дослідницької роботи з першоджерелами та прищеплення навичок науково-пошукової діяльності. Зміст курсової роботи

становить аналіз одного з першоджерел, вивчення якого передбачено програмою курсів «Антична філософія» або «Релігієзнавство».

Некласична логіка

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Н.А. Колотілова, доктор філософських наук, доцент.

Навчальна дисципліна знайомить студентів з періодами розвитку сучасної логіки, характерними ознаками класичної та некласичної логіки, специфікою побудови логічних теорій на семантичному та синтаксичному рівнях. Розглядаються мови класичної логіки висловлювань та предикатів, алетичної пропозиційної логіки. З'ясовуються семантичні методи класичної пропозиційної логіки (таблиці істинності та аналітичні таблиці), синтаксичні побудови класичної пропозиційної логіки (аксіоматичне числення та натуральне числення). Визначаються основні відношення між формулами класичної логіки.

Філософія доби Відродження

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.С. С'єдін, старший викладач.

Метою курсу є ознайомлення зі спадщиною найвидатніших західноєвропейських філософів доби Відродження. Найбільшу увагу приділено унікальним особливостям філософського мислення епохи, зокрема, формуванню нового уявлення про місце і роль людини у всесвіті. Важливе місце в курсі займає розгляд ренесансного сприйняття філософської спадщини античності. Курс розкриває гуманістичні, неоплатонічні, натурфілософські напрямки ренесансного мислення. Також у курсі присвячено увагу новим соціально-політичним ідеям, які виникали у європейських мислителів доби Відродження. Знання та навички, набуті в процесі вивчення дисципліни «Філософія доби Відродження», складатимуть підґрунтя для опанування решти нормативних навчальних дисциплін навчального плану підготовки студентів.

Епістемологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю.В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення і досягнення розуміння студентами: а) причин перетворення епістемології до початку XX ст. на провідну складову частину філософського знання, що вивчає пізнання за межами метафізики; б) проблемного поля розвитку епістемології в межах теорій істини; в) переходу до вивчення динаміки пізнання в межах моделі т.зв. «циклу наукового» дослідження; г) репрезентацій теоретичного формату синтезу наукового знання у деперсоналізованій формі (К. Поппер)., збалансованій формі (Т. Кун, І. Лакатос) та складно персоналізованій формі (С. Тулмін, М. Поланьї).

Філософія Нового часу

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, О.Р. Крупина, старший викладач.

Метою курсу є вивчення західноєвропейської філософії Нового часу XVII–XVIII ст..: її основних рис й напрямків (раціоналізм та емпіризм) та персоналій (Френсіса Бекона, Рене Декарта, Бенедикт Спінози, Ґотфріда Ляйбніца, Джона Лока, Джорджа Барклі, Томаса Гоббса, Давіда Г'юма та ін.); формування у студентів навичок читання класичних ранньомодерних філософських текстів, опрацювання дослідницької літератури й аналізу філософських проблем та розуміння місця філософії Нового часу в історико-філософському процесі.

Філософська антропологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення етапів становлення, структури і функцій філософсько-антропологічного знання, історичних і сучасних типів філософського осмислення проблеми людини, її природи, основних способів і форм людського буття, досвіду, мови, свідомості, комунікації, тілесності.

Філософська думка в Україні

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Л.А. Пастушенко, кандидат філософських наук, доцент.

У курсі здійснюється аналіз процесу становлення та розвитку філософської думки в Україні, подається систематизований та структурований аналіз головних філософських напрямів, течій, вчень, філософських значимих ідей, що виникали й функціонували в українській культурі. Метою курсу є ознайомлення студентів з основними етапами становлення та розвитку філософської думки в Україні, спадщиною її окремих представників.

Естетика

6 семестр і 8 семестр; 3 год/тижд., 3 год/тижд., екзамен-екзамен, 4 кредити ЄКТС, 4 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою дисципліни є ознайомити студентів із основними поняттями і проблемами естетики, допомогти отримати теоретичний базис для критичного осмислення явищ сучасної художньої культури та формувати навички творчого застосування здобутих знань.

Курсова робота (філософська антропологія)

6 семестр, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курсова робота має на меті прищеплення студентам навичок науково-пошукової діяльності. Зміст курсової роботи становить аналіз філософсько-антропологічної проблематики, представленої в тих чи тих філософських напрямах, течіях, ученнях.

Німецька класична філософія

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Реконструкція основного концептуального змісту німецької класичної філософії, інших філософських концепцій від початку та середини XIX століття аж до занепаду німецького класичного ідеалізму. Курс зосереджується на визначенні місця німецької класичної філософії в історико-філософському поступі, розкриває закономірність переходу від «суб'єктивного» до «об'єктивного та абсолютного» ідеалізму в межах філософії свідомості, а також перші спроби трансформації класичної філософії трансцендентального ідеалізму.

Риторика

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю.І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

У рамках курсу представлено риторичні максими Світу Людини; виокремлено риторичний потенціал гуманітарних наук; наведено поділ словесних практик за фактурою і цільовими настановами; визначено структуру, зміст і теоретичні засади риторики як невід'ємної складової європейської гуманітарної освіти. Курс формулює правила, норми та основні способи переконливого мовлення, допомагає оволодіти практичними механізмами ефективної комунікації, пропонує технології конструювання риторичних винаходів із використанням тренінгових форм навчання і

навичок роботи в команді.

Філософія Просвітництва

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, PhD, доктор політичних досліджень (Франція).

Курс пропонує огляд епохи Просвітництва («довге» XVIII століття) як ключової інтелектуальної та філософської епохи європейської традиції. Головні філософські концепції епохи показані в курсі в контексті загальної історії європейської культури. Філософські ідеї епохи - ідеї Монтеск'є, Локка, Дідро, Руссо, Вольтера, Канта та інших - розглянуто у їхньому переплетенні та діалозі з тенденціями культурного, мистецького, літературного та політичного життя. Водночас у курсі запропоновано погляд на ідеї XVIII століття крізь призму нашої сучасності.

Етика

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, М.М. Рогожа, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із концептуальним змістом філософської етики, її основною проблематикою, ідеями та напрямами. Головну увагу зосереджено на висвітленні теорій і проблем сучасної етики, опануванні студентами основ етичного мислення. У викладі широко використано матеріал із історії світової етичної думки.

Сучасна західна філософія

7-8 семестри, 4 год/тижд., 3 год/тижд.; екзамен, екзамен; 5 кредитів ЄКТС, 4 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор; В. М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із основними напрямами і течіями у західній філософській традиції другої половини XIX – початку XXI ст. (марксизм, неокантіанство, філософія життя, позитивізм, прагматизм, феноменологія, екзистенціалізм, аналітична філософія та ін.) та творчістю їх чільних представників. Курс передбачає систематизований виклад програмного матеріалу і має на меті формування у студентів базового рівня знань з дисципліни, а також спрямування їх самостійних зусиль щодо засвоєння предмета. Семінарські заняття спрямовано на обговорення студентами питань, визначених робочою навчальною програмою, і мають на меті ознайомлення з принципами сучасного західного філософування та аналіз його текстів. На семінарських заняттях також здійснюватиметься закріплення і поглиблення знань предмета, здобутих під час лекційних занять і самостійної роботи, а також прищеплення навичок аналізу конкретних тем і проблем, ведення фахової дискусії тощо.

Філософія права

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, А.Ґ. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення засадничих проблем теорії філософії права, головних типів праворозуміння тавивчення творів класиків світової філософсько-правової думки.

Соціальна філософія

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення особливостей формування, структури і функцій суспільства, з'ясування ролі культури та історії у становленні соціальних зв'язків, а також розкриття значення людської особистості у творенні та існуванні спільного соціального світу. Аналіз соціально-філософських проблем здійснюється на основі широкого залучення фундаментальних праць як

мислителів минулого, так і сучасних авторів.

Філософія науки

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів з актуальними питаннями філософії науки та головним етапам її становлення. Аналізуються засадничі світоглядні й методологічні проблеми сучасного стану науки. Особлива увага приділяється проблемам кризи сучасної техногенної цивілізації та глобальним тенденціям зміни наукової картини світу, типів наукової й технічної раціональності, системам цінностей, на які орієнтуються вчені.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія масової культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із головними засадами, чинниками і поняттями теорій масової та популярної культури. Увагу приділено ключовим концепціям дослідження окреслених явищ постіндустріального суспільства: марксизму, неомарксизму, структуралізму, семіології, постструктуралізму,постмодернізму, соціальній критиці, культурному автономізму тощо. Аналізуються владні аспекти глобалізації, ідеологічні та релігійні параметри масової і медіа-культури, світоглядні запити культурології туризму, а також доля інтелектуалізму в світі інформаційних технологій. Курс спирається на реалії прояву маскульту та поп-культури в цивілізації західного типу та в українському контексті.

Метафізика як філософська наука (проблеми і базові поняття)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

У межах курсу розглядаються головні проблеми і поняття метафізики, в тому числі проблема самої метафізики, співвідношення традиційної (класичної) і постнекласичної метафізики та її місце в сучасній філософії. Предметом розгляду також слугують такі фундаментальні філософські питання, як: співвідношення буття і ніщо, реального та ідеального буття, проблема свідомості та її співвідношення з матерією. досліджується поняття Світу та місце ідеї Бога в структурі філософського світогляду.

Практичне релігієзнавство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.В. Титаренко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є практичне знайомство з віровченням, обрядами, організаційними формами та діяльністю релігійних спільнот України через спілкування із носіями віри, відвідування релігійних центрів і громад, храмів і монастирів, навчальних закладів і центрів соціального служіння тощо.

Філософія повсякденності

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено філософському осмисленню буденних форм людського життєсвіту. розглянуто багатоманітні форми повсякденного досвіду: способи бачення світу крізь призму буднів і свята,пристрастей, радості, страху, нудьги, лінощів тощо.

Антична теорія часу

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Терлецький, кандидат філософських наук, старший викладач.

Вивчення філософських поглядів і теорій часу античності шляхом знайомства з основними філософськими текстами досократиків, Платона, Арістотеля, Плотіна й Августина та з додатковою критичною науковою літературою про них, формування у студентів досвіду самостійного аналізу історико-філософських джерел.

Індійська філософія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Ю.Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Мета курсу є формування у студентів загальнотеоретичних уявлень про сутність, специфіку, становлення і розвиток філософської думки в Індії у контексті глобальних історичних та суспільних процесів. Курс призначений для ознайомлення з традиціями філософування у цій країні, основними персоналіями, школами, текстами, проблематикою, термінологією.

Релігійні етоси господарювання та підприємництва

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Представлені історичні форми сакралізації праці та господарювання. Трансльовані різними релігійними традиціями моделі економічної діяльності розглянуто крізь призму компаративного підходу. Звернуто увагу на приклади їх актуалізації в економічних системах сучасного світу.

Аналітика міфу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є формування у студентів уміння аналізувати різноманітні духовні феномени (зокрема й сучасні), спираючись на цілісне уявлення щодо міфічного мислення (його витоків, основних рис, функцій, різноманітних спроб його осмислення в історії світової думки), а також аналізуючи його співвідношення з іншими формами духовного життя людства (філософією, політикою, релігією, наукою, мистецтвом тощо).

Жінки у християнській традиції

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Ю.В. Розумна, старший викладач.

Курс присвячено розгляду ставлення до жінок у християнстві впродовж віків. Дослідженню значення християнства для жінки та її ролі в історії християнських церков. Ознайомлення із засновниками церковних реформаторських рухів, таких як Клара Ассізька, а також засновниками нових християнських церков (наприклад, Еллен Уайт, засновницею Адвентизму сьомого дня, та Мері Бейкер Едді, засновницею Християнської науки). Одним із завдань курсу є вивчення важливості та значення статі в християнському досвіді, розуміння протистояння між важливими релігійними можливостями, які є в жінок в християнській традиції, і підпорядкованістю жінок в християнських інституціях в історичному плані. Розуміння історії положення жінки в християнській традиції сприятиме кращому розумінню становища жінок у сучасному суспільстві та в українських християнських церквах.

Критичне мислення

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Н.А. Колотілова, доктор філософських наук, доцент

Метою курсу є розвиток і вдосконалення навичок критичного мислення, які необхідні насамперед в аналізі та побудові аргументації в різних царинах людського життя. Лекції передбачають систематизований і структурований виклад теоретичного матеріалу щодо складників та видів аргументації, методики критичних запитань, правил та помилок у критичній дискусії. Семінарські заняття спрямовано на застосування теоретичних знань на практиці при аналізі конкретних текстів аргументативного характеру, а також на побудову й презентацію власних аргументативних текстів.

Метафізика свободи

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є дослідити концептуальні уявлення про свободу, інтерпретації та проблематизацію даного поняття у сучасній західній філософській думці; розкрити вплив рефлексій про свободу на формування різних типів соціальності; окреслити граничні виміри свободи як принципи побудови некласичних типів метафізики; проаналізувати відношення свободи та відповідальності у рамках морального, соціального та політичного філософування. Зміст дисципліни: Завданням курсу є критичне осмислення свободи, радикально перетлумаченої у таких філософських течіях 20 ст., як екзистенціалізм, неомарксизм, структуралізм, постструктуралізм. Особливістю зазначених інтепретацій совободи є пошук альтерантив суб'єктивістській та негативістській версій цього поняття, виснуваних з картезіанського менталістського словника, і , як наслідок, свобідним вчинком та детермінізмом соціальних практик. Аналізові конституювання ненасильницької свободи присвячено другу частину курсу.

Неорелігії світу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.В. Титаренко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із віровченням, обрядами, організаційними формами та діяльністю новітніх релігійних течій, зокрема – наявних в Україні. У лекціях викладено теоретико-методологічні підходи до вивчення нових релігій, проаналізовано віросповідну, культову й дослідницьку літературу та джерела, подано загальний погляд на закономірності й тенденції розвитку неорелігій, здійснено класифікацію неорелігійних явищ. Семінарські заняття поглиблюють уявлення про багатоманіття новітніх релігійних течій, їхніх лідерів і представників, спосіб життя і віросповідні цінності.

Тваринний світ в сучасному філософському дискурсі

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Animal Philosophy як дискурсивна стратегія пов'язана із ідеєю прав тварин (Animal Rights), суть котрої полягає у визнанні права тварин (nonhuman animals) на життя та на зменшення страждань. Філософський аналіз світу тварин поглиблює знання про природу самої людини. визнання та дослідження ментальних здібностей тварин допомагає виявити особливості та ресурси долінгвістичних та мало/або нераціональних станів людини (дитинство, хвороба, старість). Animal philosophy відкриває нові горизонти розуміння світу, людини та феномена життя як такого.

Гуманізм, антигуманізм, постгуманізм: філософські перспективи

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено розгляду одного зі стрижневих моментів цивілізації західного типу – гуманізму як світогляду, що апелює до ідеї людини як вищої цінності. розкривається зміст поняття «гуманізм», його історичні форми. вивчаються способи критики гуманістичної ідеї (антигуманізм),

а також перспективи ідеї «постлюдини».

Культурно-символічні картини світу в європейському філософському досвіді

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Ю.І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Курс «Культурно-символічні картини світу в європейському філософському досвіді» присвячено філософській реконструкції та осмисленню вихідних символічних інтуїцій, а також узагальнених культурних концептів, що утворюють і визначають смислові кордони великих протоєвропейських (Античність, Середньовіччя) і власне європейських (Ренесанс, Нові часи, Сучасність) культурно-історичних епох.

Соціологія релігії

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із особливостями функціонування релігії як соціальногоінституту та змістом суспільних явищ і процесів, зумовлених конфесійними чинниками, основними поняттями, методологією та методиками соціологічного дослідження релігійних феноменів. Розмаїття підходів до релігії як суспільного явища та соціального інституту демонструється на матеріалі досліджень творів класиків світової соціології, філософії, культурології, а також надбань сучасної науки.

Сучасна філософія свідомості

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є здійснення огляду й аналізу основних тенденцій розвитку сучасної філософії свідомості (Philosophy of Mind). Основними питаннями курсу є: дослідження структур інтелекту як природно-соціального симбіозу; з'ясування значення натуралізації епістемології для подолання проблем класичної метафізики самосвідомості; обґрунтування нормативності в людському мисленні та діяльності; адекватність словника філософії свідомості для розуміння єдності людської думки та діяння; аналіз ментальних експериментів («зомбі», «анти-зомбі», «китайська кімната»), що висвітлюють сутність соціального виміру ментального.

Теорія ідеології

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

У межах курсу розглянуто головні теорії ідеологій (Маркс, Ґрамші, Франкфуртська школа, Альтюсер, постмодерні теорії). Увагу приділено також огляду політичних ідеологій: лібералізму, консерватизму, соціалізму, комунізму, націоналізму, фашизму, анархізму, фундаменталізму, фемінізму.

Філософія релігії

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із основними поняттями філософії релігії (релігія, віра, потойбічність, Бог) та її методологічними настановами. Пролегомени до філософії релігії. Феномен релігії в світлі метафізичного розгляду. Феномен релігії в епістемологічному зрізі. Онтологічні перспективи в осмисленні феномену віри. Феномен віри в епістемологічному вимірі. Праксеологія релігійної віри. Феномен потойбічності у філософській перспективі. Уособлення потойбічного світу. Проблема Бога в світлі метафізики релігії. Аргументи на користь існування Бога. Проблема Бога в епістемологічній перспективі. Праксеологічні аспекти проблеми Бога.

Сакральна географія і феномен паломництва

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Ю.Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Мета курсу – сформувати у студентів загальнотеоретичні уявлення про виникнення, розвиток і головні особливості таких архаїчних релігійних феноменів, як сакральний простір (святе місце, місце сили) і паломництво (проща, релігійна мандрівка).

Українські традиції дослідження Біблії

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Представлено широку панораму еволюції вітчизняного досвіду збереження, відтворення, прочитання та засвоєння Святого Письма. особливу увагу приділено розвиткові біблійних студій протягом XVIII – початку XX ст. у наукових та освітніх практиках Києво-Могилянської та Київської духовної академій. Підкреслено актуальність вітчизняної біблієзнавчої спадщини для сучасної науки та освіти.

Філософія музики

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено сучасному філософському аналізу музики у контексті вироблення нової парадигми гуманітарного знання на підставі: 1) подолання модерної версії людини як однобічно раціональної сутності;

2) обґрунтування розуміння людини як живої тілесної істоти, що знаходиться у взаємодії зі світом як буттям, котре можна не лише пізнавати та перетворювати, але й чути. Завдання курсу – локалізувати феномен музики у його фундаментальній вкоріненості у бутті людини та виявити у людській природі структури, котрі уможливлюють глибинну дію музики.

«Феноменологія духа» Гегеля: витоки, сюжети, персонажі

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є виявлення тих сюжетів і персонажів «Феноменології духу», які надали цій праці виняткового статусу в західній філософії, вивченням і тлумаченням якої займались видатні інтелектуали у продовж 200 років. Заняття ґрунтуються не лише на прискіпливому вивченні «Феноменології духу», а й на зверненні до літературних текстів (Софокла, Еврипіда, Данте, Шекспіра, Дідро, Гете, Лесінга та ін.), що уможливить розкрити ті сенси, які виявляються лише в семантиці літературних образів і сюжетів.

Європейський нігілізм

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є цілісна реконструкція соціокультурного аспекту нігілізму крізь призму проблеми людського буття в історії західноєвропейської філософської думки. У лекціях здійснюється історико- філософський огляд концепцій нігілізму від передумов, що вплинули на його виникнення, до модифікованих форм нігілізму в XX столітті. Семінарські заняття передбачають формування у студентів навичок самостійного критичного аналізу рекомендованих текстів і порівняння різних теоретичних підходів.

Теорії смислу і нонсенсу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено проблемам мовно-смислового континууму. розглянуто теорії смислу та значення, неоднозначності мислення (хиби, парадокси, софізми), теорії нонсенсу, мистецькі експерименти зі смислом (заум і алогізм), вербальне та невербальне мислення, мову і несвідоме, проблеми мовлення та розуміння, владні аспекти мови.

Філософія Григорія Сковороди

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.Л. Йосипенко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення філософських ідей Григорія Сковороди в контексті його життя та творчості шляхом знайомства з основними філософськими текстами Григорія Сковороди та з базовою науковоюлітературою про нього, формування у студентів досвіду самостійного історико-філософського дослідження.

Історія науки

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів з актуальними питаннями історії науки та головними етапами її становлення. Буде проаналізовано засадничі світоглядні й методологічні проблеми сучасного стану науки.

Політологічні аспекти релігієзнавства

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є систематичний огляд форм взаємодії релігії та політики, які історично склалися в рамках різних культурно-конфесійних традицій. Курс містить матеріали, що характеризують зміст і структуруфеномена релігії як нормативної системи, чинника інтеграції суспільства та регуляції суспільних відносин. Значне місце посідають питання суспільного функціонування релігії як нормативної системи. розглянуто історію різноманітних форм сакралізації влади та відповідних релігійно-політичних систем, еволюцію історичних форм церковно-державних відносин та сучасних моделей участі релігії і церкви в політичному процесі, їхню роль у реалізації політичних технологій.

Філософія сучасного мистецтва

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою дисципліни є огляд й аналіз філософських концептів мистецької діяльності у сучасній західній філософії. Формування осмислення сучасних мистецьких практик. Ознайомлення з різними способами міркування про сучасне мистецтво, викладеними у тексті провідних західних філософів.

Психологія релігії

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із етапами становлення і розгортання психології релігії, важливими питаннями, що стосуються різних компонентів і рівнів суб'єктивного світу віруючих, зокрема – комплексу емоційно-вольових явищ, станів і процесів релігійного змісту чи характеру, що увиразнюються на індивідуальному та колективному рівнях.

Символіка людського тіла в культурі: між розумом і чуттєвістю

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із проблемою тіла й тілесності як специфічною умовою людського існування, розуміння, невербальної комунікації та найважливішою сферою філософсько-антропологічного аналізу. Курс побудований на висвітленні й аналізі ключових тез і проблем з цієї тематики.

Феноменологія релігії

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними положеннями феноменологічного аналізу релігійності. Предметом розгляду є основи феноменології релігії та її концептуальні форми, а також особливості її інтерпретації у світлі герменевтичного підходу.

Філософія Ніцше

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із біографією та головними ідеями філософії Фрідріха Ніцше у контексті тлумачення ним традиційних філософських галузей: метафізики, онтології, гносеології, етики, естетики, філософії культури, релігії, права, історії. Аналіз та інтерпретація основних праць філософа.

ПРАКТИКА

Практика дослідницька

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Л.А. Пастушенко, кандидат філософських наук, доцент.

Метою дослідницької практики є ознайомлення студентів із методикою наукових досліджень у галузі філософії та набуття її первинних навичок (методика роботи з філософським текстом, бібліографічний пошук, складання бібліографічного апарату, норми і правила оформлення наукової праці, редагування та рецензування філософського тексту, участь у науковій дискусії тощо).

АТЕСТАЦІЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен

8д семестр, 3 кредити ЄКТС.

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 12 кредитів ЄКТС.

Атестація на здобуття кваліфікації бакалавра філософії у НаУКМА проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену (3 кредити) та захисту кваліфікаційної роботи (12 кредитів). Атестацію випускників здійснює фахова Екзаменаційна комісія. Умовою допуску студента до комплексного кваліфікаційного екзамену є виконання ним навчального плану в повному обсязі. За результатами атестації студент отримує кваліфікацію бакалавра за спеціальністю «Філософія» і диплом державного зразка.

034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Культури класичного Сходу
1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент
Упродовж навчального курсу студенти знайомляться із основними здобутками класичних східних традицій (*ведична, китайська, японська, тибетська, зороастрійська, мусульманська, степова кочова, північнокавказька*). Лекційна частина занурює студентів у історико-культурні подробиці тієї чи іншої східної традиції, у релігійно-філософський канон, в образотворче мистецтво та естетику, у традиційний побут та етнографію тощо (передусім у цивілізаційній проблематиці і без мовного контексту). Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент задля забезпечення повноцінного занурення аудиторії у відповідні етнокультурні регіональні традиції. Практичні заняття передбачають заслуховування студентами тематичних доповідей або / та презентацію індивідуальних завдань з подальшим колегіальним обговоренням; контрольне тематичне тестування; виконання підсумкової контрольної роботи тощо.

Культурологія
1 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Характеристика, теоретична модель (образ) головних культурно-історичних епох.
Морфологія та феноменологія головних культурних традицій Сходу та Заходу, цивілізаційних ареалів. опис індивіда різних культурних типів (антропологія культур), його свідомості, аксіології тощо. Генеалогія вітчизняної культурології, огляд наукових шкіл, течій, напрямів історико-культурного типу. Характеристика українського культуро´енезу, головних періодів розвитку української культури (Київська русь, українське бароко, український романтизм тощо).

Вступ до теорії культури
2 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 4 кредити, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор
Попереднє уявлення про предмет культурології, про її місце серед гуманітарних наукових дисциплін та її методологічну специфіку. Теми курсу висвітлюють ´енезу та структуру культурологічного знання, дають уявлення про зміст і обсяг поняття «культура».

Загальна історія мистецтв
2, 2д семестри, 3, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Н. В. Тимчук, кандидат культурології, ст. викладач.
Програма курсу «Загальна історія мистецтв» (скорочено – ЗІМ) відповідає навчальному плану підготовки бакалавра з базової вищої освіти «Культура» і є необхідною складовою частиною вивчення циклу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін з Культурології.
Курс спрямований на вивчення багатої спадщини образотворчого мистецтва, створеного людиною упродовж кількох тисячоліть – від давніх культур до початку XX ст., окрема увага в межах курсу приділяється європейській візуальній культурі.
.

Основні поняття історії культури
2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Курс «Основні поняття історії культури» знайомить студентів з проблематикою формування історії культури як наукового жанру та сучасними уявленнями про її статус у системі гуманітарного знання, формами історико-культурних досліджень, типами культурологічного знання в контексті традиційних і сучасних практик історизму. Жанр історії культури розглядається як продукт розвитку історичного знання західного типу на етапі якісних змін та наукових революцій (змін парадигми) 19 – 20 століть, що призводить до розширення предмету історії, її тематичного репертуару та дослідницьких можливостей в плані створення історичної картини світу. Значне місце посідає знайомство з творцями історії культури – їхніми науковими біографіями, творчими внесками та стилями історико-культурного письма. Курс служить загальнотеоретичним та історичним вступом до всіх дисциплін історико-культурного циклу, які вивчаються студентами («Антична культура», «Історія культури Європи», «Культура Відродження» тощо).

Історія української культури
1, 2 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, Л.М. Довга, доктор філософських наук, професор; М.В. Лігус , доктор філософії, ст. викладач.

Курс «Історія української культури» розраховано на студентів бакалаврату, які вже отримали знання з історії та історичної географії України. Курс орієнтовано на надання студентам уявлення про українську культуру як про складну структуру, у котрій художня культура посідає хоч і важливе, втім не провідне місце.Поступ культури буде представлено не як історію художніх стилів, а насамперед як історію змін, що відбувалися у свідомості її носіїв. У ході опанування курсу студенти отримуватимуть навички самостійного аналізу культурних артефактів.
Курс «Історія української культури» передбачає сфокусування уваги на формуванні та функціонуванні певних релігійних, політичних, ідеологічних, етичних та естетичних ідей, які впливали на становлення художньої ультури. Приклади з художньої культури буде розглянуто передусім як ілюстрацію до «матеріального» втілення таких ідей. Тобто «історія культури» викладається насамперед як «історія ідей», та не дублює матеріалів жодного іншого предмету, передбаченого освітньою програмою «Культурологія».

Історія культури Європи
2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Курс «Історія культури Європи» входить до блоку історико-культурних дисциплін бакалаврської програми «Культурологія», його адресовано студентам-культурологам першого року навчання. Курс розраховано на один учбовий семестр, обсяг курсу – 30 лекційних годин та 12 годин семінарських занять. В кінці семестру передбачається складання іспиту. Лекційний матеріал, топіка курсу охоплює головні періоди європейського культурного процесу від так званого Грецького дива (античного старту Європи) до епохи модерності включно. Курс спрямований на ознайомлення студентів із сучасною історико-культурною репрезентацією (картиною розвитку) європейської культурної свідомості в її типологічній єдності та стадіальному і регіональному різноманітті. Автор намагався врахувати диверсифікацію європейського культурного простору, так само як і фактор перманентних змін (протеізм) у картині європейської культури. Але при цьому курс базується на уявленні про принципову єдність у різноманітті європейського культурного життя на різних етапах та в різних регіонах (субсистемах) – принцип ex pluribus unum. Фундаментом такої парадигматичної єдності європейської культури розглядаються антична спадщина (давньогрецька та римська складова, спадщина Pax Romana), християнська культура пізньої античності та раннього середньовіччя у відносинах конфлікту, толерантності, діалогу та перспектив синтезу.

Курс «Історія культури Європи» пов’язаний з іншими курсами блоку, такими як «Антична культура», «Культура Відродження», «Культура Європи Нового часу» і «Культура доби Бароко».

Наукове письмо
3 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Брюховецька кандидат філософських наук, старший викладач.
За результатами вивчення дисципліни студенти повинні: знати специфіку наукового письма в гуманітарній сфері, логіку побудови аргументів та викладу матеріалу, вимоги до оформлення академічного тексту та літератури; уміти організовувати свою наукову роботу, самостійно підбирати й опрацьовувати літературу, систематизувати й викладати думки згідно з вимогами до академічних стандартів, створювати цілісне бачення проблеми й аналізувати суперечності.

Релігійно-культурні традиції на теренах України
3, 4 семестри, 4, 2 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Р. В. Демчук , доктор культурології, професор
Пропонований курс надає уявлення про розвиток та взаємодію різноманітних релігійно-культурних традицій, котрі впливали на формування українського світогляду та менталітету. Адже міфологія визначає систему та основні структурно-семантичні параметри національної культури і є її мовою в семіотичному аспекті. Релігія та релігійність виступають не тільки провідними культуромоделюючими чинниками, а й засобами формування сучасного культурно-політичного простору України. У результаті опанування курсу студенти повинні усвідомити взаємозв’язок культури та релігії; вміти визначити базові культурно-релігійні категорії, здійснювати дослідження міфологічних систем (котрі не будучи фактом емпіричного дійсності, стали предметом культурологічної реконструкції) етносів, що мешкали на території України; аналізувати становлення світоглядних підвалин автохтонного східнослов’янського етносу; з’ясувати специфіку адаптації трансплантованої східнохристиянської традиції та її взаємодію із місцевими реаліями; визначати феномен «українське православ’я»; розуміти релігійні системи як певний чинник національного

самозбереження (греко-католицизм) та ідентифікації (рідновірство); виявляти іноетнічні релігієтворчі процеси, що проявилися на українських теренах (штундизм у середовищі німецьких колоністів українського Півдня; хасидизм у єврейському середовищі як певна реакція на політичні реалії України відповідної доби; дотичність до світу ісламу у формі його кримсько-татарської філіації тощо); аналізувати вплив радянського «богоборництва» на загальний духовний занепад та виникнення місцевих синкретичних релігійних рухів (на кшталт Великого Білого Братства) в Україні пострадянської доби ; обгрунтовувати роль «релігійного відродження» як чинника самозбереження нації на підставі смислобуттєвих цінностей у спільному культурно-політичному просторі.

Археологія та давня культура

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент, О. В. Бондарець, старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти отримують базові знання з вивчення старожитностей культури та опановують «кабінетну» аналітичну діяльність археологів (що є зазвичай наслідком польової та камеральної роботи відповідно). Лекційна частина вводить студентів у тематичну термінологію та пропонує розуміння ключових етно- та соціокультурних змін розвитку людства на прикладі оцінки матеріальних артефактів минулого. Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент задля забезпечення повноцінного долучення аудиторії до відповідних етнокультурних регіональних традицій. Практичні заняття передбачають виступи учасників на семінарах, підготовку ними презентацій, написання контрольних та тематичних творчих письмових робіт тощо.

.

Етнологія

5, 6 семестри, 2, 4 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс розрахований на студентів, які спеціалізуються в гуманітарній галузі, зокрема в культурології, історії та філології. вміст лекцій розплановано таким чином, щоб дати можливість студентам отримати всебічне уявлення про етнос та його культуру як про цілісну та самодостатню систему, що складається з великої кількості різних компонентів, від варіативності яких залежить характер та специфіка кожної окремо взятої етнічної культури.

Загальна музеологія

5, 6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, О. В. Бондарець, старший викладач.

В умовах цифрової цивілізації для реалізації власних завдань відповідно до світових тенденцій (комунікація, інтерактивність, партисипація) музей потребує кваліфікованих фахівців.

Навчальна дисципліна складається із чотирьох модулів. В першому («Теоретична музеологія») розглядаються дискусійні питання щодо ролі музею в сучасній культурі, наукові концепції музею (дитячий музей, екомузей, музей як культурний центр, музей як «третє місце» та ін.), структура музеології. В наступному модулі («Історична музеологія») аналізуються загальні тенденції історичного розвитку музейництва в країнах Європи, Америки, Азії, Африки, Австралії та інших регіонів Океанії. В модулі «Прикладна музеологія» увага акцентується на фондовій, експозиційній та культурно-освітній діяльності музею, а також – музейному менеджменту та маркетингу. Модуль «Актуальні проблеми розвитку музеології» - це проблеми пам`яткознавства та охорони позамузейних пам`яток, культурного туризму, музейного джерелознавства, музейної соціології, музейної психології, музейної інформатики.

Соціокультурний розвиток людства

Ч.І 5, 6, семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, О. В. Бондарець, старший викладач.

Осмислення розвитку людства з часів ранньої первісності і до наших днів є метою цього спецсемінару (семінару дослідницького типу).Впродовж V – VI семестрів увага акцентується на стадії формування передумов ранніх цивілізацій (X – III тис. до н. е.), стадії ранніх цивілізацій давнини (III – I тис. до н. е.) та стадії традиційних цивілізацій (поч. I тис. до н. е. – XVI ст.), а також на окремих проблемах, які існують у вивченні соціокультурного розвитку людства. Спецсемінар дозволяє опанувати методологію та методику дослідження первісності, давніх та традиційних суспільств у всіх їхніх проявах.

Дискурси ідентичності європейської культури

7-8 триместри, 3 год/тижд. Залік , екзамен, 8 кредитів, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Курс «Соціокультурний розвиток людства» надає студентам теоретичні та фактичні знання у царині розвитку системного опису і пояснень ідентифікації складових європейського «цивілізаційного вибору» яку утворили історичні події цивілізаційної розмірності, а також – змін у типах соціально-економічних, політичних, релігійних, мистецьких практик з яких було складено європейські культурні цінності. Цінності такого типу стають життєздатними традиціями європейської культури, але сьогодні мають доводити на етапі глобалізації історичного розвитку людства власну ефективність та здатність нести реальну життєздатну перспективу розвитку. Протягом курсу студенти набувають досвід історіографічного знання дискурсивних практик кожної тематичної репрезентації ходи європейської культури від успадкування культури Давньої Греції до визначення соціокультурної динаміки ідентичності Європи доби глобалізації і макро - цивілізаційних рухів. Курс розраховано на самостійне опрацювання літератури та її публічне обговорення, де викладач виступає модератором та організовує самостійну роботу студентів із джерелами.

Соціальна і культурна антропологія
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент
Історичний розвиток дослідницьких практик із вивчення культурного комплексу неписьменних народів на базі ідей історії, етнографії, етнології, соціальної психології, психоаналізу, лінгвістики та семіотики. ознайомлення із сучасним станом «експериментальної», нативістської, постколоніальної та урбаністичної антропології у вивченні сучасного потенціалу відмінностей культур.

Східнохристиянська культура
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Р. Демчук, доктор культурології, професор
Мета пропонованого курсу полягає у висвітленні специфіки східнохристиянської релігійно-культурної традиції та її адаптації у східнослов'янському цивілізаційному просторі. У межах курсу розглядається базова Східнохристиянська макроцивілізація, зокрема репрезентована Візантією від її витоків до занепаду; аналізується дуалізм пізньоантично-язичницької та християнсько-аскетичної традицій (через її маркери Іподром та Храм); становлення християнської догматики (Вселенські собори), іконології (іконоборництво/іконошанування) та розвиток месіанської ідеї у сакральному вимірі.

Злети візантійської творчості аналізуються через культурні епістеми: «золотий вік Юстиніана», Македонське, Комнінівське і Палеологівське «відродження». Розглядається формування «візантійської співдружності» країн Південно-Східної Європи; простежується моделюючий східнохристиянський чинник Київоруської субцивілізації, а також візантійська константа та її переосмислення у Східнослов'янській цивілізації Нового часу.

На підставі поняття «Візантія після Візантії» аналізується контроверсійний, проте безумовно визначний вплив візантійського феномену на сучасні соціокультурні процеси.

.
Культура повсякдення народів світу
8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент , С.Ж. Пустовалов, доктор сторичних наук, професор.
Основні характерні особливості та специфічні риси культури повсякдення, що склалися в процесі історичного розвитку різних народів та культурних регіонів.

Загальна теорія культури
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Основні тематичні та проблемні поля сучасної культурології та їхні концептуальні рамки, історія та сучасний стан їх досліджень.

Масова культура

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. В. Брюховецька, кандидат філософських наук, старший викладач
Передбачає вивчення основних проблем дослідження сучасної культури, місце в них проблематики масової культури, демонстрацію варіативності та критичного потенціалу концепції масової культури. Поява концепцій «культури» та «масової культури», їхні соціальні, політичні й культурні імплікації

та трансформації значення; культура як загальні норми чи як поле вираження та містифікації соціального антагонізму; соціальні причини протиставлення «високої» і «масової» культури; основні підходи та школи дослідження «масової культури». Зв'язок ідеології, культури та суспільства. Масова культура як матеріал для вивчення способу життя суспільства та його само-репрезентації. Масове виробництво і споживання культури в соціальному контексті; адміністративний характер культури в період пізнього капіталізму; культурні практики «популярних класів».

Соціальна культурологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Введення у проблематику різних соціальних практик сучасної культури. розгляд таких ключових концептів, як подія, інтелектуал, ідентичність, мультикультуралізм, нетерпимість, расизм, насильство, глобалізація, ідеологія, мистецтво, тілесність, субкультури, політичність та ін. Застосування міждисциплінарного підходу: аргументація наводиться в антропологічно-філософськоісторичному та політико-економічному дискурсивних полях.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Стародавні цивілізації Сходу
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент
Упродовж навчального курсу студенти опановують понятійний апарат та методологію вивчення цивілізаційних процесів; систематизують знання про основні риси та здобутки класичних цивілізацій стародавнього Близького Сходу. Лекційна частина відпершу знайомить студентів із методологією та понятійним апаратом; далі виклад йде за поступальною хронологією від перших ранньодержавних інституцій Близького Сходу IV тис. до н.е. і до цивілізаційних трансформацій елліністичної доби відповідно. Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент. Практичні заняття покликані продемонструвати навички дентифікації в цивілізаціях давнини етнокультурних патернів, парадигм культурних традицій тощо.

Історія кіно
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. І. Брюховецька, старший викладач
Програма з курсу «Історія кіно» відповідає навчальному плану підготовки бакалавра з базової вищої освіти «Культура» і є важливим доповненням до циклу фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін з Культурології. Вона може слугувати і для всебічного розвитку студентів інших спеціальностей.

У запропонованому курсі йдеться про естетичні параметри і поетику кіно, про кіно як різновид національної культури, про авторські рефлексії видатних майстрів кіно, в тому числі й українських, над мораллю та психологією людини, про екранну інтерпретацію трагічних подій XX століття.

Курс надає загальні уявлення про зарубіжну й українську кінокласику в контексті гуманістичних концепцій, вироблених кіномистецтвом впродовж XX століття. Увага приділяється вивченню основам знань про кінематограф і дослідженню кіномистецтва на прикладі окремих фільмів в контексті визначених тем і жанрів. Кіно українське подається як невід'ємна частина світового.

Методика викладання культурологічних дисциплін у середніх закладах освіти
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
Культурологія в контексті гуманітарного знання. Наукові основи методики викладання культурологічних дисциплін. Форми організації навчання та методика їх проведення. Методи навчання. Методика формування наукових понять.
Формування уміння працювати з навчальними текстами, періодичними виданнями. Методика використання наочних засобів. Модульна система навчання. Інноваційні технології навчання. організаційно-методичне забезпечення викладання культурологічних дисциплін. особистісна культура вчителя. цілісність педагогічної діяльності. Педагогічне спілкування.

Антична культура
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Характеристика античного типу культури в європейському та світовому контексті, культурної свідомості греків і римлян на головних етапах еволюції класичного світу, топіка античної культури та логіка її розвитку, культурологічна репрезентація античної людини, ознайомлення з головними текстами греко-римської спадщини історико-культурного змісту, панорама сучасного

антикознавства (проблематика, методології, конфлікт інтерпретацій, теоретико-пізнавальні парадигми / школи, лексикон, сучасні реконструкції антика).
Формування антикознавчого мислення, розуміння зв'язку сучасної європейської культури з греко-римською спадщиною.

Культура Європи Середніх віків
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор
Джерелознавче ознайомлення студентів з основними пам'ятками (текстами) культури європейського середньовіччя; ознайомлення з сучасними теоретичними концепціями середньовічної культури; вироблення початкових навичок самостійного культурологічного аналізу середньовічних пам'яток.

Культура Відродження
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Характеристика ґенези ренесансного типу культури, наукова періодизація доби ренесансу, опис головних феноменів ренесансної культури, ознайомлення з історією дослідження культури відродження, панорама сучасних теоретичних образів ренесансної культури, конфлікт інтерпретацій у студіях ренесансу.
Важливим завданням курсу є демонстрація значення ренесансних студій для становлення сучасної культурології (концепції культурно-історичних епох, соціокультурна динаміка Європи Нового часу тощо).

Культура французького рококо"
6 триместр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, М.Л. Данченко, кандидат культурології, старший викладач
Даний курс створено з метою розширення профілю історико-культурних дисциплін на кафедрі культурології НауКМА. На кафедрі культрології викладаються курси "Культура Європи нового часу" та "Культура доби бароко", в яких викладаються базові поняття історії західноєвропейської культури Нового часу. Дана дисципліна поглиблює і розвиває навчальний напрямок історії європейської культури за рахунок вивчення навчальної літератури та ознайомлення з першоджерелами.
В результаті вивчення даної дисципліни студенти зможуть орієнтуватися в таких аспектах та проблемах історії французької культури XVII-XVIII століть як діяльність жіночих преціозних салонів, французька чарівна казка, франко-італійська рокайльна драматургія, та психологічна й еротична проза рококо.

Ранній європейський романтизм та готика в культурі
5 триместр 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М.Л. Данченко, кандидат культурології, старший викладач
Курс присвячено вивченню культурних течій передромантизму та раннього романтизму в культурі Німеччини, Англії і Франції. Дисципліна покликана висвітлити культурологічну специфіку романтизму як першого післяпросвітницького явища західноєвропейської культури Нового часу. Курс має на меті поглибити і систематизувати у студентів знання про динаміку становлення романтизму як ментального феномену в культурі європейських країн та ознайомитися із його регіональною специфікою. Також значну увагу у курсі присвячено готиці як культурному феномену передромантизму. Лекційні заняття присвячені вивченню історичного і філософського контексту у формуванні культури романтизму – зокрема, вивчаються такі явища, як наполеонівські війни та роль німецької філософії у підготовці ментального підґрунтя до появи романтизму як явища. Практичні заняття буде присвячено вивченню літературних першоджерел – романтичної есеїстики, готичних повістей та нової історичної романістики. Студенти готуватимуть доповіді за неперекладеними першоджерелами та навчальною літературою. Упродовж практичних занять буде проводитися тестування. Курс із вивчення раннього романтизму та готики є необхідним для опанування професій фахівця з кіноматографії, сучасної наукової фантастики та дослідника історії національних та націоналістичних ідеологій, фольклориста, етнографа.

Культура Європи Нового часу
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Характеристика класичних і романтичних епох, феноменів і подій, культурної історії, головних європейських країн з 1500 р., опис рівнів і форм у культурному різноманітті європейського життя (принцип ex pluribus unum).

Ознайомлення з панорамою шкіл, течій, напрямів історикокультурних реконструкцій Європи Нового часу в аспекті наукового дискурсу, з дискусіями, актуальними темами і проблематикою культурології модерної Європи.

Науково-дослідницький семінар: "Парадоксальність філософського мислення Григорія Сковороди" (
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Довга ЛМ., доктор філософських наук , професор
В 2022 року в Україні відзначили 300-ліття від дня народження Григорія Сковороди. До відзначення ювілею готувався і гуманітарний факультет НаУКМА. Однією з перших подій, яка стала предтечею святкувань, були огляд та обговорення фільму, присвяченого Григорію Сковороді "Відкрий себе". Цю подію ініціювала д-р Ольга Брюховецька із командою кіноклубу НаУКМА. Разом з тим це поки що єдина ініціатива кафедри в плані відзначення ювілею знаменитого могилянця. Декан ФГН проф. Марина Ткачук звернула увагу на те, що потрібно ширше ознайомити могилянських студентів із поглядами Сковороди, аби таким чином можна було впроваджувати його праці у контекст сучасного інтелектуального дискурсу. Зважаючи на слушність пропозиції пропоную впровадити до циклу фахових вибіркових дисциплін дослідницький семінар "Парадоксальність філософського мислення Григорія Сковороди"

Культура доби Бароко
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач
Характеристика бароко як типу культури, місця культурно-історичної доби бароко в історії європейської культури. опис барокового світогляду та світосприйняття. Головні феномени, факти, постаті культури бароко. Періодизація й хронологія бароко, локальні стилі (варіанти), специфіка українського бароко. Антропологія бароко. взаємодія вченої та народної культури в добу бароко. Традиції вивчення та сучасні інтерпретації барокового типу культури.

Сучасна культура Заходу
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Історія сучасної культури Заходу з XIX до початку XXI ст. в поєднанні з найцікавішими теоретичними інтерпретаціями цієї історії та культури.

Традиційні культури Африки, Австралії та Океанії
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
Курс спрямований на осмислення загальних тенденцій культурогенезу та його специфіки в тропічно-африканському та австралійсько-тихоокеанійському культурних регіонах. Автор приділяє значну увагу історії дослідження традиційної культури цих регіонів, особливостям світогляду населення, традиційному мистецтву та іншим актуальним питанням.

Культура доколумбової Америки
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
В межах курсу розглядаються нові підходи щодо низки ключових проблем у вивченні доколумбових цивілізацій. Значна увага акцентується на специфіці соціокультурного розвитку Месоамерики та Центральних Анд, переосмисленні ролі корінних народів у структуруванні взаємодії з європейцями, а також порівнянні американського та близькосхідно-європейського культурно-історичного циклів.
Студенти мають можливість опрацювати різноманітні джерела з історії культури доколумбової Америки.

Китайська класична культура
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент
Упродовж навчального курсу студенти знайомляться з класичною культурою Китаю, її засадами та історичним розвитком. Лекційний курс ознайомлює студентів із різними аспектами класичної китайської культури – міфологією, засадничими принципами світогляду, суспільними цінностями та ідеалами, релігійно-філософськими вченнями (конфуціанством, даосизмом, китайським буддизмом), ієрогліфічною писемністю, художньою літературою, мистецтвом, архітектурою, звичаями та традиціями тощо. Практичні заняття передбачають підготовку усних доповідей та презентацій, спрямованих на поглиблене вивчення окремих тем з опорою на аналіз класичних китайських текстів та артефактів. На семінарах відбувається усне обговорення, дискусії за темою тощо.

Вступ до історичної танатології
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Упродовж навчального курсу студентам пропонується вивчення категоріального поля ставлення до смерті в традиційній свідомості різних соціумів в історико-культурному ракурсі. Лекційна частина пропонує огляд ключових категорії та моделей ставлення до смерті й посмертя і охоплює широкий проміжок часу від доби первісності – часу перших зафіксованих поховальних практик – і до Модерної Доби, коли фіксується радикальна зміна ставлення до моментів пов'язаних зі смертю (передусім у Європі). Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент. Обмеження практичної частини до одного заняття вимагає вибіркового підходу до виконання завдань, де студенти зможуть продемонструвати ступінь свого ознайомлення з рекомендованими матеріалами – колоквіум або підсумкове тематичне тестування. Додатково можна здати творчу письмову роботу з вимогою проаналізувати традиційну картину посмертя та загробного світу у певній конкретній етнічній традиції.

Культура Японії
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент
Упродовж навчального курсу студенти знайомляться з японськими традиціями, духовними цінностями, особливостями світосприйняття, вірувань, суспільно-політичної, художньої та побутової культури. Лекційний курс ознайомлює студентів із різними аспектами культури Японії – міфологією, засадничими принципами світогляду, суспільними цінностями та ідеалами, релігійно-філософськими вченнями, писемністю, художньою літературою, мистецтвом, архітектурою, музикою, сценічними мистецтвами, звичаями та традиціями тощо. Практичні заняття передбачають підготовку усних доповідей, презентацій та написання письмових робіт, спрямованих на поглиблене вивчення окремих тем з опорою на аналіз класичних японських текстів та артефактів. На семінарах відбувається усне обговорення, дискусії за темою тощо.

Індійська культура
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент
Упродовж навчального курсу студенти знайомляться з індійською культурою, її головними категоріями, текстами, традиціями, основними етапами історичного розвитку. Лекційний курс ознайомлює студентів із різними аспектами індійської культури – міфологією, засадничими принципами світогляду, суспільними цінностями та ідеалами, релігійно-філософськими вченнями (індуїзмом, буддизмом, джайнізмом, сикхізмом), писемністю, художньою літературою, мистецтвом, архітектурою, музикою, сценічними мистецтвами, звичаями та традиціями тощо. Практичні заняття передбачають підготовку усних доповідей та презентацій, спрямованих на поглиблене вивчення окремих тем з опорою на аналіз класичних індійських текстів та артефактів, а також написання рефератів наукових статей з тематики курсу. На семінарах відбувається усне обговорення, дискусії за темою тощо.
.

Ісламська культура
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Нікішенко Ю.І. кандидат історичних наук, доцент
Вивчення історії, засад, догматів, культури, мистецтва, філософії, суфізму, читання священної книги Кур'ан, також структури і тлумачення (Fıkıh) названої книги із застосуванням методу герменевтики. Утворення об'єктивної картини співвідношення між різними видами монотеїстичних і політеїстичних релігій: індуїзмом, конфуціанством, іудаїзмом, християнством та ісламом.

Культура США і Канади XVI–XX ст.
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Сучасна культура Заходу, культура Європи Нового часу, соціальна культурологія.

Канон тіла в культурі
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Голіченко Т.С. кандидат філософських наук, доцент
Основі сучасні концепції тіла та тілесності, культурна історія тіла від Античності до Нового часу. ознайомлення з актуальними вітчизняними та зарубіжними науковими дослідженнями з проблематики. важливим завданням курсу є розуміння історичності тілесних практик і розуміння людського тіла.

Актуальні проблеми зарубіжної культурології
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Огляд актуальних теоретичних та історико-культурних тем і проблем західної культурології.

Культура та влада
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Огляд актуальних дослідницьких програм сучасної культурології.

Перформанс у сучасній культурі
4семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Лігус, старший викладач

Програма курсу «Перформанс у сучасній культурі» є важливим доповненням до циклу з Культурології та інших гуманітарних спеціальностей, адже презентує актуальний погляд на культуру як складну систему перформативних практик і дій, що осмислюються як події комунікації. У курсі перформанс розглядається не лише як культурний феномен, але і теоретичний інструмент аналізу культури, її презентації і трансформації.

Особистість у культурі Заходу в постметафізичний період
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Огляд та дослідження актуальних підходів до вивчення особистості через найцікавіші постаті, персонажі та фігури в культурі Заходу.

Франкфуртська школа
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач
Огляд історії та теорії Франкфуртської школи на тлі дотичних та альтернативних до неї підходів критики культури.

СУЧАСНІ ЦІННОСТІ ОЧИМА РАННЬОМОДЕРНИХ УКРАЇНЦІВ
6д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. М. Довга, доктор філософських наук, професор
Нині ми звично апелюємо до різного роду віртуальних «цінностей» (загальнолюдських, європейських чи національних), ранґуємо їх та протиставляємо одну одній. На рівні буденного сприйняття цінності наче «об'єктивуються», сприймаються як такі, що існували завжди зі сталим набором елементів, їх смислів та стрункою системою супідрядності. Насправді ж уявлення людей про те, що і чому є цінністю з часом мінялися вельми суттєво. Впродовж запропонованого курсу студенти ознайомляться з тим, як у ранньомодерній Україні формувались уявлення про благо/добро, та які смисли тоді вкладалися у такі важливі для сучасної людини цінності, як Вітчизна, гідність (честь), свобода, моральна чеснота, вірність, знання, суспільне благо, власність, мир, життя тощо.

Сучасні теорії культури
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент
Огляд в історичному розвитку трансформації «наук про дух» в «історичні науки», а згодом у «науки про культуру» в плані методології, вивільнення теорій культури від «філософії культури» та напрацювання в культурології специфічної дистанції до історії культури «повсякденності» та «наративних» переказів історії культури. розглянуто актуальні та перспективні проблеми теорії культури з розвитку української культури XX – початку XXI ст.
.

Історія музичного мистецтва
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Іваненко
Курс висвітлює історію українського, російського та європейського музичного мистецтва від доби античності до початку XXI ст., простежує шляхи формування музичних стилів і жанрів, а також вивчає та аналізує творчість видатних композиторів.

Художній ринок: теорія, історія і практика
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити , Н.В.Тимчук, кандидат культурології, старший викладач
Дисципліна відповідає навчальному плану підготовки бакалавра, спеціальність «Культурологія». Курс є вибірковою дисципліною і доповнює цикл фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін, блок «Мистецтвознавство».
Курс дає можливість набути базових знань про систему художнього ринку, його ключових складових та можливості його регулювання; орієнтуватися в широкому теоретичному і фактологічному матеріалі, сприймати його комплексно та критично оцінювати процеси, що відбуваються в просторі художнього ринку; ознайомитися з широкою культурологічною та мистецтвознавчою джерельною базою.

Придворна культура Франції доби Людовіка XIV
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити ,М.Л.Данченко, кандидат культурології, старший викладач

Курс «Придворна культура Франції доби Людовіка XIV» входить до складу блоку історико-культурних дисциплін бакалаврської програми «Культурологія», а також може слугувати додатковою дисципліною для професійної підготовки студентів, що навчаються на інших гуманітарних спеціальностях.
Курс «Придворна культура Франції доби Людовіка XIV» охоплює вивчення французької культури в період від початку 1640-х і до середини 1710-х років.
Основну увагу у нашому курсі ми присвятимо вивченню театральних реформ, становлення балетів як окремого сценічного жанру, специфіці мемуарної літератури, метаморфозам, яких зазнала католицька релігійність під прямим впливом реформ Людовіка XIV, та становленню нового типу ментальності у представників шляхетного суспільства завдяки утворенню королівського двору нового типу

Декоративно-прикладне мистецтво та ремесла у XXI столітті
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент
Курс спрямований на те, аби розкрити інформацію з історії ремесла та його художні традиції. розглянуто специфічні риси ремесел різних регіонів, технологічні особливості виготовлення предметів із різних матеріалів, їхні художні особливості та знакові функції.
Арт-маркетинг: як просувати культурний продукт
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити , Н.В.Тимчук, кандидат культурології, старший викладач
Програма з курсу «Арт-маркетинг: як просувати культурний продукт» відповідає навчальному плану підготовки бакалавра з базової вищої освіти «Культура». Курс відбувається в рамках проєкту Інтеграція у вищу формальну освіту навчальної дисципліни «Арт-маркетинг» для студентів бакалаврату на базі НаУКМА за сприяння комунікаційної агенції Friends of Brands.
Курс «Арт-маркетинг» є вибірковою дисципліною і доповнює цикл фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін з Культурології.
Мета курсу – набуття теоретичних та практичних знань про те, як просувати власний культурний продукт.
Курс дає можливість набути базових знань про презентацію культурних проєктів для публіки та інвесторів, організацію роботи зі ЗМІ та проведення інтерв'ю, планування комунікаційної стратегії й ефективне використання соціальних мереж для просування та інше.
Курс «Арт-маркетинг» розраховано на студентів – культурологів (бакалаврат), IV курс, факультет гуманітарних наук, напрям підготовки «Культура» (Культурологія).

У розробці курсу брала участь комунікаційна агенція Friends of Brands, що створює комплексні рішення для просування брендів і суспільних ідей (більше інформації: fob.in.ua). У 2019 році агенція успішно організувала та провела навчальний курс "Арт-Маркетинг: Як просувати власний культурний продукт" для митців, що вже працювали у сфері культури (https://mmr.ua/show/art-marketing_yak_prosuvati_vlasniy_kulyturniy_produkt).

Навчальна дисципліна "Арт-маркетинг" ґрунтується на реальному досвіді українських діячів культури та бізнесу, експертів, митців та покликана стати основою для запровадження подібних курсів по всім вищим навчальним закладам країни. У розробці курсу використано досвід та експертизу Катерини Тейлор, Ольги Малиш, Оксани Хмельовської, Олександра Буянкіна, Антона Семиженка, Катерини Аврамчук.

Структурний аналіз художнього твору
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. М. Петрова, доктор філософських наук, професор
Курс складається з двох розділів: перший надає інформацію про наукову галузь «Мистецтвознавство», про еволюцію дисципліни та логіку її розвитку; другий відкриває перед студентами художні закони та принципи самого творчого процесу митця – готує студента до самостійного мистецтвознавчого дослідження, яким завершується урс.

Теорія і практика виставкової роботи
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
Курс для бажаючих спробувати свої сили в event-індустрії та для тих, кого цікавить музейна справа. Розглядається насамперед історія виставково-ярмаркової діяльності, тенденції розвитку музейних виставок у XIX – XX ст., основні сучасні виставкові події, а також акцентується увага на теоретичних засадах музейної експозиції, етапах та специфіці її організації.
Студенти мають можливість спрямувати свої зусилля на розробку власного виставкового проєкту та його реалізацію. Погляд на виставки як на інтерактивний, емоційний, творчий досвід відкриває нові перспективи для тих, хто їх проєктує.

Музейна археологія

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
В руслі комунікаційного підходу до вивчення музейної справи характеризуються предмети музейного значення та домузейні форми нагромадження культурно-історичних цінностей в часи первісності та стародавніх суспільств.
Висвітлено особливості становлення археології як науки, організації археологічних музеїв в Україні та світі, основні тенденції їхнього розвитку. Значна увага приділяється фондовій та експозиційній роботі археологічних музеїв, аналізу найцікавіших виставкових проєктів.

Туризм та екскурсійна справа
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. В. Демчук, доктор культурології, професор
Феномен туризму є складним та багатогранним, що заслуговує на дослідження у академічному дискурсі як у ретроспективі, так і у перспективі, адже туристична діяльність завжди була і є невід'ємною частиною людського соціуму. Туристична подорож полягає не тільки в переміщенні у фізичному просторі, а й передусім,у культурному середовищі шляхом безпосереднього контакту із реаліями іншої культурної традиції, де турист залишається представником певного соціуму. В той же час, за умов глобалізації, туристична подорож сприймається як нова грань власної культури, бо включає інші країни до притаманного соціокультурного середовища подорожуючого. Людина, що пізнає світ у такий спосіб, не тільки спостерігає але й особисто розшифровує зміст пам'яток та пам'ятних місць, отже здійснює процедуру герменевтичного розкодування культурних символів. Розуміння світу під час туристичної подорожі переживається екзистенційно, на власному досвіді, а не кількісно-інформаційно як у наслідку іншого виду діяльності.

Значною мірою, успішна реалізація акту прилучення до чужоземних «культурних галактик», а також сприйняття ціннісних орієнтирів у межах власної культури, які об'єднують людей в єдину соціокультурну спільноту, залежить від особистості посередника – гіда–екскурсовода, від його інтелектуального рівня, ідейно-світоглядного спрямування та фахової майстерності. Адже сьогодні пересування у планетарному просторі стає цінністю, маркером успіху, що структурує «культуру мобільності», а «туриста» позиціонує у модусі ідентичності глобального світу (З. Бауман). Турагент (менеджер з туризму), за цих обставин, виступає модератором привабливої туристичної реальності, яка не завжди збігається з об'єктивністю.

Пропонований курс, що виступає маркером «просторового повороту» в культурі, стосується новітньої галузі гуманітарного знання – геокультурології та її відгалуження – міфогеографії, на базі якої, переважно й ґрунтуються туристичні маршрути.

Музейництво в країнах Центральної та Західної Європи
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, запрошений фахівець
Особливості розвитку музейництва в різних регіонах світу. Історичний і сучасний досвід музейної справи в країнах центральної та Західної Європи. Музейна політика й музейне законодавство. Музеєзнавча періодика. Стратегія музеєзнавчих досліджень.

Пам'яткознавство та охорона пам'яток історії та культури
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошений фахівець
Теоретичні основи пам'яткознавства. Історія та практика українського пам'яткознавства. Місце охорони позамузейних пам'яток історії і культури в системі музейництва. Завдання музеїв у питанні охорони пам'яток; зміст, форми, засади їхньої діяльності в цій сфері.

Музейні фонди: основні напрями та специфіка діяльності
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Панченко
Загальна характеристика музейного фонду України. Структура музейного зібрання. Склад і типологія фондів різних музеїв. джерела, етапи та методи комплектації. документування під час комплектації. облік фондів музеїв. Фондова документація. Наукова паспортизація і каталогізація. вивчення музейних зібрань й окремих предметів. Методика атрибуції. Збереження музейних зібрань. Консервація та реставрація.

Практикум з аналізу вербальних джерел та наукових текстів
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Довга ЛМ., доктор філософських наук , професор Брюховецька О.В. кандидат філософських наук, старший викладач
Мета і завдання цього навчального курсу полягають в тому, аби (1) ознайомити студентів з основними типами вербальних джерел, на основі вивчення/аналізу яких формуються дослідження в царині історії культури; (2) ознайомити студентів з основними методами аналізу вербальних джерел; (3) дати студентам практичні навички самостійної роботи з джерелами; (4) ознайомити студентів з

основними методами критичного аналізу наукових текстів; (5) надати студентам практичні навички критичного аналізу різного типу наукових текстів.

Експозиційне мистецтво
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
Музейна експозиція: теоретичні засади. Музейна комунікація в історіографічній перспективі. діалектичні та прикладні аспекти музейної комунікації. Мистецтво експозиції. особливості експозицій музеїв різних профілів. Специфіка впливу музейної експозиції на відвідувачів.

Музейна справа в країнах Америки
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, запрошений фахівець Специфіка музейництва в країнах Америки. визначні сучасні музеї. Загальна характеристика організаційної системи музейної справи, принципи та зміст діяльності музеїв. Упровадження результатів наукових досліджень у практику музейництва.

Музеї світу
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Тимчук, кандидат культурології, старший викладач
Програма з курсу «Музеї світу» відповідає навчальному плану підготовки бакалавра з базової вищої освіти «Культура» і є важливим доповненням до циклу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін з Культурології. Але також може слугувати для всебічного розвитку студентів інших спеціальностей гуманітарного спрямування. Курс надає загальні уявлення про історію і сучасність музейної справи у світовому контексті. Увага приділяється вивченню становлення і функціонування музейництва як теоретично-узагальнююче, так і на прикладі окремих найбільш значущих музейних установ світу.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ

Українська культура Раннього модерну і Києво-Могилянська академія
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М.В. Симчич, кандидат філософських наук,доцент
Курс «Українська культура Раннього модерну і Києво-Могилянська академія» має за мету поглибити знання студентів з духовної спадщини Києво-Могилянської академії (далі — КМА) у широкому культурному контексті. У курсі студенти мають можливість ознайомитися з загальними історичними умовами функціонування КМА та специфікою освітнього процесу в ній. Особливий акцент надається інтелектуальній історії, зокрема філософським і теологічним ідеям, що побутували в стінах Київської академії. Детально простежується вплив могилянців як на культуру України, так і їхній внесок у перенесення української і європейської культури на широкі терени Російської імперії. У курсі робиться спроба окреслити могилянську культуру у різних її вимірах зокрема, зокрема у літературному, образотворчому, музичному і архітектурному.

Курс розраховано на студентів бакалаврів, які вже пройшли основний курс культурології і мають знання з історії як української, так і світової культури. Курс має авторський характер і значною мірою опирається на конкретних дослідженнях філософської і культурної спадщини КМА.

Історія костюма й моди
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент
Курс розраховано на тих, хто цікавиться розвитком окремих напрямів культур людства. Побутування одягу та моди розглядається як один із напрямів розвитку культури. Через функції костюма в суспільстві досліджуються тенденції співіснування та взаємовпливу різних культур та напрямів суспільної свідомості.

Історія українського кіно
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. І. Брюховецька, старший викладач
Різнобічна панорама українського кіно: творчість о. довженка як ключової постаті, кінодраматургія, кінорежисура, операторське й акторське мистецтво, осмислення місця українського кіно у світовому контексті.

Основи атрибуції та експертизи музейних предметів
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Ж. Пустовалов, доктор історичних наук, доцент
Сучасні завдання та методи атрибуції. Сфера застосування даних експертизи та атрибуції. Комплексне дослідження художнього твору. Сучасний метод атрибуції та експертизи. Експертиза та атрибуція творів живопису.

Історія містичних вчень Сходу та Заходу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент

Упродовж навчального курсу студенти отримують знання про становлення та розвиток містико-езотеричних вчень, їхнє місце в історії культур Сходу та Заходу, теоретико-методологічні підходи до вивчення містицизму. Лекційний курс ознайомлює студентів із теоретичними та практичними аспектами містичних вчень, а також символами, текстами, понятійним апаратом та основними персоналіями, пов‘язаними з цими вченнями. Практичні заняття спрямовані на узагальнення й систематизацію знань, отриманих на лекціях шляхом критичного розгляду прочитаних текстів, передбачають підготовку усних доповідей та презентацій, спрямованих на поглиблене вивчення окремих тем. На семінарах відбувається усне обговорення, дискусії за темою тощо.

Київ та кияни

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс розрахований на широке коло студентів, які цікавляться історією та культурою Києва. розглянуто окремі аспекти історичного та культурного розвитку міста, культурні традиції, що склалися в середовищі киян, легенди про Київ та його населення, а також історичну топографію міста. окрему увагу приділено історичним персоналіям, пов’язаним із Києвом, а також подіям XIX–XX ст.

Культура радянської доби

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Курс має на меті критичне ознайомлення сучасного студентства зі специфікою культурного розвитку під час 75-річного панування радянського різновиду тоталітарного режиму. Наголос зроблено на своєрідній динаміці видозмін культури радянської доби у часі, на її наскрізно ідеологічному характері, на галузях культури, що становили центр її уваги. Процеси, що відбувалися в Україні протягом радянського періоду, розглянуто на тлі загальних тогочасних ідеологем і у контрасті з ними.

Українська культура Раннього модерну і Києво-Могилянська академія

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М.В. Симчич, кандидат філософських наук,доцент

Курс «Українська культура Раннього модерну і Києво-Могилянська академія» має за мету поглибити знання студентів з духовної спадщини Києво-Могилянської академії (далі — КМА) у широкому культурному контексті. У курсі студенти мають можливість ознайомитися з загальними історичними умовами функціонування КМА та специфікою освітнього процесу в ній. Особливий акцент надається інтелектуальній історії, зокрема філософським і теологічним ідеям, що побутували в стінах Київської академії. Детально простежується вплив могилянців як на культуру України, так і їхній внесок у перенесення української і європейської культури на широкі терени Російської імперії. У курсі робиться спроба окреслити могилянську культуру у різних її вимірах зокрема, зокрема у літературному, образотворчому, музичному і архітектурному.

Курс розраховано на студентів магістеріуму, які вже пройшли основний курс культурології і мають знання з історії як української, так і світової культури. Курс має авторський характер і значною мірою опирається на конкретних дослідженнях філософської і культурної спадщини КМА.

ПРАКТИКА

Практика музейна (ознайомча)

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Ознайомлення з експозиційними та фондовими колекціями музеїв різних за профілем (історичних, художніх, природничих, технічних, літературних, комплексних) та за основним суспільним призначенням (державних, академічних, навчальних, відомчих, на громадських засадах). Звіт про практику, де аналізуються підсумки проведеної роботи.

Навчальна (культурологічна) практика

4д семестр, 30 год./тижд., залік, 4 кредити, О.В. Бондарець, старша викладачка.

Наскрізна програма практик включає музейну (ознайомчу), навчальну (культурологічну), дослідницьку (етнологічну або музейну), а також як вибіркову педагогічну практику.

Навчальна (культурологічна) практика враховує пріоритетні напрями, які визначила кафедра культурології НаУКМА і які знайшли відображення в навчальному плані освітньої програми «Культурологія» (освітній ступінь – бакалавр).

Завдання практики: ознайомлення з основними напрямами та специфікою діяльності архівів, архівів-музеїв (на прикладі Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України та ін.); ознайомлення із сучасною структурою Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, її фондами, які є ґрунтовною джерельною базою для досліджень з історії культури; поглиблення фахових знань з теорії та історії культури шляхом візуалізації понятійно-категоріального апарату;

формування та розвиток розуміння процесів проєктування, що відбуваються в сучасному мистецькому просторі; ознайомлення зі специфікою діяльності певних установ (музеїв, галерей, центрів та ін.) шляхом участі студентів в проєктах / програмах.

Практика дослідницька (музейна)
6д семестр, 15 год./тижд., залік, 3 кредити, О.В. Бондарець, старша викладачка.

Мета практики: поглиблення знань з нормативного навчального курсу «Загальна музеологія»; ознайомлення з системою організації роботи музеїв та методикою музейної діяльності; оволодіння методикою підготовки та проведення екскурсій; вивчення експозиційних матеріалів (враховуючи проблематику кваліфікаційних робіт).
В кінці практики студент здає екскурсію (згідно з темою наукового дослідження).

Практика дослідницька (етнологічна)
6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент
Дослідницька практика передбачає опанування студентами методів ведення польових етнографічних досліджень, збір, систематизацію та узагальнення матеріалів згідно з планом експедиції.

Практика педагогічна
6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач
Ознайомлення зі специфікою роботи в тих середніх закладах освіти, на базі яких проводиться практика (як правило, на базі гімназії «Києво-Могилянського колегіуму» та ліцею № 100 «Поділ»), з особливостями викладання в них культурологічних дисциплін. Проведення 1-2 позакласних занять або заходів. відвідування уроків учителів із дисциплін гуманітарного напряму та їх загальнопедагогічний аналіз. Підготовка та проведення 2-4 пробних та 2 залікових навчальних занять. відвідування занять, які проводять однокурсники-практиканти, їх аналіз та обговорення. Участь у методичних семінарах, які проводить керівник практики. Підготовка звітних документів (методичної розробки одного з проведених уроків чи інших форм організації навчання; розробки-аналізу одного із занять, яке проводили вчителі або однокурсники; звіту про проходження практики).

035.01 ФІЛОЛОГІЯ
(УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – МОВА, ЛІТЕРАТУРА, КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української мови

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Н.М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу - дати студентам глибокі теоретичні знання з історії української мови як цілісної системи, ознайомити з основними закономірностями і найважливішими явищами розвитку й формування фонетики, граматики, лексики цієї системи, нарешті, через ґрунтовні лінгвістичні знання з історії української мови забезпечити належну професійну підготовку за обраним фахом. Об’єктом вивчення в курсі є основні відомості з історії української мови як наукової дисципліни, процеси становлення та основні етапи її розвитку від давніх часів до сучасності, пов’язані з цим питання мовознавчої історіографії. Зазначена дисципліна зорієнтована на вивчення історії не тільки власне граматики (словозміни, синтаксису), а й історії словотвору, фонології, лексикології та фразеології. Водночас дисципліна *історія мови* містить окремі відомості про закріплення мовної системи в писемності та про діалектну диференціацію цієї системи, тобто відомості з історії літературної мови та історичної діалектології.

Вступ до мовознавства

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс є пропедевтичним до вивчення мовознавчих дисциплін і фундаментом до підсумкового курсу загального мовознавства. У ньому розглядається місце мовознавства серед інших наук і низка загальнотеоретичних питань, знання яких необхідне майбутнім філологам для системного уявлення про мову як багатогранне суспільне явище. Основні з них такі: мова і свідомість, мова й суспільство, закономірність розвитку мов, мова як знакова система, структура мовної системи, генеалогічна та типологічна класифікація мов, мова й письмо. Студенти ознайомляться з сучасними тенденціями в лінгвістичній науці. Курс формує уявлення про сучасні методи дослідження мови. При вивченні цієї дисципліни розширюється світогляд майбутніх філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання не тільки з української мови, а й з наукових питань. Студенти вчаться характеризувати основні поняття сучасної лінгвістики, розуміти закономірності, що пов'язані з історичним розвитком мови, опановують практичні навички лінгвістичного аналізу

Старослов'янська мова

2 семестр, 42 год. (28 год. лекційних і 14 год. практичних занять) + 1 контрольна робота (1 год.), 4 кредити ECTS, С.О. Вербич, доктор філологічних наук, доцент

Мета навчального курсу – сформувати в студентів знання про старослов'янську мову як про найдавнішу письмову слов'янську літературну мову, обґрунтувати її важливість для вивчення історії сучасних слов'янських мов з огляду на те, що вона відбиває той стан сучасних слов'янських мов, якого вони досягли на ранній стадії свого розвитку, відразу ж після виокремлення давніх слов'янських діалектів із праслов'янської мови; пояснити спільне і відмінне між термінами старослов'янська, староболгарська, церковнослов'янська мови.

Упродовж вивчення курсу «Старослов'янська мова» студенти дізнаються про виникнення слов'янської писемності, діяльність у цьому аспекті просвітників Костянтина (Кирила) і Мефодія, про особливості двох азбук – глаголиці й кирилиці, основні пам'ятки старослов'янської мови (глаголичні і кириличні), її базові структурні рівні – фонетичний, морфологічний і синтаксичний – у їхньому зв'язку з праслов'янською мовою та в проєкції на сучасні слов'янські мови. Практичні заняття передбачають виконання усних і письмових завдань, покликаних закріпити теоретичні знання студентів передусім про основні фонетичні й граматичні риси старослов'янської мови, а також сформувати в них уміння читати й перекладати тексти старослов'янською мовою.

Загальне мовознавство

8 сем., 3 год./тиж. іспит, 4 кредита, А. А. Лучик

Курс загального мовознавства включає три основні розділи: історію мовознавства, теорію мовознавства й методи лінгвістичного аналізу. З позицій сучасного стану науки про мову він покликаний узагальнити, розширити й поглибити знання студентів з проблем суті, розвитку, функціонування, взаємозв'язків і структурної організації мови, знайомить з різними лінгвістичними напрямами й школами, озброює методологією й методикою дослідження мови, сприяє формуванню навичок самостійної роботи з фаховою літературою та підготовці майбутніх спеціалістів до творчої практичної діяльності в галузі освіти, культури й науки.

Світова література-1 (від античності до кінця XVIII ст.)
1-2 сем., 3 год. /тижд., залік-іспит, 8 кредитів, Б. Б. Шалагінов, доктор філологічних наук, професор

Навчальна дисципліна «Світова література – 1» охоплює історичний розвиток літератури Західної Європи від античності до кн. XVIII ст., представлений у сукупності інформації про жанри, стилі, поетику, проблематику, філософсько-естетичну основу та історичне підґрунтя.
Завдання курсу: наукове обґрунтування та всебічне вивчення загальних засад історико-літературного процесу Античності (літератури Греції, Риму), Середніх віків, Відродження, Бароко, Класицизму, літератури просвітницького раціоналізму, літератури сентименталізму, літератури «веймарської класики».

Фольклористика
2 сем., 3 год. /тижд., іспит, 4кредити, І. В. Борисюк, кандидат філологічних наук, доцент

Курс “Фольклористика” спирається на синтетичний міждисциплінарний підхід, що об’єднує фольклористичний, літературознавчий, етнологічний та антропологічний методи для всебічного вивчення явищ традиційного та сучасного фольклору. В межах курсу дається інформація про історію фольклористики та історію збирання фольклору, досліджуються методи аналізу традиційної культури й методи класифікації фольклорних текстів, а також подаються відомості про найбільш репрезентативні фольклорні жанри.

Вступ до літературознавства
3 сем., 3 год. /тижд., іспит, 4 кредити, О. Ю. Пелешенко, PhD, ст. викладач

Мета курсу – дати базові знання, необхідні для подальшого вивчення літературознавчих дисциплін, зокрема «Теорії літератури», «Аналізу художнього тексту», «Основ літературної творчості», тощо. Дисципліна охоплює теми: характеристика літератури як виду мистецтва, її місце серед інших видів мистецтва; зв’язок дисципліни з іншими дисциплінами гуманітарного циклу; розвиток художньої словесності; особливості змістово-формальних складових, художнього часу й простору; характеристика літературного образу, його типи і різновиди; поетика літературного твору; версифікація; літературні роди і жанри; явище літературного процесу, його канони, напрями, стилі.

Українська література-1 (давня література)
3-4 сем., 3год. /тижд., залік-іспит, 8 кредитів, Г. І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент.

У курсі представлена література різних епох: Середньовіччя, Відродження, Бароко. Принципи періодизації. Явище полілінгвізму. Межі художньої літератури в Середні віки. Синтетичні жанрові форми і власне жанри. ”Фрагментарність” літературного процесу. Поняття перекладної та оригінальної літератури. Проблема авторства. Домінування імперсоніфікації. Історія вивчення української літератури X–XVIII ст. Увага зосереджується на становленні й розвитку художніх стилів (монументального, “емоційно-експресивного”, бароко), проблемі Відродження та Реформації. Простежується процес формування й трансформації жанрів – синтетичних та тих, що існують окремо. Робиться спроба осмислити особливості типу й характеру української літератури X-XVIII ст. з її специфічними ціннісними орієнтирами. З цією метою аналізуються найцікавіші в художньому сенсі анонімні та авторські твори, зокрема Іларіона, Нестора, Володимира Мономаха, Данила Заточника, Станіслава Оріховського, Івана Вишенського, Мелетія Смотрицького, Івана Величковського, Лазаря Барановича, Димитрія Туптала, Феофана Прокоповича. Митрофана Довгалевського, Григорія Сковороди та ін.

Світова література-2 (література XIX ст.)
3-4 сем., 3год. тижд., залік-іспит, 8 кредитів, О. Ю. Пелешенко, PhD, ст. викладач

Курс історії світової літератури XIX ст. передбачає вивчення основних етапів і художніх явищ літературної епохи кінця XVIII – XIX ст. у країнах Західної Європи та США. Аналіз художніх текстів, мистецьких пошуків авторів зазначеного періоду на основі сучасних інтерпретаційних моделей враховує культурно-історичний контекст, динаміку літературного процесу, взаємодію літературних напрямків. Розкриваються особливості проявлення літературних напрямків і течій XIX ст. на різних національних ґрунтах.

Розгляд літературного XIX століття відкривається ознайомленням з романтичними процесами у німецькій літературі, де найраніше втілилися новітні світоглядні та художні інтенції доби. Простежується передумови становлення, своєрідність художнього втілення романтичного напрямку в інших національних літературах. Реалізм та натуралізм у європейських літературах XIX століття вивчається на прикладі творчості характерних авторів із розкриттям особливостей індивідуальних стилів. Висвітлюється стильове і жанрове розмаїття, новітні тенденції у літературі останньої третини XIX ст.

Теорія літератури
5 сем., 3 год. /тижд., іспит, 4 кредити, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент.

Курс «Теорія літератури» покликаний переосмислити традиційні погляди на літературознавство у світлі низки сучасних теорій, надати студентам інформацію про коло актуальних проблем новітнього літературознавства, закріпити наявні знання та мотивувати до здобуття нових у царині сучасних поглядів науки про літературу. Курс інтегрує в собі як власне теоретичний компонент (щодо головних суб’єктів літературного процесу – автора, читача, критика, літературних інституцій, а також літературознавчих шкіл та пропонованих ними методологій дослідження літературного

твору), так і практичні компоненти, які повинні розвинути у студентів навички аналізу та критики тексту.

Українська література-2 (література XIX ст.)
5-6 сем., 3 год. /тижд., залік-іспит, 8 кредитів, Р.М. Веретельник, PhD, доцент; О.В. Пашко кандидат філологічних наук, ст. викладач

Предметом курсу є історія української літератури першої половини XIX ст., особливості літературного процесу в контексті західноєвропейського, генезис літературних жанрів, творчість українських письменників згаданого періоду Івана Котляревського, Петра Гулака-Артемовського, Григорія Квітки-Основ'яненка, Євгена Гребінки, Тараса Шевченка. Окреслюються особливості літератури класицизму, сентименталізму, романтизму, початків реалізму. Друга частина курсу розкриває природу реалізму; закономірності й особливості розвитку української літератури II пол. XIX – поч. XX ст.; поезію, прозу, драматургію доби реалізму; мотиви, жанрово-стильову специфіку. Аналізується творчість П. Куліша, П. Грабовського**,** Я. Щоголева, М. Старицького, В. Самійленка, А. Свидницького, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, І. Франка, О. Пчілки, Н. Кобринської, М. Коцюбинського, І. Тобілевича (Карпенка-Карого). Зосереджується увага на проблемі зміни літературних напрямів на зламі художніх епох.

Світова література-3 (література XX ст.)
5-6 сем., 3 год. /тижд., залік-іспит, 8 кредитів, Д.М. МАЗІН, кандидат філологічних наук, доцент

Програма з курсу «Світова література-3» передбачає вивчення характерних явищ літератури XX-XXI ст. в історико-культурному та філософському контекстах. Огляд літературного процесу XX ст. починається з аналізу новітніх тенденцій у європейських літературах зламу століть на тлі інтенцій до інтелектуалізації прози. Простежуються трансформації модерністського дискурсу у творчості його найвиразніших представників. Аналізовано екзистенціалістський контекст літератури XX ст.
Висвітлюються напрями художніх пошуків письменників крізь призму проблем сучасного індивіда і героя, людини і системи, взаємодії культур. Розглянуто стильове і жанрове розмаїття постмодерної прози, співіснування різних художніх тенденцій у літературі другої половини XX ст.

Курсова робота з літературознавства
6д сем., 3 кредити ЄКТС

Курсова робота — одна із форм самостійних науково-навчальних пошуків студентів, яка виявляє рівень знань з конкретної спеціалізації, здатність до самостійного мислення, вміння робити глибокий літературознавчий аналіз художніх творів, узагальнення і висновки. Курсова робота має відзначатися належним теоретичним рівнем, концептуальністю, глибоким осмисленням поставлених проблем, органічним використанням методологічної і науково-критичної літератури. Вона повинна бути написана науковою мовою, грамотно, оформлена відповідно до вимог оформлення наукових робіт **.**

Українська література-3 (література XX ст.)
7-8 сем., 4/3 год. /тижд., залік-іспит, 9 кредитів, В. П. Агеєва, доктор філологічних наук, професор; Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

У цьому курсі розглядається розвиток української літератури XX – початку XXI століть. Він визначався розмежуванням реалізму та модернізму, особливо у передвоєнну та міжвоєнну добу. Вирізняються найбільш репрезентативні стильові течії й напрями, зв′язок модернізму з іншими художньо-філософськими системами, зокрема з позитивістськими та авангардистськими моделями мистецької творчості. Визначається специфіка розвитку соціалістичного реалізму, його естетичні та ідеологічні параметри; розвиток модерністських, постмодерністських та неоавангардистських художніх тенденцій у літературі другої половини XX – початку XXI століття. Аналіз літературного процесу поєднується з репрезентацією творчості найвидатніших авторів, конкретних текстів, індивідуальних манер (Леся Українка, Ольга Кобилянська, Олександр Олесь, Павло Тичина, Микола Бажан, Микола Зеров, Максим Рильський, Володимир Свідзинський, Євген Плужник, Микола Куліш, Ліна Костенко, Василь Стус, Іван Драч, Валерій Шевчук, Василь Герасим'юк, Ігор Римарук, Оксана Забужко, Сергій Жадан тощо).

Основи компаративістики
8 сем., 3 год. / тижд., іспит, 4 кредити, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Курс "Основи компаративістики" є введенням у коло проблем класичного та новітнього порівняльного літературознавства, містить огляд історії дисципліни, вивчення головних компаративістичних понять та підходів до порівняльного аналізу текстів. Пропонований курс дає розгорнуте уявлення про рівні компаративістичного дослідження, а також орієнтує студентів щодо напрямків сучасних порівняльних студій – окреслює контакти літератури з іншими мистецтвами, торкається проблем імагології та студій ідентичності.

ПРАКТИКИ:

Практика музейна (ознайомча)

2 д. сем., 3 кредити, Г.І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент; Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач; О.Ю. Пелешенко, PhD, ст. викладач

Метою цього науково-практичного виду навчання є актуалізація здобутих знань у галузі гуманітаристики. Практика передбачає ознайомлення студентів з культурно-історичним надбанням народу, представленим в експозиційних та фондових колекціях різних за профілем музеїв, формування ціннісних орієнтирів, виховання музейної культури і поваги до пам'яток історії та культури.

Програма музейної практики передбачає: відвідування історико-архітектурних та історико-культурних пам’яток, історичних, історико-літературних, художніх, комплексних і меморіальних музеїв Києва; ознайомлення з науковою літературою з музеєзнавства, проведення самостійного аналізу музейної справи в Україні на прикладі одного або декількох музеїв (відповідно до вимог керівника групи). Студенти по закінченні практики матимуть уявлення про стан сучасного музейництва в Україні; зрозуміють роль музеїв у формуванні національної ідентичності українців; ближче познайомляться зі спадщиною відомих діячів музейництва (Миколи Біляшівського, Данила Щербаківського, Богдана Ханенка, Миколи Сумцова, Людмили Проценко та інших), висловлять свої судження щодо музейної справи в Україні.

Практика дослідницька

6 д. сем., 3 кредити, Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Ознайомлення студентів з основами дослідницької праці, з сучасними методиками наукового пошуку, з основами бібліографічної роботи, системами зберігання й використання першоджерел. Практиканти повинні засвоїти шляхи і джерела отримання інформації для проведення наукового дослідження, оволодіти навичками літературознавчої роботи, зокрема, опанувати методичними принципами підготовки текстів різних наукових жанрів, нормами і правилами їхнього оформлення. Студенти повинні мати уявлення про функціонування у різних сегментах наукової діяльності. Вони повинні розуміти взаємозв’язок теоретичної підготовки і практичної роботи, усвідомлювати важливість навичок дослідницької роботи.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ:

Вступ до слов’янської філології

2 семестр, залік, 3 кредити ЄКТС, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач

Курс «Вступ до слов’янської філології» покликаний розкрити сутність, розвиток і сучасний стан досліджень зі слов’янської філології; сформувати базові знання про історію виникнення праслов’янської мови та її подальшого діалектного членування аж до появи національних мов; ознайомити з теоріями походження й розселення давніх слов’ян, виникненням їхніх писемностей. У ході курсу студенти навчаться критично аналізувати зазначені теорії й дискутувати про їхню вірогідність із застосуванням лінгвістичних термінів і фактів; звернуть увагу на спільні й відмінні риси слов’янських мов, дізнаються про закономірності функціонування й наслідки окремих мовних явищ (як-от, закону відкритого складу, занепаду редукованих тощо). Значна частина курсу присвячена вивченню особливостей сучасних слов’янських мов (їхньої фонетики, морфології, синтаксису, частково лексики й словотвору).

Лінгвістична географія

7 семестр, залік, 4 кредити ЄКТС, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач

Курс подає відомості про територіальну диференціацію та дистрибуцію мов світу, особливості виокремлення мовних ареалів та класифікації мов за генеалогічним і типологічним підходом, причини розвитку й занепаду мов, чинники, що впливають на їхній статус. У ході курсу студенти навчаться користуватися лінгвістичними картами й атласами, аналізувати статистичні дані про мови світу, вести дискусію про проблемні лінгвістичні питання. Важливим аспектом є визначення функцій мови у суспільстві, її ролі як національної спадщини та цінного ресурсу. Також увагу буде приділено

лінгвістичним особливостям міжкультурної комунікації та підставам і шляхам ревіталізації загрожених мов.

Основи зіставного мовознавства
7 семестр, залік, 4 кредити ЄКТС, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач
Курс покликаний ознайомити студентів-філологів із основними поняттями та принципами зіставного мовознавства, розкрити історію становлення галузі й навчити критично аналізувати й застосовувати різні підходити у зіставних дослідженнях. Мета опанування дисципліни – висвітлити основні методику й принципи зіставних досліджень, розкрити спільні і відмінні риси мов світу, ознайомити з різними лінгвістичними напрямами і школами у межах зіставного мовознавства та суміжних галузей. Завдання дисципліни – розширення загальнолінгвістичної підготовки студента-філолога, покращення навичок роботи з фаховою літературою, проведення досліджень та їхнього рецензування.

Польська мова
5-6 семестр, залік, 8 кредитів ЄКТС, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач
Курс спрямований на вивчення початкового рівня польської мови з нуля до рівнів А1/А2. У ході курсу студенти опановують польський алфавіт, правила орфоепії, орфографії та пунктуації; засвоюють базовий словник для обслуговування себе у типових навчальних, робочих та побутових обставинах; вивчають лінгвістичну термінологію для можливості подальшої самостійної роботи зі словниками, довідниками, граматиками польської мови тощо; здобувають практичні навички написання текстів різних жанрів і стилів, ведення презентацій, обговорень і дискусій польською мовою.

Польська мова – 2
4-5 / 2-3 семестр, 3 год./тижд., залік – залік, 8 кредитів ЄКТС., Непоп-Айдачич Л.В., кандидат філологічних наук, доцент
Мета дисципліни полягає в засвоєнні необхідного обсягу теоретичних знань (теоретичний аспект); передбачає формування необхідних мовних і мовленнєвих умінь (практичний аспект); забезпечує здобуття студентами належної освіти за обраною спеціальністю (освітній аспект). У результаті вивчення курсу студенти вдосконалять набуті вміння та поглиблять свої знання з фонетики, орфографії, орфоепії, лексикології, морфології та синтаксису польської мови, здобуті на попередньому курсі («Польська мова»), а також опанують навички читання, слухання, розуміння неадаптованих текстів польською мовою, вільного спілкування на побутові, фахові теми, сформують необхідні мовленнєві вміння на рівні А2-В1; навчаться створювати писемні тексти з використанням професійної наукової лексики та
термінології; розширять світогляд та фахові компетенції; підвищать науково-теоретичний рівень.

Полоністика інтердисциплінарний аспект

5 семестр (додатковий період), 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Непоп-Айдачич Л. В., кандидат філологічних наук, доцент
Мета дисципліни полягає в набутті студентами теоретичних знань про стилістичні, соціо- та етнолінгвістичні, діалектні особливості польської мови, культуру мовлення в різних комунікативних ситуаціях, а також про лексико-семантичні, фразеологічні й граматичні подібності та відмінності української та польської мов, в оволодінні практичними вміннями реалізувати здобуті знання в ситуаціях різностильової й різножанрової усної та письмової комунікації польською мовою. У результаті вивчення курсу студенти засвоять знання про сучасний стан польської мови, її стилі, соціолекти та діалекти, мовний етикет, мовні норми, мовні стереотипи, а також набудуть практичних навичок спілкування польською мовою в різноманітних офіційних та неофіційних ситуаціях із урахуванням тонкощів граматичного, лексико-семантичного, фонетичного, синтаксичного оформлення та позалінгвального контексту.

Редагування художніх текстів

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.І. Петренко-Цеунова, PhD, старша викладачка кафедри загального і слов'янського мовознавства

Курс подає відомості про шлях художнього твору від рукопису до книжки та роль редактора в цьому процесі. Під час курсу студенти дізнаються про історію редакторства як фаху; розглянуть поняття редактури, коректури, цензури, технічної правки; опанують багатство та різноманіття виражальних

засобів української мови; навчаться застосовувати посібники, словники, інтернет-ресурси для виявлення та виправлення помилок. Курс спрямований на розвиток вміння помічати мовні хиби в художніх текстах різного жанру, пропонувати шляхи мовного вдосконалення, визначати місце книжки в літературному процесі. Курс перебуває на межі мовознавства та літературознавства: формує у студентів навички літературно-критичної роботи з художнім текстом як цілісністю, особливості його рецепції читачем та водночас актуалізує лінгвістичні знання норм і правил української літературної мови.

Редагування наукових текстів

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, залік 4 кредити ЄКТС, О.І. Петренко-Цеунова, PhD, старша викладачка кафедри загального і слов'янського мовознавства

Уміння описати та проговорити наукові ідеї і результати дослідження є фундаментальною навичкою для науковців усіх рівнів, зокрема і студентів. На цьому курсі буде змога вдосконалити цю навичку, навчитися редагувати власні та чужі наукові тексти, добирати влучні заголовки, розумітися на видавничих політиках наукових журналів. Мета вивчення дисципліни: опанувати особливості і практичні засади академічного наукового та науково-популярного письма в різних жанрах і галузях знань.

Лексика англійської мови

5 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс спрямований на вивчення лексики англійської мови, включно із значущими елементами лексичної системи, зокрема, словосполучень дієслів з адвербіальними частками. Студенти опановують практичні навички аудіювання відеотекстів, що є зразками сучасної англійської мови, вивчають їх лексичну специфіку. При вивченні цього курсу розширюється світогляд майбутніх філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання не тільки з англійської мови, а й з наукових питань. Зокрема, вони ознайомляться з основами лексикології англійської мови, етимологічним складом й стилістичними особливостями англійської мови, багатством та різноманітністю її виражальних засобів, словотворенням, синонімією, антонімією, паронімією, фразеологією тощо. Робота над цими темами дозволить студентові поглибити свої знання й вільно спілкуватися англійською мовою у різних сферах суспільного життя.

Професійний переклад з англійської мови

6 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс призначений для формування й удосконалення практичних навичок, необхідних для студента, який прагне стати перекладачем. Студенти набувають компетенцій із відтворення лексичних, граматичних та стилістичних складнощів англійської мови українською, оволодівають основами фахового редагування перекладів, навчаються застосовувати різні перекладацькі моделі адекватної передачі особливостей оригіналу, випрацьовують навички усного послідовного та письмового наукового та художнього перекладів з англійської мови на українську.

Основи психолінгвістики

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про історію виникнення та розвитку психолінгвістики як науки, основні напрямки та школи у психолінгвістиці, методи психолінгвістичних досліджень, психолінгвістичні моделі породження та сприйняття мовлення. У ньому розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних психолінгвістичних досліджень, знання яких необхідне для системного уявлення про методики вивчення мови як психосоціального явища. Увага приділяється загальнотеоретичним проблемам етнопсихолінгвістики, способам опису етнопсихолінгвістичних розбіжностей на вербальному та невербальному рівнях, виявам норми і патології в мовленні. При вивченні цієї дисципліни розширюється світогляд магістрів-філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання та формуються навички прикладних та міждисциплінарних досліджень. Студенти вчаться застосовувати основні психолінгвістичні методики, визначати

національні та універсальні риси в мовленні, характеризувати особливості комунікативного впливу на структуру свідомості.

Основи комунікативної лінгвістики

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.
Курс подає відомості про основи теорії мовної комунікації, природу комунікативних процесів, мовні паравербальні, ілокутивні, інтераційні, міжкультурні, соціокультурні складові спілкування. Набуті навички застосовуються при здійсненні аналізу ситуацій спілкування, дослідженні природи комунікативних явищ, самостійній роботі з науковою літературою; слухачі вчаться застосувати різні підходи до прагматичного, генологічного та дискурс-аналізу, оволодівають навичками інтерпретації мовленнєвої поведінки. Курс сприятиме формуванню комунікативної вправності, вчитиме визначати причини девіацій. Презентація доповідей розвиває комунікативну компетенцію, зокрема навички спілкування з аудиторією, вчить давати аргументовані відповіді на запитання. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання впорядковує отримані знання, ілюструє здатність до подальшого наукового пошуку.

Турецька мова
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 8 кредити ЄКТС, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – вивчення дисципліни «Турецька мова» («Türk Dili» або «Türkçe»), яка викладається бакалаврам, полягає у ґрунтовному вивченні цієї мови, зокрема основи теоретичної граматики. Вона полягає у формуванні у студентів як майбутніх фахівців з мовознавства, історії, міжнародних відносин, культурології, політології та ін. комунікативної компетенції у турецькій мові в усній та письмовій формах в межах тематики, визначеної завданнями майбутньої професійної діяльності. У результаті вивчення зазначеного предмету студенти повинні знати та вміти аналізувати проблемні питання (правильно читати, писати, вимовляти, перекладати тощо) із застосуванням порівняльно-зіставного (comporatio) методу, також визначати особливості турецької, зокрема османсько-турецької («Osmanlı Tütkçesi») мови в необхідному обсязі для здійснення професійної діяльності на фаховому рівні. Для поглибленного вивчення названої дисципліни необхідно знання методології, систематична робота з різноманітною літературою, джерелами інформації для вивчення запропонованого предмету, зосібна навчальними посібниками та підручниками, словниками, науковими монографіями та статтями, а також джерелами картографічної та історичної інформації; періодичними виданнями, науково-популярною літературою, Інтернет ресурсів.

Науково-критичне письмо
1-2 сем., 2 год. /тижд., залік-залік, 5 кредитів, І.М. Жодані, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Курс навчає особливостям і практичним засадам академічного наукового і критичного (науково-популярного) письма. Засвоюючи базові теоретичні принципи, аналізуючи презентативні зразки та особисті практичні спроби студенти засвоюватимуть культуру письма у визначальних для такого письма універсальних жанрах. У плані академічного наукового письма розглядатимуться і продукуватимуться різні типи текстів (анотація, рецензія, есе, курсова робота тощо). На практиці засвоюватимуться закони їхнього структурування, вимоги до лексичного, синтаксичного, композиційного і в цілому стилістичного характеру тексту. Курс орієнтований передусім на особисте практичне вміння викладати думку на письмі академічно, аргументовано і послідовно, але водночас передбачає прищеплення базових знань та умінь з редагування тестів. Отож увага буде зосереджена не лише на мовно-стилістичних засобах, а й на психолінгвістичних чинниках викладу думки, етичних засадах академічного письма, а також на психологічних механізмах сприйняття тексту, його тональності, темпі, логічності та ясності викладу тощо.

Мета курсу – виробити навички та вміння з написання текстів наукового і літературно-критичного типів; навчити слухачів основам літературного редагування і саморедагування.

Завдання курсу: навчити створювати різножанрові наукові тексти незалежно від галузі знань; оцінювати структуру наукових і критичних текстів; писати анотації, реферати, рецензії, огляди, есе, науково-популярні статті, курсові роботи; об'єктивно правити (редагувати) як власні, так і написані іншими тексти.

Вступ до спеціальності
2 д. сем., 4 год. /тижд., залік , 3 кредити, Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Курс передбачає ознайомлення студентів із змістом, формами, методами навчання за філологічним напрямом підготовки, пропонує їм варіанти свого майбутнього у професії та окреслює перспективи її розвитку. Також він повинен розкрити структуру філологічної науки та освіти, їхніх напрямів і складових. Окреслити засади наукової роботи, її принципи та інструментарій.

Завдання курсу:

- Завершення адаптації першокурсників до умов навчання у НаУКМА;
- Ознайомлення студента із специфікою сфер діяльності філолога, з її змістом і характером;
- Ознайомлення студентів із системою філологічної освіти в Україні та специфікою філологічних спеціальностей у НаУКМА;
- Ознайомлення із науковими осередками мовознавчого і літературознавчого спрямування в Україні та світі, а також з філологічними школами НаУКМА;
- Формування наукової культури студентів, культури праці за фахом;
- Ознайомлення студентів з основами наукової діяльності, методикою і методологією, жанрами наукового дослідження.
- Оволодіння загальними навичками коректного бібліографічного оформлення наукового матеріалу, формування загального уявлення про роботу з джерелом та з історико-літературною інформацією, термінологією та науковим апаратом філолога-науковця.
- Вивчення курсу сприятиме формуванню у студентів інтересу до свого фаху, активізації пізнавальної діяльності, введення їх в активну самостійну науково-дослідну, науково-критичну діяльність.

Основи літературної творчості

3-4 сем., 2 год. /тижд., залік-залік, 6 кредитів, М. М. Лаюк, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Мета курсу – сформувати у студента систему знань і навичок, пов'язаних з основними принципами літературної творчості.

Серед завдань дисципліни – закріпити знання про базову модель «автор – текст – читач», навчити основних принципів композиції твору, побудови сюжету, створення характерів та виписування художньої деталі, побудови діалогів, використання художніх засобів; сформувати знання про основні жанри, а також засади витворення власного стилю, практикувати написання текстів у різних жанрах. Крім цього, передбачається формування навичок аналізу твору, його редагування, а також закріплення загальних знань про природу літературної творчості.

Сатира та гумор в європейських літературах

4д сем., 4 год. /тижд., залік, 3 кредита, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Завданням курсу є ознайомлення студентів із поглядами на сутність та функції сатири в європейських літературах від Античності і до XX століття. Передбачається як опрацювання теоретичного матеріалу щодо загальних проблем комічного, сміху, сатири й гумору (праці Аристотеля, Н.Буало, Ф.Шіллера, М.Бахтіна, Ю.Борева, Я.Ельсберга, В.Проппа), так і ознайомлення з найяскравішими зразками європейської літературної сатири (сатиричні твори Ф.Рабле, Дж.Свіфта, Дж.Байрона, Г.Гайне, Т.Шевченка, І.Франка та ін.). Курс побудовано за хронологічним принципом, окремо акцентуватиметься увага на історико-літературних епохах Ренесансу, Реформації, Просвітництва, які породили знакові сатиричні твори. Проте значну увагу буде звернуто на маргінальні парасатиричні явища бурлеску, ґротеску, літературної пародії тощо. Додатковим завданням курсу є осмислення ролі літературної сатири в процесі поступової лібералізації європейського простору, закладенні підвалин відкритого суспільства.

Подорожі в сучасній літературі

4д сем., 4 год. /тижд., залік, 3 кредита, І. М. Жодані, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Міждисциплінарний курс спрямований на вивчення сучасної української та зарубіжної літератури про подорожі, на пізнання культури, історії, звичаїв і традицій інших народів, порівняння їх з українським матеріалом та усвідомлення власної ідентичності, а також на застосування цих знань на практиці у вигляді планувань подорожей, розробки маршрутів на основі літературних творів та складання карти мрій. Окрім докладнішого пізнання різних регіонів України, студенти матимуть змогу дослідити культуру Італії, Індії, Індонезії (Балі), Китаю, Бразилії, Мексики, Куби, Нової Зеландії тощо, а також дізнатись про особливості навколосвітньої подорожі. Курс передбачає детальне прочитання текстів таких сучасних українських та зарубіжних авторів, як Макс Кідрук, Артем Чапай, Богдан Ославський, Артемій Сурін, Леся Воронина, Елізабет Гілберт, Грегорі Робертс,

Пітер Мейл тощо. Крім того, передбачено написання тревелога на основі власного досвіду відвідування цікавих місць в Україні або за кордоном (або про рідне місце) у вигляді: оповідання, новели, есе, щоденника, посту або відео для соцмереж, статті для "Вікіпедії" (на вибір студента).

Сучасна українська література
5-6 сем., 2 год. /тижд., залік-іспит, 5кредитів, І. В. Борисюк, кандидат філологічних наук, доцент

У курсі розглядаються тенденції та явища сучасного літературного процесу, оскільки курс присвячений вивченню найбільш знакових у сучасному українському літературному процесі прозових, поетичних, драматургічних текстів. Простежується процес ідеологічних, поетикальних, жанрових трансформацій, а також поява нових тематичних орієнтирів в сучасній українській літературі. Окреслюється процес утвердження й кристалізації певних тенденцій в сучасній українській літературі починаючи від 80-х і навіть 70-х років ХХ століття і донині. З огляду на це об'єктом аналізу та осмислення стають такі знакові в художньому сенсі явища, як Київська школа та Львівське коло, лірика вісімдесятників, дев'яностників, двотисячників, поетичний авангард 90-х і поезія десятників, а також драматургія В. Діброви й О. Лишеги, проза О. Забужко, Ю. Андруховича, С. Жадана, В. Портяка, Т. Прохаська та інших.

Магія в українській літературі: чари, відьомство, ворожіння
5 сем., 2 год./ тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, І. В. Борисюк**,** кандидат філологічних наук, доцент

Курс збудовано на перетині літературознавства, фольклористики, міфологічних студій. У межах курсу буде розглянуто антропологічні аспекти магії й ворожіння, а також феномен відьомства переважно в новій українській літературі з окремими прикладами з давньої літератури. Окрему увагу буде зосереджено на таких аспектах, як магічна мова, міфологічний світогляд, міф, ритуал, мантика, зв'язок магічного слова і магічної дії. У фокусі уваги – конструювання раціонального в різних епохах і літературних напрямах (роль фольклору в становленні літератури національною мовою, взаємодія літератури і міфу в літературі романтизму, міфологічні матриці в літературі реалізму, засвоєння фольклору в літературі ХХ ст., використання традиції в жанровій літературі тощо), екзотизація Іншого / Чужого, тілесність, сакральна / профанна мова, людина / звір, чоловік / жінка тощо. Курс передбачає читання текстів Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка, Олекси Стороженка, Івана Нечуя-Левицького, Григорія Квітки-Основ'яненка, Павла Руданського, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, а також деяких текстів другої половини ХХ і ХХІ ст.

Бароко і українська література ХХ-ХХІ ст.
6 сем., 2 год./тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Курс має на меті презентувати різнопланове глибоке проникнення барокового коду в естетику та поетику літератури останніх двох століть, а простеження зв'язків текстів ХХ-ХХІ ст. із бароковими - це один із шляхів розкриття «метафори нашого часу», (С. Павличко). Так, українська культура ХХ-ХХІ ст. остаточно закріпила за частиною художніх образів епохи Бароко статус національних архетипів (вертеп, театр, козак Мамай, мандрівний філософ, школяр-пиворіз, смерть з косою тощо), навіть сама доба XVII-XVIII ст. стала певним архетипом національної свідомості.
Найяскравішою у творах української літератури ХХ ст. є рецепція шкільної і народної драми XVII-XVIII століть, як одного із найяскравіших виявів барокового стилю на теренах України, репрезентатора українського Бароко, що було пов'язане з культивуванням театральності як парадигматичної ознаки Бароко в усіх сферах культурного життя епохи.

Барокове театральне дійство як концепт, як тема чи метафора відтворювалося в літературних творах ХХ-ХХІ ст. на різних текстових рівнях: формальному, тематичному, сюжетному, ідейному, образному тощо.

У курсі окреслюються особливості рецепції та трансформації естетичних принципів і засад поетики Бароко, і зокрема барокової драми, в літературі ХХ-ХХІ ст. і творчості окремих письменників, тексти яких переосмислюють барокові символічність, алегоричність, метафоричність, формальний пошук тощо.

До аналізу залучені тексти українських письменників ХХ ст. від 1900 до 2020-х років, зокрема, Панаса Мирного, Людмили Старицької-Черняхівської, Миколи Куліша, Аркадія Любченка, Ігоря Костецького, Юрія Косача, Віктора Домонтовича, Олександра Ільченка, Василя Земляка, Валерія Шевчука, Юрія Андруховича, Ярослава Верещака, Артема Вишневського, Володимира Єшкілєва тощо.

Сучасна українська драматургія
5 сем., 2 год./тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Зміна естетичної парадигми у 1980-х-1990-х рр., відхід від матриці Корнійчука, прокладання постмодерністского вектору та «нової хвилі» в розвитку драми і театру (Я. Стельмах, Ю. Щербак, В. Шевчук, Я. Верещак, Т. Іващенко). Літературний текст як привід для власне театрального висловлювання. Домінування постнекласичного драматургічного дискурсу в українській драматургії 2000-2020-х років. Орієнтація на нереалістичний тип творчості, апеляція до Бароко, Романтизму й Модернізму. Три провідні напрями сучасної драматургії: біографічний (тексти, написані на підставі життя й творчості видатних людей), неоміфологічний (п'єси-казки, п'єси-міфи, п'єси-фентезі, п'єси-причі), експериментальний (мовний експеримент тощо). П'єси Неди Нежданої, Павла Ар'є, Наталії Ворожбіт, Артема Вишневського, Анни Багряної, Ніни Захоженко та інших.

Навчально-науковий семінар: Модернізм і соцреалізм в українській драматургії й театрі ХХ ст.**.**
5-6сем., 2 год. /тижд., залік-залік, 6 кредитів, Н. І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Курс передбачає аналіз української драматургії та театру від зламу XIX-XX ст. до кінця 1960-х., тобто від культурного вибуху раннього модернізму, спричиненого зміною в естетичній свідомості, переорієнтацією мистецтва на неміметичний, нереалістичний тип письма до поступового згасання стилю, що був зіпертий на протилежний тип художнього мислення, але адміністративно, не за логікою естетичних змін, був запроваджений в радянському культурному просторі на початку 1930-х рр., що стало ідеологічною перемогою держави над мистецтвом.

Відхід від етнографічно-побутової української тематики, формальний експеримент, умовність, символізм, гра, інтертекстуальні мотиви й коди, стилізація (античний, бароковий, романтичний струмінь), жанровий синкретизм, мистецький синтез, новий конфлікт і новий герой, символістські та неоромантичні домінанти в стильовій палітрі – риси української модерністської драми. Особливості драматургії Лесі Українки, О. Олеся, Л. Старицької-Черняхівської, С. Черкасенка, В. Винниченка, Я. Мамонтова, І. Дніпровского, М. Куліша, І. Кочерги.

Експресіонізм, авангардизм і абсурдизм в українській драмі та театрі 1920-1930-их рр., «філософія театру» Леся Курбаса, агітпроп в історії українського театру. Становлення соціалістичного реалізму. Канонічний соцреалізм в драматургії 30-х-40-х років (І. Микитенко, О. Корнійчук), теорія безконфліктності, соцреалізм як кітч, моделі інтерпретації творів соцреалізму. Спроба відійти від матриці Корнійчука, урізноманітнення та розширення тематики, елементи інтертекстуальності в 1960-их (О. Коломієць, М. Зарудний, О. Левада). МУР (Український мистецький рух) і повернення наприкінці 1940-их до незакінченого, а перерваного модерністського проекту; драма абсурду Ігоря Костецького та Людмили Коваленко як випередження світових тенденцій.

Важливою інтенцією курсу є орієнтація на практичний результат роботи – публікації наукових розвідок, статей до Вікіпедії, рецензій, оглядів тощо.

Аналіз художнього тексту
6 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредити, Л. І. Кісельова, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті поглибити і систематизувати навички фахового прочитання твору. Увага в курсі зосереджуватиметься на актуальних проблемах і питаннях сучасного літературознавства, зокрема на понятті тексту; знаку, коду, дискурсу як основних його детермінант; проблемі автора; тлумаченні тексту теоретиками структуралізму та деконструктивізму; понятті текстуальності; контекстів; екстратекстуальних систем; проблемі розуміння тексту: культурологічному та герменевтичному аспекті. Слухачі дізнаються про сутність діалогічного підходу до інтерпретації тексту. Зосереджено увагу буде на поняттях аналізу та інтерпретації; основних принципах структурного аналізу; на рівнях інтерпретації тексту; на понятті системного аналізу; інтертексту; на принципах і напрямках інтертекстуального аналізу; на поняттях мотиву; синтагматиці та парадигматиці мотивів; на категоріях мотиву, сюжету, жанру: історичній морфології та структурній типології. Буде розкрито принципи мотивного аналізу; теорія архетипів; фройдистська, юнгівська, башлярівська орієтації міфологічної критики; ритуальні інтенції тексту; засоби поетичної кледономантики; роль паліндромону та анаграми; дискурсивні практики та епістеми. Аналізуватимуться тропи і концепти.

Вікторіанська література та класичний британський детектив
6 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредити, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Курс пропонує огляд британської літератури від кінця XVIII до початку XX ст., в межах якої відбувалося формування детективного жанру. Буде звернуто увагу на творчість авторів готичної прози, романтиків, власне вікторіанських авторів і авторок та їхній вплив на детективні твори А. Конан Дойла, А. Крісті та Г. К. Честертона.

Історія європейської літературної утопії
6 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О. Ю. Пелешенко, PhD, ст. викладач

Метою курсу є дослідження типології та джерел європейської літературної утопії. Передбачено аналіз текстів світової літератури, присвячених зображенню ідеального суспільного устрою від «Епосу про Гільгамеша» до «Утопії» Томаса Мора, «Міста Сонця» Томмазо Кампанелли, «Християнополіса» Йогана Валентина Андрее й «Нової Атлантиди» Френсіса Бекона. У фокусі уваги:

- проутопічні сюжети в шумеро-аккадській, греко-римській, кельтській міфології;
- оповіді про вигадані держави доби Античності (острів Панхая Евгемера, діалоги «Держава» й «Тімей» Платона, опис Меропії Теотомпа, «Сонячна держава» Ямбулоса) та географічна література давньої Греції та Риму (Ктесій Кнідський, Мегасфен, Гекатей Абдерський, Геродот, Діодор Сицилійський);
- образ християнського раю та середньовічні проутопії («Повість про Індійське Царство», «Країна Кокань);
- діалог ренесансної літературної утопії та спроб збудувати утопічне місто в реальності (проєкти Філарете, Франческо ді Джорджо Мартіні, Скамоцци).

Модерна драма XX ст. Європи та Америки
6д сем., 4 год. /тижд., залік, 3 кредити, Р. М. Веретельник, PhD, доцент

Філософсько-естетична думка XX ст. і розвиток драматургії. Процеси трансформації драматичного мистецтва, що відбулися в літературах Західної Європи й Америки наприкінці XIX ст. - першої пол. XX ст.; модернізація змісту і форми; ера новаторів у світовому театрі; художні пошуки і знахідки драматургів у II-й пол. XX ст. Жанрово-стильова диференціація, особливості поетики тощо. Інтерпретація драматичних творів знаних авторів(А.Стрінберг, Г.Ібсен, Б.Шоу, Дж.Сінг,♀Т.С.Еліот, Б.Брехт, С.Беккет, Е.Йонеско, Л.Піранделло та інші).

Література американського кіберпанку
6д сем., 4 год. /тижд., залік, 3 кредити, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Метою курсу є поглиблення знань студентів в окремих питаннях теорії літератури (жанри фантастичної літератури, антиутопії, форми наратії у сучасному романі), а також історії американської літератури останніх десятиліть XX сторіччя. Курс звертає увагу на культурний та суспільно-політичний контексти постання літературного кіберпанку, охоплює творчість відомих майстрів жанру: Вільяма Гібсона, Брюса Стерлінга, Руді Рюкера, Ніла Стівенсона та ін. Передбачено також знайомство зі зразками кіберпанку в кіно.

Американська велика проза XX ст.
7 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредити, Р. М. Веретельник, PhD, доцент

«Новий» американський роман після Першої світової війни в контексті модернізму на основі текстів Е. Гемінгвея («І сходить сонце»), Ф. С. Фіцджеральда («Великий Гетсбі»), В. Фолкнера («Шум і шал»), Дж. Стейнбека («Грона гніву») та прозових творів інших американських письменників.
Курс викладається англійською мовою

Європейський літературний авангард початку XX ст.
7 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т. А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Курс присвячено панорамному вивченню європейських авангардів початку XX століття (1900-1930). Італійський футуризм, французький дадаїзм і сюрреалізм німецький експресіонізм, російський футуризм і ліве мистецтво становитимуть основний матеріал цієї панорами.

Увага буде приділена перш за все літературним текстам і маніфестам, але важливим контекстом розмови про літературні революції є новий живопис (кубізм, супрематизм), фотографія, архітектура (конструктивізм), музика, кіно. Авангард є не лише новим розумінням художньої,

зокрема, літературної, практики, але також новим розумінням людини та історії, новим проживання часу, простору, світу.

Відтак, відповідний акцент буде поставлено на філософії авангарду, на «філософії життя» (Ф. Ніцше, А. Бергсон, З. Фройд), на марксизмі, який прагне «трансформувати світ», але також на ренесансі альтернативних (антропософія, секстанство) і ортодоксальних релігій.

Важливою складовою курсу будуть парадокси авангарду і модерності: бунт і повернення до традиції, радикальний нігілізм і релігійність, революція і повернення до архаїки. В результаті цієї розмови початок століття поставатиме не лише як психологія естетичних барикад, але і як неординарне переосмислення людини і історії.

Екзистенціалізм і література ХХ ст.
7 сем., 2 год. /тижд., залік, 3 кредита ЄКТС, Д. М. Мазін, кандидат філологічних наук, доцент

Пропонується розгляд філософсько-естетичної думки др. пол. ХІХ – ХХ ст. крізь призму екзистенціалістського світогляду, й відповідне виокремлення й аналіз художніх текстів, що засвідчують свою приналежність до екзистенціалізму. Студентам пропонується прочитати тексти авторів різної стильової приналежності й часового зрізу (Г.Ібсен і Ф.Достоєвський, Т.С.Еліот і В.Вулф, Ф.Кафки і Г.Казак, Ж.-П.Сартр і А.Камю, А.Мердок і Г.Пінтер, Кобо Абе і К.Ое) крізь призму філософії екзистенціалізму. Таке прочитання, відповідно, потребує ознайомлення з працями провідних мислителів сучасності, які закладали підвалини екзистенціалізму в філософії (С.К‘єркегор, Ф.Ніцше, М.Гайдеггер) та ствердили його як специфічну філософську систему, в межах якої з‘являються свої течії і відгалуження (Ж.-П.Сартр, Г.Марсель, К.Ясперс та інші).

Український Донбас: література, свідчення, кіно
7 сем., 2 год./тижд., 3 кредити ЄКТС, залік О. П. Полюхович, кандидат філологічних наук, доцент

Цей курс спрямований на реконструкцію поняття «Донбас» через вивчення українського аспекту Донецької та Луганської областей протягом ХХ століть і у наш час. Курс спрямований на історичне вивчення, цей регіон конструювався в українській літературі, спогадах та візуальних мистецтва, що дає змогу комплексно подивитися на українську історію питання та виявити українські, часто «приховані» від загалу, історії регіону на противагу радянському/російському наративу.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота
8д сем., 12 кредитів ЄКТС.
Комплексний кваліфікаційний екзамен,
8д сем., 3 кредити ЄКТС

Атестація випускників освітньої програми «Мова, література, компаративістика» (спеціальність 035 «Філологія» спеціалізації 035.01 «Українська мова та література») відбувається у формі кваліфікаційної роботи з літературознавства чи мовознавства та комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови та літератури.

Кваліфікаційна робота – підсумкова форма контролю студента за програмою підготовки філолога за спеціальністю – *035.1 ФІЛОЛОГІЯ (Українська мова та література) / освітня програма – Мова, література, компаративістика/.* Вона є дослідженням проблемного питання з елементами наукового пошуку і засвідчує глибоке осмислення та узагальнення власної позиції автора щодо порушених питань. Кваліфікаційну роботу оцінюють за 100-бальною шкалою з урахуванням суми балів, виставлених науковим керівником, рецензентом та екзаменаційною комісією згідно із затвердженими критеріями оцінювання. Зміст роботи та форма її захисту демонструє рівень підготовленості випускника до професійної діяльності. Робота повинна бути вчасно виконана і належним чином оформлена, перевірена на плагіат та рекомендована до захисту науковим керівником; а також мати внутрішню або зовнішню фахову рецензію.

Кращі кваліфікаційні дослідження рекомендуються членами ЕК до друку у фахових періодичних виданнях. За кращу кваліфікаційну роботу з літературознавства випускники можуть отримати іменні відзнаки (премія імені професора Романа Струця, Стипендія імені Наталії Ксьондзик).

Комплексний кваліфікаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою (навчальними дисциплінами блоку

нормативних дисциплін та блоку дисциплін професійної і практичної підготовки). Теж оцінюється за 100-бальною шкалою.

035.041 ФІЛОЛОГІЯ
(ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно))

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА УКРАЇНСЬКА МОВА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Зарубіжна література

1, 2, 3, 4, 5, 6 семестри, 2 год/тижд., 3 заліки, 3 екзамени, 18 кредитів, Б. Б. Шалагінов, доктор філологічних наук, професор

Навчальна дисципліна «Світова література-1» охоплює історичний розвиток літератури Західної Європи від античності до кінця XVIII ст., представлений у сукупності інформації про жанри, стилі, поетику, проблематику, філософсько-естетичну основу та історичне підґрунтя.

Завдання курсу: наукове обґрунтування та всебічне вивчення загальних засад історико-літературного процесу античності (літератури Греції, Риму), Середніх віків, Відродження, Бароко, Класицизму, літератури просвітницького раціоналізму, літератури сентименталізму, літератури «веймарської класики».

Країнознавство

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.С. Фіногіна, кандидат філологічних наук, Л.В. Заїкіна, старший викладач

Навчальна програма розроблена на основі вимог до професійної підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра з дисциплін лінгвістичного циклу. Курс розрахований на студентів лінгвістичних спеціальностей першого року навчання гуманітарного факультету національного університету «Києво-Могилянська академія» та викладається англійською мовою, яка є другою робочою мовою університету. Курс орієнтований на вивчення географії, історії, соціально-політичної організації, культури, релігії та освіти, традицій та повсякденного життя Великобританії, США, та Австралії.

Практика усного й писемного мовлення англійської мови

1, 2, 2д, 3, 4, 4д, 5, 6, 6д семестри, 6 год/тижд., 6 заліків, 3 екзамени, 44 кредити, І.В. Сем'янків, старший викладач, І.Д. Пироженко, старший викладач, А.Ю. Шугай, старший викладач, І.В. Денисенко, старший викладач, Г.В. Новікова , старший викладач, О.О. Доб'я, старший викладач, Т.С. Фіногіна, кандидат філологічних наук, старший викладач, О.О. Кучерова, кандидат філологічних наук, доцент, Н.В. Соломашенко, старший викладач, Н.Б. Бадьйор, старший викладач.

Мета курсу – забезпечити фахову підготовку філолога з англійської мови (писемне та усне мовлення). Передбачено опанування основних мовленнєвих навичок комунікативного спрямування (читання, говоріння, сприйняття на слух та письмо) на базі автентичних тематико-лексичних та відповідних граматичних матеріалів. Практичний аспект курсу полягає у формуванні в слухачів зазначених комунікативних навичок із дотриманням граматичних норм, необхідних для вільного володіння сучасною англійською мовою усно та на письмі.

Практична фонетика англійської мови

1, 2 семестри, 2 год/тижд., 2 заліки; 2д семестр, 3 год/тижд., екзамен, 7 кредитів, Т.П. Сорокіна, старший викладач

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями фонетики сучасної англійської мови, формування фонематичного слуху, артикуляційних навичок та навичок коректної ритміки й інтонування зв'язного мовлення; розвиток фонетичної компетенції студентів як складової мовної і комунікативної компетенції; практичне застосування отриманих знань, умінь і навичок з практичної фонетики у різних типах дискурсу. Завдання курсу «Практична фонетика англійської мови» - створити у студентів ґрунтовну теоретичну базу стосовно фонетичних закономірностей сегментного і надсегментного рівнів нормативного усного англійського мовлення; сформувати у слухачів аудитивно-артикуляційні навички та вміння коректної вимови англійських звуків; розвинути сприйняття загального фонетичного образу слова в потоці мовлення; сформувати сталі ритмо-інтонаційні навички; розвинути уміння інтонування різножанрового й емоційного мовлення відповідно до комунікативної ситуації.

Філософія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Я. І. Юринець, старший викладач

Мета курсу – сформувати у слухачів уявлення про форми та способи філософування, показати відмінності філософії від інших форм пізнання, ознайомити з основними поняттями і проблемами філософії, представити основні історичні типи філософування. Завдання курсу спрямовують слухачів на здобуття необхідних фактологічних знань з історії філософії і водночас виховують засадничі навички й уміння для подальших історико-філософських студій.

Фонетика і орфографія української мови

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів; О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Успішне опанування орфоепічних та орфографічних норм української літературної мови та усвідомлена потреба дотримуватися їх у професійній діяльності безпосередньо ґрунтуються на розумінні специфіки зв'язків і залежностей у системі мовних одиниць на науковій основі. Тому, окрім ґрунтовного аналізу згаданих підсистем мовних норм, у межах курсу «Фонетика і орфографія української мови» подано теоретичні відомості про особливості й засоби членування потоку мовлення, типологію та функції виокремлюваних сегментів мовлення; систему фонем літературної української мови та їх звукові вияви; принципи сполучуваності фонем у межах морфеми; зміни звуків у потоці мовлення; чергування фонем під час словозміни та словотворення; кореляцію звукової та графічної форми слова, а також частково про історію української графіки та орфографії. Робота на семінарських заняттях спрямована, насамперед, на розвиток практичних умінь: удосконалення усного мовлення, вироблення орфографічної компетенції; фаховий аналіз усного мовлення на відповідність / невідповідність орфоепічним нормам та закономірностям розвитку фонетичної системи української мови. Пропоновані форми роботи покликані також сприяти розвитку вмінь опрацьовувати фахову літературу, оперувати фаховою термінологією, застосовувати різні методи й прийоми дослідження, працювати зі спеціальними словниками. Виконання та презентація індивідуальних і групових завдань розвивають здатність до узагальнення, навички спілкування з аудиторією, готують до здійснення самостійної дослідницької роботи; написання мініесе формує навички письмової наукової комунікації, а система мінітестів уможливлює ефективну індивідуальну перевірку поточного рівня засвоєння навчального матеріалу.

Вступ до мовознавства

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті ознайомити студентів з основами теорії мови, з методами дослідження мови, з принципами функціонування та взаємодії її структурних одиниць. Особливу увагу приділено формуванню термінологічної компетенції студентів-філологів та їх лінгвістичного кругозору.

Основні завдання англомовної навчальної дисципліни: ознайомлення із мовознавством як наукою; засвоєння основних відомостей про природу й сутність мови та її значення для людської взаємодії; розуміння системного характеру мови та взаємодії її одиниць на різних рівнях; оволодіння лінгвістичною термінологією; формування основ теоретичних лінгвістичних знань; вироблення у студентів навички лінгвістичного мислення; подальше опанування англійською мовою.

Лексикологія, фразеологія і лексикографія української мови

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Ясакова, професор, доктор філологічних наук

Курс поглиблює знання про лексику сучасної української літературної мови, зокрема про слово як її основну одиницю, сутність парадигматичних зв’язків і динамічні процеси у словнику, класифікацію лексем за походженням і вживанням; знайомить із основними положеннями фразеології та лексикографії. Опанування змісту курсу є необхідним підґрунтям формування мовної компетенції студента, його вміння правильно використовувати лексичні засоби у своїй професійній діяльності.

Морфологія української мови

З, 4 семестри, 4 год/тижд., 2 екзамени, 10 кредитів, Н. В. Кобченко, професор, доктор філологічних наук, Г. М. Куцак, доцент, кандидат філологічних наук

Мета курсу – забезпечити фахову підготовку філолога з таких розділів мовознавства, як морфеміка, словотвір та морфологія з урахуванням здобутків сучасної лінгвістики. Передбачено опанування основних понять морфеміки й словотвору, розгляд історичних та сучасних процесів у структурі слова, зокрема на морфемному шві; усвідомлення семантичних, словотвірних, морфологійних та синтаксичних особливостей самостійних і службових частин мови, а також перехідних одиниць; вивчення граматичних категорій, притаманних кожному класові слів. Особливу увагу приділено мовним одиницям дискусійного граматичного статусу й транспозиційним явищам у системі частин мови. Практичний аспект курсу пов'язаний із випрацюванням у студентів навичок морфемного, словотвірного й повного морфологійного аналізу самостійних і службових частин мови, а також із удосконаленням дотримання граматичних норм сучасної української мови.

Практична граматика англійської мови

З, 4 семестри, 2 год/тижд., 2 заліки; 4д семестр, 3 год/тижд., екзамен, 7 кредитів, О.О. Харченко, старший викладач, Л.Л. Бачинська, старший викладач

Метою курсу є формування та розвиток професійних граматичних англомовних вмінь і навичок та поглиблення знань з основних граматичних тем. Основними завданнями курсу є опрацювання теоретичних основ граматики англійської мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток умінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі. Студенти ознайомляться з традиційними та новітніми методами наукового пошуку в галузі теоретичної граматики, інструментарієм для теоретичного опису граматичної системи сучасної англійської мови, змістом поняття граматичної категорії та отримають відомості про систему граматичних категорій сучасної англійської мови.

.

Теоретична фонетика англійської мови

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Г. Л. Рябоконь, кандидат філологічних наук, доцент

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження фонетичних і фонологічних явищ англійської мови. Під час опанування курсу студенти вивчають наукові підходи і тенденції у дослідженні усного англомовного дискурсу, поєднуючи теоретичні та прикладні аспекти сучасних фонетичних студій. Зокрема, на поглибленому рівні вивчається алофонічна транскрипція, класифікація інтонаційних моделей та принципи їх вживання й інтерпретації. Студенти знайомляться з фоностилістичними особливостями англійської мови, багатством і різноманітністю її усних виражальних засобів, соціальною та регіональною варіативністю. При цьому слухачі оволодівають основними знаннями з теоретичної фонетики англійської мови у зіставленні з українською. Фонетичний матеріал подається у контексті, а фонетичні навички формуються під час виконання комунікативно зорієнтованих вправ і дослідницьких проектів.

.

Курсова робота з англійської мови

4д або 6д семестр, 3 кредити, захист курсової роботи

Одна із головних форм самостійного науково-дослідницького пошуку, яка виявляє знання студентів із фахових дисциплін і рівень загальногуманітарної підготовки, здатність до самостійного мислення, вміння робити лінгвістичний аналіз мовного матеріалу, узагальнення і висновки. Робота має відзначатися належним теоретичним рівнем, достатньою концептуальністю і осмисленням означених проблем, вмотивованим використанням методологічної і науково-критичної літератури.

Курсова робота з української мови

4д або 6д семестр, 3 кредити, захист курсової роботи

Курсова робота є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням, яке студент виконує для закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних протягом навчання, та їх застосування до комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Якість виконання, науковий рівень змісту курсової роботи, грамотність викладу, вміння студента під час захисту обґрунтувати й довести правомірність своїх міркувань та висновків визначають рівень підготовленості студента до наступного етапу навчання.

Синтаксис української мови

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 9 кредитів; 6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор, О. Я. Лаврінець, доцент, кандидат філологічних наук

Курс призначений для студентів-філологів спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» і передбачає ознайомлення з традиційними й новітніми підходами до класифікації та кваліфікації синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць, спираючись на формально-граматичний, семантико-синтаксичний, власне-семантичний і комунікативний аспекти (членів речення, словосполучень, речень (простих неускладнених, простих ускладнених і складних), синтаксем, семантем, комунікатем, текстем тощо); до аналізу зв'язків між складниками словосполучення, речення, складного синтаксичного цілого (прислівних, однонаправлених, різнонаправлених, зумовлених, взаємозумовлених, детермінантних, предикативних, напівпредикативних, підрядних, опосередкованих підрядних, сурядних, модальних, інтродуктивних і под.); до встановлення відношень (предикативних, напівпредикативних, суб'єктних, об'єктних, атрибутивних, адвербіальних, апозитивних, синкретичних (суб'єктно-об'єктних, об'єктно-обставинних, атрибутивно-обставинних, об'єктно-атрибутивних), комплетивних, єднальних, приєднувальних, зіставних, зіставно-протиставних, градаційних) між компонентами, які структурують синтаксичні одиниці; опрацювання наукової літератури.

Історія англійської мови

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Кучерова, кандидат філологічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення механізмів лінгвістичних змін в англійській мові від її зародження і до сьогодення, її структури, унікальних рис та особливостей функціонування у світі. Таке дослідження мови в діахронічній перспективі сприяє кращому розумінню сучасного стану англійської мови та тенденцій її розвитку в майбутньому. Протягом курсу студенти вивчають основні етапи розвитку англійської мови, вплив різноманітних лінгвістичних та соціолінгвістичних факторів на розвиток мови, яка стала засобом комунікації на глобальному рівні. З метою ілюстрації лінгвістичних змін в англійській мові в курсі використовується ряд коротких уривків з текстів основних історичних періодів розвитку англійської мови, таких як «Беовульф», «Кентерберійські оповідання» Джеффрі Чосера, «Сон літньої ночі» Вільяма Шекспіра та Біблія короля Якова.

Практична стилістика й культура мовлення

7 семестр, 3 год./тиж., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Ясакова, доктор філологічних наук, професор

Курс спрямований на вивчення стилістичної диференціації української мови, багатства та різноманітності її виражальних засобів. Розгляд стилістичних ресурсів охоплює всі мовні рівні й спирається на сучасне бачення стилістичної семантики. Студенти опановують практичні навички лінгвістичного аналізу, творення і редагування текстів різних стилів; вчаться оцінювати рівень культури усного мовлення, виявляти мовні хиби, пропонувати шляхи вдосконалення мовного оформлення телепередач, професійних відеоматеріалів YouTube, подкастів різної тематики.

Теоретична граматика англійської мови

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, О. Ю. Моісеєнко, доктор філологічних наук, професор

Метою дисципліни є ознайомлення студентів зі станом наукового знання у цій галузі й подальше формування навичок наукового мислення та вмінь аналізу емпіричного матеріалу. Передбачено схарактеризувати основні підходи до вивчення синтаксичної будови англійського речення; скерувати слухачів на самостійний пошук релевантних наукових джерел, їхній критичний

аналіз та вироблення власного погляду на досліджувані проблеми. Студенти повинні знати: об'єкт та предмет теоретичної граматики сучасної англійської мови, її мету та завдання відповідно до напрямків наукової граматичної думки; методи граматичного опису англійської мови та місце теоретичної граматики серед інших лінгвістичних дисциплін; основні морфологічні й синтаксичні категорії сучасної англійської мови; актуальні напрями розвитку граматичної теорії сучасної англійської мови; вміти пояснювати й обґрунтовувати граматичні явища, самостійно аналізувати англомовний граматичний матеріал.

Стилістика англійської мови

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н. М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент, О.Ю. Моісеєнко, доктор філологічних наук, професор

Мета курсу є розвиток наступних компетентностей: знати особливості стилістичної побудови англійської мови; орієнтуватися в різноманітних лінгвістичних концепціях та критично їх оцінювати; обирати та застосовувати відповідні лінгвістичні методи для аналізу явищ і фактів у мовних системах; демонструвати навички аналізу та інтерпретації мовних фактів і явищ; вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в різних жанрово-стильових різновидах; усвідомлювати та вільно використовувати засади і технології створення текстів різних жанрів і стилів англійською мовою; здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРАКТИКА

Практика джерелознавча
2д семестр, 5 год/тижд., захист тези, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Метою джерелознавчої навчальної практики є набуття практичних дослідницьких навичок роботи з науковою та навчально-методичною літературою, опанування методики здійснення науково-дослідницької роботи. У процесі практики передбачено ознайомити студентів з умовами зберігання та використання рукописних та друкованих джерел, сучасними каталогами, картотеками, словниками та корпусами, правилами оформлення й опису документальних матеріалів; сформувати в студентів уміння обирати та формулювати тему дослідження, критично добирати джерела цитувати та реферувати. Практика передбачає поглиблене вивчення методів наукового дослідження, що відповідають профілю теми обраної наукової роботи, та сприяє формуванню в студентів навичок самостійної дослідницької діяльності, аналітичної роботи з конкретного питання, вміння інтерпретувати та узагальнювати отриману з наукових джерел інформацію, аргументувати власну позицію та обстоювати її. Практика відбувається без відриву від навчання.

Практика мовна

6д семестр, 3 кредити, Л. О. Нестеренко, кандидат наук, доцент

Метою практики є поглиблення й закріплення теоретичних та практичних знань студентів, вироблення навичок практичної роботи із застосуванням англійської мови, оволодіння сучасними методами та формами організації праці із застосуванням англійської мови, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання з англійської мови та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. А. Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Курс скерований на студіювання перебігу основних подій вітчизняної історії від найдавніших часів до сьогодення. Передбачено ознайомлення зі станом сучасних українських та зарубіжних наукових досліджень. Важливим завданням курсу є формування історичного мислення, національної свідомості та уявлення про місце України у світовій історії.

Історія української культури

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. Нікішенко, доцент

Історія культури України від архаїчної доби й до сьогодення. Специфічні риси формування комплексу української культури. Періодизація, основні тенденції, закономірності й особливості культури України в окремі періоди та в різних регіонах у контексті світової цивілізації.

Вступ до Могилянських студій
1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити

Програма навчального курсу передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, представити їх історичне становлення та сучасні тенденції розвитку; розкрити особливості навчального процесу в НаУКМА, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, надати основні вміння щодо самоорганізації та поведінки в університетському середовищі, виробити у студентів навички узагальнення та практичного використання отриманих знань.

Мовні аспекти наукової комунікації
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Написання наукової роботи – курсової – є абсолютно новим видом діяльності для студента і потребує особливих знань та вмінь. Курс покликаний підготувати студента до створення власної науково-дослідницької роботи, що передбачає ознайомлення із етичними та теоретичними засадами наукової діяльності; характеристику джерел інформації та технік їх аналізу; опис методів наукових досліджень, специфіки використання їх на практиці; вивчення правил оформлення науково-дослідної роботи, а також навички складання рецензії на наукову роботу, підготовки тез доповіді, анотації, реферату. Пропонований курс також сприяє поглибленню знань про науковий стиль української мови, розширює уявлення про українську наукову мову, мовні засоби наукового тексту, дозволяє успішно опанувати технології роботи із сучасним українськомовним науковим текстом. Теоретичні відомості підкріплено практичним аспектом використання отриманої інформації у власному писемному чи усному науковому мовленні. Курс є теоретичною основою для джерелознавчої практики.

Латинська мова
2 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Л. Лущенко, старший викладач

Курс передбачає оволодіння уміннями й навичками читання, письма, граматичного аналізу й перекладу латинських текстів, формування уявлень і знань про структуру латинської мови та її лексичний склад, місце латинської мови серед інших європейських мов. Курс має на меті забезпечити студентів уміннями відтворювати парадигму самостійних частин мови, визначати граматичні значення форм, функційну семантику іменних та дієслівних форм, адекватно відтворювати в перекладі граматичні конструкції латинської мови, для того щоб перейти до систематичного вивчення оригінальних різножанрових прозових та поетичних творів авторів класичної доби.

Лексикон кіноперекладів: українсько-англійські паралелі
3 семестр (осінь), 2 год./тиж., 3 кредити, залік, О. А. Вестон, кандидат філологічних наук

Мета курсу – ознайомити з особливостями функціонування лексики в кіноперекладах в таких його основних різновидах як титрування, закадровий переклад, дублювання. У межах курсу буде розглянуто специфіку перекладу та пошуку українських відповідників до стійких виразів та фразеологізмів, безеквівалентної лексики, жаргонної лексики та сленгу. Увагу буде зосереджено на відтворенні стилістично зниженої лексики, особливостях перекладу гумору та створенні комічного ефекту засобами української мови. Буде з'ясовано роль лексики в стилізації певної епохи, соціальних груп, збереженні індивідуальності персонажів, забезпеченні адекватності перекладу та оригіналу. Визначено лексичні особливості у перекладах фільмів для дітей.

Переклад текстів медійного дискурсу / Translation of Media Discourse Texts (англ. мовою)
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.В. Кононець, кандидат філологічних наук, доцент
Курс спрямований на розвиток лінгвістичної і перекладацької компетенції студентів, що передбачає:
- ознайомлення з поняттями дискурс / текст;
- формування системи знань про особливості текстів англомовного медійного дискурсу;

- формування уміння виявляти вербальні та невербальні засоби впливу на адресата у медійному дискурсі;
- обговорення креолізованої сутності англійськомовних медійних текстів та її відтворення при перекладі;
- формування уміння виявляти вербальні та невербальні засоби впливу у медійному дискурсі.

В рамках курсу студенти знайомляться з методологічними принципами стратегій перекладу та методиками їх дослідження, що передбачає:
- розвиток умінь орієнтуватися в сучасних лінгвістичних теоріях та користуватися терміносистемами семіотики, прагмалінгвістики, емотіології і паралінгвістики;
- виявляти семіотичний компонент у текстах медійного дискурсу;
- виявляти прагматичний компонент у текстах медійного дискурсу;
- здійснювати дискурсивний аналіз текстів медійного дискурсу;
- визначати вербальні та невербальні засоби впливу на адресата у медійному дискурсі;
- застосовувати необхідні перекладацькі стратегії і трансформації з метою збереження прагматичного потенціалу та адекватного перекладу полікодових текстів медійного дискурсу

Українська література
3, 4 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, О. П. Полюхович, старший викладач

У цьому оглядовому курсі представлені найяскравіші явища, найвидатніші постаті, найцікавіші тексти української літератури різних епох: Середньовіччя, Відродження, Бароко, Романтизму, Реалізму, Постмодернізму тощо.

Українська мова як іноземна: теорія і практика викладання
семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, О. М. Павленко, кандидат педагогічних наук, доцент

Цей курс для студентів, що прагнуть ознайомитися з основними поняттями та проблемами методики викладання української мови як іноземної. Курс передбачає практичні завдання, які дають можливість збагнути специфіку викладання української мови в чужомовній аудиторії.
У результаті проходження курсу ви:
- ознайомитеся зі специфікою викладання української мови як іноземної;
- дізнаєтеся про основні підходи, методи та прийоми викладання на всіх етапах вивчення української мови як іноземної.
- одержите методичні рекомендації щодо організації навчання іноземних студентів із чотирьох видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письма;
- отримаєте практичні навички реалізації основних методів та прийомів викладання української мови як іноземної на різних етапах навчання.

Переклад текстів політичного дискурсу / Translation of Political Discourse Texts (англ. мовою)

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.В. Кононець, кандидат філологічних наук, доцент

Курс спрямований на розвиток лінгвістичної і перекладацької компетенції студентів, що передбачає:
- ознайомлення з основними поняттями лінгвопрагматики в аспекті міжкультурної комунікації;
- формування системи знань про особливості текстів англомовного й україномовного політичного дискурсу;
- аналіз вербальних та невербальних засобів впливу на адресата в політичному дискурсі;
- аналіз полікодової сутності текстів політичного дискурсу (на прикладі текстів політичної реклами) та її відтворення при перекладі.

В рамках курсу студенти знайомляться з методологічними принципами стратегій перекладу та методиками їх дослідження, що передбачає:
- розвиток умінь орієнтуватися в сучасних лінгвістичних теоріях та користуватися терміносистемами прагмалінгвістики, емотіології і паралінгвістики;
- виявляти семіотичний компонент у текстах політичного дискурсу;
- виявляти прагматичний компонент в текстах політичного дискурсу;
- здійснювати прагматичний та лінгвостилістичний аналіз текстів політичного дискурсу;
- визначати вербальні та невербальні засоби впливу на адресата у політичному дискурсі;

- застосовувати необхідні перекладацькі стратегії і тактики з метою збереження прагматичного потенціалу та адекватного перекладу полікодових / гібридних текстів політичного дискурсу.

Проблеми походження і становлення української мови

4 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Н. Ю. Ясакова, доктор філологічних наук, професор

Дисципліна знайомить студентів із різними теоріями походження української мови та основними етапами її становлення. На основі найновіших досягнень історичної та мовознавчої науки курс спростовує хибні гіпотези східнослов'янського глотогенезу, зокрема доктрину про давньоруську народність і єдину давньоруську мову; дає відомості про своєрідність місця української мови з-поміж інших слов'янських мов, її суспільні функції протягом різних періодів розвитку.

Українські мовні норми у контексті сьогодення

3 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, А. В. Онатій, кандидат філологічних наук

Курс «Українські мовні норми у контексті сьогодення» сприяє поглибленню знань орфографічних, словотвірних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, стильових норм української мови. Студенти опановують практичні навички механічного й автоматизованого редагування на матеріалі сучасних медійних текстів, вчаться створювати короткі інформаційні й рекламні дописи, оптимізуючи тексти згідно з базовими маркетинговими вимогами та уникаючи немотивованого багатослів'я, штампів, канцеляризмів тощо.

Академічне письмо

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. О. Нестеренко, кандидат наук, доцент

Основна мета та завдання курсу - формування у слухачів таких компетентностей: здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; уміння орієнтуватися в різноманітних лінгвістичних концепціях, критично їх оцінювати та використовувати їхні здобутки у власних дослідженнях; уміння й навички самостійно аналізувати наукові джерела, узагальнювати та критично оцінювати викладені в них теорії і робити власні висновки; здатність самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід крізь призму останніх досягнень лінгвістики; здатність ефективно застосовувати чотири види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягу знань з фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики та культури мовлення української та англійської мов; здатність використовувати у професійній діяльності довідкову літературу, словники, бази даних тощо.

Ділове листування англійською мовою

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Соломашенко, старший викладач

Мета курсу – допомога студентам вдосконалити письмову мову, ознайомлення студентів із різними видами ділового листування, а також підготовка студентів до роботи в тих умовах, де необхідні знання та вміння в сфері англійської письмової мови. Курс має на меті також доповнити знання з орфографії, лексики, граматики англійської мови, а також зробити письмову мову більш точною, адекватною сучасним вимогам ділового листування. Передбачено закріплення здобутих навичок за допомогою тестів, практичних вправ.

Власні назви на перетині часів і культур

5 семестр (осінь), 2 год./тиж., 3 кредити, залік, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Курс розрахований на всіх, кого цікавить походження, функції та культурне значення власних назв. Строката сукупність індивідуальних найменувань – від людських імен до назв місцевостей, творів мистецтва, комерційних товарів – творить багатошаровий онімний простір – як глобальний, так і в межах конкретної національної мови. Теми курсу висвітлюють лінгвістичні, історичні, антропологічні та соціокультурні ключі до розшифрування історій, закодованих у власних назвах не тільки української, а й інших мов світу. Особливу увагу відведено висвітленню динамічної взаємодії між мовою, ідентичністю та суспільством. Цей курс на основі міждисциплінарного підходу

дозволяє студентам опанувати інструменти аналізу власних назв, потрібні для ефективної комунікації.

Вступ до семіотики / Introduction to Semiotics (англ. мовою)

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.В. Кононець, кандидат філологічних наук, доцент

Курс передбачає:
- ознайомлення з поняттями семіотика / знак;
- формування системи знань про особливості науки семіотики;
- формування уміння виявляти семіотичний вплив у різних видах дискурсу;
- обговорення семіотичної сутності текстових форм;
- формування уміння виявляти виміри і рівні знакового процесу.

В рамках курсу студенти знайомляться з методологічними принципами та методиками інтерсеміотичних досліджень, що передбачає:
- розвиток умінь орієнтуватися в сучасних лінгвістичних теоріях та користуватися терміносистемами семіотики, прагмалінгвістики, емотіології і паралінгвістики;
- виявляти семіотичний компонент у текстах різних видів дискурсу;
- виявляти семіотичну сутність різних текстових форм;
- здійснювати семіотичний аналіз полікодових текстів;
- застосовувати методику інтерсеміотичного аналізу.

Мова тоталітаризму

5 семестр (осінь), 2 год./тиж., 3 кредити, залік, О. В. Калиновська, ст. викладач

Пропонований курс знайомить студентів із особливостями мовнокомунікативних практик тоталітарних держав XX – XXI століть, акцентуючи увагу на значущості мови в утвердженні тоталітарних стратегій та тоталітарних ідей. Передусім розглядаються зміни у функціюванні мови, її роль у спотворенні дійсності; в моделюванні сакралізованих форм мовної поведінки; у впровадженнні політичних міфів у масову та індивідуальну свідомість; у стандартизації суспільного мовлення. Значна увага зосереджується на лінгвістичних механізмах, які в умовах ідеологічного тиску здатні породжувати лише ритуально-знакові «патогенні» тексти, не придатні до природного обміну інформацією в суспільній комунікації. На прикладі радянізації української мови (мов країн «соціалістичного табору») ілюструються процеси втрати національно-мовної самобутності та перетворення національної мови на «дубль-новомову», на засіб агітації та пропаганди тоталітарних вартостей. Окрему увагу в курсі приділено створенню антитоталітарної мови як «формі національної самооборони» і як способові протидії тоталітарній політичній системі.

Німецька мова

5, 6, 6д, 7, 8 семестр, 4 год/тижд., 25 кредитів, А. В. Ожоган, кандидат філологічних наук, доцент

Цей курс спрямований на формування, закріплення і вдосконалення вмінь та навичок у студентів практичного володіння німецькою мовою у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах. Предметом вивчення навчальної дисципліни є система німецької мови (фонетика, орфографія, лексика, граматика), види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо). Структура і зміст курсу визначаються комунікативними та пізнавальними потребами майбутнього фахівця. Протягом вивчення курсу студенти набувають компетентності у різних видах мовленнєвої комунікації, що дають можливість читати оригінальну різножанрову літературу німецькою мовою; оформляти здобуту з німецькомовних джерел інформацію у вигляді повідомлення, перекладу, реферату, резюме; робити доповіді; ефективно спілкуватися німецькою мовою як у професійній, так і побутовій сферах.

Основи теорії та практики перекладу

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент, Г.Л. Рябоконь, кандидат філологічних наук, доцент

Курс є складовою підготовки висококваліфікованих фахівців-філологів із широкою компетенцією та умінням перекладати усні та писемні тексти українською та англійською мовами.

Практичні заняття охоплюють такі теми, як види перекладацької діяльності та їхні особливості; оцінювання якості перекладу; основні жанрово-стилістичні, лексичні, граматичні

проблеми перекладу. Практичні заняття спрямовані перш за все на формування навичок перекладу текстів різних жанрів та подолання труднощів лексико-граматичного, стилістичного та лінгвокультурологічного характеру.

Значну увагу приділено самостійній роботі, яка дає можливість свідомо підходити до підготовки та засвоєння навчального матеріалу, формує навички пошуку та аналізу матеріалу і є необхідною умовою формування здатності оволодівати сучасними знаннями та організовувати процес власного навчання.

Метою курсу є вивчення теоретичних засад перекладу та формування основних практичних навичок, необхідних для різних видів перекладацької діяльності.

Основними завданнями курсу є: ознайомлення з основними теоретичними засадами перекладу; розвиток навичок усного і письмового перекладу з англійської на українську мову і навпаки; збагачення обсягу мовного матеріалу для вироблення навичок ефективного перекладу.

Словотвірні інновації в сучасній українській мові
5 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Г. М. Куцак, кандидат філологічних наук, доцент

Курс розрахований на всіх, кого цікавить походження, функції та культурне значення власних назв. Строката сукупність індивідуальних найменувань – від людських імен до назв місцевостей, творів мистецтва, комерційних товарів – творить багатошаровий онімний простір – як глобальний, так і в межах конкретної національної мови. Теми курсу висвітлюють лінгвістичні, історичні, антропологічні та соціокультурні ключі до розшифрування історій, закодованих у власних назвах не тільки української, а й інших мов світу. Особливу увагу відведено висвітленню динамічної взаємодії між мовою, ідентичністю та суспільством. Цей курс на основі міждисциплінарного підходу дозволяє студентам опанувати інструменти аналізу власних назв, потрібні для ефективної комунікації.

Діалект у культурі та літературі
6 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Л. В. Дика, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті розкрити поняття "діалект" як явище лінгвістичне, етнолінгвістичне, культурологічне та лінгвоетнографічне. Завдання курсу - сформувати уявлення студентів про діалектну диференціацію слов'янського мовного простору, особливості побутування українських діалектів на території сучасної Славії (за матеріалами Атласу української мови, Загальнослов'янського лінгвістичного атласу); показати роль діалектів у творенні і розвитку літературних мов; розкрити функції діалектизмів у художніх і публіцистичних текстах; ознайомити з творами, написаними і перекладеними говіркою, досвідом різних країн у творенні літератури на діалекті; висвітлити проблему використання, відтворення та перекладу діалектного мовлення та соціолектів у художніх творах та фільмах, насичених етнокультурною інформацією ("одомашнення" перекладу, вибір перекладацьких стратегій тощо). Окрему увагу буде приділено проблемі ставлення до діалектів, локальної ідентичності та ділінгвізму.

Лексикологія англійської мови
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор

Курс спрямований на вивчення останніх тенденцій в лінгвістичній науці, він гармонійно поєднує теоретичні засади й практичну спрямованість. При вивченні цього курсу розширюється світогляд майбутніх філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання не тільки з англійської мови, а й з наукових питань. Зокрема, вони ознайомляться з етимологічним складом й стилістичними особливостями англійської мови, багатством та різноманітністю її виражальних засобів, словотворенням, синонімією, антонімією, паронімією, фразеологією тощо. Робота над цими темами дозволить студентові поглибити свої знання й вільно спілкуватися англійською мовою у різних сферах суспільного життя. Студенти опановують практичні навички лінгвістичного аналізу, творення і редагування текстів різних стилів; вчаться оцінювати рівень культури усного мовлення, виявляти мовні хиби, пропонувати шляхи вдосконалення мовного оформлення на матеріалі телепередач, професійних відеоматеріалів YouTube.

Основи етнолінгвістики
6 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Л. В. Дика, кандидат філологічних наук, доцент

Етнолінгвістика - наука, що вивчає мовну репрезентацію особливостей етнічної свідомості та культури. Складовою частиною етнолінгвістики є лінгвокультурологія - галузь мовознавства, що досліджує фіксацію в мові, етнотекстах і дискурсивній практиці елементів духовної та матеріальної культури народу. Завдання курсу - ознайомити студентів з проблематикою етнолінгвістики, її

основними поняттями і методами, історією становлення; показати зв'язок з іншими гуманітарними дисциплінами - мовознавством, насамперед з діалектологією, фольклористикою, етнографією. Курс передбачає розгляд основних досягнень різних етнолінгвістичних шкіл - американської (спрямована на фольклорні дослідження і культурну антропологію); польської (вивчає мовну картину світу, яку зберігає колективна свідомість носіїв польської мови); російської (досліджує проблеми реконструкції слов'янської духовної культури); української (застосовує антропоцентричний підхід до вивчення мовних одиниць).

Творче письмо англійською мовою
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Б. Бадьйор, старший викладач

"Творче письмо англійською мовою" - це курс, який вчить студентів навичкам виразності через письмову мову у творчий та оригінальний спосіб. На ньому студенти вчіться писати поезію та прозу, досліджують свій унікальний письмовий стиль. Курс також охоплює теми розвитку персонажів, опису місць, діалогів та сюжету. Завдяки майстер-класам та зворотньому зв'язку від викладача студенти вдосконалюють свої письмові навички та здобувають більше впевненості у висловленні своїх думок через письмо.

Актуальні проблеми граматики
7 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Сегін,, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – допомогти студентам сформувати систему знань та вмінь, які необхідні для проведення мовознавчих досліджень, ознайомити з новітніми лінгвістичними теоріями, які поширені у вітчизняному й світовому мовознавстві. Основну увагу зосереджено на категорійній і функційній проблематиці.

Інтенсивний курс англійської мови
7 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, І.В. Денисенко, старший викладач

“Intensive course in English” improves the skills of successful communication in English, contributes to confident and flexible use of the language for social and professional purposes. It refines competencies to use the language appropriately and with full understanding, to prove one’s own viewpoint and to understand others. During the course, students improve receptive and productive communication skills by perceiving authentic material (TED Talks scientific conferences, articles, interviews, videos), presenting reports, leading discussions, giving presentations and accomplishing writing tasks with the focus on the Cambridge exam texts. As Intensive course in English is based on working with TED Talks conferences, it provides motivating content for learners, exposure to different varieties of language and accents, up-to-date language, developing critical thinking skills, and presentation skills.

Функційна граматика
7 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Кобченко, доктор філологічних наук, доцент

Курс має на меті ознайомити студентів з основними поняттями й одиницями функційної граматики (функційно-семантична категорія, рівні її реалізації, засоби вираження, функційно-семантичне поле тощо); схарактеризувати основні функційно-семантичні категорії сучасної української мови, встановити їхню внутрішню організацію та висвітлити специфіку репрезентації на різних рівнях мовної системи; окреслити застосування теорії функційно-семантичних категорій (функційно-семантичного поля) до порівняльного дослідження мов.

Мова сучасного медіапростору
3 кредити, 5 семестр (осінь), 2 год./тиж., залік, М. О. Чадюк, ст. викладач

Мета курсу — ознайомити із сучасними підходами до аналізу засобів масової комунікації, специфікою медіатекстів різних жанрів, стратегіями, тактиками й прийомами лінгвістичного впливу. Студенти здобудуть практичні навички роботи з медіатекстами, їх критичного оцінювання та інтерпретації. Матеріали курсу будуть корисними для майбутніх фахівців у галузі лінгвістики, журналістів, редакторів і всіх охочих підвищити рівень медіаграмотності.

Основи лінгвокриміналістики
3 кредити, 7 семестр (осінь), 2 год./тижд., залік, О. Л. Доценко, кандидат філологічних наук, доцент

Лінгвокриміналістика є одним з новітніх і перспективних напрямів сучасної прикладної лінгвістики, метою якого є формування наукового уявлення про лінгвістичні криміналістичні експертизи як

спеціальну сферу прикладного застосування фахових компетенцій, а також про актуальні проблеми сучасної юридично-лінгвістичної експертизи. Курс покликаний сформувати системні уявлення про основні напрями здійснення юридично-лінгвістичної експертизи; поглибити лінгвістичну компетенцію щодо функціонального і стилістичного ресурсу української мови у процесі вирішення експертних завдань; сформувати професійні вміння формулювати аргументовану оцінку письмового й усного тексту як предмета юридично-лінгвістичного дослідження. Дисципліна «Основи лінгвокриміналістики» буде цікавою всім, хто любить пошук, уболіває за дотримання норм права в усіх сферах життя суспільства, а також прагне вдосконалити мовні та мовленнєві навички.

Порівняльний синтаксис
3 кредити, 8 семестр, 2 год./тиж., залік, Н. В. Кобченко, доктор філологічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомити майбутніх філологів з типологійними особливостями української та англійської мов, студіювати їхній синтаксичний лад в компаративному аспекті, з'ясувати ізоморфні (спільні) та аломорфні (диференційні) закономірності в організації основних комунікативних одиниць (простих речень та складних речень). Вивчення дисципліни передбачає: сформувати в студентів теоретичну платформу типологійної й контрастивної граматики; зіставляти особливості конструювання простих та складних речень порівнюваних мов та визначати міжмовні синтаксичні еквіваленти; висвітлити диференційні риси деяких синтаксичних конструкцій української та англійської мов та закономірності їх функціювання; розглянути основні синтаксичні трансформації під час перекладу специфічних для кожної мови побудов; активізувати знання синтаксичних норм сучасної української мови та сприяти автоматизації їх дотримання під час перекладу з англійської мови.

Сучасна лексика англійської мови
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор

Курс спрямований на вивчення сучасної лексики англійської мови, включно із значущими елементами лексичної системи її варіантів. Студенти опановують практичні навички аудіювання варіантів сучасної англійської мови, вивчають їх лексичну специфіку. Вивченню також підлягають сучасні лексичні одиниці, що активно використовуються в англомовному сегменті соціальної мережі Twitter.

Англійська мова для корпоративного та фінансового права/English for Corporate and Financial Law (англ.мовою)
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Сергієнко, старший викладач

English for Corporate and Finance Law is a specialized upper intermediate/advanced course designed to enhance your legal English skills necessary for corporate and financial law.
The experienced instructor with successful experience of teaching client-oriented courses for Legal and Financial English in leading Ukrainian companies working internationally will provide personalized approach to help you:
- improve your language skills and apply them to real-world legal and financial scenarios,
- communicate effectively in English, particularly in legal settings related to corporate transactions and financial regulations,
- learn key terminology, language structures, and communication strategies essential in multinational corporate environments,
- gain confidence in drafting documents, conducting negotiations, and engaging in legal discussions in English through interactive lessons and practical exercises,
- equip yourself with the language proficiency needed to succeed in the global business and legal landscape,
- immerse yourself in a stimulating learning environment combining theoretical knowledge with practical skills development, and
- start to articulate complex legal concepts, interpret financial documents, and communicate effectively with clients, colleagues, and stakeholders in English.

Англійська мова - 2 (осінь): Англійська мова для природничих наук / English - 2 (autumn term): English for Science (англ. мовою)
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.П. Качурець, старший викладач

The focus of the course is on language rather than science. The course is set in a context to help students' motivation to use authentic modern materials concerning their major or minor fields in the natural science sphere. Modern scientific texts are used to cover some discussion points in Biology, Chemistry, Physics and Environment and stimulate further language practice. The course is designed to revise and consolidate the knowledge Bachelor students have after the mandatory 1st and 2nd year of studying "General English" course.

Англійська мова - 2 (весна): Розмовна англійська мова для ІТ-фахівців / English-2 (spring term): Communication English for IT professionals (англ. мовою).
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.П. Качурець, старший викладач

This one-term course is for NaUKMA students of English who study information technology or related subjects. It contains carefully chosen conversational and grammar topics with lots of materials to study from to help you speak more confidently about your subject. The course unlocks the communication potential and upgrades the IT English of the enrolled students. The syllabus is process-based and result-oriented, and it aims at developing competences and practical skills in IT students necessary for successful oral and written communication in their professional environment.

Англійська мова 2 (весна): Англійська мова для міжнародних контрактів та податкового права / English-2 (spring term): English for International Contracts and Tax Law
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.В. Сергієнко, старший викладач

English for International Contracts and Tax Law is a specialized course designed to enhance your legal English proficiency essential for international contract law and taxation. Led by an experienced instructor with a proven track record in delivering tailored Legal and Financial English courses for leading Ukrainian companies operating globally, this course offers personalized guidance in refining your language skills and applying them to real-world legal and financial scenarios, related to international contracts and tax regulations, and empowers you to: - master the English language proficiency necessary to excel in the interconnected realms of global contracts and tax practices, - learn essential English terminology, language structures, and communication strategies vital for navigating multinational corporate environments with confidence, - develop the skills to draft precise legal documents, negotiate international contracts, and participate in legal discussions effectively in English through interactive lessons and practical exercises, - immerse yourself in a dynamic learning environment that blends theoretical knowledge with hands-on skills development, ensuring practical applicability in your professional endeavors, and - begin articulating intricate tax concepts, interpreting complex financial documents, and communicating proficiently with clients, colleagues, and stakeholders in English. Invest in your future success as a contemporary professional in the dynamic fields of international contract law and taxation with this comprehensive and specialized course!

Англійська мова 2 (весна):Англомовний курс творчого письма: короткі оповідання / English-2 (spring term): English Creative Writing: Storytelling
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.Б. Бадьйор, старший викладач

"Англомовний курс творчого письма: короткі оповідання / English Creative Writing: Storytelling" - цей курс є практичним та поглибленим вивченням мистецтва створення коротких оповідань. Слухачі курсі матимуть можливість розкрити свій творчий потенціал через написання коротких оповідань різних жанрів. Кожне заняття курсу пропонує студентам можливість вдосконалити свої навички у створенні персонажів, використанні опису та діалогу, побудові сюжету та створенні атмосфери. Крім того, студенти отримають можливість аналізувати та обговорювати різноманітні текстові зразки, вивчати та розуміти різні літературні техніки та підходи до створення оповідань. Особлива увага буде приділена індивідуальному підходу та конструктивній критиці, щоб кожен студент міг розвивати свій власний стиль у літературі. Курс спрямований на те, щоб надихнути слухачів на створення оригінальних та захопливих коротких оповідань, які зацікавлять та змусять читача замислитися. "Англомовний курс творчого письма: короткі оповідання / English Creative Writing: Storytelling" - це не лише навчання мистецтва письма, а й подорож у світ фантазії, емоцій та нескінченних можливостей для вираження власних думок та почуттів через слово.

Англійська мова для ЗМІ
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.О. Харченко, старший викладач

The aim of the course “English for Mass Media” is to cover English topics and skills related to mass media, such as: media literacy; ways to analyze media content; different ways of manipulation; bias in media; various types of media; and language in media. During the course students study various types of mass media, analyze different sources of media, create their own content and improve their English skills. The course is practice-based and will allow students to apply the developed skills in a series of hands-on activities.

Методика викладання англійської мови
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С.О. Китаєва, кандидат педагогічних наук, доцент

The course is designed for Philology students (preferably for English majors) who are interested in teaching EFL(English as a Foreign Language). It introduces students to a wide range of current instruction techniques, tools, and practices used in TEFL (Teaching English as a Foreign Language) classroom instruction for students of various proficiency levels and for various skills or skill combinations. It also presents the study of EFL teaching theories of the 20th and 21st century and analyzes their development. Students study different trends of foreign language teaching, analyze principle EFL teaching methods and their changes in the contemporary TEFL environment, learn the basics of student-centered teaching, get acquainted with types and methods of assessment, prepare theme-based project papers, perform individual tasks, analyze different sources for EFL teaching, practice in error analysis and error treatment, participate in discussions, and develop the skills to evaluate the methods of EFL teaching. By the end of the course, students will learn a number of practical, tried-and-true techniques that can actually be applied in the classroom.

АТЕСТАЦІЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен
8д семестр, 3 кредити

Комплексний кваліфікаційний екзамен для підсумкової атестації випускників ОНП “Мови (англійська й українська) та комунікація” має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, передбачених навчальними дисциплінами блоку нормативних дисциплін.

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

051 ЕКОНОМІКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ЕКОНОМІКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Політична економія 1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, О. М. Мельник, доктор економічних наук, професор

Політична економія – базова економічна наука, яка дає фундаментальні теоретичні знання про господарство, його основні складові та їх взаємодію. Її вивчення дає можливість зрозуміти: загальні основи економічного життя сучасного суспільства; закони функціонування виробництва, розподілу, обміну та споживання господарських благ. Вивчення цієї науки також дає уявлення про закономірності розвитку суспільного виробництва; напрями і тенденції еволюції основних соціально-економічних систем.

Економічна історія 1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ю. М. Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач

Формування системи знань із порівняльного історико-економічного аналізу моделей розвитку світового господарства на основі глибокого вивчення господарського досвіду минулих поколінь у різних країнах та в різні епохи.

Економічна теорія підприємництва 2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Курс формує сучасне економічне мислення, теоретичні знання і практичні навички, що є необхідними для розв’язання завдань економічної діяльності, сприяє формуванню знань і розумінню сутності базових категорій мікроекономічної теорії, розумінню тенденцій розвитку економічних систем, мотивації та поведінки суб’єктів ринку.

Регіональна економіка 2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Мірошниченко, кандидат економічних наук, доцент

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів фахових компетентностей та результатів навчання на основі опанування ними змісту програмного курсу, саме: теоретичних та прикладних питань розміщення продуктивних сил в регіонах України, що буде сприяти формуванню у них навичок регулювання їх розвитку, ефективної територіальної організації економічних структур та перебудови економіки України у відповідності з вимогами ринкового середовища. За ринкових умов господарювання в Україні для наукового обґрунтування економічних реформ великого значення набуває вивчення регіональної економіки, як самостійного наукового напряму, що досліджує розміщення продуктивних сил на регіональному рівні. Кожен регіон України має характерні природні, соціальні, економічні умови, особливості їх розміщення, характерну структуру господарства, рівень економічного розвитку, спеціалізацію виробництва та відіграє певну роль в розвитку господарства країни. Знання про країну складаються з всебічних знань про її економічні регіони, що надає особливої значущості вивченню дисципліни “Регіональна економіка”.

Історія економічних учень 2д семестр, 4 год/тижд., 2,5 кредиту; 3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 2,5 кредиту, Н. А. Супрун, доктор економічних наук, професор, О.П. Курбет кандидат наук, старший викладач

Курс побудовано відповідно до традиції, закладеної Й. Шумпетером, – розгляд сучасних проблем економічної теорії в їхньому історичному розвитку. Акцент зроблено на зіставленні різних шкіл економічної думки в процесі вивчення тем: становлення економічної теорії та класичної школи політичної економії; еволюція і розвиток класичної політекономії; становлення і розвиток критичних напрямів політекономії; німецька історична школа; виникнення і розвиток маржиналізму; становлення неокласичної економічної теорії; кейнсіанська макроекономічна традиція.

Макроекономіка 3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор.

Курс з циклу фундаментальних дисциплін. Мета курсу: розкрити механізм функціонування національної економіки на основі вивчення сучасних макроекономічних теорій, а також міжнародного та вітчизняного досвіду реалізації макроекономічної політики. Головні завдання: висвітлити пізнавальну і практичну функцію макроекономічної теорії, опанувати її категорійний та понятійний апарат, обгрунтувати сутність основних макроекономічних індикаторів, а також їхні взаємозв'язки в базових макроекономічних моделях, які застосовуються при формуванні цілей та визначенні принципів макроекономічної політики, познайомити з основними формами та механізмами реалізації макроекономічної політики в Україні.

Національні моделі економічних систем 3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. М. Уманців, доктор економічних наук, професор.

Фундаментальна теорія промислових криз видатного українського вченого М. Туган-Барановського та теорія «довгих хвиль» М. Кондратьєва. Інструментарій антициклічної політики як спосіб запобігання системній кризі.

Економіка праці 4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредитів, М. О. Кримова кандидат економічних наук, доцент

Головною метою курсу є формування системи знань з сучасної економічної теорії праці, ознайомлення студентів з основними теоретичними підходами та моделями, застосування знань набутих підчас опанування курсів "Мікроекономіка" та "Макроекономіка" для аналізу ринку праці, набуття навичок і вмінь аналізу конкретних економічних ситуацій та критичної оцінки державної політики на ринку праці. Розглядаються питання формування попиту та пропозиції праці, систем оплати праці, диференціації доходів та дискримінації на ринку праці, людського капіталу, безробіття, діяльності профспілок та ролі трудового законодавства тощо. Особливу увагу приділено розгляду особливостей розвитку ринків праці в Україні.

Макро- та мікроекономічне моделювання 5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредитів, Г.Ю. Яценко кандидат економічних наук, старший викладач

Макро- та мікроекономічне моделювання 5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредитів, Г.Ю. Яценко кандидат економічних наук, старший викладач Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з макро- та мікроекономічними теоріями, концепціями, моделями та підходами до їх аналізу. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння студентами основним модельним інструментарієм сучасної економетрики та його застосування до моделювання економічних явищ та процесів.

Економіка підприємства 5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. В. Вавричук, старший викладач., Н.Г. Вавричук, кандидат наук, старший викладач

Базова дисципліна, що дає знання про підприємство, організацію його діяльності, систему корпоративного управління, виробничі ресурси та їх використання, оцінку ефективності його функціонування. Значна частину курсу присвячена питанням аналізу фінансової звітності та ключових фінансових показників підприємства.

Мікроекономіка 4 семестр, 4 години/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.О. Бугрова, кандидат економічних наук, доцент

Формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок з мікроекономіки, компетентностей щодо функціонування підприємств, ринкових відносин та поведінки споживачів. У фокусі уваги дисципліни знаходяться теорія створення цінностей і взаємовідносини суб'єктів господарювання в

умовах ринку, мотиваційні та поведінкові аспекти прийняття рішень. Ключове завдання: формування системного мислення в сучасних умовах функціонування мікроекономічного середовища. Компетентності набуваються як на основі теоретичної бази, так і на ґрунті практичного інструментарію мікроекономіки.

Економічний розвиток 7семестр, 2 год/тижд., 3 кредити, екзамен, Ю.М. Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна розглядає процес функціонування та еволюції економічної системи в довготерміновому періоді, що відбувається під впливом економічних суперечностей, потреб та інтересів.

Міжнародна економіка 6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Г. С. Григор'єв, доктор економічних наук, доцент

Мета курсу: засвоєння теоретичних основ формування сукупного попиту і сукупної пропозиції на товари, послуги і фактори виробництва, які знаходяться у міжнародному обігу та оволодіння методикою аналізу відкритої національної економіки. Основні завдання: вивчення загальнотеоретичних основ розвитку міжнародної економіки на мікро та макрорівнях; показ тенденцій і закономірностей розвитку міжнародного виробництва.

Курсова робота Курсова робота 6-д семестр, 0 год/тижд., теза, 3 кредити –

Метою виконання курсової роботи є закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час навчання, та їх застосування при комплексному вирішенні фахового завдання, а також оволодіння методами наукового дослідження. Курсова робота – це самостійне наукове дослідження студента, яке виконується з певного курсу або з окремих його розділів. Робота має досліджувати проблемне питання, результати її мають елементи наукової та практичної новизни.

Антимонопольна політика 7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. Г. Ю. М. Уманців, доктор економічних наук, професор.

Опанування знань і навичок фахової підготовки з питань законодавчого визначення правил економічної конкуренції. Ознайомлення з такими основними проблемами: теоретичні засади антимонопольної політики; напрями подальшого удосконалення антимонопольної політики України; вимоги антимонопольного законодавства при наданні дозволу на концентрацію або узгодженні дій суб'єктів господарювання.

Макроекономічний аналіз 7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, М.І. Скрипниченко , доктор економічних наук, професор.

Курс спрямований на опанування студентами основ макроекономічного аналізу системи державного регулювання економіки, підготовки відповідних рішень та аналізу результатів. Методологічною основою такого аналізу курс передбачає міжнародну Систему національних рахунків (СНР) та фінансове програмування. У рамках курсу вивчаються основи СНР, статистики та аналізу монетарного і бюджетного секторів економіки, платіжного балансу та фінансового програмування, методи інструментального аналізу та аналітичного оцінювання макроекономічної динаміки, макроекономічні механізми і моделі, за допомогою яких держава здійснює свої функції щодо забезпечення сталого економічного розвитку.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємницької діяльності 1 семестр, 3 години/тижд.,4, кредити, залік О.О. Бугрова кандидат економічних наук, доцент

Формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок у галузі підприємництва, фокусом якого є створення життєздатних бізнес ідей та цінностей. Головні завдання: розвиток системного мислення та компетентностей у сфері підприємницької діяльності, а також вмінь застосовувати ефективні методи для започаткування бізнесу і прийняття ефективних підприємницьких рішень.

Економічна історія та історія економічної думки України 2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. М. Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач; 2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, В. В. Небрат, доктор економічних наук, доцент

Формування системи знань з історії економічного розвитку України, з'ясування його закономірностей, причин та наслідків певних господарських змін. Вивчення історії економічного розвитку українських земель, генетичний аналіз цього процесу. Еволюція господарської діяльності, господарського буття на українських землях від найдавніших часів до сучасності. Українська економічна думка, визначення її місця у світовому процесі розвитку економічної теорії. Поглиблення знань з економічної теорії, зокрема завдяки опануванню економічної думки України. Виникнення й еволюція економічних поглядів, ідей, теорій, які формувалися на українських теренах.

Демографія 4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. О. Курило, доктор економічних наук, професор.

Дисципліна присвячена формуванню системи знань про відтворення населення та його основні закономірності, про демографічні проблеми світу й особливості сучасної ситуації в Україні. Навчальний курс передбачає набуття теоретичних знань та практичних навичок з концептуальних основ формування соціально-демографічної політики, аналізу відтворення населення, оцінки впливу демографічних процесів і структур на соціальний та економічний розвиток тощо. Курс спрямований також на опанування студентами методів соціально-демографічного аналізу й моделювання, оцінки ефективності соціально-демографічної політики.

Навчально-науковий семінар з економіки 5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити; теза, І. В. Бураковський, доктор економічних наук, професор

Предметом навчальної дисципліни є економічна політика держави як певна сукупність рішень, спрямованих на досягнення певних цілей шляхом використання відповідних економічних інструментів. Важливим елементом процесу прийняття рішень є адекватна оцінка його наслідків. Основна увага приділяється таким питанням, як визначення вартості імплементації урядових рішень, особливостям аналізу прямих та опосередкованих економічних ефектів урядових рішень в коротко -, середньо - та довгостроковій перспективі, визначенню можливого формату загальної інтегрованої оцінки.

Креативне мислення 7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення характеристик креативного мислення, особистісних особливостей креативів, методів оцінки рівня креативності та методів розробки групових і індивідуальних креативних рішень, а також засвоєння технік підвищення особистісного рівня креативності.

Інноваційна модель економічного розвитку 5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.М. Бажал, доктор економічних наук, професор.

Курс з вибіркового блоку «Економіка інноваційного розвитку" бакалаврської програми зі спеціальності „Економіка". Мета: формування системи знань щодо генезису та сутності інноваційної моделі економічного розвитку, її місця і ролі в сучасній економічній теорії та практиці господарювання, форм і методів застосування цієї моделі в реальній економічній політиці розвинутих та висхідних країн, особливу увагу приділено інноваційній моделі Європейського Союзу, державній інноваційній політиці та інноваційної діяльності в Україні. Завдання: студенти повинні набути розуміння основних понять, категорій, концепцій теорії інноваційного економічного розвитку, уміння використовувати розроблений на базі цієї теорії аналітичний та методичний інструментарій формування та здійснення державної інноваційної політики, здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми інноваційних процесів, розуміння основних особливостей світової та української політики у контексті реалізації інноваційної моделі економічного розвитку.

Екологічна економіка 6-д семестр, 4 год/тижд., теза, 3 кредити, В.В. Мірошниченко, кандидат економічних наук, доцент

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів фахових компетентностей та результатів навчання на основі опанування ними змісту програмного курсу, а саме: теоретичних та прикладних питань екологічної економіки, як самостійного наукового напряму, що досліджує закономірності взаємодії екосистем, соціума та формування економічних відносин в умовах екологічних обмежень. Виходячи з існуючих реалій необхідно враховувати деструктивні зміни компонентів природного середовища, технологічну недосконаліть переважної частини виробництва продукції, застарілість виробничої та соціальної інфраструктури, існуючі моделі екологічно збалансованої економіки та можливі засоби комплексного вирішення проблем сталого розвитку. При цьому слід використовувати регіональний підхід, що грунтувався б в кожному окремому випадку на врахуванні специфіки сукупності передумов господарського розвитку та економічної вартості природно-ресурсного потенціалу, цінності екологічних активів. Соціально-економічний розвиток України відбувається за умов військового протистояння на Донбасі та анексії Криму, що змінило структуру всього господарського комплексу країни, його ресурсозабезпечення, соціальні і економічні зв'язки між національними та іноземними суб'єктами господарювання і суттєво вплинуло на ефективність економіки. В зв'язку з цим спеціалізована програма даного курсу повинна враховувати вказані особливості при обгрунтуванні заходів з модернізації економіки. Використання в навчальному процесі вищої школи інноваційної складової у природокористуванні буде сприяти формуванню у студентів екологічного світогляду, що в майбутньому дозволить вирішити екологоекономічні та соціальні проблеми нашої країни. Курс "Екологічна економіка" сприяє формуванню у студентів компетентностей та програмних результатів навчання.

Національна інноваційна система 7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М. Бойко, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення характеристик національної інноваційної системи, основних її складових (технопарків, індустріальних парків, наукових парків, кластерів тощо), їх особливостей створення та функціонування на міжнародній арені, визначення існуючих проблем та розроблення пропозицій щодо подальшої діяльності.

Правове забезпечення інноваційної діяльності 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Г.О. Андрощук, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення сучасної нормативно-правової бази (законів, указів Президента, підзаконних актів у формі постанов Уряду, наказів центральних органів виконавчої влади тощо) стосовно науково-технічної та інноваційної діяльності, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності з акцентуванням на їхню цільову спрямованість.

Проектне управління 7 семестр, 2 години/тижд., 3, кредити, залік О.О. Бугрова кандидат економічних наук, доцент

Формування у студентів системного мислення та сукупності спеціальних знань і навичок у сфері сучасного управління проєктами (на основі міжнародних стандартів та загальновизнаних практик). В основу процесу навчання покладено засвоєння студентами підходів і методичного інструментарію щодо прийняття креативних рішень з ініціювання, підготовки, організації проєктів, укладання контрактів, моделювання та експертизи проєктів, моніторингу і контролю їх здійснення. Дисципліна орієнтована на науково-практичне застосування міжнародних стандартів з управління проєктами із використанням реальних прикладів з практики.

Інноваційне підприємництво 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. В. Волошин старший викладач

Основні завдання курсу: поглибити знання щодо ролі інноваційного підприємництва у світі; навчити критично обговорювати та аналізувати успішні практики інноваційного підприємництва; навчити

ефективно працювати в команді, обмінюватися, та ділитися знаннями щодо розробки командного проекту, надати студентам розуміння природи інноваційного підприємництва та ознайомити їх з роллю підприємця та інновації в підприємницькому процесі.

Глобальна економіка 7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. В. Бураковський, доктор економічних наук, професор

Метою курсу «Глобальна економіка» є ознайомлення студентів із процесами та закономірностями розвитку глобальної економіки, надання теоретичних знань в питаннях становлення/формування глобальної, міжнародної регіональної та секторальної конкурентоспроможності національної економіки та вироблення студентами творчих підходів до її підвищення через зв'язок економічної теорії та політики з основними індикаторами конкурентоспроможності, економічної свободи та сталого розвитку.

Міжнародні економічні інституції 7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. В. Волошин старший викладач

Мета курсу – сформувати комплекс теоретичних і практичних знань, умінь і навичок, необхідних для глибокого розуміння подібностей та відмінностей між міжнародними організаціями, а також їх ролі в управлінні глобальними проблемами. Значення курсу полягає у визначенні ролі та механізмів функціонування міжнародних організацій та оцінки їх впливу на економічний розвиток України.

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є вивчення теоретичних аспектів та практики прийняття управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності з метою набуття студентами фахових компетентностей: розуміння функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях, здатності використовувати джерела інформації для складання планів та звітів, здатності проводити економічний аналіз функціонування суб’єктів господарювання, здатності застосовувати комп’ютерні технології для вирішення економічних завдань.

Міжнародне економічне право 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.А. Берлач доктор економічних наук, професор

Курс міжнародного економічного права є необхідною складовою частиною вивчення міжнародного права. Він дає можливість засвоєння студентами найважливіших аспектів міжнародного економічного права загалом та його підгалузей з урахуванням сучасних вітчизняних і зарубіжних даних, ознайомлення з міжнародними економічними відносинами, що виникають між державами, міжнародними організаціями у сфері міжнародного економічного співробітництва.

Мета викладання дисципліни „Міжнародне економічне право”: формування системи знань у галузі міжнародних економічних відносин та правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, формування системи знань у галузі міжнародного публічного права, яка регулює економічні відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного публічного права.

Міжнародний бізнес 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів спеціальних знань сфери сучасного міжнародного бізнесу та особливостей аналітичних підходів до вивчення зовнішньоекономічного середовища і формування стратегії поведінки підприємства на зарубіжних ринках. Сприяє формуванню навичок аналізу стратегій розвитку міжнародного бізнесу, обґрунтування рішень у сфері міжнародних економічних зв’язків та формує вміння використовувати одержані знання, виходячи з цілей інтеграції України до сучасної системи світових господарських зв’язків як на макро-, так і на мікрорівнях.

ПРАКТИКА.

Практика навчально-професійна

6д семестр, 3 кредити

Навчально-професійна практика є невід'ємною складовою професійної підготовки бакалаврів**.** Загальною метою практики є комплексне засвоєння здобувачами вищої освіти різних видів професійної діяльності в галузі майбутньої роботи, оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддями праці, формування в них на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для ухвалення самостійних рішень в конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Під час практичної підготовки поглиблюються і закріплюються теоретичні знання у сфері обраної спеціальності, також закріплюються отримані теоретичні знання із загально професійних і спеціальних дисциплінах, студенти мають можливість оволодіти необхідними методами, уміннями і навичками із обраної спеціальності.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 15 кредитів

Кваліфікаційна робота – важлива форма підготовки й підсумкової атестації студента за освітньою програмою. Її захистом перед Екзаменаційною комісією завершується курс навчання в бакалавраті. Основна мета виконання кваліфікаційної роботи — глибоко й творчо вивчити конкретне питання теорії і практики певної дисципліни, оволодіти методами наукового дослідження. Якістю змісту та захисту роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності. Робота має досліджувати проблемне питання, результати її мають елементи наукової та практичної новизни.

072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми фінансової глобалізації

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, С.С. Шумська, доктор економічних наук, професор

Мета курсу - отримання студентами базових знань про: місце, роль, види і шляхи інтеграційних процесів у світі; фінансову глобалізацію, як новий етап у розвитку цивілізації; Завдання курсу - ознайомлення із проблематикою інтеграційних і глобалізаційних процесів в сучасних умовах, засвоєння ролі і місця економічних та політичних факторів у процесах інтеграції та глобалізації, усвідомлення основних видів глобалізації, набуття загальної уяви щодо зміни свідомості людства у інформаційну епоху, ознайомлення із основними цілями, завданнями та функціями міжнародних організацій. Предмет курсу - світові процеси інтеграції та глобалізації та їх вплив на економіку, суспільство, міжнародну діяльність країн, свідомість людей у сучасну епоху.

Економіко-математичне моделювання-1 (дослідження операцій в економіці)
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Економіка», «Маркетинг», «Менеджмент»

3 семестр, 4 год./тижд., екзамен, залік 4,5 кредити ЄКТС, В.Г. Шпортюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс є першим із низки курсів, що вчать студентів будувати математичні моделі економічних систем та процесів і застосовувати ці моделі для оптимізації їх діяльності. Мета курсу – ознайомлення студентів з методами розв'язування екстремальних задач, тобто методами, необхідними для відшукання оптимального способу дій задля вирішення певних проблем економічної теорії та організаційного управління з урахуванням реальних обмежень. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати основні методі та алгоритми оптимізації; знати методи оптимізації динамічних детермінованих і стохастичних систем; вміти знаходити оптимальні рішення економічних проблем.

Мікроекономіка
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент»

3 семестр , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент; О.В. Неживенко, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії поведінки споживача, теорії підприємства та ринкових структур, ринку факторів виробництва. Предмет дисципліни – поведінка на ринку економічних суб'єктів, які прагнуть вигоди, оптимально використовуючи обмежені ресурси альтернативного застосування. По закінченню вивчення дисципліни фахівець повинен:
Знати: закономірності формування попиту і пропозиції, впливу на них різних ринкових факторів та мотивів індивідуальної поведінки окремого споживача і виробника; основні типи ринкових структур та принципів ринкової поведінки підприємства; особливості ціноутворення на ринках факторів виробництва; закономірності встановлення загальної економічної рівноваги.
Вміти: дослідити на практиці поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами, що необхідно для більш ефективного розподілу власних коштів, раціонального ведення справ; самостійно розробити способи досягнення погоджених рішень між суб'єктами в різних господарських ситуаціях; моделювати ситуації та приймати рішення з питань управління виробництвом в умовах невизначеності й асиметричності інформації.

Статистика
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

3 семестр , 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС., Є.С. Сова, кандидат економічних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення статистичного аналізу; формування у студентів навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, формування вмінь проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності й тенденції розвитку досліджуваних явищ. Вивчення кусу «Статистика» дає можливість студентам набути навички здійснювати збір статистичної інформації і систематизувати її; кількісно і якісно оцінювати економічні процеси; правильно ставити умови задач, оформлювати результати досліджень і робити за ними науково обґрунтовані висновки; використовувати основні показники економічної статистики; розв'язувати типові завдання на базі статистичних рядів, кореляційно-регресійного аналізу, індексного та інших методів, характерних для соціально-економічних досліджень.

Економіко-математичне моделювання -2 (Економетрика)
курс викладається для спеціальності «Економіка»

4 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Г.Ю. Яценко, кандидат економічних наук

Метою курсу є ознайомлення студентів із базовими економетричними методами, формування у них навичок використання економіко-математичного моделювання для проведення кількісного аналізу та пошуку залежностей на основі отриманих раніше знань з мікро-, макроекономіки та економічної теорії. В межах курсу студенти отримають знання та навички використання спеціального економетричного інструментарію для дослідження економічних процесів. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів цінних навичок аналітичного мислення та отриманню ними необхідних знань для інтерпретації та тестування простих економетричних моделей.

Фінанси
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справ, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

4 семестр., 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова кандидат економічних наук, доцент, Г.М. Котіна, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, функціонування фінансів та їх вплив на соціально-економічний розвиток суспільства, а також порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати суть та характерні ознаки фінансів, їх ролі й місця в економічній системі, знати основні засади фінансової політики держави і механізму її реалізації; вміти будувати структуру фінансової системи.

Курсова робота

4д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на другому році навчання передбачає опрацювання теорії конкретного питання з теоретичними узагальненнями та висновками.

Гроші і кредит
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент» , «Економіка»

5 семестр , 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, М.О. Кужелєв, д.е.н., професор; С.В. Глущенко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами теоретичними і практичними знаннями щодо закономірностей функціонування грошей, грошового ринку, грошових систем та щодо основних засад процесу кредитування і організації діяльності кредитної системи країни. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати сутність, функції, концепції та роль грошей і кредиту в ринковій економіці; знати закономірності та специфіки функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики; вміти побудувати структуру грошової системи.

Економіко-математичне моделювання -ІІ (Економетрика),
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент»

5 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС, П.А. Дадашова, кандидат економічних наук, Г.Ю. Яценко, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів умінь та навичок проведення аналізу економічних явищ з використанням економетричного моделювання. Завдання курсу полягає у вивченні теоретичних засад та практичних аспектів застосування лінійного регресійного аналізу до реальних даних за допомогою сучасних пакетів прикладних програм. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам оволодіти методологією кількісного економічного аналізу, розвинути навички аналітичного мислення, підвищити рівень економічної та фінансової підготовки. Даний курс базується на дисциплінах «Економіко-математичне моделювання», «Вища математика», «Статистика», тісно пов'язаний з теоретичними економічними курсами, зокрема «Макроекономіка», «Фінанси», та надає базу для вивчення усіх дисциплін з економічного моделювання.

Страхування

5 семестр, 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., Є.В. Бридун, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – надання знань, необхідних для опанування механізму організації та фінансового забезпечення соціального страхування. Підготовка фахівців, спроможних засвоїти теорію та практику страхування, опанувати стратегію та тактику діяльності страхових компаній. Студенти повинні знати основні принципи, призначення та функції страхування та соціального страхування; застосувати теоретичну базу для аналізу діяльності страхових компаній та фондів соціального страхування; самостійно впроваджувати розрахунки страхових тарифів за різними видами страхування згідно з статичними даними; процес вивчення дисципліни повинен сприяти формуванню навичок і вміння творчо вирішувати складні фінансові завдання щодо матеріальних, фінансових ресурсів діяльності страхових компаній.

Бухгалтерський облік
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування»

6 семестр, 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни – формування системи знань та навичок з основ теорії та базової практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Передбачається розгляд основних принципів, способів та методів, за допомогою яких складаються фінансові звіти в системі бухгалтерського обліку. Завданнями курсу є отримання студентами наступних знань і навичок: володіння основною термінологією в галузі бухгалтерського обліку; розуміння сутності та формули бухгалтерського балансу, складання балансів; розуміння сутності та призначення подвійного запису господарських операцій; основні форми фінансової звітності, принципи та базові навички їх складання; розуміння того, як господарські операції впливають на фінансову звітність; – опис та розуміння потоків облікової інформації відповідно до основних бізнес-циклів, облік операцій підприємств сфери послуг, торгівлі, виробництва; опанування основних принципів, що містяться у Міжнародних стандартах фінансової звітності; вміння відображати транзакції та господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок; визначення фінансового результату від різних видів діяльності.

Бухгалтерський облік
курс викладається для спеціальностей «Маркетинг», «Менеджмент»,
6 семестр, 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент, С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємствах. Завданнями курсу є отримання студентами наступних знань і навичок: володіння основною термінологією в галузі бухгалтерського обліку; розуміння сутності та призначення подвійного запису господарських операцій; впливу господарських операцій на фінансову звітність; опис потоків облікової інформації відповідно до основних бізнес-циклів; опанування основних принципів, що містяться у Міжнародних стандартах фінансової звітності; вміння відображати транзакції та господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок; правильно визначати фінансовий результат від різних видів діяльності; складати основні форми фінансової звітності.

Бюджетна система

6, 6д семестр, 1; 4 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – набуття студентами знань щодо бюджетної системи, зокрема сутності, призначення та ролі бюджету, бюджетного устрою, системи видатків та доходів бюджету. державного кредиту та державного боргу, складання і виконання бюджетів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: поглибити власні знання щодо макроекономічної сфери фінансової системи – державних фінансів; здобути базові знання з методики бюджетної роботи та сформувати навички проведення розрахунків показників бюджету.

Інвестування
курс викладається для спеціальності «Економіка»

6 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Фінанси підприємств / Corporate Finance

6 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу «Фінанси підприємств» полягає у вивченні питань теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, які пов'язані з рухом капіталу, грошових потоків, а також формуванням, розподілом і використанням доходів підприємств. Для досягнення поставленої мети при вивченні дисципліни ставляться наступні завдання:
– аналіз власного капіталу, його структури та особливостей формування;
– вивчення сутності грошових потоків підприємств, методів і джерел їх формування;
– аналіз доходів та витрат, визначення прибутку підприємства;
– визначення потреби в оборотних коштах, джерелах фінансування, оцінка ефективності інвестицій;
– комплексний аналіз фінансового стану підприємств;
– фінансове моделювання.

Курсова робота

6д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на третьому році передбачає глибоке вивчення та аналіз теорії конкретного питання, його розв'язання в практичній діяльності економічних суб'єктів, а також теоретичні узагальнення, висновки та рекомендації.

Місцеві фінанси

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС, М.Я. Сидорович, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад організації місцевих фінансів, їх складу та основ управління, виходячи із розмежування функцій і повноважень держави та місцевих органів влади і управління. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність, складові та засади організації місцевих фінансів; процеси формування дохідної бази, системи видатків місцевих бюджетів; організацію фінансової діяльності підприємств місцевого, комунального господарств та житлово-експлуатаційного комплексу; світові практики організації місцевих фінансів.

Податкова система

7 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад оподаткування, основ податкової політики держави, структури та функцій податкової служби України та механізм особливостей роботи на підприємстві. 63 У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: теоретичні та організаційні основи оподаткування; методику розрахунків і порядку сплати податків; основи податкової політики держави.

Фінанси – ІІ (Фінансовий ринок)

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – вивчення теоретичних основ організації та функціонування фінансового ринку, його структури та елементів, механізму функціонування та основних фінансових інструментів для проведення фінансового аналізу та аналізу ризику на фінансовому ринку. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати необхідні знання з теорії та практики функціонування фінансового ринку.

Фінансовий аналіз

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент

Метою дисципліни «Фінансовий аналіз» є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансового стану підприємств різних форм власності в процесі формування фінансових ресурсів, їх розміщення, ефективного використання в сучасних ринкових умовах, для підвищення обґрунтованості рішень, що приймаються у сфері фінансового планування та управління підприємством. Предмет дисципліни – це комплексне оцінювання фінансового стану підприємств та виявлення резервів розвитку з метою підвищення вартості підприємства. Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» пов’язана з такими теоретичними та прикладними дисциплінами як: фінанси, фінансові ринки, економічний аналіз, фінанси підприємств, банківська справа, страхування тощо.

Фінанси – І (Міжнародні фінанси)

8 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.І. Фарина, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування знань з міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах на мікро- і макроекономічних рівнях. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність та елементи системи міжнародних фінансів та вміти використовувати основні фінансові інструменти для здійснення міжнародних розрахунків; структуру світового фінансового ринку та його сегментів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Ділова етика

2 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – підготувати студентів до самостійної майбутньої практичної діяльності і надати їм необхідні знання щодо ділової поведінки міжособистісного спілкування, ділового стилю, ділових зустрічей та прийомів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти сукупністю професійних етичних правил, які визначені законами та нормативами; засобами міжособистісного спілкування; навичками культури спілкування та ділового стилю; знаннями про природу конфліктів та прийомами їх розв’язання.

Фінансово-економічні аспекти бізнесу

2, 2д семестр, 1; 4 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., П.А. Лещенко, старший викладач

Мета курсу – вивчення теоретичних основ загальної структурно-логічної концепції фінансово-економічної складової в бізнес-середовищі, суті та місця фінансів, економічного аналізу, маркетингу і менеджменту в системі ведення бізнесу (підприємницької діяльності, взаємодії бізнес-середовища та всіх його складових (фінанси, економічний аналіз, маркетинг і менеджмент) із зовнішнім середовищем. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати загальні знання з теорії та практики фінансово-економічної складової в бізнес-середовищі.

Вступ до інституціональної економіки

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Мертенс, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – формування у студентів системи знань з сучасної інституційної теорії: формальні та неформальні інституції, розвиток інституцій, теорія контрактів, прав власності і транзакційних витрат; інституційні теорії організацій, зокрема фірм та держави, вплив інституцій на економічний розвиток. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти основні положення сучасної інституційної теорії та її використання для аналізу економічних процесів, діяльності організацій та державної політики; вміти застосовувати знання з інституційної економіки для аналізу розвитку економіки України.

Вступ до методології наукових досліджень у фінансах

5 семестр, 2 год./тижд., захист тези, 3 кредити ЄКТС

Мета вивчення курсу – виробити навички та вміння наукової роботи, презентації, обговорення та публікації досліджень з елементами фінансів, а також створити мотивацію до суспільно ефективної фінансової діяльності. Завдання курсу – ознайомлення з базовими поняттями та припущеннями фінансової науки, ілюстрованими практичними прикладами, а також надання знань про фінансові інтереси, які є рушійною силою вчинків усіх сторін, здатних впливати на корпорацію, – власників, менеджерів, кредиторів, конкурентів, урядовців.

Інвестування

5 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Моделювання та управління фінансовими активами

5 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Л.Б. Долінський, доктор економічних наук, професор

Метою дисципліни є формування знань майбутніх фахівців-фінансистів про аналіз, моделювання та управління активами на фінансових ринках, а також, вмінь та навичок щодо застосування цих знань у роботі на фінансовому ринку у режимі реального часу. Завдання дисципліни полягає у вивченні та опануванні студентами основних понять, методів та моделей кількісного аналізу інструментів фінансового ринку та оцінювання ефективності управління активами.

Неформальна економіка та фінансовий розвиток країни / Informal Economy and Financial Development

6 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.В. Неживенко, кандидат економічних наук, доцент

Метою цього курсу є вивчення сучасного явища неформальної економіки та її впливу на розвиток різних країн з увагою до українського фону. Основні питання, що розглядаються в курсі, включають вплив неформальної економіки на ринок праці, розвиток країни, соціальну політику та оподаткування. Дисципліна викладається англійською мовою

Основи управління інвестиційним портфелем

6 семестр , 2 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС, К.В. Якуненко, кандидат економічних наук

Дана дисципліна є вступною до широкої сфери знань про управління інвестиціями. Для її опанування студенти входять у роль інвестиційного менеджера, якому впродовж курсу необхідно розробити адекватну інвестиційну політику для клієнта-інвестора з довгостроковими фінансовими цілями та обмеженнями. Дисципліна сформульована в логіці процесу, максимально наближеного до реального. Специфічний для економічних наук математичний та категорійний апарат подаються узагальнено, концептуально, з акцентом на інтерпретацію вхідних даних та отримуваних результатів. Для студентів факультету економічних наук цей курс є можливістю консолідувати знання, набуті в інших дисциплінах, закріпити їх в практичній площині та відкрити для себе нові, дотичні напрямки академічного та бізнесового інтересу. Для студентів інших факультетів ця дисципліна є змогою отримати процесне розуміння інвестиційного планування, загальної проблематики та логіки конструювання інвестиційного портфелю, а також деяких аспектів ризик-менеджменту.

Фінансове право

6д семестр , 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування у студентів системи теоретичних і практичних знань в галузі фінансового права як окремої ланки права, а саме: фінансової діяльності держави, фінансово-правових норм та відносин, бюджетного права, устрою та процесу в Україні, системи оподаткування та правових основ державних кредитів, видатків, страхування та основ банківської діяльності, грошового обігу та розрахунків. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати теорію фінансового права; набути навичок аналізу практики застосування фінансового законодавства, законодавчого регулювання захисту прав громадян, підприємств, держави та інших суб'єктів фінансових правовідносин.

Економетрика – ІІ / Econometrics II

7 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Р.Б. Семко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування практичних і теоретичних знань з економетрики та вміння їх застосовувати для аналізу реальних масивів даних, для побудови достатньо точного прогнозу розвитку та глибшого пізнання об'єкту вивчення. У результаті вивчення дисципліни студент повинен мати базові теоретичні знання з основ економетрики, зокрема моделей множинного вибору, моделей з урізаними та цензурованими вибірками, моделей Гекмена, з обмеженими залежними змінними у рамках панельних даних.

Інформаційні системи і технології у фінансах / Information Systems and Technologies in Finance

7 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Мета курсу – підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних використовувати комп'ютерні системи обробки економічної та фінансової інформації в промисловості та інших галузях народного господарства, передбачає формування системи знань у галузі організації та функціонування інформаційних систем фінансового обліку та методології автоматизованого розв'язання комплексів фінансових задач. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати український та міжнародний досвід організації комп'ютерної системи фінансового обліку; набути навичок з реєстрації, обробки, аналізу, передачі фінансової інформації за допомогою сучасних комп'ютерних систем; ознайомитись з принципами побудови фінансових комп'ютерних систем на підприємствах; вивчити переваги та недоліки різних способів побудови комп'ютерних фінансових систем; ознайомитись із основними функціями комп'ютерних систем управління виробництвом, які виконують функції не тільки обліку, але й управління і контролю.

Страхові послуги

7 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння механізму організації роботи страховиків щодо забезпечення потреб юридичних і фізичних осіб у страхових послугах, визначення умов надання страхових послуг, особливостей страхових взаємовідносин, вивчення різних форм прояву ризиків у страховій справі тощо. Завданням курсу є розвиток у студентів вміння ідентифікації страхових послуг, що надаються юридичним та фізичним особам, визначення

механізму організації роботи страхової компанії щодо реалізації страхових послуг, формулювання та вивчення умов надання страхових послуг за об'єктами страхування. Предметом курсу є теоретико-методологічні засади організації роботи страхових компаній щодо забезпечення та реалізації потреб у страхових послугах юридичних осіб та громадян.

Аудит / Introduction to Financial Statement Auditing

8 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування системи знань з організації та здійснення аудиторської діяльності в Україні та за кордоном, вивчення теорії аудиту, засад організації та здійснення аудиторської діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: поняття і класифікацію аудиту, порядок планування робіт аудитора, види аудиторських висновків, напрями застосування комп'ютерних технологій в ході аудиту; вміти планувати діяльність аудиторської фірми, розробляти програми аудиторської перевірки, складати робочі документи аудитора, готувати аудиторський висновок.

Банківські операції

8 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Д.М. Гладких, доктор економічних наук, доцент

Вивчення курсу передбачає дослідження структури, функцій, операцій та алгоритмів роботи банківських установ та їх підрозділів, механізму функціонування окремих банків та банківської системи країни в цілому.
Мета вивчення дисципліни – отримання студентами базових знань про місце і роль банків в економічній системи суспільства, про організацію роботи комерційного банку та технології здійснення основних банківських операцій та надання банківських послуг. Завдання курсу – ознайомлення з діяльністю банків та банківської системи в умовах ринкової економіки, вивчення структури і методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття загальної уяви щодо змісту основних банківських операцій.
Предмет курсу – діяльність комерційних банків, спрямована на організацію здійснення операцій та надання послуг юридичним та фізичним особам. Для досягнення вказаної мети при проходженні курсу студенти зобов'язані відпрацювати такі основні завдання: вивчення ролі і місця банків та банківської системи в сучасному економічному житті суспільства; розуміння принципів побудови і діяльності комерційного банку; знання основних видів банківських операцій (пасивних і активних, безресурсних тощо); оволодіння методами і прийомами здійснення окремих банківських операцій; здобуття навичок у визначенні потреб суб'єктів економічного життя в різних банківських продуктах.

Застосування методів системної динаміки у фінансах

8 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, А.Ю. Новік, кандидат економічних наук

Метою курсу є ознайомлення студентів з базовими поняттями системної динаміки, формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння та застосування сучасних методів імітаційного моделювання та аналізу взаємозв'язків елементів складних економічних та фінансових систем в динаміці. Вивчення дисципліни сприяє розвитку в студентів системного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв'язків в середині економічних систем, та поглибленому розумінню взаємодії між економічними та фінансовими системами.

Історія фінансової думки України

8 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є формування у студентів комплексного розуміння процесу розвитку та формування фінансової наукової думки в Україні. Досягнення даної мети передбачає систематизацію знань студентів щодо основ економіки, демонстрацію зв'язку між економічними явищами та їх відображенням у створенні теоретичних положень науки, роз'яснення основних законів розвитку фінансових відносин. Вивчення цієї дисципліни дасть змогу студентам набути навичок аналітичного мислення, сприятиме розширенню їхнього світогляду, дозволить опанувати підвищити рівень економічної та фінансової грамотності. Крім того опанування суті еволюції фінансової думки та

усвідомлення її закономірностей забезпечить глибше розуміння сучасних економічних проблем та культуру економічної поведінки.

Фінансове моделювання

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В.М. Жук, старший викладач

Мета вивчення дисципліни – ознайомити студентів із сучасними методами аналізу даних за допомогою спеціалізованих мов програмування та програмних пакетів. Під час вивчення курсу буде розглянуто сучасні типи динамічних імовірнісних моделей – моделі простору станів, приховані моделі Маркова, Баєсівські мережі тощо. Крім того буде розглянуто методи кластерного, факторного та дискримінантного аналізу, які широко застосовуються у корпоративно-фінансовій практиці, зокрема для тестування настання кризових явищ, банкрутства підприємств, для ранжування об'єктів за ступенем ризику. Як специфічний підвид згаданих типів аналізу, студентам буде надано практичні навички з використання різних архітектур штучних нейромереж, та баз знань нечіткої логіки, які відмінно себе зарекомендували у сучасних системах аналізу та прийняття фінансово-економічних рішень, а також у наукових дослідженнях. Матеріали курсу супроводжуються практичними завданнями з діагностики банкрутства, фінансових криз, оцінки рівня ризику та фінансових потоків у фіскальній сфері на основі реальних даних і покроковими інструкціями щодо застосування охоплюваного методологічного апарату.

Практика навчально-професійна

2 нав. тижні після 6д. семестру, 15 год./тижд., 3 кредити ЄКТС.

Навчально-професійна практика студентів 3 р-н. є складовою частиною процесу підготовки бакалаврів у вищих навчальних закладах і проводиться на відповідних базах практики. Базами практики виступають фінансові органи, інші установи фінансової системи, підприємства різних форм власності, банкові установи. Під час практики закладаються основи професійної діяльності, умінь і навичок, професійних якостей фахівця. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця. Форма проведення - індивідуальна. Метою практики є поглиблення знань, які набули студенти в процесі навчання, оволодіння сучасними формами та методами економічної і фінансової діяльності, формування у них умінь і навичок прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в сучасних економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої**.**

Актуальні проблеми фінансової глобалізації

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, С.С. Шумська, доктор економічних наук, професор

Мета курсу - отримання студентами базових знань про: місце, роль, види і шляхи інтеграційних процесів у світі; фінансову глобалізацію, як новий етап у розвитку цивілізації; Завдання курсу - ознайомлення із проблематикою інтеграційних і глобалізаційних процесів в сучасних умовах, засвоєння ролі і місця економічних та політичних факторів у процесах інтеграції та глобалізації, усвідомлення основних видів глобалізації, набуття загальної уяви щодо зміни свідомості людства у інформаційну епоху, ознайомлення із основними цілями, завданнями та функціями міжнародних організацій. Предмет курсу - світові процеси інтеграції та глобалізації та їх вплив на економіку, суспільство, міжнародну діяльність країн, свідомість людей у сучасну епоху.

Економіко-математичне моделювання-1 (дослідження операцій в економіці)
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Економіка», «Маркетинг», «Менеджмент»

3 семестр, 4 год./тижд., екзамен, залік 4,5 кредити ЄКТС, В.Г. Шпортюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс є першим із низки курсів, що вчать студентів будувати математичні моделі економічних систем та процесів і застосовувати ці моделі для оптимізації їх діяльності. Мета курсу – ознайомлення студентів з методами розв'язування екстремальних задач, тобто методами, необхідними для відшукання оптимального способу дій задля вирішення певних проблем економічної теорії та

організаційного управління з урахуванням реальних обмежень. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати основні методі та алгоритми оптимізації; знати методи оптимізації динамічних детермінованих і стохастичних систем; вміти знаходити оптимальні рішення економічних проблем.

Мікроекономіка
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент»

3 семестр , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент; О.В. Неживенко, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії поведінки споживача, теорії підприємства та ринкових структур, ринку факторів виробництва. Предмет дисципліни – поведінка на ринку економічних суб'єктів, які прагнуть вигоди, оптимально використовуючи обмежені ресурси альтернативного застосування. По закінченню вивчення дисципліни фахівець повинен:
Знати: закономірності формування попиту і пропозиції, впливу на них різних ринкових факторів та мотивів індивідуальної поведінки окремого споживача і виробника; основні типи ринкових структур та принципів ринкової поведінки підприємства; особливості ціноутворення на ринках факторів виробництва; закономірності встановлення загальної економічної рівноваги.
Вміти: дослідити на практиці поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами, що необхідно для більш ефективного розподілу власних коштів, раціонального ведення справ; самостійно розробити способи досягнення погоджених рішень між суб'єктами в різних господарських ситуаціях; моделювати ситуації та приймати рішення з питань управління виробництвом в умовах невизначеності й асиметричності інформації.

Статистика
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

3 семестр , 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС., Є.С. Сова, кандидат економічних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення статистичного аналізу; формування у студентів навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, формування вмінь проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності й тенденції розвитку досліджуваних явищ. Вивчення кусу «Статистика» дає можливість студентам набути навички здійснювати збір статистичної інформації і систематизувати її; кількісно і якісно оцінювати економічні процеси; правильно ставити умови задач, оформлювати результати досліджень і робити за ними науково обґрунтовані висновки; використовувати основні показники економічної статистики; розв'язувати типові завдання на базі статистичних рядів, кореляційно-регресійного аналізу, індексного та інших методів, характерних для соціально-економічних досліджень.

Економіко-математичне моделювання -2 (Економетрика)
курс викладається для спеціальності «Економіка»

4 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Г.Ю. Яценко, кандидат економічних наук

Метою курсу є ознайомлення студентів із базовими економетричними методами, формування у них навичок використання економіко-математичного моделювання для проведення кількісного аналізу та пошуку залежностей на основі отриманих раніше знань з мікро-, макроекономіки та економічної теорії. В межах курсу студенти отримають знання та навички використання спеціального економетричного інструментарію для дослідження економічних процесів. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів цінних навичок аналітичного мислення та отриманню ними необхідних знань для інтерпретації та тестування простих економетричних моделей.

Фінанси
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справ, страхування та фондовий ринок», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

4 семестр., 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова кандидат економічних наук, доцент, Г.М. Котіна, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, функціонування фінансів та їх вплив на соціально-економічний розвиток суспільства, а також порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати суть та характерні ознаки фінансів, їх ролі й місця в економічній системі, знати основні засади фінансової політики держави і механізму її реалізації; вміти будувати структуру фінансової системи.

Курсова робота

4д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на другому році навчання передбачає опрацювання теорії конкретного питання з теоретичними узагальненнями та висновками.

Гроші і кредит
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент» , «Економіка»

5 семестр , 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, М.О. Кужелєв, д.е.н., професор; С.В. Глущенко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами теоретичними і практичними знаннями щодо закономірностей функціонування грошей, грошового ринку, грошових систем та щодо основних засад процесу кредитування і організації діяльності кредитної системи країни. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати сутність, функції, концепції та роль грошей і кредиту в ринковій економіці; знати закономірності та специфіки функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики; вміти побудувати структуру грошової системи.

Економіко-математичне моделювання -ІІ (Економетрика),
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент»

5 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС, П.А. Дадашова, кандидат економічних наук, Г.Ю. Яценко, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів умінь та навичок проведення аналізу економічних явищ з використанням економетричного моделювання. Завдання курсу полягає у вивченні теоретичних засад та практичних аспектів застосування лінійного регресійного аналізу до реальних даних за допомогою сучасних пакетів прикладних програм. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам оволодіти методологією кількісного економічного аналізу, розвинути навички аналітичного мислення, підвищити рівень економічної та фінансової підготовки. Даний курс базується на дисциплінах «Економіко-математичне моделювання», «Вища математика», «Статистика», тісно пов'язаний з теоретичними економічними курсами, зокрема «Макроекономіка», «Фінанси», та надає базу для вивчення усіх дисциплін з економічного моделювання.

Страхування

5 семестр, 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., Є.В. Бридун, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – надання знань, необхідних для опанування механізму організації та фінансового забезпечення соціального страхування. Підготовка фахівців, спроможних засвоїти теорію та практику страхування, опанувати стратегію та тактику діяльності страхових компаній. Студенти повинні знати основні принципи, призначення та функції страхування та соціального страхування; застосувати теоретичну базу для аналізу діяльності страхових компаній та фондів соціального страхування; самостійно впроваджувати розрахунки страхових тарифів за різними видами страхування згідно з статичними даними; процес вивчення дисципліни повинен сприяти формуванню навичок і вміння творчо вирішувати складні фінансові завдання щодо матеріальних, фінансових ресурсів діяльності страхових компаній.

Бухгалтерський облік
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування»

6 семестр, 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни – формування системи знань та навичок з основ теорії та базової практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Передбачається розгляд основних принципів, способів та методів, за допомогою яких складаються фінансові звіти в системі бухгалтерського обліку. Завданнями курсу є отримання студентами наступних знань і навичок: володіння основною термінологією в галузі бухгалтерського обліку; розуміння сутності та формули бухгалтерського балансу, складання балансів; розуміння сутності та призначення подвійного запису господарських операцій; основні форми фінансової звітності, принципи та базові навички їх складання; розуміння того, як господарські операції впливають на фінансову звітність; – опис та розуміння потоків облікової інформації відповідно до основних бізнес-циклів, облік операцій підприємств сфери послуг, торгівлі, виробництва; опанування основних принципів, що містяться у Міжнародних стандартах фінансової звітності; вміння відображати транзакції та господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок; визначення фінансового результату від різних видів діяльності.

Бухгалтерський облік
курс викладається для спеціальностей «Маркетинг», «Менеджмент»,
6 семестр, 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент, С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємствах. Завданнями курсу є отримання студентами наступних знань і навичок: володіння основною термінологією в галузі бухгалтерського обліку; розуміння сутності та призначення подвійного запису господарських операцій; впливу господарських операцій на фінансову звітність; опис потоків облікової інформації відповідно до основних бізнес-циклів; опанування основних принципів, що містяться у Міжнародних стандартах фінансової звітності; вміння відображати транзакції та господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок; правильно визначати фінансовий результат від різних видів діяльності; складати основні форми фінансової звітності.

Бюджетна система

6, 6д семестр, 1; 4 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – набуття студентами знань щодо бюджетної системи, зокрема сутності, призначення та ролі бюджету, бюджетного устрою, системи видатків та доходів бюджету. державного кредиту та державного боргу, складання і виконання бюджетів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: поглибити власні знання щодо макроекономічної сфери фінансової системи – державних фінансів; здобути базові знання з методики бюджетної роботи та сформувати навички проведення розрахунків показників бюджету.

Інвестування
курс викладається для спеціальності «Економіка»

6 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного

регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Фінанси підприємств / Corporate Finance

6 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу «Фінанси підприємств» полягає у вивченні питань теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, які пов'язані з рухом капіталу, грошових потоків, а також формуванням, розподілом і використанням доходів підприємств. Для досягнення поставленої мети при вивченні дисципліни ставляться наступні завдання:
– аналіз власного капіталу, його структури та особливостей формування;
– вивчення сутності грошових потоків підприємств, методів і джерел їх формування;
– аналіз доходів та витрат, визначення прибутку підприємства;
– визначення потреби в оборотних коштах, джерелах фінансування, оцінка ефективності інвестицій;
– комплексний аналіз фінансового стану підприємств;
– фінансове моделювання.

Курсова робота

6д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на третьому році передбачає глибоке вивчення та аналіз теорії конкретного питання, його розв'язання в практичній діяльності економічних суб'єктів, а також теоретичні узагальнення, висновки та рекомендації.

Місцеві фінанси

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС, М.Я. Сидорович, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад організації місцевих фінансів, їх складу та основ управління, виходячи із розмежування функцій і повноважень держави та місцевих органів влади і управління. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність, складові та засади організації місцевих фінансів; процеси формування дохідної бази, системи видатків місцевих бюджетів; організацію фінансової діяльності підприємств місцевого, комунального господарств та житлово-експлуатаційного комплексу; світові практики організації місцевих фінансів.

Податкова система

7 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад оподаткування, основ податкової політики держави, структури та функцій податкової служби України та механізм особливостей роботи на підприємстві. 63 У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: теоретичні та організаційні основи оподаткування; методику розрахунків і порядку сплати податків; основи податкової політики держави.

Фінанси – ІІ (Фінансовий ринок)

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – вивчення теоретичних основ організації та функціонування фінансового ринку, його структури та елементів, механізму функціонування та основних фінансових інструментів для проведення фінансового аналізу та аналізу ризику на фінансовому ринку. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати необхідні знання з теорії та практики функціонування фінансового ринку.

Фінансовий аналіз

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент

Метою дисципліни «Фінансовий аналіз» є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансового стану підприємств різних форм власності в процесі формування фінансових ресурсів, їх розміщення, ефективного використання в сучасних ринкових умовах, для підвищення обґрунтованості рішень, що приймаються у сфері фінансового планування та управління підприємством. Предмет дисципліни – це комплексне оцінювання фінансового стану підприємств та виявлення резервів розвитку з метою підвищення вартості підприємства. Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» пов'язана з такими теоретичними та прикладними дисциплінами як: фінанси, фінансові ринки, економічний аналіз, фінанси підприємств, банківська справа, страхування тощо.

Фінанси – І (Міжнародні фінанси)

8 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.І. Фарина, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування знань з міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах на мікро- і макроекономічних рівнях. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність та елементи системи міжнародних фінансів та вміти використовувати основні фінансові інструменти для здійснення міжнародних розрахунків; структуру світового фінансового ринку та його сегментів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Ділова етика

2 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – підготувати студентів до самостійної майбутньої практичної діяльності і надати їм необхідні знання щодо ділової поведінки міжособистісного спілкування, ділового стилю, ділових зустрічей та прийомів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти сукупністю професійних етичних правил, які визначені законами та нормативами; засобами міжособистісного спілкування; навичками культури спілкування та ділового стилю; знаннями про природу конфліктів та прийомами їх розв'язання.

Фінансово-економічні аспекти бізнесу

2, 2д семестр, 1; 4 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., П.А. Лещенко, старший викладач

Мета курсу – вивчення теоретичних основ загальної структурно-логічної концепції фінансово-економічної складової в бізнес-середовищі, суті та місця фінансів, економічного аналізу, маркетингу і менеджменту в системі ведення бізнесу (підприємницької діяльності, взаємодії бізнес-середовища та всіх його складових (фінанси, економічний аналіз, маркетинг і менеджмент) із зовнішнім середовищем. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати загальні знання з теорії та практики фінансово-економічної складової в бізнес-середовищі.

Вступ до інституціональної економіки

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Мертенс, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – формування у студентів системи знань з сучасної інституційної теорії: формальні та неформальні інституції, розвиток інституцій, теорія контрактів, прав власності і транзакційних

витрат; інституційні теорії організацій, зокрема фірм та держави, вплив інституцій на економічний розвиток. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти основні положення сучасної інституційної теорії та її використання для аналізу економічних процесів, діяльності організацій та державної політики; вміти застосовувати знання з інституційної економіки для аналізу розвитку економіки України.

Вступ до методології наукових досліджень у фінансах

5 семестр, 2 год./тижд., захист тези, 3 кредити ЄКТС

Мета вивчення курсу – виробити навички та вміння наукової роботи, презентації, обговорення та публікації досліджень з елементами фінансів, а також створити мотивацію до суспільно ефективної фінансової діяльності. Завдання курсу – ознайомлення з базовими поняттями та припущеннями фінансової науки, ілюстрованими практичними прикладами, а також надання знань про фінансові інтереси, які є рушійною силою вчинків усіх сторін, здатних впливати на корпорацію, – власників, менеджерів, кредиторів, конкурентів, урядовців.

Інвестування

5 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Моделювання та управління фінансовими активами

5 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Л.Б. Долінський, доктор економічних наук, професор

Метою дисципліни є формування знань майбутніх фахівців-фінансистів про аналіз, моделювання та управління активами на фінансових ринках, а також, вмінь та навичок щодо застосування цих знань у роботі на фінансовому ринку у режимі реального часу. Завдання дисципліни полягає у вивченні та опануванні студентами основних понять, методів та моделей кількісного аналізу інструментів фінансового ринку та оцінювання ефективності управління активами.

Неформальна економіка та фінансовий розвиток країни / Informal Economy and Financial Development

6 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.В. Неживенко, кандидат економічних наук, доцент

Метою цього курсу є вивчення сучасного явища неформальної економіки та її впливу на розвиток різних країн з увагою до українського фону. Основні питання, що розглядаються в курсі, включають вплив неформальної економіки на ринок праці, розвиток країни, соціальну політику та оподаткування. Дисципліна викладається англійською мовою

Основи управління інвестиційним портфелем

6 семестр , 2 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС, К.В. Якуненко, кандидат економічних наук

Дана дисципліна є вступною до широкої сфери знань про управління інвестиціями. Для її опанування студенти входять у роль інвестиційного менеджера, якому впродовж курсу необхідно розробити адекватну інвестиційну політику для клієнта-інвестора з довгостроковими фінансовими цілями та обмеженнями. Дисципліна сформульована в логіці процесу, максимально наближеного до реального. Специфічний для економічних наук математичний та категорійний апарат подаються узагальнено, концептуально, з акцентом на інтерпретацію вхідних даних та отримуваних результатів. Для студентів факультету економічних наук цей курс є можливістю консолідувати знання, набуті в інших дисциплінах, закріпити їх в практичній площині та відкрити для себе нові, дотичні напрямки

академічного та бізнесового інтересу. Для студентів інших факультетів ця дисципліна є змогою отримати процесне розуміння інвестиційного планування, загальної проблематики та логіки конструювання інвестиційного портфелю, а також деяких аспектів ризик-менеджменту.

Фінансове право

6д семестр , 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування у студентів системи теоретичних і практичних знань в галузі фінансового права як окремої ланки права, а саме: фінансової діяльності держави, фінансово-правових норм та відносин, бюджетного права, устрою та процесу в Україні, системи оподаткування та правових основ державних кредитів, видатків, страхування та основ банківської діяльності, грошового обігу та розрахунків. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати теорію фінансового права; набути навичок аналізу практики застосування фінансового законодавства, законодавчого регулювання захисту прав громадян, підприємств, держави та інших суб'єктів фінансових правовідносин.

Економетрика – ІІ / Econometrics II

7 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Р.Б. Семко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування практичних і теоретичних знань з економетрики та вміння їх застосовувати для аналізу реальних масивів даних, для побудови достатньо точного прогнозу розвитку та глибшого пізнання об'єкту вивчення. У результаті вивчення дисципліни студент повинен мати базові теоретичні знання з основ економетрики, зокрема моделей множинного вибору, моделей з урізаними та цензурованими вибірками, моделей Гекмена, з обмеженими залежними змінними у рамках панельних даних.

Інформаційні системи і технології у фінансах / Information Systems and Technologies in Finance

7 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Мета курсу – підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних використовувати комп'ютерні системи обробки економічної та фінансової інформації в промисловості та інших галузях народного господарства, передбачає формування системи знань у галузі організації та функціонування інформаційних систем фінансового обліку та методології автоматизованого розв'язання комплексів фінансових задач. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати український та міжнародний досвід організації комп'ютерної системи фінансового обліку; набути навичок з реєстрації, обробки, аналізу, передачі фінансової інформації за допомогою сучасних комп'ютерних систем; ознайомитись з принципами побудови фінансових комп'ютерних систем на підприємствах; вивчити переваги та недоліки різних способів побудови комп'ютерних фінансових систем; ознайомитись із основними функціями комп'ютерних систем управління виробництвом, які виконують функції не тільки обліку, але й управління і контролю.

Страхові послуги

7 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння механізму організації роботи страховиків щодо забезпечення потреб юридичних і фізичних осіб у страхових послугах, визначення умов надання страхових послуг, особливостей страхових взаємовідносин, вивчення різних форм прояву ризиків у страховій справі тощо. Завданням курсу є розвиток у студентів вміння ідентифікації страхових послуг, що надаються юридичним та фізичним особам, визначення механізму організації роботи страхової компанії щодо реалізації страхових послуг, формулювання та вивчення умов надання страхових послуг за об'єктами страхування. Предметом курсу є теоретико-методологічні засади організації роботи страхових компаній щодо забезпечення та реалізації потреб у страхових послугах юридичних осіб та громадян.

Аудит / Introduction to Financial Statement Auditing

8 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування системи знань з організації та здійснення аудиторської діяльності в Україні та за кордоном, вивчення теорії аудиту, засад організації та здійснення аудиторської діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: поняття і класифікацію аудиту, порядок планування робіт аудитора, види аудиторських висновків, напрями застосування комп'ютерних технологій в ході аудиту; вміти планувати діяльність аудиторської фірми, розробляти програми аудиторської перевірки, складати робочі документи аудитора, готувати аудиторський висновок.

Банківські операції

8 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Д.М. Гладких, доктор економічних наук, доцент

Вивчення курсу передбачає дослідження структури, функцій, операцій та алгоритмів роботи банківських установ та їх підрозділів, механізму функціонування окремих банків та банківської системи країни в цілому.
Мета вивчення дисципліни – отримання студентами базових знань про місце і роль банків в економічній системи суспільства, про організацію роботи комерційного банку та технології здійснення основних банківських операцій та надання банківських послуг. Завдання курсу – ознайомлення з діяльністю банків та банківської системи в умовах ринкової економіки, вивчення структури і методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття загальної уяви щодо змісту основних банківських операцій.
Предмет курсу – діяльність комерційних банків, спрямована на організацію здійснення операцій та надання послуг юридичним та фізичним особам. Для досягнення вказаної мети при проходженні курсу студенти зобов'язані відпрацювати такі основні завдання: вивчення ролі і місця банків та банківської системи в сучасному економічному житті суспільства; розуміння принципів побудови і діяльності комерційного банку; знання основних видів банківських операцій (пасивних і активних, безресурсних тощо); оволодіння методами і прийомами здійснення окремих банківських операцій; здобуття навичок у визначенні потреб суб'єктів економічного життя в різних банківських продуктах.

Застосування методів системної динаміки у фінансах

8 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, А.Ю. Новік, кандидат економічних наук

Метою курсу є ознайомлення студентів з базовими поняттями системної динаміки, формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння та застосування сучасних методів імітаційного моделювання та аналізу взаємозв'язків елементів складних економічних та фінансових систем в динаміці. Вивчення дисципліни сприяє розвитку в студентів системного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв'язків в середині економічних систем, та поглибленому розумінню взаємодії між економічними та фінансовими системами.

Історія фінансової думки України

8 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є формування у студентів комплексного розуміння процесу розвитку та формування фінансової наукової думки в Україні. Досягнення даної мети передбачає систематизацію знань студентів щодо основ економіки, демонстрацію зв'язку між економічними явищами та їх відображенням у створенні теоретичних положень науки, роз'яснення основних законів розвитку фінансових відносин. Вивчення цієї дисципліни дасть змогу студентам набути навичок аналітичного мислення, сприятиме розширенню їхнього світогляду, дозволить опанувати підвищити рівень економічної та фінансової грамотності. Крім того опанування суті еволюції фінансової думки та усвідомлення її закономірностей забезпечить глибше розуміння сучасних економічних проблем та культуру економічної поведінки.

Фінансове моделювання

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В.М. Жук, старший викладач

Мета вивчення дисципліни – ознайомити студентів із сучасними методами аналізу даних за допомогою спеціалізованих мов програмування та програмних пакетів. Під час вивчення курсу буде

розглянуто сучасні типи динамічних імовірнісних моделей – моделі простору станів, приховані моделі Маркова, Баєсівські мережі тощо. Крім того буде розглянуто методи кластерного, факторного та дискримінантного аналізу, які широко застосовуються у корпоративно-фінансовій практиці, зокрема для тестування настання кризових явищ, банкрутства підприємств, для ранжування об'єктів за ступенем ризику. Як специфічний підвид згаданих типів аналізу, студентам буде надано практичні навички з використання різних архітектур штучних нейромереж, та баз знань нечіткої логіки, які відмінно себе зарекомендували у сучасних системах аналізу та прийняття фінансово-економічних рішень, а також у наукових дослідженнях. Матеріали курсу супроводжуються практичними завданнями з діагностики банкрутства, фінансових криз, оцінки рівня ризику та фінансових потоків у фіскальній сфері на основі реальних даних і покроковими інструкціями щодо застосування охоплюваного методологічного апарату.

Практика навчально-професійна

2 нав. тижні після 6д. семестру, 15 год./тижд., 3 кредити ЄКТС.

Навчально-професійна практика студентів 3 р-н. є складовою частиною процесу підготовки бакалаврів у вищих навчальних закладах і проводиться на відповідних базах практики. Базами практики виступають фінансові органи, інші установи фінансової системи, підприємства різних форм власності, банкові установи. Під час практики закладаються основи професійної діяльності, умінь і навичок, професійних якостей фахівця. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця. Форма проведення - індивідуальна. Метою практики є поглиблення знань, які набули студенти в процесі навчання, оволодіння сучасними формами та методами економічної і фінансової діяльності, формування у них умінь і навичок прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в сучасних економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Завдання практики є набуття студентами професійних умінь за спеціальністю, закріплення, розширення, і систематизація знань, одержаних при оволодінні предметами на основі вивчення діяльності конкретного фінансового органу, підприємства, установи, організації; розвитку професійного мислення, вивчення основ організаційної діяльності в умовах трудового колективу.

Кваліфікаційна робота

7,8,8д паралельно з теоретичним навчанням, 15 кредити ЄКТС.

Успішне виконання студентами НаУКМА програми підготовки бакалаврської програми завершується атестацією. Кваліфікаційна робота є однією з форм проведення підсумкової атестації, якістю змісту та захисту якої визначається рівень кваліфікації фахівця та його здатність до самостійного розв'язання актуальних проблем та задач, наукової та професійної діяльності. У кваліфікаційній роботі розкривається суть проблеми, що розглядається, показується ступінь її наукової розробки та практичні аспекти. Проблеми розглядається на основі дослідження літератури, наукових джерел, вивчення фактів, даних експерименту тощо; вона всебічно аналізується, висновки, відповідно, обґрунтовуються, відображається позиція автора. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання; - виявлення студентом здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблеми, робити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати набутті знання при вирішенні наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації; - напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень та експерименту;- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання задач.

знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Завдання практики є набуття студентами професійних умінь за спеціальністю, закріплення, розширення, і систематизація знань, одержаних при оволодінні предметами на основі вивчення діяльності конкретного фінансового органу, підприємства, установи, організації; розвитку професійного мислення, вивчення основ організаційної діяльності в умовах трудового колективу.

Кваліфікаційна робота

7,8,8д паралельно з теоретичним навчанням, 15 кредити ЄКТС.

Успішне виконання студентами НаУКМА програми підготовки бакалаврської програми завершується атестацією. Кваліфікаційна робота є однією з форм проведення підсумкової атестації,

якістю змісту та захисту якої визначається рівень кваліфікації фахівця та його здатність до самостійного розв'язання актуальних проблем та задач, наукової та професійної діяльності. У кваліфікаційній роботі розкривається суть проблеми, що розглядається, показується ступінь її наукової розробки та практичні аспекти. Проблеми розглядається на основі дослідження літератури, наукових джерел, вивчення фактів, даних експерименту тощо; вона всебічно аналізується, висновки, відповідно, обґрунтовуються, відображається позиція автора. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання; - виявлення студентом здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблеми, робити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати набутті знання при вирішенні наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації; - напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень та експерименту;- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання задач.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія розвитку управлінської науки

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Н.О. Бурбело, старший викладач

Дисципліна «Історія розвитку управлінської науки» дозволяє сформувати систему теоретичних знань з менеджменту в цілому та отримати практичні навички для інтерпретації сучасних подій на основі минулого досвіду. Основна увага приділяється вивченню особливостей управлінських революцій та дослідженню основних наукових положень провідних науковців різних шкіл. Дисципліна охоплює повний цикл – від виникнення поняття «менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методів в управлінні. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває роль та значення управлінської науки, основні етапи формування управлінської діяльності, аналіз наукових шкіл з менеджменту, оцінку сучасного розвитку управлінської наукової думки. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності.

Основи підприємництва

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Основи підприємництва» є нормативною, професійно-орієнтованою дисципліною для опанування знаннями й навичками з фахової підготовки бакалаврів менеджменту. Основною метою курсу є формування у майбутніх фахівців економічного мислення, набуття теоретичних знань, практичних навичок і умінь приймати рішення з організації бізнесу, відкриття власної справи, системи спеціальних знань та практичних навичок у галузі генезису, проблем організації та функціонування бізнесу; обґрунтування бізнес-ідей, розуміння державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та визначення можливостей підприємницької діяльності. Дисципліна охоплює повний цикл – від вивчення поняття «підприємництво» до освоєння різноманітних варіантів формування й реалізації операційної стратегії підприємства для досягнення конкретних поставлених цілей. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності підприємництва як економічної категорії, державного регулювання підприємницької діяльності, механізм створення власної справи. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Дисципліна «Основи підприємництва» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Історія розвитку управлінської науки», «Основи права», «Політична економія». та фокусує їх для формування компетенцій з менеджменту.

Психологія управління

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, З.О. Демчук, кандидат економічних наук, старший викладач

У ринкових умовах функціонування менеджмент ґрунтується на активізації людського потенціалу з урахуванням психологічних особливостей працівників, які є найважливішим фактором підвищення конкурентоздатності будь-якої організації, а тому особливого значення набуває актуальність дисципліни "Психологія управління", яка вивчає психологічні закономірності управлінської діяльності, а саме: роль людського та психологічного чинників в управлінні, оптимальний розподіл професійних і соціальних ролей у колективі, лідерство та керівництво, процеси інтеграції та згуртованості колективу, неформальні стосунки між його членами, психологічні механізми прийняття управлінського рішення, соціально-психологічні якості керівника тощо. Програма дисципліни "Психологія управління" інтегрує професійно-теоретичні знання та практику сучасних психологічних шкіл з метою підвищення організаційної ефективності підприємств.

Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Сидоренко, доктор економічних наук, професор

Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу»: 1. ознайомлення студентів з тенденціями розвитку сучасного менеджменту та маркетингу, 2. формування у них навичок та вмінь управлінської та маркетингової діяльності; 3. опанування ними знань з побудови ефективної організації та виявлення факторів, що здійснюють вплив на управлінську і маркетингову діяльність; 4. Навчити їх аналізувати, оцінювати вплив цих факторів, спираючись на теорію і практику менеджменту та маркетингу. Основними завданнями, що ставляться перед дисципліною є : формування систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи менеджменту і маркетингу; ознайомлення з відповідними поняттями, категоріями, методами функціонування маркетингових й управлінських систем, та сучасними теоріями менеджменту та маркетингу; формування у студентів знань про суть інформаційного менеджменту, менеджменту змін і процесного менеджменту, маркетинг-менеджменту та інших концептуальних напрямків в сфері менеджменту та маркетингу; ознайомлення з основами планування, організації, мотивування, контролю та регулювання в системі менеджменту та маркетингу; формування знань з основ етики та відповідальності у менеджменті.

Як результат вивчення дисципліни студенти повинні: 1. знати: теоретико-методологічні основи, питання методики та організації систем управління та маркетингу; класичні та сучасні технології, концепції, стратегії менеджменту та маркетингу; концептуальні моделі управління змінами та моделі процесного менеджменту; основи інформаційного менеджменту та його продукти; технології та інструменти мотиваційного менеджменту; інструменти корпоративного і ділового спілкування; основи маркетингових досліджень; 2. вміти: застосовувати базові технології маркетингового дослідження; володіти термінологічним апаратом, методологічними принципами та використовувати існуючий практичний досвід в сфері менеджменту та маркетингу; визначати шляхи підвищення ефективності працівників через систему мотиваційного менеджменту; розробляти системи мотивації працівників та етичних норм в діяльності підприємств; моделювати зміни пріоритетів компанії використовуючи техніки менеджменту змін та будувати алгоритм їх впровадження; робити комплексний аналіз середовища функціонування підприємств; вміти володіти правилами бізнес-етикету та навиками ділового спілкування.

Культура ведення бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Культура ведення бізнесу» дозволяє сформувати систему теоретичних знань з бізнес-мислення, оволодіння інструментарієм ділової культури і формування корпоративної культури організації. Дисципліна передбачає опанування студентами знань та навичок з фахової підготовки фахівця з управління та бізнес-адміністрування. Містить певне коло знань у галузі ділового етикету та протоколу, а також національні особливості ділового спілкування в різних країнах світу.

Основи менеджменту і адміністрування

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Дисципліна до опанування знаннями і навичками в сферах організації та управління діяльністю суб'єктів господарювання. Розглядає наукові підходи до організації процесу управління та побудови системи управління підприємством; наукові підходи до проектування організації, управління організаційними змінами, людськими ресурсами, мотивацією персоналу; вивчає етапи та методи здійснення управлінського контролю над бізнес-процесами, системами та підсистемами управління, досліджує процес ділової кар'єри та поняття лідерства.

Економіка підприємства

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з теорії та практики економічної діяльності бізнес-структур.

Основи економічної та фінансової діяльності підприємств опановуються завдяки проектно-орієнтованій формі навчання – розробки студентами проекту по створенню виробничого підприємства, що функціонує на певному товарному ринку. Передбачається командна організація роботи. Такий підхід сприяє формуванню аналітичного мислення під час ухвалення бізнес-рішень, коли критерієм рішення має бути його економічна ефективність та ефективність діяльності підприємства в цілому. Крім того, забезпечується комплексний підхід до отримання знань про засади економічної діяльності підприємства, який передбачає активне використання знань в галузі маркетингу, менеджменту та мікроекономіки.

Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики, навички командної роботи, навички ухвалення рішень в умовах невизначеності і недостовірності інформації.

Економіка праці

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань щодо нормативно-правових, методичних і організаційних засад формування та ефективного використання трудового потенціалу й персоналу підприємства, функціонування, розвитку і регулювання соціально-трудових відносин на макро- й мікрорівнях. Курс містить широке коло питань, перш за все: ринок праці й діагностика його кон'юнктури; зайнятість і безробіття населення та їх регулювання; організація оплати праці на підприємстві (форми і системи), формування тарифних сіток; державне регулювання оплати праці; нормування праці, норми робочого часу; організація праці на підприємстві; система організації соціально-трудових відносин (підготовка колективних та індивідуальних трудових договорів); соціальний захист населення, соціальні виплати («лікарняні», відпускні); система державного контролю в сфері праці та соціально-трудових відносин, «трудові штрафи» та як їх уникнути..

Маркетинг

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.О. Бурбело, старший викладач

Вивчення дисципліни дає можливість засвоєння теоретичної бази та набуття досвіду маркетингової діяльності в сфері маркетингових досліджень, товарної, цінової, комунікаційної, збутової політики, формування навичок самостійної роботи з літературними джерелами, поглибленням й розширенням економічних знань. Курс «Маркетинг» передбачає теоретичну та практичну підготовку студентів для вирішення конкретних завдань діяльності підприємства в умовах ринку. є надання знань з питань: - теоретичних та методологічних основ маркетингу; - системного підходу до маркетингу підприємства; - вивчення впливу макро- та мікросередовища маркетингу; - організації та здійснення маркетингових досліджень; - сегментування ринку та вибору цільових сегментів; - розроблення комплексу маркетингових заходів з товарної, цінової, комунікаційної політик; - стратегічного планування,

впровадження та контролю програм маркетингу. Курс "Маркетинг" базується на положеннях економічної теорії, основах макро- та мікроекономіки. Вузлові питання пов'язані з такими дисциплінами як "Промисловий маркетинг", "Стратегічний маркетинг", "Маркетингова товарна політика", "Маркетингові дослідження", "Маркетинговий менеджмент".

Операційний менеджмент

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Операційний менеджмент» є нормативною, професійно-орієнтованою дисципліною для опанування знаннями й навичками з фахової підготовки бакалаврів менеджменту. Основною метою курсу є формування компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних щодо формування сучасного управлінського мислення та забезпечення ефективного поєднання всіх видів ресурсів підприємства з метою найкращого використання в залежності від ринкових потреб. Дисципліна охоплює повний цикл – від вивчення поняття «операційний менеджмент» до освоєння різноманітних варіантів формування й реалізації операційної стратегії підприємства для досягнення конкретних поставлених цілей. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності, видів, категорій, ефолюції, концепції та рівнів операційного менеджменту й аналізу чинників його ефективності Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Дисципліна «Операційна ефективність» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Основи підприємницької діяльності» та фокусує їх для формування компетенцій розробки операційної стратегії та реалізації її на практиці..

Теорія прийняття управлінських рішень

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Теорія прийняття управлінських рішень» дозволяє сформувати у студентів науковий світогляд та систему спеціальних знань у сфері теоретичних, методичних та інформаційних основ процесу прийняття управлінських рішень: набути практичних навиків для прийняття зваженого управлінського рішення на різних ієрархічних рівнях компанії (критична оцінка сучасних здобутків теорії і практики прийняття управлінських рішень; формування технологій управлінських рішень відповідно до поставленої задачі з використанням різних методик; дослідження інформаційних систем для збору, систематизації та аналізу первинних та вторинних даних для об'єктивної оцінки управлінського рішення; розробка управлінських заходів з урахуванням взаємозв'язку елементів системи; прийняття обґрунтованих управлінських рішень). Дисципліна «Теорія прийняття управлінських рішень» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Основи менеджменту і адміністрування», «Історія розвитку управлінської науки», «Економічна інформатика», «Економіка підприємства», «Економіко-математичне моделювання» та фокусує їх для формування компетенцій, необхідних під час прийняття зважених управлінських рішень на практиці.

Логістика

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Логістика як інструмент ринкової економіки. Різноманітність форм логістичних утворень. Технологічні процеси й управління матеріальними потоками в логістиці. Логістичні системи. Заготівельна логістика. Розподільна логістика. Внутрішньовиробнича логістика. Логістика посередництва. Логістика складування. Транспортна логістика. організація та види логістичних послуг. Економічна ефективність та використання логістики за кордоном.

Стратегічний менеджмент

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.А. Ігнатьєва, доктор економічних наук, професор

Опанування дисципліни передбачає розробку і обґрунтування заходів і планів досягнення визначених цілей, в яких врахований технічний, фінансовий і трудовий потенціал підприємства, а також його виробничо - збутові можливості. При розробці стратегічних позицій підприємства використовують якісні та кількісні показники. Якісні показники на практиці називають орієнтирами, а кількісні - завданнями. Стратегічне управління передбачає: визначення ключових позицій на перспективу в залежності від поставлених цілей; виділення ресурсів підприємства під стратегічні цілі;

створення центрів керівництва кожною стратегічною ціллю; оцінку і стимулювання виробничих підрозділів та їх керівників за ступенем досягнення стратегічних цілей.

Фінансовий менеджмент

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо сучасних методів фінансового управління, допомогти опанувати логіку прийняття управлінських рішень, які б забезпечували високій динамізм та варіативність. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи інтереси в питаннях регулювання маси і динаміки прибутку, що забезпечує ефективну реалізацію політики стратегічного розвитку підприємства. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навички у практичній діяльності (що піддаються управлінню за допомогою універсальних методів: збільшення майна акціонерів, дивідендна політика, фінансове планування). Попередні курси: економіка підприємства, Менеджмент, Теорія прийняття управлінських рішень, бухгалтерський облік.

Інвестиційний менеджмент

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування цілісної системи знань з теорії та практики управління інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики забезпечення суб'єктів господарювання інвестиційними ресурсами, формування логіки прийняття управлінських рішень реального і фінансового інвестування, ознайомлення з сучасними інвестиційними інструментами, які використовуються у вітчизняній і світовій практиці.

Інноваційний менеджмент

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Інноваційний менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо сучасних форм керування інноваційними процесами на будь-якому рівні за допомогою їх якісної й кількісної зміни в результаті застосування адекватних методів організації та керування, що забезпечують єдність науки, техніки, виробництва й споживання, тобто задоволення суспільних потреб в інноваційному продукті. Програмою дисципліни передбачено два модулі. Перший розкриває теоретико - методичні засади інноваційного менеджменту, що дозволяє побачити еволюція інноваційного процесу в контексті соціально-економічної трансформації суспільства та обумовлюється складністю і багатогранністю проблем інноваційної сфери.. Другий модуль дозволяє практично реалізувати і управляти інноваційними ідеями і проектами за допомогою існуючих інструментів, методів і способів інноваційного менеджменту. Попередні курси: «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Теорія прийняття управлінських рішень», «Стратегічний менеджмент».

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Курсова робота

4 семестр, захист, 3 кредити

Курсова робота являє собою один із видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи студентів, призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних-практичних питань. Виконання курсової роботи переслідує одразу декілька цілей: 1. Закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисциплін. 2. Прищепити студентам навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, довідниками, джерелами первинної статистичної інформації тощо. 3. Виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, самостійно формулювати висновки, розроблювати пропозиції, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Інформаційні технології підтримки управлінських рішень на підприємстві

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,5 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент, Я.В. Козченко старший викладач

Головна мета курсу - засвоєння студентами теоретичних знань з основ організації та функціонування інформаційних систем, сучасних технологічних засобів обробки інформації та інформаційних технологій розв'язання основних управлінських задач. Використовуючи програмне забезпечення формуються практичні навички створення та використання баз даних, управління інформаційними системами в процесі обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Конкурентоспроможність підприємств

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 4 кредити, А.В. Волошин, старший викладач

Конкуренція в системі ринкової економіки. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях. Конкурентоспроможність товарів і послуг на світовому ринку. Чинники забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Аналіз і оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Мікростратегії міжнародної конкурентоспроможності. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку. Конкурентоспроможність галузей у світовому господарстві. Особливості міжнародної конкурентоспроможності регіонів.

Project-менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент, А.В. Волошин, старший викладач

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки розглядає сучасні концепції управління проектами. Курс передбачає опанування основними методичними засадами та інструментарієм, необхідних для успішного управління проектами. Формує навички щодо розробки проекту, оцінки його ефективності, вибору виконавців, розрахунку кошторису і бюджету проекту, розробки графіків його реалізації, а також дозволяє оволодіти технологіями мінімізації ризику при підготовці та реалізації проекту. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, інвестиційного аналізу, організації поведінки, системного аналізу.

Управління брендом роботодавця

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Я.В. Юрченко, асистент

Містить певне коло знань у галузі human capital, а саме: архітектура побудови системи Employer Brand Management, принципи створення стратегій розвитку Employer Brand, принципи створення Employee Value Proposition, аналітичні інструментами вимірювання бренда роботодавця, сучасні підходи до розвитку корпоративної культури через цінності компанії, лідерство, мотивація, комунікація, робота над задоволенням та залученням співробітників (кандидатів), сучасні підходи до управління досвідом кандидатів (Candidate Experience) через побудову ефективного шляху кандидатів (Candidate Journey), використання обмеження компаній у якості можливостей у побудові Employer Brand.

Креативний менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Креативний менеджмент» передбачає формування у студентів креативного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до інноваційних задач, набуття знань та навичок в області розвитку креативного середовища і створення креативної організації. В межах вивчення даного курсу студенти отримають знання з управління креативними процесами на підприємствах. Викладання курсу враховує існуючий закордонний і вітчизняний досвід в цьому порівняно новому напрямку менеджменту, що дозволить студентам отримати необхідні знання, виявити та розвинути якості і навички, необхідні для ефективної роботи креативного управлінця. Попередні курси: Менеджмент, Маркетинг, Психологія управління, Економіка підприємства

Курсова робота

6 семестр, захист, 3 кредити

Написання курсової роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань курсу. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури: монографій, статей, що друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо. Студенти виконують курсову роботу на основі ретельного вивчення та узагальнення теоретичних положень, що містяться у відповідних літературних джерелах, а також використання фактичних даних, наведених у статистичних щорічниках, науковій літературі, періодичних виданнях. При виконанні курсової роботи слід використовувати також інструктивні, нормативні, звітні матеріали підприємств або організацій.

Менеджмент стартапів

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.Б. Затварський, старший викладач

Дисципліна вільного вибору, орієнтована на тих, хто планує після закінчення університету розвивати власний бізнес. За семестр навчання студент пройде шлях від розробки ідеї до формування MVP та, навіть, запуску перших тестових продаж. Ключова ідея курсу: застосувати на практиці отримані в університеті знання та здобути практичний досвід реалізації проектів. В рамках курсу передбачена робота в мультидисциплінарних командах, різнопланові практичні завдання та серйозні виклики вашій креативності! А ви готові кинути собі виклик?

Ризик-менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Ризик-менеджмент» є вибірковою дисципліною для опанування знаннями й навичками з професійної та практичної підготовки бакалаврів х менеджменту. Основною метою курсу є формування системи знань щодо методології управління ризиком та оволодіння практичним інструментарієм застосування прийомів і методів зниження ризику задля створення умов безпеки фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення сутності ризиків, їх видів, процесу ризик-менеджменту, причин та джерел виникнення ризиків, принципів ризик–менеджменту до встановлення факторів, що визначають ризик та елементи процесу ризик-менеджменту. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності ризику як економічної категорії, класифікацію ризиків, методичні підходи до оцінки ризиків та програму управління ризиками. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння та навички у практичній діяльності підприємства. Дисципліна «Ризик-менеджмент» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Економетрика», «Основи підприємництва», Теорія ймовірності та математична статистика», «Теорія прийняття управлінських рішень» та фокусує їх для формування компетенцій з управління ризиками.

Управління персоналом

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалаврів розглядає сучасні концепції управління персоналом в компаніях, орієнтованих на партнерські відносини зі споживачами. Вивчає способи забезпечення ефекту лояльності споживачів шляхом проектування ефективного маркетингу персоналу в організації; методи залучення персоналу до формування ефективного брендінгу, а також управління результатами діяльності компанії. Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища..

Бізнес-планування

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Бізнес-планування» є вибірковою дисципліною для опанування знаннями й навичками з професійної та практичної підготовки бакалаврів менеджерів. Основною метою курсу є формування у студентів системних знань з методології розробки бізнес-планів у діяльності підприємств та контролю їх виконання; засвоєння теоретичних знань і набуття практичних навичок бізнес-планування, оволодіння сучасними прийомами бізнес-планування; набуття вмінь і навичок щодо визначення ефективних методів та засобів використання ресурсів підприємства. В процесі вивчення дисципліни «Бізнес-планування» студент набуде компетенції аналізувати склад, структуру й динаміку показників на підприємствах з різними формами власності при розробці бізнес-плану; розроблення й обґрунтовування основних показників, що входять до складу бізнес-плану підприємства; використовувати сучасні методи планування на підприємствах. Дисципліна охоплює повний цикл – від вивчення методологічних основ бізнес-планування до оцінки підприємницьких ризиків, що виникають при реалізації бізнес-ідеї. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший присвячений вивченню концептуальних основ бізнес-планування. Другий рівень охоплює вивчення структури та технології розробки бізнес-планів. Бізнес-планування має свою специфіку і вимагає наявності у менеджерів і учасників бізнес-планування спеціальних навичок і знань. Дисципліна «Бізнес-планування» об’єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Операційний менеджмент», «Основи підприємництва», «Основи менеджменту та адміністрування» та фокусує їх для формування компетенцій з організації та функціонування бізнесу.

Основи бізнес-аналізу

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Метою викладання дисципліни «Основи бізнес-аналізу» є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з методики аналітичних досліджень у вирішенні управлінських проблем, формуванні практичних навичок щодо оцінювання досягнутого рівня діяльності підприємств, доцільності використання ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності виробництва і раціонального управління фінансово-господарською та маркетинговою діяльністю підприємства. Одним з основних завдань курсу є спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями з бізнес - аналізу, що є передумовою високого рівня кваліфікації в умовах ринку праці. Програмою дисципліни передбачено два модулі. Попередні курси: «Економіка підприємства», «Статистика».

Інтелектуальна власність

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об'єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Лідерство в організації

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Дисципліна «Лідерство в організації» спрямована на розкриття лідерського потенціалу. Програмою передбачено два рівні. Перший розкриває сутність, складові, значимість сучасного лідерства, його тенденції, психологічні аспекти взаємодії та інструменти побудови команди, методи визначення та розвитку особистих лідерських якостей. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навички, практикуючи лідерство в наявному колективі.

Міжнародний менеджмент

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна спрямована на розвиток у фахівців в галузі менеджменту навичок реалізації функцій менеджменту в крос-культурному середовищі. Дисципліна вивчає комплексний підхід до проведення досліджень міжнародного середовища, процедури вибору компанією зарубіжних ринків та проведення їх сегментації; вибору форм виходу компанії на зовнішні ринки. Студенти навчаються розробляти бізнес-модель міжнародної діяльності. Передбачається проектна командна робота, змістом якої є розробка експорт-плану, що може виконуватися як на замовлення суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні, так і бути економічно доцільною пропозицією, розробленою студентами щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності певної компанії на зарубіжному ринку. Проектно-орієнтований підхід забезпечує комплексність в отриманні знань та вмінь в галузі міжнародного менеджменту завдяки активне використання набутих знань в галузі маркетингу, менеджменту та економіки. Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики та навички командної роботи.

Емоційний інтелект

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Курс покликаний розкрити суть, значення емоційного інтелекту в діяльності лідера та проілюструвати сім складових емоційного інтелекту, які допоможуть побудувати ефективну взаємодію з іншими людьми та командою. В результаті вивчення ви зможете зростити свою усвідомленість; краще розуміти свої емоції та емоції інших людей; точніше налаштувати увагу та розширити її спектр; навчитися встановлювати та поглиблювати довіру; з'ясувати параметри гнучкості та розвинути її в собі; довідатися з чого складається інтуїція та як її розвинути; усвідомити суть колективного емоційного інтелекту.

Основи та методи наукових досліджень

8 семестр, 1 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Сидоренко, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни «Основи наукових досліджень» є оволодіння теоретичними основами, практичними навичками і методологією наукових досліджень.

Завдання дисципліни: формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень; ознайомлення з відповідними поняттями, категоріями, методами організації наукових досліджень; набуття практичних навичок в організації та проведенні наукового дослідження і представленні результатів дослідження.

Як результат навчання з дисципліни студенти повинні: 1. знати: теоретико-методологічні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності; категоріальний апарат системи наукових досліджень та технологію та організацію виконання наукового дослідження; предметно-суб'єктну структуру наукових досліджень; сутність та структуру наукового пізнання, та його методи, підходи і загальні принципи; суть, завдання, принципи та методологію наукового дослідження; 2. вміти: відбирати та аналізувати необхідну інформацію, обирати об'єкт і предмет дослідження; формувати проблему дослідження, мету, завдання, а також розробляти, обгрунтовувати та доводити наукові гіпотези; володіти термінологічним апаратом, методологічними принципами виконання та оформлення науково-дослідної роботи; будувати алгоритм наукового дослідження та планувати його проведення; обирати та застосовувати методологічні прийоми і методи наукових досліджень; реалізовувати набуті знання і практичні навики, здобуті у процесі освоєння курсу, при підготовці наукових виступів на конференціях, виконанні курсових, дипломних, магістерських робіт, написанні наукових праць.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів

Мета переддипломної практики – підготувати й проаналізувати матеріали для написання кваліфікаційної роботи відповідно до обраних напрямків.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

Кваліфікаційна робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента – майбутнього бакалавра – за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою бакалавра економіки і підприємництва; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об'єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п'яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерні програми.

075 МАРКЕТИНГ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МАРКЕТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредитів, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Курс " Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу " передбачає опанування студентами необхідних теоретичних основ маркетингу та менеджменту, сприяє формуванню маркетингового мислення та придбанню практичних навичок щодо прийняття управлінських рішень, спрямованих на вирішення маркетингових проблем фірми та адаптацію її діяльності завдяки маркетинговим інструментам до змін у зовнішньому середовищі. Курс присвячено з'ясуванню суті маркетингу та розгляду його основних груп функцій – маркетинговим дослідженням, розробці основних політик – товарної, цінової, політики розподілу та комунікації, функціям організації, планування та контролю маркетингової діяльності.

Економіка праці

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань щодо нормативно-правових, методичних і організаційних засад формування та ефективного використання трудового потенціалу й персоналу підприємства, функціонування, розвитку і регулювання соціально-трудових відносин на макро- й мікрорівнях. Курс містить широке коло питань, перш за все: ринок праці й діагностика його кон'юнктури; зайнятість і безробіття населення та їх регулювання; організація оплати праці на підприємстві (форми і системи), формування тарифних сіток; державне регулювання оплати праці; нормування праці, норми робочого часу; організація праці на підприємстві; система організації

соціально-трудових відносин (підготовка колективних та індивідуальних трудових договорів); соціальний захист населення, соціальні виплати («лікарняні», відпускні); система державного контролю в сфері праці та соціально-трудових відносин, «трудові штрафи» та як їх уникнути.

Культура ведення бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Культура ведення бізнесу» дозволяє сформувати систему теоретичних знань з бізнес-мислення, оволодіння інструментарієм ділової культури і формування корпоративної культури організації. Дисципліна передбачає опанування студентами знань та навичок з фахової підготовки фахівця з управління та бізнес-адміністрування. Містить певне коло знань у галузі ділового етикету та протоколу, а також національні особливості ділового спілкування в різних країнах світу.

Сучасні принципи споживчої культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.К. Воропай, кандидат економічних наук, доцент

Чи може маркетинг зробити споживачів щасливими?

Чи знають виробники та споживачі, що робити для сталого розвитку? Чому 2+2=4 майже завжди, а мій новий телефон буде айфоном на сто відсотків.

Чи можемо ми справді вивчити своїх клієнтів, їхні потреби, бажання, прагнення?

Українське вино – це смакота чи гидота?

Запитань багато. Відповіді на них спробує шукати в рамках курсу «Сучасні принципи споживчої культури». Та ще з’ясуємо, як виглядає поведінка споживача, що допомагає та заважає йому приймати рішення, як нам дійти до суті його бажань та прагнень. Курс щороку слухає близько 90 студентів різних факультетів. Групові завдання дозволяють розширити горизонти, попрацювавши у крос-дисциплінарних командах з менеджерами, маркетологами, правниками, екологами, культурологами, фінансистами… Відчуваєте, що вам це також цікаво? Тоді реєструйтесь!

· Can marketing help customers be happy?
· What are consumers' and producers' answers to Gretta's "How dare you?"
· Why 2+2 is almost always 4 and my next new phone will be iPhone?
· Can we really get to know consumers, their needs, wants and desires?
· Ukrainian wine - yum or yuck?

These and some more questions to be answered during the Modern Principles of Consumer Culture course. Desperate to know the answer? Then register, don’t hesitate!

Менеджмент

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з економіки та підприємництва. Розглядає науково-прикладні підходи до організації процесів управління організацією, а саме функції управління, планування та організація діяльності, мотивація, управлінський контроль, стилі і методи керівництва, концепції прийняття управлінських рішень, а також психологічні аспекти управлінської діяльності.

Економіка підприємства

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з теорії та практики економічної діяльності бізнес-структур.

Основи економічної та фінансової діяльності підприємств опановуються завдяки проектно-орієнтованій формі навчання – розробки студентами проекту по створенню виробничого підприємства, що функціонує на певному товарному ринку. Передбачається командна організація роботи. Такий підхід сприяє формуванню аналітичного мислення під час ухвалення бізнес-рішень, коли критерієм рішення має бути його економічна ефективність та ефективність діяльності підприємства в цілому. Крім того, забезпечується комплексний підхід до отримання знань про засади економічної діяльності підприємства, який передбачає активне використання знань в галузі маркетингу, менеджменту та мікроекономіки.

Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики, навички командної роботи, навички ухвалення рішень в умовах невизначеності і недостовірності інформації.

Маркетинг І

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи маркетингу та маркетингових стратегій. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці. Метою викладання навчальної дисципліни "Маркетинг І" є формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингу; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з одночасним задоволенням потреб споживачів. Курс орієнтований на набуття студентами практичних навиків для розробки маркетингового плану компанії: критична оцінка наукових і практичних здобутків у сфері маркетингу; розробка маркетингових програм залежно від цілей діяльності компанії; аналіз чинників мікро-, мезо- та макро- середовищ компанії; розробка маркетингових заходів з урахуванням взаємозв'язку між елементами комплексу маркетингу (продукт, ціна, просування, збут); прийняття обґрунтованих маркетингових рішень. Попередні курси: "Економічна теорія", "Основи менеджменту", "Мікроекономіка", "Макроекономіка".

Маркетингові дослідження

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра-маркетолога. Містить певне коло знань у галузі маркетингу, а саме: процес постановки цілей маркетингового дослідження, збору, аналізу об’єктивної ринкової інформації за допомогою статистичних методів та розробка рекомендацій для прийняття конкретних управлінських рішень відносно будь-яких елементів продуктово-ринкової стратегії фірми.

Маркетинг послуг

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О.А. Біловодська, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинг послуг» дозволяє сформувати систему знань щодо застосування теретико-методичних підходів, спрямованих на задоволення потреб та запитів споживачів у нематеріальних формах блага – послугах, шляхом формування ефективних взаємовідносин між споживачами та підприємством і управління на цих засадах процесами виробництва, збуту та споживання послуг, що знаходяться в одній часовій площині, з метою максимізації прибутків підприємства.

Дисципліна поєднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетингові дослідження», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Статистика» та фокусує їх для формування компетенцій розроблення заходів з підвищення ефективності маркетингу підприємств сфери послуг. Основна увага приділяється формуванню вмінь і навичок використання інноваційного маркетингового інструментарію; передбачає багато практичних завдань та досліджень.

Маркетингова товарна політика

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.А. Біловодська, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетингова товарна політика» дозволяє сформувати систему знань щодо формування і ефективного ведення на маркетингових засадах товарної політики різних суб'єктів господарювання, а також набуття практичних навичок ефективного управління та обґрунтованого застосовування маркетингових методів оптимізації товарної політики з позицій повнішого, ніж конкуренти, задоволення потреб і запитів споживачів.

Дисципліна поєднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетингові дослідження» та фокусує їх для формування компетенцій розроблення заходів з підвищення ефективності маркетингової товарної політики суб'єктів господарювання. Основна увага приділяється формуванню вмінь і навичок використання інноваційного маркетингового інструментарію; передбачає багато практичних завдань та досліджень.

Маркетингові комунікації

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетингові комунікації» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей розвитку складових marketing mix (реклами, персонального продажу, стимулювання збуту, P&R, інтернет-маркетингу) та отримати практичні навички для управління інтегрованими маркетинговими комунікаціями на підприємстві. Основна увага приділяється вивченню маркетингових методів впливу на пізнавальну, емоційну та поведінкову реакції споживачів та формуванню ідеї створення власної рекламної стратегії для конкретного товару, послуги чи ідеї. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «маркетингові комунікації», «реклама», «P&R», «стимулювання збуту», «персональний продаж і до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності рекламної діяльності. Дисципліна «Маркетингові комунікації» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Маркетинг», «Маркетингові дослідження», «Менеджмент», «Економіка підприємства» та фокусує їх для формування компетенцій, необхідних під час розробки маркетингових стратегій та реалізації їх на практиці.

Логістика

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Суть логістики проявляється у пошуку шляхів раціонального просування продукту виробничим ланцюжком: від постачальника до кінцевого споживача. Цей процес передбачає прийняття рішень та контроль на всіх етапах: пошук постачальника; організація виробничої логістики (пересування сировини, комплектуючих, напівфабрикатів між окремими ланками виробничого процесу); зберігання готової продукції на складі; доставка кінцевому споживачу. Навчальна програма дисципліни розрахована на студентів 4 року навчання і включає вивчення базових тем: планування, організацію і контроль руху матеріальних та інформаційних потоків в просторі і в часі на шляху від первинного джерела сировини і матеріалів, внутрішньофірмової їх переробки до виготовлення готової продукції і доведення її до споживача.

Маркетинг промислового підприємства

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинг промислового підприємства» спрямований на формування у студентів спеціальних знань щодо особливостей ринку промислових товарів та маркетингових інструментів, які можуть бути використані на цьому ринку промисловим підприємством, а також компетентних умінь організації діяльності промислового підприємства на засадах маркетингу та професійної готовності до практичної діяльності на промисловому ринку товарів і послуг.

Основна увага приділяється формуванню системи знань промислового ринку та його відмінностей від споживчого, особливостям поведінки споживачів промислових товарів і послуг, проведенню маркетингових досліджень на промисловому ринку, розробленню продуктових стратегій та стратегій

ціноутворення, поширенню та просуванню промислових товарів, оволодінню маркетинговими підходами управлінню суб'єктами маркетингу в промисловому ринковому середовищі для ухвалення раціональних рішень на різних рівнях.

Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок з розроблення маркетингових програм та алгоритмів планування маркетингу промислового підприємства у сфері матеріально-технічного постачання та збуту товарів, ведення переговорів та пошуку ділових партнерів, укладання комерційних угод, реалізації планів за складниками комплексу маркетингу та інноваційних маркетингових проєктів, використання маркетингових важелів в конкурентній боротьбі, аналізу та оцінювання ефективності маркетингової діяльності.

Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні й практичні питання діяльності промислових підприємств з орієнтацією на споживчий попит. Другий рівень закріплює отримані знання набуттям практичних навичок маркетингової діяльності на віртуальному промисловому підприємстві в командній діловій грі «Битва титанів».

Маркетингове ціноутворення

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.В. Боднар, доктор економічних наук, професор

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з маркетингу, а саме: освоєння методів формування цін і тарифів на товари та послуги, в тому числі методів трансфертного ціноутворення, дослідження кон'юнктури та цінової ситуації на ринках товарів і послуг, освоєння особливостей маркетингового ціноутворення за видами робіт та послуг, зокрема маркетингове ціноутворення у продовольчих вартісних ланцюгах від аграрної сировини до продовольства, маркетингове ціноутворення на окремі види промислової продукції, формування цін у зовнішній торгівлі товарами залежно від базису поставки, утворення тарифів на транспортні послуги залежно від виду перевезень, встановлення тарифів на послуги житлово-комунального господарства та медичні послуги.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

PR-технології в організаціях

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Дисципліна «PR-технології в організаціях» є вибірковою у навчальному плані підготовки бакалаврів. Курс орієнтований на розуміння ролі PR у маркетингу, оволодіння практичними навичками у сфері масових комунікацій, інструментарієм, який формує зовнішній облік компанії; методами оцінки ефективності PR-компанії. Головною метою курсу PR-технології в організаціях – вивчення сучасного інструментарію налагодження комунікацій із зовнішнім та внутрішнім середовищем організації.

Курсова робота

4 семестр, захист, 3 кредити

Курсова робота являє собою один із видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи студентів, призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних-практичних питань. Виконання курсової роботи переслідує одразу декілька цілей: 1. Закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисциплін. 2. Прищепити студентам навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, довідниками, джерелами первинної статистичної інформації тощо. 3. Виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, самостійно формулювати висновки, розроблювати пропозиції, обгрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Психологія управління

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Метою вивчення курсу є засвоєння студентами основних підходів в управлінні персоналом, видів конфліктів, які виникають, а також з'ясування місця цієї дисципліни як складової сучасної теорії управління бізнесом та ознайомлення з методологією комплексного управління компанією. Завданнями, які ставляться перед студентами, що вивчають дану дисципліну, є виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків та альтернативності запобігання та управління конфліктами в колективі, оволодіння студентами вміння практично застосовувати набуті теоретичні знання щодо психологічних особливостей при управлінні колективом.

Конкурентоспроможність підприємств

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А.В. Волошин, старший викладач

Основна мета курсу полягає у формуванні системи теоретичних знань і практичних навичок щодо оцінки конкурентоспроможності підприємства, окрема увага приділяється методикам оцінки позиції підприємства на світовому ринку, а також розвиток навичок із створення і розвитку конкурентних переваг на підприємстві. В курсі передбачається розглянути теоретичні аспекти та розробити практичні ситуації з питань, пов'язаних із зовнішнім оточенням підприємства, формування та реалізації стратегії підприємства на основі наявних конкурентних переваг; здійснення аналізу діяльності підприємства.

Project-менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент, А.В. Волошин, старший викладач

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки розглядає сучасні концепції управління проектами. Курс передбачає опанування основними методичними засадами та інструментарієм, необхідних для успішного управління проектами. Формує навички щодо розробки проекту, оцінки його ефективності, вибору виконавців, розрахунку кошторису і бюджету проекту, розробки графіків його реалізації, а також дозволяє оволодіти технологіями мінімізації ризику при підготовці та реалізації проекту. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, інвестиційного аналізу, організації поведінки, системного аналізу.

Маркетинг впливу (Customer experience)

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т.М. Мехед, старший викладач

Це унікальна програма за результатами опанування якої студенти мають можливість отримати надсучасний досвід та підтверджуючий сертифікат! для студентів 3 і 4 р.н. Дисципліна яка розкриває можливості використання всіх форм каналів комунікації для просування продукції або бренду. Розкриваються поняття, види та техніки, що дозволяють інформувати цільову аудиторію як в цифровому просторі, так і в оффлайн середовищі. Розглядаються механіки використання найсучасніших інструментів маркетингу для досягнення максимального ефекту інформування цільової аудиторії. Наведено механізм оцінки ефективності використання інструментів. До викладання дисципліни залучені лектори-практики з Міжнародної Асоціації Маркетингових Ініціатив, які діляться власним досвідом та надають реальні сучасні кейси до виконання!

Digital-маркетинг

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Digital-маркетинг» спрямована на формування у студентів сукупності знань в області теорії і практики цифрового маркетингу; отримання ними умінь і навичок самостійної розробки стратегій цифрового маркетингу, обрання необхідних каналів та інструментів цифрової маркетингової комунікації, оволодінні необхідними навичками роботи з відповідними ресурсами, програмами, що забезпечують роботу в цифрових мережах, а також зі спеціалізованими інформаційними технологіями та системами в середовищі digital - маркетингу.

Інформаційні системи та технології в маркетингу

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент, Я.В. Козченко старший викладач

Практична дисципліна орієнтована на засвоєння студентами знань та навичок з організації та функціонування інформаційних систем маркетингу (ІСМ), сучасних технологічних засобів обробки інформації та інформаційних технологій розв'язання основних маркетингових задач. Набуття практичних навичок використання пакетів прикладних програм у процесі управління маркетингом в компанії.

Креативний менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Креативний менеджмент» передбачає формування у студентів креативного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до інноваційних задач, набуття знань та навичок в області розвитку креативного середовища і створення креативної організації. В межах вивчення даного курсу студенти отримають знання з управління креативними процесами на підприємствах. Викладання курсу враховує існуючий закордонний і вітчизняний досвід в цьому порівняно новому напрямку менеджменту, що дозволить студентам отримати необхідні знання, виявити та розвинути якості і навички, необхідні для ефективної роботи креативного управлінця. Попередні курси: Менеджмент, Маркетинг, Психологія управління, Економіка підприємства

Курсова робота

6 семестр, захист, 3 кредити

Написання курсової роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань курсу. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури: монографій, статей, що друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо. Студенти виконують курсову роботу на основі ретельного вивчення та узагальнення теоретичних положень, що містяться у відповідних літературних джерелах, а також використання фактичних даних, наведених у статистичних щорічниках, науковій літературі, періодичних виданнях. При виконанні курсової роботи слід використовувати також інструктивні, нормативні, звітні матеріали підприємств або організацій.

Менеджмент стартапів

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.Б. Затварський, старший викладач

Дисципліна вільного вибору, орієнтована на тих, хто планує після закінчення університету розвивати власний бізнес. За семестр навчання студент пройде шлях від розробки ідеї до формування MVP та, навіть, запуску перших тестових продаж. Ключова ідея курсу: застосувати на практиці отримані в університеті знання та здобути практичний досвід реалізації проектів. В рамках курсу передбачена робота в мультидисциплінарних командах, різнопланові практичні завдання та серйозні виклики вашій креативності! А ви готові кинути собі виклик?

Основи підприємництва та бізнес-планування

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Основи підприємництва та бізнес-планування» є вибірковою дисципліною для опанування знаннями й навичками з професійної та практичної підготовки бакалаврів маркетингу. Основною метою курсу є формування у майбутніх фахівців економічного мислення, набуття теоретичних знань, практичних навичок і умінь приймати рішення з організації бізнесу, відкриття власної справи, системи спеціальних знань та практичних навичок у галузі генезису, проблем організації та функціонування бізнесу; обґрунтування бізнес-ідей, розуміння державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, визначення можливостей підприємницької діяльності, набуття теоретичих знань бізнес-планування та практичних навичок складання бізнес-плану. Дисципліна охоплює повний цикл – від основних етапів становлення та розвитку відносин бізнесу та підприємництва до механізму створення власної справи та складання структурованого бізнес-плану підприємства Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності підприємництва як економічної категорії, державного регулювання підприємницької діяльності, механізм створення

власної справи. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності при складанні бізнес-плану підприємства. Дисципліна «Основи підприємництва та бізнес-планування» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Маркетинг» та фокусує їх для формування компетенцій з організації та функціонування бізнесу.

Бренд-менеджмент

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, З.О. Демчук, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Бренд-менеджмент» спрямована на формування у студентів теоретичних навичок щодо використання стратегії брендингу, а також застосування практичних вмінь в сучасному бізнесі з метою отримання підприємством довгострокового прибутку. Студенти навчяться використовувати основні моделі та інструменти формування брендів, аналізувати маркетингову ситуацію навколо бренду та розробляти довгострокову стратегію підприємства. Студенти візьмуть участь в розробці та прийнятті управлінських рішень щодо формування, планування та розвитку бренду. Передбачено вивчення етапів формування системи маркетингових комунікацій в сфері бренд-менеджменту, а також методів розвитку торговельних марок та їх перетворення на бренди.

Маркетинг в індустрії моди

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Курс передбачає формування в студентів теоретичних знань та практичних навичок з маркетингу в індустрії моди. З'ясовується еволюція та основні тенденції розвитку індустрії моди. Аналізуються основні підходи до сегментації споживачів на ринку моди, визначається специфіка роботи з клієнтами в компаніях традиційної та інтернет-торгівлі. З'ясовуються інструменти формування персонального бренду стиліста. Визначаються стратегії управління та взаємозв'язки в системі поставок і закупок в індустрії моди, особливості управління каналами збуту: online, offline, omni-channel. Розглядаються особливості інноваційного маркетингу в індустрії моди та місце креативного дизайну в комплексі маркетингу. З'ясовується сутність трендвотчингу, кулхантингу, форсайту в моді та вплив трендів на моду. Визначаються особливості маркетингових досліджень рітейлерів та брендів в сфері моди. Розглядається механізм розробки маркетингових стратегій компаній в секторі моди класу люкс. Програма курсу дозволить студентам отримати практичні навички в прийнятті ефективних маркетингових рішень щодо завоювання цільових сегментів ринку моди. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях та поняттях маркетингу, менеджменту, психології, соціології, культурології.

Поведінка споживача

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Курс передбачає формування в студентів теоретичних знань про сутність, зміст та особливості психології поведінки споживачів на ринку. З'ясовується еволюція розвитку теорії поведінки споживачів. Аналізуються основні підходи до сегментування ринку і позиціонування товару, розглядаються особливості визначення типів споживачів. Визначаються індивідуальні детермінанти поведінки споживачів та вплив факторів зовнішнього середовища на поведінку споживачів. Розглядаються типи купівельних рішень та модель процесу прийняття рішень споживачами. З'ясовується відмінність поведінки офлайн та онлайн споживачів. Визначаються риси майбутніх споживачів та з'ясовуються перспективи розвитку системи «споживач-компанія». Курс дозволить студентам отримати практичні навички в галузі аналізу, моделювання поведінки споживачів та розробці ефективних маркетингових рішень з завоювання цільових сегментів ринку. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях та поняттях економічної теорії, маркетингу, менеджменту, психології, соціології, культурології.

Рекомендаційний маркетинг

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Рекомендаційний маркетинг (referral marketing) це дисципліна орієнтована на опанування знаннями та навичками щодо системи просування продуктів та послуг новим клієнтам через рекомендації.

Правила ведення бізнесу, проведення презентацій, формування лояльності споживачів. Цікаві, практичні кейси.

Основи бізнес-аналізу

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Метою викладання дисципліни «Основи бізнес-аналізу» є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з методики аналітичних досліджень у вирішенні управлінських проблем, формуванні практичних навичок щодо оцінювання досягнутого рівня діяльності підприємств, доцільності використання ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності виробництва і раціонального управління фінансово-господарською та маркетинговою діяльністю підприємства. Одним з основних завдань курсу є спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями з бізнес - аналізу, що є передумовою високого рівня кваліфікації в умовах ринку праці. Програмою дисципліни передбачено два модулі. Попередні курси: «Економіка підприємства», «Статистика».

Маркетинг інновацій

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент, Я.В. Козченко старший викладач

Вибіркова дисципліна, яка містить певне коло знань у галузі інноваційного маркетингу, а саме: ознайомлення з принципами розробки та виведенням на ринок нових товарів. формування знань та навичок з питань планування та організації створення нових продуктів та послуг та методичних і практичних навичок щодо оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту, його функціонально-економічного обґрунтування. Багато кейсів та креативних завдань.

Ситуаційний менеджмент

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Ситуаційний менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо сучасних методів адаптивного управління, допомогти опанувати логіку прийняття управлінських рішень, які б забезпечували високій динамізм та варіативність. Програмою дисципліни передбачено два модулі. Перший розкриває теоретичні основи ситуаційного управління, що дозволяє адаптувати традиційну систему управління підприємством до станів, які суттєво відрізняються від таких, що вже мали місце у діяльності підприємств. Другий модуль дозволяє реалізувати отримані вміння і навички у практичній діяльності за допомогою існуючих інструментів, методів і способів ситуаційного менеджменту. Попередні курси: «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Теорія прийняття управлінських рішень», «Стратегічний менеджмент»..

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів

Формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; вивчення методів маркетингової діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів. Підготовка до державної атестації.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

Кваліфікаційна робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента – майбутнього бакалавра – за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою бакалавра економіки і підприємництва; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об'єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п'яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ

113 ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Процедурне програмування (на базі Сі/Сі++)

3 триместр, 4 год/тижд., екзамен, 5 зал. б., (загальна кількість годин - 150 год.; аудиторні години - 54 год.; лекції - 26 год.; практичні заняття - 28 год.; самостійна робота - 96 год.), В.В. Бублик доцент, кандидат фіз.мат. наук, О.А. Бучко доцент, кандидат технічних наук, В.В. Горборуков доцент, кандидат технічних наук, Н.Є. Вовк ст. викладач.

Курс програмування мовою С служить двом головним цілям відповідно тому особливому місцю, яке мова С займає в сучасному програмуванні. Перш за все мова С — це мова програмування середнього рівня, в якій комбінуються засоби низького рівня, наприклад, бітові операції, з деякими рисами мови високого рівня, наприклад, структуровані дані і керування. Тому програмування з використанням мови С — це оволодіння іншою по відношенню до реалізованої у мові Паскаль моделі обчислень, а саме машинно-орієнтованою, здатною налаштовуватись на конкретне обчислювальне середовище. З другого боку, мова С — це крок в напрямку С++. Курс готує до переходу в об’єктно-орієнтовану парадигму програмування з використанням мультипарадигменної мови С++. Тому головними особливостями курсу є вивчення проблем типізації, зокрема літералів, розрізнення типів сталих і змінних, визначення інтерфейсів функцій, механізмів ініціалізації, непрямої адресації, управління пам’яттю, роботи з псевдонімами, способів виклику функцій, зокрема рекурсивних, класифікація типів передачі параметрів та результатів, використання механізмів розширення області визначення функцій і операцій. Мета курсу довести процедурно-орієнтовану парадигму, з вивчення якої починався Паскаль, до довершеності, необхідної для віртуозної розробки програмних систем з використанням впорядкованих за рівнями об’єктно-орієнтованих абстракцій з гнучкими інтерфейсами і повторно вживаними вхідними кодами.

Об`єктно-орієнтоване програмування

4 триместр, 4 год/тижд., екзамен, 5 зал. б., ., (загальна кількість годин - 150 год.; аудиторні години - 54 год.; лекції - 26 год.; практичні заняття - 28 год.; самостійна робота - 96 год.) , В.В. Бублик доцент, кандидат фіз.мат. наук, О.А. Бучко доцент, кандидат технічних наук, В.В. Горборуков доцент, кандидат технічних наук, Н.Є. Вовк ст. викладач.

Концепції сучасного програмування в рамках парадигм процедурно-орієнтованого програмування, абстрактних типів даних (об’єктне програмування) і об’єктно-орієнтованого (ієрархічного) у їх розвитку і взаємозв’язку. Основу вивчення складають поняття типу, функції, в тому числі узагальненої , об’єкта і класу, в тому числі параметризованого. Проблеми розширення областей визначення функцій, специфікації класів, побудови ієрархії об’єктів і класів, зокрема поліморфізму, успадкування інтерфейсу і реалізації.

Методи об`єктно-орієнтованого програмування

5 триместр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 42 год.; лекції - 22 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 78 год.) В.В. Бублик, доцент, кандидат фіз.мат., наук.

Сучасні методи розробки програмного забезпечення, здатного налаштовуватися на нові умови і вимоги, що виникають під час його експлуатації. Розробка обґрунтованої ієрархії класів і об'єктів, визначення

методів класу і службових функцій, обґрунтування інтерфейсу та його розмежування з реалізацією. Важливим аспектом ієрархії слугує обґрунтування співвідношення між агрегацією і успадкуванням, зокрема розмежування успадкування інтерфейсу й успадкування реалізації. Віртуальні функції і різні методи реалізації поліморфізму. Типові патерни проектування та інші засоби підвищення надійності програмного коду. Вивчення курсу супроводжується розробкою навчальних програмних проектів.

Дискретна математика

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізикоматематичних наук, доцент
Числення висловлювань. Числення предикатів. Теорія множин та відношень. Спеціальні класи бінарних відношень. решітки та бульові алгебри. Потужність множин. Булевські функції. Канонічні форми булевських функцій. Функціональна повнота систем булевських функцій. Комбінаторика. основні комбінаторні схеми.
Комбінаторні тотожності, поліноміальна формула. Формула включень та виключень. рекурентні співвідношення. Твірні функції.

Математичний аналіз

1, 2, 3, 4 семестри, 4 год/тижд., екзамени, 22 кредити, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

На І курсі викладаються такі розділи математичного аналізу: теорія множин, аксіоматична теорія дійсного числа, теорія границь та теорія функцій, диференціальне та інтегральне числення, ряди. Курс математичного аналізу, який читається студентам ІІ курсу, включає кратні, криволінійні та поверхневі інтеграли; векторний аналіз; ряди Фур'є, інтеграли Фур'є. При викладанні математичного аналізу розглядаються основні поняття та термінологія функціонального аналізу. Матеріал курсу ілюструється численними прикладами та задачами, що розглядаються безпосередньо після введених понять та доведення відповідних тверджень.

Алгебра та геометрія

2, 2д, 3 семестри, 6/4/4 год/тижд., екзамен, залік, екзамен, 16 кредитів, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Поняття напівгрупи, групи, поля. Поле комплексних чисел. Алгебраїчна та тригонометрична форми комплексних чисел, формула Муавра, добування кореня з комплексного числа, корені з одиниці. Пряма на площині та в просторі, площина. Еліпс, гіпербола, парабола, рівняння та числові характеристики. Зведення
загального рівняння кривої другого порядку до канонічного вигляду. Поверхні другого порядку. Системи лінійних рівнянь, метод Гауса. векторні простори, підпростори, параметризація лінійних многовидів, теорема Кронекера–Капеллі. Алгебра матриць, поняття оберненої матриці. Поняття групи перестановок, парність перестановки. визначник матриці, формули Крамера, приєднана матриця. Білінійні та квадратичні форми, приведення до діагонального вигляду, закон інерції квадратичних форм. Скалярний добуток у векторному просторі, евклідові та унітарні простори, їх геометрія, процес ортогоналізації Грамма– Шмідта. Лінійні оператори. Матриця оператора. власні числа, власні вектори, характеристичний многочлен. Спряжений оператор. Нормальні, самоспряжені, унітарні та ортогональні оператори та їх канонічний вигляд. Жорданова нормальна форма матриці. Мінімальний многочлен матриці. Функції від матриці. Поняття фактор-кільця, ідеалу кільця. Кон´руенції. властивості лишків. Прості поля. Теорема Ейлера, мала теорема Ферма. Китайська теорема про лишки. Теорема вільсона. Псевдопрості числа. Числа Кармайкла. Квадратичні лишки. Символ Лежандра. Кільця многочленів від однієї змінної. Функціональна та алгебраїчна рівність многочленів.
Теорема Безу. Подільність многочленів. ділення з остачею. НСд, НСК. Незвідні многочлени. Алгоритм

Евкліда. Поняття про алгебраїчно замкнене поле. основна теорема алгебри. раціональні корені поліномів із цілими коефіцієнтами. Теорема Гаусса. Факторіальність кільця многочленів. Поліноми від кількох змінних.
Симетричні поліноми. основна теорема про симетричні поліноми. Теорема вієта. результант та дискримінант
поліномів.

Теорія алгоритмів і математична логіка

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач Містить різні підходи до формалізації логічних міркувань. Зокрема розглядаються числення висловлювань та предикатів, як формальних мов (синтаксис та семантика) та формальних теорій (повнота та неповнота). доводиться теорема Гьоделя про повноту числення предикатів. У курсі даються різні підходи до поняття алгоритму, зокрема Тюринга (машина Тюринга) та Гьоделя (теорія рекурсивних функцій). Наводяться приклади алгоритмічно нерозв'язних проблем.

Диференціальні рівняння

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі детально вивчаються звичайні диференціальні рівняння, їхні властивості та алгоритми знаходження розв'язків, умови існування та єдиності розв'язків задачі Коші, розглядаються деякі питання з теорії краєвих задач, наводяться прикладні використання диференціальних рівнянь побудови моделей динамічних процесів у різних предметних областях. Лекції читаються за такими розділами: «Математичне моделювання» і «диференціальні рівняння». диференціальні рівняння першого порядку. Звичайні диференціальні рівняння вищих порядків. Системи звичайних диференціальних рівнянь.

Теорія функції комплексної змінної

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Теорія функцій комплексної змінної є базовим курсом при підготовці фахівців із прикладної математики, фізики, програмної інженерії. окрім теоретичних розділів, які містять поняття аналітичної функції, конформного відображення, їх диференціювання, інтегрування, рядів, теорії лишків, аналітичного продовження функцій, курс включає численні застосування комплексного аналізу до задач математичної фізики та теорії еліптичних кривих.

Методи оптимізації та дослідження операцій

5, 6 семестр, 3 год/тижд., екзамени, 8 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядаються основи варіаційного числення та математичне програмування як основні математичні методи дослідження операцій. У розділі «варіаційне числення» викладається найпростіша задача класичного варіаційного числення, достатня умова екстремуму функціоналів, метод Лагранжа для ізоперіметричної задачі на умовний екстремум, а також задача Больца. У розділі «Математичне програмування» розглядаються методи та моделі лінійного та нелінійного програмування, зокрема транспортна задача та методи розв'язування матричних ігор.

Теорія ймовірностей та математична статистика

5 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає систематичне викладення математичних основ поняття ймовірності, стохастичного експерименту, аксіоматичних основ теорії ймовірностей. детально на фундаменті теорії функцій дійсної змінної викладається теорія випадкових величин, їхніх числових характеристик, теорія умовних математичних сподівань та умовних ймовірностей. Курс передбачає викладення основних положень розділу граничних теорем теорії ймовірностей на основі характеристичних функцій та генератрис. У розділі «Математична статистика» розглядаються класичні задачі математичної статистики: параметричне та непараметричне оцінювання, методи побудови надійних інтервалів, перевірка статистичних гіпотез.

Чисельні методи

6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент, П. Г.Прокоф'єв, старший викладач

У курсі розглядаються такі питання, як чисельне розв'язання рівнянь та систем рівнянь, обчислення власних значень та інтегралів, інтерполяція та апроксимація функцій, чисельне розв'язання задачі Коші та крайової задачі для звичайних диференціальних рівнянь тощо. Успішне засвоєння курсу можливе за умови знання теорії та наявності навичок із розв'язання задач математичного аналізу, лінійної алгебри, диференціальних рівнянь тощо. Крім того, курс орієнтований на слухачів, які володіють базовими знаннями мови програмування C або C++ і досвідом користувача середнього рівня роботи з Unix-подібними операційними системами. Метою курсу є надання слухачам знань із теорії чисельних методів розв'язання типових математичних задач та практичних навичок використання паралельних обчислень у межах сучасних грід-систем, зокрема навичок використання обчислювальних ресурсів Українського національного гріду.

Теорія керування

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються загальні постановки задач керування – Лагранжа, Майера, Больця, даються основні поняття: керованість, спостереженість, ідентифікація, стійкість, аналітичне конструювання регулятора, аналіз і синтез та інші. вивчаються три підходи до розв'язування задач теорії керування – метод динамічного програмування Белмана, методи варіаційного числення, принцип максимуму Понтрягіна. На практичних заняттях розв'язуються приклади на закріплення лекційного матеріалу. для оволодіння цим курсом досить знань з алгебри, математичного аналізу, диференціальних рівнянь.

Теорія систем та математичне моделювання

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор
Метою курсу є опанування студентами знань про теорію систем як міждисциплінарний підхід до вивчення систем найрізноманітнішої природи та опанування вмінь і навичок розв'язування задач з математичного моделювання.

Рівняння математичної фізики

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Базова математична дисципліна, предметом якої є побудова та дослідження математичних досліджень фізичних явищ. вивчає математичні методи розв'язання граничних задач фізики. Метод відокремлення змінних та його застосування. циліндричні функції. рівняння Лапласа та Пуассона. рівняння дифузії

(теплопровідності). Хвильове рівняння (рівняння д'Аламбера).

Аналіз даних
8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються основні методи та алгоритми аналізу даних. Курс починається з попередньої обробки даних. У кореляційному аналізі вивчаються характеристики статистичного зв'язку для змінних різної природи. У дисперсійному аналізі розглянуто однофакторні та багатофакторні моделі, викладено задачі регресійного аналізу, дається аналіз моделі коваріаційного аналізу, розглянуто методи кластерного аналізу, розгляд цих та інших проблем підкріплюється практичними задачами та їх виконанням у статистичних пакетах.

Функціональний аналіз

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Викладаються основні поняття загальної топології, теорії метричних просторів та теорія банахових просторів. вивчаються властивості лінійних операторів та функціоналів у банахових просторах, основні принципи сучасного функціонального аналізу – принцип стискаючих відображень, теорема Хана–Банаха про поширення лінійного функціоналу, теорема Банаха–Штейнгауза, теорема Банаха про обернений оператор, викладається спектральна теорія лінійних операторів. Курс закінчується лекціями, що присвячені функціональному аналізу в гільбертових просторах.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, викладачі кафедри математики
Завдання практики полягає в опануванні студентами відповідного теоретичного матеріалу і застосуванні його для дослідження властивостей певних об'єктів і розв'язання конкретних задач.

Практика дослідницька

6д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, викладачі кафедри математики

Завдання практики полягає в опануванні студентами відповідного теоретичного матеріалу і застосування його для дослідження властивостей певних об'єктів і розв'язання конкретних задач.

Курсова робота

6д, 8д семестри, 0 год/тижд., захист, 6 кредитів, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у прищепленні студентам навичок самостійної праці (робити огляд наукової літератури, навчитись аналізувати і систематизувати різні наукові підходи, формулювати власні висновки).
Самостійні дослідження з обраної тематики під керівництвом одного з викладачів кафедри.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Додаткові розділи дискретної математики

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Теорія графів. Шляхи у графах, зв’язні графи. Ейлерові графи. дерева. Планарні графи. Теорема про 5 фарб. Теорія скінчених автоматів. Автомати Мілі та Мура. Мінімізація скінчених автоматів.

Комп’ютерні мережі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Курс «Комп’ютерні мережі» базується на навчальній програмі CCNA Routing and Switching, частина 1, і є вступом до вивчення студентами сучасних мережевих технологій. У курсі розглядаються базові поняття та загальні принципи організації мереж. Приділено увагу найбільш поширеній технології побудови локальних мереж – Ethernet, принципам IP-адресації, запропоновано підходи для побудови невеликих мереж. Значну увагу приділено розгляду протоколу IPv6.
Метою курсу є набуття студентами початкових знань про комунікаційні мережі, здобуття базових практичних навичок планування мереж, налаштування мережевого обладнання. в матеріалах курсу надається методологія планування структур мереж та розподілу адресного простору. розглядаються суміжні технології, зокрема захист мереж від атак.
Практична частина передбачає вивчення основ роботи в командному рядку мережевої операційної системи Cisco IOS, виконання вправ з симулятором мережі Packet Tracer та рограммою аналізу мережевого трафіку Wireshark.

Теорія чисел

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс є логічним продовженням нормативної дисципліни «Алгебра та геометрія». в цьому курсі більш детально розглядається арифметика цілих чисел, зокрема вводиться узагальнене поняття цілого числа. розглядаються теорія скінченних розширень полів, теорія Галуа.
Ланцюгові дроби. деякі алгоритми перевірки чисел на простоту.

Символьні обчислення

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, П. Г. Прокоф’єв, старший викладач
Розглядаються способи комп’ютерного подання математичних структур, зокрема робота з поліномами. Будуть розглянуті бази Грьобнера ідеалів алгебр поліномів, як метод розв’язання важких задач, зокрема розв’язання системи поліноміальних рівнянь. Курс включає алгоритми символьного інтегрування функцій, який ґрунтується на диференціальній алгебрі, зокрема теоремі Ліувіля.

Додаткові розділи алгебри

4д семестр, 7 год/тижд., залік, 5 кредитів, Д. І. Морозов, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Передбачається вивчення базових алгебраїчних структур, що супроводжується чисельними прикладами цих структур. ці структури, а саме: групи, кільця та поля, – можуть бути застосовані у різних областях computer science.

Обчислювальна геометрія

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються діаграми вороного й області делоне для розв’язання задач зі складною геометричною структурою.

Моделювання економічних, екологічних та соціальних процесів

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

Основні процеси, що піддаються математичному моделюванню, постановки задач, оцінки їхньої коректності та стійкості, а також інтерпретації їхніх математичних розв'язків.

Математична економіка

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Г. Шпортюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Досліджує економічні проблеми фінансово-математичними методами. Моделі економічних процесів базуються на аксіомах, висновки виводяться з цих аксіом за допомогою дедукційних методів. Математичні моделі дозволяють формулювати економічні теорії чітко і у загальній формі. Критика математичної економіки базується, здебільшого на неможливості перевірки правдивості аксіом.

Якісна теорія диференціальних рівнянь

6 семест, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Основні поняття і методи якісної теорії диференціальних рівнянь і їх застосування в задачах моделювання динамічних систем. Автономні рівняння та системи. Фазові портрети. Нерухомі точки і їхня стійкість. Граничні цикли. Біфуркації в системах. Елементи теорії катастроф.

Вступ до Java EE

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення студентів із платформою Java EE для створення розподілених застосувань та з основними технологіями, що розвиваються на основі цієї мови. вивчення курсу передбачає виконання кількох практичних проектів. Під час навчання студенти опановують такі технології: Spring, Servlets, JSP, JSTL, DI, AOP, Hibernate, JPA,
ORM, EJB.

Актуарна математика

6д семестр, 7 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Вивчаються основні математичні моделі страхової (актуарної) математики. Поняття загальної суми вимог виплат у портфелі компанії, перестрахування, навантаження на видатки.

Моделювання складних систем

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

У курсі вивчаються основи статистичного підходу до моделювання та прогнозування поведінки складних систем із внутрішньою структурою. досліджуються властивості динамічних систем конфлікту із скінченою кількістю спірних об'єктів. вивчається спектральний аналіз в термінах ймовірнісних мір, що задають розподіли присутності опонентів у просторі спільного існування. Будуються комп'ютерні

моделі складних систем: «вогонь–вода», «Природна тріада», «Поширення інфекції в біологічному середовищі», «Міграція ресурсів», «Модель успішного кредитування» тощо.

Теорія кодування інформації

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Коди з виправленням помилок. Коди Хемінга, ріда–Міллера, БЧХ-коди та їхнє узагальнення. основні принципи шифрування, знайомство з поняттями шифрів із симетричними й асиметричними ключами, автентичності повідомлення, електронного підпису.

Випадкові процеси, фінансова математика

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вступ до сучасної фінансової математики. однокрокова модель фінансового ринку цінних паперів. Принципи та моделі сучасної теорії портфеля. Багатокрокова модель фінансового ринку цінних паперів. Теорія опціонів. Моделі ринку цінних паперів з неперервним часом. Неповні фінансові ринки. Форвардні та ф'ючерсні контракти.

Основи штучного інтелекту

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс містить основні розділи і поняття з основ застосування класичних методів штучного інтелекту та найважливіших патернів проектування; центральне місце посідають методи подання знань та навчання. детально розглядаються онтологічний та логічний підходи до проектування знань, а також основні підходи до вирішення задач на основі нейронних мереж, генетичні алгоритми. розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема розпізнавання образів, ігрові задачі тощо. Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дадуть змогу значно розширити можливості студентів при опануванні комплексу спеціальних дисциплін та написанні дипломних проектів.

Базові мережні технології

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам пропонують ознайомитися із основами сучасних мережних технологій. Курс проводиться на базі сертифікатної програми CCNA (Cisco Certified Network Associate) routing and switching. У курсі пропонується знайомство та робота з поняттями LAN, WAN, операційною системою Cisco IOS, а також вивчення поняття мережної адресації за протоколом IP. розглядаються відомі системи мережної взаємодії TCP/IP, а також OSI. детально розглядаються протоколи маршрутизації (RIP, OSPF, EIGRP) та протоколи транспортного рівня (TCP, UDP).

Системи та методи прийняття рішень
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Ситуації прийняття рішень (параметричні і непареметричні). Невизначеність в Зр. Байєсівська модель Зр. Байєсівські рішення і байєсівський ризик. Задачі статистичних рішень. вирішуюча функція. Екстенсивний і нормальний методи розв'язку Зр. динаміка в багатокрокових задачах рішення. Послідовна процедура прийняття рішень. Задачі вибору.

Методи та засоби обробки інформації

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Основні математичні методи обробки і використання інформації, одержаної при дослідженні й вивченні різних процесів та явищ. Статистичні методи обробки первинної інформації, різні методи оцінювання параметрів розподілів, одновимірна та багатовимірна регресія, моделі часових рядів, кластерний аналіз.

Криптологія

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з точки зору математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності та недоторканності й таємниці повідомлення в таких системах.

Оглядові лекції

8д семестр, 12 год/тижд., 0 кредитів, викладачі факультету інформатики
Повторення та систематизація набутих знань з фахових предметів.

АТЕСТАЦІЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен

8д семестр, 6 кредитів

Завданням складання комплексного кваліфікаційного екзамену є перевірка рівня засвоєння студентами базових знань з фахових предметів і вміння застосувати отримані знання і набуті вміння та навички при розв'язуванні конкретних задач.

121 ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до програмування

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 54 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття - 28 год.; самостійна робота - 96 год.),А.М.Глибовець, професор, доктор технічних наук

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна " Вступ до програмування" є базовою в плані підготовки студентів і спрямована на вивчення теоретичних та методологічних основ побудови програм на мовах програмування високого рівня з урахуванням сучасних концепцій і тенденцій розвитку, оволодіння інструментальними засобами створення таких програм, отримання практичних навичок розробки програмного забезпечення при вирішенні прикладних задач різного ступеня складності.
При проходженні даної дисципліни, студенти познайомляться з базовими поняттями мов програмування: програма, компілятор, інтерпретатор, платформа, віртуальна машина. На лекціях студенти отримають знання з основ процедурного та об'єктно-орієнтованого програмування та

познайомляться з мовою програмування Java. На лабораторних заняттях студенти закріплять отримані теоретичні знання, а також опанують інтегроване середовище розробки, та отримають навички створення, запуску, тестування та налагодження в ньому своїх програм.
На лекції викладач користується власним презентаційним матеріалом та демонструє практичну частину на комп'ютері з встановленим інтегрованим середовищем розробки.
До форм семестрового контролю відносяться: контрольні роботи, колоквіум, активність на практичних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.
Курс " Вступ до програмування " забезпечує студентів теоретичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як " Алгоритми та структури даних ", " Архітектура обчислювальних систем ", " Процедурне програмування ", ", " Об`єктно-орієнтоване програмування", " Фуекціональне програмування", " Логічне програмування".

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни полягає в тому, щоб навчити студентів використовувати основні прийоми програмування з урахуванням сучасних концепцій і тенденцій розвитку технологій програмування, навчитися розв'язувати реальні науково-технічні задачі різної складності за допомогою комп'ютерів. Метою і завданням навчальної дисципліни є висвітлення основних підходів до проектування і розробки програм.
Предмет навчальної дисципліни «Вступ до програмування» включає основні розділи і поняття з основ проектування програм, базові парадигми програмування, основні концепції об'єктно-орієнтованого програмування на Java. Центральне місце посідає застосування класичних методів проектування ефективних програм. Детально розглядається основні елементи процедурного програмування з висвітленням основних структур управління мовою Java.
Всі підходи, методи, алгоритми уточнюються розглядом типових прикладів та їх програмуванню як на лекціях так і на практичних заняттях мовою Java.
Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при засвоєнні комплексу спеціальних дисциплін пов'язаних із програмуванням та написанні курсових і дипломних проектів.

Алгоритми і структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 52 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття - 26 год.; самостійна робота - 98 год.),А.М.Глибовець, професор, доктор технічних наук

АНОТАЦІЯ

Широке розповсюдження інформаційних технологій, науково-технічний прогрес, проникнення інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери людської діяльності висувають нові, підвищені вимоги до підготовки фахівців спеціальності 121 "Інженерія програмного забезпечення". Сучасний професіонал у цій галузі повинен володіти цілим рядом компетенцій, серед яких особливе місце займають загальнонаукові та загально технічні компетенції, або, іншими словами – фундаментальні знання. У загальному випадку, навчальна дисципліна "Алгоритми і структури даних" розглядає такі питання, як формалізація понять "алгоритм", "структура даних" та дослідження формальних алгоритмічних систем; загальні принципи побудови ефективних алгоритмів; сучасні методи дослідження та аналізу алгоритмів; способи та механізми реалізації ефективних алгоритмів у конкретних застосуваннях; формальне доведення алгоритмічної нерозв'язуваності ряду завдань; класифікація завдань, визначення і дослідження класів складності; асимптотичний аналіз складності алгоритмів; дослідження та аналіз рекурсивних алгоритмів; отримання явних функцій трудомісткості для порівняльного аналізу алгоритмів; розробка критеріїв порівняльного оцінювання якості алгоритмів. Навчальна дисципліна "Алгоритми та структури даних" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступня "бакалавр" спеціальності 121 "Інженерія програмного забезпечення".На заняттях викладачі користуються власним презентаційним матеріалом та демонструють практичну частину на комп'ютері.
До форм семестрового контролю відносяться: контрольні роботи, колоквіум, активність на практичних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.
Курс "Алгоритми і структури даних" забезпечує студентів теоретичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як "Процедурне програмування", "Об`єктно-орієнтоване програмування", "Функціональне програмування", " Логічне програмування".

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ
Метою викладання даної навчальної дисципліни є отримання студентами ґрунтовної математичної підготовки та знань теоретичних, методичних і алгоритмічних основ інформаційних технологій для їх використання під час вирішення прикладних і наукових завдань у сфері інформаційних систем і технологій, забезпечення теоретичної та інженерної підготовки фахівців у галузі проектування, впровадження та використання інформаційних систем в різних прикладних областях.
"Алгоритми і структури даних" – навчальна дисципліна, що вивчає сучасні та ефективні структури даних та алгоритми комп'ютерного оброблення інформації, а також методи їх дослідження та аналізу.

Комп'ютерні архітектури

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.),О.С.Тригуб, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Метою викладання навчальної дисципліни «Комп'ютерні архітектури» є ознайомлення студентів з сучасними архітектурами комп'ютерних систем та тенденціями її розвитку. Розглядаються базові принципи будови сучасного комп'ютера, основи двійкової арифметики, комп'ютерне подання чисел (прямий, зворотний та додатковий коди). Значна увага приділяється питанням організації комп'ютерних систем та їх архітектурі на логічному рівні, рівням набору команд та операційної системи.

Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння основами низькорівневого програмування; вивчення системи команд (мова асемблера) на прикладі процесора Intel 8086/88; формування уяви типової схеми роботи фон-нейманівського процесора; знайомство з організацією комп'ютерних систем (RISC та CISC архітектури); опанування засобів розробки командних файлів для маніпуляцій з об'єктами файлової системи Windows; вивчення стандарту представлення чисел з плаваючою комою IEEE 754; ознайомлення студентів з основними поняттями інформатики та комп'ютерної техніки, сучасними поглядами на інформаційні процеси, технічні та програмні методи їх супроводження; сприяння засвоєнню головних принципів функціонування та використання комп'ютера як засобу для автоматизації обробки інформації.

Моделі обчислень в програмній інженерії

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 26 год.; самостійна робота - 80 год.),В.С.Проценко, доцент, кандидат фіз.мат. наук

В курсі студенти знайомляться з теоретичним базисом програмної інженерії – головними моделями обчислень, які лежать в основі ведучих мов програмування, та моделями задання і аналізу формальних мов. Лекційний курс ознайомлює студентів із моделями: нормальні алгоритми Маркова, машини з необмеженими регістрами, машини Тюрінга, частково-рекурсивні функції, лямбда-числення, регулярні вирази і скінченні автомати, контекстно-вільні граматики. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань з моделями: створення і перевірка алгоритмів арифметики натуральних чисел, простих структур даних (пари, списки), створення і реалізація в Java прості алгоритмів аналізу формальних мов програми, використовуючи регулярні вирази та контекстно-вільні граматики.

Бази даних

3.4 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години – 84 год.; лекції – 42 год.; практичні заняття – 42 год.; самостійна робота - 156год.),Н.М.Гулаєва, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Навчальна дисципліна «Бази даних та інформаційні системи» ґрунтується на дисциплінах «Дискретна математика», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Мови програмування» та є основою для дисциплін «Методи розробки програмних систем», «Аналіз великих даних (Big Data)», «Нереляційні

бази даних» тощо. Під час вивчення цієї дисципліни студенти набудуть: I. загальних компетентностей: a. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. b. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. c. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. d. ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. e. ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. f. ЗК9. Здатність працювати в команді. g. ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним. II. спеціальних (фахових, предметних) компетентностей: a. СК10. Здатність застосовувати методології, технології та інструментальні засоби для управління процесами життєвого циклу інформаційних і програмних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог замовника. b. СК15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування. Результатами навчання є: a. ПР10. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнтсерверних застосувань, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, створювати розподілені бази даних, сховища та вітрини даних, бази знань, у тому числі на хмарних сервісах, із застосуванням мов веб-програмування. b. ПР11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт). c. ПР15. Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктно-орієнтованої методології проектування при розробці і дослідженні функціональних моделей організаційноекономічних і виробничо-технічних систем. 2. Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Бази даних та інформаційні системи» є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок в одній з найактуальніших галузей інформаційних технологій – організації роботи з базами даних та інформаційними системами; наголос зроблено на реляційних базах даних.

Основи мережевих технологій

1 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач Д.І. Черкасов, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - поглиблення і розвиток знань про комунікаційні мережі, здобуття практичних навичок налаштування базових мережевих сервісів, налаштування мережевого обладнання.

Завданням курсу є набуття студентами розуміння логіки і сучасних трендів у проектуванні та використанні сучасних комп’ютерних мереж. В курсі даються поглиблені відомості про побудову та використання комунікаційних мереж, основні мережеві протоколи та стандарти, мережу глобальної взаємодії Інтернет, а також розглядаються нові технології на основі раніше отриманих знань

Основи веб-технологій

2д. семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, асистент Д.В. Зважій

Мета курсу - ознайомлення зі структурою та принципи Веб (базовими поняттями, архітектурою, стандартами та протоколами) і ключовими технологіями мережі Веб.

Завданням курсу є проектування і розробка сучасних веб-сайтів та веб-застосувань, спирається на використання широкого спектру клієнтських та серверних веб-технологій.

Побудова і використання комунікаційних мереж

3 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач Д.І. Черкасов, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - поглиблення знань технологій сучасних комунікаційних мереж, отримані попередньо в курсі "Основи мережевих технологій". Матеріал присвячено головним чином технологіям 2-го та 3-го рівнів OSI, значну увагу приділено основам побудови сучасних бездротових мереж. Кожна технологія розглядається в наступних аспектах: загальна концепція, налаштування, методи відлагодження. В

кожній темі освітлюються деталі, які впливають на безпеку. Курс базується на версії 7.0 навчальної програми Cisco Certified Network Associate (CCNA), Switching, Routing, and Wireless Essentials (SRWE), компанії Cisco Systems

Завданням курсу є забезпечення основи для практичної діяльності в галузі мережевих технологій, зокрема, для розробки мережевих програмних застосувань.

Основи комп'ютерних алгоритмів

3семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 54 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота - 96 год.), А.М.Глибовець, професор, доктор технічних наук

Методика побудови комп'ютерних алгоритмів. Математичний апарат аналізу алгоритмів, поняття ефективності алгоритмів, базові алгоритми розв'язання типових класів задач. Основні методи розв'язання задач: «розділяй і пануй», бектрекінг, символьні обчислення, використання евристик.

Функціональне програмування

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.),В.С.Проценко, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Мета курсу навести основні концепції функціонального програмування, котрі реалізовані в мові програмування Haskell, і показати як їх можна використовувати для розв»язання практичних задач. Лекційний курс ознайомлює з методи і засоби конструювання функцій та системою типів мови Haskell, навчає працювати з кортежами, списками, деревами та іншими структурами даних, в тому числі нескінченними, ознайомлює з засобами управління проектом. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань на теми: структури даних (графи, бінарні дерева, B-дерева) і їх ефективна реалізація; розв`язок системи лінійних рівнянь (метод Гауса); реалізація моделей обчислень; синтаксичний аналіз і побудова аналізаторів; інтерпретація процедурних мов програмування. При їх виконанні студенти отримують навички роботи з монадами: Maybe, List, State, IO та синтаксичними аналізаторами.

Логічне програмування

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота - 80 год.)Ю.О.Ющенко, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Мова Пролог. Структура програми на Пролозі, засоби представлення знань, поняття рекурсії, циклу, бектрекінгу. Представлення баз даних у Пролозі, довга арифметика, алгоритми на графах, синтаксичні перетворювачі, математичні ігри.

Об'єктно-орієнтований аналіз і дизайн

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.)А.С.Шабінський, старший викладач

Курс передбачає набуття теоретичних знань і практичних навичок об'єктно-орієнтованого аналізу та дизайну. Об'єктно-орієнтований аналіз є важливою складовою системного аналізу об'єктів і процесів комп'ютеризації. Об'єктно-орієнтований дизайн є однією із ключових стадій процесу розробки програмного забезпечення. Теорія та методологія аналізу та дизайну утворюють блок фундаментальних знань та навичок, необхідних фахівцю у галузі програмної інженерії. У курсі розглядаються усталені методи та практики об'єктно-орієнтованого аналізу, взірцеві рішення та підходи у об'єктно-

орієнтованому дизайні. Особливу увагу приділено практичним завданням із максимальним наближенням задач до реальних професійних.

Багатозадачне та паралельне програмування

7 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок,, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу - ознайомлення з основними поняттями паралельних обчислювальних систем та з методами паралельного та розподіленого програмування.

Завданням курсу є опанування різних технік створення паралельних програм, використовуючи методи синхронізації потоків та уникати можливих блокувань системи. Студенти ознайомляться з доступним інструментарієм в мові програмування Java, для синхронізації та покращення багатопотокових додатків. Буде надано повний опис важливих команд MPI для створення паралельних систем для багатопроцесорних суперкомп'ютерів з розподіленою пам'яттю. Важливим аспектом курсу є формування навичок написання звіту за отриманими результатами роботи, групове виконання завдань та презентація самостійно опрацьованих тем.

Практика навчальна

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; практичні заняття – 30 год.; самостійна робота - 60 год.)О.В.Кирієнко, старший викладач, О.М.Пєчкурова, старший викладач

Метою курсу є закріплення знань, отриманих при вивченні курсів «Мови програмування» і «Алгоритми та структури даних». Програма практики спрямована на поглиблене вивчення проблем застосування різних складних типів даних для побудови ефективних алгоритмів та на детальне ознайомлення з основними принципами роботи з файлами та графікою.
Взаємозв'язок курсів. Дисципліна «Навчальна практика» є нормативною дисципліною і є логічним завершенням нормативних курсів «Мови програмування» і «Алгоритми та структури даних»

Практика дослідницька

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; практичні заняття – 30 год.; самостійна робота - 60 год.)О.В.Кирієнко, старший викладач, О.М.Пєчкурова, старший викладач

Дослідницька практика покликана забезпечити поєднання теоретичних знань і практичних навичок у дослідженні суспільно-політичних процесів, стимулювати прагнення до їхнього творчого застосування, прийняття самостійних рішень, розв'язання нагальних проблем у реальних виробничих умовах. Передбачається аналітична, експертна та прогностична робота. У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- оволодіти основними прийомами реалізації графічного інтерфейсу програм;
- навчитися базовим елементам групової розробки програмного забезпечення;

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Введення в Хмарні технології

4 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець

Мета курсу - ознайомлення з Cloud Computing IaaS, PaaS, SaaS, сучасними рішеннями від Google та Microsoft.

Завданням курсу є розробка ефективних програмних застосувань з використанням Cloud Computing, аналіз запропонованих алгоритмів.

Розробка клієнт серверних застосувань

4д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець, асистент Т.А. Бабич

Мета курсу - набуття студентами знань з основних засобів та принципів побудови клієнт-серверних, Веб та розподілених застосувань на Java, а також здобуття навичок з розробки зазначених типів застосувань.

Завданням курсу є вивченню клієнт серверної архітектури. Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної. Загальнотеоретична частина передбачає засвоєння основних архітектурних принципів, вивчення можливостей мови Java для взаємодії по мережі, створення серверних сокетів, віддалений виклик методів, створення власного Веб-сервера, взаємодія зі сховищем даних. Практична частина передбачає самостійну реалізацію клієнт-серверних застосувань які виконують: взаємодію по мережі, віддалений виклик методів, обробку HTTP-запитів за допомогою власного Веб-сервера, взаємодію зі сховищем даних на прикладі NoSQL БД.

Архітектура прикладних програм рівня підприємства

5 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, асистент В.Р. Яблонський

Мета курсу - висвітлення набору інструментів та технологій, які надаються .NET Framework-ом для розробки складних систем з клієнт-серверною архітектурою. Надати студентам практичні навички розробки реальних проектів

Завданням курсу є отримання базових знань та навичок побудови складних клієнт серверних застосунків. Даний курс базується на технологіях з .Net Framework та мові програмування C#. В курсі звертається увага на ключові проблеми і аспекти розробки клієнт серверних застосунків.

Математика для Big Data та Data Science

5 семестр , 2 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС.

Мета курсу - навчитися використовувати математичний аналіз, лінійну алгебру, теорію ймовірності та статистику в різних завданнях Big Data та Data Science, зрозуміти будову моделей, зможете їх правильно обирати, покращувати та адаптувати.

Кібербезпека

6 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - висвітлення основних підходів до побудови та управління захистом комп’ютерної мережі які базуються на методиках та інструментарію що входить до типового Оперативного Центру Безпеки (Network Operation Center NOC).

Завданням курсу є застосування класичних методів захисту комп’ютерних мереж та систем; центральне місце займають дослідження кібератак. Детально розглядаються операційні системи Windows та Linux у розрізі дослідження можливого зловмисного втручання в роботу інформаційної системи. Розглядаються важливі складові інформаційної безпеки, зокрема мережеві протоколи, мережева інфраструктура, можливі методи зловмисного впливу на них та принципи мережевої безпеки. Проводиться огляд криптографії та інфраструктури публічних ключів а також їхній вплив на моніторинг інформаційної безпеки.Важливу роль в курсі приділено моніторингу безпеки, аналізу даних про вторгнення та реагування на інциденти пов’язані кібербезпекою.

Технології сучасних дата – центрів

6 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач Д.І. Черкасов

Мета курсу - ознайомлення з основними технологіями, які використовуються в сучасних дата-центрах, принципами побудови комунікаційних мереж сучасних підприємств і датацентрів, як їх невід'ємних складових

Завданням курсу є підготовка фахівців з технологій дата-центрів рівня CCNA компанії Cisco Systems, а також долучає додаткові матеріали з навчальних посібників, технічної документації та інформаційних джерел Інтернет. Особливу увагу приділено розгляду дата-центру як компонента мережі сучаснго підприємства. Навчальна задача курсу полягає у розвитку практичних здібностей в роботі з мережами на основі протоколів IP та IPv6, їх оптимізації та пошуку неполадок.

Адміністрування unix систем

6д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, старший викладач А.І. Чередарчук

Мета курсу - огляд методів віртуалізації та керування ресурсами. Курс спрямований на вивчення інструментарію адиініструтора чи девопса та можливостей сучасних операційних систем при роботі з хмарними та локальними ресурсами.

Завданням курсу є вивчення методів керування службами UNIX систем з використанням підходів CI/CD, використання легкої віртуалізації (контейнери під керуванням Kubernetes), системи керування конфігураціями (ansible) та підходу інфраструктура як код (terraform).

Інформаційна безпека мереж

6д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 2 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Метою і завданням навчальної дисципліни " Інформаційна безпека мереж" є висвітлення основних підходів до управління захистом комп’ютерної мережі які базуються на деяких методиках та інструментарію що входить до типового Оперативного Центру Безпеки (Network Operation Center NOC).

Основи операційних систем

6д. семестр , 4 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, доцент О.В. Франчук

Мета курсу - ознайомлення із базовими принципами роботи найвідоміших операційних систем.

Завданням курсу є. розгляд відомих системних служб: IIS та SharePoint. Системи сімейства Windows буде представлено на основі ОС MS Windows Server 8. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонки Windows PowerShell. Системи сімейства unix буде представлено на основі ОС FreeBSD. Пропонується на розгляд будова та компіляція ядра системи. Огляд основних системних процесів, рівні запуску, періодичне виконання команд, система портів, система бібліотек, система. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонок bash, zsh, tcsh.

Основи технологій Big Data

7 семестр , 4 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС

Основними завданнями курсу є: оволодіння основними поняттями в галузі великих даних, знайомлення з принципами організації сховищ великих даних, із базовими алгоритмами збереження та пошуку у сховищі великих даних, ознайомлення із переліком задач, що відносяться до організації роботи з великими даними, та способами рішення таких задач, формування навичок з реалізації сховища великих даних, організації процесів роботи зі сховищем, типового аналізу великих даних.

Прикладне програмування мобільних систем на основі ОС Android

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач А.І. Чередарчук

Мета курсу - вивчення методів розробки прикладних програм для роботи під керуванням операційної системи Android, розуміння основних етапів роботи програми, взаємодії з операційною системою та ресурсами приладу, використання популярних інструментів, наприкладGoogle API. Починаючи з 2023 року можна проходити навчання як з використанням мови програмування Java так і Kotlin

Завданням курсу є вступ в програмування додатків для мобільних систем. Огляд платформи Android, середовища Android Studio та основних компонент. Курс спрямований на вивчення інструментарію розробника та можливостей прикладних програм і готує до міжнародного тесту на статус Associate Android Developer.

Технологія веб-програмування Ruby on Rails

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач П.О. Захоженко

Мета курсу -новітні технології веб-програмування, реалізованим у фреймворці Ruby on Rails. В рамках даного курсу розглядаються основи мови Ruby і детально, на прикладах, розбираються ключові аспекти Ruby on Rails.

Завданням курсу є вивчення особливості мови Ruby: синтаксичні конструкції, основні типи і структури даних, об'єктну модель, функціональні елементи (blocks, procs, lambdas) і метапрограмування. Також розглядається Rack: інтерфейс для імплементації веб-серверів на Ruby і веб-застосунки, написані на Rack-сумісних мікро-фреймворках (Sinatra, Roda). Потім студенти опановують різні аспекти Ruby on Rails фреймворка починаючи з основи - Router, Models, Views, Controllers (MVC) і продовжуючи різною типовою для веб-застосунків функціональністю та її імплементацією на Rails. Зокрема, розглядається: аутентифікація, авторизація, операції, що виконуються в фоновому режимі (background/async operations), інтернаціоналізація, робота з client-side (JavaScript), відправка електронних листів (emails), real-time client-server communication (websockets) тощо. Також розглядається автоматизоване тестування як необхідний аспект розробки якісного коду і методи імплементації різних типів автоматичних тестів в Rails. Крім того, певний час приділяється методам масштабування (scaling) Rails застосунків. Впродовж усього курсу окрема увага спрямовується на важливість стилю написання коду, а саме його відповідності загальноприйнятим в середовищі Ruby-програмістів конвенціям. методологією.

Математичні методи обробки зображень

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.)О.А.Бучко, доцент,кандидат технічних наук

Упродовж навчального курсу студенти ознайомляться із математичними і практичними методами цифрової обробки зображень. Розглядаються алгоритми зміни яскравості, фільтрації зображень, сегментації, аналіз гістограми, перетворення Фур'є для обробки зображень в частотній області. Приділяється увага методам знаходження об'єкта на зображенні представленні його форми та опису. Особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв'язання відповідних практичних задач.

Інформаційний пошук

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 105 год.; аудиторні години – 36 год.; лекції – 24 год.; практичні заняття – 12 год.; самостійна робота - 69 год.), А.М.Глибовець, професор, доктор технічних наук

Інформаційний пошук, поєднав в собі роботу бібліотекарів і інформатиків в середині XX століття. Бурхливий розвиток мережі Інтернет став потужним імпульсом розвитку цієї дисципліни. Сучасний інформаційний пошук – це мільони користувачів, грандіозні об'єми даних, потужні обчислювальні

системи, витонченні алгоритми. Для вирішення поставленої задачі, пошуку інформації, що відповідає потребі користувача, застосовуються методи машинного навчання, аналіз мультимедійної інформації, комп'ютерна лінгвістика, геоінформаційні сервіси, досліджується психологія користувачів і їх соціальні зв'язки, зручність інтерфейсу і т.д. Метою курсу є ознайомлення студентів з проблемами класичного інформаційного пошуку в веб, включаючи суміжні задачі класифікації і кластеризації текстів.

Програмування на C#

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.), Б.Р.Яблонський, асистент

Метою і завданням навчальної дисципліни "Програмування на C#" є висвітлення набору інструментів та технологій, які надаються .NET Framework-ом для розробки застосунків. Надати студентам практичні навички розробки реальних проектів.

Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної.

Загальнотеоретична частина передбачає базове вивчення технологій та інструментів .NET Framework.

Практична частина передбачає базове практичне вивчення та освоєння технологій та інструментів .NET Framework.

Взаємозв'язок курсів. Студент повинен знати: процедурне, базові комп'ютерні алгоритми, бути знайомим хоча б з однією з об'єктно-орієнтованих мов програмування (C++, Java, C#). Надалі проходження курсу є передумовою для подальшого вивчення курсів по .NET Framework.

Автоматизація роботи з програмними проектами мовою Java

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.),, асистент М.В. Андрощук

Даний курс орієнтований на студентів, що прослухали базові курси програмування, знайомі з алгоритмами і вже готові почати роботу з більшими проектами та складнішими завданнями. В цьому курсі ми познайомимося з двома найбільш поширеними фреймворками, що використовуються для автоматизації процесів роботи з проєкт мовою Java, а саме Maven та Gradle. Після цього ми почнемо знайомство з фреймворком Spring Boot. Основна увага в цьому курсі буде приділена базовим поняттям даного фреймворку, а саме роботі Annotation Processor. Окремо зупинимося на використанні спеціалізованих бібліотек тестування. Частина курсу буде орієнтована на розуміння правильного процесу розробки та супроводу проєкт. Студенти будуть знайомитися з Continues Delivery та Release Strategy на базі GitLab, Jenkins та інших фреймворків

Методи та засоби збору чутливої інформації

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), Т.А.Бабич, асистент

У курсі буде розказано про приватність інформації: особистої, цільових систем тощо. Будуть розглянуті методи отримання інформації як з відкритих джерел, та за рахунок ручного отримання інформації. Зокрема буде розглянута специфіка роботи з людським фактором, так звана соціальна інженер

Інформаційна безпека веб-застосунків

5семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), Т.А.Бабич, асистент

ВИМОГИ: знання основ розробки серверних та клієнтських веб-застосунків, протоколу HTTP, робота з базами даних. У курсі буде розглянуті різноманітні вразливості у веб-застосунках(їх компонентах тощо) та проблеми що до них призводять. Зокрема методологія пошуку вразливостей та їх усунення.

Комп’ютерна вірусологія

5семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –26 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 64 год.), О.В.Кирієнко, старший викладач.

Курс надає загальний огляд історії розвитку комп'ютерних вірусів та інших шкідливих програм. Він має забезпечити основи теоретичної підготовки і фактичних знань для глибшого розуміння слухачами проблем, пов'язаних з безпекою комп'ютерних програм та інформації, надати підґрунтя для оволодіння навичками забезпечення загальної безпеки комп'ютерних систем та необхідних знань і навичок щодо захисту інформаційних ресурсів від комп’ютерних вірусів. Метою курсу є ознайомлення слухачів з основними різновидами існуючих шкідливих програм, засобами боротьби з ними, прийомами ліквідації нанесених ними ушкоджень та запобігання втратам. В курсі розглядаються тенденції, теорії, перспективи та практичні методи, що відносяться до кіберзлочинності.

Мова програмування Swift

5семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О.Франків. асистент

Даний курс присвячено вивченню мови програмування Swift з усіма її особливостями. Слухачі курсу навчаться не лише використовувати базові операції чи керувати пам'яттю, але й познайомляться з протокольно орієнтованим програмуванням та навчаться поєднувати різні парадигми програмування для забезпечення максимальної продуктивності та підтримуваності коду.

Даний курс є базовим для сертифікатної програми "Програмування під iOS" і є вкрай бажаним для прослуховування студентам, що бажають її пройти.

Основи роботи з фреймворком Spring Boot

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5.5 кредити ЄКТС., (загальна кількість годин – 165 год.; аудиторні години –54 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота - 111 год.), М.В.Андрощук, асистент

Цей курс знайомить студентів з основними можливостями фреймворку Spring Boot. Вході курсу студенти будуть вивчати основні анотації та їх життєвий цикл (DI, IoC),познайомляться з стартерами та розберуться як використовувати різні профілі. В ходіцього курсу студенти навчаться основам роботи з базами даних з використанням SpringData. Особлива увага буде приділена процесу логування з використанням спеціалізованих бібліотек (Slf4j, Log4j, logback). Цей курс продовжить знайомство з тестуванням і навчить проводити інтеграційне тестування

Схематотехніка

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3.5 кредити ЄКТС (загальна кількість годин – 105 год.; аудиторні години –36 год.; лекції – 18 год.; практичні заняття – 18 год.; самостійна робота - 69 год.), Я.І.Вознюк, асистент

Методи та засоби обробки інформації

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 зал. б., (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.), Я.І.Вознюк, асистент

Курс присвячений методам та засобам обробки інформації, як поступає до нас через певні проміжки часу, тобто аналізу, моделюванню та прогнозування часових рядів. У курсі ви дізнаєтесь, як влаштовано світ сьогодні (моделювання) і що буде завтра (прогнозування). Розглядаються методи виділення тренду та періодичної складової, побудова авто кореляційної (АКФ) та часткової авто кореляційної (ЧАКФ) функції, моделювання часових рядів за допомогою АРІМА - моделей. Також розглядається теорія прогнозування стаціонарних часових рядів за умови відомої АКФ (або спектральної щільності) і в умовах спектральної невизначеності. У якості засобів обробки інформації розглядаються електронні таблиці, статистичні пакети та мова програмування Python.

Низькорівневі вразливості програмного забезпечення

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), Т.А.Бабич, асистент

ВИМОГИ: знання з розробки на мові програмування С, та розуміння роботи з пам'яттю. У курсі буде розглянуті різноманітні вразливості у програмному коді та проблеми що до них призводять. Зокрема методологія пошуку вразливостей та їх усунення. Також буде розглянуто робота з ядрами та компонентами різноманітних операційних систем.

Практичні аспекти роботи з базами даних в Spring Boot

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), М.В.Андрощук, асистент

Цей курс присвячений особливостям роботи з базами даних в фреймворку Spring. В цьому курсі ми докладно познайомимося з Entity, а саме наслідуванням, зв’язками,нюансами Lazy та Eager завантаження. Студенти познайомляться з особливостями роботи з різними типами реляційних та нереляційних баз даних. Також будуть розглянуті наступні питання: Entity Manager, Entity Lifecycle, JPQL, flyway\liquibase, Hibernate, Criteria Api, Spring Data

Розробка iOS додатків

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), О.О.Франків, асистент

Метою даного курсу є ознайомлення слухачів з тонкощами роботи операційної системи iOS та засобів для створення додатків у ній. Курс умовно можна поділити на 3 частини.

У першій буде детально розглянуто саму операційну систему, особливості виконання користувацького коду, отримання дозволів, тощо. Другу частину буде присвячено вивченню UIKit, а також значну увагу буде приділено CoreAnimation та CoreGraphics, що дозволить користувачам отримати фундаментальні знання та інтуїтивне розуміння інструментарію. У третій частині слухачі отримають можливість познайомитись зі SwiftUI – новим фреймворком для розробки додатків, що використовує функціональний підхід до побудови UI.

Цей курс є другим і головним в сертифікатній програмі "Програмування під iOS".

Машинне навчання та доповнена реальність на мобільних пристроях на базі iOS

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС . (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), О.О.Франків, асистент

В контексті даного курсу слухачі отримають можливість познайомитись з особливостями та обмеженнями використання таких ресурсозатратних технологій як ML та AR, а також розглянути роботу

Core ML, ML Kit, AR Kit, Core AR та Multipeer Connectivity. З огляду на стрімкий розвиток даних технологій, більша частина курсу буде присвячена дослідницькій та проектній роботі.

Даний курс є частиною сертифікатної програми "Програмування під iOS".

Робота в середовищі Apple

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), О.О.Франків, асистент

Увагу даного курсу зосереджено на особливостях роботи з AppStore та налагодженню інфраструктури повного циклу створення додатку, як от автоматизація збирання додатку, залучення тестувальників, підготовка до публікації в AppStore. По завершенню курсу слухачі будуть мати чітке розуміння, як працює система контролю додатків як в AppStore, так і безпосередньо на кожному пристрої Apple.

Даний курс є частиною сертифікатної програми "Програмування під iOS".

Вибрані фреймворки для iOS

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; семінари – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О.Франків, асистент

Впродовж проходження даного курсу слухачі розглядають найбільш часто вживані фреймворки для роботи з картами, медіа, мобільними БД, сповіщеннями, тощо. Курс має на меті розширити компетенції слухачів у розробці додатків різної складності, а практичні заняття дозволяють отримати досвід роботи із затребуваними технологіями.

Вступ до мікросервісної архітектури з використанням Spring Boot

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), М.В.Андрощук, асистент

Цей курс розкриває роботу в мікросервісному середовищі в фреймворку Spring. В цьому курсі ми познайомимося Docker та контейнеризацією застосунків.. Студенти познайомляться з налаштуванням збирання, збереження і обробки даних про роботу застосунку. Окремо розглядаються технології комунікації між серверами: JMS, REST, gRPC.

Інформаційна безпека цільових систем

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), А.І.Чередарчук, асистент

Курс, що ставить на меті узагальнити, доповнити та структурувати загальні знання з інформаційної безпеки. Буде розглянута робота з усією технічною інфраструктурою на різних рівнях.

Комп'ютерна графіка

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.), О.А.Бучко, доцент,кандидат технічних наук

Упродовж навчального курсу студенти ознайомляться із математичними основами і практичними методами комп'ютерної графіки. Розглядаються алгоритми побудови фракталів, геометричні перетворення, інтерполяція, алгоритми побудови 3-D об'єктів, освітлення та зафарбування. Студенти навчаться відтворювати графічні 3Д моделі без застосування бібліотеки OpenGL, а також ознайомляться

з бібліотекою OpenGL. Особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв'язання відповідних практичних задач.

Реактивне програмування в iOS

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О. Франків, асистент

Метою даного курсу є ознайомити слухачів з реактивним підходом до програмування, що у зв'язці з елементами функційного програмування дозволяє створювати стабільні та швидкі мобільні додатки. В контексті курсу пропонується розглянути RxSwift і ознайомитись не лише зі способами застосування даної технології, але й деталями її реалізації. Курс також приділяє увагу фреймворку Combine, що є більш нативною альтернативою першому. Студенти навчаються використовувати різні парадигми програмування і різні підходи для створення якісного програмного продукту.

122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Мови програмування

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години –56 год.; лекції – 28 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота - 94 год.), М.М.Глибовець, професор, доктор фіз.. мат. Наук

Навчальна дисципліна " Мови програмування " є базовою в плані підготовки студентів і спрямована на вивчення теоретичних та методологічних основ побудови програм на мовах програмування високого рівня з урахуванням сучасних концепцій і тенденцій розвитку, оволодіння інструментальними засобами створення таких програм, отримання практичних навичок розробки програмного забезпечення при вирішенні прикладних задач різного ступеня складності. При вивченні дисципліни, студенти познайомляться з базовими поняттями мов програмування: програма, компілятор, інтерпретатор, платформа, віртуальна машина. На лекціях студенти отримають знання з основ процедурного та об'єктно-орієнтованого програмування та познайомляться з мовою програмування Java. На лабораторних заняттях студенти закріплять отримані теоретичні знання, а також опанують інтегроване середовище розробки, та отримають навички створення, запуску, тестування та налагодження в ньому своїх програм.

Курс " Мови програмування " забезпечує студентів теоретичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як " Алгоритми та структури даних ", " Архітектура обчислювальних систем ", " Процедурне програмування ", ", " Об`єктно-орієнтоване програмування", " Фуекціональне програмування", " Логічне програмування"

Алгоритми та структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години –52 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 26 год.; самостійна робота - 98 год.), М.М.Глибовець, професор, доктор фіз.. мат. Наук

Широке розповсюдження інформаційних технологій, науково-технічний прогрес, проникнення інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери людської діяльності висувають нові, підвищені

вимоги до підготовки фахівців спеціальності 122 "Комп'ютерні науки". Сучасний професіонал у цій галузі повинен володіти цілим рядом компетенцій, серед яких особливе місце займають загальнонаукові та загально технічні компетенції, або, іншими словами – фундаментальні знання. У загальному випадку, навчальна дисципліна "Алгоритми та структури даних" розглядає такі питання, як формалізація понять "алгоритм", "структура даних" та дослідження формальних алгоритмічних систем; загальні принципи побудови ефективних алгоритмів; сучасні методи дослідження та аналізу алгоритмів; способи та механізми реалізації ефективних алгоритмів у конкретних застосуваннях; формальне доведення алгоритмічної нерозв'язності ряду задач; класифікація задач, визначення і дослідження класів складності; асимптотичний аналіз складності алгоритмів; дослідження та аналіз рекурсивних алгоритмів; отримання явних функцій трудомісткості для порівняльного аналізу алгоритмів; розробка критеріїв порівняльного оцінювання якості алгоритмів.

Організація та обробка електронної інформації

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач Р.Б. Сініцина

Мета курсу - забезпечити основи теоретичної підготовки і фактичних знань для глибшого розуміння слухачами проблем, пов'язаних з побудовою інформаційних систем, надати підґрунтя для оволодіння навичками організації інформаційних потоків та інформаційної архітектури застосувань.

Завданням курсу є опанування загальними методами організації інформаційних потоків, будування моделей та схем електронних документів, інформаційної архітектури застосувань та інформаційного пошуку, засвоєння базових знань з новітніх технологій хмарних обчислень та мов розмітки, використання інтерфейсів середовища програмування та програмні системи, призначені для автоматизації процесу створення програмного забезпечення (ПЗ). На заняттях увага студентів акцентується на систематизації методів вирішення типових задач моделювання інформаційних систем, ознайомленні з новітніми програмними засобами та засвоєнні основ мов розмітки, форматів обміну даними та побудові інформаційних схем. Розглядаються технології хмарних обчислень, он-лайн документообігу та пошукових систем для існуючих реалізацій. Студент повинен оволодіти: базовими поняттями організації інформаційних систем, систем документообігу, способів структурування та пошуку і інформації, мов XML, UML.

Архітектура обчислювальних систем

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.), О.В.Франчук, доцент, кандидат технічних наук

АНОТАЦІЯ

Дисципліна “Архітектура обчислювальних систем” є нормативною дисципліною для студентів 1-ого року навчання бакалаврської програми “Комп’ютерні науки”.

Розглядаються базові принципи будови фон-нейманівського комп‘ютера, основи двійкової арифметики, комп‘ютерне подання чисел (прямий, зворотний та додатковий коди). Значна увага приділяється питанням організації комп’ютерних систем та їх архітектурі на логічному рівні, рівням набору команд та операційної системи.

Практична частина передбачає засвоєння навиків роботи з командним процесором ОС Windows, опанування засобів розробки командних файлів для маніпуляцій з об‘єктами файлової системи Windows. Розглядається система команд (мова асемблера) на прикладі процесора Intel 8086/88.

The discipline "Architecture of computing systems" is a mandatory discipline for students of the 1st year of study of the Bachelor's program "Computer Science".

The basic principles of the structure of the von Neumann computer, the basics of binary arithmetic, computer representation of numbers (direct, inverse and additional codes) are considered. Considerable attention is paid to the organization of computer systems and their architecture at the logical level, the levels of the command set and the operating system.

The practical part involves mastering the skills of working with the command processor of the Windows OS, mastering the means of developing command files for manipulating objects of the Windows file system. The command system (assembly language) is considered using the Intel 8086/88 processor as an example.

Курс “ Архітектура обчислювальних систем ” забезпечує студентів теоретичною та практичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як “Організація та обробка електронної інформації”, “Процедурне програмування”.

The discipline "Architecture of computer systems" provides students with a theoretical and practical basis for studying such normative disciplines as "Organization and processing of electronic information", "Procedural programming".

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є підготовка висококваліфікованих розробників програмного забезпечення, які володіють знаннями про архітектуру комп'ютерних систем, можуть використовувати ці знання для системного програмування і розробки елементів операційних систем, розробляти програми на Асемблері.

Завданням курсу є навчити студентів навичкам низькорівневого програмування та використанню інструментальних засобів програмування, що входять до складу ОС Windows і дозволяють створювати командні файли для роботи з об’єктами файлової системи ОС.

Бази даних та інформаційні системи

3,4,4д семестр, 2,4,4 год/тижд., 2 заліки, екзамен,9 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 270 год.; аудиторні години –104 год.; лекції – 52 год.; практичні заняття – 52 год.; самостійна робота - 166 год.), Н.М.Гулаєва, доцент, кандидат фіз..-мат. нау

Навчальна дисципліна «Бази даних та інформаційні системи» ґрунтується на дисциплінах «Дискретна математика», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Мови програмування» та є основою для дисциплін «Методи розробки програмних систем», «Аналіз великих даних (Big Data)», «Нереляційні бази даних» тощо. Під час вивчення цієї дисципліни студенти набудуть: I. загальних компетентностей: a. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. b. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. c. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. d. ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. e. ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. f. ЗК9. Здатність працювати в команді. g. ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним. II. спеціальних (фахових, предметних) компетентностей: a. СК10. Здатність застосовувати методології, технології та інструментальні засоби для управління процесами життєвого циклу інформаційних і програмних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог замовника. b. СК15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування. Результатами навчання є: a. ПР10. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнтсерверних застосувань, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, створювати розподілені бази даних, сховища та вітрини даних, бази знань, у тому числі на хмарних сервісах, із застосуванням мов веб-програмування. b. ПР11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт). c. ПР15. Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктно-орієнтованої методології проектування при розробці і дослідженні функціональних моделей організаційноекономічних і виробничо-технічних систем. 2. Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Бази даних та інформаційні системи» є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок в одній з найактуальніших галузей інформаційних технологій – організації роботи з базами даних та інформаційними системами; наголос зроблено на реляційних базах даних.

Методи проектування алгоритмів

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС , М. М. Глибовець, доктор фізико-математичних наук, професор, О. В. Франчук, кандидат техннічних наук, доцент, О.С.Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент.

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна "Методи проектування алгоритмів" включає основні розділи і поняття з основ проектування ефективних алгоритмів, оцінювання часової і ємкісної характеристики алгоритмів. Центральне місце посідає аналіз алгоритмів з акцентом на доведення коректності та визначення часових оцінок. У курсі детально розглядаються перебірні методи (грубої сили) та евристичний підхід до вирішення задач класу NP, прикладні методи комбінаторної оптимізації. Значна увага приділяється методам: розділяй і пануй, бектрекінгу, жадібному, динамічному програмуванню. Усі підходи, методи, алгоритми уточнюються розглядом типових прикладів та їх програмуванню як на лекціях так і на практичних заняттях.

Навчальна дисципліна "Методи проектування алгоритмів" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступня "бакалавр" спеціальності 122 "Комп'ютерні науки".

На заняттях викладачі користуються власним презентаційним матеріалом та демонструють практичну частину на комп'ютері.

До форм семестрового контролю відносяться: контрольні роботи, активність на заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

Курс "Методи проектування алгоритмів" забезпечує студентів теоретичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як "Процедурне програмування", "Об`єктно-орієнтоване програмування", "Функціональне програмування", " Логічне програмування".

The discipline "Methods of designing algorithms" includes the main sections and concepts on the basics of designing effective algorithms, assessing the temporal and capacitive characteristics of algorithms. The central place is occupied by the analysis of algorithms with an emphasis on proving the correctness and determining time estimates. The course examines in detail the sorting methods (brute force) and heuristic approach to solving problems of the NP class, applied methods of combinatorial optimization. Considerable attention is paid to methods: divide and dominate, backtracking, greedy, dynamic programming.

All approaches, methods, algorithms are specified by considering typical examples and programming them both at lectures and in practical classes.

The discipline "Methods of designing algorithms" is a basic academic discipline and is studied in accordance with the curriculum for the training of specialists of the educational foot "bachelor" of specialty 122 "Computer Science".

In the classroom, teachers use their own presentation material and demonstrate the practical part on a computer.

The forms of semester control include: tests, activity in the classroom. The final semester control is carried out in the form of an exam.

The course "Methods of designing algorithms" provides students with a theoretical basis for studying such normative disciplines as "Procedural programming", "Object-oriented programming", "Functional programming", "Logical programming".

Пререквізити: базові знання з математичного аналізу, програмування; бажаним є прослуховування курсу «Алгоритми та структури даних».

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання даної навчальної дисципліни є отримання студентами ґрунтовної математичної підготовки та знань теоретичних, методичних і алгоритмічних основ проектування алгоритмів різного класу складності для їх використання під час вирішення прикладних і наукових завдань у сфері інформаційних систем і технологій, забезпечення теоретичної та інженерної підготовки фахівців у галузі проектування, впровадження та використання ефективних алгоритмів в різних прикладних областях.

Основи побудови комп`ютерних мереж

4д. семестр, 6 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - технологій сучасних комунікаційних мереж, розгляд базових понять, технологій, протоколів.

Завданням курсу є розгляд базових понять та загальних принципів організації мереж. Приділено увагу найбільш поширеній технології побудови локальних мереж - Ethernet, принципам IP-адресації, запропоновано підходи для побудови невеликих мереж. Курс базується на навчальній програмі Cisco Certified Network Associate (CCNA), Routing and Switching (R&S), частина 1, компанії Cisco Systems. Отримані знання складають основу для подальшого вивчення мережевих технологій - курсів, базованих на інших складових CCNA R&S, та технологій сучасних дата центрів.

Основи штучного інтелекту

5 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор М.М. Глибовець, старший викладач В.В. Гуминський.

Мета курсу - висвітлення основних підходів до проектування і програмування інтелектуальних програмних систем, які базуються на знаннях, орієнтовані на розв'язання недостатньо формалізованих задач, та які вимагають постійного розвитку і реорганізації

Завданням курсу є вивчення основ штучного інтелекту та розуміння основних підходів, які використовуються для створення його систем. Вивчаються роль знань, особливості їх отримання, представлення, подання при різних підходах у створенні систем ШІ та їх використанні. Розглядаються особливості побудови одного з найпоширеніших видів систем ШІ - "класичних" експертних систем, а також сучасні підходи до створення таких систем - зокрема, роль і значення застосування в сучасних системах штучного інтелекту штучних нейронних мереж, машинного та глибокого навчання, генетичних алгоритмів.

Функціональне програмування

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС , В.С.Проценко, кандидат фізико-математичних наук, доцент, Ю.О. Ющенко, кандидат фізико-математичних наук, доцент, М. Картавий, асистент.

АНОТАЦІЯ

Дисципліна «Функціональне програмування» є нормативною дисципліною для студентів 3-го року навчання спеціальності «Комп`ютерні науки». Курс викладається у 1 семестрі і в ньому студенти вивчають мову програмування Haskell.

Мова Haskell створювалася як стандарт мови функціонального програмування, в якій реалізуються всі відомі концепції функціонального програмування. Оволодівши мовою Haskell легко зрозуміти як ефективно використовувати елементи функціональності в мовах Java, Clojure, Scala.

Студенти повинні знати основи дискретної математики та програмування на мові Java або Ci++ (в об»ємі одного семестру). Студенти повинні вміти ефективно застосовувати отримані знання для розв′язку прикладних задач.

До форм семестрового контролю відносяться: щонедільні самостійні роботи, активність на практичних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

The discipline “Functional programming” is a normative discipline for students of the 3rd year of study in the specialty “Computer science”. The course is taught in 1 semester and in it students learn the Haskell programming language.

The Haskell language was created as a functional programming language standart. In which all known functional programming concepts are implemented. Having mastered the Haskell language, it is easy to undestend how to effectively use the elements of functionality in the Java, Clojure, Scala languages.

Student must know the basics of discrete mathematics and programming in Java or Ci++ (one semester). Student must be able to effectively apply the acquired knowledge to solve applied problems.

Forms of semester control include: control independent work, activity in practical classes. The final semester control is conducted in the form of an exam.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу навести основні концепції функціонального програмування, котрі реалізовані в мові програмування Haskell, і показати як їх можна використовувати для розв»язання практичних задач. Познайомити студентів з системою типів даних мови Haskell, кортежами, списками, деревами і іншими структурами даних, в тому числі нескінченними. Надати теоретичні і практичні навички в роботі з

монадами: Maybe, List, State, введення-виведення та синтаксичними аналізаторами. Навчити як працювати з засобами управління проектом.

Логічне програмування

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції –16 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота - 80 год.), Ю.О.Ющенко, доцент, кандидат фіз..- мат. наук

Навчальна дисципліна «Логічне програмування» (ЛП) ґрунтується на дисциплінах «Дискретна математика», «Мови програмування», «Алгоритми та структури даних», «Бази даних та інформаційні системи», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Функціональне програмування», «Основи штучного інтелекту» та є невід'ємною часткою знань та вмінь фахівців в галузі комп'ютерних наук.
Під час вивчення даної дисципліни студенти набудуть:
I. загальних компетентностей:
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.
II. спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:
СК3. Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем.
СК8. Здатність проектувати та розробляти програмне забезпечення із застосуванням різних парадигм програмування: узагальненого, об'єктно-орієнтованого, функціонального, логічного, з відповідними моделями, методами й алгоритмами обчислень, структурами даних і механізмами управління.
III. Програмні результати навчання
ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.
ПР9. Розробляти програмні моделі предметних середовищ, вибирати парадигму програмування з позицій зручності та якості застосування для реалізації методів та алгоритмів розв'язання задач в галузі комп'ютерних наук.

Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Логічне програмування» є ознайомити студентів із спеціальними знаннями щодо застосування математичної логіки для формалізації та розв'язку широкого класу задач, включаючи логічні і комбінаторні задачі та задачі штучного інтелекту, надати студентам розуміння розбіжності декларативних засобів програмування від імперативних.

Багатозадачне та паралельне програмування

7 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок,, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу - ознайомлення з основними поняттями паралельних обчислювальних систем та з методами паралельного та розподіленого програмування.

Завданням курсу є опанування різних технік створення паралельних програм, використовуючи методи синхронізації потоків та уникати можливих блокувань системи. Студенти ознайомляться з доступним інструментарієм в мові програмування Java, для синхронізації та покращення багатопотокових додатків. Буде надано повний опис важливих команд MPI для створення паралельних систем для багатопроцесорних суперкомп'ютерів з розподіленою пам'яттю. Важливим аспектом курсу є формування навичок написання звіту за отриманими результатами роботи, групове виконання завдань та презентація самостійно опрацьованих тем.

Інтелектуальні мережі

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції –14 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота - 78 год.), Гуминський В.В., кандидат фізико-математичних наук

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна "Інтелектуальні мережі" є нормативною для студентів 4-ого року навчання спеціальності “Комп’ютерні науки”. Курс складається з двох частин.

Курс "Інтелектуальні мережі" присвячений інтелектуалізації (семантизації) сучасних інформаційних технологій та перспективам їх розвитку. Курс складається з двох частин. В першій частині розглядається : семантичний веб та стек його технології. Представлення даних, кодування символів, унікальна ідентифікація ресурсів, мова розширеної розмітки. Семантична модель RDF та її серіалізація. Подання знань за допомогою онтологій. Мова запитів до RDF сховищ SPARQL.

Друга частина курсу присвячена семантизації систем знань, їх видобуванню та обробці. Розглядаються семантичні wiki та семантичні електронні бібліотеки, мультимедійні бази даних. Методи інтелектуального аналізу даних. Технології великих даних «Big Data». Інтелектуальні програмні агенти, семантичний грід та хмарні обчислення.

Студенту пропонується логіко понятійний апарат, необхідний для засвоєння викладених технологій, а також приклади їх практичного застосування.

Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при засвоєнні комплексу спеціальних дисциплін та написанні дипломних проектів.

The educational discipline "Intelligent networks" is normative for students of the 4th year of study of the specialty "Computer science". The course consists of two parts.

The course "Intellectual Networks" is dedicated to the intellectualization (semanticization) of modern information technologies and their development prospects. The course consists of two parts. The first part examines: the semantic web and its technology stack. Data representation, character encoding, unique identification of resources, extended markup language. RDF semantic model and its serialization. Presentation of knowledge using ontologies. SPARQL query language for RDF repositories.

The second part of the course is devoted to the semanticization of knowledge systems, their extraction and processing. Semantic wikis and semantic electronic libraries, multimedia databases are considered. Methods of intelligent data analysis. "Big Data" big data technologies. Intelligent software agents, semantic grid and cloud computing.

The student is offered the logical and conceptual apparatus necessary for mastering the presented technologies, as well as examples of their practical application.

The knowledge and practical experience that will be gained during the course will allow to significantly expand the opportunities of students in mastering a complex of special disciplines and writing diploma projects.

До форм семестрового контролю відносяться: контрольні роботи, колоквіум, активність на практичних заняттях. Модульні контрольні роботи. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни «Інтелектуальні мережі» є ознайомлення студентів з семантизацією та інтелектуалізацією сучасних ІТ. Все більшого поширення та застосування технологій Семантичного Вебу.

Завданням курсу э навчити студентів певним навичкам роботи з стеком технологій семантичного вебу. Представлення даних з використанням системи Unicode кодування символів (UTF8), унікальна ідентифікація ресурсів (URI), мова розширеної розмітки XML . RDF моделлю - графом та його серіалізацією (RDF/XML, Turtle). Подання знань за допомогою онтологій. Мовою опису онтологій OWL. Мовою запитів до RDF сховищ SPARQL. Набути певний досвід роботи з семантичними wiki, семантичними електронними бібліотеками, мультимедійними базами даних. Познайомити студентів з задачами та методами інтелектуального аналізу даних, технології великих даних «Big Data». Особливий інтерес представляє набуття студентами досвіду роботи з інтелектуальними програмними агентами, семантичним грідом та хмарними обчисленнями.

Комп'ютерна графіка

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., О. А. Бучко к. н. технічних наук, доцент; О. М. Пєчкурова старший викладач.

Упродовж навчального курсу студенти ознайомляться із математичними основами і практичними методами комп'ютерної графіки. Розглядаються алгоритми побудови фракталів, геометричні перетворення, інтерполяція, алгоритми побудови 3-D об'єктів, освітлення та зафарбування. Студенти навчаться відтворювати графічні 3Д моделі без застосування бібліотеки OpenGL, а також ознайомляться з бібліотекою OpenGL. Особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв'язання відповідних практичних задач.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Електроніка та цифрова електроніка

3семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 105год.; аудиторні години – 36 год.; лекції –18 год.; практичні заняття – 18год.; самостійна робота - 69 год.)Я.І.Вознюк, асистент

Математичні методи обробки зображень

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.)О.А.Бучко, доцент,кандидат технічних наук

Упродовж навчального курсу студенти ознайомляться із математичними і практичними методами цифрової обробки зображень. Розглядаються алгоритми зміни яскравості, фільтрації зображень, сегментації, аналіз гістограми, перетворення Фур'є для обробки зображень в частотній області. Приділяється увага методам знаходження об'єкта на зображенні представленні його форми та опису. Особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв'язання відповідних практичних задач.

Новітні Інтернет технології

3 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, асистент О.О. Кобзар

Мета курсу – є висвітлення основних частин процесу розробки веб-сайтів, ознайомлення із методами розбиття розробки на компоненти з метою злагодженої командної розробки, демонстрація використання сучасних технологій з метою економії часу розробки та використання готових open-source рішень у процесі розробки

Завданням курсу є вивченню теоретичних та прикладних аспектів галузі веб-розробки та поглиблене вивчення інструментів Frontend- та Backend-розробки, актуальних у цій галузі. Також окрема увага приділяється інструментам командної розробки, котрі дозволяють уникнути тих проблем, що найчастіше зустрічаються на відповідному ринку праці. Під час курсу на практичних прикладах розглядаються процеси побудови Frontend-only та Frontend+Backend-додатків разом із використанням відповідного програмного інструментарію.

Базові мережні технології

5 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - поглиблення і розвиток знань про комунікаційні мережі, здобуття практичних навичок налаштування базових мережевих сервісів, налаштування мережевого обладнання. Навчальна задача курсу полягає в набутті студентами розуміння логіки і сучасних трендів у проектуванні та використанні сучасних комп'ютерних мереж.

Завданням курсу є поглиблення знань технологій сучасних комунікаційних мереж, технології 2-го та 3-го рівнів OSI, побудова сучасних бездротових мереж. Кожна технологія розглядається в наступних аспектах: загальна концепція, налаштування, методи відлагодження. В кожній темі освітлюються деталі, які впливають на безпеку. Курс базується на версії 7.0 навчальної програми Cisco Certified Network Associate (CCNA), Switching, Routing, and Wireless Essentials (SRWE), компанії Cisco Systems. Отримані знання забезпечують основу для практичної діяльності в галузі мережевих технологій, зокрема, для розробки мережевих програмних застосувань.

Введення в Хмарні технології

4 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець

Мета курсу - ознайомлення з Cloud Computing IaaS, PaaS, SaaS, сучасними рішеннями від Google та Microsoft.

Завданням курсу є розробка ефективних програмних застосувань з використанням Cloud Computing, аналіз запропонованих алгоритмів.

Розробка клієнт серверних застосувань

4д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець, асистент Т.А. Бабич

Мета курсу - набуття студентами знань з основних засобів та принципів побудови клієнт-серверних, Веб та розподілених застосувань на Java, а також здобуття навичок з розробки зазначених типів застосувань.

Завданням курсу є вивченню клієнт серверної архітектури. Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної. Загальнотеоретична частина передбачає засвоєння основних архітектурних принципів, вивчення можливостей мови Java для взаємодії по мережі, створення серверних сокетів, віддалений виклик методів, створення власного Веб-сервера, взаємодія зі сховищем даних. Практична частина передбачає самостійну реалізацію клієнт-серверних застосувань які виконують: взаємодію по мережі, віддалений виклик методів, обробку HTTP-запитів за допомогою власного Веб-сервера, взаємодію зі сховищем даних на прикладі NoSQL БД.

Кібербезпека

6 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Мета курсу - висвітлення основних підходів до побудови та управління захистом комп’ютерної мережі які базуються на методиках та інструментарію що входить до типового Оперативного Центру Безпеки (Network Operation Center NOC).

Завданням курсу є застосування класичних методів захисту комп'ютерних мереж та систем; центральне місце займають дослідження кібератак. Детально розглядаються операційні системи Windows та Linux у розрізі дослідження можливого зловмисного втручання в роботу інформаційної системи. Розглядаються важливі складові інформаційної безпеки, зокрема мережеві протоколи, мережева інфраструктура, можливі методи зловмисного впливу на них та принципи мережевої безпеки. Проводиться огляд криптографії та інфраструктури публічних ключів а також їхній вплив на моніторинг інформаційної безпеки.Важливу роль в курсі приділено моніторингу безпеки, аналізу даних про вторгнення та реагування на інциденти пов'язані кібербезпекою.

Технології сучасних дата – центрів

6 семестр , 3 год./тижд.,залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач Д.І. Черкасов

Мета курсу - ознайомлення з основними технологіями, які використовуються в сучасних дата-центрах, принципами побудови комунікаційних мереж сучасних підприємств і датацентрів, як їх невід'ємних складових

Завданням курсу є підготовка фахівців з технологій дата-центрів рівня CCNA компанії Cisco Systems, а також долучає додаткові матеріали з навчальних посібників, технічної документації та інформаційних джерел Інтернет. Особливу увагу приділено розгляду дата-центру як компонента мережі сучаснго підприємства. Навчальна задача курсу полягає у розвитку практичних здібностей в роботі з мережами на основі протоколів IP та IPv6, їх оптимізації та пошуку неполадок.

Адміністрування unix систем

6д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, старший викладач А.І. Чередарчук

Мета курсу - огляд методів віртуалізації та керування ресурсами. Курс спрямований на вивчення інструментарію адиіністратора чи девопса та можливостей сучасних операційних систем при роботі з хмарними та локальними ресурсами.

Завданням курсу є вивчення методів керування службами UNIX систем з використанням підходів CI/CD, використання легкої віртуалізації (контейнери під керуванням Kubernetes), системи керування конфігураціями (ansible) та підходу інфраструктура як код (terraform).

Інформаційна безпека мереж

6д. семестр , 3 год./тижд.,залік, 2 кредити ЄКТС, асистент Я.І. Вознюк

Метою і завданням навчальної дисципліни " Інформаційна безпека мереж" є висвітлення основних підходів до управління захистом комп'ютерної мережі які базуються на деяких методиках та інструментарію що входить до типового Оперативного Центру Безпеки (Network Operation Center NOC).

Основи операційних систем

6д. семестр , 4 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС, доцент О.В. Франчук

Мета курсу - ознайомлення із базовими принципами роботи найвідоміших операційних систем.

Завданням курсу є. розгляд відомих системних служб: IIS та SharePoint. Системи сімейства Windows буде представлено на основі ОС MS Windows Server 8. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонки Windows PowerShell. Системи сімейства unix буде представлено на основі ОС FreeBSD. Пропонується на розгляд будова та компіляція ядра системи. Огляд основних системних процесів, рівні запуску, періодичне виконання команд, система портів, система бібліотек, система. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонок bash, zsh, tcsh.

Прикладне програмування мобільних систем на основі ОС Android

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач А.І. Чередарчук

Мета курсу - вивчення методів розробки прикладних програм для роботи під керуванням операційної системи Android, розуміння основних етапів роботи програми, взаємодії з операційною системою та ресурсами приладу, використання популярних інструментів, наприкладGoogle API. Починаючи з 2023 року можна проходити навчання як з використанням мови програмування Java так і Kotlin

Завданням курсу є вступ в програмування додатків для мобільних систем. Огляд платформи Android, середовища Android Studio та основних компонент. Курс спрямований на вивчення інструментарію розробника та можливостей прикладних програм і готує до міжнародного тесту на статус Associate Android Developer.

Технологія веб-програмування Ruby on Rails

8 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, старший викладач П.О. Захоженко

Мета курсу -новітні технології веб-програмування, реалізованим у фреймворці Ruby on Rails. В рамках даного курсу розглядаються основи мови Ruby і детально, на прикладах, розбираються ключові аспекти Ruby on Rails.

Завданням курсу є вивчення особливості мови Ruby: синтаксичні конструкції, основні типи і структури даних, об'єктну модель, функціональні елементи (blocks, procs, lambdas) і метапрограмування. Також розглядається Rack: інтерфейс для імплементації веб-серверів на Ruby і веб-застосунки, написані на Rack-сумісних мікро-фреймворках (Sinatra, Roda). Потім студенти опановують різні аспекти Ruby on Rails фреймворка починаючи з основи - Router, Models, Views, Controllers (MVC) і продовжуючи різною типовою для веб-застосунків функціональністю та її імплементацією на Rails. Зокрема, розглядається: аутентифікація, авторизація, операції, що виконуються в фоновому режимі (background/async operations), інтернаціоналізація, робота з client-side (JavaScript), відправка електронних листів (emails), real-time client-server communication (websockets) тощо. Також розглядається автоматизоване тестування як необхідний аспект розробки якісного коду і методи імплементації різних типів автоматичних тестів в Rails. Крім того, певний час приділяється методам масштабування (scaling) Rails застосунків. Впродовж усього курсу окрема увага спрямовується на важливість стилю написання коду, а саме його відповідності загальноприйнятим в середовищі Ruby-програмістів конвенціям. методологією.

Інформаційний пошук

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 105 год.; аудиторні години – 36 год.; лекції – 24 год.; практичні заняття – 12 год.; самостійна робота - 69 год.), А.М.Глибовець, професор, доктор технічних наук

Інформаційний пошук, поєднав в собі роботу бібліотекарів і інформатиків в середині XX століття. Бурхливий розвиток мережі Інтернет став потужним імпульсом розвитку цієї дисципліни. Сучасний інформаційний пошук – це міліони користувачів, грандіозні об’ми даних, потужні обчислювальні системи, витонченні алгоритми. Для вирішення поставленої задачі, пошуку інформації, що відповідає потребі користувача, застосовуються методи машинного навчання, аналіз мультимедійної інформації, комп’ютерна лінгвістика, геоінформаційні сервіси, досліджується психологія користувачів і їх соціальні зв’язки, зручність інтерфейсу і т.д. Метою курсу є ознайомлення студентів з проблемами класичного інформаційного пошуку в веб, включаючи суміжні задачі класифікації і кластеризації текстів.

Програмування на C#

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.), Б.Р.Яблонський, асистент

Метою і завданням навчальної дисципліни "Програмування на C#" є висвітлення набору інструментів та технологій, які надаються .NET Framework-ом для розробки застосунків. Надати студентам практичні навички розробки реальних проектів.

Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної.

Загальнотеоретична частина передбачає базове вивчення технологій та інструментів .NET Framework.

Практична частина передбачає базове практичне вивчення та освоєння технологій та інструментів .NET Framework.

Взаємозв'язок курсів. Студент повинен знати: процедурне, базові комп'ютерні алгоритми, бути знайомим хоча б з однією з об'єктно-орієнтованих мов програмування (C++, Java, C#). Надалі проходження курсу є передумовою для подальшого вивчення курсів по .NET Framework.

Автоматизація роботи з програмними проектами мовою Java

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.),, асистент М.В. Андрощук

Даний курс орієнтований на студентів, що прослухали базові курси програмування, знайомі з алгоритмами і вже готові почати роботу з більшими проектами та складнішими завданнями. В цьому курсі ми познайомимося з двома найбільш поширеними фреймворками, що використовуються для автоматизації процесів роботи з проєкт мовою Java, а саме Maven та Gradle. Після цього ми почнемо знайомство з фреймворком Spring Boot. Основна увага в цьому курсі буде приділена базовим поняттям даного фреймворку, а саме роботі Annotation Processor. Окремо зупинимося на використанні спеціалізованих бібліотек тестування. Частина курсу буде орієнтована на розуміння правильного процесу розробки та супроводу проєкт. Студенти будуть знайомитися з Continues Delivery та Release Strategy на базі GitLab, Jenkins та інших фреймворків

Методи та засоби збору чутливої інформації

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), Т.А.Бабич, асистент

У курсі буде розказано про приватність інформації: особистої, цільових систем тощо. Будуть розглянуті методи отримання інформації як з відкритих джерел, та за рахунок ручного отримання інформації. Зокрема буде розглянута специфіка роботи з людським фактором, так звана соціальна інженер

Інформаційна безпека веб-застосунків

5семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), Т.А.Бабич, асистент

ВИМОГИ: знання основ розробки серверних та клієнтських веб-застосунків, протоколу HTTP, робота з базами даних. У курсі буде розглянуті різноманітні вразливості у веб-застосунках(їх компонентах тощо) та проблеми що до них призводять. Зокрема методологія пошуку вразливостей та їх усунення.

Комп'ютерна вірусологія

7семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –26 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 64 год.), О.В.Кирієнко, старший викладач.

Курс надає загальний огляд історії розвитку комп'ютерних вірусів та інших шкідливих програм. Він має забезпечити основи теоретичної підготовки і фактичних знань для глибшого розуміння слухачами

проблем, пов'язаних з безпекою комп'ютерних програм та інформації, надати підґрунтя для оволодіння навичками забезпечення загальної безпеки комп'ютерних систем та необхідних знань і навичок щодо захисту інформаційних ресурсів від комп'ютерних вірусів. Метою курсу є ознайомлення слухачів з основними різновидами існуючих шкідливих програм, засобами боротьби з ними, прийомами ліквідації нанесених ними ушкоджень та запобігання втратам. В курсі розглядаються тенденції, теорії, перспективи та практичні методи, що відносяться до кіберзлочинності.

Мова програмування Swift

5семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О.Франків. асистент

Даний курс присвячено вивченню мови програмування Swift з усіма її особливостями. Слухачі курсу навчаться не лише використовувати базові операції чи керувати пам'яттю, але й познайомляться з протокольно орієнтованим програмуванням та навчаться поєднувати різні парадигми програмування для забезпечення максимальної продуктивності та підтримуваності коду.

Даний курс є базовим для сертифікатної програми "Програмування під iOS" і є вкрай бажаним для прослуховування студентам, що бажають її пройти.

Основи роботи з фреймворком Spring Boot

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5.5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 165 год.; аудиторні години –54 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота - 111 год.), М.В.Андрощук, асистент

Цей курс знайомить студентів з основними можливостями фреймворку Spring Boot. Вході курсу студенти будуть вивчати основні анотації та їх життєвий цикл (DI, IoC),познайомляться з стартерами та розберуться як використовувати різні профілі. В ходіцього курсу студенти навчаться основам роботи з базами даних з використанням SpringData. Особлива увага буде приділена процесу логування з використанням спеціалізованих бібліотек (Slf4j, Log4j, logback). Цей курс продовжить знайомство з тестуванням і навчить проводити інтеграційне тестування

Схематотехніка

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3.5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 105 год.; аудиторні години –36 год.; лекції – 18 год.; практичні заняття – 18 год.; самостійна робота - 69 год.), Я.І.Вознюк, асистент

Методи та засоби обробки інформації

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.), Я.І.Вознюк, асистент

Курс присвячений методам та засобам обробки інформації, як поступає до нас через певні проміжки часу, тобто аналізу, моделюванню та прогнозування часових рядів. У курсі ви дізнаєтесь, як влаштовано світ сьогодні (моделювання) і що буде завтра (прогнозування). Розглядаються методи виділення тренду та періодичної складової, побудова авто кореляційної (АКФ) та часткової авто кореляційної (ЧАКФ) функції, моделювання часових рядів за допомогою АРІМА - моделей. Також розглядається теорія прогнозування стаціонарних часових рядів за умови відомої АКФ (або спектральної щільності) і в умовах спектральної невизначеності. У якості засобів обробки інформації розглядаються електронні таблиці, статистичні пакети та мова програмування Python.

Низькорівневі вразливості програмного забезпечення

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), Т.А.Бабич, асистент

ВИМОГИ: знання з розробки на мові програмування С, та розуміння роботи з пам'яттю. У курсі буде розглянуті різноманітні вразливості у програмному коді та проблеми що до них призводять. Зокрема методологія пошуку вразливостей та їх усунення. Також буде розглянуто робота з ядрами та компонентами різноманітних операційних систем.

Практичні аспекти роботи з базами даних в Spring Boot

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), М.В.Андрощук, асистент

Цей курс присвячений особливостям роботи з базами даних в фреймворку Spring. В цьому курсі ми докладно познайомимося з Entity, а саме наслідуванням, зв'язками,нюансами Lazy та Eager завантаження. Студенти познайомляться з особливостями роботи з різними типами реляційних та нереляційних баз даних. Також будуть розглянуті наступні питання: Entity Manager, Entity Lifecycle, JPQL, flyway\liquibase, Hibernate, Criteria Api, Spring Data

Розробка iOS додатків

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), О.О.Франків, асистент

Метою даного курсу є ознайомлення слухачів з тонкощами роботи операційної системи iOS та засобів для створення додатків у ній. Курс умовно можна поділити на 3 частини.

У першій буде детально розглянуто саму операційну систему, особливості виконання користувацького коду, отримання дозволів, тощо. Другу частину буде присвячено вивченню UIKit, а також значну увагу буде приділено CoreAnimation та CoreGraphics, що дозволить користувачам отримати фундаментальні знання та інтуїтивне розуміння інструментарію. У третій частині слухачі отримають можливість познайомитись зі SwiftUI – новим фреймворком для розробки додатків, що використовує функціональний підхід до побудови UI.

Цей курс є другим і головним в сертифікатній програмі "Програмування під iOS".

Машинне навчання та доповнена реальність на мобільних пристроях на базі iOS

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), О.О.Франків, асистент

В контексті даного курсу слухачі отримають можливість познайомитись з особливостями та обмеженнями використання таких ресурсозатратних технологій як ML та AR, а також розглянути роботу Core ML, ML Kit, AR Kit, Core AR та Multipeer Connectivity. З огляду на стрімкий розвиток даних технологій, більша частина курсу буде присвячена дослідницькій та проектній роботі.

Даний курс є частиною сертифікатної програми "Програмування під iOS".

Робота в середовищі Apple

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 60 год.; аудиторні години –20 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття – 10 год.; самостійна робота - 40 год.), О.О.Франків, асистент

Увагу даного курсу зосереджено на особливостях роботи з AppStore та налагодженню інфраструктури повного циклу створення додатку, як от автоматизація збирання додатку, залучення тестувальників,

підготовка до публікації в AppStore. По завершенню курсу слухачі будуть мати чітке розуміння, як працює система контролю додатків як в AppStore, так і безпосередньо на кожному пристрої Apple.

Даний курс є частиною сертифікатної програми "Програмування під iOS".

Вибрані фреймворки для iOS

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; семінари – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О.Франків, асистент

Впродовж проходження даного курсу слухачі розглядають найбільш часто вживані фреймворки для роботи з картами, медіа, мобільними БД, сповіщеннями, тощо. Курс має на меті розширити компетенції слухачів у розробці додатків різної складності, а практичні заняття дозволяють отримати досвід роботи із затребуваними технологіями.

Вступ до мікросервісної архітектури з використанням Spring Boot

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.), М.В.Андрощук, асистентЦей курс розкриває роботу в мікросервісному середовищі в фреймворку Spring. В цьому курсі ми познайомимося Docker та контейнеризацією застосунків.. Студенти познайомляться з налаштуванням збирання, збереження і обробки даних про роботу застосунку. Окремо розглядаються технології комунікації між серверами: JMS, REST, gRPC.

Інформаційна безпека цільових систем

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), А.І.Чередарчук, асистент

Курс, що ставить на меті узагальнити, доповнити та структурувати загальні знання з інформаційної безпеки. Буде розглянута робота з усією технічною інфраструктурою на різних рівнях.

Комп’ютерна графіка

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –42 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота - 78 год.), О.А.Бучко, доцент,кандидат технічних наук

Вивчення алгоритмів синтезу зображень і засобів їхнього відтворення з використанням сучасної комп’ютерної техніки.

Реактивне програмування в iOS

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 60 год.), О.О. Франків, асистент

Метою даного курсу є ознайомити слухачів з реактивним підходом до програмування, що у зв’язці з елементами функційного програмування дозволяє створювати стабільні та швидкі мобільні додатки. В контексті курсу пропонується розглянути RxSwift і ознайомитись не лише зі способами застосування даної технології, але й деталями її реалізації. Курс також приділяє увагу фреймворку Combine, що є більш нативною альтернативою першому. Студенти навчаються використовувати різні парадигми програмування і різні підходи для створення якісного програмного продукту.

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВНИЧИХ НАУК

081 ПРАВО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПРАВО

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна теорія права
1, 2 семестри; 3, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів,Цельєв О.В., кандидат юридичних наук, доцент, Матвєєва Ю.І., старший викладач.

Загальна теорія права посідає особливе місце в системі юридичних наук, оскільки являється дисципліною комплексною, фундаментальною, енциклопедичною, методологічною, юридично-прикладною.
Фундаментальна навчальна дисципліна, яка є базовою для вивчення галузевих та інших юридичних наук і визначає основні правові категорії та поняття. Є спробою нового переосмислення питань історичного походження (генезису), розвитку та функціонування права. Досліджує основні підходи до праворозуміння, розглядає питання співвідношення права і людини, права і суспільства, права і держави. Висвітлює основні питання догми права: реалізація і застосування права, методи тлумачення права, правопорушення та юридична відповідальність.

Мова права
1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Артикуца, кандидат філологічних наук, доцент

Головне завдання курсу «Мова права» – дати цілісне наукове уявлення про мову права як самостійний функціонально-стильовий різновид сучасної української літературної мови та сформувати практичні навички роботи з юридичними текстами різних стилів і жанрів (укладання, мовно-термінологічний аналіз, переклад, редагування, самостійне і кваліфіковане розв’язання труднощів слововживання). Стильові норми і мовні засоби (лексичні, морфологічні, синтаксичні) вивчаються на матеріалі текстів українського і міжнародного законодавства, ділової документації, професійно орієнтованих наукових та публіцистичних творів.

Конституційне право
2, 2д, 3 семестри, 2, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Венгер В. М., кандидат юридичних наук, доцент, Мельник М. О., старший викладач

Конституцій не право України базується на положеннях Основного Закону України, який водночас є основним джерелом права всіх інших галузей національного права. Воно взаємно пов'язано з положеннями таких суміжних юридичних наук, як загальна теорія права, конституційне право зарубіжних країн, адміністративне право, права людини та їх захист, порівняльне виборче право і парламентаризм та іншими. Найважливішим завданням курсу є надання студентам глибоких знань галузевого законодавства, положень Конституції України, встановлених нею засад конституційного ладу, механізм у здійснення влади, змісту та обсягу прав і свобод людини і громадянина. Завдання навчального курсу полягає в освоєнні майбутніми юристами комплексу знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання ними своїх майбутніх посадових обов'язків на необхідному професійному рівні.

Правові системи сучасності
2 сем., 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Шипілов Л.М., кандидат юридичних наук, доцент

Розглядаються правові системи держав у порівняльному праві; дозволяє глибше зрозуміти процеси і явища, що відбуваються у правовій системі, ефективніше вирішувати виниклі в цій системі проблеми, своєчасно вносити необхідні корективи в механізм правового регулювання суспільних

відносин в державі. Формування у студентів загальної уяви про наукові та методологічні основи правових систем світових держав, їх типологізацію, механізми їх міжнародної взаємодії.

Адміністративне право
3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна дисципліна є необхідною складовою частиною вивчення фахових (юридичних) дисциплін. Адміністративне право є однією з ключових галузей системи права України. Опосередковуючи функціонування інститутів публічної влади в державі, адміністративне право фактично відображає всі відносини, що існують у суспільстві. Водночас особливу роль адміністративне право відіграє у забезпеченні прав і свобод громадян та інших суб'єктів, що не мають владних повноважень, у їхніх взаємовідносинах із публічно-владними інститутами. Адміністративне право є профілюючою навчальною дисципліною, оволодіння якою є обов'язковим для повної та кваліфікованої підготовки студентів-правників. При вивченні цього курсу розглядаються фундаментальні категорії адміністративного права, ключові ідеї і положення Концепції реформи адміністративного права України, а також основі напрями, організаційно-правові засоби та перспективи здійснення адміністративної реформи в Україні.

Цивільне право. Загальна і Особлива частини
3 семестр — 4 год/тижд., 4 семестр — 4 год/тижд., 4д семестр — 4 год/тижд., 5 семестр – 3 год/тижд., 6 семестр —2 год/тижд., 3 заліки, 2 екзамени, 17 кредитів, Дзера І.О., кандидат юридичних наук, доцент, Посполітак В. В., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення цивільного права та цивільного законодавства (предмет, метод, функції, система, джерела, правовідносини), правового статусу суб'єктів цивільних правовідносин, правочинів, представництва, особистих немайнових прав, речового права та інтелектуальної власності, інститутів зобов'язального права.

Адміністративний процес
4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна навчальна дисципліна. Адміністративний процес посідає особливе місце в процесі реформування суспільства, подоланні кризових явищ в економіці й соціальній сфері. На цей інститут припадає основне навантаження щодо юридичного забезпечення адміністративної реформи, конституційних засад організації виконавчої влади, гуманізації діяльності держави, забезпечення реалізації прав юридичних і фізичних осіб. Завдання навчального курсу полягає в освоєнні майбутніми юристами комплексу знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання ними своїх майбутніх посадових обов'язків на необхідному професійному рівні. Найважливішими завданнями курсу є надання студентам глибоких знань щодо основних категорій адміністративного процесу, його основних концепцій, засобів адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, оволодіння навичками складання необхідних процесуальних документів.

Кримінальне право. Загальна і Особлива частини
4 семестр — 5 год/тижд., 4д семестр — 3 год/тижд., залік/екзамен,5 семестр — 6 год/тижд, екзамен, 14 кредитів, Азаров Д. С., кандидат юридичних наук, доцент, Багіров С.Р., кандидат юридичних наук, доцент, Горох О.П., кандидат юридичних наук, доцент.

Які діяння є злочинами і які покарання належить застосовувати до злочинців? Відповіді на ці та багато інших запитань про злочин і покарання слід шукати в площ ині кримінального права — науки, галузі права, галузі законодавства, а також у сфері відповідної практичної діяльності. Кримінальне право складається з двох частин, кожна з яких завершується екзаменом.

Міжнародне публічне право
5 семестр – 4 год/тижд., 5 кредитів ЄКТС, залік, Антонович М.М., доцент

Галузі та інститути міжнародного публічного права. Право міжнародних договорів. Дипломатичне та консульське право. Міжнародне морське і повітряне право. Право міжнародних організацій. Мирні засоби вирішення спорів. Передбачається отримання навичок роботи з міжнародними договорами та справами Міжнародного Суду ООН, їх тлумачення та застосування до конкретних ситуацій міжнародного життя.

Трудове право
5 і 6 семестри — по 2 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, Костюк В.Л., доктор юридичних наук, професор

Правова організація зайнятості та працевлаштування громадян, соціального партнерства, умови та порядок укладення, зміни та припинення трудового договору, сутність та зміст робочого часу та часу відпочинку, оплата та охорона праці, трудова дисципліна, порядок врегулювання трудових спорів (конфліктів), нагляд та контроль у сфері праці.

Цивільне процесуальне право
5 і 6 семестри — по 2 год/тижд., залік/екзамен, 6 кредитів, Ханик-Посполітак Р.Ю., кандидат юридичних наук, доцент

Норми права, що регулюють діяльність суду та інших суб'єктів процесуальної діяльності з метою захисту суб'єктивних прав фізичних та юридичних осіб. Судова форма захисту суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів фізичних осіб, гарантованих Конституцією України та іншим законодавством України.

Фінансове право
5, 6 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 4,5 кредити, Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вивчення нормативної дисципліни спрямоване на формування професії юриста в фінансовій, податковій та банківській сфері. Опанування курсу дасть знання про основні поняття, категорії та інститути фінансового права, навики застосування теоретичних знань у практичній діяльності на різних ділянках у царині фінансів. Курс не тільки містить теоретичні положення й зміст фінансового законодавства, а й сприяє виробленню навиків застосування норм до конкретних ситуацій, які зустрічаються в повсякденному житті. Тому в нього включено як окрему судову практику, так і узагальнення судової практики з окремих питань застосування фінансово-правових норм.

Курсова робота
6 семестр, захист тези, 3 кредити.

Курсова робота — це закріплення знань, здобутих при вивченні теоретичних курсів, на лекціях і практичних заняттях, набуття навичок самостійного виконання науково-практичних досліджень.

Екологічне право
6Д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Непийвода В.П., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення національного, міжнародного та європейського екологічного законодавства, набуття навичок його застосування у правореалізаційній, правоохоронній, природоохоронній, правозахисній діяльності. Розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації еколого-правосуб'єктності учасників екологічних пра¬вовідносин, правильного застосування норм екологічного за¬конодавства, які об'єднуються в інтегровану спільність природо¬ресурсного, природоохоронного (середовищеохоронного) та антропоохоронного спрямування.

Кримінальне процесуальне право
7 семестр — 2 год/тижд., 8 семестр — 3 год/тижд. залік/екзамен,6 кредитів, Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Поняття, завдання і принципи кримінального провадження, повноваження суду та сторін при здійсненні судочинства, зміст доказів та систему їхніх джерел, заходи забезпечення кримінального провадження; рух справи по всіх стадіях кримінального судочинства, а також особливі порядки провадження у кримінальних справах. Основні засади організації та діяльності судових та правоохоронних органів України щодо здійснення провадження у кримінальних справах на досудових та судових стадіях судочинства в Україні.

Міжнародне приватне право
7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ізарова І.О., доктор юридичних наук, доцент

Історія науки міжнародного приватного права, поняття, предмет, система та джерела міжнародного приватного права, загальні поняття та правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права, питання речового права, зовнішньоекономічні договори, міжнародна охорона прав інтелектуальної власності, трудові відносини, сімейне та спадкове право, міжнародний цивільний процес.

Податкове право
7 семестр, 3 год/тижд., екзамен 4 кредиту, Лобач О. М., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна дисципліна дає можливість поглиблено вивчити податковий механізм, головним призначенням якого є реалізація податкової політики держави. Податки, збори є основним фінансовим джерелом наповнення державних грошових коштів (бюджетів), том у неабиякого значення набуває встановлення у державі ефективного податкового механізму, чому великою мірою сприяє наука податкового права. Податкове право являє собою відносини, які врегульовані нормами права і спрямовані на забезпечення грошових надходжень (податкового та іншого обов'язкового характеру) від платників податків, зборів до державних грошових фондів (бюджетів різних рівнів), учасниками яких є держава, уповноважені державою органи та платники податків, зборів (обов'язкових платежів).

Право Європейського Союзу
7 семестр – 3 год/тижд., 4 кредита ЄКТС, екзамен, Петров Р.А., професор, д.ю.н.

Метою курсу є вивчення правових аспектів функціонування Європейського Союзу (ЄС), розмежування компетенції ЄС та перспектив економічної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС. При вивченні курсу приділяється особлива увага правовим аспектам асоціації та зони вільної торгівлі між ЄС та Україною, а також правовому статусу українських суб'єктів в ЄС.

Криміналістика
8 семестр — 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Основні засади організації та діяльності органів досудового розслідування у взаємодії з іншими державними органами чи посадовими особами щодо здійснення кримінального провадження на досудовому розслідуванні. Вивчення дисципліни створює умови для формування наукового уявлення про механізм вчинення кримінальних правопорушень, виявлення інформації про них та використання одержаних фактичних даних у кримінальному провадженні України.

Міжнародне право захисту прав людини
8 семестр – 3 год/тижд, 3 кредити ЄКТС, екзамен, Антонович М.М., доцент

Курс має на меті забезпечити студентів базовими знаннями про міжнародно-правові універсальні та регіональні стандарти й механізми захисту прав людини. Проводиться загальний огляд основних договорів з прав людини в системі ООН та Ради Європи, а також створених ними органів щодо захисту прав людини. Окремо розглядається застосування міжнародних механізмів щодо прав людини під час збройних конфліктів та захист прав людини міжнародним карним правом. Акцентується увага на діяльності Міжнародного карного суду та міжнародних трибуналів щодо колишньої Югославії та щодо Руанди. Аналізуються міжнародно-правові механізми захисту прав жінок, національних меншин та корінних народів. Розглядаються способи імплементації міжнародного права з прав людини в законодавство України. Під час семінарських занять аналізуються рішення Комітету ООН з прав людини та справи Європейського суду з прав людини.

ПРАКТИКА

Практика навчальна
8 і 8Д семест,. по 15 год/тижд. Залік

Федосеєва Т.Р. - кандидат юридичних наук, доцент

Яцкевич І.І.- кандидат юридичних наук, доцент

Навчальнаї практика є обов'язковим курсом вищого закладу освіти і розробляється відповідно до положення МОН України «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» та навчального плану.

Мета навчальної практики - закріплення та поглиблення одержаних студентами теоретичних знань з правничих дисциплін, опанування конкретних напрямків практичної діяльності Верховної Ради України, судових і правоохоронних органів, адвокатури, а також юридичних фірм (контор, відділів).
Завданням практики - є набуття професійних навичок і вмінь, необхідних для самостійної роботи за фахом правника.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія права і держави зарубіжних країн
1,2 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 4,5 кредити, Шмарьова Т. О., старший викладач

Нормативна дисципліна ознайомлює з тенденціями та загальними закономірностями розвитку права та держави, починаючи від стародавніх часів та закінчуючи сучасністю, і ставить за мету підготувати студентів до вивчення ряду основних та спеціальних юридичних дисциплін, надати їм цілісну картину зародження та еволюції основних інститутів права і держави, поглибити їхнє сприйняття розвитку світу, систематизувати та встановити причинно-наслідкові зв'язки у розвитку державних та правових категорій людства. Предметом вивчення дисципліни є: основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути права та держави, які зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння.

Історія міжнародного права
2 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, вакансія

Розглядаються питання методології міжнародно-правової історіографії, ключові категорії історії міжнародного права як науки (імперія, гегемонія, рівновага сил, суверенітет), а також основні парадигми історичного розвитку міжнародного права (імперська парадигма (антична і середньовічна) та «світосистемна» парадигма). Значну увагу приділено історії науки міжнародного права, яка є віддзеркаленням його історичного розвитку.

Основи римського приватного права
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.Солом’яний В. Р. , старший викладач

Вивчення цієї вибіркової навчальної дисципліни створює умови для формування н
аукового уявлення про методи та принципи регулювання відносин між приватними особами, сприяє глибокому вивченню інститутів та системи сучасного цивільного права, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника

Основи складання юридичних документів

4 семестр, 2 год/тижд., залік. 3 кредити ЄКТС.
Бєлякова О.Г., старший викладач

Метою і завданням вибіркового курсу є ознайомлення з основами правильного складання різних юридичних документів для забезпечення належної письмової комунікації з органами державної влади, контрагентами за господарськими договорами та будь-якими іншими третіми особами з питань, що мають юридичне значення.
Курс відноситься до блоку професійно-орієнтованих дисциплін. В курсі проводиться ознайомлення студентів з основними видами юридичних документів та базовими правилами їх складення, а саме: кореспонденція з державними (регуляторними) органами, Держслужба з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів), документообіг для участі в публічних тендерах – роль юриста, написання меморандумів для клієнтів з юридичних питань. Особливості підготовки меморандумів для клієнтів різних регіонів світу (Азія, Близький Схід, Європа, США)

Вступ до права інтелектуальної власності.

4Д семестр, 4 год/тижд., залік. 3 кредити ЄКТС.
Вахонєва Т.М., доктор юридичних наук, доцент

Провідною метою вибіркової навчальної дисципліни «Вступ до права інтелектуальної власності» є комплексне вивчення студентами змісту фундаментальних положень права інтелектуальної власності. Після повного опрацювання курсу студент повинен знати: предмет права інтелектуальної власності і основні проблеми розвитку науки у відповідній галузі права; основні джерела та методи правового регулювання відносин інтелектуальної власності; підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин у сфері інтелектуальної власності; види об'єктів права інтелектуальної власності; коло суб'єктів права інтелектуальної власності; особливості регулювання відносин між різними суб'єктами права інтелектуальної власності; порядок здійснення правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності та здійснення захисту основних прав суб'єктів права інтелектуальної власності.

Опанувавши основний зміст програми, студент повинен уміти: тлумачити чинне законодавство; самостійно застосовувати норми з права інтелектуальної власності; орієнтуватись в системі законодавства, використовувати судову практику і надбання науки відповідної галузі права; складати необхідні документи; виявляти правопорушення; обчислювати строки в праві інтелектуальної власності.

Спадкове право

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 зал. б.,
старший викладач Солом'яний В.Р.

Навчальна дисципліна «Спадкове право» орієнтована на поглиблене вивчення практичних питань правового регулювання спадкових відносин. Дисципліни надає необхідні знання про правове регулювання спадкових відносин, зокрема, про загальні поняття спадкового права, види спадкування, охорону спадкового майна, управління спадщиною, спадковий договір, порядок прийняття і оформлення спадщини та формує практичні навички тлумачення та правильного застосовування норм спадкового права при вирішенні конкретних ситуацій, наданні юридичних консультацій з питань спадкування, розв'язання складних спадкових ситуацій, які виникають у житті, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього правника.

Підприємницьке право

5 семестр, 2 год/тижд., залік,
6 триместр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів ЄКТС.
Карнаух Т.М., кандидат юридичних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти набувають теоретичні знання та практичні навички у сферах права, які безпосередньо дотичні до підприємницької діяльності, необхідні для виконання поставлених завдань правового супроводу здійснення господарських операцій у бізнес-середовищі.
Лекційний курс ознайомлює студентів із правовим регулюванням підприємництва в Україні, зокрема, щодо реалізації права на підприємництво, правового статусу суб'єктів підприємницької діяльності різних організаційно-правових форм, процедур створення та припинення суб'єктів підприємницької діяльності, основних засадам та механізмів державної регуляторної політики та державного регулювання підприємницької діяльності; окреслює правове регулювання захисту економічної конкуренції та боротьби з проявами недобросовісної конкуренції, основні засади реалізації державної політики здійснення нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності; ознайомлює з правовим регулюванням відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності, основними засадами протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, у сфері підприємницької діяльності, з механізмами правового захисту суб'єктів підприємницької діяльності.

Семінарські заняття передбачають розв'язування практичних завдань за всіма темами лекцій та націлені на набуття студентами навичок застосування правових норм до реальних ситуацій у підприємницькій діяльності. Письмова робота в межах курсу дає можливість студентам попрактикуватися у підготовці правової консультації з питання заснування суб'єкта підприємницької діяльності та складання проєктів документів, необхідних для проходження відповідної реєстраційної процедури.

Сімейне право
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3.5 кредитів ЄКТС.
Федосєєва Т.Р., кандидат юридичних наук, доцент.

Упродовж вивчення навчальної дисципліни у фокусі уваги студентів - немайнові та майнові відносини членів сім'ї й інших учасників сімейних відносин. Лекційний курс ознайомлює студентів із загальними положеннями про сімейне право, шлюбними відносинами, сепарацією, конкубінатом, правовідносинами батьків та дітей, інших членів сім'ї та родичів, питаннями влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, патронат, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу), захисту сімейних прав та інтересів. Практичні заняття передбачають виконання індивідуальних та командних письмових завдань, вирішення тестів, розробку та аналіз проектів договорів у сфері сімейних відносин тощо. Основна увага при вивченні навчальної дисципліни приділяється договірній практиці, а також методам та способам, у тому числі альтернативним, вирішення сімейних спорів.

Забезпечення виконання зобов'язань

6 семестр, 3 год/тижд., залік. 3.5 кредитів ЄКТС.
Фежорчук Д.Е., кандидат юридичних наук, доцент.

В Україні тема забезпечення зобов'язань набула нового поштовху у 2004 році у світлі прийняття нового Цивільного кодексу, що докорінно змінив регулювання деяких видів забезпечення (передусім, гарантії), а також запровадив принципово новий вид – притримання, прийняття нової редакції Закону «Про захист прав споживачів» (зокрема, положень про споживче кредитування), а також запровадження цілого комплексу законодавства, що стосується іпотечного кредитування та іпотечних цінних паперів.
Основою цього курсу є подання загальної інформації про правову природу окремих видів забезпечення виконання зобов'язань, їх історичний розвиток, дію аналогічних інститутів у праві зарубіжних країн (передусім, Росії, США, Німеччини, Франції), зміст прав та обов'язків сторін при реалізації забезпечувального механізму. Матеріал ґрунтується на аналізі вітчизняної судової практики із застосування різних видів забезпечення та практичного тлумачення законодавства про забезпечення.
Метою курсу є набуття студентами базових знань та розуміння відмінностей між суміжними правовими інститутами, а також розвинення здатності критичного аналізу чинного законодавства та правозастосовчої практики.

Право СОТ/ WTO Law(англ.мовою)
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.

В межах дисципліни буде вивчатися порядок діяльності СОТ, основні поняття, принципи та норми права СОТ. Значна увагу буде приділена різним угодам в рамках СОТ, а саме: Генеральній угоді з тарифів і торгівлі, угоді про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності; домовленості про правила і процедури врегулювання суперечок; багатосторонні торговельні угоди з обмеженою кількістю учасників. Оскільки більшість учасників цієї організації є одночасно державами-членами ЄС, то в цьому курсі коротко будуть висвітлені аспекти співвідношення права СОТ та ЄС.

Право соціального забезпечення
6 семестр, 2 год/тижд., немає підсумк.контролю.
6Д семестр, 2 год/тижд., залік. 4 кредити ЄКТС.
Яцкевич І.І. кандидат юридичних наук, доцент.

Упродовж курсу студенти опановують основні положення теорії права соціального забезпечення України, ознайомлюються з положенням законодавства про працю як України, так і міжнародних актів, Європейської соціальної хартії, вивчають практику Верховного Суду, Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини в частині застосування норм права соціального забезпечення та захисту соціальних прав як прав людини. Серед методів викладання переважає метод юридичних кейсів, а також застосовуються елементи проблемного навчання, роботи в малих групах, дискусії. Вітається активна участь на лекційних та семінарських заняттях, а саме: участь в обговореннях, критичне сприйняття матеріалу та неординарні підходи до вирішення проблемних ситуацій у запропонованих викладачем фабулах кейсів. Студенти повинні не лише знати відповідні положення законодавства у сфері соціального забезпечення, а й уміти застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки щодо соціально-забезпечувальних відносин у визначених ситуаціях.

Житлове право: практичний курс

6Д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС,
Музика Л.А., доктор юридичних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють знання з цивільного права та опановують знання з житлового права, а саме: основоположні засади, доктрини та інститути національного житлового права, основні інститути житлового права тощо. Все це здійснюється крізь призму практики застосування житлового законодавства із врахуванням міжгалузевих зв'язків у праві та новопосталих проблем через збройну агресію російської федерації щодо України. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування цивільного права на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, теоретичними та практичними проблемами, актуальною судовою практикою.
Метою навчальної дисципліни «Житлове право: практичний курс» є підготовка бакалаврів зі спеціальності «Право» для роботи у практичній сфері. Із цієї точки зору майбутній бакалавр на базі вже набутих знань повинен вдосконалити свої юридичні навички і поглибити практичні знання з галузей приватного права і отримати знання з проблем житлового права, які дозволять знаходити або формувати власні обґрунтовані правові позиції для розв'язання практичних проблем. Окрім наведеного, викладання дисципліни передбачає формування навичок самостійної роботи з нормативним, емпіричним та теоретичним матеріалом як необхідних передумов професійної діяльності правника.
Серед методів викладання заплановано: метод юридичних кейсів, застосування елементів проблемного навчання, дискусії, дебати, метод SWOT-аналізу, еталонні тести «Rule of Law Checklist» та ін. Практичні заняття передбачають навчання студентів логічно та критично аналізувати законодавство, документи та правовідносини, пов'язані з необхідністю застосування знань теорії та житлового законодавства; здійснювати узагальнення судової практики на підставі інформації з Єдиного державного реєстру судових рішень, а також застосовувати практику ЄСПЛ. Практичні заняття також передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня знань юридичної термінології у сфері житлового права, житлового законодавства та вирішення юридичних кейсів, а також складання тестів з метою оцінки отриманих знань тощо.

Контракти в загальному праві / Contracts in Common Law (англ. Мовою)

6Д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС
Солдатенко М.А., старший викладач

Курс стосується загальних та окремих спеціальних питань договорів в загальному праві (common law) з фокусом на англійській та американській юрисдикціях.

Особливий акцент робиться на фундаментальних правових аспектах, які супроводжують «життя» договору від його укладення до успішного виконання або порушення. Курс також підкреслює унікальні особливості договорів в загальному праві в порівнянні з українським правом (наприклад, consideration, statute of frauds, parol evidence rule та специфіка правил щодо відшкодування збитків).

У сучасному глобалізованому світі знання принаймні певних основ англо-саксонського договірного права є суттєвою конкурентною перевагою для українського юриста. Наприклад, англійське право дуже часто обирається сторонами для регулювання транскордонних правочинів. Тому курс буде особливо корисним для студентів, які планують будувати свою юридичну кар'єру в міжнародній сфері, оскільки вони найімовірніше будуть стикатися з англо-саксонським договірним правом в своїй майбутній роботі в більшій чи меншій мірі

Базові навички розв'язання спорів

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС
старший викладач, Д. В.Проценко.
Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання у підходах до розв'язання конфліктів. Курс спрямовано на загальний огляд підходів, способів, методів розв'язання спорів, а також знайомство та опанування конкретних інструментів роботи зі змістом, процесом та відносинами між сторонами спору (конфлікту) з метою використання позитивного потенціалу конфлікту для пошуку порозуміння. На практичних заняттях студенти знайомляться та тернують комунікативні навички (робота з питаннями, емоціями, техніки активного слухання, протидія комунікаційним пасткам, стрес-менеджмент, розпізнавання брехні та подібне), відпрацьовують навички вести ефективні переговори, правильно аналізувати інтереси довірителя, напрацьовувати альтернативи для задоволення інтересів довірителя, а також протидіяти негативному психологічному впливу в комунікації.

Господарське процесуальне право

7 семестр, 3 год/тижд., 4 кредити ЄКТС.
Логуш Л.В., кандидат юридичних наук, доцент.

Програма курсу відповідає навчальному плану підготовки висококваліфікованих юристів-правників, допомагає отримати чітке уявлення про завдання господарського процесуального провадження в Україні щодо захисту прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб і є необхідною складовою частиною вивчення господарського права, цивільного права і процесу, адміністративного права і процесу.
Курс спрямований на одержання наукових знань про господарське процесуальне право як науку і навчальну дисципліну; про різновид юридичної діяльності, зокрема господарського суду як органу, який відповідно до Конституції України здійснює правосуддя в господарських відносинах, тому необхідною умовою успішної практичної діяльності юриста є не тільки чітке уявлення про систему, завдання, організацію та діяльність господарських судів України, а й вміння складати процесуальні документи, якими оперують учасники процесу.

Земельне право.

7 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС.
Поліводський О.А., кандидат юридичних наук, доцент.

Програма курсу «Земельне право» відповідає навчальному плану підготовки висококваліфікованих юристів-правників, надає можливість, в доповнення до вже здобутих загальних знань, отримати чітке уявлення про земельне право, його місце і значення в межах системи цивільних і господарських правовідносин, системний зв'язок з ними.

«Земельне право» – одна з профілюючих дисциплін згідно з навчальним планом правничого факультету. Предметом вивчення даного курсу є норми права, що регулюють правовідносини щодо прав власності на землю, охорони землі, управління земельним фондом, охорони прав фізичних та юридичних осіб. Основне місце в курсі займає правові аспекти ринку землі, захист суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів фізичних осіб, гарантованих Конституцією України та іншим законодавством України.

Курс спрямований на одержання наукових та практичних знань про земельні правовідносини.

Конкурентне право

7 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС
Шкляр С.В., доктор юридичних навк, доцент

Антимонопольна діяльність є одним з найважливіших видів регулювання підприємницької діяльності. Вона є базовим складником процесу соціально-економічних реформ, що минають в постсоціалістичних країнах. Саме демонополізація разом з роздержавленням і приватизацією складають ядро реформи, оскільки функціонування ринкових відносин передбачає, по-перше, створення за допомогою правових механізмів рівних можливостей для суб'єктів підприємницької діяльності, по-друге, наявність конкуренції між ними.

Утримання конкуренції тісно пов'язано з інститутом антимонопольної діяльності, оскільки обмеження дій підприємців саме націлено на створення конкурентного середовища в сфері підприємництва.

Разом з тим, в процесі розвитку підприємств і концентрації капіталу, як правило, виникає класична монополія, що з часом з метою усунення конкурентів і підриває конкуренцію, створюючи загрозу існування самого ринку.

Програма вивчення дисципліни «Конкурентне право» – будується на законодавстві України з економічної конкуренції, боротьбі з монополізмом та недобросовісною конкуренцією як протиправний засіб досягнення неправомірних переваг у добросовісній конкуренції.

Міжнародне приватне право

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.

Вибірковий курс «Міжнародне приватне право» є професійно-орієнтованим на одержання наукових уявлень про основні засади правового регулювання приватноправових відносин.
Курс спрямований на поглиблене вивчення правового регулювання приватно-правових відносин ускладнених “іноземним елементом”. “Міжнародне приватне право” є підсумковою дисципліною із пропонованих до вивчення студентами цивілістичних дисциплін. Курс містить обсяг матеріалу про основні поняття міжнародного приватного права, вчення про колізійну норму, суб’єкти, речове право, зовнішньоекономічні договори, інтелектуальну власність, сімейне, спадкове, трудове право та міжнародний цивільний процес.

Окремі види договірних зобов’язань

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Пленюк М.Д. , професор, доктор юридичних наук.
Курс спрямований на вивчення студентами ключових теоретичних положень про окремі види договірних зобов’язань за українським правом, отримання ними розуміння сутності кожного із таких видів зобов’язань, а також засвоєння принципів і отримання навичок пошуку і аналізу нормативно-правових актів, що регулюють той чи інший вид зобов’язань, з урахуванням сучасної судової та прикладної практики їх застосування. Вивчення курсу створює умови для формування уявлення про види цивільно-правових та господарсько-правових зобов’язань за їх галузевою і функціональної приналежністю, істотні умови кожного із зобов’язань та наслідки їх не визначення, принципи застосування до окремих видів договорів права інших країн, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника у сфері договірних відносин.

Вступ до медіації

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Проценко Д.В., старший викладач
Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання у теорії, нормативному регулюванні та практиці медіації для формування у майбутніх правників ціннісної установки, готовності та розуміння, як застосувати медіацію у своїй практичній діяльності. З цією метою в межах курсу слухачі здобувають компетентності, необхідні для кваліфікованої участі в медіації як правника, який доречно пропонує клієнтові взяти участь у медіації та/або здійснює супровід клієнта – учасника медіації. При цьому такий фахівець орієнтується у вимогах профільного Закону України «Про медіацію», відрізняє медіацію від інших методів альтернативного вирішення спорів, обізнаний у вимогах спеціального законодавства, що регламентує застосування медіації та інших відновних практик у різних видах правовідносин. На практичних заняттях студенти тренуватимуть навички оцінки медіабельності спору, пропонування медіації, підготовки сторони до медіації та участі у медіації.

Юридичні інновації

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Проценко Д.В., старший викладач
Курс є базовим як для правників, так і студентів інших спеціальностей, що працюватимуть із інноваціями у юридичній сфері. Він розширює світогляд студентів правничого напряму підготовки, що означає знайомство з темами, сферами, інструментами.
Курс "Юридичні інновації" забезпечує ознайомлення студентів з новітніми технологічними рішеннями і формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання в сфері права шляхом застосування юридичних інновацій задля формування у студентів-юристів інноваційного мислення.
Вивчення дисципліни дозволить дати студентам розуміння значення, цінності, позитивного та негативного впливу нових технологій на право загалом та діяльність правника зокрема, познайомити з технологіями настільки близько, аби студенти вміли знайти їм застосування у своїй діяльності для підвищення її ефективності та подолання викликів глобалізації та зникнення державних кордонів на ринках юридичних послуг, дати розуміння ключових трендів у трансформації права та регулювання правовідносин, аби мотивувати майбутніх правників інтегрувати нові технології у свою діяльність та правосвідомість.

Корпоративне право

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС.

Абрамов.Я.В., старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання цивільного, адміністративного, фінансового, трудового права з точки зору корпоративних відносин, а також отримують знань з теоретичних основ корпоративного права, історії його виникнення та розвитку тощо. Лекційний курс ознайомлює студентів із предметом та джерелами корпоративного права, роллю та місцем корпоративного права в системі права України, питаннями правового статус господарських товариств як однієї з найбільш поширених форм підприємницької діяльності в Україні, статусу акціонерних товариств, їх органів, ролі облікових систем в інших державах та Національної депозитарної системи України в корпоративних відносинах. Практичні заняття передбачають виконання тестових завдань для визначення рівня засвоєння матеріалу протягом триместру. Також передбачене виконання письмової роботи на одну з тем, що спрямовані на поглиблене вивчення студентом матеріалу курсу.

Нотаріат України

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Бовбалан.Н.Р., старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти розвивають своє вміння застосовувати положення законодавства для підготовки нотаріального акту, вчинення та посвідчення нотаріальних дій, формують ази розуміння ведення нотаріального архіву. Курс ознайомлює з порядком ведення, використання та застосування державних та єдиних реєстрів в нотаріальній практиці. Дає розуміння «не нотаріальних» функцій нотаріату України: нотаріус – як державний реєстратор (в Державному реєстрі речових прав, в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та податковий агент.

Судові та правоохоронні органи України
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Курс містить інформацію про систему, основні завдання, повноваження, інші питання організації та діяльності судової системи України, прокуратури, органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, державної податкової служби, державної контрольно-ревізійної служби, інших державних органів, що здійснюють правоохоронні функції.
Вивчення цієї обов'язкової навчальної дисципліни створює умови для формування наукового уявлення про існуючу в Україні систему судових та правоохоронних органів, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника.

Вступ до правових досліджень
2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити,Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс присвячено як практичним питанням пошуку необхідних джерел із практичною метою вирішення конкретної задачі, так і проведенню наукових досліджень у тому обсязі, в якому студенти долучаються до них під час навчання (написання рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт, наукових статей, підготовка тез на конференції тощо).

Логіка
2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Лобач О. М., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова професійно-орієнтована дисципліна «Логіка» є необхідною складовою частиною вивчення фахових правничих навчальних дисциплін, спрямована на формування самостійного мислення студента-правника, що базується на вмінні застосовувати основні закони формальної та діалектичної логіки, проводити логічні операції з поняттями (узагальнення, відмежування, визначення, поділу, класифікації тощо), встановлювати логічні відносини між судженнями, з'ясовувати їх склад, види модальності (алетична, епістемічна, деонтична), оперувати основними видами умовиводів (безпосередні умови води, простий категоричний силогізм, складні судження), володіти основними поняттями логіки предикатів.

Юридична деонтологія

2д семестр, 4 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Непийвода В.П., доцент

Розрахована на студентів, які навчаються за спеціальністю “Право”. Вона є вступною наукою і містить відомості, щоб поглибити розуміння закономірностей діяльності правників (слідчого, прокурора, судді, нотаріуса, адвоката тощо). Мета вивчення дисципліни — дати студентам основні знання про вимоги до професійних та особистих якостей правників, ознайомити зі специфікою суспільного регулювання їхньої професійної діяльності, розкрити систему формування світогляду юриста. Це сприяє ефективному виробленню у майбутніх правників фахових навичок, пошуку оптимальних рішень у складних ситуаціях, безпосередньо не врегульованих правом.

Навчальні судові процеси (англ.мовою)
3 семестр, 2 год/тижд., 2 кредити ЄКС,
4 семестр, 2год/тижд., 2,5 кредита ЄКТС, залік
Петухов С.І., старший викладач, Асадча О.І., старший викладач

The course is aimed at preparing students for successful participation in moot court competitions through the development of critical thinking and legal reasoning skills and, in a wider perspective, at introducing students to the practice of law. The course is based on fictitious dispute submitted to the European Court of Human Rights.
In the Autumn term we will look into basic rules of facts reading, analysis, and interpretation; factual and legal research; legal reasoning and argumentation; outlining and drafting of the arguments. In the Spring term we will focus on oral presentation, interaction with the judge and maintaining meaningful conversation with the bench. By the end of the course, students must be able present their arguments in a clear and convincing manner, both orally and in writing.

Основи правової системи США
3 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік
Кфіа Барух Давид, доцент

Why should a foreign lawyer study U.S. law in English? Simply put, English is today's lingua franca and the U.S., as the current reigning superpower, exerts a powerful influence in diplomacy, trade, finance and other areas of law. It is not possible to fully appreciate this influence without at least a basic understanding of the legal principles and traditions from whence it comes. This course provides just that; it is an introduction to the U.S. Legal System including the distinct roles played by the Executive, Legislative and Judicial branches of government as sources of law and the basic legal principles presented in the first year courses of most U.S. Law Schools, namely, constitutional law, contracts, property, tort, civil procedure, and criminal law. Each topic is introduced by a brief lecture followed by a Socratic discussion using short humorous scenarios designed to illustrate and reinforce the lecture's main points while forcing you to think analytically and critically about the law and its application from an international perspective. Students will be expected to draw comparisons between the common and civil law system as well as international and Ukrainian law. This is a Master Degree and Certificate course requiring well developed English language skills.

Права людини та їх захист
4, 4д семестри, 1, 4 год/тижд., залік, 4 кредити

Метою вибіркового навчального курсу є формування у студентів-правників належного ставлення до проблематики прав людини як однієї з базових цінностей європейського суспільства, цілісного уявлення про права людини як фундаментальну гуманістичну цінність сучасного суспільства та юридичну категорію, що забезпечена судовим захистом, а також надати їм системні знання та сприяти розвитку практичних навичок використання національного та міжнародного механізмів забезпечення та захисту прав людини. Завдання навчального курсу полягає у наданні студентам глибоких знань з філософії, теорії та історії прав людини, про зміст та обсяг основоположних прав людини, міжнародні стандарти цих
прав, допустимість і підстави обмеження прав людини та національні і міжнародні механізми їх забезпечення та захисту. Дисципліна спрямована на оволодіння навичками використовувати набуті знання у власному житті, брати активну участь у суспільних процесах, житті громадянського суспільства, у сфері приватного життя, виборі переконань, ставленні до ідеології, релігії, а також сприяти в реалізації прав іншими особами та успішно застосовувати їх у майбутній професійній діяльності. Основне завдання курсу — оволодіння певною системою загальнотеоретичних знань про права людини, умінням працювати з міжнародними та національними джерелами з прав людини,

вмінням аналізувати практику забезпечення прав людини в Україні та користуватися національними та міжнародними механізмами захисту прав людини.

Право та суспільство (англ.мовою)
4 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік
Кфіа Барух Давид, доцент

Право та суспільство (Law and Society): This course explores the philosophical justifications and related limits on the legitimacy and use of government power from a Western perspective. It will focus on various social, political and ethical issues such as: freedom of religion, discrimination, privacy rights, property rights in the body, sexual ethics, abortion, medical health care, corruption, civil disobedience and emerging bioethical issues. The course should be of interest to students of philosophy, sociology, political science and related fields. Classes are interactive and students are strongly advised to attend both seminars and lectures. Students will be required to do independent reseach on several topics of interest and to make a class presentation.

Адміністративна відповідальність
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає інститут адміністративної відповідальності відповідно до сучасних потреб суспільства. Метою курсу є опанування правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері адміністративної відповідальності. Особлива увага приділятиметься практичним аспектам адміністративної відповідальності, як одного із видів юридичної відповідальності.

Адміністративні процедури
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Адміністративна процедура – це встановлений порядок розгляду та розв'язання справи (модель провадження), а провадження – це вже власне розгляд та розв'язання конкретної справи. Метою курсу є вивчення адміністративних процедур саме в розумінні діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Поняття адміністративної процедури пов'язане із науковою дискусією про зміст адміністративної юстиції та розуміння поняття адміністративного процесу. Адміністративна процедура – це встановлений нормами адміністративного процесуального права порядок діяльності суб'єктів правовідносин щодо реалізації нормативно-правового регулювання у сфері державного управління та розгляду і вирішення конкретних адміністративних справ.

Надання адміністративних послуг в Україні
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає проблематику надання адміністративних послуг в Україні. Надання адміністративних послуг в теперішній час є актуальним елементом в системі забезпечення прав та свобод особи. Це один із основних інструментів діяльності публічної адміністрації. Метою курсу є опанування правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг. Особливу увагу необхідно звернути на суспільні відносини, пов'язані з наданням адміністративних послуг. Досліджуються проблеми забезпечення якості надання адміністративних послуг, порядок створення та діяльності центрів з надання адміністративних послуг, особливостей організації діяльності органів публічної влади та місцевого самоврядування під час надання адміністративних послуг. Досліджується порядок ведення Реєстру адміністративних послуг та механізм електронного отримання адміністративних послуг.

Міжнародний захист гендерних прав і прав дітей
5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Курс охоплює питання як міжнародного законодавчого врегулювання прав жінок та дітей, так і механізмів їх захисту, практики міжнародних судів. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права дітей, а також праці вчених щодо тлумачення цих прав, інструменти захисту та міжнародні інституції які працюють в сфері захисту прав дитини. Окремо розглядаються права жінок передбачені міжнародним законодавством з акцентом на більш наголошувані міжнародною спільнотою, такі як торгівля жінками, насильство проти жінок. Звертається також увага на принцип

недискримінації в міжнародному законодавстві як фундаментальна засада. Порівнюється як міжнародне, так і регіональне європейське законодавство.

Основи німецького права (німец., англ. мова)
5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Петров Р.А., просор, д.ю.н., Дехгані А., старший викладач

Дисципліна освітлює історичну еволюцію правової системи Німеччини та її вплив на європейське континентальне право. В рамках курсу вивчаються: джерела і принципи німецького права; структура і принципи функціювання галузей права ФРН; структура і повноваження державного устрою та судової системи ФРН; підготовка правників в ФРН.

Правові та політичні аспекти діяльності зовнішньої розвідки
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Вакансія, доцент

Вибірковий курс спрямований на опанування студентами правових аспектів діяльності зовнішньої розвідки держави.

Бухгалтерський облік і судово-бухгалтерська експертиза
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор, д.ю.н.

Судово-бухгалтерська експертиза – це дослідження, яке здійснює експерт-бухгалтер на основі спеціальних знань із бухгалтерського обліку й аналізу господарської діяльності документів і бухгалтерської звітності (що містять інформацію про обставини справи, яка перебуває у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду). Мета курсу – навчити майбутніх правників використовувати спеціальні знання в юридичній практиці.

Гостьовий курс-1
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредиту

Вибірковий курс розрахований на гостьових викладачів.

Європейське право з прав людини
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Крахмальова К.О., старший викладач

Європейське право з прав людини» є спеціалізованим курсом, спрямованим на поглиблення знань у сфері регіональних норм, стандартів і механізмів захисту прав людини, і як такий він базується на міжнародному праві з прав людини, але має і свої особливості.
Найбільша увага приділяється системі захисту прав людини Ради Європи і, зокрема, Конвенції про захист прав людини та основних свобод та практиці її застосування Європейським судом з прав людини як одному з найголовніших механізмів захисту прав людини для України.
Метою курсу є надання базових знань щодо процедур Європейського суду з прав людини, суті і змісту конкретних прав, що містяться у Конвенції. Крім теоретичних знань, він спрямований і на надання практичних навичок (наприклад, як доцільно читати і конспектувати справи чи як складати заяву до Європейського суду з прав людини).

Міжнародне довкільне право
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Непийвода В.П., доцент

У наш час питання, пов'язані з довкіллям, як от виснажування озонового шару, кліматичні зміни, нестача й забруднення води, деградація ґрунтів, утрата біорізноманіття, стали предметом занепокоєння не лише окремих осіб чи держав, а міжнародного товариства загалом. Зважаючи на це, упродовж останніх десятиліть держави уклали або ж прямують до укладення сотень міжнародних угод, спрямованих на подолання певних довкільних проблем на місцевому, національному, регіональному й глобальному рівнях. Отже, сформувалося міжнародне довкільне право (МДП) – нова галузь міжнародного права, яка, однак, на цей час уже є доволі складна й розлога. Вона охоплює тисячі норм, об'єднаних у сотні міжнародно-правових документів. Їх мета – забезпечити охорону живих і неживих складників довкілля Землі, а також екологічних процесів на планеті. Курс міжнародного довкільного права покликаний сформувати цілісне бачення зв'язку між питаннями збереження, використання й відтворення ґлобального довкілля та його складників з міжнародним правом. Буде проаналізовано стан

міжнародних організацій, правових документів і політики в цій галузі. Зокрема, буде розглянуто теоретичні засади МДП, процес його становлення, суб'єкти, джерела, принципи, механізм упровадження, дотримання та розв'язання спорів. Буде прослідковано зв'язок питань охорони довкілля з міжнародною економічною діяльністю, господарюванням зі спільними ресурсами та збройними конфліктами. Курс МДП корисний для таких практичних цілей як аналіз міжнародного права, удосконалення процесу ухвалювання рішень у галузі довкілля та їх узгоджування з міжнародними правовими документами, доступ до міжнародних програм та організацій.

Міжнародне економічне право
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор, д.ю.н.

Міжнародне економічне право – навчальна дисципліна, присвячена вивченню міжнародного публічного права, яке регулює міждержавні економічні відносини. Розглядаються як публічно-правові за формою та майнові за змістом відносини суб'єктів міжнародного публічного права, так і публічно-правові відносини таких суб'єктів, спрямовані на регулювання приватноправових відносин економічного характеру. Мета дисципліни – поглибити знання студентів, отримані під час вивчення відповідної теми у курсі міжнародного публічного права.

Модельні судові процеси (практичний курс)
6 семестр – 2 год/тижд., 2,5 кредити ЄКТС, Асадча О.І., старший викладач

Moot courts is a teaching tool used by law schools to introduce students to the practice of law. Popular in US and Europe, it is a gradually becoming a part of legal education in many post-soviet countries, including Ukraine. Participating in moot court competitions is a unique opportunity for law students to dig into the facts and law of the case, develop research, writing and oral presentation skills, boost their self-esteem and get the feeling of the profession long before their classmates who are only limited to the 'traditional' law school programs.

Kyiv Mohyla students have been doing moot courts since early 2000th and we have a substantial success record in major international moot court competitions, including the Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition, the biggest and the oldest completion of this kind. To continue growing, in 2013 we have launched Introduction to Moot Courts course aimed at preparing 2nd year students for mooting. Due to this, 2nd and 3rd year students are now fully prepared to participate in and even win international competitions (e.g. Kyiv Mohyla has become the winner of the 2016 Telders Public International Law Moot).

The course was designed for advanced mooters striving to achieve meaningful results in their competitions. As it is taught in Spring semester when most teams prepare for the oral rounds, the course will be focused on oral presentation skills, including techniques to overcome stress and anxiety; courtroom / procedural legalize (legal language); technical issues of mooting as a part of Kyiv Mohyla team.

Право соціального забезпечення
6 семестр і 6д додатковий весняний семестр — по 2 год/тижд., залік, 4 кредити, Костюк В.Л., доктор юридичних наук, професор

Формування наукового уявлення про правовідносини у сфері соціального забезпечення та окремі їх види, законодавство про соціальне забезпечення, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника. Надає можливість ознайомитися студентам-правникам з особливостями реалізації та охорони права особи на соціальний захист (соціальне забезпечення) та пов'язані із ним інші права.

Валютне право
6д семестр, 4 год/тиж.,залік, 3 кредити Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс з валютного права передбачає вивчення механізму правового регулювання валютної системи, валютних відносин, валютних операцій, а також валютного регулювання та контролю. Метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії і практики застосування інститутів валютного права. Основними завданнями курсу є опанування поняттями «валютна система», з'ясування її змісту, структури; ознайомлення з системою суб'єктів валютного регулювання та контролю в Україні, з їх правовим статусом у валютній системі країни, визначення поняття валютних правовідносин, валютних операцій, юридичної відповідальності за порушення у сфері валютних правовідносин.

Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції
6Д - семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Нестеренко О.В., кандидат юридичних наук, старший викладач

Цей курс є базовим курсом програми і присвячений питанням щодо сутності та природи корупції. Під час курсу будуть розкрити поняття побутової (дрібної), великої-політичної корупції, особливості корупції в державній та приватній сферах, особливості політичної, судової корупції та ін. Висвітлено особливості корупції в captured state та підходам щодо протидії корупції в таких державах. Окреслено питання щодо причин та передумов корупції. Розкрити основні причини високого рівня корупції в країнах з перехідною економікою. Обговоренні можливі шляхи протидії корупції в країнах, що розвиваються.

Контрольні механізми забезпечення захисту прав людини
6д семестр – 4 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Василенко В. А., професор

Курс має на меті забезпечити студентів базовими знаннями про міжнародні механізми в рамках ООН як засоби контролю за дотриманням зобов'язань щодо прав людини. Розглядаються комітети ООН, створені згідно з основними конвенціями ООН з прав людини, а також політичні органи в рамках ООН. Особлива увага приділяється Комітету ООН з прав людини та Раді ООН з прав людини. Розглядається процедура індивідуальних звернень до комітетів ООН.

Кримінологія
6Д семестр – 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Костенко О. М. , доктор юридичних наук, професор

Вибірковий курс "Кримінологія" спрямований на вивчення основних кримінологічних теорій, механізму злочинної поведінки, застосування теоретичних знань для пояснення різноманітних проявів злочинності, розв’язання актуальних проблем протидії злочинності з урахуванням базових знань з кримінального права та юридичної (кримінальної) психології.

Міжнародне фінансове право
6д семестр – 4 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор

У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати місце і значення міжнародного фінансового права в системі міжнародного публічного права; знати особливості міжнародних фінансових відносин;знати наявні проблеми в сфері регулювання міжнародних фінансових відносин; знати основні інститути міжнародного фінансового права.

Система фінансового контролю в Україні
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна передбачає поглиблене вивчення правового регулювання системи фінансового контролю у сфері публічних фінансів, системи фінансового моніторингу та аудиту. Завдання курсу – визначення інститутів системи фінансового контролю та ознайомлення із їх змістом, правовим статусом суб’єктів фінансового контролю, опанування формами і методами здійснення фінансового контролю у сфері публічних фінансів, встановлення загальних правил та особливостей здійснення окремих видів перевірок, визначення ролі фінансового моніторингу в боротьбі з легалізацією доходів, отриманих незаконним шляхом, ознайомлення із засадами здійснення фінансового аудиту та підготовки аудиторського висновку.

Становлення публічної адміністрації
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає проблематику становлення публічної адміністрації в Україні. Метою курсу є поглиблене вивчення проблем становлення публічної адміністрації, їх взаємодія з органами місцевого самоврядування тощо.

Виконавче провадження
6Д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити.Федосеева Т. Р., кандидат юридичних наук, доцент

Вивчення кусу - це закріплення теоретичних знань та здобуття практичних навичок щодо правового регулювання, процедурних питань, особливостей примусового виконання рішень, зокрема,

судів, у тому числі іноземних, Європейського суду з прав людини, окремих державних органів (посадових осіб), третейського суду, виконавчих написів нотаріусів, а також діяльності органів державної виконавчої служби та приватних виконавців.

Страхове право
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошується викладач-практик

Забезпечення опанування студентами основних знань з правового регулювання суспільних відносин щодо страхування, знань страхової справи та практичних навичок застосування страхового законодавства у повсякденній правозастосовній практиці.

Юридичний практикум
6д, 7, 8 семестри, 2, 2, 2 год/тижд., 6 кредитів, Матвєєва Ю. І., старший викладач

Вибірковий курс юридичного практикуму передбачає роботу студента в Експериментальній студентській лабораторії НаУКМА «Правнича клініка». Курс практичного спрямування дозволяє опановувати навички роботи із клієнтами у цивільних, сімейних, житлових питаннях та розв’язувати їх.

Актуальні проблеми теорії права
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Цельєв О.В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс присвячений вивченню проблемних питань теорії права, зокрема необхідності переосмислення предмету та структури загальнотеоретичної юриспруденції, що обумовлено поряд з внутрішніми, також зовнішніми чинниками, визначальне значення серед яких належить розвитку міждержавних інтеграційних процесів, які поряд з економічною, політичною, правовою сферами поступово охоплюють також сферу науки і освіти. Предметом курсу є система понять і категорій, що в загальній формі виражають місце права в житті суспільства, його взаємовідносини з іншими соціальними явищами, зокрема з державою, логіку функціонування і розвитку права та виявлення їх закономірностей.

Базові навички врегулювання спорів
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Проценко Д.В., старший викладач

Основною частиною курсу є огляд та опанування практичних навичок роботи у спорі з метою використання позитивного потенціалу конфлікту, зокрема: розуміння основних складових елементів переговорів, мети та завдань підготовки до них та стилів і прийомів проведення різних видів переговорів, а також правил проведення різних стадій переговорів. Окремою частиною курсу є знайомство з медіацією та визначенням ролі медіатора, вивчення правил ведення медіації.

Гостьовий курс-2
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Курс розрахований на іноземних викладачів.

Назва уточнюється перед початком триместру.

Господарське процесуальне право
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Логуш Л.В., кандидат юридичних наук, доцент

Діяльність господарських судів, історії їх розвитку, проблеми розгляду господарських спорів, а також практики реалізації господарського процесуального законодавства України. Формування наукового уявлення про існуючу в Україні систему господарських судів, вивчення судової практики і закладає підґрунтя для здійснення практичної діяльності як юриста.

Окремі види договірних зобов'язань
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Абрамов Я.В., старший викладач

Вивчення студентами ключових теоретичних положень про окремі види договірних зобов'язань, розуміння ними сутності кожного із них, а також засвоєння принципів і навиків з систематизації нормативно-правових актів, що регулюють той чи інший вид зобов'язань, з урахуванням сучасної практики їх застосування.

Права людини і біомедицина

7 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Курс охоплює питання як міжнародного правового врегулювання прав людини в світлі біомедицини, так і практики міжнародних судів та національних законодавств. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права людини, а також інструменти захисту, діяльність міжнародних інституцій, які працюють в сфері захисту прав людини при застосуванні біомедичних досягнень.

Право міжнародних договорів
7 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Василенко В.А., професор

Завдання курсу – дати студентам знання системи правової регламентації формального порядку започаткування, підтримання та припинення офіційних відносин між суб'єктами міжнародного права, ознайомити їх з особливостями традиційної і сучасної дипломатичної практики, прищепити навички самостійного аналізу та вміння застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

Судова медицина та психіатрія
7 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити, Михайличенко Б.В., доктор медичних наук, професор.

Поняття, завдання судово-медичної та судово-психіатричної експертизи. Вивчення сучасних можливостей судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, організаційно-процесуальної основи їх призначення. Вивчення курсу передбачає можливість та вміння застосовувати теоретичні знання при ставленні питання для експертного розв'язання та вірного оцінювання висновків експерта.

Житлове право
8 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Музика Л.А., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення житлового права, джерела житлового права, забезпечення громадян житловими приміщеннями, користування цими приміщеннями, користування службовими приміщеннями та гуртожитками, підстави набуття житла у власність, приватизація державного житлового фонду, організація і діяльність житлового-будівельних кооперативів, користування житловими приміщеннями в будинках приватного житлового фонду, квартирну плату, плату за утримання будинків та при будинкової території та комунальні послуги та відповідальність за порушення житлового законодавства.

Захист у кримінальному провадженні
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Горох О. П., кандидат юридичних наук, доцент

Проведення консультаційної роботи адвоката, його участі на досудовому слідстві, в суді та при виконанні вироку, ухвали, постанови. Він також передбачає оволодіння питаннями про роль адвоката як представника потерпілого, цивільного позивача, відповідача, захисника свідка.

Медичне право
8 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Метою курсу є наблизити студентів до ключових правових питань сучасної системи охорони здоров'я. Проблематика соціальної справедливості, яку відстоює право, тісно пов'язана з діяльністю медичної галузі. Курс охоплює конституційний та законодавчий рівні регламентації прав пацієнта, механізми захисту цих прав як прав людини, а також правовий статус медичних працівників. Розглядаються положення щодо правового регулювання якості, доступу до охорони здоров'я як конституційного права кожного, проблематика ведення судових медичних справ, особливості законодавства в охороні здоров'я та правові аспекти медичної практики.

Міжнародне гуманітарне право
8 семестр – 3 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Крахмальова К.О., старший викладач

Міжнародне гуманітарне право, яке викладається в багатьох країнах світу, а віднині – і в Києво-Могилянській академії, є спеціалізованим курсом, присвяченим таким питанням як міжнародні і неміжнародні збройні конфлікти, методи і засоби їх ведення, комбатанти і не-комбатанти, захист цивільних осіб та об'єктів, внутрішні переміщення спричинені збройними конфліктами і т. д.
Його особливістю є викладання кількома викладачами і залучення гостьових лекторів-експертів.

Німецька мова для правників
8 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Дехгані А., старший викладач

Метою курсу є вивчення правової термінології німецькою мовою та опрацювання фахових текстів з: основ німецького конституційного і економічного права; договірного права / договір купівлі-продажу; права надання гарантійних зобов'язань; торгового права; юридичні форми підприємства; захисту прав споживачів.

Особливості кваліфікації злочинів у сфері господарської діяльності
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Азаров Д. С., кандидат юридичних наук, доцент

Одним із результатів вивчення Особливої частини кримінального права, часто стає усвідомлення того факту, що норми про відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності не є бездоганними. Частіше їх називають заплутаними, неефективними, мертвими, казуїстичними etc. Водночас кожен
підприємець неодноразово замислювався, як не стати мішенню для часто безпідставного кримінального переслідування. Вивчення пропонованої дисципліни дасть змогу розібратися у відповідній частині кримінального законодавства, визначити її зв'язки з адміністративно-деліктним законодавством та на вчитися практичному застосуванню кримінально-правових норм.

Податкові процедури та податкове адміністрування
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,5 кредити, О.М. Лобач, кандидат юридичних наук, доцент

Курс «Податкові процедури та податкове адміністрування» є необхідною частиною складного інституту фінансового права – податкового права. Він дає можливість поглиблено вивчити механізм виникнення та регулювання відносин адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів).
Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики застосування тих інститутів податкового права, які пов'язані із виконанням платниками податків конституційного податкового обов'язку зі сплати податків.

281 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – СУСПІЛЬНЕ І ПРИВАТНЕ ВРЯДУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Адміністративне право (нормативна, 2 курс, осінь), залік, 4 кредити. Іщенко Юрій Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент

Курс «Адміністративне право» є необхідною складовою частиною вивчення фахових (юридичних) дисциплін. Адміністративне право є однією з ключових галузей системи права України. Опосередковуючи функціонування інститутів публічної влади в державі, адміністративне право фактично відображає всі відносини, що існують в суспільстві. Водночас, особливу роль адміністративне право відіграє у забезпеченні прав і свобод громадян та інших суб'єктів, що не мають владних повноважень у їх взаємовідносинах з публічно-владними інститутами.

Академічна доброчесність та основи наукових досліджень (нормативна, 1 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Синицина Наталія Георгіївна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Програма дисципліни передбачає ознайомлення з принципами академічної доброчесності, як основи здобуття вищої освіти та опанування теорії та практики наукових досліджень. Мета дисципліни – засвоїти сукупність етичних принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу

під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Результатом опанування дисципліни буде практика використання методів наукових досліджень та дотримання академічної доброчесності, здатність до пошуку та узагальнення інформації, формулювання власних висновків та ведення наукової дискусії, написання наукових текстів, проведення аналізу, оцінювання та синтезу наукових матеріалів, формулювання власних висновків та припущень, їх аргументацію, що сприятиме більш ефективній організації навчання.

Англійська мова (обов'язкова, 1 курс, осінь, весна)

Англійська мова (за професійним спрямуванням) (обов'язкова, 2 курс, осінь)

Атестаційний екзамен (нормативна, 4 курс, літо)

Підсумковий контроль результатів навчання здобувача вищої освіти, які він повинен продемонструвати для підтвердження набуття ним компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

Ведення переговорів і базові навички ненасильницької комунікації (нормативна, 3 курс, літо), залік, 4 кредити. Новицька Тетяна Андріївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Студенти ознайомляться з основними концепціями переговорів, вивчатимуть техніки підготовки до переговорів та виконання різних ролей під час переговорного процесу. Крім того, будуть розглянуті проблеми, які можуть виникнути під час переговорів, такі як конфлікти, сприйняття, різні мовні та культурні бар'єри. Особлива увага буде приділена опануванню студентами ненасильницьким комунікаційним технікам, які дозволять ефективно спілкуватися та досягати мети без використання насильства або залякування.

Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції. (вибіркова, 3 курс, літо)

Вступ до багаторівневого стратегічного управління (нормативна, 3 курс, весна), залік, 4 кредити. Рябцев Геннадій Леонідович, доктор наук з державного управління, професор.

Управління в Україні набуває все більш реактивного характеру і реалізується шляхом надання доручень. Майже відсутні ознаки превентивної політики, коли, аналізуючи й прогнозуючи розвиток ситуації, державні інституції намагаються заздалегідь спланувати й здійснити заходи до набуття суспільними проблемами загального характеру. Такий стиль роботи є дуже небезпечним для України. Інструментом, здатним убезпечити державу від небажаних змін зовнішнього середовища, є стратегічне управління, яке дозволяє виробляти й приймати рішення, спрямовані на реалізацію узгоджених дій із досягнення бажаного майбутнього. Належне використання цього інструмента є особливо важливим у цифрову еру, коли все більше держав відходять від традиційного ієрархічного управління top-down та створюють всеохопні багаторівневі мережі. Після завершення навчання здобувачі зможуть розробляти проєкти рішень, спрямовані на реалізацію узгоджених дій із досягнення бажаного майбутнього на наднаціональному, національному і субнаціональному рівнях, застосовуючи сучасні технології стратегічного управління

Вступ до суспільного врядування (нормативна, 1 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Рябцев Геннадій Леонідович, доктор наук з державного управління, професор.

Щоб забезпечити прогресивний розвиток держави й високий рівень добробуту її громадян, необхідно розуміти процеси, що відбуваються в суспільстві, і вміти спрямовувати їх у потрібному напрямку. Для цього потрібно навчитися використовувати знання історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства, знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, принципи й норми діяльності відповідних інститутів, основи проєктування, ухвалення й реалізації владних рішень. Цьому сприятиме опанування навчальною дисципліною «Вступ до суспільного врядування», яка сприяє розвитку глобального світогляду,

європейського мислення, національної свідомості та орієнтована на набуття компетентностей, визначених Стратегією розвитку НаУКМА в частині впровадження елементів проблемно-орієнтованого й принципів неперервного навчання

Державний і громадський контроль (нормативна, 3 курс, осінь), залік, 4 кредити. Халецька Аліна Анатоліївна, доктор наук з державного управління, професор.

У сучасному суспільстві не стоїть питання про необхідність та доцільність встановлення дієвої комунікації між владою та суспільством – відповідь очевидна. Постає питання, якими засобами реалізовувати взаємодію, в якому напрямі розвивати організаційне забезпечення. У вибірковому курсі будуть визначені сутність, основні підходи та концепції механізмів реалізації державного і суспільного контролю у сфері публічного управління. В курсі розглядатимуться правові та організаційні умови для використання інструментів громадської участі, належного врегулювання, удосконалення законодавчого регулювання щодо впровадження новітніх технологій для забезпечення механізмів місцевої демократії; приклади успішної роботи консультативно-дорадчих органів участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, здійснення державного і суспільного контролю.

Економічна теорія у врядуванні. (нормативна, 1 курс, літо), іспит, 3 кредити. Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор.

Дисципліна орієнтована на формування знань щодо вирішення проблем економічного розвитку, навичок економічного мислення, обґрунтування вибору інструментів державної економічної політики. Основними завданнями навчальної дисципліни є: узагальнення теоретичних засад економічної теорії у сфері суспільного врядування, обґрунтування механізмів державного регулювання розвитку секторів національної економіки з урахуванням кращого міжнародного досвіду, врахування мікро- та макроекономічних умов розвитку при прийнятті управлінських рішень.

Європейські практики врядування (нормативна, 1 курс, весна), залік, 4 кредити. Халецька Аліна Анатоліївна, доктор наук з державного управління, професор.

Досвід європейських практик врядування історично постає тим прикладом, що заслуговує пильної уваги і вивчення в Україні, їх реалізація була найбільш успішною саме в цьому регіоні світу. У вибірковому курсі розглядатимуться загальні умови політичного процесу та інституційні основи ЄС; інституційна та політична система ЄС, процеси вироблення політики в ЄС, їх особливості і середовище; поняття європейського врядування, багаторівневе врядування. На лекціях і семінарах будуть обговорюватися питання, наскільки демократичними є процедури прийняття рішень в ЄС: демократичні цінності та принципи; що забезпечує зміцнення демократії в Європі, підвищення легітимності інститутів ЄС, залучення громадськості, посилення ролі ЄС у світовому врядуванні. До завдань курсу також відноситься вивчення реформи європейського врядування; питання ефективності політики європейських інститутів; довіра до інститутів та підтримка громадськістю; принципи ефективного врядування: відкритість, участь, відповідальність, ефективність та узгодженість; рівні врядування: глобальний, європейський, національний, регіональний та місцевий; формування європейського громадського сектору; покращення регуляторного середовища: роль європейських інститутів.

Європейські студії (нормативна, 4 курс, весна), залік, 3 кредити. Булгак Павло Володимирович, старший викладач.

Метою дисципліни є набуття студентами знань у сфері діяльності Європейського Союзу та співпраці ЄС з Україною. Основними завданнями дисципліни є: вивчити етапи формування та особливості функціонування інституцій, правові засади діяльності ЄС; визначити механізми формування та впровадження європейських цінностей; обґрунтувати основні євроінтеграційні перспективи України в умовах нових глобалізаційних викликів, усвідомити принципи громадянської культури для

демократичного розвитку суспільства, ознайомитись з європейськими школами, грантами, культурними та політичними проєктами Європи.

Інформаційні технології (нормативна, 1 курс, літо), залік, 4 кредити. Подденежний Олександр Георгійович, старший викладач.

Даний курс присвячено основам інформаційних технологій. В сучасному бізнес середовищі інформаційні технології активно використовуються в будь якому секторі економіки. Дисципліна передбачає вивчення основних сучасних інформаційних технологій для обробки та управління масивами даних. Аналіз інформаційних процесів та етапів їх впровадження. Мета – формування практичних навичок використання новітніх цифрових технологій. Вміння керувати цифровими інформаційними процесами. Формування здатності здійснювати інформаційне-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів .

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота (нормативна, 4 курс, літо).

Кваліфікаційна робота – вид науково-дослідної роботи, який має виявити спеціальну та загальнонаукову підготовку здобувача вищої освіти, вміння застосовувати знання для розв’язання складних спеціалізованих завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність в її автора навичок наукової роботи. Підготовлена кваліфікаційна (бакалаврська) робота проходить перевірку на академічну доброчесність та захищається перед кваліфікаційною комісією.

Кваліфікаційний екзамен (нормативна, 4 курс, літо)

Конфліктологічна і гендерна експертиза управлінських рішень (вибіркова, 2 курс, літо), залік, 4 кредити. Новицька Тетяна Андріївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Починаючи з 2014 року, розуміння динаміки конфліктів, навички вирішення конфліктів, розуміння гендерної складової державної політики стали вирішальною частиною компетенції всіх суб'єктів, які працюють у сфері управління, включаючи державних службовців та організації громадянського суспільства. На практиці незнання основ сучасної конфліктології призводить до того, що публічні заяви українських політиків і чиновників можуть підсилити поляризацію в суспільстві і викликати нові конфлікти. Дисципліна пропонує комплексний підхід до розуміння наслідків управлінських рішень в сфері вирішення конфліктів і специфіки гендерних питань. Вивчення дисципліни дозволить проводити конфліктологічну експертизу на основі методології «Не завдай шкоду Do no harm», і гендерну-правову експертизу державної політики та окремих владних рішень, а також застосовувати кращі світові практики конфлікт-аналізу.

Курсова робота (нормативна, 3 курс, весна), захист, 3 кредити

Вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами протягом триместру з метою закріплення й узагальнення знань, що отримані за час навчання та їх застосування до вирішення обраного фахового завдання.

Лідерство та команди у врядуванні й громадському секторі (нормативна, 1 курс, літо), залік, 4 кредити. Халецька Аліна Анатоліївна, доктор наук з державного управління, професор.

Дисципліна орієнтована на формування знань та вмінь у сфері управлінської роботи, розуміння ролі і особливостей лідерства та команд у врядуванні та громадському секторі. В курсі будуть розглянуті теоретичні та практичні підходи до керівництва та лідерства, сучасні теорії лідерства та організаційної поведінки, практики лідерства у врядуванні і громадському секторі, стилі лідерства, природу управлінської роботи і ролі в команді. В курсі будуть визначені інші відповідні концепції: лідерство та організаційна культура, культурний розвиток та лідерство у громадських організаціях, організаційний розвиток і організаційні зміни.

Міжнародні відносини та світова політика (нормативна, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити.

Дисципліна орієнтована на вивчення системи міждержавних взаємодій, суб'єктами яких є держави, міждержавні інституції та неурядові організації. Аналізуватимуться проблеми світового співтовариства в різних сферах життя, економічні, політичні, правові, дипломатичні та інші зв'язки між державами, які формуються під впливом зовнішньої політики країн світу, що вироблені людством упродовж історичного розвитку. Розглядатимуться різні види міжнародних відносин, як то: економічні, політичні, військово-стратегічні, культурні тощо.

Національна економіка та антикризове управління (нормативна, 3 курс, осінь), залік, 4 кредити. Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор.

Дисципліна орієнтована на формування знань щодо визначення напрямків розвитку національної економіки, навичок економічного мислення, обґрунтування вибору інструментів державної економічної політики та антикризового управління. Основними завданнями навчальної дисципліни є: узагальнення теоретичних засад економічної теорії у сфері суспільного врядування, обґрунтування механізмів державного регулювання розвитку секторів національної економіки з урахуванням кращого міжнародного досвіду, врахування мікро- та макроекономічних умов розвитку при прийнятті управлінських рішень.

Основи державної служби та роботи з персоналом (нормативна, 1 курс, весна), залік, 4 кредити. Григор'єва Світлана Миколаївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Діяльність держави, функціонування її управлінського апарату здійснюються через державну службу, яка є особливим інститутом сучасної держави. Вибірковий курс передбачає вивчення основ державної служби та основних питань формування, розвитку персоналу в органах державної влади. У процесі вивчення курсу розглядаються теоретичні основи державної служби, її організація, структура проходження, функціонування, управління державною службою; науково-теоретичні концепції управління персоналом, методи, стратегії, зокрема HR- стратегії; здійснюється підготовка рекомендацій щодо удосконалення системи управління персоналом у публічній службі України.

Основи електронного врядування і електронного документообігу (нормативна, 1 курс, весна), залік, 4 кредити. Рябуха Ольга Олександрівна, старший викладач.

Дисципліна орієнтована на формування знань та практичних навичок у сфері електронного урядування. В курсі будуть розглянуті поняття електронного документообігу, електронних послуг, електронної демократії, електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів. В межах курсу буде розглянуто зарубіжний та національний досвід впровадження електронного урядування, базові норми інформаційної безпеки та захисту інформації.

Основи конституційного права (нормативна, 1 курс, весна), залік, 4 кредити. Венгер Володимир Миколайович, кандидат юридичних наук. доцент.

Дисципліна, яка передбачає ознайомлення студентів з основами теорії конституційного права та практики її реалізації як в Україні, так і в порівняльному аспекті. Студентам пропонується комплексний матеріал щодо теоретичних засад становлення та розвитку конституцій, конституціоналізму; значення та сутності конституційних цінностей та принципів конституційного права; конституційного регулювання прав людини; конституційно-правових засад організації публічної влади, відповідного статусу органів публічної влади та інших інститутів. Дисципліна має на меті навчити студентів розумінню конституційного права як основи національного права, що створює систему координат розвитку інших галузей права в національній правовій системі.

Основи національної безпеки (нормативна, 3 курс, весна), залік, 4 кредити. Рябцев Геннадій Леонідович, доктор наук з державного управління, професор; Бібік Дмитро Вікторович, старший викладач.

Запорукою стійкості будь-якої держави є її здатність швидко адаптуватися до швидких і складно прогнозованих змін безпекового середовища й підтримувати стале функціонування, мінімізуючи зовнішні й внутрішні вразливості. Тому дуже важливо забезпечити спроможність органів влади гарантовано виконувати життєво важливі функції й надавати послуги за будь-яких умов. Для цього потрібна ефективна й результативна безпекова політика, базована на постійному ідентифікуванні, аналізуванні та оцінюванні наявних загроз для встановлення цілей і завдань суб'єктам гарантування безпеки й визначення заходів пріоритетного реагування. Дисципліна передбачає формування практичних навичок із розроблення порад, спрямованих на нейтралізацію загроз безпеці, із застосуванням кращих практик їхнього ідентифікування, аналізування та оцінювання/

Основи статистики та соціологічних досліджень (нормативна, 1 курс, літо), іспит, 3 кредити. Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор.

Україна потребує підготовки управлінців, які повинні творчо, креативно, логічно мислити, вміти аналізувати процеси соціально-економічного розвитку, використовувати досвід публічного управління та суспільного врядування зарубіжних країн. Підготовка таких фахівців можлива при опануванні, зокрема, дисципліни «Основи статистики та соціологічних досліджень», яка орієнтована на формування у студентів практичних навичок вирішення проблем суспільної взаємодії в особистій та професійній сферах, вмінь використання інструментів статистичного та соціологічного аналізу для розуміння трендів соціально-економічного розвитку, використанні отриманих теоретичних і практичних знань та навичок у майбутній професійній діяльності.

Основи філософії демократичного врядування (нормативна, 1 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Козловський Віктор Петрович, кандидат філософських наук, доцент.

Дисципліна передбачає розгляд тих філософських питань – світ, суспільство, культура, людина, світогляд, ідеологія – що пов'язані з викладом соціально- політичних і культурних засад самоврядування. На лекціях і семінарах будуть розглянуті історичні форми демократичної організації суспільного життя, особливості формування європейського ліберально-демократичного самоврядування, його відмінності від інших типів суспільної організації, що існують в сучасному глобальному світі.

Перехідне правосуддя та політика реінтеграції (нормативна, 2 курс, весна), залік, 4 кредити. Мірошниченко Владислав Олександрович, старший викладач.

Дисципліна орієнтована на формування знань щодо принципів перехідного правосуддя (transitional justice), їх впровадження в Україні та державної політики України щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, обґрунтування вибору інструментів державної політики у сфері деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Основними завданнями навчальної дисципліни є: узагальнення теоретичних засад перехідного правосуддя; дослідження міжнародної практики щодо імплементації окремих елементів перехідного правосуддя різними державами; обґрунтування необхідності імплементації принципів перехідного правосуддя в правовому полі України; ознайомлення з державної політикою України щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій; вивчення міжнародного досвіду щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Планування розвитку та співпраця територіальних громад (нормативна, 3 курс, весна), залік, 4 кредити. Купрій Володимир Олександрович, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Глобальні світові процеси призводить до посилення ролі громад в розвитку регіонів, міст, селищ, сіл та країни в цілому. Лідери повинні володіти необхідними знаннями, навичками та досвідом, щоб забезпечити конкурентоспроможність своїх громад. Дисципліна орієнтована на вивчення підходів до управління та врядування, інструментів розвитку громад, здобуття навичок розроблення стратегій, програм в місцевому самоврядуванні, розуміння основних напрямків розвитку територіальної громади, підходів до залучення громади до процесів планування. Після прийняття Закону України «Про

співробітництво територіальних громад» у 2014 році територіальні громади отримали нормативно визначені інструменти об'єднання своїх ресурсів для вирішення існуючих проблем та реалізацію спільних проектів. Співпраця громад – це можливість ефективного використання та отримання додаткових ресурсів для розвитку.

Політичні процеси та технології (нормативна, 2 курс, літо), іспит, 3 кредити. Суслов Антон Ігорович, старший викладач.

Курс «Політичні процеси та технології» побудований навколо ключових політичних процесів як макро-, так і мікрорівня. Протягом курсу здобувачі зможуть поглибити свої знання про політичні процеси, які визначають сучасне політичне життя: від зародження модерних держав до індивідуальної політичної участі громадян. Окремим фокусом кожної теми виступатимуть політичні технології, що можуть бути використані в межах відповідних процесів. Тож курс у собі поєднує як базову теоретичну основу з політичної науки та політичної соціології, так і прикладну компоненту, важливу для тих, хто здобуває освіту з публічного адміністрування. Метою курсу є ознайомлення здобувачів з теоретичними основами ключових політичних процесів та практичною складовою пов'язаних з ними політичних технологій.

Практика навчальна (екскурсійна, дослідницька) (нормативна, 2 курс, весна), 8 кредитів.

Вид практики, де метою є закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок. Передбачає екскурсії до органів державної влади та місцевого самоврядування, пам'яток культурної спадщини, зустрічі з представниками державних структур, громадських організації; написання тез; виступ на конференції.

Практика переддипломна (нормативна, 4 курс, весна), 4 кредити.

Переддипломна практика є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів. Проводиться в органах державної влади та місцевого самоврядування, організаціях і підприємствах різних форм власності.

Практикум з логіки та критичного мислення (нормативна, 1 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Сидорчук Кирило Геннадійович, старший викладач.

Мета дисципліни: сформувати загальні компетентності спеціальності, зокрема, здатність бути критичним і самокритичним, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність працювати в команді, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, формувати навички міжособистісної взаємодії. Завдання: сприяти формуванню культури мислення, мати уявлення про основні логічні операції, уміти аналізувати, порівнювати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, аргументовано проводити міркування, уміти логічно побудувати висновок.

Публічне адміністрування та повоєнне врядування (нормативна, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити. Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор; Мірошниченко Владислав Олександрович, старший викладач.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів ґрунтовних знань, з основних засад публічного адміністрування, вивчення системи публічного адміністрування, цілей, завдань, механізмів і функцій публічного адміністрування; вивчення міжнародного досвіду щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, аналіз механізмів реалізації державної політики України щодо реінтеграції тимчасово окупованих територій та повоєнного врядування в Україні.

Регіональне управління та управління комунальною власністю (нормативна, 2 курс, осінь), залік, 4 кредити. Сидорчук Кирило Геннадійович, старший викладач.

У курсі розглядатимуться інструменти регіонального управління та реалізації державної регіональної політики, питання вертикально-горизонтальної взаємодії, координації у процесі прийняття управлінських рішень, форм міжмуніципального співробітництва. Студенти вивчатимуть основні положення становлення та розвитку інституту комунальної власності в Україні, інструменти державного та муніципального регулювання.

Суспільна політика та підготовка офіційних документів (нормативна, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити. Рябцев Геннадій Леонідович, доктор наук з державного управління, професор; Плотницька Інна Михайлівна, кандидат філологічних наук, професор.

Мета дисципліни – сформувати в здобувачів основу знань, умінь і навичок, що дозволять їм готувати результативні аналітичні документи, застосовуючи сучасні практики ідентифікування й формулювання проблем, розроблення варіантів їхнього вирішення й вибору найкращого з-поміж них на базі доказів і цінностей; набуття здобувачем теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у сфері документознавства, формування у них загального уявлення про сучасну систему документування, підготовка до самостійної роботи з офіційними документами; вивчення порядку документообігу, контролю за їх виконанням тощо.

Теорія та історія управління та самоврядування (нормативна, 1 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Москаленко Світлана Олексіївна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Навчальна дисципліна забезпечить студентів інтелектуальною базою для осмислення феноменів управління та самоврядування, ознайомить з витоками та специфікою становлення державного управління та місцевого самоврядування на території України, дасть можливість порівняти відповідний вітчизняний та зарубіжний досвід. Буде приділено увагу питанням ролі особистості в державотворчих процесах. Набуті знання та компетентності можуть бути застосовані в управлінській, дослідницькій, консультаційній, громадській діяльності.

Українська мова за професійним спрямуванням (обов’язкова, 1 курс, осінь, весна)

Управління проєктами в умовах невизначеності (нормативна, 4 курс, весна), залік, 3 кредити. Халецька Аліна Анатоліївна, доктор наук з державного управління, професор.

Вибірковий курс передбачає вивчення практик місцевого самоврядування, які демонструють належний рівень консолідації населення громади, умови, які створила місцева влада для забезпечення згуртованості та рівних можливостей для самореалізації кожної соціальної групи. В межах курсу розглядається конкретні приклади того, як досягнення визначених цілей в умовах невизначеності.

Фінанси та грошові системи (нормативна, 3 курс, весна), залік, 4 кредити. Ільченко-Сюйва Леся Василівна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Дисципліна орієнтована на формування знань та вмінь у сфері фінансів та грошового обігу. В курсі розглядаються типи та методи акумулювання та розподілу фінансових ресурсів, система публічних фінансів, співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями, основи організації грошового обігу та кредиту. Різноманітні аспекти теорії фінансів та бюджетування передбачають розгляд таких питань як основні концепції та принципи, функціонування фінансової системи та особливості її складових, система публічних фінансів та її особливості в Україні, бюджетний процес, надходження бюджету, видатки та витрати бюджету, громадські бюджети та державне-приватне партнерство тощо.

Цифрові технології й аналіз баз даних (нормативна, 3 курс, осінь), іспит, 3 кредити. Подденежний Олександр Георгійович, старший викладач.

Не має сумнівів, що ми вже живимо в світі цифрових технологій. Але чи контролюємо/усвідомлюємо ми цифрову трансформацію бізнесу? Чи використовуємо ефективно весь потенціал баз даних для розвитку бізнесу? Мета дисципліни – розглянути сучасні цифрові технології, їх вплив на бізнес, ризики та переваги використання. Проаналізувати основні аспекти цифрової трансформації підприємств.

Результатом навчання повинна стати комплексна система знань, умінь і навичок, що дозволять ефективно використовувати цифрові технології та бази даних в практичній площині.

ВИБІРКОВІ дисципліни

Адміністративні послуги на місцевому рівні (вибіркова, 1 курс, літо), залік, 4 кредити. Григор'єва Світлана Миколаївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Основним принципом урядування в сервісній державі є субсидіарність, тобто ухвалення владних рішень і надання адміністративних послуг на рівні, найближчому до громадян. Для реалізації цього принципу органам місцевого самоврядування мають бути передані всі необхідні повноваження й ресурси. Метою вибіркового курсу «Адміністративні послуги на місцевому рівні» є ознайомлення здобувачів із моделями, особливостями, процедурами надання таких послуг, їхньою класифікацією, інструментами цифровізації та оцінювання якості, організаційними й правовими питаннями створення центрів надання адміністративних послуг, організації міжмуніципального співробітництва й громадського контролю в цій сфері.

Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції. (вибіркова, 3 курс, літо)

Взаємодія влади, бізнесу та громадянського суспільства (вибіркова, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити. Андрійчук Тетяна Сергіївна, кандидат політичних наук, старший викладач.

Навчальна дисципліна покликана ознайомити студентів з особливостями взаємодії влади, бізнесу і громадянського суспільства, спрямована на опанування знаннями щодо світової практики такої взаємодії, методів використання комунікаційного потенціалу, напрямів взаємодії влади, бізнесу і громадянського суспільства в Україні в умовах російсько-української війни.

Візуалізація даних (вибіркова, 2 курс, літо), залік, 4 кредити. Шевченко Вікторія Едуардівна, доктор наук з соціальних комунікацій, професор.

Візуалізація дає можливість привернути увагу до проблеми, показати причини та наслідки, тенденції розвитку, дослідити і наочно відобразити складні цифрові дані. У курсі студенти опанують основи дизайну (типографіка, колористика, композиція), аналізуватимуть дані, навчаться робити їх доступними для сприйняття, обирати відповідну форму візуалізації. Завданнями дисципліни є: вивчення типів, стандартних елементів, технік візуалізації даних, алгоритмів та інструментів для створення інфографіки та здобуття вмінь і навичок застосування форм візуалізації даних на практиці.

European Human Rights Law (eng). Європейське право з прав людини (вибіркова, 3 курс, весна). Задорожна Надія Сергіївна, старший викладач.

Європейське право з прав людини є спеціалізованим курсом, спрямованим на поглиблення знань у сфері регіональних норм, стандартів і механізмів захисту прав людини, і як такий він базується на міжнародному праві з прав людини, але має і свої особливості. Найбільша увага приділяється системі захисту прав людини Ради Європи і, зокрема, Конвенції про захист прав людини та основних свобод та практиці її застосування Європейським судом з прав людини як одному з найголовніших механізмів захисту прав людини для України. Метою курсу є надання базових знань щодо процедур Європейського суду з прав людини, суті і змісту конкретних прав, що містяться у Конвенції. Крім теоретичних знань, він спрямований і на надання практичних навичок (наприклад, як доцільно читати і конспектувати справи чи як складати заяву до Європейського суду з прав людини).

Конфліктологічна і гендерна експертиза управлінських рішень (вибіркова, 2 курс, літо), залік, 4 кредити. Новицька Тетяна Андріївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Починаючи з 2014 року, розуміння динаміки конфліктів, навички вирішення конфліктів, розуміння гендерної складової державної політики стали вирішальною частиною компетенції всіх суб'єктів, які працюють у сфері управління, включаючи державних службовців та організації громадянського суспільства. На практиці незнання основ сучасної конфліктології призводить до того, що публічні заяви українських політиків і чиновників можуть підсилити поляризацію в суспільстві і викликати нові конфлікти. Дисципліна пропонує комплексний підхід до розуміння наслідків управлінських рішень в сфері вирішення конфліктів і специфіки гендерних питань. Вивчення дисципліни дозволить проводити конфліктологічну експертизу на основі методології «Не завдай шкоду Do no harm», і гендерну-правову експертизу державної політики та окремих владних рішень, а також застосовувати кращі світові практики конфлікт-аналізу.

Культурні та креативні індустрії (вибіркова, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити. Горчинська Олександра Максимівна, старший викладач.

Вивчатимуться проєкти, що належать до культурних та креативних індустрій – подані та реалізовані за діяльності Українського культурного фонду (УКФ) як стратегічно важливі напрями в державній культурній політиці. Розглядатимуться сегменти креативних індустрій, які відіграють вагому роль у формуванні культурної ідентичності нації і стають вагомим фактором зростання економіки держави. Аналізуватимуться приклади зарубіжних країн, що демонструють зростаючу ефективність креативних індустрій.

Marketing and Advertising. Маркетинг та реклама (вибіркова, 4 курс, весна), 3 кредити, залік. Ільченко-Сюйва Леся Василівна, кандидат наук з державного управління, доцент.

The class will be given in English and consist of two parts. The first part will be concentrated on an overview of marketing and basic ideas of creating different types of commercials to boost demand for various products. Second part will be focused on psychology of bands and branding, understanding codes and business logic on example of luxury brands, real estate and clothing; refining essential skills such as effective communication, project management, innovation and creativity.

Медіація і врегулювання конфліктів (вибіркова, 2 курс, осінь), залік, 4 кредити. Кіріллова Юлія Сергіївна, старший викладач.

Під час вивчення курсу розглядатимуться основні поняття, види конфліктів, стратегії поведінки в конфліктах. Курс надасть можливість отримати базові знання про медіацію, як один із способів врегулювання конфліктів, вивчити її основні принципи та види. Під час вивчення дисципліни студенти зможуть дослідити природу конфлікту, можливі підходи з їх вирішення, вивчити, що таке медіаційна процедура, з яких стадій вона складається та отримати практичні навички застосування медіації в окремих сферах суспільного життя. На заняттях будуть запропоновані практичні кейси для здобуття навичок вирішення конфліктів шляхом медіації та діалогу.

Менеджмент організацій (вибіркова, 2 курс, весна), залік, 4 кредити. Москаленко Світлана Олексіївна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Дисципліна орієнтована на формування системного мислення, знань та вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації, використання основних методів, механізмів та інструментів менеджменту в сучасних організаціях, розуміння характеристик і ролі організації як об’єкта управління, типів організаційних структур управління, прийняття управлінських рішень. Набуті знання та компетентності можуть бути застосовані в організаційно-управлінській, дослідницькій, консультаційній, громадської діяльності.

Менеджмент персоналу (вибіркова, 3 курс, літо), залік, 4 кредити. Чала Ніна Дмитрівна, доктор наук з державного управління. професор.

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалаврів розглядає сучасні концепції менеджменту персоналу в організаціях. Дозволяє опанувати навичками самостійного вибудовування системи управління персоналом, що є актуальним як для розбудови власного бізнесу, так і впровадження функцій HR-менеджменту в мідл-керівництво (що є складовою професійних компетенцій майбутнього фахівця). Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища, в т.ч. до змін в поведінці споживача.

Міжнародний захист гендерних прав і прав дітей (вибіркова, 3 курс, осінь), залік, 3 кредити. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент, доктор правових наук (Республіка Польща).

Курс охоплює питання як міжнародного законодавчого врегулювання прав жінок та дітей, так і механізмів їх захисту, практики міжнародних судів. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права дітей, а також праці вчених щодо тлумачення цих прав, інструменти захисту та міжнародні інституції які працюють в сфері захисту прав дитини. Окремо розглядаються права жінок передбачені міжнародним законодавством з акцентом на більш наголошувані міжнародною спільнотою, такі як торгівля жінками, насильство проти жінок. Звертається також увага на принцип недискримінації в міжнародному законодавстві як фундаментальна засада. Порівнюється як міжнародне, так і регіональне європейське законодавство.

Місцевий розвиток та урбаністика (вибіркова, 2 курс, осінь), залік, 4 кредити. Берданова Ольга Володимирівна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Реформа децентралізації, що здійснюється в Україні у даний час, призводить до суттєвого підвищення ролі, значення та можливостей територіальних громад. Водночас вона означає й підвищення відповідальності за місцевий розвиток, рівень та якість життя мешканців громад. Від здатності муніципальних менеджерів виявляти, ефективно управляти внутрішніми місцевими ресурсами, від їх уміння налагоджувати спільну діяльність різних зацікавлених сторін залежатиме чи буде громада успішною, чи залишиться бідною та депресивною. Саме на формування цих знань і вмінь спрямований вибірковий курс. У ньому передбачається ознайомлення з концептуальними основами місцевого розвитку, окремими технологіями його аналізу та прогнозування. Будуть розглянуті інструменти формування успішних громад. Особлива увага приділятиметься розгляду підходів до розвитку міських поселень, міських агломерацій як центрів економічного зростання.

Моніторинг та оцінювання проєктів і програм сталого розвитку (вибіркова, 4 курс, весна), залік, 3 кредити. Бікла Олена Володимирівна, кандидат соціологічних наук, доцент.

Вибірковий курс закладає не лише базові знання з моніторингу та оцінювання, а й розуміння оцінювання як нової управлінської практики та інструменту підвищення ефективності місцевого самоврядування. Занурюючись в проєктний менеджмент, слухачі/учасники усвідомлять його зв’язок з механізмом впровадження та реалізації моніторингу та оцінювання, особливо при розробці місцевих цільових програм. Набуті знання та навички з курсу дозволять його учасникам/цям якісно планувати проєкти та координувати проєктну діяльність, визначати актуальність, дієвість, результативність, ефективність та впливовість місцевих проєктів, основі цих результатів надавати рекомендації вдосконалення змісту та механізмів реалізації самої стратегії програм та проєктів. Така спрямована моніторингова та оціночна діяльність в контексті управління місцевими проєктами сприяє побудові діалогу між місцевою владою та громадськістю. Таким чином слухачі курсу отримають інструменти формування успішних практик органів місцевого самоврядування всіх рівнів.

Основи адміністративних послуг і сервісної держави (вибіркова, 3 курс, осінь), залік, 4 кредити. Григор’єва Світлана Миколаївна, кандидат наук з державного управління, старший викладач.

Серед орієнтирів сервісної держави є надання якісних адміністративних послуг її громадянам. Вибірковий курс «Основи адміністративних послуг і сервісної держави» передбачає формування систематизованого уявлення про сучасні засади організації надання адміністративних послуг. У процесі

вивчення курсу розглядаються загальні вимоги до надання адміністративних послуг, їх класифікація, інструменти оцінювання якості послуг і стандартів їх надання; зовнішні та внутрішні аспекти організації Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), особливості їх функціонування тощо.

Основи інвестиційної діяльності та фандрейзинг (вибіркова, 2 курс, літо), залік, 4 кредити. Ільченко-Сюйва Леся Василівна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Розвиток будь-якої сфери життєдіяльності людини неможливий без інвестування у неї різних ресурсів. Тому курс спрямований на отримання знань з економічної сутності інвестицій, їх класифікації, характеристики об'єктів та суб'єктів інвестування. Будуть визначені особливості взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності, роль держави в організації та стимулюванні інвестиційної діяльності, форми і напрями мобілізації інвестицій для розвитку України. Курс дає можливість зрозуміти основні поняття та завдання фандрайзингу, перспективи розвитку фандрайзингу, фандрайзингову діяльність та форми її підтримки, способи взаємодії з потенційними донорами ресурсів.

Основи роботи з персоналом в органах місцевого самоврядування (вибіркова, 2 курс, весна), залік, 4 кредити. Халецька Аліна Анатоліївна, доктор наук з державного управління, професор.

Дисципліна орієнтована на формування знань та вмінь щодо практичних аспектів діяльності органів влади та місцевого самоврядування у сфері управління персоналом в умовах децентралізації. В курсі будуть розглянуті сучасний стан та тенденції управління персоналом в органах місцевого самоврядування, особливості системи підвищення рівня професійної компетентності службовців місцевого самоврядування, інноваційні практики роботи з персоналом в органах місцевого самоврядування. В курсі буде визначений інструментарій ефективного управління публічними службовцями в умовах децентралізації.

Організація підприємницької діяльності (вибіркова, 4 курс, осінь), залік, 3 кредити.

Дисципліна спрямована на формування знань щодо основ підприємницької діяльності, які дають змогу виробити вміння та набути навички практичного застосування технологій організації підприємницької діяльності, управління процесами у бізнес середовищі, політики ціноутворення, чинниками банкрутства підприємства і заходами щодо їх запобігання.

Пошукові системи та навчальні платформи (вибіркова, 1 курс, весна), залік, 4 кредити. Подденежний Олександр Георгійович, старший викладач.

У сучасному світі ми щоденно використовуємо пошукові системи та різні цифрові платформи. Курс передбачає вивчення основних видів пошукових систем та цифрових моделей з метою практичного використання. Дисципліна побудована на вивчені практичних бізнес кейсів. Формує основні навички та уміння необхідні для подальшого розвитку здатності до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Права людини та їх захист (вибіркова, 2 курс, весна, літо) залік, залік, 4 кредити. Заєць Анатолій Павлович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України.

Метою вибіркового навчального курсу є формування у студентів-правників належного ставлення до проблематики прав людини як однієї з базових цінностей європейського суспільства, цілісного уявлення про права людини як фундаментальну гуманістичну цінність сучасного суспільства та юридичну категорію, що забезпечена судовим захистом, а також надати їм системні знання та сприяти розвитку практичних навичок використання національного та міжнародного механізмів забезпечення та захисту прав людини. Завдання навчального курсу полягає у наданні студентам глибоких знань з філософії, теорії та історії прав людини, про зміст та обсяг основоположних прав людини, міжнародні стандарти цих прав, допустимість і підстави обмеження прав людини та національні і міжнародні механізми їх забезпечення та захисту. Дисципліна спрямована на оволодіння навичками використовувати набуті

знання у власному житті, брати активну участь у суспільних процесах, житті громадянського суспільства, у сфері приватного життя, виборі переконань, ставленні до ідеології, релігії, а також сприяти в реалізації прав іншими особами та успішно застосовувати їх у майбутній професійній діяльності.

Психологія й етика управління та врядування (вибіркова, 4 курс, весна), залік, 3 кредити. Василевська Тетяна Едуардівна, доктор наук з державного управління, професор.

Основні завдання дисципліни. Знати особливості правових та моральних регуляторів діяльності управлінців. Усвідомлювати місію та цінності управління та врядування. Розуміти основні етичні принципи управління та врядування. Знати сутність системи професійно-етичних стандартів поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Вміти застосовувати етичні та психологічні засади управління та врядування. Розуміти специфіку функціонування етичних кодексів та етичної інфраструктури.

Риторика та ораторське мистецтво (вибіркова, 4 курс, осінь), залік, 4 кредити. Синицина Наталія Георгіївна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Програма дисципліни передбачає оволодіння практичними навичками ділової, міжособистісної та публічної комунікації. Набуваються здатності ефективно спілкуватися, виступати перед аудиторією, доводити свої думки до слухачів, уміння встановлювати контакт та переконувати. Метою дисципліни є розвиток та практичне використання загальних та фахових компетентностей, а саме навичок міжособистісної взаємодії, комунікації та співробітництва. Головний акцент робиться на дієвих засобах ораторського мистецтва у налагодженні комунікацій між громадянами, органами влади та приватними структурами, створення позитивного іміджу працівника та організації в цілому. Разом з тим володіння комунікативними компетентностями та прийомами риторики дає більші можливості для кар'єрного росту.

Територіальний благоустрій та дизайн (вибіркова, 3 курс, літо), залік, 4 кредити. Берданова Ольга Володимирівна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Сучасні конкурентні населені пункти відрізняються не лише розвиненою економікою, а й комфортним середовищем проживання людей, у якому гармонійно забезпечуються різноманітні потреби людей. У вибірковому курсі вивчатимуться питання просторового планування територій, створення збалансованого каркасу населених пунктів, функціонального зонування їх територій. Розглядатимуться проблематика екологізації міст та інструменти екологічної реабілітації урбанізованих територій. Особлива увага приділятиметься методам формування сучасних публічних просторів, що формують композиційну структуру та зовнішній облік територій і сприяють соціальній згуртованості громади.

Туризм та охорона культурної спадщини (вибіркова, 3 курс, весна), залік, 4 кредити. Чорна Мілена Михайлівна, старший викладач.

Розглядатимуться питання визначення напрямів державної політики в сфері туризму, зокрема, його культурної складової, задля забезпечення сталого розвитку галузі шляхом об’єднання досвіду, знань і ресурсів усіх учасників туристичного ринку України та міжнародних партнерів. Приклади ефективної взаємодії туристичної галузі та культурних і креативних індустрій, сучасні туристичні продукти з культурно-історичними складовими як «низові ініціативи», створені громадами, розроблення нових проєктів, що сприятимуть ревіталізації маловідомих куточків України – демонструватимуть підґрунтя і перспективи ефективного маркетингу у сфері кроссекторальної взаємодії таких стратегічно пріоритетних для держави галузей як туризм та культура. Дисципліна спрямована на вивчення: системи охорони культурної спадщини на різних рівнях органів державної влади, системи управління об’єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, механізмів покращення якості культурних та туристичних послуг, запровадження державної підтримки проєктів та програм, орієнтованих на культурно-історичний туризм.

Управління ризиками в публічній сфері (вибіркова, 3 курс, весна), залік, 3 кредити. Москаленко Світлана Олексіївна, кандидат наук з державного управління, доцент.

Для сучасного управлінця надзвичайно важливим є вміння виявляти, ідентифікувати, прогнозувати та оцінювати ризики, обґрунтовувати заходи для мінімізації їх негативного впливу на національному, регіональному, галузевому, інституційному та місцевому рівнях. Опанування даної дисципліни дозволить сформувати уявлення про феномен управління ризиками в публічній сфері та зрозуміти особливості прийняття рішень в детермінованих та індетермінованих умовах. Студенти ознайомляться з науковими дослідженнями у сфері ризик-менеджменту, на практичних прикладах розглянуть способи оцінювання ризикових ситуацій, вибору оптимальної стратегії в умовах невизначеності та конфлікту.

Фактчекінг та верифікація інформації (вибіркова, 3 курс, осінь), залік, 4 кредити. Шевченко Вікторія Едуардівна, доктор наук з соціальних комунікацій, професор, Романюк Альона Олександрівна, старший викладач.

Дисципліна орієнтована на отримання знань щодо інструментів перевірки тверджень на повноту, достовірності та наявності маніпуляцій, видів та порядку проведення фактчекінгу, ресурсів із перевірки фактів, фактчекінгових проєктів у світі, міжнародного кодексу фактчекінгу (The Principal Code); отримання вмінь створення якісного інформаційного продукту та проведення процесу верифікації; набуття навичок критичного мислення щодо оцінювання інформації з різних сфер.

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК

091 БІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія людини

5 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., В.С. МАРТИНЕНКО кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс "Анатомія людини" є фундаментом ряду біологічних дисциплін: біології розвитку, фізіології, генетики, еволюційного вчення. Студенти набудуть знань щодо нормальної анатомії людини, будови органів людини та систем органів, топографію органів, іннервацію та кровопостачання. Буде розглянуто будову кістки, як органу, класифікацію кісток та способи поєднання кісток в скелеті людини. Вивчаються основні групи м'язів в тілі людини та їхні функції. В розділі "Спланхнологія" розглянуто органи травної, дихальної, сечовидільної та статевої систем. Вивчається будова серця та судин великого та малого кіл кровообігу, а також органи імунної системи, ендокринних залоз. Значну увагу приділено вивченню будови центральної та периферичної нервової системи людини.

Біологія індивідуального розвитку

7 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., В.С. МАРТИНЕНКО кандидат біологічних наук, старший викладач

Біологія розвитку є сучасною дисципліною, що стрімко розвивається. В курсі розглядаються процеси дозародкового, зародкового та післязародкового розвитку організму, детермінації та диференціювання клітин, гісто- та органогенезу та механізми їх регуляції. Розглядаються методи допоміжних репродуктивних технологій та виклики, зумовлені широким використанням цих методів. Приділено увагу зовнішнім чинникам, що впливають на процеси онтогенезу, в тому числі, тератогенним факторам. Розглянуто процеси регенерації тканин та органів та перспективи застосування напрацьованих технологій в медицині. Вивчаються процеси старіння та антистаріння.

Біоорганічна хімія

3 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Г.А. Побігай кандидат технічних наук, доцент

Теоретичні основи біоорганічної хімії - класифікація, номенклатура, будова та типи реакцій біоорганічних сполук. Будова та хімічні властивості (реакційна здатність) основних класів біоорганічних сполук - карбонільних, гідроксилвмісних, гетеро-функціональних та гетероциклічних сполук. Будова та хімічні властивості основних класів біоорганічних сполук: альдегідів, кетонів, карбонових кислот, спиртів, вуглеводів, ліпідів, амінокислот, нуклеотидів, нуклеїнових кислот та їх похідних. Роль біоорганічних сполук у структурно-функціональній організації та метаболізмі живих організмів.

Біотехнологія рослин

7 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., К.В. Листван кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено набуттю сучасних знань у галузі біотехнології рослин, зокрема щодо історії розвитку, сучасного стану та основних напрямків біотехнології рослин. Будуть розглянуті основі методи і техніки, що застосовуються в біотехнології рослин; основні типи асептичних культур та можливості їх застосування в практиці; застосування біотехнологічних методів для збереження генетичних ресурсів рослин та їх використання для поліпшення господарсько-цінних ознак. Студенти матимуть змогу ознайомитись з основними поняттями, етапами та технологією генетичної інженерії рослин. Будуть

розглянуті конкретні приклади і напрямки застосування досягнень біотехнології рослин в сільському господарстві, квітникарстві, лісівництві, виробництві біофармацевтиків, при очищенні навколишнього середовища тощо.

Біотехнологія тваринних геномів

7 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено опануванню інформації про сучасні досягнення у редагуванні тваринних геномів, шляхах і методах редагування, досягнутих результатах і перспективах напрямку. Розглядається створення і використання культур тваринних тканин і зародкових стовбурових клітин як основа для маніпуляцій з тваринними геномами; методи створення трансгенних тварин з різних таксонів, методи оптимізації процесу трансгенозу з акцентом на таргетінгові втручання починаючи з використанням Cre/LoxP-системи і завершуючи сучасним редагуванням геному з використанням системи CRISPR/Cas; завдання, методи, практичні досягнення та перспективи генної терапії людини.

Біохімія

3,4 сем., 3 год./тижд., залік/екзамен, 6 кредитів ЄКТС., В.В. Шпильчин кандидат біологічних наук, старший викладач

Біологічна хімія, або біохімія - фундаментальна наукова та навчальна дисципліна, що вивчає хімічний (молекулярний) склад живих організмів; хімічні перетворення біомолекул (обмін речовин - метаболізм); вивільнення, запасання та використання енергії клітинами; механізми збереження, передачі та реалізації генетичної інформації, тобто процесів молекулярної організації і функціонування живих систем.

Ботаніка

3,4 сем., 3 год./тижд., залік/екзамен, 5 кредитів ЄКТС., Щербакова Ю.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна дає внесок у розвиток загальних (1) та спеціальних (2) компетентностей, задекларованих як програмні компетентності освітньої програми "Біологія та біотехнологія": (1) базові загальні знання та їхнє застосування на практиці; здатність до аналізу та синтезу, здатність до самоорганізації та постійного навчання протягом життя; (2) володіння професійними знаннями у галузі біології, базовими знаннями у галузі природничих наук; здатність використовувати принципи біоетики у професійній та соціальній діяльності, готовність застосовувати правові норми у дослідницькій роботі, в області охорони природи та природокористування; здатність та готовність вести дискусію з соціально-значущих питань біології. Програмним результатом є опанування студентами базових знань, основних понять і теоретичних засад з ботаніки, засвоєння студентами особливостей будови та розмноження, принципів класифікації, значення в природних екосистемах та житті людини рослин та грибів. Цей базовий рівень знань та розумінь є необхідним та достатнім для роботи у традиційних сферах застосування компетентностей, набутих під час опанування освітньої програми "Біологія та біотехнологія".

Вірусологія

7 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., А.М. Кириченко доктор біологічних наук, доцент

Розвиток вчення про віруси. Місце вірусів в живій природі. Загальні методи вивчення вірусів. Морфологія, морфогенез та біофізичні властивості вірусів. Хімічний склад та біохімічна будова вірусів. Принципи класифікації та номенклатури вірусів. Особливості репродукції вірусів. Неканонічні віруси - віроіди та пріони. Патогенез вірусних інфекцій та противірусний імунитет. Трансформація і онкогенез. Екологія вірусів та епідеміологія вірусних інфекцій.

Вступ до спеціальності

2 сем., 4 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., Пасічник Т.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

В навчальній дисципліні розглядаються особливості хімічного складу і структурно-функціональної організації живого, генетична інформація, її збереження та реалізація в процесі самооновлення. Саморегуляція в біологічних системах. Обмін речовин, процеси анаболізму і катаболізму. Самовідтворення біологічних систем, онтогенез клітини та багатоклітинного організму. Походження й еволюція життя. Мета курсу - надати студентам можливість отримати внесок до розвитку наступних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань, здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси, здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів, здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів, здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

Генетика онтогенезу

8 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3,5 кредити ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліна орієнтована на поглиблення знань і навичок, отриманих при опануванні генетики, у напрямку вивчення реалізації генетичної інформації як процесу, який лежить в основі онтогенетичного розвитку будь-якого багатоклітинного евкаріотного організму. Картина розвитку онтогенетичних подій подається на двох моделях: дрозофіла та миша. Вмістом дисципліни є демонстрація та аналіз інформації, яка пов'язує картини морфогенезу починаючи з утворення зиготи до стадії дорослого організму з експресією генів. Перевага надається генам, що контролюють транскрипційні фактори та сигнальні молекули як головні елементи регуляторних ланцюгів морфогенетичних подій. Детально розглядається участь HOX-генів у специфікації дії транскрипційних факторів у залежності від часової та позиційної інформації.

Зоологія безхребетних

1 сем., 4 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Омері І.Д. кандидат біологічних наук, доцент

Система тваринного світу. Сучасний стан зоологічної науки та її місце серед біологічних дисциплін і значення серед фундаментальних та прикладних біологічних наук. Безхребетні - план будови та рівні організації, життєві цикли розвитку, біологічні особливості, місце в екосистемах, розповсюдження, походження і філогенетичні зв'язки головних таксономічних одиниць, закономірності індивідуального та історичного розвитку. Систематика безхребетних тварин. Специфіка проявів загально-біологічних законів на прикладі безхребетних тварин, порівняльні анатомо-морфологічні особливості систем органів і головні риси їх еволюції, роль у біосфері, житті та господарській діяльності людини.

Зоологія хордових

3 сем., 4 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Пасічник С.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

У курсі розглядаються ознаки, притаманні всім хордовим тваринам, поділ на основні таксономічні одиниці, анатомо-морфологічні ознаки усіх класів, особливості їх походження і філогенетичні зв'язки.

Імунологія

6 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Маньковська О.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс спрямовано на опанування студентами основних понять і теоретичних засад окремих розділів загальної та клінічної імунології, а також ознайомлення з використанням імунологічних методів у наукових дослідженнях та медицині. У курсі висвітлено сучасні досягнення у вивченні клітинних та молекулярних механізмів роботи імунної системи людини на рівні природної та адаптивної імунної відповіді, викладено основи вчення про імунітет та запалення, поняття імунологічної толерантності та гіперчутливості. Наведено характристику захворювань, пов'язаних з порушенням роботи імунної системи, зокрема імунодефіцитних станів.

Курсова робота

6д сем. 3 кредити ЄКТС

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

Мікробіологія

6 сем., 5 год./тижд., екзамен, 4,5 кредити ЄКТС., Фуртат І.М. кандидат біологічних наук, доцент

Курс охоплює основні питання сучасної мікробіології, передбачені програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Розглядається місце мікроорганізмів у системі живих істот, сучасні досягнення у вивченні морфології, цитології, фізіології, біохімії, генетики та екології мікроорганізмів. Представлено новітні принципи систематики, класифікації та ідентифікації мікроорганізмів, висвітлюються найважливіші властивості мікроорганізмів, формується уявлення щодо основних фізіологічних груп мікроорганізмів та їхнього значення у біогеохімічних процесах, біотехнологічних процесах, господарській діяльності людини та медицині.

Молекулярна біологія

5 сем., 5 год./тижд., екзамен, 4,5 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено опануванню інформації стосовно хімічної будови генів, вивчення молекулярних механізмів, що лежать в основі формування структури та експресії генетичного апарату живих систем. Буде розглянуто хімічну структуру геномів, різноманітність структури геномів вірусів, прокаріотів та евкаріотів. Відомості щодо реплікації геномів різної будови, ферментативне забезпечення реплікації. Буде дано аналіз молекулярної різноманітності перебігу процесу рекомбінації, мутаційного процесу та репарації як єдиної системи формування геномної сталості та мінливості у живих системах. Буде сформульовано сучасне уявлення про центральну догму молекулярної біології, етапи та механізми генної експресії. Описано основні класи РНК, їхня роль та різноманітність будови, виконувані у клітині функції Генна регуляції через транскрипційні фактори. Охарактеризовано основні етапи біосинтезу білка, його регуляція у прокаріотів та еукаріотів. Описано основні геномні компоненти, що забезпечують мінливість геномів, оцінено їхнє різноманіття у різних організмів. На практичних заняттях з курсу "молекулярна біологія" буде опановано виділення білків та ДНК з біологічного матеріалу. Опановано основні навички електрофоретичного розділення біологіних макромолекул. Опановано ПЛР.

Молекулярні основи біотехнології

6 сем., 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено опануванню інформації про основні засоби маніпулювання генетичною інформацією через можливості генетичної інженерії. Розглянуто основні засоби роботи з НК, які використовуються з цією метою. Дано характеристику ферментів, що використовуються у роботі з НК. Детально розглянуто та класифіковано різноманітність векторних молекул, що використовуються для клонування генів та з метою вивчення експресії генів. Проаналізовано засоби для передачі генів між організмами. Розглянуто можливості створення генних та геномних бібліотек та їхнього аналітичного скринінгу. Дано поняття молекулярного маркера для аналізу геномів. Охарактеризовано основні різновиди ПЛР та сфери використання у генетичній інженерії. Наведено приклади практичного використання досягнень молекулярної біотехнології. Отримані на лекціях знання студенти застосовують на практиці у роботах із трансформації бактеріальних клітин, виділення плазмідної ДНК та рестриктному аналізові плазмідної ДНК. На семінарських заняттях студенти перевіряють свої теоретичні знання про основні методи роботи з рекомбінантними молекулами.

Популяційна генетика

6 сем., 3 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено адаптації знань, отриманих в результаті опанування дисципліни "Генетика", до вивчення генетичної структури популяцій біологічних видів у відсутності можливості постановки модельних експериментів зі схрещування певних генотипів. Буде розглянуто показники генетичної статики популяції: параметри оцінки внутрішньо популяційної мінливості, параметри генетичної

структури панміктичної популяції. Буде показано, як досягається рівновага у генетичній структурі популяції за умов відхилення від ідеальної популяції. Буде розглянуто фактори динаміки генетичної структури популяції - потік генів, дрейф генів, природний добір, мутаційний процес, та показано, як здійснюється вимір їхнього впливу на генетичну структуру популяції. Розкривається значення популяційної генетики для генетичного аналізу людини.

Практика дипломна (реалізація практичної частини кваліфікаційної роботи)

7,8 сем. 15 кредитів ЄКТС

Дипломна практика проводиться в 7-му та 8-му семестрах БП та має на меті теоретичну підготовку до написання бакалаврської роботи на підставі аналізу сучасних літературних джерел за обраною темою та виконання експериментальної частини кваліфікаційної роботи на базі науково-дослідного закладу або науково-дослідного підрозділу навчального закладу. Практика індивідуальна. Роботу кожного студента координує викладач кафедри, призначений керівником бакалаврської роботи. Під час проходження практики студенти повинні: виконати теоретичний розгляд проблеми, якій присвячена тема кваліфікаційної роботи; обрати матеріал дослідження; обрати методи дослідження; виконати експериментальну частину дослідження; підготувати документи для складання заліків: огляд літератури за темою кваліфікаційної роботи для заліку у семестрі 7; опис матеріалів і методів дослідження, а також отриманих на час заліку результатів експериментальної роботи для заліку у семестрі 8. Залік проводиться за результатами співбесіди студента і керівника дипломної практики після завчасного ознайомлення керівника з представленими документами.

Практика дослідницька

6д сем., 15 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Студенти набувають професійних навичок, опановують сучасні дослідницькі методики, закріплюють і поглиблюють теоретичні й практичні знання з експериментальної біології.

Практика навчальна польова з зоології безхребетних

2д сем., 15 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Пасічник С.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

Програма навчальної польової практики з зоології безхребетних передбачає проведення занять безпосередньо у польових умовах у Чернігівської та Київської області,які складаються із теоретичної частини (розповідає викладач) та практичної (студенти збирають вказаних викладачем представників фауни безхребетних для колекції).

Практика навчальна польова з зоології хордових та ботаніки вищих рослин

4д сем., 15 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Програма навчальної польової практики з ботаніки та зоології хребетних передбачає проведення занять безпосередньо у польових умовах у Кременецькому ботанічному саду (м. Кременець), околицях м. Кременець, заповіднику "Медобори" та у Краєзнавчому музеї м. Кременець, які складаються із теоретичної частини (розповідає викладач) та практичної (студенти збирають вказаних викладачем представників флори для гербарію, визначають представників фауни хребетних).

Радіобіологія

8 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.М. Міхєєв доктор біологічних наук, доцент

Розглянуто типи та джерела природних та штучних іонізуючого випромінювання (ІВ). Визначено експозиційні, поглинуті, еквівалентні та ефективні дози ІВ; поняття про потужність ІВ. Розглянуто основні механізми взаємодії з речовино електромагнітного та корпускулярного та параметри радіобіологічних реакцій. Особливу увагу приділено розгляду стохастичних та детермінованих види радіобіологічних реакцій. Перераховано основні фактори, що визначають радіостійкість біологічних систем різного ступеня організованості. Розглянуто механізми радіобіологічних реакції біосистем різного рівня інтеграції. Та

способи модифікації радіобіологічних ефектів. В радіоекологічному блоці висвітлено закономірності міграції радіонуклідів в природних та штучних середовищах. Розглянуто особливості формування ефектів у опромінених екосистем різного рівня інтеграції (популяцій, угрупувань тощо). Дію неіонізуючих електромагнітних випромінювань розглянуто на прикладі дії УФ-випромінювання, випромінювання інфрачервоного та радіодіапазонів. Розглянуто радіогенний канцерогенний ризик, принципи нормування іонізуючих випромінювань та основи радіаційної гігієни. Викладені питання щодо основних радіологічних та радіоекологічних (включно з психічними та соціальними) наслідки аварії на ЧАЕС.

Статистичні методи в біології

5 сем., 5 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено практичному ознайомленню студентів з тими напрямками статистики, які використовуються для обробки масивів даних, отриманих за участю біологічних об'єктів. Дисципліну націлено на формування у студентів переконання у важливості статистичної обробки результатів роботи з біологічними об'єктами для формулювання правильних висновків. Головним вмінням, яке має бути сформовано в результаті опанування дисципліни, - обирати адекватний метод статистичної обробки даних у залежності від їхньої специфіки стосовно природи ознаки, що оцінюється, та характеру розподілу її варіант в досліджуваній групі.

Фізіологія людини та тварин

5 сем., 6 год./тижд., екзамен, 6 кредитів ЄКТС., Нестеренко Ю.А. асистент

Навчальна дисципліна "Фізіологія людини і тварин" складається з трьох частин: "Загальна фізіологія", "Регуляція фізіологічних функцій" та "Спеціальна фізіологія". У першій частині вивчаються загальні закономірності функціонування клітин, тканин, органів, систем і організмів, подразливість і збудливість, електричні процеси у збудливих тканинах. Друга частина присвячена вивченню принципів регуляції фізіологічних систем. У третій частині розглядаються особливості функціонування окремих систем організмів людини і тварин у різних умовах.

Фізіологія та біохімія рослин

4 сем., 4 год./тижд., залік, 4,5 кредитів ЄКТС., Пасічник Т.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

В навчальній дисципліні послідовно розглядаються молекулярні механізми основних фізіологічних функцій зеленої рослини - процесів енергообміну, асиміляції речовин, росту, розвитку, розмноження, виділення речовин, стійкості до несприятливих умов довкілля, хімічний та молекулярний склад, структуру і функції рослинної клітини а також їхнє становлення в процесі еволюції й індивідуального розвитку. Мета курсу - надати студентам можливість отримати додатковий внесок до розвитку наступних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань, здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси, здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів, здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

Цитологія та гістологія

1 сем., 3 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач; Мартиненко В.С. кандидат біологічних наук, старший викладач;

Дисципліна дозволяє студентам поглибити свої знання та розуміння будови та функцій органел еукаріотичної клітини, плазматичної мембрани, шляхів транспорту через мембрану, процесів ендо-та екзоцитозу. Розглядаються особливості будови та функцій компонентів цитоскелету еукаріотичної клітини, поняття про клітинний цикл, основні механізми регуляції клітинного циклу. Студенти поглиблюють свої знання про мітоз та мейоз (процеси, що відбуваються, біологічне значення). Протягом курсу студенти

навчаються розглядати під світловим мікроскопом постійні препарати різних типів клітин та тканин еукаріотичних організмів, визначати, які структури видно на мікропрепараті. В розділі "Гістологія" буде розглянуто тканини як системи клітин, що виконують спільну функцію та формують органи. Вивчаються характеристики епітеліальної, сполучної, м'язової та нервової тканин. Розглядаються гістологічні препарати: мазки крові, тотальні препарати та зрізи органів тварин.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія рослин

2д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна дозволяє студентам детальніше ознайомитися з особливостями будови саме рослинної клітини (поглибити знання, отримані в курсі Цитологія та гістологія). Розглядаються особливості будови та функцій різних типів рослинних тканин, органів рослинного організму. Студенти протягом курсу навчаються виготовляти та розглядати під світловим мікроскопом тимчасові препарати рослинних тканин, визначати різни типи рослинних клітин та тканин під мікроскопом.

Антропологія

4д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Пасічник С.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено формуванню загальних уявлень про біологічна історію людини, матеріальну і духовну культури викопних і сучасних людей, про антропометрію та особливості різних рас людини. Головними завданнями курсу є навчити студентів володіти термінами і поняттями, пов'язаними з антропологією

Біоінформатика / Bioinformatics (англ.мовою)

8 сем., 3 год./тижд., залік/екзамен, 4 кредити ЄКТС., В.В. Шпильчин кандидат біологічних наук, старший викладач

The course is aimed for students of bachelor degree program in biology to investigate a power of computer technologies for the analysis of biological data by exploring modern bioinformatics resources (on-line sequence databases, tools and algorithms). From this course, students will learn how to deal with many questions in modern biology, which could not be solved without computational approaches. The course covers such topics as sequence DNA and protein alignment (pairwise and multiple), phylogenetics, analysis of data from gene expression, selection analysis and metagenomics. It focuses on practical tasks with biological sequences using appropriate bioinformatics on-line and off-line tools: BLAST, MAFFT, DIALIGN, MEGA, Datamonkey, Mockler-jbrowse, etc.

Біологічні основи інфекційних процесів

7 сем., 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., І.М. Фуртат кандидат біологічних наук, доцент

У курсі розглядаються сучасні досягнення у вивченні патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів, особливості їхньої ідентифікації, наведено характеристику біологічних основ патологій, які викликають згадані мікроорганізми. Викладено основи вчення про інфекційний та епідемічний процеси, форми та види інфекційних процесів, особливості формування імунної відповіді. Наведено короткий огляд антимікробних препаратів та особливостей їхнього застосування у клінічній практиці, підходи до мікробіологічної та імунологічної діагностики збудників найпоширеніших інфекційних захворювань. Значне місце відводиться розгляду молекулярно-біологічних і генетично-популяційних основ патогенності мікроорганізмів.

Біологічні основи поведінки людини

6д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., В.С. Мартиненко кандидат біологічних наук, старший викладач

Біологічні основи поведінки людини це дисципліна, що лежить на межі фізіології, генетики, біології розвитку, психології та еволюційного вчення. В процесі опрацювання матеріалу студенти усвідомлюють першопричини різниці в протіканні психічних процесів у різних осіб. Значну увагу приділено генетичній складовій формування рис особистості та впливу обставин життя на прояв певних ознак. Розглянуто статеві відмінності в поведінкових реакціях людини та причини їх виникнення, пренатальний вплив на поведінку, механізми формування залежностей від психоактивних речовин. За вибором студентів коло питань, висвітлених в даному курсі може бути розширене за рахунок тем творчих робіт.

Біофізика

7 сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.Ю. Лосицький кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Дисципліна охоплює основні питання сучасної біофізики, передбачені програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. У курсі висвітлено основні постулати, підходи та закономірності термодинаміки замкнених та відкритих систем. Розглянуто основні міжмолекулярні взаємодії, які визначають поведінку біологічних систем на молекулярному рівні, та основні закономірності поведінки полімерів у розчинах. Викладено фізичні основи та застосування до вивчення біологічних систем широкого ряду експериментальних методів дослідження, зокрема спектральних. Розглянуто структурні, конфірмаційні та динамічні властивості білків на нуклеїнових кислот. Значну увагу приділено біологічним мембранам, зокрема їх структурі, динаміці, фазовим переходам, властивостям каналів, електричному потенціалу мембрани та розповсюдженню потенціалу дії вздовж нервового волокна. Розглянуто фізичні основи зору, рухливості, фотосинтезу та синтезу АТФ у мітохондріях.

Біохімія людини

5 сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Пасічник С.В. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна біохімія людини передбачає вивчення метаболічних перетворень в організмі людини та їх можливі патології, структура і функції білків організму людини, метаболізм білків і амінокислот організму людини, порушення білкового і азотистого обміну, вуглеводи організму людини, метаболізм вуглеводів організму людини, порушення метаболізму вуглеводів, ліпіди організму людини, метаболізм ліпідів організму людини, порушення ліпідного обміну, проміжний обмін, біоенергетика, порушення проміжного метаболізму. Мета курсу - надати студентам можливість отримати внесок до розвитку наступних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність використовувати фахові знання для організації здорового способу не лише власного життя, а і життя людей, що знаходяться в межах доступності щодо роз'яснення передумов фізичного здоров'я, здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси, здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

Генетика

5 сем., 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліна представляє генетику за темами, що традиційно розглядаються як вміст формальної (менделівської) генетики. Розглядаються закони формальної генетики без деталізації експресії генетичного матеріалу на молекулярному рівні. Докладно висвітлюються результати рекомбінації генів на трьох моделях: гаплоїдні евкаріоти, диплоїдні евкаріоти, прокаріоти з кільцевим геномом (генетичний аналіз). Розглядаються прикладні аспекти застосування фундаментальних принципів генетики як науки про успадкування та експресію генів: онтогенез як реалізація експресії генів, основи генетики людини, використання генетичного маркерування та геномного аналізу у сучасній роботі з рослинами, що культивуються.

Механізми клітинного сигналювання

4д сем., 6 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., Куниця Н.І. старший викладач

Курс "Механізми клітинного сигналювання" є необхідною складовою частиною вивчення особливостей регуляції функціонування організмів на клітинному та молекулярному рівні. В курсі подаються відомості щодо загальних принципів механізмів клітинного сприйняття та реакції на сигнали, що виникають поза межами клітини, сучасних уявлень про структурно-функціональну організацію основних класів сигнальних систем, таких як іонні канали, сигнальні системи з вторинними посередниками, тирозин- та протеїнкіназні системи без вторинних посередників, сигнальні системи ліпофільних сигнальних молекул, та механізми їх функціонування, а також розглядаються питання комплексної взаємодії сигнальних систем як важливої складової регуляції всіх процесів життєдіяльності

Молекулярні основи еволюції

6 сем., 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна дозволяє студентам отримати краще розуміння молекулярних основ еволюційних процесів. В курсі розглядаються поняття еволюції добіологічної та біологічної, можливі шляхи еволюції біологічних молекул та перших клітин. Студенти можуть ознайомитися з гіпотезою "світ РНК", поглибити знання щодо даних на користь ендосимбіотичної теорії походження мітохондрій та хлоропластів, розглянути сучасні погляди щодо можливих шляхів еволюції еукаріотичних хромосом. Розглядається роль мобільних генетичних елементів у еволюції геномів, основні положення нейтральної та майже нейтральної теорії еволюції. Студенти навчаються знаходити та аналізувати сучасні наукові джерела щодо молекулярних основ еволюції різних груп організмів та біологічних процесів.

Науковий семінар "Сучасні проблеми молекулярної біології"

8 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліна включає знайомство студентів з методами виділення нуклеїнових кислот, поділом ДНК і РНК і їх фрагментів, оптичними та гідродинамічними методами їх вивчення. Розглядаються питання взаємодії нуклеїнових кислот з водою, іонами металів, білками. Спеціальний розділ курсу присвячений структурою і функціями плазмидной мітохондріальної і хлоропластної ДНК.Студенти знайомляться з методами секвенування і варіантами використання полімеразної ланцюгової реакції для вивчення ДНК.

Нейрофізіологія

8 сем., 3 год./тижд., залік, 3 кредитів ЄКТС., Ю.А. Нестеренко асистент

Коротка історія розвитку нейрофізіології. Структура і функції нервової системи в еволюційному контексті. Сучасні досягнення у вивченні функцій нейронів та структурно-функціональної організації центральної нервової системи. Новітні дані щодо структури мембрани нервових клітин, електричних явищ, що виникають на мембрані нервових клітин. Особливості фізіологічних та патофізіологічних процесів у спинному мозку. Провідні шляхи спинного мозку. Характеристика фізіологічних та патофізіологічних процесів у відділах головного мозку. Ноцицепція та біль. Зорова, слухова, нюхова, смакова модальності. Вищі психічні функцій людини та вікові зміни нервової системи.

Промислова біотехнологія

6д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., С.М. Шульга доктор біологічних наук, доцент

Дисципліну присвячено вивченню принципів створення біотехнологій, сучасних і новітніх напрямків розвитку біотехнології та біотехнологічної промисловості, сфер використання біосинтетичного потенціалу мікроорганізмів, особливостей біосепарації цільових біологічних продуктів, продуцентів і поживних середовищ, методів стерилізації, піногасіння, промислового культивування (поверхневого і глибинного, періодичного, напівбезперервного, безперервного). Буде розглянуто математичне моделювання

ростових процесів та основне устаткування для культивування продуцентів, принципи складання технологічної схеми.

Теорія еволюції

7 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено опануванню сучасних знань про перебіг біологічної еволюції. Ретроспективно і перспективно. Буде розглянуто еволюцію поглядів на біологічну еволюції від давніх часів до першої половини 19 сторіччя. Креаціонізм і трансформізм, загальна характеристика та характерні приклади ідей. Наслідки цих основних систем поглядів для біології. Погляди Ж.-Б. Ламарка, основна концепція, ідейний зв'язок із наявними на той час уявленнями про біологічну еволюцію. Охарактеризовано основні досягенння науки, що створили фундамент і дали поштовх до створення справді наукових теорій про еволюцію. Теорія Т. Мальтуса, концепція Ч. Лайєля про еволюціію ландшафтів. Ч. Дарвін, подорож на кораблі Бігль, наслідки для створення теорії Дарвіна про діючі сили біологічної еволюції. Основні положення теорії еволюції Ч. Дарвіна, теорія добору, сучасна доказова база. Статевий добір, приклади та значення для перебігу еволюції. Штучний добір, створення людиною біологічної різноманітності. Створення синтетичної теорії еволюції- синтез біологічних знань до середини 20 сторіччя. Неоламаркізм і тоталітарне суспільство. Структура біологічної популяції- її значення для перебігу мікроеволюційних процесів. Видоутворення, типи видоутворення. Екологіні взаємодії та еволюція організмів. Макроеволюційні процеси, можливі механізми. Еволюція і онтогенез, погляди Р. Гольдшмідта, їхнє значення для сучасної науки. Сучасні уявлення про перебіг еволюції молекул, використання цієї інформації для побудови еволюційних взаємин між групами організмів. Молекулярно-біологічні основи еволюції. Епігенетика- еволюція поняття та молекулярні основи епігенетичних процесів.

Фармакобіотехнологія

4д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., К.В. Листван кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено набуттю сучасних знань у галузі фармакобіотехнології, зокрема щодо історії розвитку, сучасного стану та основних напрямків фармацевтичної біотехнології. Буде розглянуто етапи розробки і впровадження ліків, місце в цьому процесі біотехнології; етапи біосинтезу білка та посттрансляційні зміни білків як мішені для розробки нових ліків, їх значення в розробці та використанні біофармацевтиків. Студенти матимуть змогу ознайомитись з загальною характеристикою біотехнологічних систем продукції біофармацевтиків, конкретними системами продукції (бактеріальні та грибні системи, рослинні, тваринні та безклітинні системи продукції терапевтично значимих сполук). Буде розглянуто біотехнологічні методи впливу на здоров'я людини, не пов'язані з продукцією біофармацевтиків.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота (написання та захист кваліфікаційної роботи)

8д семестр, 3 кредити ЄКТС

Атестація випускників програми "Біологія та біотехнологія" здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Виконання та захист кваліфікаційної роботи має на меті оцінювання результатів навчання, визначених галузевим стандартом та освітньою програмою. За освітнім стандартом (стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у галузі знань 091 Біологія, затвердженого наказом МОН України № 1457 від 21.11.2019 р.)кваліфікаційна робота "передбачає розв'язок положень і методів природничих наук". Захист кваліфікаційної роботи як форма атестації за спеціальністю "091 "Біологія та біохімія" є обов'язковим освітнім елементом для студентів програми. До захисту допускаються студенти, що успішно виконали навчальний план БП "Біологія та біотехнологія" і підготували кваліфікаційну роботу. Кваліфікаційна робота готується за результатами експериментального дослідження студента під час проходження дипломної практики у відділах та лабораторіях наукових заходів відповідно до розроблених на кафедрі "МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВИКОНАННЯ, НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ". Захист роботи відбувається публічно відповідно до "Положення

про кваліфікаційну/магістерську роботу студента Національного університету "Києво-Могилянська академія", наказ № 95 від 02.02.2020. В стандарті зазначено, що "Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації". Тому всі кваліфікаційні роботи перевіряються щодо наявності плагіату за допомогою програмного забезпечення відповідно до документу "Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності", наказ №108 від 16.03.2020.

101 ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна екологія

1–2 семестри, 4 год/тижд., 1 залік, 1 екзамен, 7 кредитів, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на ознайомлення студентів з основними положеннями екологічної науки, найважливішими закономірностями, що забезпечують наявне різноманіття живого, особливостями впливу екологічних чинників на живі організми, характером пристосувань рослин і тварин до різних умов існування на нашій планеті. Предметом навчальної дисципліни є взаємовідносини живих організмів між собою та з неорганічною природою, а також склад і закономірності функціонування популяцій, біоценозів, екосистем та біосфери в цілому. Дисципліна надає студентам знання щодо основних закономірностей взаємодій живого та його оточення, особливостей впливу екологічних чинників на біологічні системи, характер пристосувань рослин, тварин та їхніх угруповань до цих чинників. Важливе місце у дисципліні посідає розгляд принципів структурної організації надорганізмових біологічних систем та їхніх змін у процесі розвитку та трансформації.

Екологія рослин з основами ботаніки

1–2 семестри, 3–4 год/тижд., 2 заліки, 6,5 кредитів, О. О. Рак, кандидат біологічних наук, старший викладах, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Студенти вивчають рослинне різноманіття, ознайомлюються з різноманіттям видів рослин і грибів. Розглядають класичні та сучасні системи рослинного світу, місце в цих системах водоростей, грибів, грибоподібних протистів та вищих рослин. Приділено увагу фізіології, біохімії, циклам розмноження представників усіх відділів водоростей, грибів та вищих рослин. Докладно розглянуто представників усіх основних відділів, що відіграють помітну роль у природних екосистемах і практичній діяльності людини. Визначено місце водоростей, грибів та вищих рослин у природних екосистемах, основні екологічні процеси, що відбуваються за їхньою участю. Розглянуто методи вивчення різних груп водоростей, грибів та вищих рослин у природних та експериментальних умовах. Вивчають прикладні аспекти використання водоростей, грибів та вищих рослин. У розділі екології рослин основну увагу приділено механізмам обміну енергією та речовинами між рослинними організмами та природним довкіллям. Детально розглянуто основні фізіологічні процеси рослин, зокрема фотосинтез як основу первинної продуктивності екосистем. Вивчають процеси адаптації рослин до екологічних чинників навколишнього середовища, екологічні групи рослин, фітоугруповання, взаємодію рослин у біоценозах та роль рослинних організмів у колообігах елементів у природі.

Екологія тварин з основами зоології

3–4 семестри, 3 год/тижд., 2 заліки, 6 кредитів, С. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна спрямована на вивчення загальних характеристик, особливостей будови, життєдіяльності, класифікацію та розповсюдження основних груп безхребетних і хребетних тварин. Вплив чинників навколишнього середовища на тварин, їхня реакція на несприятливі умови довкілля, життєдіяльність тварин у різних кліматичних та географічних зонах є основною частиною екології тварин.

Органічна хімія з основами біохімії

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

У першій частині курсу вивчають будову, методи одержання та хімічні властивості основних класів органічних сполук (вуглеводнів та їхніх похідних, зокрема галогенвмісних сполук, спиртів і фенолів, альдегідів та кетонів, карбонових кислот та їхніх похідних, амінів); у другій частині – будову, властивості та біологічну активність сполук, що є складовими живих організмів, що передбачає вивчення сполук із декількома функціональними групами, гетероциклів, ліпідів, вуглеводів, нуклеотидів, амінокислот та пептидів. Студенти виконують лабораторні роботи для закріплення набутих знань.

Основи геології з основами геоморфології

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

Курс складається з двох частин. У першій частині розглядають будову Землі, гірські породи та мінерали, геологічні процеси, які їх утворюють і руйнують, корисні копалини, які видобувають із надр України, й екологічні аспекти геологічної діяльності людини. Друга частина ознайомлює із сучасним уявленням про геологічну історію Землі від формування її як космічного тіла й до сьогодення, зокрема із еволюцією атмосфери, літосфери, гідросфери, тваринного та рослинного світу.

Основи статистичного аналізу даних

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 5,5 кредитів, Л. І. Середа, старший викладач

Курс надасть можливість студентам отримати теоретичні знання та сформувати практичні навички застосування статистичного аналізу даних в екологічних дослідженнях та практичній діяльності (аналіз даних, планування, оцінювання). Набуті знання студентам будуть потрібні при підготовці курсових та кваліфікаційних робіт, а також у подальшій практичній діяльності.

Інформатика з основами ГІС

3–4 семестри, 3 год/тижд., 2 заліки, 5 кредитів, О. М. Картавцев, старший викладач

Курс складається із шести розділів. Містить інформацію про практичне використання географічних інформаційних систем (ГІС) і технологій в екології та природоохоронній діяльності. Розглядаються особливості й приклади проектування екологічних ГІС, а також використання ГІС в аналізі та прогнозуванні стану довкілля з урахуванням різних факторів і впливів (гідро-, метео-, техногенні тощо). Практичні заняття проводитимуться з використанням екологічних електронних карт, просторових моделей, стандартних програм просторового комп'ютерного моделювання в геоінформаційних системах (типу Map Info та Arc View) і тривимірного моделювання (Surfer).

Геохімія

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

У курсі геохімії розглядаються закономірності поширення, переміщення та концентрації атомів (іонів) різноманітних хімічних елементів Землі в залежності від зовнішніх та внутрішніх чинників. Метою даного курсу є: висвітлення особливостей міграції, кругообігу і форм знаходження хімічних елементів в природі; формування у студентів сучасних знань про хімічний склад літосфери та біосфери; ознайомлення з сучасними геохімічними методами та побудовами з метою оцінки техногенних аномалій.

Загальна біологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Курс спрямований на актуалізацію та систематизацію базових знань про живі організми, їхню структурно-функціональну організацію, фізіологію, різноманіття, поширення та класифікацію. Особливості хімічного складу та структурно-функціональної організації живого, генетична інформація, її збереження і реалізація в процесі самооновлення; саморегуляція в біологічних системах; обмін речовин; процеси анаболізму і катаболізму; самовідтворення біологічних систем; онтогенез клітини та багатоклітинного організму, походження й еволюція життя – ці питання визначатимуть змістовну основу курсу.

Екологія водних систем

5–6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, В. І. Щербак, доктор біологічних наук, професор

Програма курсу передбачає ґрунтовне висвітлення теоретичних засад екології водних систем та практичне засвоєння студентами методів дослідження біорізноманіття, оцінки якості води, екологічного стану континентальних водойм і водотоків. Розглядається значення гідрологічних процесів у формуванні екологічного стану лотичних і лентичних екосистем. Висвітлюється поняття біологічної продуктивності

й трофічного статусу водойм, розглядаються особливості потоків енергії у водних екосистемах. Чільне місце відведено проблемам з'ясування закономірностей впливу різних природних (абіотичних і біотичних) і антропогенних чинників на лотичні й лентичні екосистеми та гідробіонтів різних трофічних рівнів і екологічних груп. Особливу увагу приділено екологічним чинникам, що формують загрози біорізноманіттю водойм і водотоків України, зокрема адвентизації флори і фауни, радіонуклідному і токсичному забрудненню. Основним завданням курсу є формування у студентів системного підходу до оцінки, охорони, збереження та відновлення природного стану водних екосистем та різноманіття гідробіонтів різних трофічних рівнів та екологічних груп.

Екологія наземних систем

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Сагайдак, старший викладач

Курс сфокусований на вивчення будови, структурно-функціональної організації, типології, класифікації, еволюції та зникнення наземних природних і штучних екосистем (тундри, лісів, степів, саван, пустель та ін.). Особливу увагу приділено дослідженням продуктивності та екосистемних послуг наземних екосистем, їх використанню та управлінню.

Основи наукових досліджень

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Курс ознайомлює студентів з основами методології теоретичних та експериментальних наукових досліджень (визначення пріоритетів, постановка задачі дослідження, збір наукових даних та інформації, опрацювання, аналіз, презентація). Студенти матимуть також змогу не лише ознайомитися в деталях із польовими, кабінетними та лабораторними методами досліджень в екології, а й реалізувати певні науково-пошукові проекти.

Екологія міських систем

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Екологія міських систем вивчає штучні, створені людиною системи (міські, сільськогосподарські та ін.) задля їхньої оптимізації. Детально розглядаються міські екосистеми як продукт суспільного розвитку і цивілізації, як автономна екосистема і частина біосфери. Перспективи процесу урбанізації, значення міст як середовища концентрації та інтенсифікації суспільного виробництва, проживання та функціонування людських спільнот аналізуються в контексті людського розвитку.

Популяційна екологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс присвячено вивченню організації та функціонування угруповань організмів. Висвітлено системний, екологічний і популяційний підходи до дослідження живого. Детально проаналізовано популяцію, енергетику, екологію, географію, динаміку, поведінку, адаптацію, еволюцію, взаємодію популяцій, місце популяції в біоценозі й екосистемі.

Економіка природокористування

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Маслюківська - Самберг, кандидат економічних наук, старший викладач

Студенти здобувають економічні знання і практичні навички, необхідні для прийняття обґрунтованих рішень щодо забезпечення раціонального невиснажливого використання природних ресурсів, проведення природоохоронних та ресурсозберігаючих засобів у процесі матеріального виробництва та планування розвитку територій і галузей.

Моніторинг довкілля з основами метрології

7–8 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Курс спрямований на формування розуміння екологічного моніторингу як комплексної науково-інформаційної системи визначених, регламентованих, періодичних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного довкілля з метою виявлення негативних тенденцій та вироблення рекомендацій щодо їх запобігання та усунення або ослаблення. Визначаються предмет, об'єкт, завдання, програми моніторингу екологічних систем, їх елементів, біосфери в цілому, джерел та характеру впливу на них природних та антропогенних факторів. Розглядаються питання метрологічного забезпечення екологічного моніторингу.

Управління природоохоронною діяльністю та заповідна справа

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Теличко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс презентує принципи, організацію, форми, механізми, законодавчі та інституційні основи природоохоронної діяльності. Основну увагу приділено заповіданню як найважливішій формі природоохорони. Курс презентує: історію розвитку заповідної справи в Україні та світі, нормативно-правові акти (постанови, закони), систему заповідних об'єктів різних країн світу, зокрема країн Європи (заповідники та національні парки), їхнє порівняння. Розглядаються питання категоризації заповідних об'єктів, проблема створення екологічної мережі в Україні як системи, що забезпечує сталий розвиток держави та питання режимів у заповідних об'єктах України.

Екологічне право

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Навчальний курс складається з двох частин: загальної та спеціальної. У загальній частині розглядаються основні поняття та принципи екологічного права. Спеціальна частина курсу ознайомлює з природноресурсним правом, природоохоронним правом та правом екологічної безпеки.

Метеорологія та кліматологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Г. Бойченко, доктор географічних наук, доцент

Курс спрямований на аналіз екологічної ролі метеорологічних та кліматичних чинників навколишнього середовища. Розглядаються основні кліматоутворюючі чинники, їхній вплив на погоду і клімат певної території; фізичні механізми, що визначають зовнішній вплив на кліматичну систему атмосфери, рельєф; складні взаємозв'язки кліматичних чинників та їхній вплив на живі організми й екосистеми.

Нормування антропогенного навантаження на природне середовище

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. О. Шаблій, доктор технічних наук, доцент

Курс складається з трьох узгоджених і змістовно пов'язаних частин. Перша частина надає загальну характеристику проблеми антропогенного навантаження та обґрунтування необхідності його нормування. У другій частині характеризуються основні види антропогенних навантажень, а також ті види діяльності людини, що можуть їх спричинювати. Третя частина висвітлює теоретичні аспекти наукового обґрунтування нормативів впливу факторів фізичної, хімічної, біологічної природи, схеми обґрунтування нормативів, а також можливості їхнього використання на практиці.

Техноекологія

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Метою курсу є розгляд основних джерел техногенної небезпеки, що загрожують існуванню нашої екосистеми. При вивченні курсу студенти вивчать основні джерела техногенної небезпеки, що загрожують існуванню природної та соціальної екосистеми, та опанують підходи аналізу та оцінювання промислових технологій, що є найбільшими забруднювачами навколишнього середовища в енергетичному комплексі (атомні та теплові електростанції), в гірничодобувній і металургійній, нафтохімічній, хімічній, харчовій промисловості, виробництві будівельних матеріалів та на транспорті.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до соціальної екології

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

На основі інтегрування досягнень природничих, суспільних і технічних наук здійснюється аналіз проблем у системі людина – суспільство – природа. Взаємодія людини і соціуму з довкіллям постає в контексті його відповідності історичним потребам людського розвитку та в ракурсі виправданості базовим і розвитковим потребам, враховуючи довготривалу перспективу.

Безпека життєдіяльності

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А. П. Пашков, кандидат технічних наук, доцент

Безпека життєдіяльності – наука, що вивчає вплив на людину зовнішніх та внутрішніх чинників у всіх сферах її життєдіяльності. Дисципліна має світоглядно-професійний характер, оскільки людина та її здоров`я є найбільшою цінністю держави. Одним із головних напрямів забезпечення безпеки населення

України є належна освіта з проблем безпеки. Об'єктом вивчення безпеки життєдіяльності є людина у всіх аспектах її діяльності (фізичному, психологічному, духовному, суспільному). Предметом вивчення є вплив на життєдіяльність та здоров`я людини зовнішніх та внутрішніх техногенних і соціальних чинників. Завданням безпеки життєдіяльності є виявлення умов позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров`я людини зовнішніх та внутрішніх чинників, обґрунтування оптимальних умов та принципів життя.

Вступ до екологічної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Шевцова, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів знань і навичок механізмів розроблення, впровадження та оцінювання екологічної політики. Студенти визначать та проаналізують сучасні екологічні проблеми – глобальні, регіональні, національні, місцеві – та підходи до їх вирішення. Курс розглядатиме: історичний огляд концепцій охорони навколишнього середовища; організацію управління екологічною політикою, організаційні засади проведення державної екологічної політики в Україні та за кордоном; методи політичного аналізу екологічної політики (загальні основи урядової інтервенції, аналіз при прийнятті рішень, аналіз «шкода – користь»), регулюючі та ринкові механізми, оцінку й управління екологічними ризиками.

Екологія ґрунтів з основами ґрунтознавства

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, В. О. Андрієнко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Курс присвячено вивченню ґрунтів як багатокомпонентних динамічних утворень. Ґрунти як біокосна система значною мірою визначають продуктивність екологічних систем. Практичний інтерес до ґрунтів пов'язаний з інженерною та сільськогосподарською діяльністю людини. Знання про будову, структуру, властивості, типи, поширення, формування ґрунтів є необхідною умовою розуміння природних процесів та вирішення низки екологічних та економічних проблем.

Екологічні біотехнології

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Л. Кляченко, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна розкриває сутність використання живих організмів у технологічних процесах, що мінімізують негативний вплив на довкілля або ж усувають наслідки такого впливу. Розкриваються ключові поняття (предмет, методи, завдання) та основні напрями сучасного розвитку екологічної біотехнології. Висвітлюються питання генетичної інженерії та її застосування в екологічних процесах, аналізуються особливості та перспективи використання біотехнологій у комунальному та сільському господарстві, біоенергетиці, гірничо-добувній промисловості та інших виробничих сферах людської діяльності.

Ландшафтна екологія

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. О. Риженко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Ландшафтна екологія виникла на стику екології та географії й вивчає структуру, просторову різноманітність, динаміку формування ландшафтів та їхню роль у розподілі потоків енергії та формуванні біомаси. Ландшафтна екологія сфокусована на вирішення прикладних проблем, пов'язаних з біопродуктивністю та впливом живих систем на формування рельєфу.

Агроекологія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. М. Козак, старший викладач

У курсі розглядають типи агроекосистем і специфіку їх формування та функціонування; ключові антропогенні чинники, які впливають на екологічну стійкість агроландшафтів; продуктивність агроекосистем та шляхи її підвищення на екологічній основі; принципи забезпечення екологізації основних технологічних ланок отримання безпечної сільськогосподарської продукції. На основі досягнень агроекології, використовуючи державні та галузеві стандарти щодо охорони навколишнього природного середовища, студенти ознайомляться з основами агроекологічного моніторингу, принципами аналізу екологічного стану агроландшафтів та прийняття управлінських рішень щодо їх упорядкування, основами біологічного та органічного землеробства. Студенти набудуть навичок щодо оцінки екологічних ризиків антропогенного навантаження на основі законів екології, забезпечення дотримання екологічно обґрунтованих нормативів основних технологічних ланок отримання сільськогосподарської продукції.

Екологічні основи охорони флористичного різноманіття

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Мельник, доктор біологічних наук, професор

В курсі висвітлено предмет, зміст, методи та задачі охорони флористичного різноманіття, історію становлення та розвитку фітосозології як науки. Розкрито взаємодію людини та фіторізноманіття на різних етапах розвитку суспільства, показано вплив антропогенних факторів на сучасний стан флористичного різноманіття. Розглянуто основні проблеми охорони флористичного різноманіття in situ та ex situ та екологічні основи його охорони на природно-заповідних територіях, та в умовах культури. Значна увага приділена міжнародному співробітництву в галузі охорони флористичного різноманіття, правовим аспектом охорони природи, природоохоронній освіті та вихованню.

Оцінка впливу на навколишнє середовище

6 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. В. Назарова, старший викладач

Курс спрямований на формування у студентів знань щодо принципів, цілей, завдань, методів, структури, складу та об'єктів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) і засвоєння методології виконання оцінки впливу на навколишнє середовище як одного з інструментів впливу на прийняття інвестиційного рішення.

Екологія людини

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

У курсі в систематичній формі представлено загальнобіологічні узагальнення про особливості будови й функціонування організму людини, спадковість та мінливість, регуляторні механізми, процеси розмноження, ембріогенезу, еволюції, розвитку та взаємодії з природним довкіллям.

Екологічна безпека

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Навчальний курс спрямований на засвоєння студентами бакалаврської програми базових понять і положень Екологічної безпеки та розвиток у студентів навичок оцінювання стану довкілля та пов'язаних із ним загроз, прогнозування появи та розвитку небезпек, розроблення планів поводження при надзвичайних ситуаціях та ліквідації їхніх наслідків. Курс передбачає засвоєння студентами основних характеристик ймовірних кризових екологічних ситуацій, шкідливих або загрозливих для життя та здоров'я людей, живих організмів і їхніх спільнот станів, вивчення систем спостереження і контролю за станом навколишнього природного середовища з метою розробки природоохоронних заходів, раціонального використання природних ресурсів, природних та техногенних комплексів та об'єктів. Крім того, при вивченні курсу студенти повинні навчитися оцінювати та прогнозувати стан довкілля, загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх передбачення, запобігання та ліквідації.

Екологічна біоіндикація

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Я. П. Дідух, доктор біологічних наук, професор

Біоіндикація, що ґрунтується на взаємозв'язках між біосистемами та їхніми ознаками, характеристиками й абіотичними факторами, дає їм змогу за допомогою індикаторів швидко, надійно та порівняно дешево оцінювати вплив і зміну екологічних чинників на різних рівнях організації екосистем. В курсі буде розглянуто поняття біоіндикації та історію її розвитку, теоретичні основи, методи біоіндикації, індикацію палеоклімату та стратиграфію геологічних відкладень, дендроіндикацію, ліхено- і біоіндикацію забруднення повітря, індикацію вод (глибини залягання, режиму, хімічного складу, забруднення), індикацію ґрунту (вологості, хімічного та фізичного складу), пошуки корисних копалин за допомогою індикаторів, індикацію процесів зміни екосистем (пожеж, зсувів, випасу, рекреації), індикацію клімату, ландшафтів, біоіндикацію в дистанційних і моніторингових дослідженнях тощо.

Альтернативна енергетика (Alternative Energy)

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, англомовний, Йошіо Мацукі, доцент

Метою практичного курсу є формування у студентів знань і навичок аналізу можливостей альтернативних джерел енергії (вітрових, сонячних, геотермальних, біомаси), якими можна замінити невідновні джерела енергії (нафту, газ, вугілля). В рамках курсу буде детально розглянуто типи технологій, виробництво, бізнесові аспекти, економічні вигоди та негативний вплив на довкілля та здоров'я людей використання альтернативних джерел енергії. Особливу увагу буде приділено оцінкам ринку та

формуванню попиту на енергію з альтернативних джерел. Студенти також здобувають навички розроблення бізнес-стратегій в енергетичному секторі.

Історія природознавства

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Курс присвячено розгляду історичного процесу формування і розвитку природничих наук в Україні та за кордоном. Висвітлено найсуттєвіші етапи цього розвитку та досягнення у вивченні живих організмів і систем.

Прикладна кліматологія

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, С. Г. Бойченко, доктор географічних наук, доцент

Курс вводить у сферу кліматичних процесів і висвітлює фізичні механізми і явища, які мають вирішальний вплив на життєдіяльність людини, тваринного й рослинного світу в навколишньому середовищі. Розкриваються механізми впливу абіотичних кліматичних чинників середовища на живі організми та їхню спроможність сприймати ці чинники, реагувати на них і взаємодіяти з навколишнім середовищем.

Радіоекологія з основами радіобіології

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. Д. Кучма, доктор сільськогосподарських наук, доцент

Засадничі поняття радіобіології. Радіаційні чинники впливу на живі організми та екосистеми. Біогеохімічні цикли радіонуклідів. Основні проблеми малих, великих і глобальних радіаційних аварій. Радіоекологічні наслідки Чорнобильської аварії. Обґрунтування основних принципів нормування радіаційних впливів. Ознайомлення з провідними науково-дослідними установами радіологічного спрямування, зокрема у м. Чорнобилі.

Екологічна етика

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Метою курсу є виклад філософських засад взаємовідносин у системі «людина–довкілля». Формування і сучасний стан екологічної етики є однією з основних філософських проблем екології. Розглядається історія формування моральних концепцій ставлення людини до довкілля і вплив на цей процес етнокультурних особливостей, зокрема – української людності. Доводиться значення впливів довкілля на розвиток культури й здоров'я населення і значення рекреаційної корекції популяційного здоров'я. Наголошується на морально-етичному і екологічному релятивізмі. Розглядаються філософські аспекти екологічної кризи, пошуки шляхів запобігання екологічній катастрофі, екологічні рухи. Акцентується на сучасних тенденціях екологічного мислення і дій суспільства, розвитку екологічної культури та екологічного виховання. Підкреслюється єдність етнокультурного та загальнолюдського в екологічній освіті й просвіті. Екологічні засади формування сучасного світогляду розглядаються як база екологічної політики суспільства. У зв'язку з сучасними умовами біотерористичних загроз та накопичення біологічної зброї й потенційно небезпечних результатів біотехнологічних досліджень надаються знання про біобезпеку та біозахист, біоетичні підходи до подвійного використання матеріалів і технологій, які потенційно придатні до використання не за призначенням та створення загрози для здоров'я населення або тварин, рослин чи навколишнього середовища взагалі.

ПРАКТИКА

Практика ознайомчо-польова, 3 кредити
Практика навчальна польова, 3 кредити
Практика дослідницька, 3 кредити

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота, 15 кредитів

102 ХІМІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ХІМІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна хімія-1

1 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів ЄКТС, *А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор; Забава Л.К., кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу- Опанувати основні закономірності взаємозв'язку між будовою та хімічними властивостями речовини, навчитись прогнозувати перетворення неорганічних сполук на основі їх типових властивостей, реакцій та законів хімії. Опанувати основні прийоми виконання експериментів по загальній хімії. Гідроген. Оксиген. Галогени. Підгрупа Сульфуру. Підгрупа Нітрогену. Підгрупа Карбону. Елементи головної підгрупи I, II, III груп. Елементи побічної підгрупи I, II, III груп.

Вища математика-1

1 семестр, 4 год/тижд. екзамен,, 5 кредитів ЄКТС, К.В. Власенко*, доктор фізико-математичних наук, професор*

Базова математична дисципліна. Містить основи векторної алгебри, аналітичної геометрії та диференціального числення. Має на меті засвоєння студентами основних математичних методів, необхідних для вивчення хімії, фізики, біології, екології, а також спеціальних курсів із предметних галузей.

Вища математика-2

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, ЄКТС, К.В. Власенко*, доктор фізико-математичних наук, професор*

Містить основи інтегрального числення, теорію степеневих рядів та рядів Фур'є. Має на меті засвоєння студентами основних математичних методів, необхідних для вивчення хімії, фізики, біології, екології, а також спеціальних курсів із предметних галузей.

Неорганічна хімія-1

2 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів ЄКТС, *А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор; Забава Л.К., кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу- Опанувати основні закономірності взаємозв'язку між будовою та хімічними властивостями речовини, навчитись прогнозувати перетворення неорганічних сполук на основі їх типових властивостей, реакцій та законів хімії. Опанувати основні прийоми виконання експериментів по загальній хімії. Гідроген. Оксиген. Галогени. Підгрупа Сульфуру. Підгрупа Нітрогену. Підгрупа Карбону. Елементи головної підгрупи I, II, III груп. Елементи побічної підгрупи I, II, III груп.

Аналітична хімія-1

3 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 7,5 кредитів ЄКТС; *Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу- Теоретичні основи хімічного аналізу, методи якісного та кількісного неорганічного аналізу, техніка аналітичних робіт. Аналіз катіонів I–IV груп, аналіз аніонів, ваговий та об'ємний аналіз. Основи оптичного, електрохімічного, хроматографічного, радіометричного аналізів і принципи їхнього використання для аналізу об'єктів довкілля. Передбачено семінарські і лабораторні роботи, на яких відпрацьовуватиметься кількісний та якісний аналізи із використанням сучасних хімічних та фізико-хімічних методів.

Аналітична хімія-2

4 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів ЄКТС; *Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу – набуття знань із таких питань: завдання аналітичної хімії; основи класичних методів (хімічних); основи фізико-хімічних методів (інструментальних); основи методів розділення і концентрування; теоретичне обґрунтування методів та прийомів хімічного аналізу.

Органічна хімія-1

3 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів ЄКТС; Г.Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу- Систематика, номенклатура, фізичні властивості, знаходження у природі, роль у живому організмі, атомна і електронна будова, лабораторні та промислові методи одержання, використання у промисловості й побуті, хімічні властивості основних класів органічних сполук: алканів, алкенів, алкадієнів, алкінів, циклоалканів, циклоалкенів, ароматичних сполук, а також галогенопохідних, гідроксипохідних, нітропохідних, амінопохідних, альдегідів і кетонів, карбонових кислот та їх естерів, ангідридів і галогенангідридів, амідів і нітрилів, сполук із мішаними оксигеновмісними функціями, 3-, 5-, 6-членних гетероциклічних сполук, моносахаридів і полісахаридів, амінокислот і білків.

Органічна хімія-2

4 семестр, 6 год/тижд., 8 кредитів ЄКТС; Г.Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу-Вивчення теоретичних основ органічної хімії, зокрема хімічного зв'язку, просторової будови молекул органічних речовин та пов'язаних з ними хімічними властивостями основних класів органічних сполук (алкани, алкени, алкіни, алкадієни, арени, галогено-, нітро- та гідроксилпохідні вуглеводнів, карбонільні сполуки, карбонові кислоти, гетероциклічні сполуки, вуглеводи, амінокислоти, пептиди і білки), методів їх одержання, набуття практичних навичок

Колоїдна хімія

5 семестр, 4 год/тижд, екзамен, 5 кредити ЄКТС; 6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, *Г. А. Побігай, кандидат технічних наук, доцент*

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дисперсний стан речовин, особливі властивості поверхневих шарів та поверхневі явища в дисперсних системах.

В курсі Колоїдної хімії вивчаються також такі специфічні теми як "Явища переносу в пористих тілах" та "Колоїдно-хімічні властивості високомолекулярних сполук", які дають поняття про різноманітність механізмів масопереносу рідин і газів в пористих тілах, знайомлять студентів з мембранними методами розділення газів та розчинів, особливостями будови полімерних адсорбційних шарів тощо.

Фізична хімія

5 семестр, 6 год/тижд.,екзамен, 8 кредитів ЄКТС ; 6 семестр,3 год/тижд., екзамен, *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Мета курсу- Вивчаються основні напрями фізичної хімії: хімічна термодинаміка, хімічна рівновага, теорія розчинів, фазова рівновага, явища переносу, хімічна кінетика, поверхневі явища й адсорбція, каталіз, електрохімія, хімія високих енергій, фізичний зміст основних законів, їхній математичний опис та межі застосування. Розглядаються особливості застосування знань із фізичної хімії при розгляді практичних ситуацій в хімічній технології, біології і медицині та вирішенні проблем захисту довкілля.

Фізичні методи дослідження в хімії

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, *В. Л. Будзінська, кандидат наук, доцент,; В.В. Носач, асистент*

Основні питання курсу- Вступ до фізичних методів дослідження. Симетрія молекул, таблиці характерів. Оптичні методи аналізу. Електронна спектроскопія. Коливальна спектроскопія. Спектроскопія ядерного магнітного резонансу. Спектроскопія електронного парамагнітного резонансу. Мас-спектрометрія. Комплексне застосування фізичних методів дослідження в хімії.

Хімія і фізико-хімія високомолекулярних сполук

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС; 6д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, *Г. А. Побігай, кандидат технічних наук, доцент*

Розглядаються основні методи синтезу полімерів – радикальна та йонна полімеризація, поліконденсація, полімераналогічні перетворення; технології переробки полімерів; фізичні стани полімерів та їхні механічні властивості; розчини полімерів; надмолекулярна організація полімерів.

Курсова робота

6д семестр, 0 год/тижд., теза, 3 кредита ЄКТС

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

Загальна хімічна технологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС; 8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, *Л. К. Забава, кандидат технічних наук, доцент,; В.В. Носач, асистент*

Класифікація та характеристика технологічних процесів, вивчення загальних закономірностей перебігу хіміко-технологічних процесів, раціонального використання природної сировини, матеріалів та енергоресурсів, вивчення основних технологічних процесів у конкретних виробництвах хімічної промисловості, а також освоєння методів і засобів охорони навколишнього середовища.

Квантова хімія

7 семестр, 2 год/тижд., без контролю, 0 кредитів ЄКТС; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС;

П. Є. Стрижак, доктор хімічних наук, професор

Основні питання курсу_- Теорія і типи хімічного зв'язку в молекулах і твердих тілах. Будова молекул і реакційна здатність, квантово-хімічні характеристики реакційної здатності сполук та механізми хімічних реакцій у газовій фазі. Застосування квантової хімії в теорії адсорбції і каталізу, для дослідження різноманітних властивостей речовин та їхніх хімічних перетворень, а також у комп'ютерному синтезі нових матеріалів (сорбентів, каталізаторів).

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерні технології в хімії

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС; *Г. С. Бубела, старший викладач*

Основні питання курсу- Бази даних. Поняття плагіату та правила цитування. Комп'ютерна ідентифікація органічних сполук. Основні поняття хемометрики. Обробка даних експерименту в хімії. Основні поняття хемоінформатики. Сфери використання хемоінформатики. Квантово-механічні розрахунки. Використання методів хемоінформатики у фармакології.

Координаційна хімія

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС; *Л. І. Кострова, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу- Основні положення координаційної теорії. Основні типи координаційних сполук. Ізомерія комплексних сполук. Термодинаміка і кінетика реакцій комплексоутворення. Константи стійкості комплексів. Експериментальні методи визначення складу і констант стійкості комплексів. Хімічний зв'язок у координаційних сполуках. Дослідження структури координаційних сполук у хімічній технології та аналітичній хімії.

Основи хроматографії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС*; Г.С. Бубела, кандидат наук, старший викладач; А.В. Сікач, асистент*

Предмет навчальної дисципліни - хімічні та хроматографічні методи дослідження.

Цілями курсу "Основи хроматографії" є: ознайомлення здобувачів з актуальними методами розділення та концентрування, які застосовуються у сучасній аналітичній хімії та аналізі; засвоєння теоретичних основ і характеристик методів розділення та концентрування, методології оцінки їх ефективності, і практики застосування; ознайомлення із сучасними методами розділення та концентрування, що використовуються у якісному та кількісному хімічному аналізі.

Вступ в біонеорганічну хімію

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС; *Л. І. Кострова, кандидат хімічних наук, доцент*

Біонеорганічна хімія (або неорганічна хімія біологічних процесів) виникла нещодавно на межі між біохімією та неорганічною хімією. Основне її завдання - вивчення на молекулярному рівні взаємодії між металами, в першу чергу, біометалами та біолігандами (амінокислотами, протеїнами, нуклеїновими кислотами та деякими іншими речовинами).

Досягнення біонеорганічної хімії вже зараз знаходять широке застосування в практичній діяльності людини, в першу чергу, в фармакології, агрохімії, в біотехнології, при вирішенні проблем охорони довкілля від забруднення сполуками токсичних металів і т. інш.

Мета курсу "Вступ до біонеорганічної хімії" - познайомити студентів з базовими засадами біонеорганічної хімії, фундаментальними науковими проблемами та науково-практичними завданнями, які вона вирішує, серед яких:

- застосування основних ідей сучасної координаційної хімії при вивченні фізико-хімічних властивостей координаційних сполук біометалів з біолігандами;
- можливості сучасних фізико-хімічних методів дослідження для вивчення будови, властивостей та взаємодії об`єктів біонеорганічної хімії;
- проблеми моделювання біологічних систем та процесів з метою відтворення та вивчення на простих та доступних для дослідження об`єктах деяких складних біологічних процесів;
- області практичного застосування теоретичних досягнень біонеорганічної хімії, зокрема, в медицині при лікуванні онкологічних захворювань, у фармокології при розробці бактерицидних та антивірусних препаратів, в екології при вивченні біологічних циклів токсичних металів та створенні детоксикантів.

Аналіз об єктів довкілля

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС; *Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент*

Разом з класичною аналітичною хімією цей курс є важливою частиною хімічної науки, особливо для тих фахівців, які обрали професію екохіміка , біохіміка та природоохоронну діяльність.

Курс дисципліни " Аналіз об'єктів довкілля " має підрозділи: загальна теоретична частина, класичні хімічні, фізико-хімічні, фізичні та сучасні методи аналізу об'єктів довкілля (атмосфери, гідросфери, літосфери).

Лабораторний практикум передбачає засвоєння студентами особливостей аналізу об'єктів довкілля - води, повітря, ґрунтів; визначення інтегральних показників якості води, сольових компонентів та біогенних елементів, мікроелементів та токсичних речовин.

Біоорганічна хімія

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредита ЄКТС, *А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор*

Біоорганічна хімія - це предмет, який вивчає властивості органічних сполук у поєднанні з біологічними функціями організмів, що лежать в основі процесів життєдіяльності. Основними об'єктами вивчення біоорганічної хімії є біополімери: пептиди і білки, полісахариди, ферменти, нуклеїнові кислоти; біорегулятори (хімічні регулятори обміну речовин): вітаміни, гормони, синтетичні біологічно-активні сполуки, в тому числі сполуки біомедичного призначення.

Косметична хімія

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, залік; *Т.В. Мурланова, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Основні питання курсу- Історія косметичної хімії як науки, класифікація косметичних засобів, основні інгредієнти косметичних композицій, біологічно активні та супутні компоненти, будова та функції шкіри, читання етикеток косметичних засобів, основи складання рецептур та аналізу косметичних засобів, етичні принципи в косметичній хімії.

Електрохімія

6д семестр, 5 год/тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС ; залік; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Електрохімія - це розділ фізичної хімії, в якому вивчають закономірності пов'язані з взаємним перетворенням хімічної та електричної форм енергій. Основним предметом електрохімії є процеси, що відбуваються на електродах при проходженні струму крізь розчини. При цьому виділяють термодинаміку електродних процесів і кінетику електродних процесів, що вивчає перебіг їх у часі.

Електрохімія має велике теоретичне і практичне значення. Багато питань, що розглядаються в даному курсі є основою цілого ряду фізико-хімічних методів досліджень, основаних на електрохімічних вимірюваннях. Ці методи широко використовуються в аналітичній техніці втому числі і в фармацевтичному аналізі. Такі методи як визначення pH, потенціометричне титрування, електрофорез включені у фармакопею. Потенціометрія, амперометрія, кондуктометрія застосовуються в наукових дослідженнях, а також для контролю за ходом технологічних процесів, конструювання хімічних джерел струму. Вивчення електрохімії має велике значення для розуміння механізмів перетворення енергії, переносу електронів, йонів в живих організмах тощо. Електрохімія вносить суттєвий вклад у вирішення проблеми навколишнього середовища, хімічні джерела струму, електрохімічні способи утилізації відходів, очистку води та ґрунту.

Методи аналізу харчових продуктів

6д семестр, 5 год/тижд, залік, 3 кредити ЄКТС; *Г. А. Побігай, кандидат технічних наук, доцент*

Дисципліна "Методи аналізу харчових продуктів" присвячена дослідженню проблеми якості харчової продукції та передбачає вивчення нормативно-правових документів щодо безпечності та якості харчових продуктів; забруднення харчової продукції нітратами, радіонуклідами, пестицидами, важкими металами, антибіотиками, мікотоксинами тощо; фізико-хімічних та органолептичних методів дослідження якості харчової продукції рослинного та тваринного походження.

Метою курсу є оволодіння студентами базових знань з якості та безпечності харчової продукції, набуття умінь і навичок щодо застосування основних методів оцінки якості харчових продуктів.

Методи виділення і дослідження органічних сполук

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредити ЄКТС; 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредити ЄКТС; *Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу- Основи організації та проведення хімічного експерименту під час синтезу, виділення із сумішей, відокремлення та концентрування з об'єктів довкілля, очищення зразків органічних і природних речовин. Способи підготовки органічних і природних сполук до аналізу та проведення ідентифікації хімічними й фізико-хімічними методами досліджень. Сучасні хроматографічні і спектральні методи дослідження та їхні особливості: УФ-, ІЧ-, ЯМР-спектроскопія, мас-спектрометрія. Передбачено практичні та лабораторні заняття.

Основи неорганічного синтезу

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів ЄКТС; 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів ЄКТС , *П. В. Вакулюк, доктор технічних наук, професор*

Відновлення воднем. Синтез безводних хлоридів. Отримання галогеноводневих кислот. Синтез комплексних сполук. Отримання оксидів. Алюмотермія. Основні методи ідентифікації неорганічних сполук.

Фармацевтична хімія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити ЄКТС; 8 семестр, 3 год/тижд., залік, ,5 кредити ЄКТС; *В.А. Третініченко, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Основні питання курсу - Контроль якості лікарських засобів. Фармакопея України. Вступ до фармацевтичного аналізу. Особливості та критерії фармацевтичного аналізу. Ідентифікація неорганічних та органічних лікарських речовин. Валідація аналітичних методик. Основні документи, які регламентують якість лікарських засобів. GMP-стандартизація фармацевтичних підприємств. Основні фізико-хімічні аспекти препаративної фармацевтичної хімії. Новітні форми випуску лікарських засобів. Біосумісні полімери. pH-чутливі мікрокапсули, методи їх одержання. Трансдермальні системи доставки лікарських засобів. Гідрогелі та пластирі, методи їх одержання. Системи доставки лікарських засобів до клітин. Ліпосоми та міцели, методи їх одержання. Назальні системи доставки лікарських засобів. Наночастинки та наноголки, методи їх одержання.

Розчини полімерів

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5,5 кредитів ЕКТС; *Т.В. Мурланова, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Основні питання курсу - Розглядаються уявлення про відмінності розчинів полімерів від розчинів низькомолекулярних сполук, про конформації макромолекул у розчинах, фазові рівноваги, рівноважні та динамічні властивості полімерних систем. Особливу увагу приділено фізико-хімічним методам дослідження полімерів у розчинах.

Хімія наноматеріалів

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС; 8 семестр, 3 год/тижд., залік, ,4 кредити ЄКТС; *П.В. Вакулюк, доктор технічних наук, професор*

В запропонованому курсі основна увага зосереджена на окремих розділах хімії, зокрема фізичної та колоїдної хімії, хімії твердого тіла, стосовно вивчення наноматеріалів. Послідовно розглядаються такі питання як історія виникнення науки про нанооб'єкти та її місце в сучасній науці, класифікація наноматеріалів та їх особливості, основи фізичної хімії речовини в нанорозмірному стані, будова, синтез та методи дослідження наноматеріалів, властивості основних класів нанооб'єктів та наноматеріалів, приклади та перспективи використання наноматеріалів**.**

ПРАКТИКА

Практика навчальна екохімічна

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЕКТС; *Т.В. Мурланова, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Мета – формування навичок проведення хімічних аналізів об'єктів довкілля як безпосередньо на об'єкті, використовуючи переносні хімічні лабораторії, так і в стаціонарних умовах. Правила та методи відбору та підготовки проб, основні прийоми підготовки зразків (випаровування, концентрування, екстракція тощо). Практичне навчання студентів проводити хімічні аналізи за допомогою хімічних реактивів і хімічного обладнання.

Практика науково-дослідницька

7 семестр, 2 год/тижд., без контролю, 0 кредитів; 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів ЕКТС; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Мета курсу- Формування у студентів навичок науково-дослідної роботи, які передбачають вибір та формування наукової проблеми, роботу з періодичною науковою літературою, підбір та освоєння експериментальних методик досліджень, планування та організацію експериментів, розшифровку та інтерпретацію отриманих результатів. Навчання студентів роботі на сучасних приладах та хімічному обладнанні.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 15 кредитів ЄКТС.

104 ФІЗИКА ТА АСТРОНОМІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІЗИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Лінійна алгебра та аналітична геометрія

1 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 6 кредитів ЄКТС, В.В. Носенко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння фундаментальними поняттями лінійної алгебри та аналітичної геометрії: лінійний простір, евклідів та унітарний простір, лінійний многовид, лінійний оператор, квадратична форма, криві та поверхні 2-го порядку, пряма, площина як афінні многовиди, ермітів оператор. Для цього необхідно навчитися розв'язувати системи лінійних рівнянь, обчислювати визначники, оволодіти матричною алгеброю, що буде зроблено на початку курсу. Далі вступаємо в світ лінійних просторів: побудова, структура, властивості. З додаванням скалярного (ермітового) добутку вони перетворюються на евклідові (унітарні) простори. З цієї висоти аналітична геометрія прямих і площин розглядається як частковий випадок теорії афінних многовидів. Далі вивчаємо лінійні перетворення лінійних просторів (лінійні оператори), а разом з ними білінійні та квадратичні форми, застосування яких нам дає можливість опанувати геометрію кривих та поверхонь 2-го порядку. Розглядаючи лінійні форми, дуальний простір, підходимо до основних понять тензорної алгебри.

Математичний аналіз

1 семестр, 2 семестр; 5 год/тижд., 5 год/тижд.; іспит, іспит; 10 кредитів ЄКТС, С.В. Грищук, кандидат фізико-математичних наук, доцент та О. С. Пилявська, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Базова математична дисципліна циклу фізико-математичних наук, забезпечує опанування основними математичними методами, необхідними для вивчення фізики і супутніх математичних дисциплін. Має на меті засвоєння студентам методів диференціального числення функцій одної змінної, містить основи математичної логіки та теорії множин. Має на меті засвоєння студентами інтегрального числення, теорії степеневих рядів та рядів Фур'є, необхідних для розв'язання диференціальних рівнянь.

Механіка

1 семестр, 5 год/тижд., іспит, 5 кредитів ЄКТС, Г.Ю. Рудько, доктор фізико-математичних наук, професcор

Базова дисципліна циклу загальної фізики. Викладення матеріалу курсу механіки починається з введення базових понять, що стосується усієї фізики, найголовнішим з яким є поняття системи відліку. Далі послідово викладаються усі традиційні розділи кінематики та Ньютонової динаміки, у тому числі закони збереження та їх сучасна інтерпретація як відображення основних симетрій простору та часу. Не оминає курс й висвітлення суті та змісту релятивістичної кінематики та динаміки.

Фізичний практикум-1. Практикум з механіки

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, О.Д. Ісаєва, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Студенти засвоюють принципи вимірювань фізичних величин та оцінки точності результатів, навчаються визначати похибки вимірювань. Самостійно відтворюють основні класичні фізичні досліди, які є експериментальним підтвердженням законів кінематики та Ньютонової динаміки, що вивчаються паралельно в курсі «Механіка».

Фізичний практикум. Практикум з механіки суцільного середовища

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.Д. Ісаєва, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Студенти засвоюють принципи вимірювань фізичних величин та оцінки точності результатів, навчаються визначати похибки вимірювань. Самостійно відтворюють основні класичні фізичні досліди, які є експериментальним підтвердженням законів кінематики та Ньютонової динаміки, що вивчаються паралельно в курсі «Механіка».

Диференціальні та інтегральні рівняння

2д семестр, 3 семестр; 4 год/тижд., 4 год/тижд.; залік, іспит; 6 кредитів ЄКТС, О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Поглиблене вивчення еволюційних процесів і явищ природознавства. Постановки задач у вигляді звичайних диференціальних та інтегральних рівнянь і систем таких рівнянь. Методи інтегрування рівнянь першого і вищих порядків, системи звичайних диференціальних та інтегральних рівнянь із постійними коефіцієнтами, елементи якісної теорії звичайних диференціальних рівнянь.

Аналіз функцій багатьох змінних

3 семестр, 3 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, О. С. Пилявська, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета курсу – ознайомлення та відпрацювання практичних навичок з диференціювання та інтегрування функцій багатьох змінних для використання при вивченні математичної та теоретичної фізики та розв'язуванні практичних задач.

Молекулярна фізика

3 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, Л.Ю. Хоменкова, доктор фізико-математичних наук, професор

Задачі молекулярної фізики. Основи термодинаміки. Начала термодинаміки. Газоподібний, рідкий, кристалічний та аморфний стани речовини. Фазові перетворення 1-го та 2-го роду в індивідуальних речовинах. Суміші та розчини.

Фізичний практикум-2. Практикум з молекулярної фізики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, О. Ф. Ісаєва, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Студенти засвоюють експериментальні методи дослідження фізичних властивостей речовин у газоподібному та плинному станах; набувають практичних навичок вимірювання в'язкості,
поверхневого натягу, питомої теплоти плавлення, коефіцієнта внутрішнього тертя та довжини вільного пробігу молекул, відносної вологості повітря тощо; здійснюють статистичну обробку експериментальних даних, закріплюють навички постановки лабораторних робіт.

Електрика та магнетизм

4 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, Р.К. Савкіна, доктор фізико-математичних наук, професор

Поняття про електричне та магнітне поля, взаємодію зарядів і струмів. Закон Кулона, теорема Гауса. Діелектрики. Постійний електричний струм. Електропровідність. Природа носіїв зарядів у металах. Електричні та магнітні властивості речовин залежно від їхньої природи, а також принципи їхнього застосування в сучасних технологіях. Електромагнітна індукція, закон Фарадея. Рівняння Максвелла й основні властивості електромагнітних хвиль. Збудження та поширення електромагнітних хвиль.

Фізичний практикум-3. Практикум з електрики та магнетизму

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, Р.К. Савкіна, доктор фізико-математичних наук, професор

Поглиблення теоретичних знань курсу «Електрика та магнетизм», ознайомлення з електричними приладами і методами досліджень, набуття практичних навичок застосування теоретичних знань. Лабораторні роботи спрямовано на відтворення фізичних явищ у лабораторних умовах, вони супроводжуються вимірюваннями електричних величин, математичною обробкою даних та інтерпретацією результатів експерименту.

Теорія функцій комплексної змінної

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, С.В. Грищук, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Теорія функцій комплексної змінної, чи, як її ще називають, комплексний аналіз, є продовженням аналізу функцій дійсної змінної (математичного аналізу). Саме перехід до комплексного аналізу дав змогу розв'язати багато питань дійного аналізу, зокрема довести основну теорему алгебри. Теорія функцій комплексної змінної знаходить численні застосування у теоретичній фізиці, гідродинаміці, теорії пружності, небесній механіці.

Класична механіка

4 семестр, 4д семестр; 5 год/тижд., 4 год/тижд.; залік, іспит; 8 кредитів ЄКТС, О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Інтегровані випадки динаміки твердого тіла. Теорія малих коливань. Нелінійні коливання. Механіка Гамільтона: канонічні рівняння руху, дужка Пуассона, канонічні перетворення. Збереження фазового об'єму при канонічних перетвореннях. Теорія Гамільтона– Якобі. Інтегровані гамільтонові системи, змінні «дія–кут».

Оптика

5 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, В.С. Стащук, доктор фізико-математичних наук, професор

Світло та його взаємодія з речовиною. Електромагнітна природа світла, поперечність світлових хвиль, групова і фазова швидкості. Поняття геометричної, хвильової та квантової оптики. Інтерференція і поняття когерентності. Методи спостереження інтерференції за Френелем та Ньютоном. Практичне застосування інтерференції. Дифракція, принцип Гюйгенса–Френеля. Дифракційна ґратка та її застосування в спектроскопії. Дифракція рентгенівських променів. Поляризація світла. Методи отримання поляризованого світла й поляризаційні дослідження. Поглинання світла речовиною. Електронна теорія дисперсії у газах. Розсіяння світла: Релея, Мандельштама–Бриллюена, Рамана. Нелінійні оптичні явища.

Фізичний практикум-4. Практикум з оптики

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, О.М. Стрільчук, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Геометрична оптика. Інтерференція світла методом поділу хвильового фронту. Просторова когерентність джерела світла. Інтерференція світла методом поділу амплітуди. Двопроменеві інтерферометри. Часова когерентність. Дифракція когерентного світла на вузькій щілині і на періодичній структурі. Спектральні елемен ти і їхні спектральні характеристики. Робота на гоніометрі. Модель спектрометра. Спектральні прилади. Поляризація.

Електродинаміка

5 семестр, 6 семестр,; 4 год/тижд., 4 год/тижд.; іспит, іспит; 9 кредитів ЄКТС, С.П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор

Основи класичної теорії поля і спеціальної теорії відносності. Простір Мінковського, чотиривимірні вектори та тензори. Релятивістська механіка. Релятивістська електродинаміка. Рівняння Максвелла. Постійні електричне та магнітне поля в вакуумі. Електромагнітні хвилі. Випромінювання та розсіяння електромагнітних хвиль. Макроелектродинаміка. Електростатика провідників та діелектриків. Постійні струм та магнітне поле у провідних середовищах.

Поширення електромагнітних хвиль у речовині. Діелектрична проникливість ізотропної й анізотропної плазми. Ефект Фарадея. Ефект Котона–Мутона.

Методи математичної фізики

5 семестр, 6 семестр,; 3 год/тижд., 3 год/тижд.; залік, іспит; 8 кредитів ЄКТС, О. М. Сергієнко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Рівняння математичної фізики в частинних похідних, їхня класифікація та зведення до канонічного вигляду. Рівняння гіперболічного типу. Теорія поширення хвиль. Параболічні рівняння. Рівняння теплопровідності та дифузії. Метод розділення змінних і метод функцій Гріна. Рівняння еліптичного типу на площині та в просторі. Основні межові задачі. Фундаментальні розв'язки. Елементи теорії узагальнених функцій. Основні спеціальні функції (функції Бесселя, Лежандра, сферичні функції). Застосування спеціальних функцій до задач коливання плоских мембран і просторових континуумів, випромінювання та поширення електромагнітних хвиль

Теорія ймовірностей і математична статистика

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, К. В. Власенко, доктор фізико-математичних наук, професор

Фундаментальна математична дисципліна. Вимагає знання курсу математичного аналізу. У курсі розглядаються випадкові події, випадкові величини, функції розподілу та числові характеристики (середнє, дисперсія) випадкових величин, елементи математичної статистики та застосування методів теорії ймовірностей у фізичних дослідженнях, зокрема центральних граничних теорем для цілочисельних випадкових векторів у статистичній фізиці.

Фізика атома і атомних явищ

6 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, В.С. Стащук, доктор фізико-математичних наук, професор

Фотоефект, ефект Комптона. Теплове випромінювання. Хвилі де-Бройля, дифракція електронів. Спектр водню. Досліди Е. Резерфорда та планетарна модель атома. Досліди Франка і Герца. Модель атома Н. Бора. Досліди Штерна і Герлаха. Елементи квантової механіки: хвильова функція, оператори, принцип суперпозиції. Рівняння Шредінгера, найпростіші задачі квантової механіки. Квантова механіка і будова атома. Тонка структура спектра водню, спін електрона. Принцип Паулі, періодична система елементів Менделєєва. Атомні спектри. Ефекти Зеємана і Штарка. Будова молекул та молекулярні спектри.

Фізичний практикум-5. Практикум з фізики атома

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, О.М. Стрільчук, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Лабораторний курс складається з трьох основних частин. Перша пов'язана з систематизацією необхідних знань класичної фізики, основ квантової фізики. Друга частина є перехідною від оптичних засобів спектроскопії до їх використання у вивченні фізики атома. Третя частина стосується безпосереднього вивчення явищ атома. Проводиться вивчення методів дослідження будови речовини на атомарному рівні; вивчаються фізичні особливості тіл, пов'язані з атомною і молекулярною будовою речовини. Ознайомлення з конструкцією та принципом роботи лабораторного устаткування, навики калібровки спектральних приладів і роботи з спектрометричними і спектрофотометричними приладами, з різними типами спектрів.

Курсова робота

6д семестр, 0 год/тижд., 1 захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Квантова механіка

7 семестр, 8 семестр ; 4 год/тижд., 5 год/тижд.; іспит, іспит; 10 кредитів ЄКТС, Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент; С.П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор

Фізичні основи і принципи квантової механіки. Операторна природа спостережних величин. Основні рівняння квантової механіки, рівняння Гайзенберга та Шредінгера. Середні та власні значення спостережуваних величин. Найважливіші одночастинкові задачі. Теорія атомних спектрів. Стаціонарна і нестаціонарна теорія збурень. Теорія квантових переходів. Спектри. Спін електрона й способи його описання. Атом у магнітному полі. Квантова теорія систем багатьох частинок та її застосування до багатоелектронних атомів. Квантова природа ковалентного зв'язку. Будова молекул. Принцип релятивістської квантової механіки і квантової теорії поля.

Фізика ядра

7 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС, О.М. Поворозник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Будова ядра й елементарних частинок. Основні етапи розвитку фізики ядра. Загальні властивості атомних ядер. Моделі атомних ядер. Ядерні реакції та методи їхнього опису. Взаємодія ядерного випромінювання з речовиною. Питання практичного використання ядерної енергії та екологічні аспекти ядерної проблеми. Загальні принципи класифікації елементарних частинок, поняття про кварки. Сучасний стан фізики високих енергій і теорії елементарних частинок.

Фізичний практикум-6. Практикум з ядра

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити ЄКТС, О.М. Поворозник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Дозиметрія. Вивчення газорозрядного лічильника Гейгера–Мюллера. Визначення гранічної енергії β-спектра радіоактивного розпаду. Дослідження радіоактивності природних солей. Вивчення поглинання γ-випромінювання свинцем та алюмінієм.

Термодинаміка і статистична фізика

7 семестр, 8 семестр; 4 год/тижд., 2 год/тижд.; залік, іспит; 7 кредитів ЄКТС, О. М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метод термодинамічних потенціалів. Статистика. Мікроканонічний розподіл. Канонічний розподіл Гіббса. Закон рівнорозподілу кінетичної енергії. Розподіл Максвелла–Больцмана. Системи зі змінною кількістю частинок, великий канонічний розподіл. Квантові канонічні розподіли та їх застосування. Квантова статистика ідеального газу. Розподіли Фермі–Дірака та Бозе–Ейнштейна. Вироджений бозе-газ, бозе-ейнштейнівська конденсація. Теплове випромінювання. Теорія флуктуацій. Фазова рівновага та фазові переходи.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерні технології та програмні засоби (Python)

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент, Ю.В. Яковенко, доктор фізико-математичних наук, доцент

Опанування навичок програмування, необхідних як для вивчення наступних курсів, так і для самостійної роботи в науці. Комп'ютерні технології у фізиці і математиці; офісний, навчальний, науково-прикладний плани комп'ютерних технологій. Навички програмування у Python – мові високого рівня зі строгою динамічною типізацією, з підтримкою різних парадигм програмування та низьким порогом входження у програмування. Табличний процесор як масовий інструмент числових розрахунків; універсальність табличної інформації. Програмні пакети аналітичного і числового розрахунку та графічного представлення. Аналіз числових даних, числовий розрахунок експериментальних даних, застосування у фізичних практикумах.

Механіка суцільного середовища

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Дисципліна закладає фізичні основи для вивчення теоретичного курсу «Теорія суцільного середовища». Розглядаються основні поняття і закони механіки суцільного середовища, елементи теорії пружності та основні рівняння газо- і гідродинаміки. Розглянуто поширення хвиль пружності в твердих тілах, рідинах і газах.

Програмування в математичних пакетах

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Ю.В. Яковенко, доктор фізико-математичних наук, доцент

Основи застосування табличного процесора, використання математичних пакетів у поєднанні з імперативним програмуванням в аналітико-числовому аналізі динаміки довільного фізичного процесу; освоєння навчально-наукового електронного офісу.

Числові методи

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Дисципліна знайомить з числовими методами лінійної алгебри та математичного аналізу, ітераційними числовими методами. Машинна арифметика, точність і стабільність обчислень. Ряди та їх збіжність. Генерування випадкових чисел. Розв'язання простих рівняння. Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Методи інтерполяції і екстраполяції. Числове диференціювання та інтегрування. Числові методи лінійної алгебри і фізичні задачі. Основні задачі СЛАР (системи лінійних алгебраїчних рівнянь). Додатно визначені матриці і їх властивості. Ортогональні матриці і їх властивості. Апроксимація поліномами. Нормальна система МНК. Числове інтегрування. Числове диференціювання. Розглядається числова обробка результатів експериментів, прості фізичні задачі.

Практична радіоелектроніка

4д семестр, 8 год/тижд., залік, 4 кредитів ЄКТС, О.В.Світельський, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Принципи побудови та методи проектування і аналізу напівпровідникових електронних схем з метою формування, підсилення, детектування та фільтрації електричних сигналів, що вимірюються у науковому експерименті та/або застосовуються у керуванні науковим обладнанням. Метою даного курсу є надати практичний досвід розробки і складання простих радіоелектронних пристроїв.

Моделювання фізичних систем

6 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредитів ЄКТС, М. І. Лебовка, доктор фізико-математичних наук, доцент

Мета предмету застосувати комп'ютер і програмні засоби як платформу для наукових досліджень, постановки фізичних задач, їх вирішення. Викладаються основи використання числових алгоритмів у дослідженні фізичних явищ, критичної поведінки фізичних систем, росту фрактальних структур на рівні із традиційними задачами вирішення задач динаміки, розв'язання диференціальних рівнянь, рівнянь з частковими похідними.

Експериментальні методи сучасної фізики

6д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредитів ЄКТС, В.В. Невдача, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Мета курсу: ознайомити студентів із розмаїттям нанооб'єктів, сучасними методами виготовлення і діагностики нано- та макрооб'єктів та такими експериментальними методами дослідження як скануюча зондова мікроскопія, електронний спіновий резонанс тамагнітометрія ; навчання самостійно будувати найпростіші вимірювальні пристрої з використанням сучасних систем збору даних, а також обробки сигналів у середовищі програмування Arduino та LabView.

Навчально-науковий семінар з фізики

6 та 7 семестр, 2 год/тижд., залік, теза; 3 кредити ЄКТС, Р.К. Савкіна, доктор фізико-математичних наук, професор

Навчально-науковий семінар є особливою формою семінару, який поєднує навчальні завдання з творчою, науково-дослідною роботою студентів. Предметом навчально-наукового семінару виступають організаційно-методичні аспекти підготовки студентів до написання курсових та бакалаврських робіт. Метою курсу є заохочення студентів до наукових досліджень, оволодіння ними на основі компетентнісного підходу навичками наукової діяльності як важливої умови якісної професійної підготовки майбутнього фізика.

Теорія суцільного середовища

7 семестр, 3 год/тижд., залік , 4 кредити ЄКТС, О. М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вивчаються основні поняття та рівняння теорії суцільного середовища, основи теорії пружності, основні рівняння гідродинаміки та магнітогідродинаміки. Розглядається поширення звуку в твердих тілах, рідинах і газах та магнітогідродинамічні хвилі. У курсі подається виведення фундаментальних рівнянь механіки суцільного середовища та системи рівнянь для певних моделей суцільного середовища. Розглядаються постановки основних задач та методи їх досліджень. Мета навчальної дисципліни полягає у вмінні створювати математичні моделі певних фізичних процесів.

ПРАКТИКА

Практика ознайомчо-наукова

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Л.Ю. Хоменкова доктор фізико-математичних наук, професор

Ознайомлення з колом наукових інтересів науково-дослідних установ НАН України в місті Києві. Практика проводиться на базі таких установ: Інститут теоретичної фізики НАН України, Інститут фізики НАН України, Інститут напівпровідників НАН України, Інститут магнетизму НАН України, Астрономічна обсерваторія Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Мета практики – сприяти вибору наукової тематики, галузі в якій студент зміг би реалізуватись як науковець (передбачено огляд наукової статті та доповідь за темою вибраної статті).

Практика виробничо-наукова

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета практики – провести наукову роботу (з відривом від навчання), під час якої студенти ґрунтовно опановують науковий експеримент і теоретичні аспекти наукової роботи.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 15 кредитів ЄКТС.

Успішне виконання студентами НаУКМА програми підготовки бакалаврської програми завершується атестацією. Кваліфікаційна робота є однією з форм проведення підсумкової атестації, якістю змісту та захисту якої визначається рівень кваліфікації фахівця та його здатність до самостійного розв’язання актуальних проблем та задач, наукової та професійної діяльності. У кваліфікаційній роботі розкривається суть проблеми, що розглядається, показується ступінь її наукової розробки та практичні аспекти. Проблеми розглядається на основі дослідження літератури, наукових джерел, вивчення фактів, даних експерименту тощо; вона всебічно аналізується, висновки, відповідно, обґрунтовуються, відображається позиція автора. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання; - виявлення студентом здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблеми, робити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати набутті знання при вирішенні наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації; - напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень та експерименту;- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв’язання задач.

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до політичної науки

1 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит ***доц.к.н.Кисельов С.О.***

Курс «**Вступ до політичної науки**» знайомить студентів(ок) політологів з їх майбутньою спеціальністю. В ньому розкриваються ті категорії та поняття політичної науки, яким згодом будуть присвячені окремі курси. Серед цих понять «держава», «політична партія», «політична система», «політичний інтерес», «політичне мислення», «політичний процес» і т. ін. Семінарські заняття присвячені аналізу програм політичних партій України, що на останніх виборах подолали прохідний бар'єр, а також розглядаються основні класичні політичні ідеології такі як «консерватизм», «лібералізм», «соціалізм», «нацизм», «фашизм» та «комунізм».

Політичні партії та партійні системи

2 сем, 3 год/тиж, 4 кред., залік. стар.викладач Шаповалов С.В.

Поняття політичної партії та партійної системи, їх походження, структура та функції, теорія політичних партій та партійних систем, правове регулювання партійної діяльності, участь політичних партій у виборчому процесі, функціонування партійних систем за різних політичних режимів, партійна система України.
Мета курсу - отримати розуміння того, як функціонують засоби масової інформації, а також навчитись критично підходити до аналізу роботи ЗМІ. Курс розділено на два блоки: теоретичний і практичний. У теоретичному блоці будуть розглядатися головні підходи до аналізу медіа. Практичний блок - це робота з аналізу сучасного українського медійного поля з запрошенням гостьових лекторів - відомих українських журналістів та редакторів, які безпосередньо зможуть розповісти студентам про роботу українських ЗМІ.

Суспільно-політичні рухи

3 сем., 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит викл**.** ***Гомза І.А***.

Курс «Суспільно-політичні рухи» покликаний сформувати у студентів комплексні знання про природу, форми, завдання і функції суспільно-політичних рухів. Питання розглядаються з політологічної, соціологічної та історичної перспектив. Комбінуючи широку теоретичну базу та дослідження ключових випадків, курс «Суспільно-політичні рухи» сприяє поглибленню аналітичних і практичних навичок у студентів і суттєво розширює їхні знання про суспільно-політичний процес і роль суспільно-політичних рухів у ньому.

Історія дипломатії: XIX-XX ст.

4 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит ***ст.викл.к.н. Орел Ю.В.***

Курс присвячено вивченню дипломатичних практик модерної доби. Увагу зосереджено на професіоналізації та уніфікації дипломатичної служби. Розглядаються рішення Віденського конгресу 1815 р.; розвиток дипломатичної служби; завдання і значення мирних конференцій; становлення «нової дипломатії»; українська дипломатична служба; Віденська конвенція про дипломатичні стосунки 1961 р.; діяльність міжнародних організацій тощо. Простежується вплив ідеологій на дипломатичні практики різних країн у 20 столітті. Вивчається «європеїзація» світової дипломатії; виклики, що постають перед сучасною дипломатією у зв'язку із глобалізацією та змінами міжнародного порядку; спроби реформування дипломатичної служби в ЄС.

Світова політична історія XX-XXI ст.

3 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит ***ст.викл.к.н. Орел Ю.В.***

Програма з курсу "Світова політична історія" відповідає навчальному плану підготовки студентів за спеціальністю - політологія, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра на факультеті соціальних наук та соціальних технологій НаУКМА.

Курс "Світова політична історія." є важливою складовою вивчення розвитку політичних та партійних систем, методів управління, ключових принципів та цінностей, що визначали суспільно-політичне життя XIX-XX ст.

Політична система України

2д сем, 5 год\тиж, 3,5 кред. ЄКТС, залік. ***Проф.док.наук Гарань О.В.***

Фази пострадянських перетворень, Основні завдання і функції законодавчої, виконавчої і судової влади в Україні, Формальні і неформальні механізми прийняття рішень в українській політиці, Податкова і бюджетна система України, Громадянське суспільство і його інститути.

Політична географія

1 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, залік ***стар.викл. Кисельов С.С.***

Метою навчальної дисципліни “Політична географія” є опанування студентами знаннями про просторову організацію політичного життя суспільства і територіальне співвідношення політичних сил на різних ієрархічних рівнях.

Зміст курсу охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є: теоретичні засади політичної географії; сутність геополітики, її головні сучасні концепції; етапи формування та сучасний стан політичної карти світу; політична географія Світового океану; політико-географічне положення держави, її територія та кордони; форми правління та державного устрою країн світу, їх адміністративно-територіальний поділ; основні положення електоральної географії та її особливості в країнах світу; географія воєнно-політичних конфліктів в окремих регіонах світу. Окремим завданням курсу є вивчення сучасного політико-географічного положення України, особливостей політичної ситуації в країні та її регіонах, головних геополітичних та політико-географічних концепцій розвитку України.

Логіка

2 сем, 3 год/тиж, 4.5 кр. ЄКТС, іспит ***доц.к.н Кисельов С.О.***

«ЛОГІКА» - це загальноосвітній курс, який передує курсам «Кількісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах» та «Якісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах». Студент(к)и знайомляться з основними формами та законами правильного мислення, вчяться робити правильні висновки із засновків, дисциплінувати власне мислення та працювати з формалізованим знанням там, де це важко зробити за допомогою природної мови.

Логіка та методологія наукових досліджень

2 сем, 3 год/тиж, 4.5 кр. ЄКТС, іспит ***проф.д.н.Карамазіна М.С.***

Накопичення знань про методологічні підходи, вироблення умінь щодо застосування методів, проведення наукового дослідження, обґрунтування висновків, оформлення результатів.

Порівняльна політологія

2 сем. 3 год./тижд. 5 кр. ЄКТС , іспит ***проф.док.наук Гарань О.В.***
Основні поняття та методи порівняльної політології розглядаються на конкретних прикладах провідних країн Заходу, комуністичних і посткомуністичних країн, а також країн «третього світу». Ознайомлення з першоджерелами західної політології сприятиме критичному осмисленню можливостей застосування її основних концепцій в аналізі пострадянських реалій.

Політична психологія

2 сем, 2 год/тиж, 2 кр. ЄКТС, залік ***доц.док.наук Чабанна М.В.***

Мета курсу – основі психологічні компоненти і феномени (ціннісні орієнтації і певні судження, які пов'язані із політикою, погляди, настрої, почуття, волю, особливі риси характеру, потреби, мотиви, традиції та ін.), що формуються у людей в результаті соціально-політичних відносин

Історія політичних вчень-1,

3- сем, 4 год/тиж, 10 кр.ЄКТС, іспит доц.к.н. ***Кисельов С.О.***

Розвиток політичної теорії з давніх часів до середини XX століття: внутрішня логіка розвитку знання про політику; вплив соціально-історичного розвитку на розвиток політичної теорії.

Історія політичних вчень -2

4 сем, 4 год/тиж, 5 кред. ЄКТС, іспит доц.к.н.*Кисельов С.О.*

Розвиток політичної теорії з давніх часів до середини XX століття: внутрішня логіка розвитку знання про політику; вплив соціально-історичного розвитку на розвиток політичної теорії.

Основи міжнародних відносин

3 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит ***ст.викл. к.н Єрємєєв О.С.***

Курс має на меті дати студентам фахові знання про світовий політичний процес, його рушійні сили, тенденції і актори; ознайомити студентів із основними теоретичними підходами до пояснення міжнародних відносин; сприяти засвоєнню понятійно-категоріального апарату, що використовуються світовою наукою у вивченні політичних взаємодій на міжнародній арені.

Етнополітологія

1 сем, 3 год/тиж, 4,5 кред. ЄКТС, залік ***доц.док.наук Явір В.А.***

Теорія етнополітології, етноконфліктологія, політико-правові засади етнонаціональної політики. Анотація - Актуальність вивчення етнополітології обумовлена зростаючою роллю етнічного фактору в сучасних політичних процесах. Проблеми міжетнічних відносин виходять на порядок денний державної політики в кожній країні. Особливо це актуально для України, поліетнічної держави з гострими етнополітичними суперечностями: починаючи з відсутності логічної, спрямованої на розбудову держави етноціональної політики і закінчуючи актуалізацією внутрішніх та зовнішніх чинників, спрямованих на розпалювання етнополітичних конфліктів. Курс зорієнтований не лише на засвоєння студентами базових підвалин етнополітології, а й вироблення вміння їх застосовувати під час аналізу політичних процесів.

Історія української політичної думки

1 сем, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС, іспит ***проф.док.наук.Бевз Т.А.***

Даний курс зорієнтований на вивчення історії ідей, теорій, концепцій, які формувалися упродовж тривалого історичного періоду від часів Київської Русі до сьогодення. Зміст курсу охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є: ідеї влади, державного управління, співвідношення політики і моралі. політичної волі, національного самовизначення, права і свободи людини, федерації і децентралізації, місцевого самоврядування, парламентаризму, конституціоналізму, Розкриваються основні віхи становлення і розвитку ідей національної державності, демократії, висвітлюються ідеї влади і держави в різні історичні періоди України.

Кількісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах

5 сем, 3, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС, іспит ***доц.кан.наук Яковлєв М.В.***

Курс "Кількісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах" цей курс охоплює основні кількісні методи досліджень з особливим наголосом на базових техніках статистичного аналізу даних, які студенти опановують шляхом розв'язання статистичних задач як вручну (для основних статистичних тестів), так і за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Студенти набувають не лише практичних навичок з обробки кількісних даних, але й на практиці опановують процес створення масиву даних, від найперших етапів формулювання дослідницьких гіпотез, складання опитувальника, введення даних у масив і, нарешті, аналізу даних масиву.

Якісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах

6 сем, 3, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС, іспит ***доц.кан.наук Яковлєв М.В.***

Курс «Якісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах» є ключовим курсом у процесі формування дослідників-політологів, оскільки він орієнтованих на набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів проведення політичних досліджень у межах якісної дослідницької традиції, особливостей її застосування у сучасних як вітчизняних, так і закордонних досліджень. Курс є обов’язковим у підготовці політологів-бакалаврів як дослідників особливостей суспільно-політичної проблематики і специфічних політичних процесів в межах різних напрямів політології.

Сучасні західні політичні теорії

5, 6 сем, 3, 3 год/тиж. 8 кред. ЄКТС, 2 іспити ***доц.к.нАмельченко Н .А.***

Основні напрямки сучасної політичної думки: неолібералізм, неоконсерватизм, «консервативна революція», неомарксизм (Франкфуртська школа та «нові ліві»), комунітаризм, комунікативна теорія політики, сучасні концепції глобалізації та націєтворення, постструктуралізм.

Курсова робота

6 сем. 3 кр. ЄКТС, захист тези
Курсова робота – невід’ємна складова навчального процесу в НаУКМА, важливий засіб підготовки майбутнього фахівця. Працюючи над курсовою, студент набуває навичок самостійної пошукової (евристичної) праці; опановує сучасні дослідницькі методики; знайомиться з науковою літературою; розвиває вміння викладати думки та ідеї академічною мовою; закріплює культуру належного ставлення до стандартів, оформлення наукової праці.

Правові системи сучасності

7 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, іспит *Шмарьова Т. О. кандидат юридичних наук, ст. викладач*

Дисципліна розглядає правові системи держав в порівняльному плані, дає можливість подивитися на неї крізь призму інших правових систем, дозволяє глибше зрозуміти ті явища і процеси, які відбуваються в цій правовій системі, ефективніше вирішувати виниклі в ній проблеми, своєчасно вносити необхідні корективи в механізм правового регулювання суспільних відносин в державі.

Основи державної політики

8 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, іспит *ст. викладач Жумаділов А.К.*

Розробка державної політики та здійснення державного управління як політичні процеси; методи і підходи до аналізу окремих етапів політичних процесів вироблення державної політики; основні завдання, цілі та використання аналізу державної політики і процесів державного управління.

Політологічна теорія держави

7 сем., 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит *доц.док.наук Дем'янчук О.П.*

Розглядатимуться сучасні підходи до організації управління суспільним життям. Наголос робитиметься на вивченні публічної політики як мети, засобу, процесу і результату діяльності політичної системи суспільства, на дослідженні структури і принципів діяльності державного управління. Студенти застосовуватимуть теоретичні знання для аналізу практичних ситуацій і державної політики в Україні.

Місцеве самоврядування

8 сем. 3 год./тижд. 4 кр. ЄКТС, іспит

Становлення і розвиток місцевого самоврядування в Україні: тенденції, етапи еволюції та перспективи. Основні функції, завдання і повноваження органів місцевого самоврядування. Його роль і місце в системі державного управління. Елементи системи, принципи формування органів місцевого самоврядування. Гарантії та відповідальність, нормативно-правова база розвитку місцевого самоврядування.

Європейські студії

7 сем, 2 год/тиж, 4 кр., залік *доц.док.наук Гнатюк М.М.*

Метою курсу є ознайомлення студентів із європейським виміром міжнародних відносин. Європейську інтеграцію можна розглядати як історію успіху. Протягом останніх декількох десятиліть Європейський Союз забезпечив мир, процвітання і безпрецедентний рівень захисту прав європейців. Цей курс є вступним компонентом, орієнтованим на студентів бакалаврської програми «політології», які вже мають базові знання політичного контексту і потребують обізнаності в європейських регіональних відносинах. Перша частина курсу зосереджується на розвитку європейської інтеграції, інтересах та позиціях ключових гравців та приділяє ключову увагу рушійним силам інтеграції. Друга частина присвячена внутрішній побудові ЄС, яка стосується внутрішньої організації Союзу, його компетенції, законодавчих процедур та вироблення політики.

Зовнішня політика та європейська інтеграція України

7 сем, 3 год/тиж, 4 кр., залік доц.док.наук Гнатюк М.М.

Мета курсу – дати студентам фахові знання про процес формування та реалізації зовнішньої політики України, зокрема її євроінтеграційної частини. Україна та Європейський Союз встановили відносини у грудні 1991 року, в у листопаді 2013 року відмова уряду України підписати Угоди про асоціацію

між Україною та ЄС викликала громадянські протести і стали початком революційних подій. Наразі ключовим елементом зовнішньої політики України є стратегічний курс на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі. Курс надасть студентам розуміння того, як формується та впроваджується сучасна українська зовнішня політика, зокрема її євроінтеграційна складова. Після короткого ознайомлення з історією та основними аналітичними підходами, курс відслідковує процес вироблення зовнішньої політики, розвиток відносин із ключовими гравцями, а також ЄС; визначає внутрішні та зовнішні змінні європейської інтеграції України.

Сучасні теорії влади і політики

8 сем, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС, іспит *доц.к.наук Амельченко Н.А.*

Метою викладання курсу "Сучасні теорії влади і політики" є оволодіння майбутніми політологами сучасними концепціями політики та влади для розуміння та вирішення соціально-політичних проблем нашого суспільства. У курсі надається обґрунтування розрізненню влади і політики, влади і насильства, відмінності сучасного характеру влади і політики від їх модерного типу. Зміст та форми проведення теоретичних та практичних занять націлені на засвоєння теоретичних принципів в якості методології аналізу еволюції типів влади та політики від традиційного до модерного та постмодерного суспільства.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Оптики сучасного прочитання феномену "Політичне життя": політологічні, соціологічні, психологічні та естетико-медійні аспекти

6 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік доц.к.н.Голіченко Т.С.

Спираючись на сучасні міждисциплінарні зарубіжні та вітчизняні дослідження, автор курсу пропонує такий погляд на феномен «Політичного життя», в якому інструментом аналізу замість звичних «Інститутів» та «процесів» на перший план пропонуються соціологічні, особистісно-психологічні, естетико-театральні, журналістичні та медійні аспекти політичної реальності.

Французька філософсько-політична та соціологічна думка кінця XVIII - першої половини XX ст.

6 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік доц.к.н.Голіченко Т.С.

Період, який розпочався у Франції напередодні Революції 1789 р. та тривав до початку Другої світової війни є надзвичайно важливим щодо формування та розвитку філософсько-політичних ідей та політичних ідеологій не тільки сучасної Франції, але й всієї сучасної Європи. Курс "Французька філософсько-політична та соціологічна думка кінця XVIII- першої половини XX ст.ст."розкриває весь спектр філософсько-політичних, педагогічних, соціологічних та естетичних теорій, що складали основу та зміст інтелектуального життя та «державницько-адміністративних практик» зазначеного періоду у Франції та – ширше – в цілому у Європі. Впродовж курсу студенти з подивом дізнаються про багатства інтелектуальних та політичних контекстів цієї доби, відкриють для себе цілком нові та «незнані» прізвища, «перевідкриють» начебто відомі ідеї та прізвища та контексти.

Участь громадськості у боротьбі з корупцією

6 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік стар.викладач к.н. Білецький А.В.

Курс "Участь громадськості в боротьбі з корупцією" пропонує студентам вивчити ключові аспекти боротьби з корупцією через активну участь громадськості. Учасники отримають розуміння сутності корупції, її наслідків для суспільства та інструментів протидії. Курс орієнтований на аналіз кейсів, вивчення законодавства, а також розвиток навичок участі в громадських ініціативах. Після

завершення студенти матимуть знання та навички для активної участі у протидії корупції та сприяння побудові правової, справедливої та прозорої суспільної системи.

Виборчі системи

6 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік стар.викладач к.н.Зубрицька Л.Й

Навчальна дисципліна знайомить студентів із особливостями електоральних процесів як в Україні, так і зарубіжних країнах, розглядає переваги та недоліки основних виборчих систем, взаємодію виборчої системи з іншими елементами політичної системи: партійної, форми державного правління, політичного режиму тощо**.**

Особливості етнополітичних процесів в сучасному світі

3 сем, 3 год/тиж, 4,5 кред. ЄКТС, залік доц.док.наук Явір В.А.

Курс є продовженням нормативної дисципліни Етнополітологія, передбачає поглиблене вивчення етнополітичних процесів і явищ із зануренням у атмосферу викликів сучасності. Етнополітичні процеси трансформуються також в ході безперервної еволюції держави та етноспільнот, продукуючи все нові виклики. Курс покликаний сформувати у студентів цілісну, комплексну картину сучасної, динамічної етнополітичної сфери, основних векторів її розвитку, забезпечити теоретико-методологічним інструментарієм для аналізу, масштабування до національного та глобального рівнів, моделювання та прогнозування розвитку етнополітичних процесів та явищ.

Політична психологія

2 сем., 2 год/тиж, 2 кред.ЄКТС, залік доц.док.наук Чабанна М.В.

Метою викладання курсу «Політична психологія» міждисциплінарна наукова галузь, що виникла на межі політології та соціальної психології. Її головне завдання полягає в аналізі психологічних механізмів політики та виробленні практичних рекомендацій з оптимального здійснення політичної діяльності на всіх її рівнях.

Політичне маніпулювання
4 сем., 2 год/тиж, 3 кред.ЄКТС, залік *доц.док.наук Чабанна М.В.*

Теоретичні підходи до визначення маніпулятивного впливу, цілі та прийоми психологічного маніпулювання, вербальні та візуальні засоби політичного маніпулювання, прояви маніпулятивного впливу у висвітленні політичних подій та у проведенні виборчих кампаній, здійснення тоталітарного політичного маніпулювання

Демократія: від теорії до практики

7сем, 3 год/тиж, 4 кр. ,залік *стар.викладач к.н.Зубрицька Л.Й*

Зміст дисципліни: вивчення поняття демократії, різних теоретичних трактувань цього політичного режиму та його підтипів, передумов його виникнення, ключових інститутів необхідних для його функціонування, взаємозв'язку демократії із соціально-економічною політикою держави, рівнем насильства, корупцією та зовнішньою політикою

Міф у сучасному політичному дискурсі

8 сем. 4 год./тижд. 5 кр., залік *доц.к.н.Амельченко Н А*

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми політологами методами критики та інтерпретації міфічних підвалин сучасного політичного дискурсу для розуміння та вирішення проблем створення демократичних політичних інститутів та ціннісної інтеграції українського суспільства.

Основи політичної аналітики

6 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік ***стар.викладач к.н.Зубрицька Л.Й***

Курс передбачає ознайомлення студентів з основами політичної аналітики як науки, її теоретико-методологічними принципами та особливостями практичного застосування в політичній сфері, освоєння основних методів та методик політичної аналітики. Політичний аналіз розглядається в теоретико-фундаментальному, інструментально-емпіричному та практично-прикладному вимірах. Окрім теоретичних знань, студенти набувають базових практичних навичок та вмінь в контексті технології написання аналітичних документів.

Політичний екстремізм

4Д семестр .4 год./тижд., 3 кр. ЄКТС, залік ***доц.к.н. Гомза І.А.***

Курс передбачає ознайомлення з основними типами сучасного політичного екстремізму. Викладання розгортатиметься за трьома напрямками: *ідеологічним* (ознайомлення з ідеологічними особливостями кожного з підвидів політичного екстремізму), *соціологічним* (вивчення соціальної бази та соціальної функції кожного з підвидів політичного екстремізму), *психологічним* (дослідження психології рядового учасника екстремістських угрупувань). В сукупності курс покликаний прояснити індивідуальні мотивації учасників екстремістських рухів, соціальні умови їхнього поширення та теоретико-ідеологічні елементи їхніх доктрин.

Основи політичної аналітики

7 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік ***стар.викладач к.н.Зубрицька Л.Й***

Курс передбачає ознайомлення студентів з основами політичної аналітики як науки, її теоретико-методологічними принципами та особливостями практичного застосування в політичній сфері, освоєння основних методів та методик політичної аналітики. Політичний аналіз розглядається в теоретико-фундаментальному, інструментально-емпіричному та практично-прикладному вимірах. Окрім теоретичних знань, студенти набувають базових практичних навичок та вмінь в контексті технології написання аналітичних документів.

Вступ до геополітики

4д сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік ***проф.док.наук Смолянюк В.Ф***

Навчальна дисципліна «Вступ до геополітики» передбачає ознайомлення студентів з базовими основами геополітики як сукупності наукових теорій та вчень, що склалась історично, об’єднаних проблематикою дослідження впливу просторово-географічних факторів на динаміку міждержавних відносин. В курсі поєднано розгляд як теоретичних питань, так і прикладних проблем геополітичного аналізу.

Курс вибірковий. В рамках курсу дається базова інформація про основні школи геополітики, виклад основних геополітичних теорій та концепцій, показується їхній взаємозв’язок. Студенти ознайомлюються з категоріальним апаратом геополітики, перевагами і недоліками застосування геополітичного підходу для аналізу міжнародних відносин. Через призму геополітики розглядається зріз сучасного стану міжнародних відносин та його історична динаміка. Даються базові уявлення про спектр геополітичних стратегій ключових геополітичних гравців. Розглядаються геополітичне положення України, загрози та можливості для України, зумовлені сучасними геополітичними процесами. Форма підсумкового контролю – усний залік.

Політичне красномовство

8 сем, 2 год/тиж, 5 кр., залік ***доц.к.н. Кисельов С.О.***

Метою курсу є сформувати основні навички публічного політичного виступу.
Для цього:
1. Визначити основні різновиди політичного красномовства та з'ясувати його місце у системі загальної риторики.
2. Ознайомитися з основними елементами структури промови.
3. Виділити моменти становлення політичної промови від підготовки до її виголошення.
4. Набути певні знання мистецтва полеміки.

Ознайомитись з прийомами переконання слухачів

Європейські студії

3 сем, 6 год\тиж, 4 кред. ЄКТС, залік ***доц.док.наукГнатюк М. М.***

Історія та теорія європейської інтеграції, розбудова загальноєвропейських інституцій та політична культура європейського простору.

Японська мова(для початківців)

7,8 сем, 2 год/тиж, 8 кр., залік ***стар.к.н.Наумова Ю.С.***

Даний курс розрахований на студентів, які щойно розпочинають вивчати японську мову та хочуть більше дізнатися про культуру Японії. Метою курсу є навчитися розуміти та використовувати часто вживані вирази та базові фрази для задоволення щоденних потреб, вміти розказувати про себе та ставити запитання стосовно наступних тем: сім'я, їжа, житло, повсякденне життя, хоббі, визначні місця, покупки та подорожі. В ході курсу студенти вивчають дві японські абетки «хірагана» та «катакана», а також близько 100 часто вживаних ієрогліфів. Навчання відбувається за підручниками "Marugoto: Japanese Language and Culture. Starter A1" та "Basic Kanji Book".
Контроль знань відбувається за допомогою лексико-граматичних тестів в кінці кожної теми, тестів з ієрогліфів та узагальнюючих тестів в кінці триместру.

Зовнішня політика ЄС

5 сем, 4 год/тиж, 4 кр., залік доц.док.наук Гнатюк М.М.

Метою курсу є надання студентам аналітичних інструментів для розуміння сучасного стану зовнішньополітичної поведінки Європейського Союзу. Курс присвячений розгляду закономірностей, тенденцій, специфічних рис і особливостей формування, функціонування та розвитку систем «зовнішніх зносин» ЄС. Після короткого історичного та теоретичного вступу, в якому розглядається особливості міжнародної суб'єктності ЄС, курс зосереджується на зовнішньополітичних пріоритетах ключових гравців «системи ЄС» - Франції та Німеччини, а також перспективі перетворення ЄС в «нормального» міжнародного актора, особливо у безпековій сфері. В курсі також окреслено внутрішні можливості ЄС для зовнішньополітичної діяльності, а також різноманіття зовнішньополітичних зв'язків ЄС, включно із Європейською політикою сусідства.

Теорія ігор

5 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік ***стар.викл. к.н. Зубрицька Л.Й.***

Курс присвячено застосуванню теорії ігор у аналізі політичних ситуацій та конфліктів, міжнародних відносин. У рамках лекційних та практичних семінарських занять передбачено детальний розгляд таких моделей: «Дилема в'язня» (Prisoner's Dilemma, PD), «Курча» (Chicken), «Полювання на оленя» (Stag hunt), «Страховка» (Assurance), «Глухий кут» (Deadlock), «Трагедія общин» (Tragedy of the Commons), «Диктатор» (Dictator Game) та інші

Політична філософія

5 сем, 3 год/тиж, 4 кр.ЄКТС, залік ***доц.к.н.Амельченко Н.А.***

Метою викладання курсу " Політична філософія " є оволодіння майбутніми політологами сучасними філософськими концепціями політичного і політики для розуміння та вирішення соціально-політичних проблем нашого суспільства. Зміст та форми проведення теоретичних та практичних занять націлені на засвоєння теоретичних принципів в якості методології аналізу еволюції типів політичного і політики від традиційного до модерного та сучасного суспільства. Курс "Політична філософія" дає змогу сформувати вміння та навички аналізу влади і політики, необхідні для політичного експерта, політичного аналітика та державного службовця. Змістовно курс пов'язаний з такими дисциплінами, як "Історія політичних вчень" і "Сучасні західні політичні теорії".

Мас-медіа і політика в Україні і світі.

4 семестр, 2 год./тижд. 3 кр. ЄКТС, залік ***Стар.викл. Совсун І.Р.***

Мета курсу - отримати розуміння того, як функціонують засоби масової інформації, а також навчитись критично підходити до аналізу роботи ЗМІ. Курс розділено на два блоки: теоретичний і практичний. У теоретичному блоці будуть розглядатися головні підходи до аналізу медіа. Практичний блок - це робота з аналізу сучасного українського медійного поля з запрошенням гостьових лекторів - відомих українських журналістів та редакторів, які безпосередньо зможуть розповісти студентам про роботу українських ЗМІ.

Німецька мова

7,8сем, 2 год/тиж, 4,5 кр.ЄКТС ,залік

Основним завданням курсу німецької мови (рівень А1.2/ А2.1 - А 2.2 за міжнародною класифікацією) є пропрацювання зі студентами комунікативних компетенцій різних рівнів - від small talk-навичок до ситацій, які потребують формального мовлення. Результат проходження курсу цих рівів передбачає здатність студентів добре розуміти речення з побуту та рутинних ситуацій, а також часто вживані фразеологічні вислови, використовувати базові граматичні та лексичні конструкції німецької мови. Окрім цього, метою курсу є набуття навичок з інших усіх аспектів мовленнєвої діяльності- читання, аудіювання, письма на визначеному курсом рівні, з охопленням актуальних тем з сучасного політичного, соціального та культурного життя Німеччини.

Сучасні теорії влади і політики

7сем, 3 год/тиж, 4 кр.ЄКТС ,залік ***доц.к.н.Амельченко Н.А.***

Метою викладання курсу "Сучасні теорії влади і політики" є оволодіння майбутніми політологами сучасними концепціями політики та влади для розуміння та вирішення соціально-політичних проблем нашого суспільства. У курсі надається обґрунтування розрізненню влади і політики, влади і насильства, відмінності сучасного характеру влади і політики від їх модерного типу. Зміст та форми проведення теоретичних та практичних занять націлені на засвоєння теоретичних принципів в якості методології аналізу еволюції типів влади та політики від традиційного до модерного та постмодерного суспільства

Політичний гумор в країнах Європи та Америки: історія та сучасність

5сем, 2 год/тиж, 3 кр.ЄКТС ,залік доц.к.н. Голіченко Т.С.

Зміст дисципліни: вивчення поняття Політичний гумор в країнах Європи та Америки, різних теоретичних трактувань цього політичного режиму та його підтипів, передумов його виникнення, ключових інститутів необхідних для його функціонування, взаємозв’язку політичний гумор в країнах Європи та Америки із соціально-економічною політикою держави, історія та сучасність зовнішньою політикою.

Радянська Україна в період 1947-1991 рр.: внутрішня та зовнішня політики, інституції, постаті, культура

7сем, 2 год/тиж, 3 кр.ЄКТС ,залік доц.к.н. Голіченко Т.С.

Ми приділимо увагу ритмам та смислам тогочасної політичній повсякденності, в яких й сьогодні живе значна частина наших співгромадян. Наш інтерес також буде спрямований на вивчення політичної естетики періоду. З цією метою ми звернемося до аналізу творів тогочасних діячів мистецтва та культури, насамперед – кіно- та фотомитців, літераторів, майстрів образотворчого мистецтва; проаналізуємо політику книгодрукування та оглянемо пресу тогочасної України; оглянемо корпус тематики історичних, демографічних та етнографічних наук.

Нам буде важливо ознайомитися з урбаністичною політикою УРСР повоєнного періоду та порівняти її з сучасними урбаністичними тенденціями. Нарешті, ми звернемося до естетики репрезентацій влади в різних площинах мистецької та повсякденної культури УРСР в період з 1947 по 1991 рр.

Французька філософсько-політична та соціологічна думка XIX - першої половини XX ст

6 сем, 3 год/тиж, 3 кр.ЄКТС ,залік доц.к.н. Голіченко Т.С.

Ми прагнемо надати не фотографічний, а кінематографічний образ французької філософії 19 та 20 ст.ст., себто динамічно та послідовно вписати її в простір та рух «думок про Людину та суспільство», що симфонічно вимальовувався на просторах Екзагону впродовж 19 та 20 ст.ст. Цей курс стане деталізацією, уточненням та суттєвим змістовним доповненням до курсів з історії філософії, історії політичної думки та курсів з політичної філософії. Адресується не тільки студентам ФСНСТ, але й студентам ФГН та всіх інших факультетів НаУКМА. Знання французької мови вітається, але не є обов'язковим. Запрошуємо прослухати курс «Французька соціальна та політична думка XIX-XX ст.ст.».

Гостьовий курс- 1

4 д сем, 4 год/тиж, 3 кр.ЄКТС ,залік

Читають провідні фахівці. Тематика й обсяг цих курсів визначаються, коли є відповідні пропозиції від викладачів. Назва уточнюється перед початком триместру.

Гостьовий курс- 2

6 д сем, 4 год/тиж, 3 кр.ЄКТС ,залік

Читають провідні фахівці. Тематика й обсяг цих курсів визначаються, коли є відповідні пропозиції від викладачів. Назва уточнюється перед початком триместру.

054 СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1,2 семестри, 4год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів

Програма курсу General English базується на комунікативному підході до навчання мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу - теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), вичерпно представлена в працях Холідея, Хаймса, Манбі, Брамфіта, Ріверо та інших. Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб ("needs analyses") і вироблення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Програма курсу передбачає системне і комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, теле- і відеоапаратури), а також інші методичні засоби та прийоми , що сприяють вирішенню проблем навчання усній мові та ситуативній мовленнєвій спрямованості.

Українська мова за професійним спрямуванням

1,2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з української орфографії, орфоепії, практичної морфології, стилістики тощо. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування української мови на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, важливими питаннями мовної політики, мовного законодавства та мовної ситуації, історії розвитку української професійної термінології, стильової диференціації сучасної української мови. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня грамотності фахового мовлення, лексичного запасу як загальномовної лексики, так і професійної термінології, редагування, написання різножанрових текстів (ділові папери, есеї, рецензії) та підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні мовознавчі та фахові теми – аналіз мови ЗМІ, текстів сучасних українських письменників, опис термінологічних проблем у галузі тощо.

Фізичне виховання

1,2 семестри, 2 год/тижд., заліки 4 кредити

Фізичне виховання для студентів 1 р.н. є нормативною дисципліною, яка спрямована на формування потреби у фізичному самовдосконаленні та залученні до здорового способу життя.

Загальна соціологія 1,2

1, 2 семестри, 3 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, В.С.Бондар, **,** кандидат соціологічних наук, доцент

Курс має на меті надати початкові знання про предмет соціології, її основні теоретичні напрямки, дослідницькі методи, а також закласти підґрунтя соціологічного розуміння культури і суспільства, його будови, соціальних структур і соціальних груп, соціальних організацій і соціальних інституцій, соціалізації і соціальної взаємодії, соціальних відхилень і соціального контролю, соціальної стратифікації, основних форм соціальної нерівності та соціально-класових відносин. Семінарські заняття покликані поглибити лекційний матеріал шляхом обговорення прослуханого та прочитаного матеріалу, а також сформувати початкові навички ведення аргументованої полеміки з проблем соціології. В результаті опанування курсу студенти отримають такі компетентності і програмні результати навчання

Вища математика

1семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.Г.Пугачова, доцент

Метою курсу є забезпечити студентів необхідним математичним апаратом для ґрунтовного вивчення курсів: теорія ймовірностей та математична статистика, дослідження операцій, теорія ризику, економетрика, теорія статистичних досліджень. В той же час метою курсу є не лише вивчення студентами основних розділів вищої математика, а також підвищення загальної культури логічного мислення, прищеплення навиків самостійному опрацьовуванні математичної літератури, розвиток навичок ведення міждисциплінарного діалогу, підготовка до математичного моделювання соціальних систем..

Ймовірність і статистика

1семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Федосова Ірина Василівна, професор кафедри математики, доктор педагогічних наук, професор

Навчальна дисципліна «Ймовірність і статистика» є складовою освітньої програми підготовки фахівців

за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія» в рамках освітньої програми «Соціологія».

Дана дисципліна є нормативною навчальною дисципліною в рамках освітньої програми «Соціологія». В икладається у 2 семестрі в обсязі – 150 годин (5 кредити ECTS) зокрема: лекції – 24 год., семінарські заняття – 24 год., практичні заняття – 28 год, самостійна робота – 70 год., консультації – 4 год.

Курс «Ймовірність і статистика» дає змогу на оптимальному для функціональних потреб рівні засвоїти теоретичні основи методів теорії ймовірності, математичної статистики і навчитися використовувати їх на практиці, передбачено 2 змістовні частини. Завершується дисципліна екзаменом.

Історія соціології-1

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В.С. Бондар, доцент

Мета і завдання курсу – надання знань з основних напрямів соціологічної теорії (умовно від 20-х і до 70-х років XX ст.). Аналіз соціологічних ідей Чиказької школи, структурного функціоналізму (Т. Парсонса і р. Мертона), символічного інтеракціонізму, теорій соціального конфлікту і соціального обміну, феноменологічної соціології, етнометодології, конструктивістського та драматургічного підходів, неомарксизму (Франкфуртська школа). в рамках курсу також здійснюється систематизація теоретичних концепцій та соціологічної проблематики. окрему увагу приділено формуванню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню набутих знань (теоретичних концепцій) до аналізу актуальних подій соціального життя, буденних ситуацій, емпіричних даних тощо.

Вступ до аналізу даних

1семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.Г.Пугачова ,кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними сучасними методами аналізу статистичних даних, що найчастіше застосовуються в соціологічних дослідженнях, а також формування практичних навичок
застосування методів аналізу статистичних даних за допомогою програми SPSS.

Історія соціології-2

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Л. О. Малиш, кандидат соціологічних наук, доцент

В межах курсу розглядаються основні напрямки соціологічного теоретизування у період від 20-тих і до 70-тих років XX ст., зокрема, соціологічні ідеї Чиказької школи, П. Сорокіна, структурний функціоналізм (Т. Парсонс і Р. Мертон), символічний інтеракціонізм, теорії соціального конфлікту і соціального обміну, феноменологічна соціологія, етнометодологія, конструктивістський та драматургійний підходи, неомарксизм (Франкфуртська школа). Особлива увага приділяється формуванню навичок критичного осмислення засвоєного матеріалу та використання набутих знань на практиці, зокрема, для аналізу актуальних подій суспільного життя.

Методологія та методи збору кількісної соціальної інформації

3, 4 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен, 10 кредитів, В. І. Паніотто, доктор філософських наук, професор, Л. О. Малиш, кандидат соціологічних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення студентів з основами програмування кількісного соціологічного дослідження та методами збирання кількісної соціальної інформації. У його межах значну увагу приділено питанням якості соціальної інформації, зокрема її надійності, валідності та репрезентативності, а також способам її контролю на різних етапах проведення дослідження.

Демографія

4 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 4 кредити, І. О. Курило, доктор економічних наук, професор

Взаємозв'язок соціології народонаселення і демології (загальної теорії народонаселення), демографії, статистики і географії народонаселення, інших наук, що вивчають народонаселення. Структури народонаселення, методи їхнього вивчення. Сутність народонаселення як основи і суб'єкта функціонування суспільства, процеси його розвитку, закони. виникнення і розвиток основних концепцій народонаселення, визначення цілей, методів та інструментарію демографічної політики. Аналіз сучасних проблем народонаселення, питань визначення цілей, методів та інструментарію політики

народонаселення.

Математико-статистичний аналіз даних

1семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, , О.Г.Пугачова кандидат економічних наук, доцент

Курс присвячено методам статистичного аналізу, які дають змогу пояснювати поведінку залежної змінної впливом декількох незалежних чинників і будувати моделі її передбачення. На прикладах студенти ознайомлюються із множинним регресійним аналізом, дисперсійним аналізом, логістичною регресією, логлінійним аналізом і сумісним аналізом. для кожного з методів окреслюється відповідний клас задач, умови й обмеження використання методу (особливо вимоги до даних), розглядаються питання аналізу й інтерпретації результатів застосування. На практичних заняттях використовується пакет статистичного аналізу даних SPSS. Мета курсу: дати студентам теоретичні знання та практичні навички, необхідні для 1) розуміння професійних публікацій, які базуються на емпіричних даних та критичного оцінювання їхньої якості; 2) самостійного використання статистичних методів аналізу даних, які застосовуються для побудови моделей передбачення однієї залежної змінної на основі декількох незалежних змінних.

Технологія написання навчально-наукових робіт

4, 4д семестри, 2,4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Т. О. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент, А.М.Рябчук, доцент

Мета другої частини дисципліни – продовжити ознайомлення студентів із основними правилами підготовки, структурою та вимогами до написання навчально-наукових робіт у соціальних науках. друга частина курсу присвячена таким структурних частинам письмової роботи, як емпіричний розділ та висновки. Протягом лекційних занять студенти повторюють принципи формулювання назви письмової роботи, аргументації актуальності, постановки мети і завдань, визначення об’єкта і предмета, відповідної методології дослідження, написання теоретичного розділу роботи, а також будуть ознайомлені із принципами написання емпіричного розділу роботи, висновків і вимогами до роботи (результатів дослідження). Практична складова курсу полягає у написанні та критичному опрацюванні студентами частин роботи у форматі виконання завдань на семінарах або вдома з детальним обговоренням на семінарських заняттях.

Якісні методи в соціології

4, 4д семестри, 4 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, В. С. Бондар, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними уявленнями стосовно якісних методів соціологічних досліджень. Розкрити їх роль у вивченні соціальних процесів, ознайомити з теоретичними засадами та історією виникнення і розвитку якісних методів, особливостями використання та стратегією соціологічного дослідження

Багатовимірні методи аналізу даних

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Г.Пугачова кандидат економічних наук, доцент

Курс присвячено методам статистичного аналізу, призначеним для дослідження структури взаємозв’язків чи співвідношення багатьох змінних (або спостережень). розглядаються факторний аналіз, багатовимірне шкалювання та кластерний аналіз. Студенти ознайомлюються з теорією багатовимірних даних, особливостями планування і техніки збору даних для вказаних методів. для кожного з методів окреслюється відповідний клас задач, умови й обмеження використання методу (особливо вимоги до даних), розглядаються питання аналізу й інтерпретації результатів застосування. Практичні заняття проводяться із використанням пакета SPSS.

Вступ до сучасних соціологічних теорій

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

Вивчення основних концептуальних засад сучасних соціологічних теорій, специфіки сучасного розвитку теоретичної соціології порівняно з класичним етапом, ознайомлення із змістом найвпливовіших ідей сучасної соціології та соціальної теорії (умовно від 60–70-х років XX ст.), зокрема світ-системного аналізу, теорії комунікативної дії, структуралізму та пост-структуралізму (К. ЛевіСтросс, р. Барт, Л. Альтюсер, М. Фуко), неофункціоналізмом, синтетичними та мета-підходами, концепціями «постмодерністської» соціології та соціології доби постмодерну. впродовж курсу також вивчаються погляди представників логічного
позитивізму та постпозитивізму (К. Поппер, Т. Кун, І. Лакатос) на методологію та розвиток науки й

теоретичного знання. в рамках курсу здійснюється систематизація теоретичних концепцій та соціологічної проблематики. Студенти повинні отримати та систематизувати знання про основні теоретичні припущення сучасної соціологічної теорії та пов`язаних дисциплін (соціальна філософія, політична теорія, філософія та методологія соціальних наук), бути спроможними використовувати концептуальний апарат новітніх соціальних теорій в історико-соціологічному і теоретичному аналізі.

Соціальна структура суспільства

5 семестр, 4 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, С. М. Оксамитна, доктор соціологічних наук, професор, А.А.Прохорова, доцент

В межах курсу розглядаються основні теоретико-методологічні підходи до інтерпретації соціальної структури суспільства та її ключових елементів: статусів, ролей, соціальних організацій, інституцій, груп тощо. Окрема увага приділяється вивченню теоретичних концепції та емпіричні дослідження з тематики соціальної стратифікації, класової структури, структури гендерних відносин та соціальної мобільності.

Соціальна антропологія

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, старший викладач

Соціальна антропологія являє собою вивчення людської поведінки та мислення у їхньому соціокультурному контексті і пропонує інтердисциплінарну базу для дослідження взаємозв'язків між індивідом та культурою. Курс дає уявлення про соціальну антропологію як галузь антропологічного знання, що має різні траєкторії розвитку на європейському континенті та у США і Канаді. Курс включає оглядовий аналіз розвитку антропологічної теорії та методів в сучасній антропології (включене спостереження, польові роботи, етнографія тощо). Основні теми включають вивчення крос-культурної варіативності, зумовленої культурно-специфічною концептуалізацією процесів, пов'язаних із віком та дорослішанням, гендером, сексуальністю та репродуктивною діяльністю індивіда, взаємодією між особистістю та суспільством, організацією стосунків рідства, шлюбу та родинного життя, економічними та владними стосунками всередині групи, релігією, формуванням націй та етнічної само-ідентичності, міжгрупової (міжкультурної) взаємодії та культурної динаміки

Вступ до ґендерних студій

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Т. О. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомити студенток і студентів із гендерними аспектами соціальної структури суспільства і розвинути базові навички критичного аналізу соціальних питань. На курсі розглядатимуться особливості гендерної термінології, методологічні пояснення гендерної нерівності (соціальний конструктивізм на противагу біологічному детермінізму), результати емпіричних соціологічних досліджень, інтерпретації соціально-культурних відмінностей у життєдіяльності чоловіків і жінок. Окрім того, обговорюватимуться такі питання, як виникнення і розвиток гендерних досліджень, гендерно-рольові стереотипи та гендерна соціалізація у суспільстві, сексуальність як соціально-культурне явище, гендерні відносини в сім'ї, у сфері освіти і трудової зайнятості, розподіл влади і політичної діяльності у суспільстві; аналізуватиметься фемінізм як суспільна думка та політична практика, а також перспективи гендерної рівності у сучасному суспільстві тощо. У результаті вивчення курсу студентки і студенти повинні знати основний концептуальний апарат із гендерних студій, гендерного виміру соціальної структури суспільства; стан гендерних відносин загалом у західних суспільствах, і в Україні зокрема; міжнародний досвід запровадження гендерної рівності та вміти пояснювати основні поняття курсу; ідентифікувати особливості стану гендерних відносин в основних сферах суспільного життя та визначати можливі шляхи його покращення; формулювати причини та наслідки гендерної стратифікації та нерівності в сучасних суспільствах; висловлювати та аргументувати власну позицію стосовно проявів гендерної 2 (не)рівності в українському суспільстві; окрім того, передбачається, що курс спонукає студенток і студентів бути більш гендерно чутливими та толерантними у ставленні до оточуючих..

Курсова робота

6 семестр, теза, 3 кредити

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія медицини та охорони здоровя

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, старший викладач

Загально-теоретичний вступний курс, що знайомить студентів із засадами медичної соціології та розкриває критичні виміри взаємодії між соціальною організацією, медициною та здоров‘ям людини. Виклад соціологічного матеріалу впродовж курсу супроводжується оглядом практичних проблем, з акцентом на питаннях, пов’язаних із організацією різних систем охорони здоров’я, менеджментом медичних установ та юридичними аспектами охорони здоров’я в Україні. Курс виступає як початковий щабель у циклі курсів, зорієнтованих на проблематику чинників у взаємодії між суспільством та здоров’ям і добробутом індивідів.

Глибинні інтерв’ю

4д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, С. С. Артикуца, магістр соціології, старший викладач

Мета курсу – ознайомитися з таким методом якісної соціології, як глибинне інтерв’ю, та навчитися послуговуватися цим методом у власних дослідженнях. Зокрема розглядатиметься місце глибинного інтерв’ю серед інших соціологічних методів, технічне забезпечення, етапи проведення інтерв’ю, кодування та інтерпретація, поєднання теорії та емпіричних даних, роль самого дослідника та етичні аспекти. Кожен студент муситиме провести глибинне інтерв’ю з обраної проблематики і представити результати свого міні- дослідження групі. в результаті курсу студенти повинні навчитися по-науковому трактувати інформацію, отриману завдяки глибинному інтерв’ю, і розглядати кожен конкретний випадок не ізольовано, а як складову ширшого соціального контексту.

Фокус-групи: методологія, методика, практика

4д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В.Миняйло, старший викладач

Курс передбачає поглиблення знань з основних методологічних та методичних принципів організації і проведення фокусгруп. Завдання курсу: а) ознайомлення студентів з основними методиками збору та аналізу інформації методом фокус-груп та б) формування у студентів практичних навичок організації та проведення фокус-груп.

Соціологія молоді

4д семестр, 3 год/тижд., залік, 2,5 кредити, В. С. Бондар, кандидат соціологічних наук, доцент

Курс спрямовано на розкриття особливостей поведінки специфічної соціально-демографічної групи, яка перебуває на важливому етапі становлення соціальних та професійних очікувань, ролей і статусів, інтерналізації норм і цінностей, сімейної та позасімейної соціалізації, що знаходить відбиток у специфічних молодіжних формах поведінки і свідомості, в поняттях молодіжної субкультури та ін. Під час вивчення курсу студенти зможуть ознайомитись з дослідженнями молоді як суспільної групи, її місцем та роллю у соціальній структурі, процесом становлення особистості, впливом соціальних відмінностей на вибір професії і на соціальне просування молоді, професійним самовизначенням молоді та його впливом на систему ціннісних орієнтацій, особливостями ставлення молоді до праці, особливостями молодіжної сім’ї тощо.

Соціальна еволюція людини

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, старший викладач

Курс розглядає емпіричні матеріали та сучасні теоретичні моделі, що пояснюють еволюцію соціального інтелекту та соціальної поведінки серед Homo sapiens. Основні теми курсу стосуються людської здатності встановлювати стосунки (в тому числі домінантність та кооперативність), розуміти емоції та наміри інших, формувати ієрархії, існувати в сім’ях та розрізняти типи зв’язків між іншими індивідами (спорідненість, ворожнеча, дружній альянс) і використовувати цю інформацію у плануванні власної поведінки. Особливе місце займатиме тематика, пов’язана із людською відкритістю до соціалізації (здатності інтерналізувати соціальні норми та навчатися конвенціональностей поведінки), а також її ролі у формуванні соціальних груп та складних суспільств у процесі еволюції. Наводяться паралелі із соціальним життям інших груп приматів..

Застосування соціологічних методів у маркетингових дослідженнях

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредити, Т. С. Костюченко, магістр соціології, старший викладач

Ця дисципліна має на меті ознайомлення студентів із базовими поняттями маркетингу та маркетингового дослідження, розгляд різних типів досліджень – відповідно до цілей та завдань «замовника», переваг та
недоліків різних дослідницьких стратегій та методик на прикладі вже реалізованих проектів. План занять міститиме такі теми, які умовно можна поділити на два тематичні блоки:
підходи до проведення досліджень відповідно до маркетингових завдань (купівельна поведінка споживача, сегментація ринку, позиціонування та просування, формування цінової політики, диференціація, брендінг, тощо);, методи збирання та аналізу інформації, необхідної для запуску нового товару на ринок чи підтримки лояльності до бренду; типи інформації, необхідної для впровадження тієї чи іншої маркетингової стратегії.
У результаті опанування дисципліни студенти матимуть можливість пройти процес проведення маркетингового дослідження, крок за кроком, від написання брифу та пропозиції – до презентації результатів «замовнику».

Квір-студії

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д-М Щерба, асистент

Курс покликаний ознайомити студентів із основними теоріями та підходами «квір-студій», їх проблематикою та здобутками. Предметом цього міждисциплінарного напряму є, зокрема, аналіз«нетрадиційних» (сексуальних) ідентичностей, їх соціальне конструювання й репрезентації. Також частина курсу присвячена аналізу квір-ідентичностей та відповідних політик у так званих транзитивних країнах та у світі доби «пост-» та глобалізації. окрему увагу приділено формуванню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню набутих знань.

Соціальні теорії в здоров'ї, хворобі та медицині

1семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Мажак І. М. , кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу є поглиблення знань студентів з соціальних теорій та розширення уявлення про соціальні теорії, що застосовуються до аналізу актуальних питань пов’язаних з сферою охорони здоров’я. Курс сприятиме розумінню механізму застосування теоретичних положень сучасних соціальних теорій в прикладних дослідженнях ґендеру і здоров’я, соціальних нерівностей у здоров’ї, здорового способу життя, медикалізації суспільства, стигматизації щодо психічних захворювань та ін

Вступ до аналізу соціальних мереж

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. С. Костюченко, магістр соціології, старший викладач

Мета курсу – ознайомити студентів із базовими принципами аналізу соціальних мереж (social network analysis). Курс складається з теоретичного та практичного компонентів. Теоретична частина містить повторення концептів, ключових для мережевого аналізу – соціальні структури, соціальний капітал, інформаційні потоки та обмін, тощо – та ознайомлення із методологічними принципами теорії графів та соціометрії як методологічними основами мережевого аналізу. Протягом семінарських занять студенти будуть ознайомлені із поняттями «мережа» та процедурами аналізу мережевих структур у програмному забезпеченні (основні програми – UCINET, NetDraw, додаткові – Visone, Pajek, Siena). Курс також передбачає огляд основних сфер та прикладів застосування мережевого аналізу у соціальних науках, у т. ч. огляд політичних мереж, організаційних мереж та «вузлів», мереж мігрантів, тощо.

Дослідження цінностей у соціальних науках

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, доцент

Оглядовий курс, зосереджений на концепції цінності та здобутках емпіричних досліджень у галузі аксіологічних ієрархій у соціології, антропології та соціальній психології від середини XX ст. дотепер. основна тематика: міжгенераційна передача цінностей, демографічні та соціокультурні аспекти, що асоціюються із різними ціннісними преференціями, зміни у цінностях, ґендерні відмінності у ціннісних преференціях, вплив батьків на формування аксіологічного профілю дитини, вплив (не)співпадіння індивідуальних та культурних ціннісних ієрархій на здоров’я, а також взаємини між ціннісними орієнтаціями та психологічним життям індивіда. особлива увага приділятиметься сучасним методам профілювання цінностей, головним теоретичним суперечкам та проблемам крос-культурного дослідження ціннісних пріоритетів. до програми семінару входять роботи К. Боенке, Р. д’Андраде, К. Клакхона, М. рокіча, Р. Інгельгарта, Дж. Сосьє, Г. Хофстіді, Ш. Шварца, У. Шонпфлюг та ін., та огляд відповідних методологій. Також розглядається сучасна критика теорії цінностей та подальші напрями

досліджень соціокультурних цінностей у соціальних науках.

Моніторинг і оцінювання програм та проектів міжнародного розвитку

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. Є. Мирошниченко, магістр соціології, старший викладач

Курс базується на матеріалах міжнародної навчальної програмі IPDET (ipdet.org) розробленої спеціалістами Світового банку для викладання на базі Карлтонського університету в Канаді. він міститиме презентації, практичні кейси, групові практичні вправи та групові презентації. Мета курсу – надати слухачам інформацію про місце моніторингу і оцінювання (Мio) в сучасних підходах до управління програмами та проектами, ознайомити з понятійним апаратом, що використовується в Мio, та видами оцінювання, відпрацювати навички аналізу проектів та програм, розробки логфрейму (теорії змін) проекту, дизайну оцінювання, підбору індикторів, джерел інформації, методів збору інформації та представлення результатів. Курс націлений на тих, хто в майбутньому планує займатися управлінням програмами та проектами в державному чи громадському секторах, стратегічним управлінням, виконанням певних функцій із моніторингу та оцінювання програм і проектів, займатися аудитом, управлінням якістю, організаційним розвитком, працювати в міжнародних агенціях з розвитку (донорських струкурах) або програмах, які впроваджуються за підтрімки таких.

Політична соціологія та соціологія еліт

1семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, , А. Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

Мета навчального курсу – ознайомити студентів із загальними принципами соціологічного аналізу різних політико-організаційних форм (макрорівня), їх ідеологічного під´рунтя та політичних процесів (мікрорівня) у сучасних суспільствах. У першій частині курсу розглядатимуться різновиди політичних ідеологій та соціальні чинники, які впливають на їх виникнення та інституціоналізацію в політичних партіях (зокрема роль лідерства, ЗМІ, латентних соціальних розколів, різновидів самоідентифікації соціальних груп). У другій половині курсу втілення цих теоретичних концептів реальними політичними елітами в Україні розглядатиметься через аналіз сучасного процесу пошуку консенсусу еліт на різних рівнях. Також у курсі буде представлено сучасні дослідження мереж, що об'єднують українських елітних акторів, розглядатиметься

Соціальна психологія

1семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, , К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, доцент

Основні зацікавлення психологічних досліджень включають вивчення впливу індивідів один на одного, впливу групи на індивіда та взаємодію між групами. Психологи, як правило, більш близько вивчають внутрішньо-психологічні емоційні, когнітивні та мотиваційні процеси та їх причини/антесенденти в індивідах, тим часом, як соціологи звертають більшу увагу на груповий та інституціональний контексти соціальної поведінки. Соціальна психологія зводить докупи ці два набори феноменів, беручи їх обох до уваги при поясненні природи та причин людської поведінки. Крім закладання загально-теоретичного фундаменту та пояснення особливостей методології, цей ввідний курс в соціально-психологічну проблематику включає огляд таких основних тем, як соціальні норми, атитюди, мотивація, конформність, соціальна перцепція, авторитет, емоції, стереотипи, агресія, просоціальна поведінка, прив'язаність та когнітивні упередження

Соціологія сексуальності

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.Я. Чушак, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів із соціальними, культурними та історичними аспектами явища сексуальність. На курсі ми розглянемо низку концепцій (передусім соціальний конструкціонізм, ґендерна теорія та квір-теорія), які пояснюють соціальне конструювання сексуальностей, сексуальних ідентичностей, орієнтацій, статей, ґендерів. обговоримо підходи до концептуалізації та дослідження сексуальної поведінки; зв'язок сексуальності із дискурсами влади, політики, нації; макрота мікрочинники конструювання сексуальностей. Аналізуватимемо державну політику щодо сексуальності, зокрема в сучасній Україні, а також міжнародні приклади. Ми аналізуватимемо законодавчі документи, фільми, журнальні та газетні статті, результати досліджень, які проводяться в Україні, для того, щоб зрозуміти, як конструюються уявлення про сексуальність, яким чином вони репрезентовані та втілені в медіях, політиці та повсякденних практиках.

Біографічний метод у соціології

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В. С. Бондар, кандидат соціологічних наук, доцент

Пропонований курс присвячено біографії як дослідницькій стратегії. Увага акцентується на тому, що адекватна методологія гуманітарного знання та дискурсу засадничо-діалогічна, інтерактивна, загострено чутлива до особистісних «голосів» (М. Бахтін), які розпізнаються через техніку інтерпретативної соціології. Аналізуються матеріали трьох дослідницьких проектів застосування біографічного методу (А. Алєксєв; д. Берто, о. Мєщєркіна і в. Семенова; р. Ленчовський). Набуті знання допоможуть майбутньому фахівцеві працювати з випадками стигматизованих індивідуальних і групових ідентифікацій.

Ґендер і політика
6д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. О. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу є розгляд гендерних відносин у політичній сфері суспільства. Програма курсу передбачає поглиблення теоретичних знань, набутих студентством у процесі вивчення соціальної структури суспільства. Опанування курсу передбачає засвоєння знань про сутність гендерної рівності як складової частини інституту політики. Основне завдання курсу полягає у тому, аби ознайомити слухачів і слухачок з поняттям гендерної стратифікації суспільства, гендерними особливостями формування і динамікою владних відносин у ньому, основ гендерної політики та руху за рівні права і можливості чоловіків і жінок. Окрім того, даний курс передбачає розгляд успішних моделей гендерної політики у західних (наприклад, скандинавських) суспільствах.

Соціологія реклами
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент
У межах курсу ми розглядатимемо основні підходи до реклами як соціального феномена з погляду соціології. Також говоритимемо про зв'язок реклами, масової свідомості, споживання (зокрема індивідуального споживання реклами); розглянемо основні сучасні теорії функціонування реклами у соціальному просторі; аналізуватимемо рекламні впливи у суспільстві, що трансформується, обговорюватимемо (взаємо?)впливи реклами і суспільства/ соціальної реальності.

Економічна соціологія і соціологія підприємництва
7семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Є.О Мороз , доцент

Дисципліна «Економічна соціологія і соціологія підприємництва» передбачає вивчення наукових засад, предметного поля, понятійного апарату, генези, структури, функцій, закономірностей розвитку соціально-трудової сфери (зокрема, формування ринку робочих місць), економічного життя, підприємництва та системи соціально-економічних відносин, а також економічної культури, поведінки та діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкової економічної системи. Під час вивчення дисципліни передбачається набуття студентами вмінь і навичок роботи з науковою літературою, критичного опрацювання та осмислення першоджерел, оцінювання методологічних і пізнавальних можливостей соціологічних теорій економіки та підприємництва (зокрема з опорою на актуальні виклики процесів перебігу соціально-економічного розвитку українського суспільства), а також дослідження суб'єктів економічної діяльності різних рівнів в умовах глобальних змін і суспільних трансформацій. Отримані знання та навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх соціологів у вивченні різних аспектів економічного життя сучасного соціуму.
Мета навчального курсу економічної соціології та соціології підприємництва – ознайомити студентів із загальними принципами соціологічного аналізу різних організаційних форм економіки (макрорівня) та економічних процесів (мікрорівня) в суспільствах із ринковими економіками. в першій половині курсу розглядаються соціологічні пояснення історичного розвитку капіталізму як системи організації виробничих відносин (Маркс, вебер, Поляній), а також місця «ринку» як суспільного феномена в загальній концептуалізації суспільства нео-класичних економістів, нео-інституціоналістів і структурних функціоналістів. У другій половині курсу розглядатиметься підприємець як базовий соціальний елемент ринкового суспільства, зокрема психологічні особливості підприємців, їхнє суспільне походження, укоріненість у ширші соціальні процеси, їхня агентність у процесах суспільних трансформацій.

Маскулінність та чоловічі студії
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. О. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу є вивчення саме чоловіків і маскулінності в рамках гендерних досліджень. Основне завдання курсу полягає у тому, аби виявити конструювання маскулінностей у різних сферах соціального життя, ознайомити слухачів і слухачок із сутністю та напрямками чоловічих студій у західній та вітчизняній

соціології, розкрити особливості чоловічого руху. У курсі обговорюватимуться такі дискусійні проблеми, як криза маскулінності, зміна гендерних ролей та її вплив на визначення сучасних чоловічих ідентичностей, гегемонна та альтернативні маскулінності, гомосексуальність і чоловіча сексуальність, проблема батьківства, деструктивні чоловічі практики тощо. Особлива увага приділятиметься проблемі гендерних трансформацій в українському суспільстві та сучасних українських маскулінностей, у тому числі, пов'язаних із війною.

Дослідження травматичного та сенситивного досвіду в соціології
6 семестр, 4 год/тижд., залік , 3 кредита, А.А.Прохорова,доцент

Під час вивчення курсу, студенти знайомляться з теоретичними засадами дослідження травми та методологічними особливостями роботи з травматичним та сенситивним досвідом. Окремими темами курсу є: етичні аспекти дослідження травматичного та сенситивного досвіду, механізми уникнення травматизації дослідника, що працює з такими темами, роль проговорювання травми для людини, що має травматичний досвід тощо. В рамках курсу студенти працюють з сучасною, здебільшого, англомовною літературою. А також вивчають дослідження українських колег з тематики російсько-української війни. Курс містить багато практичних завдань та спрямований на набуття прикладних навичок, що стануть в нагоді дослідникам, які працюватимуть з якісною методологією загалом, та із сенситивними темами, зокрема.

Компютерне моделювання в соціології
6 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, Пугачова О.Г., доцент

Курс знайомить з новою парадигмою моделювання та аналізу соціальних явищ, що базується на теорії складних систем. Розглядається новий набір інструментів для збору даних та аналізу соціальної взаємодії, а саме: теорія ігор, комп'ютерний експеримент, комп'ютерне моделювання.
Цінність такого підходу полягає в дослідженні соціальних явищ в умовах складності та невизначеності. Експериментальна та комп'ютерна соціологія продемонструвала свій потенціал в дослідженні колективної поведінки, в роботі з неподатливими (intractable) проблемами та прийнятті рішень в умовах невизначеності. Практична частина курсу присвячена проведенню лабораторних та комп'ютерних ігор з подальшим комп'ютерним аналізом, що має на меті дослідження формування культури довіри та кооперації

Фемінізм як соціальна теорія і суспільний рух
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.Я.Чушак, старший викладач

Пропонований курс не претендує на викладення вичерпних та об'єктивних знань про сучасний фемінізм. Феміністичні епістемології підкреслюють неможливість об'єктивності в класичному значенні цього слова – знання завжди продуковані певною суб'єктою та відображають її ситуйованість/ позиційність. Також, критичні феміністичні теорії і активізми, з якими ми працюватимемо в рамках курсу, наголошують на важливості розпізнавання відносин панування (relations of ruling) та панівної ідеології, а також анґажування з цими складними явищами через їх деконструкцію та підважування, і на слові, так і на ділі. Тож головна мета цього курсу – розхитати загальноприйняті "знання" та поширені "способи пізнання" (ways of knowing). Це стосується як знань про фемінізми та пов'язані з ним явища та процеси, так і знань про світ, у якому ми живемо. Попрти те, що в заголовку курсу фігурує "фемінізм", в рамках курсу ми будемо говорити про множинність фемінізмів – теоретичних течій і активістських практик. Ми спробуємо разом зазирнути за лаштунки ідеологічного конструкту єдиного чи цілісного фемінізму і зануримося у недовисвітлені в українському академічному та публічному просторі історичні та сучасні феміністичні течії, явища, процеси, конфлікти, відкриття та здобутки. Мені особливо важливо акцентувати увагу на так званих "конфліктах" в межах фемінізму, адже фікція єдності часто ховає не просто "суперечки", а важливі напруги (tensions), які були генеративними, тобто продукували багато цінних ідей та практик. Водночас, упродовж курсу ми звератитмемо багато уваги на нерівності, які існують і в середині фемінізмів, і я запрошуватиму вас подумати, як ці нерівності та, відповідно, боротьба за владу, відображаються і в сучасному українському феміністичному полі.

Соціологія здоров'я
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, старший викладач

Спеціалізований (поглиблений) теоретичний курс, спрямований на вивчення соціокультурних чинників, що є детермінантами здоров'я. Присвячений взаємодії між суспільством та здоров'ям, цей курс зосереджено на тому, як такі соціальні інститути, як сім'я, робота, рівень освіти тощо, впливають на бідність та смертність у сучасних суспільствах.

Сучасні студії з соціологіЇ культури

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

У курсі поглиблено розбираються вибрані напрямки та питання сучасної соціології культури. Приділено увагу полеміці щодо інтерпретації соціокультурної реальності, процесам продукування та споживання або сприйняття культури, її генезі. Детально розглянуто питання взаємодії соціальної структури та культури, дослідженням класової структури та культурного споживання. Окремо розбираються питання ідентичностей та (само)ідентифікацій, відношення спільності, соціальної та колективної пам'яті, символічного маркування часу й простору, творення історії. Нарешті, декілька занять присвячено аналізу масової культури й мистецтва, сучасній культурі споживання, особливостям соціокультурних трансформацій.

Соціологія дитинства

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. О. Саніна, магістр соціології, старший викладач

Соціологія дитинства є частиною вікової соціології. В курсі розглядаються історія виникнення та розвитку соціо-культурного феномену дитинство, зміни, що відбулись за останні декілька сотень років та актуальні проблеми, що з ними стикаються діти сьогодні, а також прогнозами розвитку дитинства у майбутньому. Окрім цього протягом курсу ми досліджуємо вікові особливості розвитку дитини, те як здобуваються та розвиваються основні соціальні навички особистості на різних етапах життя, в тому числі як поступово встановлюються стосунки із соціальним оточенням, а також динаміка розвитку цих стосунків. Курс розраховано на соціологів та всіх зацікавлених в темі. Передбачається, що значну частину часу студенти приділять самостійній дослідницькій роботі, поштовхом до якої будуть знання отримані протягом лекційних занять та семінарських обговорень. Дослідницька робота може базуватись на аналізі оригінальних первинних емпіри- чних даних отриманих студентом протягом практичного дослідження (спостереження, опи- тування, експеримент, кейс-стаді тощо), на вторинних даних, зібраних іншими дослідника- ми, на оглядах і порівняні теоретичних джерел, а також на аналізі текстів та історичних джерел**.**

Соціологія злочинності

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А.В. Білецький , кандидат юридичних наук, старший викладач

«Соціологія злочинності та кримінологія» – це міждисциплінарний курс, в якому поєднуються соціологія, юриспруденція, психологія, політологія та ін. Цей курс дозволить сформувати у студентів знання про такі явища, як злочин та злочинність, особи злочинця і особи жертви, причин і умов злочинності, запобігання злочинності. Курс допоможе студентам сформувати аналітичні та практичні навички щодо опрацювання статистичних та емпіричних джерел, які містять відомості про злочинність. Особлива увага під час курсу буде приділена формуванню у студентів критичного ставлення до сучасної криміногенної ситуації в Україні.

Усна історія для соціологів

1семестр, 4 год/тижд., залік , 3 кредита, А.А.Прохорова,доцент

Дослідження з усної історії лежать на перетині історичної, соціологічної та психологічної наук. Використовуючи якісні методи соціологічного дослідження та психологічні навички розмови з респондентами на травматичні теми, маємо змогу вивчати важливі історичні події на мікрорівні, з точки зору окремої людини, як головної дійової особи історії. Повсякденне життя людини, її унікальний індивідуальний досвід та інтерпретація подій дозволяє описати та пояснити соціально-історичні феномени та розкрити багатовимірність можливих інтерпретацій історичних реалій. Впродовж курсу студенти отримають базові знання з теорії та методології усної історії. А також матимуть можливість здобути практичні навички, що стануть в нагоді соціологам, які в майбутньому працюватимуть з якісними методами. Основним результатом курсу стануть групові та індивідуальні дослідження важливих соціально-історичних

подій новітньої історії України, що поповнять архів Лабораторії усної історії НаУКМА

Бакалаврська робота
8д семестр, 0 год/тижд., теза, 15 кредитів
Бакалаврська робота – це наукове дослідження, яке засвідчує відповідний кваліфікаційний рівень знань, навички методологічно та методично грамотного виконання, виразної артикуляції результатів наукового пошуку, уміння робити об´рунтовані висновки та практичні рекомендації. робота може мати характер теоретичного дослідження або ж теоретичних узагальнень на підставі первинного чи вторинного аналізу результатів емпіричних соціологічних досліджень. обсяг бакалаврської роботи становить близько 70–110 тис. знаків.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – ЗВ`ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до політології
1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Гарань, доктор історичних, професор
Курс ставить за мету опанування студентами основних понять політології на конкретних прикладах української політики. Крім власне політологічного матеріалу, у курсі широко використовуються також дані політичної соціології та новітньої історії. У результаті вивчення курсу студент повинен: бути ознайомленим із основними поняттями політології та їх застосуванням до конкретних прикладів української політики; мати навички аналізу політичного процесу на прикладі України.

Вступ до спеціальності
1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор
Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю зв'язків з громадськістю як сферою діяльності та соціальним інститутом, основними підходами до визначення PR, його функціями і принципами, історичними моделями. Дати можливість розглянути еволюцію становлення і розвитку професії паблик рілейшнз, сучасні тенденції розвитку системи PR, її значення у сучасному світі та ознайомитися з основними вимогами до професійних та особистісних якостей фахівця сфери зв'язків із громадськістю.

Соціологія комунікацій
1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, викладач Сусська О.О., доктор соціологічних наук, доцент
«Соціологія комунікацій» - курс присвячений соціологічним засадам комунікаційних процесів. Мета курсу – ознайомлення із соціологічними закономірностями існування суспільства, його вивчення, базовими інструментальними поняттями соціологічної науки, особливостями вивчення сфери комунікацій. У курсі широко використовуються також дані соціологічних досліджень, дається пояснення, яким чином може їх використовувати майбутній pr-фахівець. В результаті вивчення курсу студент повинен: засвоїти основні поняття соціології, розуміти, яким чином використовувати дані соціологічних досліджень та вміти їх інтерпретувати, орієнтуватись, в яких сферах комунікацій та PR необхідно проведення та застосування соціологічних досліджень.
Психологія
1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. В. Яковенко, старший викладач.
Мета вивчення дисципліни полягає у вивченні загальних закономірностей і механізмів психічної діяльності особистості, емоційно-вольової сфери особистості та психології індивідуальності.

Маркетинг
2 семестр, 3год/тижд., залік, 4 кредитів, Н. О. Бурбело, старший викладач.
Курс спрямований на вивчення маркетингових досліджень, сегментації і позиціонування, цінової політики, просування і стимулювання збуту, продажів. Курс орієнтований на оволодіння студентами навиків як стратегічного, так і оперативного характеру для здійснення успішної маркетингової діяльності.

Основи соціальних комунікацій
2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
Метою курсу є надати майбутньому фахівцеві із зв'язків з громадськістю цілісну уяву про феномен соціальних комунікацій та практику комунікаційної взаємодії у сучасному інформаційному суспільстві; сприяти умінню аналізувати інформаційні потоки та формувати власне позитивне комунікативне середовище, аналізувати типи комунікативної взаємодії та оптимально використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

Стратегія в комунікаціях
2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Мета курсу - формування знань та навичок розробки PR-стратегії та впровадження ефективних тактик налагодження довгострокових зв'язків з громадськістю. У результаті навчання студенти зможуть: обґрунтувати необхідність розробки та імплементації системної комунікаційної стратегії задля ефективної діяльності організації; практикувати ефективні інструменти портретизування та сегментування цільових аудиторій; аргументувати вибір тактик розв'язування комунікаційних задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.

Конфліктологія/Conflictology (англ.мовою)
2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Курс спрямований на оволодіння знаннями та набуття навичок вирішення конфліктинх ситуацій. На курсі студенти познайомляться з загальною характеристикою соціального конфлікту, видами конфліктів (політичній конфлікт, етнонаціональний конфлікт, міжнародний конфлікт) та основними підходами до вивчення, аналізу конфлікту та виходу з конфлікту.

Копірайтинг
2д семестр, 6 год/тижд.,екзамен, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Курс орієнтований на здобуття практичних навичок комунікації, в т. ч. і підготовки текстів для різних медіа. Студенти здобудуть знання і навички розробки та аналізу контенту, роботи з ключовими повідомленнями, правил створення ефективних заголовків, особливостями підготовки контенту для соціальних мереж.

Методи ситуаційного аналізу в сфері PR
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Г. Королько, доктор філософських наук, О. С. Артикуца, старший викладач
Курс спрямований на ознайомленні майбутнього фахівця з цілісною системою основних принципів, форм і методів дослідницької та аналітичної роботи в сфері зв'язків з громадськістю, набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо вивчення діяльності організації, компанії, вміння за допомогою аналізу описати ситуацію, в якій вона перебуває на даний момент, зробити прогноз її розвитку та дати рекомендації щодо оптимізації її комунікаційного середовища. У ході вивчення курсу дати студенту можливість сформувати розуміння змісту процесів, що відбуваються в комунікативному просторі суспільства та організації, виробити навички адекватного використання стандартних кількісних і якісних методів вивчення реального стану зв'язків організації з цільовими групами громадськості. Студент отримає основні навички дослідницької роботи в сфері PR для проведення ситуаційного аналізу за допомогою таких спеціальних методів, як моніторинг ситуації, SWOT-аналіз, PR-аудит, комунікаційний аудит, аудит медіа-портрету організації, соціальний аудит тощо.

Організація та планування ПР-кампаній: теорія, стратегія, тактика
3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. В. Некрасова,, кандидат історичних наук, доцент
Основною метою курсу є формування системи знань про планування, організацію та проведенні масштабних ПР-кампаній в роботі державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій. Завдання дисципліни: закласти теоретичні та практичні основи планування, організації та проведення масштабних ПР-кампаній; ознайомити студентів з типами масових кампаній, їх принципами та елементами; засвоїти основні етапи підготовки та реалізації плану ПР-кампаній; навчити створювати презентацію плану ПР-кампанії.

Теорія і практика журналістики
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
Курс спрямований на ознайомлення студентів із теоретичними основами журналістики, засвоєння знань із першооснов журналістської діяльності в її історичних та сучасних формах, вироблення практичних навичок аналізу журналістського продукту тастворення власних медіа матеріалів, а також здійснення системного аналізу масово-комунікативних процесів суспільно-політичного життя.

Організація зв'язків із ЗМІ
3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Студенти. пройшовши цей курс, навчаться налагоджувати ефективні зв'язки з журналістами, зрозуміють чому та або інша інформація стає новиною і як це треба робити. Курс дасть знання про те як писати для медіа та яким чином організовувати події для преси. В рамках курсу проходить гостьова лекція одного з відомих журналістів.

Інтегровані комунікації
4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Впродовж курсу студенти ознайомляться з питаннями сутністю та особливостями інтегрованих комунікацій, впливу інтегрованих комунікацій на формування бренду і репутації, особливостями застосування інтегрованих комунікацій в різного типу організацій/кампаній. Серед практичних навичок, які здобудуть студенти під час навчання – застосовувати різноманітні інструменти та канали інтегрованих комунікацій та розробляти стратегії інтегрованих комунікацій.

Кризові комунікації
4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс надає теоретичні знання та практичні навики необхідні для передбачення, запобігання та вирішення кризових ситуацій в державному, комерційному та громадському секторі. Завдяки використанню формату ділових ігор студенти оволодіють практичними інструментами взаємодії із мас медіа та комунікації в соціальних мережах під час кризи.

Курсова робота
4 семестр, 0 год/тижд., тезаа , 3 кредити, *викладачі кафедри*
Мета виконання курсової роботи – набуття навичок вирішення актуальних комунікаційних проблем, застосування комунікаційних інструментів та технологій. Курсова робота передбачає вивчення здобувачем конкретної професійної проблеми з обов'язковою розробкою комунікаційного продукту або проекту комунікаційної акції, до яких додається пояснювальна записка.

Медіаменеджмент
4д семестр, 4 год/тижд. залік, 3 кредити, В. В. Сидоренко, старший викладач
Мета курсу – оволодіння знаннями щодо специфіки ЗМІ як бізнес-структури та управління ними. В рамках курсу студенти ознайомляться з плануванням роботи медіа, оформленням редакційної політики, правил, комунікаційною політикою ЗМІ.

Професійні стандарти стандарти PR- діяльності
4 семестр,3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Курс спрямований на вивчення професійних стандартів PR в сфері ділової комунікації, етики та професійної поведінки у сфері PR. Студенти ознайомляться також з правовими основами діяльності PR-фахівця та розвитком ринку PR в світі та Україні.

Діджитал комунікації
5 семестр, 4 год/тижд., екзамен , 5 кредитів, *А.В. Мельник , старший викладач*
На курсі вивчаються загальні засади управління PR-кампаніями у цифровому середовищі та стратегія і тактика у digital-комунікаціях. Студенти здобувають навички володіння основними інструментами digital-комунікацій, роботи з соціальними мережами та месенджерами, відеохостингами та стрімінговими сервісами. Під час навчання розглядаються питання моніторингу, аналітики, оцінки ефективності та звітності у digital-комунікаціях.

Репутаційний та бренд менеджмент
5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.Томко-Баньковська, старший викладач
Мета вивчення дисципліни: розвиток професійних знань і навичок створення бренду та управління репутацією організацій, компанії. В результаті вивчення курсу студенти зможуть: пояснити сутність бренду і репутації; назвати механізми формування та корекції бренду; скласти та обґрунтувати план розбудови/корекції бренду організації; пояснити місце та роль бренду у формуванні комунікаційної стратегії організації; знати основні сучасні технології формування чинників «бренд» та «репутація» організації сучасними інструментами комунікацій; розробити стратегію формування бренду організації/компанії.

Внутрішньокорпоративні комунікації
6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л.Зябрєв, старший викладач

Мета курсу – надати знання щодо суті внутрішньокорпоративних комунікацій, їх ролі у формуванні корпоративної культури. Детально розглядаються питання ролі внутрішньокорпоративних комунікацій під час трансформацій та у мультикультурному середовищі. Студенти ознайомляться з інструментами та каналами внутрішньокорпоративних комунікацій: інтранет, події, корпоративне відео, корпоративне видання; методами оцінювання їх ефективності.

Курсова робота
6 семестр, 0 год/тижд., тезаа , 3 кредити, викладачі кафедри
Мета виконання курсової роботи – набуття навичок вирішення актуальних комунікаційних проблем, застосування комунікаційних інструментів та технологій. Курсова робота передбачає вивчення здобувачем конкретної професійної проблеми з обов'язковою розробкою комунікаційного продукту або проекту комунікаційної акції, до яких додається пояснювальна записка.

Основи виробництва медіапродукту
6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Е.С. Чайкун, старший викладач
Мета курсу – ознайомлення студентів з особливостями організації виробництва медіа продукту і відеопродукту як одного з основних медіапродуктів в сучасних умовах, співвідношення слова та зображення; з технологією зйомки аудіовізуального продукту в різних жанрах і просування його на медіа ринку.

Оцінка ефективності комунікаційної діяльності
7 семестр, 4 год/тижд. екзамен, 4 кредити, В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор
Метою курсу є вивчення принципів, стандартів і основних методів оцінки ефективності PR-діяльності та їх переваг. Студенти оволодіють навичками обирання критеріїв діагностики змін на різних етапах і рівнях виконання комунікаційної діяльності та проведення оцінки загальних результатів реалізації не тільки конкретних PR-програм, але й тривалих PR-стосунків організації з громадськістю. Увага звертається на головні компоненти оцінки зв'язків з громадськістю, стандарти та методи вимірювання досягнення інформаційних, мотиваційних і поведінкових цілей PR-кампаній, а також на ціннісні оцінки загальної PR-активності.

Сталий розвиток організацій
7 семестр, 4 год/тижд. залік, 5 кредитів, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Впродовж курсу студенти ознайомлюються з сутністю та еволюцією концепції сталого розвитку, політиками і практиками сталого розвитку світових і національних компаній/організацій, оцінкою ефективності політик сталого розвитку. Під час вивчення курсу студенти здобувають навички розробки стратегій сталого розвитку та побудови комунікації щодо політик та практик сталого розвитку компаній/організацій.

Іміджелогія
8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.М. Щербина, доктор соціологічних наук, професор
У результаті навчання студент повинен засвоїти теоретичні засади іміджелогії, соціально-психологічну природу іміджу; знати функції іміджбилдінгу в соціальному контексті, інструментарій для формування й коригування іміджу організації та особистості, навчитись застосовувати набуті знання на практиці.

Менеджмент створення PR-подій
8 семестр, 4 год/тижд. екзамен, 5 кредитів, О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент
Основною метою курсу формування системи знань про планування, організацію та проведенні PR -подій та інформаційних приводів для державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій, що дозволяють одержати бажане паблісіті. Курс дозволить сформувати практичні навички планування PR-події, її комунікаційної підтримки, підготовки інформаційних матеріалів для організації паблісіті.

ПРАКТИКА:

Практика навчальна
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.В. Мельник, старший викладач
Ненавчальна практика передбачає ознайомлення з особливостями роботи фахівця зі зв'язків з громадськістю в урядових, неурядових організаціях (НУО), бізнес структурах та на різних рівнях – від SMM до керівника комунікаційного підрозділу. Студенти також виконують практичні завдання в місцях проведення практики.

Практика виробнича
7 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити, викладачі кафедри

Виробнича практика передбачає виконання практичних завдань (підготовка контенту, ведення соціальних мереж, проведення ситуаційного аналізу, участь у розробці PR програм, підготовці звіту з їх виконання тощо) в місцях проведення практики.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:

Вступ до «Могилянських» студій
1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити
Програма навчального курсу передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, представити їх історичне становлення та сучасні тенденції розвитку; розкрити особливості навчального процесу в НаУКМА, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, надати основні вміння щодо самоорганізації та поведінки в університетському середовищі, виробити у студентів навички узагальнення та практичного використання отриманих знань.

Антропологія
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Я. Боднар, кандидат психологічних наук, доцент
Антропологія — біологічна наука, що вивчає тілесну природу людини, її походження і подальший розвиток, близько стоїть до суспільних наук, також наука про походження й еволюцію людини, утворення людських рас і про нормальні варіації фізичної будови людини.

Копірайтинг для медіа
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Е.С. Чайкун, старший викладач

Міжнародні комунікації
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс познайомить із особливостями комунікаційних ринків США, Європи та посткомуністичних країн. Впрововж курсу розглядаються основні глобальні комунікаційні мережі та етика зв'язків з громадськістю у міжнародному контексті. Традиційно в рамках курсу відбувається гостьова лекція, яку читає директор по комунікаціям однієї з міжнародних організацій.

Основи підприємництва
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.М.Титарчук, кандидат економічних наук, доцент
Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю підприємництва є передумовою економічного зростання, який базується на підприємницькій ініціативі в різних сферах економіки та видах організаційно-правових форм ведення підприємницької діяльності. В результаті проходження курсу студенти зможуть узагальнити наявний досвід ведення підприємницької діяльності в різних країнах світу, розробити комунікаційні кампанії представлення вітчизняних підприємств на світовій арені та налагодити зв'язки бізнесу із громадськістю та "третім" сектором.

Медіапітчинг
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.О. Банна, старший викладач
У ході курсу студенти набувають знань з якими організаційними задачами варто йти в медіа, навчаються розробляти інформаційні приводи та писати якісні пітчі для журналістів. В рамках курсу студенти проходять практичні кейси та воркшопи.

Медіасередовище та професіональна комунікація
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Чекмишев, доктор наук із соціальних комунікацій, професор
Роль і місце медіа в суспільстві. Функції, правила і технології комунікації професіональних комунікаторів.

Техніка ділових презентацій
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Цей курс призначений для формування різних видів навичок для ефективної презентації. Впродовж курсу студенти будуть розробляти презентації та вибирати відповідні інструменти для досягнення цілей, що ставляться. За результатами курсу студент повинен: вміти визначати цільові аудиторії та їх потреби; формувати ефективні меседжі; будувати ефективний публічний виступ;створювати презентації професійних

порт фоліо;а аналізувати проведену презентацію з метою критичної оцінки своєї поведінки та обліку зроблених помилок.

Урядові комунікації
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Курс спрямований на вивчення сутності, принципів та особливостей урядових комунікацій, видів комунікаційних стратегій урядових органів та типів комунікацій урядових органів, закономірностей формування і розвитку національного брендінгу. Під час курсу студенти здобудуть навички аналізу і застосування PR інструментів і технологій в діяльності державних органів.

Практикум з комунікацій в соціальних медіа
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Розробка комунікаційної digital-стратегії. Побудова бренду в соціальних медіа. Правила нарощування social visibility. Робота із різними комунікаційними digital-інструментами. Контент для соціальних медіа. Кризові комунікації у режимі онлайн. Співпраця зі ЗМІ та журналістами через соціальні медіа.

Публічний виступ
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.М. Титарчук, кандидат економічних наук, доцент
На курсі студенти здобувають знання і навички публічного виступу: структура виступу, ключові повідомлення, вербальні та невербальні засоби привернення уваги тощо. Впродовж вивчення курсу студенти не тільки аналізують виступи публічних осіб, а і практикуються готувати та проводити власні публічні виступи.

Технології підготовки та поширення інформаційних ПР-матеріалів
4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Курс з основ поширення інформаційних PR-матеріалів охоплює всі основні концепції та методи, що лежать в основі дисципліни професійних комунікацій. Студенти опанують повний спектр практичних інструментів та найкращих практик, які використовують ефективні фахівці з комунікацій для формування репутації та впливу на стейкхолдерів. Теми курсу включають PR-дисципліни, комунікаційну стратегію, кампанії, зв'язки зі ЗМІ та соціальні медіа.

Політичні комунікації
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Чекмишев, доктор наук із соціальних комунікацій, професор
Мета курсу полягає у формуванні системи знань про сутність політичних комунікацій в цілому і у виборчих кампаніях зокрема. В результаті вивчення курсу студенти зможуть пояснити сутність політичних комунікацій, охарактеризувати специфіку політичних комунікацій у виборчому процесі, перелічити основні технології розбудови та реалізації політичного іміджу, обгрунтувати вибір методик застосування антикризового PR у виборчих кампаніях.

Структура та прогнозування інформаційних потоків
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
Курс спрямований на формування цілісної уяви про структуру, управління та прогнозування інформаційних потоків, ознайомити із засадами оцінки діяльності суб'єктів глобального інформаційного простору та інформаційних потоків у ньому, а також практичними підходами до розуміння змін у сфері комунікацій та медіаменеджменту.

Теорія і практика рекламної діяльності
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, І.О. Ковшова, кандидат економічних наук, доцент
Архітектонікою програми дисципліни «Теорія та практика рекламної діяльності» передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи рекламної діяльності як комплексного підходу до управління медійною агенцією чи рекламною компанією. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці.

Технології підготовки та поширення інформаційних ПР-матеріалів
5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Курс з основ поширення інформаційних PR-матеріалів охоплює всі основні концепції та методи, що лежать в основі дисципліни професійних комунікацій. Студенти опанують повний спектр практичних інструментів та найкращих практик, які використовують ефективні фахівці з комунікацій для формування репутації та впливу на стейкхолдерів. Теми курсу включають PR-дисципліни, комунікаційну стратегію, кампанії, зв'язки зі ЗМІ та соціальні медіа.

Бізнес комунікації
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д.О. Добрунова, старший викладач
Метою курсу є вивчення напрямків у рамках бізнес (корпоративних та бренд) комунікацій, набуття студентами знань та навичок з побудови системи стратегічних комунікацій та методів управління репутацією.

Веб- технології у PR
6 семестр, 3 год/тижд.,залік, 4 кредити, А.В. Мельник, старший викладач
На курсі вивчаються загальні засади застосування веб-технологій у PR-діяльності, основні підходи до просування та оптимізації веб-ресурсів, методи та інтструменти аналізу та оцінки ефективності.Студенти здобувають навичок створення веб-сайтів на онлайн-конструкторах та системах управління контентом (CMS).

Комунікації громадського сектору
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
На курсі студенти вивчають питання особливостей громадського сектору, які обумовлюють необхідність застосування комунікаційних інструментів й технологій, роль комунікацій у формуванні репутації організацій громадського сектору та знаходженні ресурсів, механізми співпраці громадського сектору з органами влади і бізнесом.

Комунікації заради змін поведінки (Bahaviour change communications)
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс передбачає формування у студентів навиків та знань щодо планування, реалізації та впровадження ефективних комунікаційних кампаній для досягнення усталених змін у поведінці людини. В ході курсу студенти навчаються досліджувати цільові аудиторії та відповідні поведінки та практики, які слід змінити, планувати та впроваджувати ефективні комунікаційні інтервенції та ефективно взаємодіяти з журналістами, лідерами думок та інфлуенсерами в соціальних медіа. Завдяки використанню формату ділових ігор студенти оволодіють практичними інструментами реалізації кампаній з поведінкових змін. В рамках курсу проходять гостьові лекції практиків-комунікаційників.

Організація служб зв`язків з громадськістю та PR агенцій
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
На курсі розглядається роль PR у системі сучасного менеджменту організації, завдання та організаційна структура внутрішнього PR-підрозділу, кваліфікаційні вимоги до PR-фахівців, організація зовнішнього PR-консультування, комунікацію із замовниками PR-агенцій. Студенти здобувають навички підготовки пропозицій на тендер по закупівлі PR-послуг та дискутують про кар'єру та професійний розвиток у сфері комунікацій з представниками PR-агенцій.

Персоніфікація інформаційного обміну
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
На курсі розкривається значення ролі особистості в процесі спілкування, зокрема в умовах масової комунікації, в політичному дискурсі, в інших соціально орієнтованих видах спілкування. В ньому студенти знайомляться з можливостями формування і коригування комунікативного типу та особистісних рис комунікатора, його професійними якостями, які є необхідними в процесі інформаційного обміну. Використання знань і умінь набутих в рамках курсу спрямоване на втілення їх в PR-діяльності, роботі у засобах масової комунікації, тощо.

Сучасна прес-служба
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
Курс спрямований на вивчення принципів та функції прес-служб, особливостей організації діяльності прес-служби органів державної влади, приватного бренду, відомої особистості, міжнародної або благодійної організації.

Комунікації для соціальних змін
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Впродовж курсу студенти ознайомляться з основними принципами підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни. Студенти вивчатимуть основні теорії комунікацій для соціальних змін та поведінкових змін, різницю у впливі на поведінку і впливі на зміну ставлення, обґрунтування правил ефективної комунікації, основних етапів підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні змін. Після вивчення курсу студенти зможуть проводити аналіз сильних і слабких сторін комунікаційних

кампаній, спрямованих на соціальні зміни та розробляти комунікаційні кампанії, спрямовані на соціальні зміни.

Проєктна діяльність
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, І.М. Титарчук, кандидат економічних наук, доцент
Планування проєкту. Основні документи проєкту. Презентація та пітчинг проєкту. Управління проєкту. Управління часом у проекті. Управління комунікаціями в проекті. Управління ризиками в проекті.

Комунікації для змін поведінки
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс присвячений розробці та реалізації комунікаційних кампаній, що ставлять за мету зміну поведінки людини. Студенти познайомляться із сучасними теоріями та практичними інструментами поведінкових змін, які будуть корисні і для бізнес-комунікацій, так і для некомерційних кампаній. Студенти спільно із запрошеним гостем-практиком будуть розробляти кампанії поведінкових змін.

Міжкультурні комунікації
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Впродовж курс студенти вивчатимуть поняття крос-культурних, міжнародних та мультикультурних комунікацій, особливості крос-культурних комунікацій, принципи та правила ефективних крос-культурних комунікацій, специфіку та крос-культурні особливості використання соціальних медіа, методику розробки контенту для крос-культурного середовища.

Технології лобіювання та адвокації
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор
Впродовж курсу студенти вивчатимуть сутність лобіювання та його сучасні правові засади, зміст лобістської роботи, безпосереднє та опосередковане лобіювання, методи цивілізованого лобіювання, різницю між лобіюванням та адвокацією.

Фандрейзинг
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Цей практичний курс допоможе студентам вивчити як налагодити дієву систему збору коштів на соціальні та благодійні проекти. Студенти вивчать як обрати оптимальний метод фандрейзингу та до якого донора краще звернутися за фінансуванням. У складі команди вони підготують проектну пропозицію для актуального грантового конкурсу.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ:

Кризові комунікації /Crisis Communications (англ. мовою)
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.П.Станкєвич, старший викоадач
This course covers the basic elements of crisis communication and the procedures for creating crisis communications plans and for reacting to crises when they occur. "Crisis Communications" provides strategic approaches to manage how organizations respond to crisis such as accidents, product recalls, executive malfeasance and natural disasters. You will learn to identify and explain the dynamics of a crisis, evaluate the effects of a crisis on organizational reputation, determine the role of public relations in crisis response, counsel executives and clients, and develop and implement a crisis communications plan.

Медіа комунікації
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
На курсі розглядаються питання сучасних теорій та концепцій діяльності засобів масової інформації, загальні принципи виробництво новин в мас медіа, організація виробництва новин на телебаченні. Акцентується увага на проблемі сприйняття аудиторією інформаційних повідомлень та впливу засобів масової інформації на аудиторію, життєвої необхідності дотримання етики та професіоналізму журналістів.

Корпоративна соціальна відповідальність
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Студенти ознайомляться із сутністю та еволюцією концепції соціальної відповідальності, її ролі у зростанні репутації організації, основними складовими і принципами соціальної відповідальності, міжнародними

стандартами соціальної відповідальності. Упродовж курсу студенти будуть розробляти стратегії соціальної відповідальності, інтегрувати комунікації з соціальної відповідальності в загальну комунікаційну стратегію, аналізувати нефінансові звіти компаній.

Інноваційні технології формування та комунікацій стартапів
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. А. Цимбалюк, старший викладач
Мета вивчення дисципліни - формування базових знань та навичок необхідних для запуску власного проекту (стартапу) таких як розробка гіпотези, визначення цільової аудиторії та конкурентів, комунікація з інвесторами тощо. В результаті навчання студенти зможуть: пояснити сутність поняття стартап; пояснити чим стартап відрізняється від бізнесу; формулювати власні ідеї та гіпотези для проектів; визначати цільову аудиторію свого продукту; визначати конкурентів свого продукту; визначати УТП свого продукту; розробляти бізнес-моделі за методологією Business Model Canvas; розробляти кошторис та P&L майбутнього проекту; розробляти пітч-деки та пітчити власні ідеї; розробляти MVP продукту.

Технології створення подій та інформаційних приводів
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент
Основною метою курсу є ознайомлення студентів з механізмами планування, підготовки і проведення спеціальних ПР-подій та інформаційних приводів, що дозволяють організації одержати заслужену пресу та бажане паблісіті. Курс дозволить сформувати практичні навички планування ПР-події, її комунікаційної підтримки, підготовки інформаційних матеріалів для організації паблісіті.

ДИСЦИПЛІНИ СЕРТИФІКАТНИХ ПРОГРАМ:

Медіа комунікації (СП «Діджитал комунікації»)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
На курсі розглядаються питання сучасних теорій та концепцій діяльності засобів масової інформації, загальні принципи виробництво новин в мас медіа, організація виробництва новин на телебаченні. Акцентується увага на проблемі сприйняття аудиторією інформаційних повідомлень та впливу засобів масової інформації на аудиторію, життєвої необхідності дотримання етики та професіоналізму журналістів.
Кризові комунікації (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
На курсі студенти здобувають навички підготовки до криз та проведення комунікацій в кризових ситуаціях (в т.ч. підготовка та проведення кризової прес-конференції, підготовка прес-релізів та заяв). Впродовж курсу розглядаються кризові ситуації (case-studes).

Основи публічних комунікацій (СП «Діджитал комунікації»)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, професор
Впродовж курс студенти ознайомлюються з теоретичні основи PR та процесом управління PR (дослідницька робота, планування та програмування, організація акцій і комунікацій, оцінка ефективності PR-програм) та здобувають навички у розробці PR програм.

Технології та інструменти діджитал комунікацій (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, А.В. Мельник, старший викладач
На курсі студенти ознайомлюються із загальними засадами управління PR-кампаніями у цифровому середовищі, стратегією і тактикою у digital-комунікаціях, моніторингом та оцінкою ефективності у digital-комунікаціях. Студенти оволодівають навичками застосування основних інструментів digital-комунікацій в соціальних мережах та месенджерах, відеохостингах та стрімінгових сервісах**.**

Інтегровані комунікації (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Впродовж курсу студенти ознайомляться з питаннями сутністю та особливостями інтегрованих комунікацій, впливу інтегрованих комунікацій на формування бренду і репутації, особливостями застосування інтегрованих комунікацій в різного типу організацій/кампаній. Серед практичних навичок, які здобудуть студенти під час навчання – застосовувати різноманітні інструменти та канали інтегрованих комунікацій та розробляти стратегії інтегрованих комунікацій.

Копірайтинг (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Курс орієнтований на здобуття практичних навичок комунікації, в т. ч. і підготовки текстів для різних медіа. Студенти здобудуть знання і навички розробки та аналізу контенту, роботи з ключовими повідомленнями, правил створення ефективних заголовків, особливостями підготовки контенту для соціальних мереж.

Практикум з комунікацій в соціальних медіа (СП «Діджитал комунікації»)
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Розробка комунікаційної digital-стратегії. Побудова бренду в соціальних медіа. Правила нарощування social visibility. Робота із різними комунікаційними digital-інструментами. Контент для соціальних медіа. Кризові комунікації у режимі онлайн. Співпраця зі ЗМІ та журналістами через соціальні медіа.

C4D: комунікації задля сталого розвитку/C4D: Communication for Development (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Упродовж курсу студенти вивчатимуть особливості та напрями C4D (Communication for Development), основні принципи C4D: Com4Prom, Com4Imple, Com4Power, Com4Coord; комунікаційні інструменти та підходи для досягнення цілей сталого розвитку. Курс викладається англійською мовою.

Комунікації заради змін поведінки (СП «Діджитал комунікації», «Міжнародні комунікації»)
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредитів, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс присвячений розробці та реалізації комунікаційних кампаній, що ставлять за мету зміну поведінки людини. Студенти познайомляться із сучасними теоріями та практичними інструментами поведінкових змін, які будуть корисні і для бізнес-комунікацій, так і для некомерційних кампаній. Студенти спільно із запрошеним гостем-практиком будуть розробляти кампанії поведінкових змін.

Організація та планування ПР-кампаній: теорія, стратегія, тактика (СП «Діджитал комунікації»)
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Некрасова,, кандидат історичних наук, доцент
Основною метою курсу є формування системи знань про планування, організацію та проведенні масштабних ПР-кампаній в роботі державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій. Завдання дисципліни: закласти теоретичні та практичні основи планування, організації та проведення масштабних ПР-кампаній; ознайомити студентів з типами масових кампаній, їх принципами та елементами; засвоїти основні етапи підготовки та реалізації плану ПР-кампаній; навчити створювати презентацію плану ПР-кампанії.

Веб- технології у PR (СП «Діджитал комунікації»)
6 семестр, 3 год/тижд.,залік, 3,5 кредити, А.В. Мельник, старший викладач
На курсі вивчаються загальні засади застосування веб-технологій у PR-діяльності, основні підходи до просування та оптимізації веб-ресурсів, методи та інтструменти аналізу та оцінки ефективності.Студенти здобувають навичок створення веб-сайтів на онлайн-конструкторах та системах управління контентом (CMS).

Міжнародні комунікації (СП «Міжнародні комунікації»)
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Курс познайомить із особливостями комунікаційних ринків США, Європи та посткомуністичних країн. Впрововж курсу розглядаються основні глобальні комунікаційні мережі та етика зв'язків з громадськістю у міжнародному контексті. Традиційно в рамках курсу відбувається гостьова лекція, яку читає директор по комунікаціям однієї з міжнародних організацій.

Організація зв'язків із ЗМІ (СП «Міжнародні комунікації»)
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Студенти. пройшовши цей курс, навчаться налагоджувати ефективні зв'язки з журналістами, зрозуміють чому та або інша інформація стає новиною і як це треба робити. Курс дасть знання про те як писати для медіа та яким чином організовувати події для преси. В рамках курсу проходить гостьова лекція одного з відомих журналістів.

Сталий розвиток організацій (СП «Міжнародні комунікації»)

4 семестр, 2 год/тижд. залік, 3 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
Впродовж курсу студенти ознайомлюються з сутністю та еволюцією концепції сталого розвитку, політиками і практиками сталого розвитку світових і національних компаній/організацій, оцінкою ефективності політик сталого розвитку. Під час вивчення курсу студенти здобувають навички розробки стратегій сталого розвитку та побудови комунікації щодо політик та практик сталого розвитку компаній/організацій.

Комунікації громадянського суспільства (СП «Міжнародні комунікації»)
6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент
На курсі студенти вивчають питання особливостей громадського сектору, які обумовлюють необхідність застосування комунікаційних інструментів й технологій, роль комунікацій у формуванні репутації організацій громадського сектору та знаходженні ресурсів, механізми співпраці громадського сектору з органами влади і бізнесом.

Фандрейзинг (СП «Міжнародні комунікації»)
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач
Цей практичний курс допоможе студентам вивчити як налагодити дієву систему збору коштів на соціальні та благодійні проекти. Студенти вивчать як обрати оптимальний метод фандрейзингу та до якого донора краще звернутися за фінансуванням. У складі команди вони підготують проектну пропозицію для актуального грантового конкурсу.

Методи та інструменти дослідження громадської думки (СП «Міжнародні комунікації»)
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент
Мета опанування дисципліни - надання цілісної системи знань щодо специфіки соціології громадської думки, закономірностей і механізмів формування, особливостей її вираження та функціонування; навчити студентів аналізувати громадську думку у контексті формування зв'язків організацій з громадськістю та прийняття управлінських рішень з питань публічної діяльності; сформувати навички впливу на громадську думку з гуманістичною метою за допомогою наукових методів і прийомів.

Міжкультурні комунікації (СП «Міжнародні комунікації»)
8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
Впродовж курс студенти вивчатимуть поняття крос-культурних, міжнародних та мультикультурних комунікацій, особливості крос-культурних комунікацій, принципи та правила ефективних крос-культурних комунікацій, специфіку та крос-культурні особливості використання соціальних медіа, методику розробки контенту для крос-культурного середовища.

АТЕСТАЦІЯ:

Кваліфікаційна робота

8д семестр, захист тези, 12 кредитів, викладачі кафедри

Метою виконання кваліфікаційної роботи є набуття навичок вирішення актуальних комунікаційних проблем, застосування комунікаційних інструментів та технологій шляхом підготовки PR стратегії/програми з підготовленими PR або комунікаційними продуктами.

291 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз зовнішньої політики

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, С.П. Герасимчук, старший викладач

Мета курсу – засвоїти основні підходи до аналізу зовнішньої політики, методи аналізу зовнішньої політики (включно з методами прогнозування, що ґрунтуються на cross-impact та trend-impact аналізі та методах прогнозування), навчитися виявляти інтереси міжнародних гравців у ході міжнародних переговорів, навчитися писати аналітичні матеріали з питань зовнішньої політики України із рекомендаціями для тих, хто приймає рішення та шукати ресурси для проведення досліджень з аналізу зовнішньої політики. Курс пропонує практичні інструкції та супровід щодо основних кроків в аналізі політики: виборі теми, визначенні цільової аудиторії, формулювання дослідницького питання, роботи з джерелами та написання аналітичної записки у різних форматах. Курс також навчає рецензуванню як інструменту контролю якості аналітичних матеріалів.

Англійська мова

1-2 семестри, 4 год/тижд., 2 заліки; 2д семестр, 4 год/тижд.,екзамен, 10 кредитів, І.Д. Піроженко, старший викладач, А.Ю. Шугай, старший викладач, Я.В. Абсалямова, кандидат педагогічних наук, доцент, І.В. Денисенко, старший викладач

Метою курсу є формування у студентів практичних мовленнєвих умінь і навичок, необхідних для набуття компетентностей майбутніх фахівців, зокрема уміння ситуативної адаптації власної комунікації, здатності до системного мислення, креативності; здатності до реалізації особистісного потенціалу саморозвитку, самостійного опанування нових знань; критичного мислення і здатності до коригування своїх комунікативних стратегій.

Англійська мова за професійним спрямуванням

3-4 семестри, 4 год/тижд., 2 заліки; 4д семестр, 4 год/тижд.,екзамен, 10 кредитів, С.О. Гісем, старший викладач, Ю.В. Кононець, кандидат філологічних наук, доцент

Метою програми є розвиток спеціалізованих мовних навичок та вмінь для спілкування англійською мовою як усно, так і письмово, оволодіння англомовним понятійним апаратом сучасної теорії міжнародних відносин та суміжних галузей,термінами, що використовуються в практиці міжнародно-правових відносин та вироблення комунікативної компетенції студентів на рівні, що умовно називається «вище середній» (“upper - intermediate”) на основі активізації та розвитку чотирьох основних навичок (skills), необхідних для успішного спілкування, а саме: сприйняття на слух та розуміння мови загального та фахового спрямування; усне мовлення з урахуванням спеціалізованої лексики; розвиток академічного письма різних типів; володіння ефективними методами читання та аналізу текстів загального характеру та за професійним спрямуванням .

Англійська мова (міжнародна документація та листування)

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 3,5 кр., О.О. Харченко,старший викладач, Г.В. Новікова, старший викладач

Програма дисципліни «Англійська мова (документація і листування)» передбачає комбінацію матеріалів з історії виникнення та практичного застосування міжнародних документів з безпосередньо текстами документів. У рамках курсу студенти повинні вивчити особливості мови міжнародних документів з метою оволодіння англомовним понятійним апаратом міжнародних конвенцій, декларацій, протоколів та угод, розвитку навичок перекладу такого типу документів, а також формування навичок ведення міжнародного листування.

За результатами вивчення курсу студент повинен знати: загальні особливості англомовного офіційно-ділового стилю письмового мовлення та лексико-граматичні структури, необхідні для опанування міжнародної документації, вміти укладати дипломатичні листи та інших документів різних типів, аналізувати міжнародні документи, перекладати дипломатичні листи з англійської мови українською.

Англійська мова (міжкультурна комунікація та переклад)

6 семестр, 4 год/тижд., залік, 3,5 кр., Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент

Курс «Англійська мова (міжкультурна комунікація та переклад)» є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних забезпечити міжнародну комунікацію, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, політики, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.

Практичні заняття охоплюють таке коло питань: специфіка англомовної комунікації у багатокультурному середовищі, особливості різних видів перекладу, основні перекладацькі прийоми та труднощі.

Курс включає використання автентичних аудіовізуальних навчальних матеріалів, що забезпечує максимальне наближення до природного іншомовного середовища.

Значну увагу приділено самостійній роботі, яка дає можливість свідомо підходити до підготовки та засвоєння навчального матеріалу, формує навички творчого пошуку та аналізу матеріалу і є необхідною умовою формування відповідної компетентності для подальшого навчання, поглиблення спеціалізації, професійного зростання та саморозвитку. Завдання в межах дисципліни включають також групову роботу, що напряму сприяє формуванню навичок ефективної англомовної комунікації.

Вступ до аналізу конфліктів і розбудови миру

6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Г.С. Соловей, кандидат філософських наук, старший викладач

The aim of the course is to introduce students to the interdisciplinary field of peace and conflict studies.
To this end, the course begins with providing students with a basic understanding of the evolution of peace and conflict studies as an academic discipline while also reflecting on its philosophical foundations. Students will then learn about the discipline's grand debates, key concepts and subfields and current issues. In reference to real cases, the course familiarizes students with theories about the nature and causes of conflicts, the possibilities for conflict resolution and the foundations of peace. In the course, students are encouraged to critically discuss these and apply them to their own life worlds.
At the end of the course, students will have gained a solid basis from which to further delve into the fields of conflict analysis, conflict resolution and peacebuilding.

Вступ до політичної науки

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, О.П. Дем'янчук, доктор політичних наук, доцент

Курс є одним із базових для підготовки фахівців з міжнародних відносин, оскільки процеси і принципи здійснення міжнародних відносин нерозривно пов'язані з політичною діяльністю. Курс побудований навколо принципів, процесів і процедур ухвалення політичних рішень і передбачає ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної політології: «влада», «політика», «держава», «політичні інститути і процеси», «форма правління», «форма територіального устрою», «політичні партії та ідеологія», «політичний режим»

Вступ до регіональних студій

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

Навчальна дисципліна покликана розкрити регіональні особливості міжнародних відносин. Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про особливості країн, їх історії, процесу державотворення, формування їх зовнішньополітичної орієнтації.

Вступ до спеціальності

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, М.Л. Рабінович, старший викладач

Курс покликаний допомогти студентам сформувати загальне уявлення про міжнародні відносини, історію формування сучасних міжнародних відносин, їхні засади та особливості, ключові теоретичні підходи до вивчення міжнародних відносин, а також основні виклики, з якими наразі стикається міжнародна система, і їхній вплив на зовнішні політики провідних держав світу, а також зовнішню політики України. Окрему увагу буде приділено ролі Цілей Сталого Розвитку у сучасній міжнародній системі та прогресу різних країн, включаючи Україну, щодо їхньої реалізації.

Дипломатичний протокол та етикет

6д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

Програма курсу складається з накопиченого досвіду та встановленних правил у прикладній області міжнародних міждержавних відносин, зокрема у двосторонній та багатосторонній дипломатичній практиці. Метою навчання даного курсу є підготовка фахівців з міжнародних відносин, які володіють чітко регламентованим процедурним аспектом сучасних міжнародних відносин, необхідним знанням для професійної щоденної роботи дипломата. Набути знання та компетентності можуть бути застосовані у першу чергу в практичній роботі професійного дипломата, а також у експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, викладацькій, консультаційній, діловій та громадській діяльності.

Дипломатичні комунікації та кореспонденції

6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

Призначення курсу - започаткувати знайомство студентів із культурою дипломатичного письменства в традиційній дипломатії та в її сучасних недержавних різновидах. У даному контексті слухачі працюватимуть із такими питаннями, як дипломатична комунікація, етикет дипломатичного листування, історичні взірці дипломатичних документів, еволюція стандартизованих форм дипломатичної комунікації в державній дипломатії, її зовнішній і внутрішній формати, основні типи дипломатичних документів, технологічний прогрес і дипломатичне листування, інформування про ключові події в світі.

Дипломатія: теорія і практика

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

Призначення курсу - забезпечити студентів інтелектуальною базою для осмислення феномену дипломатії, її еволюції, сучасних проявів, а також місця в житті світової спільноти. У даному контексті на слухачів очікує розбір цілої низки тем, як-от дослідження дипломатії та його методи, теоретичні погляди на дипломатію як на політичне й соціокультурне явище, дипломатія в теорії міжнародних відносин, класична дипломатична культура та її вплив на нинішнє суспільство, державна й недержавна форми дипломатії, різновиди й модифікації дипломатії в сьогоденні, а також дипломатія різних країн світу.

Європейські студії: торговельні аспекти

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, М.Л. Рабінович, PhD, старший викладач

European integration can be regarded as a major success story. In the past few decades, the European Union has delivered its peace, prosperity and an unprecedented level of protection of rights. This course is introductive component oriented on Bachelor students who have basic knowledge and beginning to deepen knowledge in European regional relations. It covers the main political, social, cultural and economic developments in Europe, exploring the drivers of European integration. The first part of the course focuses on the milestones of European integration and interests and positions of key players. The second part looks more closely at activities of the EU. Therefore the EU is considered from different perspectives in variety of areas of integration. The course covers the following topics:

1. Why does the EU emerge?
2. How does it work?
3. What are its main actors (the European Parliament, the Commission, the Council, the Court of Justice of the EU)?
4. What role do European citizens play in influencing Europe?
5. What can the EU do and are its powers?
6. What are the limits to the EU action?
7. What are the EU major policies?
8. Do Members States have some instruments to "block" EU action?

Зовнішня політика України

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, С.Р. Носенко, старший викладач

Дисципліна знайомить з основними етапами української державності та пов'язаними з цим зовнішньополітичними проблемами; аналізуються доктринальні нормативно-правові документи, що

визначають основні напрями та інструменти зовнішньої політики України; вивчаються основні засади, принципи та процедури формування зовнішньої політики України, інструменти та механізми її реалізації, ключові зовнішньополітичні проблеми України та шляхи їх вирішення.

Історія міжнародних відносин (від III тис.до н.е. - XVIII ст.)

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Я.В. Борщик, кандидат історичних наук, старший викладач

Предметом вивчення навчальної дисципліни є міжнародні відносини, що розуміються як самостійна історична реальність, котра розвивається за своїми власними законами через становлення та зміну явищ суспільного життя, історичної та політичної реальності.
Курс спрямований на формування науково-світоглядних, пізнавальних, інтелектуально розвивальних потреб студента, допомагає сформувати системне бачення міжнародних відносин та зовнішньої політики окремих держав.
Мета навчальної дисципліни – ознайомити з основними теоретичними підходами до вивчення історії міжнародних відносин, розглянути особливості формування та еволюцію міжнародних зв'язків і відносин древнього світу та в середні віки, схарактеризувати їх сутність та специфіку.
Основним завданням вивчення дисципліни є: показати логіку та рушійні сили важливих подій європейської та світової історії у їх взаємозв'язку, сформувати у студентів системне бачення міжнародних відносин з урахуванням різних чинників – економічних, соціальних, політичних, воєнних, ідеологічних, культурних.

Історія міжнародних відносин (XIX - XX ст.)

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Я.В. Борщик, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс "Історія міжнародних відносин XIX - поч. XX ст." сприяє:
- здобуттю студентами знань з історії міжнародних відносин;
- ознайомленню з основними особливостями функціонування Віденської системи міжнародних відносин;
- отриманню навичок критичного аналізу прочитаного матеріалу;
- опануванню української й зарубіжної історіографії з проблематики курсу;
- отриманню необхідних спеціалісту у сфері міжнародних відносин теоретичних і методичних знань;
- розвиткові аналітичного мислення.

Кількісні методи досліджень у політології та міжнародних відносинах
3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, М.В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент; О.В. Купка, старший викладач

Курс є ключовим курсом у процесі формування дослідників-міжнародників та політологів, оскільки він орієнтованих на набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів проведення політичних досліджень і досліджень різних аспектів міжнародних відносин у межах кількісної дослідницької парадигми, особливостей її застосування у сучасних як вітчизняних, так і закордонних досліджень. Курс є обов'язковим у підготовці політологів-бакалаврів та політологів за спеціальністю «міжнародні відносини» (291) як дослідників особливостей суспільно-політичної проблематики і специфічних політичних процесів на міжнародній арені в межах різних напрямів сучасних суспільно-поведінкових наук. Курс охоплює основні кількісні методи досліджень з особливим наголосом на базових техніках статистичного аналізу даних, які студенти опановують шляхом розв'язання статистичних задач як вручну (для основних статистичних тестів), так і за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Студенти набувають не лише практичних навичок з обробки кількісних даних, але й на практиці опановують процес створення масиву даних, від найперших етапів формулювання дослідницьких гіпотез, складання опитувальника, введення даних у масив і, нарешті, аналізу даних масиву.

Міжнародні безпекові студії
3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Г.Г. Тараненко, кандидат політичних наук., старший викладач

Курс присвячений дослідженню загальних закономірностей, тенденцій, специфічних рис і особливостей формування, функціонування та розвитку систем міжнародної та європейської безпеки у пост-біполярний період.

Міжнародні організації

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3,0 кредити, І.І. Гісем, старший викладач

Курс сфокусований на рівні міжнародного врядування та глобального управління, розглядає міжнародні організації як учасників багаторівневої системи міжнародного врядування, що з більшим чи меншим успіхом беруть участь у вирішенні глобальних проблем. Міжнародні організації розглядаються у взаємодії з іншими ключовими учасниками міжнародного врядування, між якими виникають конфлікти та віднаходяться шляхи кооперації в системі міжнародних відносин. Особливу увагу протягом курсу буде приділено розвитку критичного мислення студентів, що матимуть можливість проаналізувати різні підходи щодо ролі міжнародних організацій у вирішенні проблемних питань на глобальному рівні.

ООН в системі глобального врядування

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Я.О. Чорногор, кандидат історичних наук, старший викладач

This course is devoted to understanding the organization of world politics. The first half of the course will focus on United Nations (UN) system, affiliated agencies and their roles in shaping world politics. The second part is concentrated on the UN decision-making procedures.
The assigned readings explore organizational forms, stability and change, efficacy and dysfunction, among other themes in the study of world politics.This is a comprehensive examination of the evolution, functions and relevance of international organizations focusing on the key role of theUnited Nations.
The course includes an active learning component, using simulation of the United Nations. It also deals with global governance as well as specific issue-areas such as human rights, peace, disarmament, development, and the environment.

Основи економіки

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.В. Купка, старший викладач

Дисципліна є ключовою для формування базового розуміння, аналізу, прогнозування та інтерпретації економічних процесів у студентів-міжнародників. Дисципліна є обов'язковою у підготовці студентів за спеціальністю «Міжнародні відносини» як дослідників особливостей економічної проблематики та специфічних економічних процесів на міжнародній арені в межах різних напрямків суспільно-поведінкових наук. Дисципліна охоплює визначення основних економічних процесів та їх пояснення, з якими студенти знайомляться під час лекцій та опановують шляхом розв'язання практичних завдань та моделювання.

Основи міжнародного публічного права

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, М.М. Антонович, кандидат філологічних наук, доцент

Цей курс є коротким оглядом міжнародного публічного права. Він базується на ознайомленні з особливостями, основними поняттями, категоріями, інститутами та галузями міжнародного права, зокрема з історією становлення міжнародної правосуб'єктності, з видами суб'єктів міжнародного права, особливостями міжнародного правотворчого процесу, міжнародно-правовими аспектами громадянства, з міжнародно-правовою відповідальністю та іншими темами. Передбачається також отримання навичок роботи з міжнародними договорами та справами Міжнародного Суду ООН, їх тлумачення та застосування до конкретних ситуацій міжнародного життя, що дозволить студентам на основі практичних кейсів зрозуміти особливості міжнародного публічного права.

Політична географія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, С.С. Кисельов, старший викладач; Д.О. Метельський, старший викладач

Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення студентів з основами політичної географії і геополітики, із сутністю поняття держави, міжнародних міждержавних організацій, з історією формування політичної карти світу. На основі різних підходів та вивчення різних випадків пропонуються різні класифікації держав (за формою правління, державного устрою, політичного режиму, аналізуються їхні виборчі і партійні системи), міжнародних міждержавних організацій.

Суспільні комунікації

2д семестр, 5 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Л.Й. Зубрицька, кандидат політичних наук, старший викладач

Метою курсу є розвиток навичок роботи в інформаційній сфері в сучасному мультіцінностні суспільстві. Під час курсу слухачі ознайомляться з цивілізаційним і ціннісним підходами в сучасній науці, дізнаються про ціннісні основи сучасних цивілізацій, придбають базові навички роботи зі смисловими кодами цивілізацій, навчаться працювати з характерними стереотипами з базовими інформаційними повідомленнями, а також реконструювати інокультурні інформаційні масиви. У процесі викладання курсу буде використовуватися комплексна методологія на основі як класичних, так і інноваційних підходів і розробок, адаптованих для цільової аудиторії студентів спеціальності міжнародні відносини.

Сучасна міжнародна економіка

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Д.П. Єфремов, кандидат економічних наук, доцент

Курс дає змогу студентам поглибити базові знання щодо основ сучасних міжнародних економічних відносин, економічних та фінансових відносин, збільшити термінологічний апарат, а також розширити розуміння економічних процесів, що відбуваються у світі. Розібратися що таке конкуренція і міжнародні рейтинги та якою є їх роль у формуванні політичного іміджу країн; як функціонують монополії, олігополії, монопсонії та які три види має цінова дискримінація; а також оцінити позитиви та негативи участі окремих країн у міжнародних організаціях і економічних союзах: СОТ, ЄС, Митний Союз тощо.
Як питання національної безпеки впливає на прийняття економічних, політичних та інших рішень в європейських країнах та чому, незважаючи на географічні переваги, деякі країни все ще потерпають від «ресурсного прокляття»? Яким чином культура, екологія та технології впливають на нерівність між країнами? Яке значення має енергетична, екологічна. харчова та кібербезпека в формуванні національної економічної та міжнародної політики? Як відстоювати інтереси країни на міжнародному рівні і чому державний брендинг – запорука підвищення інвестиційного клімату країни?

Сучасні міжнародні відносини і міжнародна політика

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити,; Я.В. Борщик, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є формування наукових знань щодо виникнення і розвитку сучасної системи міжнародних відносин, сутності міжнародної політики, особливостей зовнішньої політики держав світу, навчити застосовувати теоретичні знання з дисципліни для аналізу міжнародних ситуацій і процесів. Тематичні блоки курсу охоплюють питання геополітики та глобального лідерства, діяльність міжнародних міжурядових організацій та проблему їхньої (не)ефективності, міжнародний тероризм, регіоналізація vs глобалізація, невизнані держави, failed states, м'яку силу у сучасних міжнародних відносинах, роль мас-медій як драйверу міжнародних відносин, а також інформаційні і гібридні війни. Під час прослуховування курсу планується провести 3 типи семінарських занять: звичайний семінар передбачає у собі формат запитання-відповідь, семінар формату «дебати» передбачає у собі розділення студентів на декілька груп, кожен з яких відстоює свої тези та напрямки, семінар формату «презентація» передбачає у собі виступи груп студентів (по 2-3 особи на одну тему), які презентують своє дослідження.

Теорії міжнародних відносин – I

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити; Д.П. Єфремов, кандидат економічних наук, доцент

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми міжнародниками ключовими знаннями та аналітичними навичками теорій міжнародних відносин. Ці теорії допомагають зрозуміти та уявити міжнародну систему, яким чином вона функціонує і впливає на уряди, бізнес та суспільство в цілому.
Протягом вивчення теорій міжнародних відносин розвиває наступні навички: 1) розвиток критичного мислення; 1) вміння вести розмову та аргументувати свою думку щодо теорій міжнародних відносин; 2) письмово викладати аргументи та аналізувати теорії міжнародних відносин; 3) вміти застосовувати теорії міжнародних відносин конкретних подій (case studies); 4) робота в команді під час роботи над курсом.

Теорії міжнародних відносин – II

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, С.Р. Носенко, старший викладач

Курс пропонує міждисциплінарний погляд на актуальні питання міжнародно-політичної науки. Теорія міжнародних відносин широко використовує основні соціологічні поняття, однак особливо впливовим соціологічний підхід став наприкінці 20 ст., головним чином внаслідок розвитку соціального конструктивізму як самостійного напряму міжнароднополітичних досліджень. “Соціологічний поворот” у

теорії міжнародних відносин істотним чином визначає розвиток наукових дебатів у міжнародно-політичній науці в 21 ст.
Курс має на меті ознайомити студентів із основними питаннями, які постали перед міжнародно-політичною наукою із розвитком парадигми соціального конструктивізму. В межах курсу передбачається детальне опрацювання сучасних англомовних джерел та останніх досліджень із соціальної теорії міжнародних відносин. Під час навчання студенти матимуть змогу розвинути аналітичні, письмові та презентаційні навички; виробити міждисциплінарний підхід до аналізу основних проблемних питань курсу та розвинути навички самостійного теоретизування, висування наукових гіпотез та обґрунтування власної позиції щодо розглянутих питань

Якісні методи досліджень у міжнародних відносинах

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, І.В. Соколовський, кандидат соціологічних наук, старший викладач

Курс ознайомить студентів з інструментарієм якісного дослідження в міжнародних відносинах. Необхідною передумовою для засвоєння навчального матеріалу з курсу є володіння студентами теоретичних знань з історії та теорії міжнародних відносин – тієї сфери, до дослідження якої, вони будуть застосовувати нові для них знання про методи якісного дослідження.
Зокрема, студенти засвоять етногафічний метод, метод аналізу окремих випадків (кейс-стаді), методи фокус-груп та інтерв'ю, ознайомляться з основами аналізу тексту і дискурсу, а також з методом аналізу візуальної інформації в міжнародних відносинах.
Протягом курсу студенти матимуть можливість застосування отриманих знань на практиці, виконуючи групові та індивідуальні домашні завдання, а також шляхом написання проєкту власного дипломного дослідження (із застосуванням одного з вивчених методів) і провівши його публічну презентацію

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Громадські організації та грантові заявки

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Д.О. Метельський. старший викладач

Мета курсу - допомогти зрозуміти роль громадських організацій в Україні, навчити писати грантові заявки та працювати в команді. Курс є практичний та складається з IV блоків: громадянське суспільство та громадські організації; гранти та міжнародні фонди; написання, подача грантової заявки; реалізація проєктів та ведення соціальних мереж.

Лінгвістична географія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, К.Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач

Метою навчального курсу є ознайомлення студентів із типологією мов світу, формування системи знань про чинники (внутрішньомовні, політичні, економічні, культурні та ін.), історію й сучасний стан їхньої територіальної диференціації та дистрибуції, дослідження загальномовних та регіональних атласів мов світу.
Завдання дисципліни: вивчення загальної теорії лінгвогеографії та ареальної лінгвістики, одержання знань про зони вібрацій (змішаності та перехідності) на зіткненні мовних і діалектних ареалів, оволодіння навичками застосування сучасних наукових підходів і методів лінгвогеографічних досліджень, формування навичок самостійної інтерпретації карт загальномовних і регіональних лінгвістичних атласів з метою виявлення динамічних і статичних мовних рис.

Міжнародна політекономія

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити; Д.П. Єфремов, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є формування у студентів теоретичного бачення особливостей перебігу політики на міжнародному економічному рівні. В фокусі уваги перебуває міжнародний обмін (торгівля), що породжує конкуренцію, в результаті якої з'являються переможці та переможені як на національному, так і на міжнародному рівні. Механізми впливу тих і інших на поточну державну політику, націлені на посилення існуючих практик або ж відмову від них, є об'єктом уваги в рамках даного курсу. В результаті вивчення «Міжнародної політичної економії» студенти отримають уявлення про особливості формування цілей внутрішньої та зовнішньої політики (торговельної, курсової, фінансової, корпоративної тощо), яку

переслідують уряди, та їх можливих наслідків. Також присвячено увагу впливу транзакцій на наднаціональному рівні, що накладають свій відбиток на поведінку національних груп інтересів та стейкхолдерів, реакція яких змінює поточну політичну динаміку

Практикум з розвідки відкритих даних

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Р.Ю. Осадчук, старший викладач

‘Фейкові новини,’ ‘дезінформація’ та ‘маніпуляції’ стали частиною словника медіа, соціальних мереж та публічних осіб. Ці речі впливають на нас щодня, і для того, щоб зрозуміти яким чином це працює і як захистись від таких впливів на цьому курсі ми зосередимось на маніпуляціях даними і як доносити правдиву інформацію; дамо визначення ‘інформаційному безладу’ та типам неправдивої інформації; розглянемо відкриті дані і їхні особливості; напрацюємо базу інструментів та підходів для верифікації інформації у соціальних мережах і поза ними; визначатимемо надійність електронних джерел та фото/відео матеріалів; розглянемо кейси розповсюдження дезінформації на різних платформах і методи ефективної комунікації матеріалів.
Метою курсу є ознайомлення з основами відкритих даних і їхнього використання для верифікації інформації. Завдання вивчення дисципліни: формування навичок використання відкритих інструментів для критичного аналізу даних і інформації; розуміння основних підходів та природи сучасної дезінформації; оволодіння навичками та знаннями для ефективного спростування або підтвердження наявних даних або інформації; розуміння як обґрунтувати власну позицію поза рамками маніпуляції.
Після проходження курсу Ви зможете:
- Ідентифікувати маніпулятивну інформацію у Вашій інформаційній дієті;
- Робити власні дослідження дезінформації в мережі та ідентифікувати акторів, які стоять за нею;
- Використовувати відкриті дані для аналізу джерел, інформаційних повідомлень та соціальних мереж;
- Верифікувати фото та відео матеріали;
- Перевіряти надійність джерела та його зв’язків з іншими сайтами та акторами;
- Збирати і надавати надійну та перевірену інформацію;
- Класифікувати неправдиву інформацію і відмовитись від використання терміну ‘фейкові новини;’
- Розуміти і демонструвати розповсюдження дезінформації.

Публічне мовлення в міжнародній практиці (англійською мовою)

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.І. Балацька, кандидат педагогічних наук, доцент

This course is for the students who want to improve their public speaking. The program provides practical tasks that will lead you through all the stages of speech writing and preparation. During the course you will: increase your level of English and learn to choose the topic of the speech so that it is interesting both for you and your audience; write a structured speech that is easy to follow; learn to choose the language and stylistic means to hold the listeners’ attention and make them understand and remember you; and work on your voice and body language.

Регіональні студії: країни Латинської Америки

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Г.Г. Тараненко, кандидат політичних наук., старший викладач

Мета курсу - надати знання з регіональних студій країн Латинської Америки, поглибити знання щодо історико-культурного, соціально-політичного, економічного та екологічного розвитку регіону, проаналізувати підходи до визначення регіону (географічні, культурні, політичні парадигми), проаналізувати політико-економічні особливості розвитку субрегіону Південної Америки, Центральної Америки, Андського і Карибського субрегіонів, простежити тенденції міжнародної інтеграції у Латинській Америці та взаємодії держав регіону з іншими акторами світової політики. Серед цілей курсу можна виокремити вивчення ключових підходів до визначення регіону і специфіку регіональних студій, вивчення історичних, соціальних, політичних, економічних та безпекових особливостей розвитку регіону, вивчення особливостей формування субрегіонів у Латинській Америці, визначення напрямків економічної, політичної та військової інтеграції у регіоні, розгляд ключових міжнародних організацій регіону Латинської Америки, визначення поняття регіонального лідерства та простеження тенденцій формування регіональних лідерів у Латинській Америці, аналіз засобів підвищення конкурентоспроможності регіону на міжнародній арені. У межах курсу розглядатимуться такі аспекти, як підходи до визначення регіону Латинської Америки, особливості економічного розвитку регіону Латинської Америки, особливості розвитку регіону Південної Америки і Андського субрегіону, особливості розвитку субрегіону Центральної Америки, особливості розвитку Карибського субрегіону, процеси міжнародної інтеграції у регіоні Латинської Америки, поняття

регіонального лідерства, відносини з США, актуальність проблем захисту навколишнього середовища, гарантування міжнародної безпеки у регіоні та засоби врегулювання регіональних конфліктів. Серед очікуваних результатів навчання можна зазначити уміння визначати ключові соціальні, політичні, економічні та безпекові особливості розвитку країн Латинської Америки, уміння аналізувати напрямки економічної, політичної та військової інтеграції у регіоні, уміння аналізувати поняття регіонального лідерства та тенденції формування регіональних лідерів у Латинській Америці.

Регіональні студії: Японія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Т.В. Сандрович, старший викладач

Завданням цього курсу є якомога ширше ознайомлення з сучасною міжнародною та геополітичною роллю Японію не лише у межах свого регіону, але й взагалі в системі сучасних міжнародних відносин і міжнародної політики. Курс орієнтований великою мірою на запрошених експертів з Японії, а також безпосередньо фахівців-японців, для того, щоб надати слухачам курсу найбільш актуальну інформацію про поточні питання і справи, актуальні в контексті Японії як регіонального та глобального актора.

Регіональні студії: Субсахарська Африка

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Ю.І. Олійник, кандидат політичних наук, старший викладач

Регіон Субсахарської Африки набуває все більше ролі на глобальній арені –як у економічній сфері, так і через політичне значення (особливо в геостратегічних регіонах на зразок Африканського рогу та узбережжя Червоного моря). У зв’язку з цим, а також через переорієнтацію експорту, Україна зацікавлена потребує аналізу сутнісних процесів регіону Субсахарської Африки в аспекті військово-політичного та економічного розвитку, розробки моделей реалізації українських інтересів в регіоні. Для цього необхідно сформувати коло дослідників, що володіють розумінням головних тенденцій регіону, та здатні їх операціоналізувати.
Навчальна дисципліна «Регіональні студії: Субсахарська Африка» розрахована на студентів бакалаврської програми «Міжнародні відносини» та спрямована на формування розуміння базових процесів суспільно-політичного розвитку регіону у студентів-міжнародників.

Сучасна світова пропаганда та спротив її впливу

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Р.Ю. Осадчук, старший викладач

На цьому курсі ми зосередимось на історії пропаганди і яким чином вона змінилась від найдавніших часів до наших днів; розглянемо культурну дипломатію та стратегічні комунікації; дамо визначення ‘інформаційному безладу’ та типам неправдивої інформації; зосередимось на базових маніпуляціях даних і статистики і спротиву ним; розглянемо відкриті дані і їхні можливості для спростування неправдивої, маніпулятивної чи підривної інформації; обговоримо ‘активні заходи’ і чому вони такі липкі; розглянемо життєвий цикл інформації і упередження, які впливають на її сприйняття; визначатимемо надійність електронних джерел; розглянемо методи ефективної комунікації матеріалів.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Гісем І.І., старший викладач

Навчальна практика покликана ознайомити студентство третього року навчання з низкою ключових навичок, потрібних для професійної діяльності майбутніх експертів із міжнародних відносин. У даному контексті передбачено набуття базисних практичних знань у таких сферах: ділове й, зокрема, дипломатичне листування; інші форми комунікації з установами та індивідами; документообіг і основи внутрішньої інституційної бюрократії; робота з інформацією, що стосується зовнішньо- й внутрішньополітичного аналізу; моніторинг ключових подій у світі; робота з матеріалами ЗМІ, пов'язаними з міжнародною проблематикою. Проходження практики має посприяти студентам у формуванні їхніх кар'єрних стратегій, відповідних отриманій освіті.

ФАКУЛЬТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І ПСИХОЛОГІЇ

053 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія та еволюція нервової системи

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити,

.Курс спрямований на вивчення анатомічної будови та основ функціонування нервової системи в цілому та її окремих частин. Розглянуто будову головного та спинного мозку, периферійної нервової системи та органів чуття. Приділено увагу локалізації функцій пізнання, руху, соматичної, зорової, слухової чутливості , основних мовних центрів в корі головного мозку. Висвітлено процеси формування нервової системи в онто- та філогенезі.

Вступ до спеціальності

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. О. Богданов, старший викладач

Мета курсу – ознайомити студента-першокурсника зі сферами та особливостями професійної роботи бакалавра психології, сформувати початкові вміння та навички інформаційно-аналітичної діяльності, розвивати професійне мислення та сприяти професійному самовизначенню.

Загальна психологія

1, 2, 2д, 3 семестри, 3, 4 год/тижд., 1 залік, 3 екзамени, 15 кредитів, В. М. Чернобровкін, професор, доктор психологічних наук

Загальна психологія є однією з фундаментальних навчальних дисциплін у системі підготовки фахівців психологічних спеціальностей. Курс складається з шести розділів: «вступ до психології», «Психіка й поведінка», «Сенсорно-перцептивні процеси», «Атенційно-мнемічні процеси», «Мислення й мовлення», «Уява». Курс загальної психології передбачає викладення основних уявлень про предмет, методи й завдання психології, її місце серед інших наук про людину, про її базові категорії й поняття, про ключові проблеми й шляхи їхнього вирішення. особливу увагу приділено темам, пов'язаним із проблематикою предмета психології, розвитком психіки, проблематикою психічних процесів та явищ, психологією особистості.

Практикум із загальної психології

1, 2, 2д семестри, 2–4 год/тижд., 3 заліки, 9 кредитів, О.В.Яковенко, старший викладач

Вивчаються класичні принципи і методи психологічної роботи та основні психофізичні методи як основа психологічних вимірювань. Курс формує вміння здійснювати різні вимірювальні процедури, планувати експеримент, застосовувати класичні методи психологічної роботи в дослідницькій діяльності.

Основи біології та генетики людини

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Т.В. Пасічник, старший викладач, кандидат біологічних наук.

В курсі в систематичній формі представлено загальнобіологічні узагальнення про особливості будови і функціонування організму людини, спадковість та мінливість, регуляторні механізми, процеси розмноження, ембріогенезу, еволюції.

Антропологія

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Мета курсу – ознайомити студентів з основами знань про мінливість фізичного типу людини, протенденції расової, екологічної, конституціональної диференціації. особливу увагу надано мінливості біологічних властивостей людини в процесі зростання, розвитку і старіння організму.

Психофізіологія

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Я.Ю. Каплуненко. Старший викладач, кандидат психологічних наук.

Мета дисципліни полягає у вивченні фізіологічних закономірностей та механізмів психічної діяльності та поведінки людини, в оволодінні сучасними і перспективними напрямами психофізіологічних розробок і досліджень з питань діагностики, професійного відбору, психофізіологічного супроводження навчальної і виробничої діяльності, форм і методів психофізіологічного забезпечення діяльності

Вікова психологія

2д,3 семестри, 4, 4 год/тижд., 1залік, 1 екзамен, 9 кредитів,

Мета курсу полягає у засвоєнні студентами знань щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини в онтогенезі; зарубіжних і вітчизняних теорій психічного розвитку людини; поняття психологічного віку та проблем вікової періодизації в психології; особливостей психічного розвитку людини в періоди дитинства, дорослішання та дорослості; норми розвитку та відхилень від вікової норми; природи та психологічної сутності вікових криз; особливостей соціальної ситуації розвитку, провідної діяльності тановоутворень у психічному розвитку дітей різного віку; особливостей проведення психологічних досліджень з проблем вікового розвитку людини. основні компетентності, що розвиває курс, полягають у: знаннях про загальні закономірності психічного розвитку людини в онтогенезі, зарубіжні та вітчизняні теорії психічного розвитку в періоди дитинства, дорослішання та дорослості, проблему вікової періодизації психічного розвитку та варіанти її розв'язання у психології, критерії і показники психічного розвитку та становлення особистості в різні періоди дитинства й дорослості; уміннях організовувати і проводити психологічні дослідження у галузі вікової психології, використовувати психодіагностичні методи з метою вивчення особливостей психічного розвитку дітей різного віку.

Зоопсихологія та порівняльна психологія

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на вивчення особливостей формування психічних процесів у тварин в онтогенезі, походження психіки та її розвиток у ході еволюції, а також розуміння біологічних передумов людської свідомості. Мета курсу: формування у студентів теоретико-методологічної основи для поглибленого розуміння психології людини. Завдання курсу: розвивати у майбутніх психологів уявлення про фізіологічні засади поведінки тварин та людини; основні властивості психічної діяльності тварин; основні форми поведінки тварин; еволюцію психіки і поведінки тварин; основні передумови і фактори виникнення людської свідомості; розвиток психіки та поведінки тварин і людини в онтогенезі; розкрити засоби та напрями аналізу та прогнозування поведінки тварин у різних умовах її життєдіяльності.

Курсова робота

4д,6д семестр, захист тези, 6 кредитів

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

Диференціальна психологія

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Айвазян Л.Ю. т, кандидат психологічних наук, ст..викладач

Є нормативною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки фахівців за спеціальністю «психологія» в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Змістові розділи дисципліни формують системне уявлення про сутність індивідуально-типологічних варіантів розвитку і поведінки людини, інформують студентів про роль природних і соціальних факторів у варіативності поведінки і діяльності. вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами наступного змісту умінь: синтезувати накопичені знання у психології з метою їх практичного застосування при розробці психолого-педагогічних інновацій; бачити варіативність розвитку людини в рамках нормативних варіантів; досліджувати особливості індивідуально-психологічних властивостей особистості; враховувати вплив індивідуально типологічних факторів на засвоєння різних освітніх програм.

Педагогічна психологія

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити.

Дисципліна вивчає методологічні і теоретичні основи педагогічної психології, її історію, закономірності і динаміку психічного розвитку та формування особистості, психологічні основи учіння і навчання, методи педагогічного управління цими процесами.

Соціальна психологія

4, 4д семестри, 3, 4 год/тижд., 1 екзамен, 1 залік, 7 кредитів, В.М. Поліщук, професор, доктор психологічних наук,

Курс вивчає психологічні особливості соціального життя особистості. Зміни поведінки та діяльності особистості в умовах великих і малих соціальних груп. Спілкування та соціальна взаємодія, сприймання людьми одне одного. Психологія виникнення спільнот і процеси їхнього розвитку і функціонування.

Математичні методи в психології

5семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Змістові дисципліни дають уявлення про застосування інформаційних технологій, засобів та методів обробки інформації, що дозволяє на практиці засвоїти способи побудови реальних баз даних в різних сферах діяльності психологів та сучасні можливості презентації результатів психологічних досліджень. Вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами наступного змісту умінь: застосовувати математичний апарат в процесі проведення наукового дослідження у різних галузях психології; здійснювати статистичний аналіз та узагальнення соціально-психологічної інформації, забезпечувати формування науково обґрунтованих висновків та пропозицій; готувати аналітичні та статистичні матеріали для доповідей, звітів, статей, тощо;використовувати у соціальній практиці психологічні технології та методики математичної обробкипсихологічного дослідження, виділяти і оцінювати з їх допомогою соціальні, політичні, культурні, вихідні складові соціально-психологічних явищ. Формувати мету, конкретнізавдання та програмидослідження; створюватиемпіричну базу та банки даних; формулювати та

перевірятигіпотезидосліджень, аналізуватисутністьпсихічнихпроцесіввзалежностівідфакторів, що на них впливають.

Патопсихологія

5 семестр, 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити; І.М. Бушай, проф., доктор психологічних наук

Курс «Патопсихологія» вивчає проблеми типології порушень психічних процесів, властивостей та станів при різних видах патології людини. До структури курсу входить вивчення базових категорій теоретичного апарату,принципів використання експериментально-психологічних методів з метою клінічної діагностики порушень сприймання, довільних рухів та дій, мови та пам'яті, патології мислення, емоційно-вольової сфери, свідомості та самосвідомості, особистості та її змін і аномалій. Навчальна програма призначена для підготовки психологів з метою навчити діагностиці в психоневрологічних закладах, здійсненню контролю за динамікою хворобливих станів, підготовити до участі в розв'язанні практичних завдань психіатричної клініки. В процесі вивчення дисципліни студенти оволодівають теоретико-методологічними та прикладними аспектами патопсихології у зв'язку із сучасними досягненнями психологічної науки в галузі психотерапевтичної допомоги, дослідженнями в сфері вивчення особистості, вимогами до сучасного фахівцяпсихолога.

Психодіагностика

5 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів;

Предметом вивчення навчальної дисципліни є знання про специфіку та закономірності винесення валідних і надійних суджень, за допомогою яких здійснюється кваліфікація рівня і особливостей психіки людини та психічного розвитку учнів початкової ланки освіти.

Психологія особистості

5 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів; Л.В. Копець, доцент кандидат психологічних наук

Особистість. Індивід. Індивідуальність. Багатозначність підходів до вивчення особистості. Емпірична та психологічна характеристика особистості. Структура особистості в контексті різних підходів. Процеси особистості. Психологічні утворення особистості. Психологічні відмінності особистості та індивідуальності. Психологічні утворення індивідуальності. Принципи вивчення особистості. Ідеографічний та номотетичний підходи. Феномен персоналізації особистості.

Експериментальна психологія

6 семестр, 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити; Поліщук С.М. к.п. психологічних наук, доценкт

Метою вивчення курсу „Експериментальна психологія" є оволодіння знаннями щодо основпланування, організації та проведення експериментального психологічного дослідження, набуття умінь та навичок сумісної діяльності з досліджуваними в різних типах експериментальних ситуацій, а також обробки, аналізу та узагальнення одержаних в ході досліджень даних. Засвоєння курсу збагачує студентів теоретичними знаннями з історії становлення та сучасного стану розвитку експериментальної психології; принципів організації та проведення психологічних експериментів; методів статистичної обробки даних дослідження; вимог щодо підготовки та написання наукового звіту за результатами психологічного експерименту. Також студент має змогу застосовувати отримані знання в практичній діяльності, а саме: розробляти програму і методику психологічного експерименту; проводити математико-статистичну обробку даних та якісний аналіз результатів дослідження; оформляти результати дослідження у вигляді наукового звіту.

Клінічна психологія

6,7 семестри, 2,6 год./тижд., залік,екзамен 7 кредитів;

Курс відповідає навчальному плану підготовки бакалаврів за напрямом підготовки «Психологія». Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах до загальної та патопсихології, а також до класифікації, діагностиці, перебігу та лікуванню психічних захворювань, набуття практичних умінь і навичок у застосуванні методів клінічно-психологічної діагностики. Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками.

Організаційна психологія

6 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів; А.Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Організаційна психологія. Мета курсу полягає у наданні студентам знань щодо загальних основ психології організацій та групи як об'єкта управління і основи організації; соціально-психологічної структури організації; передумов та кроків створення організації; типів організаційних структур та життєвого циклу організації; змісту, структури та психологічних компонентів управління в організаціях; організації ефективної комунікації в організаціях; клімату організації та корпоративної культури; підбор, розстановки, оцінки та атестації кадрів; формування ефективної роботи команди; психологічних аспектів індивідуальної кар'єри та формування іміджу керівника; психологічного забезпечення впровадження інновацій в організаціях; попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях. Основні компетентності, що розвиває курс, полягають у знаннях: змісту та психологічних особливостей, структури та основних складових організації; основних чинників становлення сприятливого клімату в колективі; закономірностей ефективної комунікації в організації; основних напрямків управління конфліктами в організації; методів дослідження психологічних аспектів управління персоналом; уміннях: володіти методами організації та проведення комплексних психологічних досліджень у виробничо-управлінській сфері; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління в організаціях; діагностувати типові проблемні ситуації на індивідуальному рівні, рівні виробничого колективу, організації; застосовувати та адаптувати методи соціометрії, референтометрії, експертних оцінок та ін.; забезпечувати консультативну роботу з керівниками, виробничими колективами, організаціями; надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; прогнозувати використання резервів розвитку персоналу організації; вміти проводити управлінське консультування; консультувати керівників та відповідальних працівників установ з питань використання нових соціальних технологій, моделювання соціальних процесів з метою ефективної організації виробничої діяльності, поліпшення соціальних умов життєдіяльності організації.

Педагогіка

6д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити; М.О.Голубєва, доцент кандидат педагогічних наук.

Педагогіка - це наука, яка вивчає і має на меті удосконалити процеси навчання, виховання та розвитку людини. Особливістю педагогіки є те, що вона не є наукою самодостатньою, зосередженою на собі самій, як це характерно для інших наук — природознавчих чи гуманітарних. Так само як і медицина, агрономія, юриспруденція чи наука управління, педагогіка спрямовує свої зусилля на покращення потрібної для суспільства форми діяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психосоматики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. О. Богданов, старший викладач

У курсі висвітлено основи психосоматики, напряму, що вивчає закономірності зв'язку тілесного тадушевного життя людини, представлені сучасні розробки в галузі психотерапевтичної допомоги людині. Всі теми подано в ракурсі особистісного росту та удосконалення людини, підвищення її психологічної компетентності, формування цілісного сприймання себе та довколишнього світу.

Психологія соціального впливу та успіху

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. М. Брик, старший викладач

Дисципліна спрямована на забезпечення психологічної компетентності з проблем соціального впливу та успіху у всій різноманітності їхніх виявлень у міжособистісній, внутрішньогруповій та міжгруповій взаємодії, в сферах особистісного та ділового спілкування, а також на практичне оволодіння засобами, техніками та практичними навичками соціального впливу для вибору та розробки власної моделі поведінки з метою досягнення соціального успіху. Курс у досить стислій і насиченій формі відображає масив теоретичних та практичних знань, накопичених психологією соціального впливу як наукою. Курс орієнтований на формування гармонійного світогляду сучасної освіченої людини незалежно від сфери її професійної діяльності. Може бути корисний всім, хто цікавиться кваліфікованим аналізом феноменів успіху та соціальнопсихологічного впливу, розширенням здатності впливати та протистояти небажаному соціальному впливу, а також здатності формувати власні алгоритми досягнення соціального та особистого успіху.

Психологія управління

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Я. Боднар, кандидат психологічних наук, доцент

Висвітлюються закономірності психологічних стосунків і поведінки людей в організації, психологічні закономірності управлінської діяльності. Мета курсу – навчити студентів здійснювати психологічний аналіз особистості та міжособистісних взаємин у групах, визначати засоби оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Психологія переговорів в конфліктах

3 семестр, 2 год/тижд., залік, А.М. Гірник професор, кандидат філософських наук

Курс має на меті навчити студента основним засадам підготовки і проведенню переговорів. Розглядаються різні підходи до переговорів, переговори як боротьба позицій, як процес вирішення проблем, культурні відмінності переговорників і вплив контексту на особливості переговорів. Для ілюстрації теоретичних положень широко використовуються відео фрагменти за темою. Практичні заняття проводяться у формі тренінгу вмінь.

Основи конфліктології

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. М. Гірник, кандидат філософських наук, професор

Розуміння себе та тих, хто навколо, знання типології, структури та динаміки конфліктів, психологічні вправи, розігрування ситуацій та їх груповий аналіз. Практичні заняття побудовані у формі соціальнопсихологічного тренінгу

Психологія інтелекту

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Яковенко, старший викладач

Курс визначає сутність, закономірності та фактори формування і динаміки розвитку інтелекту, характеризуючи особливості і діапазон загальних та індивідуальних здібностей особистості: обдарованості, майстерності, творчості, талановитості, які потенційно властиві кожному. Запропонований курс розглядає соціокультурний, особистісний і нейрофізіологічний чинники формування та функціонування інтелекту як здібності особистості до пізнання і вирішення будь-яких проблем, зумовлюючи успішну життєдіяльність людини.

Психологія криз

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Яковенко, старший викладач

Основні напрями дослідження і теорії кризових станів у сучасній зарубіжній та вітчизняній психології. Типологія, індивідуальні фактори, динаміка в онтогенезі. відомості про засоби діагностики і корекції кризових станів особистості.

Перша психологічна та домедична допомога

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити А.М. Гірник професор, кандидат філософських наук

Практично орієнтований курс навчає надавати першу допомогу у надзвичайних ситуаціях. Курс передбачає опанування серцево-легеневої реанімації на манекені. Широко використана емонстрація фрагментів відеофільмів за темою перша домедична допомога. Опанування навичок першої психологічної та домедичної допомоги здійснюється в процесі виконання вправ та моделювання кризових ситуацій.

Вступ до медіації

5семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; А.М. Гірник професор, кандидат філософських наук

Метою дисципліни "Вступ до медіації" є ознайомлення студентів з психологічною та юридичною специфікою медіаційного процесу, тактикою його проведення, особливостями застосування різних прийомів і технологій; навчити їх вирішувати проблемні та конфліктні ситуації шляхом перемовин, конструктивно.

Практикум з медіації

5семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; А.М. Гірник професор, кандидат філософських наук

Метою курсу є ознайомлення з механізмами, феноменами та закономірностями міжособистісної конфліктної взаємодії, а також набуття базових умінь і навичок медіації.

Планом передбачені лекційні, семінарські і практичні заняття, проходження практики проведення медіації з реальними клієнтами , а також написання контрольної роботи. На лекціях планується демонстрація відеоматеріалів за темою занять, застосування елементів тренінгу та організація дискусії, а практичні заняття будуть проведені у формі психологічного тренінгу.

Психологія сім'ї

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Яковенко, старший викладач

Основні поняття про функції та стадії розвитку сім'ї, типи подружніх стосунків, якість шлюбу, рівнісумісності подружжя, типи порушень, функціонування сім'ї, методи діагностики та корекції сімейних стосунків.

Етнопсихологія

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; О.В. Яковенко, старший викладач

Етнопсихологія як галузь соціально-психологічних знань, наука про психічні властивості етносу. Зв'язок етнопсихології з іншими науками. Основні категорії та поняття етнопсихології. Предмет та об'єкт етнопсихології як науки. Методологічні принципи етнічної психології. Сутність та структура етнопсихології. Основні напрями організації дослідження в етнопсихології. Класифікація методів дослідження в етнопсихології. Метод спостереження, експерименту, анкетне опитування, інтерв'ю, дослідження етнічних стереотипів шляхом „підбору рис", довільного описування", діагностичних тестів, асоціативного опитування. Функціональна роль етнопсихології в суспільстві.

Основи психотерапевтичного впливу

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах психологічного впливу під час консультативної, колекційної та психотерапевтичної взаємодії із клієнтами. Надати повну картину існуючих методів та методик в їх практичному застосуванні.Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками. До них ми відносимо такі: вивчення основних сфер використання технологій психотерапевтичного впливу; розгляд основних методів психотерапевтичного впливу; правила та стандарти використання окремих методів та методик; сучасні методи психотерапевтичного впливу; клієнт та особливості його особистості в розрізі психотерапевтичного впливу.

Психологія музики

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; Л.В. Копець, доцент, кандидат психологічних наук

В курсі вивчаються психологічні аспекти музики, закономірності створення, виконання та психологічного сприйняття музики, її впливу на різні структурні компоненти людської психіки, психологія музичної обдарованості, аналізуються проблеми виховання та навчання в сфері музичної діяльності. Всі проблеми вивчаються в контексті вивчення психічної діяльності особистості, її естетичних потреб та творчих проявів.

Психологія ігрової діяльності

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; Л.В. Копець, доцент, кандидат психологічних наук

В курсі вивчається проблема ігрової діяльності в психології, феноменологія та психологічні теорії гри, аналізується значення гри для психічного розвитку та формування особистості дитини та дорослих, розкриваються характеристики, критерії та ріні гри, різноманіття психологічних ігрових технологій в професійній діяльності психолога (розвивальні ігри, освітні ігри, корекційні ігри, рольові ігри, ігри-драми, проектні та ділові ігри, мислетворчі ігри, організаційні ігри, великі та малі ігри).

Психологічна реабілітація

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; В.М. Чернобровкін професор, доктор психологічних наук

Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах до психологічної реабілітації, загальній структурі проведення психореабілітаційної роботи, етапи роботи та основних методах. Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками. До них ми відносимо такі: вивчення основних сфер використання психологічної реабілітації та основних напрямків психологічної реабілітації; принципів проведення психологічної реабілітації та основних методів психологічної реабілітації з урахуванням сучасних досягнень в галузі психологічної науки та суміжних з нею наук.

Психологія свободи

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, В.А. Чернобровкіна, доцент, доктор психологічних наук

Метою курсу є засвоєння студентами знань щодо психологічних феноменів та процесів, пов’язаних з питаннями свободи, автономії, самодетермінації особистості. Розглядаються такі поняття як «свобода від» та «свобода для» та психологічні процеси й феномени, пов’язані з ними. Смислові акценти у змісті навчального матеріалу поставлені на користь розгляду особистісного, тобто внутріньопсихічного виміру свободи. Пвісля вивчення курсу студенти повинні орієнтуватися в основних положеннях персонологічних теорій щодо питань свободи і автономії

особистості; знати основні теорії само детермінації особистості; знати поняття внутрішнього / зовнішнього локусу каузальності та локусу контролю; орієнтуватися в прикладних та практичних питаннях психології свободи (у контексті освіти і навчання, розвитку і виховання автономної особистості, психологічної (психотерапевтичної) допомоги людині, питань адикцій та залежностей); вміти використовувати психодіагностичні методики вимірювання феноменів самодетермінації та автономії.

Психологія травми

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; В.А. Чернобровкіна, доцент, доктор психологічних наук

Вивчає психологічні проблем людини, що призводять до виникнення психологічних травм. Значна увага приділяється виявленню, психологічному аналізу та класифікації різноманітних психічних феноменів, що виникають у жертв екстремальних подій. Досліджуються різноманітні негативні психічні стани, що виникають унаслідок впливу екстремальних факторів: стрес, фрустрація, кризи, деривація, конфлікт. Також значна увага акцентується на конструктивних та деструктивних шляхах подолання психотравмуючих ситуацій.

Технології психокорекційного впливу

6д семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Це сукупність знань про способи і засоби проведення психокорекційного процесу. Психокорекційнийпроцес- складна система, що включає в себе як стратегічні, так і тактичні задачі. В тактичні задачі входить розробка методів і психокорекційних технік, форма проведення корекційної роботи, підбір і комплектування груп, тривалість і режим занять. Модель корекції основана на організації конкретних психокорекційних впливів з використанням різних методів: ігротерапії, сімейної терапії, психорегулюючих тренувань. Індивідуальна модель корекції орієнтована на корекцію різних порушень в дитини чи підлітка з врахуванням його індивідуально-типологічних, психологічнихособливостей. Це досягається в процесі створення індивідуальних психокорекційних програм, спрямованих на корекцію наявних недоліків з врахуванням індивідуальних факторів. Загальна модель психокорекції орієнтована на профілактичну роботу

з дитиною, типова модель – на оптимізацію, стимулювання психічного розвитку, а індивідуальна модель – на корекцію недоліків в розвитку дитини з врахуванням індивідуально-психологічних особливостей.

Кіберпсихологія

6д семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

В курсі вивчаються особливості психічної діяльності та поведінки особистості в сучасному Інтернет-просторі (саморозкриття, особисті стосунки, онлайн- спільноти, професійне спілкування). Курс знайомить з методами дослідження особистості та діяльністю психологів в Інтернет просторі. Студенти психологи розвиватимуть навички використання комп'ютерних технологій у своєму житті та майбутній професійній діяльності

Cyberpsychology

Атестація

Кваліфікаційний екзамен

8д семестр, 3 крдити.

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 053 Психологія проводиться у формі кваліфікаційного екзамену з психології й о кваліфікаційного екзамену з галузевої психології захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи відповідно до вимог освітньої програми

та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр психології». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 12 крд

Кваліфікаційна робота – самостійне наукове дослідження, яке має наукову новизну, практичне значення і виконане на актуальну тему. В ній студент має продемонструвати вміння визначати дизайн дослідження, використовувати понятєвий апарат сучасної психологічної науки; навички систематизації та узагальнення першоджерел з проблеми, добору якісних та кількісних методів проведення психологічного дослідження відповідно до його мети та завдань, планувати його етапи, кількісно і якісно інтерпретувати його результати; готовність до самостійної професійної діяльності в умовах ринкової економіки.

229 ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

ОБОВ’ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова за професійним спрямуванням
1-2 триместр, 2 год/тижд., залік, іспит.

Курс спрямований на ознайомлення студентів з основами та засобами професійного спілкування, підвищення рівня їхньої мовної компетенції шляхом поглиблення знань про норми сучасної української мови, функціональні стилі, наукову термінологію, специфіку мовно-виражальних засобів української мови; формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних ситуаціях, під час професійного спілкування, створення документів з дотриманням мовного етикету; вироблення навичок редагування та аналізу фахових текстів; сприяння становленню національно свідомої особистості.

Англійська мова
1-2 триместр, 4 год/тижд., залік, іспит.

Програма курсу General English базується на комунікативному підході до навчання мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу - теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), вичерпно представлена в працях Холідея, Хаймса, Манбі, Брамфіта, Ріверо та інших. Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб ("needs analyses") і вироблення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Програма курсу передбачає системне і комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, теле- і відеоапаратури), а також інші методичні засоби та прийоми , що сприяють вирішенню проблем навчання усній мові та ситуативній мовленнєвій спрямованості.

Фізичне виховання
1-2 триместр, 2 год/тижд., залік.

Дисципліна "Фізичне виховання" відноситься до нормативної частини навчальних планів студентів І р.н. бакалаврських освітніх програм всіх галузей знань та спеціальностей. Мета вивчення дисципліни - формування у студентів мотивації до фізичного самовдосконалення та здорового способу життя.

Вища математика
1 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Базова математична дисципліна. Містить основи векторної алгебри, аналітичної геометрії та диференціального числення, основи інтегрального числення, теорію степеневих рядів та рядів Фур`є, поняття про диференційні рівняння. Має на меті засвоєння студентами основних математичних методів,

необхідних для вивчення біології, екології, математичної статистики, математичного моделювання, а також спеціальних курсів з предметних областей.

Вступ до громадського здоров'я
1 триместр, 3 год/тижд., іспит.

Навчальна дисципліна "Вступ до громадського здоров'я" є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньої програми "Громадське здоров'я" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Курс розроблено таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базовій термінології, розуміти історичні передумови розвитку громадського здоров'я, причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та здоров'ям, взаємозв'язок громадського та індивідуального здоров'я, знати та розуміти міждисциплінарність організації системи громадського здоров'я в Україні та світі, орієнтуватися в політиках громадського здоров'я, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері громадського здоров'я. Це створює ґрунт для розуміння надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації. Цей курс також призначений для стимулювання інтересу студентів до інших курсів і програм громадського здоров'я.

Теорія імовірності і математична статистика
2 триместр, 4 год/тижд., залік.

Основи теорії ймовірності та математичної статистики і їхнє застосування в розв’язуванні задач, побудові та використанні математичних моделей, обробці експериментальних даних. Ймовірності випадкових подій, випадкові величини, їхні властивості та характеристики. Описова статистика, теорія оцінювання параметрів і перевірки гіпотез. Початкові навички роботи зі статистичним пакетом Statistica.

Вступ до наукового мислення
2 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Вступ до наукового мислення - це фундаментальний курс, розроблений для студентів, які здобувають ступінь бакалавра в галузі громадського здоров'я. Курс має на меті ознайомити студентів з основними принципами та методологіями наукового мислення та дослідження. Студенти вивчатимуть природу наукового знання, науковий метод та роль критичного мислення в оцінці наукових доказів. Акцент буде зроблено на розвитку здатності аналізувати та інтерпретувати результати досліджень, враховувати етичні міркування в наукових дослідженнях та застосовувати наукову аргументацію до питань громадського здоров'я. Завдяки лекціям, дискусіям та практичним вправам студенти покращать свої аналітичні навички та глибше усвідомлять важливість наукового мислення у вирішенні проблем громадського здоров'я.

Вступ до біостатистики
2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Курс розрахований на студентів бакалаврської програми "Громадське здоров'я". Зміст курсу включає розгляд основних понять статистичного аналізу та практичні приклади та розв'язування задач з метою закріплення теоретичного матеріалу. Викладання матеріалу відбувається з орієнтацією на сферу охорони здоров'я (переважно в частині вирішення практичних завдань та наведення прикладів). Курс не вимагає попереднього знання статистики або попереднього завершення курсу статистики.

Основи законодавства в сфері громадського здоров'я
2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Метою курсу є наблизити студентів до ключових правових питань сучасної системи охорони здоров'я. Проблематика соціальної справедливості, яку відстоює право, тісно пов'язана з діяльністю системи охорони здоров'я і, зокрема - громадського здоров'я, ніж будь-якої іншої. Курс охоплює конституційний та законодавчий рівні регламентації та механізми захисту прав людини в охороні здоров'я.

Анатомія та фізіологія людини
2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Це курс допоможе студентам дізнатися про всі основні системи організму, розвинути розуміння взаємозв'язків між структурами та функціями людського тіла. Студенти сформують термінологічний словник в даній царині. Дізнаються про механізми підтримки гомеостазу та вплив пошкоджень і захворювань на системи організму. Зрозуміють причино-наслідкові зв’язки дії різних факторів на людський організм.

Студенти аналізуватимуть, спостерігатимуть і матимуть практичний досвід, бачивши, як ці системи виглядають на реальному зразку.

Курс є базовою основою для інших курсів в ОП «Громадське здоров’я», зокрема: курсів зі сприяння здоров’ю, «Соціально-економічні детермінанти популяційного здоров’я», «Матеріально-екологічні

детермінанти популяційного здоров'я» та інших курсів, які потребують розуміння структури та взаємодії органів і систем людського організму.

Соціально-економічні детермінанти популяційного здоров'я
3 триместр, 2 год/тижд., іспит.

Метою курсу є формування навиків і знань щодо визначення соціально-економічних детермінант, розгляд теоретичних та практичних наслідків їх впливу на здоров'я населення та систему громадського здоров'я. До соціально-економічних детермінант відносяться соціо-економічний статус (освіта, дохід, зайнятість, фах), місце проживання, харчування, система охорони здоров'я, соціальний контекст.

Студенти ознайомляться з основними концепціями, відповідними рамками і керівними принципами щодо соціально-економічних детермінант, які можуть бути реалізовані на практиці, їх зв'язок із національними реаліями.

Матеріально-екологічні детермінанти популяційного здоров'я
4 триместр, 2 год/тижд., іспит.

Розуміння здоров'я на популяційному рівні – це підхід, спрямований на покращення здоров'я всього населення, виявлення відмінностей у наслідках для здоров'я та визначення ефективних стратегій для зменшення або усунення несправедливості. Курс надає студентам основу для розуміння ключових матеріальних та екологічних факторів, які впливають на здоров'я людини. Обговорюються джерела проблем, такі як смертність через фактори матеріального та навколишнього середовища, забруднення повітря та зміни клімату, відповідне законодавство та втручання, що використовуються для запобігання та контролю.

Метою цього курсу є надати студентам розуміння: 1) того, як визначається та вимірюється популяційне та громадське здоров'я; 2) детермінанти здоров'я населення.

Організація системи охорони здоров'я
3 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Метою даного курсу є знайомство з базовою термінологією щодо організації систем охорони здоров'я (СОЗ), тенденціями історичного розвитку СОЗ, загальне розуміння впливу політичних, економічних, контекстуальних та історичних впливів на формування системи охорони здоров'я, формування вмінь та навиків щодо ідентифікації з урахуванням різних критеріїв особливостей діяльності національних СОЗ, розуміння ключових принципів організації СОЗ, визначення цілей та завдань, проблем СОЗ на глобальному та національному рівнях. Основний акцент ставиться на поєднанні теоретичних та практичних навиків з використанням у навчальному процесі інтерактивних методів навчання (дискусії, групові роботи, рольові ігри, кейс-методи та інші форми активного навчання).

Економіка та фінансування системи охорони здоров'я
4 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Метою даного курсу є знайомство з базовою термінологією щодо фінансування системи охорони здоров'я, основними економічними законами, теорією та методами економіки охорони здоров'я і медичного страхування, вивчення найактуальніших проблем у фінансуванні постачальників медичних послуг. Ставиться акцент на розумінні яким чином засади економічної теорії та методи застосовуються в секторі охорони здоров'я; як фінансуються медичні послуги в різних системах охорони здоров'я, теорії та практики медичного страхування, природи конкуренції в охороні здоров'я; ефективності в охороні здоров'я та медичному обслуговуванні.

Англійська мова (за професійним спрямуванням)
3-4 триместр, 4 год/тижд., залік, іспит.

"English for Professional Needs" is a new type of educational programmes aimed at developing language skills for professional needs. The programme consolidates the knowledge acquired within General English Course and helps students to expand professional vocabulary and improve skills: speaking, writing, reading and listening, which are neccessary for their qualification. "English for Professioal Needs" is intended to facilitate students to master their academic approaches to analytical reading of special texts, summary writing, essay writing, group discussions, debates and presentations as well as note-taking, listening for gist and listening for details. The programme is designed to develop critical thinking and to prepare students for further successful studies on ESP and Master's programmes.

Біологія з мікробілогією та вірусологією
1-2 триместр, 4 год/тижд., залік, іспит.

Біологія є сучасною дисципліною, що стрімко розвивається. В курсі розглядаються процеси дозародкового, зародкового та післязародкового розвитку організму, детермінації та диференціювання клітин, гісто- та органогенезу та механізми їх регуляції. Розглядаються методи допоміжних репродуктивних технологій та виклики, зумовлені широким використанням цих методів. Приділено увагу зовнішнім чинникам, що впливають на процеси онтогенезу, в тому числі, тератогенним факторам. Розглянуто процеси регенерації тканин та органів та перспективи застосування напрацьованих технологій в медицині.

Розглядається місце мікроорганізмів у системі живих істот, сучасні досягнення у вивченні морфології, цитології, фізіології, біохімії, генетики та екології мікроорганізмів. Представлено новітні принципи систематики, класифікації та ідентифікації мікроорганізмів, висвітлюються найважливіші властивості мікроорганізмів, формується уявлення щодо основних фізіологічних груп мікроорганізмів та їхнього значення у біогеохімічних процесах, біотехнологічних процесах, господарській діяльності людини та медицині.

Розвиток вчення про віруси. Місце вірусів в живій природі. Загальні методи вивчення вірусів. Морфологія, морфогенез та біофізичні властивості вірусів. Принципи класифікації та номенклатури вірусів. Особливості репродукції вірусів. Патогенез вірусних інфекцій та противірусний імунітет.

Вступ до епідеміології

3-4 триместр, 2 год/тижд., залік, іспит.

Метою цього курсу є познайомити майбутніх фахівців з громадського здоров'я з епідеміологією - наукою про дослідження поширеності, закономірностей розподілу захворювань і факторів, що сприяють або запобігають виникненню захворювань або інших станів здоров'я, та контроль їх. Основний акцент курсу є на опануванні методології дослідження перерахованих вище явищ для подальшого грамотного і самостійного пошуку, критичної оцінки та використання доказової бази (результатів досліджень) у галузі громадського здоров'я.

Курсова робота

6 триместр, теза.

Курсова робота має досліджувати проблемне питання, результати її мають елементи наукової та практичної новизни. Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки). Основна мета виконання курсової роботи — глибоко й творчо вивчити одне з конкретних питань теорії і практики певної дисципліни, оволодіти методами наукового дослідження.

Основи загальної екології

2 триместр, 2 год/тижд., іспит.

На заняттях з основ загальної екології студенти набудуть знань та формувань практичних навичок, необхідних для розуміння загальних засад екологічної науки, її структури та історичного розвитку, методів екології, основних законів, принципів і правил. Засвоєння знань щодо впливу екологічних чинників на живі організми, особливостей пристосувань рослин і тварин до різних умов існування на нашій планеті, реакції біосистем різних рівнів інтеграції на дію екологічних чинників, принципів структурно-функціональної організації екосистем і біосфери, їхніх змін у просторі й часі.

Вступ до цифрової охорони здоров’я

4д триместр, 4 год/тижд., залік.

Дисципліна «Вступ до цифрової охорони здоров'я» призначена для студентів бакалаврської програми «Громадське здоров’я» та інших бакалаврських програм. Курс надає базові знання про роль та вплив цифрових технологій на сферу охорони здоров'я та їх значення для фахівців різних галузей.

Студенти ознайомляться з ключовими поняттями цифрової охорони здоров'я, такими як електронні медичні картки, телемедицина, мобільні додатки для здоров'я, носимі пристрої, великі дані, штучний інтелект та інтернет речей. Буде розглянуто потенційні переваги та виклики впровадження цих технологій для покращення якості, доступності, ефективності послуг охорони здоров'я та промоції здорового способу життя. Курс також охоплює етичні, правові та соціальні аспекти використання цифрових технологій в охороні здоров'я, включаючи питання конфіденційності, безпеки даних, цифрової нерівності та відповідального інноваційного розвитку.

План навчання за дисципліною враховуватиме світовий досвід розвитку цифрової охорони здоров’я та Рамку цифрової компетентності працівника охорони здоров’я в Україні.

Отримані знання та навички будуть корисними для студентів різних спеціальностей в умовах цифрової трансформації суспільства та зростання ролі технологій в усіх сферах життя.

Вступ до сприяння здоров’ю

4д триместр, 4 год/тижд., залік.

Цей курс створений для майбутніх фахівців у галузі сприяння здоров'ю, які будуть працювати у державних інституціях або на рівні громад. Учасники отримають навички, необхідні для розроблення та впровадження програм сприяння здоров'ю на рівні громад, а також в установах публічного сектору, з метою підвищення якості життя та здоров'я суспільства. Курс формує розуміння основних принципів здорового способу життя та інтервенцій для їх застосування в практичній діяльності. Він включає в себе вивчення ефективних стратегій здорового харчування, методів фізичної активності, запобігання вживання ПАР та психологічних підходів до забезпечення загального благополуччя. Здійснюється огляд концепцій і ресурсів сприяння здоров'ю, знайомство із основними етапами розвитку та специфікою цього напряму діяльності. Вивчаються визначальні моделі, на яких базуються програми зі сприяння здоров'ю, стратегії формування здорового способу життя та профілактика захворювань.

Основи демографії

4д триместр, 4 год/тижд., залік.

Цей курс має на меті ознайомити студентів із основними поняттями та інструментами для аналізу безперервного процесу оновлення населення протягом усього часу, а також із взаємозв'язками демографічної динаміки (народжуваності, смертності, міграції) та низки контекстуальних факторів (соціальних, економічних, політичних та ідеологічних).

Курс починається короткою історією того, як світ заселявся. Далі йде мультидисциплінарний підхід до «демографічних питань», взаємозв'язків статистичних структур населення та процесу їх постійного оновлення протягом часу. Основна частина курсу присвячена представленню основних методів опису та аналізу цих структур і демографічних процесів через піраміди населення, смертність, народжуваність і міграції. Решта курсу розглядає основні теорії та демографічні доктрини (такі як мальтузіанство та перехідний період), причини та наслідки (соціальні, економічні та політичні) демографічного розвитку та перспективи населення світу.

Якісні методи досліджень в громадському здоров'ї

6 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Цей курс розроблений для знайомства та опанування базовими навичками проведення якісних досліджень в сфері громадського здоров'я. Студенти дізнаються про діапазон якісний методів дослідження, ознайомляться із прикладами застосування цих методів у сфері громадського здоров'я та надбають ключові компетенції для реалізації досліджень якісними методами.

Кількісні методи досліджень в громадському здоров'ї

5 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Даний курс є базовим для студентів магістерської програми «Громадське здоров'я». Під час курсу розглядається парадигма кількісного дослідження і послідовні етапи проведення його: дослідницькі питання, на які можна відповідати кількісними методами, основні дизайни кількісних досліджень, способи відбору об'єктів у дослідження (формування вибірки), інструменти збору та підходи до аналізу кількісних даних.

Політика охорони здоров'я

5-6 триместр, 2 год/тижд., залік, іспит.

Політика охорони здоров'я є за своєю суттю міждисциплінарною сферою дослідження. Ефективне вирішення складних проблем охорони здоров'я та громадського здоров'я вимагає аналізу та розробки політичних рішень з різних точок зору та сфер знань, включаючи економіку, бізнес, медицину, сестринську справу, глобальне здоров'я, право, етику, науки про здоров'я населення, політологію, психологію та багато інших дисципліни.

Цей курс вводить студента в основну термінологію політики охорони здоров'я, надає основоположного міждисциплінарного розуміння політики охорони здоров'я.

В межах курсу студенти дізнаються та зрозуміють рамки та лексику, яка використовується у сфері політики охорони здоров'я, для формулювання дослідницьких питань у даній царині. Зрозуміють взаємодію між соціальними детермінантами здоров'я і політикою охорони здоров'я; вплив політики на справедливість у сфері охорони здоров'я, включаючи наслідки політики та практики охорони здоров'я, які завдають шкоди групам населення; навчаться критичному читанню наукових і політичних документів з дисциплін, які формують політику охорони здоров'я.

Соціальна психологія

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Основні зацікавлення психологічних досліджень включають вивчення впливу індивідів один на одного, впливу групи на індивіда та взаємодію між групами. Психологи, як правило, більш близько

вивчають внутрішньо-психологічні емоційні, когнітивні та мотиваційні процеси та їх причини/антесенденти в індивідах, тим часом, як соціологи звертають більшу увагу на груповий та інституціональний контексти соціальної поведінки. Соціальна психологія зводить докупи ці два набори феноменів, беручи їх обох до уваги при поясненні природи та причин людської поведінки. Крім закладання загально-теоретичного фундаменту та пояснення особливостей методології, цей ввідний курс в соціально-психологічну проблематику включає огляд таких основних тем, як соціальні норми, атитюди, мотивація, конформність, соціальна перцепція, авторитет, емоції, стереотипи, агресія, просоціальна поведінка, прив'язаність та когнітивні упередження.

Інфекційні захворювання
5 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Курс "Інфекційні захворювання" призначений для студентів бакалаврату програми "Громадське здоров'я". Цей курс надає студентам глибокі знання про різноманітні інфекційні хвороби, їх епідеміологію, патогенез, діагностику, профілактику та лікування. Студенти вивчають важливі аспекти взаємодії між мікроорганізмами та господарем, а також роль громадського здоров'я у контролі та запобіганні інфекційних захворювань. Курс включає лекції, практичні заняття та дискусійні групи, спрямовані на розвиток аналітичних та критичних навичок у студентів в оцінці факторів ризику розвитку інфекційних захворювань, механізму розвитку захворювань, розробці ефективних стратегій для нейтралізації загроз поширення захворювання.

Неінфекційні захворювання
6 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Курс "Неінфекційні захворювання" призначений для студентів бакалаврату програми "Громадське здоров'я". Він охоплює вивчення основних неінфекційних захворювань, таких як серцево-судинні хвороби, онкологічні захворювання, цукровий діабет, хронічні захворювання органів дихання та інші. Студенти отримують знання про фактори ризику, епідеміологію, патогенез, діагностику та лікування неінфекційних захворювань. Курс також акцентує увагу на важливості громадського здоров'я у превенції та управлінні неінфекційними захворюваннями. Учасники здійснюють аналіз факторів, що впливають на поширення цих захворювань, та вивчають стратегії їх контролю в громадах.

Теорії сприяння здоров’я
6 триместр, 4 год/тижд., іспит.

Цей курс надає студентам поглиблене розуміння теоретичних основ і моделей, які лежать в основі практик сприяння здоров'я. Студенти вивчатимуть низку теорій, зокрема індивідуальні моделі та екологічні моделі. Курс наголошує на застосуванні теорій до розробки, впровадження та оцінки програм сприяння здоров'я, спрямованих на покращення результатів громадського здоров'я. Завдяки лекціям, аналізу конкретних ситуацій та груповим дискусіям студенти навчаться критично оцінювати сильні та слабкі сторони різних теоретичних підходів та розробляти стратегії для ефективного сприянню здоров'ю серед різних груп населення.

Комунікації в громадському здоров’ї
6д триместр, 4 год/тижд., залік.

Курс «Комунікації в громадському здоров’ї» надає бакалаврам базові знання та навички, необхідні для ефективної комунікації у сфері громадського здоров’я, вивчає важливість ефективної комунікації для зміцнення здоров’я та запобігання хворобам. Студенти дізнаються про різні комунікаційні канали та стратегії, які використовуються у цілеспрямованих кампаніях, зможуть оцінювати вплив своїх комунікаційних зусиль, усвідомлять роль комунікації з урахуванням культурної різноманітності, набудуть навичок міжособистісної комунікації, удосконалять навички письмової комунікації, отримають інструментарій переконливого публічного виступу, вмітимуть підготувати інформативну та ефектну презентацію на тему громадського здоров’я. Після завершення цього курсу матимуть чітке розуміння ролі комунікації в зміцненні здоров’я та профілактиці захворювань, опанують навички розробки та реалізації ефективних комунікаційних стратегій для ініціатив у сфері охорони здоров’я.

Стратегії сприяння здоров’ю
6д триместр, 4 год/тижд., іспит.

Стратегії сприяння здоров’ю є курсом, що надасть студентам практичні знання та навички у розробці та впровадженні ефективних втручань у сфері сприяння здоров'ю. Курс охоплює широкий спектр стратегій, наприклад освітні та комунікаційні кампанії, розробку політик, залучення громад, зміни в навколишньому середовищі та технологічні втручання. Студенти дізнаються про принципи сприянню здоров'я, теорії зміни поведінки, а також про важливість культурної компетентності та етичних міркувань у сприянні здоров'я. Завдяки інтерактивним лекціям та груповим проєктам студенти отримають практичний

досвід у плануванні, виконанні та оцінюванні програм сприянню здоров'я, спрямованих на вирішення різних проблем громадського здоров'я. Курс має на меті підготувати майбутніх фахівців у сфері громадського здоров'я до створення ефективних і сталих стратегій сприянню здоров'я, які покращують добробут населення.

Лідерство в громадському здоров'ї
6д триместр, 4 год/тижд., залік.

Зміст і структуру курсу "Лідерство в громадському здоров'ї" скеровано на опанування знань і розвиток навичок лідерства у сфері громадського здоров'я. Курс містить три блоки, що разом охоплюють основні типи лідерства у фокусі зацікавлених сторін (стейкхолдерів): особисте лідерство, суспільне лідерство та інституційне лідерство в громадському здоров'ї. У межах першого блоку «Особисте лідерство» усвідомлять роль творчої особистості, здатної генерувати ідеї у галузі громадського здоров'я, матимуть розуміння власних цінностей і цілей та цінностей і мети громадського здоров'я. Зможуть розвинути лідерські навички прийняття рішень, мотивації та комунікації. У другому блоці «Суспільне лідерство в громадському здоров'ї» студенти усвідомлять місце громадських груп та роль їхнього впливу на громадське здоров'я. Потренують навички громадських лідерів. У блоці «Інституційне лідерство в громадському здоров'ї» студенти з'ясують місце лідерства у виробленні політики та регулювання галузі таких інституцій як урядові органи, міжнародні організації, медичні установи тощо.

Право та біоетика
7-8 триместр, 2 год/тижд., залік, іспит.

Студенти ознайомляться із засадами прийняття етичних рішень, які вони можуть включити у свої проекти в галузі громадського здоров'я. Така увага до етичного впливу можливих ініціатив у сфері громадського здоров'я додасть значну цінність у підготовці студентів, які формуватимуть в перспективі нові політики в системі громадського здоров. Студенти опанують підходи як враховувати етичні виклики сучасності - між економічною доцільністю, політичною волею та цілями громадського здоров'я. Курс має на меті сприяти формуванню кваліфікацій для роботи в сфері громадського здоров'я, щоб допомогти визначати пріоритети під час пандемій та інших ситуацій, визначати державну політику для обласних департаментів/управлінь охорони здоров'я тощо. Функціонування системи громадського здоров'я часто потребують належної правової відповіді в умовах різноманітних викликів зумовлених новітніми технологіями.

Практика виробнича
3-4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Виробнича практика студентів є одним із важливих видів навчальної роботи і здійснюється з метою набуття виробничих навичок приймати самостійно рішення в реальних виробничих умовах. Виробнича практика передбачає закріплення теоретичних знань, які були отримані в процесі навчання, оволодіння сучасними методами, формами організації, знаряддями праці в галузі майбутньої спеціальності, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати на практиці.
Практика забезпечує підготовку майбутніх спеціалістів з громадського здоров'я до реальної практичної роботи, забезпечити належний рівень їхньої професійної підготовки.

Практика наукова
5-6 триместр, 2 год/тижд., залік.

Наукова практика є невід'ємною складовою програми підготовки здобувачів бакалаврського рівня освіти в Школі громадського здоров'я. Практика здобувачів здійснюється відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» галузі знань 22 - Охорона здоров'я для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньої програми та Положення про практику студентів НаУКМА.
Предметом науково практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої дипломної роботи.

ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ОП
НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИКА

Історія медицини та громадського здоров'я
2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Курс занурить студента в цікавий світ історичних витоків розвитку людства в контексті розвитку захворювань, факторів ризику захворювань, а відповідно – створення систем і політик протидії хворобам. В межах курсу студенти дізнаються зв'язок між медичною експертизою, соціальною та расовою нерівністю та повсякденним життям, а також яка природа технологій та їхній зв'язок здоров'ям населення. Як формувалась і розвивалась освіта у сфері охорони здоров'я у світі і в Україні.
Це допоможе зрозуміти сучасні тенденції в охороні здоров'я і, зокрема – в громадському здоров'ї.

Психічне здоров'я
7 триместр, 3 год/тижд., залік.

Метою дисципліни є засвоєння студентами теоретичних знань, формування у студентів цілісного уявлення про психічне здоров'я, основні цілі, стратегії, напрямки розвитку, розуміння соціальних та поведінкових факторів, що впливають на прийняття рішень та поведінки щодо психічного здоров'я, правові засади, організацію та фінансування послуг у сфері психічного здоров'я, основні захворювання і стани, які формують тягар хвороб як для систем охорони здоров'я, так і для економік країн, обмеження і бар'єри в сфері психічного здоров'я, основи психічного здоров'я та добробуту на робочому місці, засади профілактики і промоції в сфері психічного здоров'я.

Соціально небезпечні захворювання
7 триместр, 2 год/тижд., залік.

Цей навчальний курс присвячений вивченню соціально значущих інфекційних хвороб, надаючи студентам необхідні знання та навички для ефективної роботи в умовах сучасних викликів у сфері охорони здоров'я.

Буду розглянути захворювання, що становлять серйозну загрозу для громадського здоров'я в Україні та світі, які потребують особливої уваги зважаючи на соціальні детермінанти (економічні, військово-політичні тощо) їх виникнення та на їх соціальні наслідки.

Курс базується на актуальних даних та рекомендаціях ВООЗ, а також включає інформацію з передових національних та міжнародних джерел.

Здоров'я жінок
8 триместр, 2 год/тижд., залік.

Мета курсу - формування у студентів теоретичних основ та практичних навичок управління у сфері збереження здоров'я жінок на державному, регіональному та місцевому рівнях, в тому числі управління діяльністю закладів охорони здоров'я, що опікуються здоров'ям матерів та дітей із застосуванням сучасних ефективних інструментів менеджменту.

Після проходження дисципліни студенти зможуть орієнтуватися у базових принципах організації медичної допомоги жінкам, що ґрунтуються на загальновизнаних міжнародних підходах до охорони жіночого здоров'я, орієнтуватися у основних ефективних медичних технологіях по збереженню життя та здоров'я жінок та перспективах їх розвитку.

Здоров'я дітей та підлітків
8 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс "Здоров'я дітей та підлітків" призначений для студентів бакалаврату програми "Громадське здоров'я". У цьому курсі студенти здобувають знання про основні аспекти здоров'я дітей та підлітків, зокрема їхній фізичний, емоційний та соціальний розвиток. Вивчаються питання здорового способу життя, профілактики захворювань, вакцинації, розвитку дитячого імунітету, а також особливості лікування і реабілітації у дітей та підлітків. Курс також акцентує увагу на важливості раннього виявлення та втручання у проблеми здоров'я, а також на ролі громадського здоров'я у підтримці та покращенні здоров'я дітей та підлітків.

Травматизм: медико-соціальна проблема
4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс "Травматизм: медико-соціальна проблема" призначений для студентів бакалаврату програми "Громадське здоров'я". У цьому курсі вивчається комплексна проблема травматизму з медичного та соціального погляду. Студенти отримують знання про епідеміологію, причини та наслідки травм, а також навчаються аналізувати медичні та соціальні аспекти цієї проблеми. Курс охоплює питання діагностики, лікування, реабілітації постраждалих, а також вивчається роль громадського здоров'я у запобіганні травматичних подій та підтримці постраждалих осіб та їх родин.

Здоров'я працездатного населення

7 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс "Здоров'я працездатного населення" призначений для студентів бакалаврату програми "Громадське здоров'я". У цьому курсі студенти вивчають основні аспекти збереження та підтримки здоров'я працездатного населення. Вони досліджують фактори, що впливають на здоров'я працівників у різних сферах, таких як робоче оточення, стрес, фізичне та психічне навантаження. Курс також охоплює питання профілактики професійних захворювань, організації здоров'я та безпеки на робочому місці, а також розвитку програм для підтримки здоров'я працівників. Учасники курсу також вивчають важливі аспекти медичної допомоги та реабілітації у разі захворювань, пов'язаних з професійною діяльністю.

Основи глобального здоров'я

4д триместр, 6 год/тижд., залік.

За останні два десятиліття глобальне здоров'я як галузь вивчення, досліджень і практики набуло все більшого значення. У цьому курсі пояснюється, що таке «глобальне здоров'я», а також окреслюються ключові принципи та концепції, що мають відношення до цієї галузі. Далі розглядається історичний погляд на походження глобального здоров'я як сфери громадського здоров'я, надаючи короткий огляд важливих віх у розвитку галузі. Окрім того увага приділяється сьогоденню, обговоренням основних глобальних проблем охорони здоров'я, з якими стикається сьогодні світ, і того, які зміни можна використати для вирішення цих проблем. Нарешті, пояснюється, чому глобальне здоров'я має трансформаційний потенціал, і висуваються пропозиції щодо того, як це можна використати, щоб світ став більш здоровим і мирним місцем, як зазначено в цілях сталого розвитку.

Здоров'я та безпека на робочому місці

8 триместр, 2 год/тижд., залік.

Дисципліна "Здоров'я та безпека на робочому місці" призначена для студентів бакалаврських програм, які прагнуть здобути знання та навички в галузі охорони праці та промислової безпеки. Курс зосереджується на вивченні факторів, що впливають на здоров'я та безпеку працівників у різних галузях економіки, а також на розробці та впровадженні стратегій і заходів для запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням. Студенти ознайомляться з правовими та організаційними аспектами охорони праці, методами ідентифікації та оцінки ризиків на робочому місці, принципами розробки та впровадження систем управління охороною праці, а також практиками промоції здоров'я на робочому місці.

Структура та види медичної допомоги

7 триместр, 3 год/тижд., залік.

Завдяки лекційним матеріалам, аудиторним дискусіям та аналізу конкретних ситуацій, курс має на меті надати студентам основи сучасної організаційної структури охорони здоров'я. Студенти вивчатимуть види медичної допомоги та їхні особливості, матимуть змогу заглибитися в основні компоненти та функції постачальників, що надають різні види медичної допомоги, ознайомляться з типами постачальників медичних послуг.

Класифікатори в охороні здоров'я

6д триместр, 4 год/тижд., залік.

Цей курс має на меті ознайомити студентів із основними поняттями та інструментами класифікаторів, що використовують в СОЗ: МКХ, МКФ, ICPC та інші. Будуть розглянуті історичні витоки створення класифікаторів, особливості практичного використання кожного з класифікаторів. Це допоможе розуміти кодування, які використовуються в медичній та реабілітаційній документації.

Системне мислення в глобальному здоров'ї

6д триместр, 4 год/тижд., залік.

Проблеми у сфері глобального здоров'я та політики охорони здоров'я, як правило, є складними, з багатьма учасниками, установами та факторами ризику. Якщо результат залежить від багатьох взаємодіючих та адаптивних частин і суб'єктів, його неможливо проаналізувати або передбачити за допомогою традиційних статистичних методів. Системне мислення є ключовою навичкою у сфері глобального здоров'я і допомагає розробникам політики створювати програми і політику, які усвідомлюють і готові до непередбачуваних наслідків. На цьому курсі ви матимете можливість дізнатися більше про підхід системного мислення в глобальному здоров'ї.

Принципи екологічного здоров'я

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Це оглядовий курс, який формує розуміння галузі екологічного здоров'я через зв’язки між факторами навколишнього середовища та їх впливом на здоров'я населення. Курс вивчатиме людську та промислову діяльність, яка впливає на навколишнє середовище, і як наслідок на здоров’я, наприклад перенаселення, виробництво продуктів харчування, забруднення повітря та води, відходи, токсичні речовини, шкідники та глобальна зміна клімату. У курсі також розглядатимуться типи хвороб і захворювань, які є результатом впливу навколишнього середовища. Ці наслідки мають кілька причин, і розуміння їх може дати підказки щодо найефективніших варіантів запобігання. Студенти вивчатимуть цікаві теми більш детально за допомогою коротких письмових завдань.

Зміни клімату і здоров’я
4 триместр, 2 год/тижд., залік.

У цьому курсі буде вивчено основні причини зміни клімату та його наслідки для здоров’я людини. Буде розвинено навички розуміння кліматичних прогнозів, оцінки потенційного впливу на здоров’я, виявлення вразливих груп населення та оцінки заходів, які допоможуть населенню адаптуватися до мінливого клімату. Велика увага буде приділена міждисциплінарному підходу до вирішення проблем, пов’язаних зі здоров’ям та зміною клімату. Ефективна реакція громадського здоров’я на зміну клімату вимагатиме наскрізних навичок, включаючи здатність ретельно оцінювати загрози та ризики, виявляти вразливі групи населення, спілкуватися із зацікавленими сторонами та працювати в різних дисциплінах для сприяння здоров’ю в мінливому кліматі.

Аналіз кількісних даних
7 триместр, 4 год/тижд., залік.

Курс розроблений для отримання базових навичок аналізу кількісних даних. Він охоплює опанування методів описової та аналітичної статистики з акцентом на набуття практичних навичок аналізу та презентації кількісних даних з використанням програмного забезпечення. Обов'язковим є попереднє опанування курсів “Вступ до біостатистики” та “Кількісні методи досліджень в громадському здоров’ї”.

Аналіз якісних даних
8 триместр, 4 год/тижд., залік.

Цей курс розроблений для отримання базових навичок аналізу якісних даних. Учасники курсу дізнаються про основні підходи до аналізу якісних даних та отримають практичні навички аналізу та написання аналітичних звітів на основі якісних даних. Цей курс потребуватиме попереднього проходження курсу "Якісні методи досліджень в громадському здоров'ї"

Вступ до моніторингу та оцінювання
8 триместр, 3 год/тижд., залік.

Даний курс призначений для студентів бакалаврської програми "Громадське здоров’я" і входить у блок вибіркових курсів теоретичної підготовки. Ця дисципліна присвячена вивченню основ моніторингу і оцінки в контексті планування і менеджменту програм у сфері громадського здоров'я. Студенти отримають знання про основні компоненти систем моніторингу і оцінки, визначення цілей програм, поняття про індикатори та їх рівні. Окрему увагу буде приділено рівням моніторингу і оцінки, та методам збору та аналізу даних, які застосовуються на різних рівнях. Мета курсу - створити у студентів понятійну та теоретичну основу для подальшого вивчення інструментів і методів моніторингу і оцінки для ефективного управління та підвищення якості програм громадського здоров'я.

Основи клінічної психології
8 триместр, 3 год/тижд., залік.

Метою курсу є оволодіння знаннями щодо провідних проблем і завдань сучасної клінічної психології; методів і засобів діагностики психічних відхилень, диференціації психологічних феноменів та психопатологічних синдромів, психологічних особливостей людей, що страждають на різні захворювання, щодо психології взаємин пацієнта і медичного працівника, психопрофілактичних, психокорекційних та психотерапевтичних засобів допомоги пацієнтам, теоретичних аспектів психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів, а також набуття практичних умінь та навичок застосування основними методів клінічної психології.

Основи генетики людини
3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Дисципліна представляє генетику за темами, що традиційно розглядаються як вміст формальної (менделівської) генетики. Розглядаються закони формальної генетики без деталізації експресії генетичного матеріалу на молекулярному рівні. Докладно висвітлюються результати рекомбінації генів на трьох

моделях: гаплоїдні евкаріоти, диплоїдні евкаріоти, прокаріоти з кільцевим геномом (генетичний аналіз). Розглядаються прикладні аспекти застосування фундаментальних принципів генетики як науки про успадкування та експресію генів: онтогенез як реалізація експресії генів, основи генетики людини, використання генетичного маркерування та геномного аналізу у сучасній роботі з рослинами, що культивуються.

Охорона здоров'я на рівні спільнот
5 триместр, 2 год/тижд., залік.

Дисципліна «Охорона здоров'я на рівні спільнот» або «Community health» призначена для студентів бакалаврських програм, які прагнуть здобути знання та навички в галузі громадського здоров'я з акцентом на роботу з локальними спільнотами. Курс зосереджується на вивченні факторів, що впливають на здоров'я та добробут спільнот, а також на розробці та впровадженні стратегій і інтервенцій для покращення громадського здоров'я на місцевому рівні. Студенти ознайомляться з концепціями та підходами до оцінки потреб і ресурсів спільнот, залучення зацікавлених сторін, планування та реалізації програм промоції здоров'я, а також моніторингу й оцінки їх ефективності.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота

Кваліфікаційна робота є завершальним етапом навчання на освітній програмі першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 229 "Громадське здоров'я" й передбачає вивчення актуальних питань громадського здоров'я. Згідно з програмними документами Міжнародної асоціації шкіл громадського здоров'я, метою досліджень є розвиток знань за для підтримки місії та цілей соціальної роботи як академічної дисципліни та професії. Дана робота передбачає розв'язання складної задачі або проблеми в сфері громадського здоров'я на основі даних проведених досліджень та/або інновацій. Здобувач вищої освіти повинен показати здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, володіти фундаментальною науковою базою, уміти застосовувати набуті здібності, новітніми інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і застосування наукової інформації, показати ступінь наукової розробки та практичні аспекти. Однією з найголовніших вимог до бакалаврської роботи є наукова єдність переданих даних, відсутність академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.

Комплексний кваліфікаційний екзамен

Комплексний кваліфікаційний екзамен передбачено навчальним планом підготовки студентів бакалаврської програми за спеціальністю 229 "Громадське здоров’я" як частину підсумкової атестації. Комплексний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю 229 "Громадське здоров’я" спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 229 "Громадське здоров’я" галузі 22 "Охорона здоров’я" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньою програмою. Комплексний кваліфікаційний екзамен має за мету з'ясування рівня професійних компетентностей студентів з базових дисциплін, визначення їхньої готовності до практичної роботи або продовження навчання за фахом.

231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1,2 семестри, 4год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів

Програма курсу General English базується на комунікативному підході до навчання мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу - теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), вичерпно представлена в працях Холідея, Хаймса, Манбі, Брамфіта,

Ріверо та інших. Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб ("needs analyses") і вироблення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Програма курсу передбачає системне і комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, теле- і відеоапаратури), а також інші методичні засоби та прийоми , що сприяють вирішенню проблем навчання усній мові та ситуативній мовленнєвій спрямованості.

Українська мова за професійним спрямуванням

1,2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з української орфографії, орфоепії, практичної морфології, стилістики тощо. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування української мови на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, важливими питаннями мовної політики, мовного законодавства та мовної ситуації, історії розвитку української професійної термінології, стильової диференціації сучасної української мови. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня грамотності фахового мовлення, лексичного запасу як загальномовної лексики, так і професійної термінології, редагування, написання різножанрових текстів (ділові папери, есеї, рецензії) та підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні мовознавчі та фахові теми – аналіз мови ЗМІ, текстів сучасних українських письменників, опис термінологічних проблем у галузі тощо.

Фізичне виховання

1,2 семестри, 2 год/тижд., заліки 4 кредити

Фізичне виховання для студентів 1 р.н. є нормативною дисципліною, яка спрямована на формування потреби у фізичному самовдосконаленні та залученні до здорового способу життя.

Вступ до соціальної роботи

1, 2 семестри, 2год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів ст. викл. Дума Л.П.

Курс є обов’язковим для соціальних працівників і передбачає набуття студентами базових знань та навичок з фаху. Розглядаються основні поняття, сучасні концепції соціальної роботи, етичні засади, професійні ролі соціальних працівників, особливості й етапи ведення випадку, професійні межі, явище вигорання, застосування багатопрофільного підходу до надання соціальних послуг, вимоги до ведення професійних записів, що слугує підгрунтям для подальшого поглиблення фахових знань і навичок.

Загальна соціологія

1, 2 семестри, 2год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів ст. викл. Артикуца С.С.

Цей курс знайомить студентів з базовими поняттями соціології, основними методологічними підходами та методами у соціологічних дослідженнях, допомагаючи краще зрозуміти сутність і природу соціальних явищ, подій, процесів, соціальної поведінки, їхні причини і наслідки.

Історія соціальної роботи

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, ст. викл. Білоус О.І.

В рамках цієї навчальної дисципліни розглядаються основні етапи становлення соціальної роботи як професії в Україні та зарубіжних країнах (Великобританія, США, Німеччина та ін.), починаючи з кінця XIX століття. Студенти знайомляться з основоположниками соціальної роботи та їхнім особистим внеском в розвиток теорії, методів, освіти та етики соціальної роботи, опрацьовуючи першоджерела.

Основи медичних знань

1,2 семестр, 3 год/тижд., залік, 7 кредитів, доц. Юрочко Т.П.

Основна мета курсу – надати студентам уявлення про здоров’я та формування здорового способу життя; розпізнавання та запобігання захворювань; надання першої домедичної допомоги при отруєннях, травмах, нещасних випадках тощо.

Правові основи соціальної роботи

1, 2 семестри, 2 год/тижд., заліки, 6 кредитів, доцент, канд. юрид. наук Скалецька З.С.

У курсі розглядаються основні закони та нормативно-правові документи, які стосуються захисту прав людини, надання соціальних послуг та соціальної допомоги, соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, іншими групами клієнтів соціальної роботи. Окремо розглядаються нормативно-правові документи, які регламентують діяльність закладів та організацій, що надають соціальні послуги, та механізми їх упровадження.

Психологія для соціальної роботи

2, 2д семестри, 2 год/тижд., 3 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, канд. психол. наук Боднар А.Я.

Курс знайомить із психологією як наукою про психічний світ людини, розглядає сучасну психологію, її завдання та перспективи розвитку, вивчає особистість у діяльності і спілкуванні, пізнавальну, емоційно-вольову сфери особистості, індивідуально-психологічні її властивості. Під час курсу у студентів розвиваються здатності розуміти і розкривати загальні закономірності та механізми психічної діяльності та поведінки людини, особливості розвитку й функціонування особистості.

Система організації соціальних служб в Україні

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Кріжік К.С.

Мета опанування дисципліни – формування ґрунтовного уявлення про систему соціальних служб в Україні та необхідних практичних навичок щодо їх створення, розвитку й управління, командної та індивідуальної роботи в умовах закладу та поширення інформації про діяльність для населення.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із нормативними засадами та підходами до організації соціальних служб, сучасною мережею цих закладів та видами соціальних послуг, які надаються для різних груп населення; етапами розвитку системи соціальних служб; сформують практичні навички щодо створення й розвитку соціальних служб, а також уміння командної взаємодії у складі мультидисциплінарних та міжгалузевих команд, робота яких спрямована на вирішення різних соціальних проблем та надання соціальних послуг у громаді.

Волонтерська діяльність

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування цілісної системи знань про основи волонтерської діяльності, умови розвитку й популяризації серед населення, набуття практичних навичок волонтера та організатора волонтерських груп для участі в соціальних проектах. Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами волонтерської діяльності, етичними підходами та сучасними концепціями розвитку волонтерства; отримають базові знання про волонтерську діяльність у сфері соціальної роботи та в інших суспільних інституціях; сформують практичні навички роботи з волонтерами.
Формат навчання: презентації, обговорення, дискусії, групова робота, обмін досвідом, розгляд кейсів тощо.

Англійська мова (за професійним спрямуванням)

1,2 семестри, 4год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів

"English for Professional Needs" is a new type of educational programmes aimed at developing language skills for professional needs. The programme consolidates the knowledge acquired within General English Course and helps students to expand professional vocabulary and improve skills: speaking, writing, reading and listening, which are neccessary for their qualification. "English for Professioal Needs" is intended to facilitate students to master their academic approaches to analytical reading of special texts, summary writing, essay writing, group discussions, debates and presentations as well as note-taking, listening for gist and listening for details. The programme is

designed to develop critical thinking and to prepare students for further successful studies on ESP and Master's programmes.

Теорії та методи соціальної роботи

3,4 семестр, 4,3 год/тижд., залік, екзамени, 9 кредитів, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф., ст. викл. Дмитришина Н.А.

Метою курсу є набуття студентами знань з теорії соціальної роботи, практичних навичок щодо сучасних форм та методів роботи для використання у професійній діяльності соціального працівника. Курс складається із двох частин: "Теорії соціальної роботи" та "Методи соціальної роботи", які читають у різних семестрах на 2 курсі. Під час цього курсу студенти ознайомляться з базовими концепціями становлення й розвитку теорій соціальної роботи та їх основоположниками; розглянуть сучасні форми та методи роботи та їх класифікацію, основні характеристики та умови застосування у площині практики із різними групами отримувачів соціальних послуг; сформують уміння оперувати набутими знаннями при розв'язанні кейсів та інших ситуативних завдань, пов'язаних із сферою соціальної роботи. Формат навчання: презентації, панельні дискусії, творчі завдання, соціальне моделювання, робота з кейсами, робота у групах, обговорення відео та інших навчальних матеріалів дискусійної тематики.

Базові навички спілкування

3,4 семестр, 2,2 год/тижд., заліки, 6 кредитів, ст. викл., канд. психолог. наук Бондаренко Н.Б.

Даний курс призначений для ознайомлення з теоретичним засадами процесу спілкування та початкового оволодіння професійними комунікативними навичками в процесі практичного тренування.
У межах навчального курсу студенти знайомляться з теоретичними засадами феномену спілкування та з його різновидом професійним спілкуванням соціального працівника – «фабрикою» інтерв'юванням та консультуванням, техніками та прийомами проведення консультування, записуватимуть проведення власних інтерв'ю та консультувань один одного, виконуючи роль консультанта, клієнта та спостерігача по черзі, таким чином вчитимуться навичкам проведення професійного консультування.

Філософія соціальної роботи

3 семестр, 2 год/тижд, залік, 3 кредити, ст. викл. Макух Ю.Ю.

Метою даного курсу є ознайомлення студентів із предметом філософії, ключовими поняттями та концепціями, які необхідні для подальшої практики соціальної роботи. Зокрема, в межах даного курсу буде розглядатись проблематика таких напрямків як онтологія, гносеологія, філософська антропологія, етика. Особлива увага буде приділена вивченню проблем буття людини, свідомості, соціальної справедливості, утилітаризму та інших етичних систем.

Підготовка наукової роботи для соціальних працівників

4 семестр, 3 год/тижд, залік, 4 кредити, доцент Мажак І.М.

Метою курсу є ознайомлення з основами академічного письма (academic writing). Даний курс є практичним, на ньому ви навчитесь створювати науковий текст, дотримуватись вимог цитування та посилання на першоджерела. Ви удосконалите свої навички роботи з науковими текстами у сфері соціальної роботи щодо читання та критичного аналізу їх змісту. Ви ознайомитесь з особливостями написання таких наукових текстів як абстракт, анотація, тези, відгук, рецензія, наукова стаття та навчитесь самостійно створювати такі академічні тексти, як курсова робота, есе, тези та постер. На курсі ви дізнаєтесь про те, як здійснювати бібліографічний пошук, працювати з реферативними менеджерами та складати бібліографічний опис. Також ми поговоримо про те, як запобігати плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності.

Як писати науково? З чого почати написання курсової/бакалаврської роботи? Де шукати надійні джерела для написання наукової роботи? З чого складається сам процес написання наукової розвідки (статті,

презентації, курсової, дипломної) та як його правильно організувати? Яким чином та в якій формі презентувати результати власної наукової діяльності для різних цільових аудиторій? Ці питання розглядають студенти в рамках курсу в інтерактивному форматі з використанням різних кейсів, з акцентом на сфері соціальної роботи.

Вступ до методології соціального дослідження

5,6 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, ст. викл. Жерьобкіна Т.Д.

У курсі передбачено набуття студентами знань та формування практичних навичок планування дослідження в соціальній сфері із застосуванням як кількісних, так і якісних стратегій. Студенти вчаться розробляти програму власного дослідження, включаючи аналіз літератури, постановку проблеми, визначення мети, завдань та етичних аспектів проведення дослідження, вибір адекватного дизайну, планування вибірки, вибір методів збору та стратегій аналізу даних, організаційні аспекти та бюджет, а також план представлення та поширення отриманих результатів. Фінальним документом після опанування курсу є програма власного наукового дослідження, яку можна використати для підготовки кваліфікаційної роботи

Консультування в соціальній роботі

5,6 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, ст. викл. Максименко А.В.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними підходами до консультування в соціальній роботі та формування відповідних необхідних компететностей. Розглядаються можливості консультування в практиці роботи з різними групами клієнтів. Курсом передбачається опанування як загальних підходів до консультування (структура консультації, основні техніки консультування), так і особливостей консультування різних груп клієнтів (немотивованих, в ситуації стресу, гострого горя тощо). Окремо розглядається процес консультування та умови його проведення. Семінарські заняття включають аналіз кейсів та вправи для розвитку навичок консультування.

Основи соціальної політики

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ст. викл. Іванова О.Л.

Курс знайомить з основними поняттями соціальної політики, а також із сучасними концепціями, стратегіями та підходами в соціальній політиці. Завдання курсу полягають в тому, щоб дати студентам уявлення про основні моделі соціального захисту, передумови та чинники формування соціальної політики; документальну базу та інструменти соціальної політики; інституції, які розробляють та впроваджують соціальну політику; джерела та методи фінансування соціальної сфери; ознайомити з організацією системи соціального захисту. Значна увага приділяється засвоєнню теоретичних знань через розроблення окремих напрямів соціальної політики, актуальних на момент опанування курсу

Групова робота

6, 6д семестри, 3/2 год/тижд, залік/екзамен, 5 кредитів, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета курсу: надання сучасних знань про групову роботу, розкриття основних аспектів щодо організації групового процесу та про особливості проведення; набуття умінь із розробки програм та групових заходів. Семінарські заняття спрямовані на розвиток стратегічного мислення, планування, формування комунікативних й лідерських навичок, які необхідні у ході управління груповими процесами із різними категоріями учасників та у взаємодії із партнерами.

Основи менеджменту

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ст. викл. Іванова О.Л.

Курс передбачає набуття знань та опанування навичок, необхідних для підготовки соціального працівника керівної ланки. Курс знайомить з основами менеджменту на прикладі діяльності організацій. Завдання курсу полягають в тому, щоб надати студентам уявлення про менеджмент як професію, познайомити із основними поняттями менеджменту та його функціями. В ході курсу розглядаються наступні теми: організація як суб’єкт управління, планування, фінансування, маркетинг, управління персоналом, організаційний

розвиток, моніторинг, контроль та оцінювання діяльності організації, інформація та комунікації. Для засвоєння теоретичних знань на завершення курсу слухачі розробляють проект організації.

Основи соціально-економічного аналізу

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, доцент Ткаченко Л.Г.

Курс є необхідною складовою вивчення соціальної політики, зокрема політики зайнятості та соціального забезпечення, підготовки кваліфікованого фахівця до роботи в органах державної влади, дослідницьких інституціях, соціальних службах. Курс знайомить студентів з технологією соціально-економічного аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів, необхідними для оцінки соціальних та економічних потреб домогосподарств, соціальних чинників діяльності підприємств та реалізації програм сприяння зайнятості та постачання соціальних послуг.

Соціологія девіантної поведінки

7семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Білоус О.І.

Ця дисципліна є вступом до вивчення девіації та девіантної поведінки. Соціологія девіантної поведінки передбачає вивчення будь-якої поведінки, що порушує соціальні норми. Важливою характеристикою девіації є те, що вона викликає негативну реакцію суспільства. Таким чином, цей курс спрямований, в тому числі, на вивчення реакцій на девіантну поведінку. Особливу увагу буде приділено вивченню девіації з позиції різних теоретичних парадигм в ході опрацювання таких тем як вбивство, злочинність еліти, комп'ютерна злочинність, вживання наркотиків та алкоголю, згвалтування, проституція, гомосексуальні стосунки, уфологія, анорексія, пірсинг, татуювання, самогубство. Під час опанування курсу студенти розвивають здатність поважати різноманітність людської поведінки та аналізувати її з позиції теорії девіантності; вміння пошуку та аналізу наукових досліджень, що пояснюють різні прояви людської поведінки; вміння робити презентації та організовувати дискусії з врахуванням концепції ненасильницького спілкування.

Якісні методи досліджень в соціальній роботі

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доцент, канд. філос. наук Кабаченко Н.В.

Курс має на меті надати знання, які стосуються підходів до проведення досліджень у соціальній роботі. Його вивчення сприяє поглибленню та спеціалізації знань і вмінь соціального працівника, допомагає оволодіти знаннями та навичками, необхідними як при написанні кваліфікаційної роботи, так і для практичної соціальної роботи. Вивчаються особливості різних типів якісних досліджень та відповідні теорії, етичні принципи проведення дослідження, особливості використання таких дослідницьких методів як фокус-групи, дослідження в дії, вивчення випадку тощо, підготовка та організація проведення якісного дослідження, основні принципи аналізу отриманих даних та можливості застосування результатів досліджень у практичній соціальній роботі.

Навчально-дослідницький практикум

8 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів, ст. викл. Дума Л.П.

Метою курсу є отримання знань та вдосконалення навичок проведення досліджень в соціальні роботі. Студенти розглядають етапи та процес підготовки кваліфікаційної роботи, розробляють методологію та інструменти дослідження, опановують різні методи збору даних відповідно до дизайну, вдосконалюють навички їх аналізу та представлення і поширення результатів дослідження. Під час курсу студенти обмінюються досвідом та вчаться аналізувати свою власну дослідницьку практику в групових та індивідуальних обговореннях

Соціальна робота в громаді

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, ст. викл. Ростовська Т.В.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із теоретичними моделями, підходами і принципами соціальної роботи у громаді; отримають практичні навички щодо підготовки, впровадження та оцінювання соціальних програм і проектів для об'єднаних територіальних громад, а також сформують необхідні уміння з мобілізації громад для вирішення різних соціальних проблем.

ПРАКТИКА

Практика ознайомча

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 3 кредити,ст. викл. Волгіна О.М.

Практика дає можливість ознайомитися та зрозуміти потреби соціально вразливих груп населення та ознайомитися з діяльністю організацій та закладів, що надають послуги різним групам клієнтів соціальної роботи. Студенти мають можливість спостерігати діяльність практичних соціальних працівників в різних організаціях та закладах, що дозволяє скласти уявлення про можливості та завдання професії, професійні ролі та функції соціальних працівників.

Практика навчальна 1

5,6,6д семестр, 3 год/тижд., залік, 9 кредитів, ст. викл. Волгіна О.М.

Протягом практики передбачається влаштування студентів третього року навчання бакалаврської програми до державних та недержавних соціальних служб і закладів. Під час навчальної практики студенти поглиблюють знання про організаційно-адміністративні засади діяльності соціальних організацій, практичну роботу з різними групами клієнтів, наявні ресурси громади, виконують практичні завдання, пов'язані із застосуванням методів соціальної роботи, тренують навички та компетентності, необхідні для здійснення професійної діяльності.

Практика навчальна 2

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, , ст. викл. Дума Л.П.

Навчальна практика передбачає влаштування студентів бакалаврської програми до державних та недержавних соціальних служб і закладів. Під час практики студенти не лише поглиблюють знання про структуру, організаційно-адміністративні принципи діяльності соціальних служб і закладів, ресурси допомоги різним категоріям населення, а й під керівництвом досвідчених фахівців соціальних служб (керівників практики на робочих місцях) виконують практичні завдання, пов'язані із застосуванням різних методів соціальної роботи, тренують навички, необхідні для здійснення професійної діяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до «Могилянських студій»

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити

Програма навчального курсу передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, представити їх історичне становлення та сучасні тенденції розвитку; розкрити особливості навчального процесу в НаУКМА, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, надати основні вміння щодо самоорганізації та поведінки в університетському середовищі, виробити у студентів навички узагальнення та практичного використання отриманих знань.

International Organizations and Social Work

2д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Ростовська Т.В.

Курс "Міжнародні організації та соціальна робота" є необхідною складовою підготовки фахівців до здійснення професійної діяльності на базі практичних організацій, наукових установ, громадських організацій, міжнародних неурядових організацій, які реалізовують програми і проекти соціальної роботи на міжнародному рівні. 50% курсу викладається англійською мовою з метою ознайомлення студентів із англомовним понятійним апаратом, пов'язаним із діяльністю міжнародних організацій у сфері соціальної роботи в Україні та у світі загалом. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення студентів із міжнародною практикою соціальної роботи, діяльністю та роллю відповідних міжнародних організацій у світі та в Україні зокрема, набуття ними знань щодо основних засад, змісту діяльності таких організацій

щодо різних груп клієнтів соціальної роботи, а також формування у студентів компетентностей, необхідних для здійснення аналізу їх діяльності.

Основи соціальної реклами

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Впродовж навчального курсу студенти ознайомляться з загальними основами соціальної реклами та умовами її просування/поширення у сфері соціальної роботи та сформують необхідні практичні навички з виготовлення, оцінювання й поширення у громадах. Серед важливих тем курсу розгляд сучасних концепцій розвитку соціальної реклами та соціального маркетингу, дослідження та аналіз її видів, структури та змісту для різних груп населення, а також проведення інформаційно-просвітницьких акцій та інших видів рекламної активності, спрямованих на вирішення суспільних проблем.

Соціальна робота з людьми з інвалідністю

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук з держ.упр., ст. викл. Стефанова О.А.

Курс спрямований на ознайомлення з новими підходами до питань інвалідності, з міжнародним та вітчизняним досвідом у впровадженні інтегрованих підходів до питань надання послуг людям з інвалідністю, з етикою спілкування з людьми з інвалідністю, застосуванням принципів універсального дизайну в соціальній роботі, з діяльністю державних інституцій, громадських організацій, які займаються питаннями впровадження соціальної політики. Навчальний курс допоможе студентам набути знань та навичок для роботи з людьми з інвалідністю, захисту їх прав та інтересів.

Основи геронтології

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, проф. Чайковська В.В.

Навчальна дисципліна призначена для оволодіння студентами основами геронтології, засадами, формами та методами соціальної роботи з людьми літнього віку в умовах стрімких темпів демографічного постаріння в Україні.
Курс знайомить студентів з історико-теоретичним підґрунтям розвитку геронтологічної науки в Україні і світі, проблемами і викликами, пов’язаними з демографічним постарінням, вітчизняною та зарубіжною практикою надання допомоги населенню літнього віку; формуванні навичок проведення індивідуальної та групової роботи з людьми старшого віку; набутті вмінь забезпечення якості життя людини з врахуванням наслідків вікових патологічних змін та особливостей вікової психології; формуванні навичок профілактики професійного вигорання.

Практика волонтерська

4д семестри, 4год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Метою викладання даної дисципліни є формування цілісної системи знань про основи волонтерського менеджменту та набуття студентами практичних навичок з впровадження різноманітних волонтерських ініціатив, програм та проектів у сфері соціальної роботи. Впродовж навчання планується проведення інтерактивних занять, спрямованих на формування лідерських якостей, уміння приймати рішення, надається можливість спробувати себе у якості волонтера або самостійно проводити різні волонтерські ініціативи. У випадку необхідності проводиться консультування та підтримка з боку викладачки або експертів/практиків з досвідом волонтерської діяльності.

Розвиток дітей раннього віку

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук з держ.упр., ст. викл. Стефанова О.А.

Даний курс призначений для оволодіння студентами основними засадами, формами та методами ефективного догляду за дітьми раннього віку, забезпечення охорони та зміцнення їх здоров’я. Метою курсу є ознайомлення студентів з основами психології і педагогіки раннього дитинства, формування у них вмінь та навичок щодо розвитку, навчання й виховання дітей раннього віку, розвиток здатності творчого застосування знань і умінь в практичній соціальній роботі.

Запобігання домашньому насильству

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. психол. наук Савчук О.М.

Навчальна дисциплін має на меті ознайомити студентів з природою явища домашнього насильства та його впливом на особистість. Детально вивчаються приклади випадків домашнього насильства та його наслідків для залученого кола осіб. Окремо розглядається законодавство щодо захисту потерпілих від насильства та санкції щодо кривдників. Аналізується вітчизняна та зарубіжна практика надання допомоги постраждалим від насильства (превентивна, консультативна, групова роботи). Курс передбачає розвиток знань та навичок, необхідних для роботи з жінками, які зазнали насильства, а також заходів для роботи з кривдниками.

Створення та супровід прийомних сімей

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Єременко І.М.

Курс є інтегрованим і передбачає опанування знань та навичок, необхідних для роботи в системі замісної опіки над дітьми, що потребує знання теорій психології, соціальної роботи, права, державного управління, соціальної політики тощо. Предметом вивчення курсу є прийомна сім'я як інститут замісної опіки над дитиною. В процесі вивчення курсу приділяється увага функціонуванню сім'ї, особливостям створення та підтримки прийомної сім'ї, законодавству, що визначає діяльність таких сімей, ролі соціального працівника в здійснені соціального супроводу таких сімей та взаємодії з іншими фахівцями.

Права людини та їх захист

6 д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. юрид. наук Скалецька З.С.

У курсі розглядаються основні підходи до розуміння природи прав людини, положення Конституції України щодо визначення прав людини, критерії класифікації прав людини, характеристика їхніх основних видів. Вивчаються конституційні підстави для обмеження прав людини, а також національні та міжнародні юридичні засоби забезпечення і захисту прав людини в Україні, можливості соціальних працівників для захисту прав своїх клієнтів.

Протидія торгівлі людьми

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. соц. наук, доц. Гусак Н.Є.

Метою курсу є ознайомлення студентів із особливостями явища торгівлі людьми, його причинами і наслідками, можливостями протидії, а також оволодіння практичними навичками виявлення постраждалих осіб та надання їм фахової допомоги. Студенти знайомляться з нормативно-правовою базою з питань протидії торгівлі людьми, підходами до надання допомоги постраждалим особам на прикладі різних країн, а також розглядають особливості застосування різних методів у роботі постраждалими. Під час опанування курсу студенти вчаться розробляти індивідуальний план надання допомоги людям, які постраждали від торгівлі людьми, на прикладах реальних життєвих історій.

Психологія особистості

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доц. Кальницька К.О.

Вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки розкриває вступ до ключових тем у вивченні психології особистості та розумінні її індивідуальних відмінностей. Вона охоплює історичні та сучасні аспекти психології особистості, включаючи психодинамічний, гуманістичний та когнітивні підходи.
У межах курсу висвітлено основні психологічні концепції до розуміння особистості, узагальнено та інтегровано знання про її окремі психічні якості. Здобувачі набудуть уміння та навички самопізнання, самоаналізу, саморозвитку та самоактуалізації.
У процесі опанування курсу студенти знайдуть відповіді на такі питання:
Що таке особистість?
Якими методами досліджують особистість?
Які теоретичні підходи матимуть найбільший вплив у вивчення проблем особистості найближчі десятиліття?
Які запитання виникають під час перевірки валідності психоаналітичних концепцій?
Яким чином підходять до вимірювання індивідуальних розбіжностей в самоактуалізації?

Метою дисципліни є – надати знання теоретичного підґрунтя для розуміння й аналізу феномену особистості, розкрити психологічні особливості її становлення, розвитку та саморозвитку, узагальнити обізнаність про окремі психічні якості людини в інтегральне поняття особистості для формування, розвитку навичок й умінь психологічної підтримки та поглиблення соціально-психологічних компетентностей майбутніх бакалаврів у сфері соціальної роботи, консультування та психології особистості.

Соціальна психологія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доц. Кальницька К.О.

Курс є необхідною складовою частиною вивчення базових основ соціальної роботи. Метою викладання вибіркового курсу «Соціальна психологія» є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних аналізувати і встановлювати закономірності соціально-психологічної реальності, знайомство зі змістом фундаментальних проблем соціальної психології; набуття студентами знань про структуру, характерні особливості прояву соціально-психологічних феноменів: комунікація, група, соціальна перцепція, каузальна атрибуція тощо.
У ході вивчення курсу студенти навчаться аналізувати й інтерпретувати соціально-психологічні властивості особистості, визначати й реалізовувати механізми регуляції її поведінки та міжособистісних стосунків, зумовлених включенням до соціальних груп, а також психологічні особливості цих груп на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування та втілення в процесі професійної діяльності майбутнього фахівця.

Соціальна робота в пенітенціарній системі

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. пед. наук Микитенко М.С.

Мета опанування дисципліни – формування базових знань про особливості соціальної роботи в пенітенціарній системі та необхідних практичних навичок для організації й надання соціальних послуг у процесі відбування покарання, ресоціалізації, реабілітації та профілактики кримінальних правопорушень серед засуджених та осіб, узятих під варту.
Впродовж навчання студенти ознайомляться із основними нормативними документами та базовими підходами в пенітенціарній системі, аналізують діяльність державних та недержавних організацій у сфері виконання покарань для різних груп засуджених та осіб, узятих під варту; сформують практичні навички щодо здійснення соціальної роботи у процесі відбування покарання, ресоціалізації, реабілітації, а також профілактики кримінальних правопорушень.

Соціальна робота в сфері паліативної допомоги

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Впродовж навчання на цьому курсі студенти ознайомляться із системою паліативної допомоги у медичній сфері; базовими підходами до надання паліативних послуг й догляду для різних груп населення; сучасною мережею підтримки; отримають знання щодо ролі й функцій соціального працівника у складі мультидисциплінарної команди та практичні навички розв'язання кейсів та інших ситуативних завдань. Формат навчання: презентації, панельні дискусії, творчі завдання, групове інтерв'ю, моделювання діалогу, аналіз законодавства для формування пропозицій щодо необхідних змін у цій сфері, обговорення кейсів на основі кінофільмів, навчальних відео тощо.

Міжнародна соціальна робота/International Social Work

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Бойко О.М.

Курс є вибірковим професійно-орієнтованим та призначений для студентів четвертого року навчання бакалаврської програми «Соціальна робота» Факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, напрям підготовки – 231 «Соціальна робота». Курс викладається англійською мовою. Вивчення курсу сприяє поглибленню знань студентів щодо особливостей соціальної роботи, соціальних проблем і досвіду їх вирішення в різних країнах і відмінних культурних контекстах. Внаслідок вивчення курсу у студентів формується англомовний понятійний апарат міжнародної соціальної роботи. Отримані знання та навички

допоможуть студентам у процесі планування і надання послуг клієнтам соціальної роботи, які є представниками різних культур і національностей; у розробці й реалізації міжнародних освітніх, дослідницьких, практично орієнтованих проектів із соціальної роботи; а також у підготовці англомовних статей та доповідей за професійною тематикою.

Соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Єременко І.М.

Вибіркова навчальна дисципліна, орієнтована на набуття студентами знань щодо соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. Розглядається система державної опіки, завдання, особливості, методи соціальної роботи з вихованцями й випускниками інтернатних закладів, з огляду на реформування системи державної опіки. Приділяється увага сімейним формам виховання дітей. Розглядається питання роботи з сім'ями, що перебувають у складних життєвих обставинах, де є ризик передачі дитини на виховання до системи державної опіки. Отримані знання студенти зможуть застосувати під час проходження навчальної практики у соціальних службах, що надають допомогу дітям-сиротам та дітям, позбавленими батьківського піклування.

Соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс має на меті підготувати майбутніх соціальних працівників та інших фахівців до практичної роботи в системі психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з посилення резилієнс (здатності справлятися з важкими ситуаціями) у людей, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій, а також зміцнення резилієнс малих груп, організацій та місцевих громад. Розглядаються основні підходи та стратегії роботи соціальних працівників й інших фахівців в умовах надзвичайних ситуацій на основі підходу «резилієнс», основні принципи психічного здоров'я та психосоціальної підтримки й різні форми інтервенцій. Впродовж курсу у студентів формуються практичні навички використання основних принципів психічного здоров'я та психосоціальної підтримки згідно Керівництва Міжвідомчого постійного комітету ООН, базових підходів в роботі з клієнтами на основі резилієнс. Курс також дає розуміння можливостей розбудови власної особистісної ресурсності, ресурсності окремих родин, організацій, громад.

Соціальна робота у сфері психічного здоров'я

7, 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів, канд. психол наук., ст. викл. Бондаренко Н.Б.

Базовий курс з соціальної роботи у сфері психічного здоров'я - це синтезоване викладення існуючих підходів до роботи з людьми, що мають проблеми психічного здоров'я з врахуванням особливостей змін особистості відповідно до діагнозу. Курс дає студентам можливість розуміння складнощів людських станів в цілому та дозволяє дізнатись про важливість особистісних факторів та факторів соціального середовища, що впливають на психічне здоров'я та захворювання.

Курс призначений для ознайомлення з існуючими підходами в практиці соціальної роботи з людьми, що мають проблеми психічного здоров'я, та конкретними практичними рекомендаціями щодо проведення індивідуальної, групової роботи, роботи в громаді і з сім'ями. Метою є осмислення практики соціальної роботи в сфері охорони психічного здоров'я, засвоєння комплексу навичок соціального працівника в роботі з людьми з проблемами психічного здоров'я.

Навчальні плани підготовки маґістрів

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова
1-2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Г.О. Швидка, старший викладач, С.О. Китаєва, кандидат педагогічних наук, доцент, Л.І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент, Я.Р. Федорів, кандидат філологічних наук, доцент, О.М. Демидович, кандидат педагогічних наук, доцент, Г.Л. Рябоконь, кандидат філологічних наук, доцент

Метою курсу є інтегроване оволодіння основними академічними навичками усного і писемного спілкування (які є продовженням загальномовних) – слухання, говоріння, читання й письма – у поєднанні з поглибленим вивченням функціональної граматики, збагачення вокабуляру студентів за рахунок загальнонаукової лексики та лексично-граматичних структур, необхідних для формування навичок наукового (академічного) спілкування. Курс складається з двох основних частин: Публічне мовлення (Public Speaking) та Академічне письмо (Academic Writing). Перша частина навчає основним правилам риторики, а саме, побудові промов (на інформування та переконування), написанні розширеного плану промови (Extended formal outline), оцінювання промови та написання відгуку. Метою курсу з академічного письма є навчання студентів правил написання академічних письмових робіт з дотриманням правил документування джерел, вживання відповідного вокабуляру та дотримання правил пунктуації.

Англійська мова для правників
1-2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Н.В. Павлюк, кандидат філологічних наук, доцент, Н.М. Максимчук, старший викладач

Мета курсу підготувати студентів-правників до англомовної комунікації у міжнародних юридичних компаніях та організаціях. Поставлена мета визначила вибір тем для вивчення, а також письмових та усних завдань, що покликані розвивати відповідні навички володіння професійною юридичною англійською мовою. Це дозволить укладати юридичні документи англійською мовою (статути, договори, довіреності, юридичні висновки тощо), вести перемовини з іноземними громадянами, сприяти вирішенню конфліктів, виступати в суді та ін. Курс охоплює такі галузі права, як корпоративне, договірне, міжнародне право, а також правові питання права власності на нерухоме майно, шлюбу та інші актуальні питання, з якими стикаються іноземці, що звертаються за допомогою до українських юристів.

Курс передбачає індивідуальну та командну роботу слухачів під час реалізації проєктів за темами, що вивчаються. Для опанування спеціалізованої лексики й особливостей граматичних структур юридичної англійської мови використовуються оригінальні документи, статті та записи, що наближаю студентів до володіння професійною мовою англомовних юристів.

Англійська мова для журналістів
1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Я.Р. Федорів, кандидат філологічних наук, доцент

The course “Writing for Journalism” focuses on critical thinking and thoughtful writing for journalism. The content introduces the highly advanced skills needed to write different categories of articles for different newspaper classes, such as broadsheets, middlebrow papers and tabloids. Students learn to think critically and to approach the writing process consciously from getting ideas for writing to digging out the background, collecting live information, and further on to organizing the material to a certain story structure, drafting and, finally to revising. Students also learn to implement the main fundamentals of reporting in their stories at different abstraction levels, paying special attention to facts. One of the goals of the course is to teach the student how to be more assertive in writing – not aggressively stating opinion – but rather by presenting telling facts and revealing details. Another, yet even more important goal of the course is to develop a recognizable voice – an individual character in writing. During the course students will also be learning the main principles of good writing: to use well-chosen facts, thoughtful implications, clear organization, correct grammar and punctuation; to be informative and persuasive; to feel concern for one’s reader. Each class has an assigned writing activity and a home assignment due for the next class. The

course also requires the completion of two bigger assignments including a description of a place and a profile feature of a person. All assignments must be presented in a portfolio and submitted at the end of the term.

Ділова англійська мова в професійній діяльності
1-2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, А.О. Карапетян, кандидат наук, доцент

The aim of the course is to develop skills of written and oral professional communication in the field of Democratic Governance in English at the level C1/Advanced ("experienced user"), in accordance with the Common European Framework of Reference (CEFR). By the end of the course, students will be able to: (i) make informative and persuasive speeches on topics related to Democratic Governance, taking account of current social and political contexts; (ii) write most common documents used in the field of state governance, choosing an appropriate format and communicating complex messages clearly; (iii) participate in the discussion during speech sessions, persuade, justify an opinion, give feedback, etc.; (iv) analyze information taken from authentic English-language sources, documents and research results in the field of public administration; identify the main ideas, structure, compare and establish links between parts; draw conclusions based on facts; (v) know a wide range of vocabulary units (including field-specific terminology), related to state governance.

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ІСТОРІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, *В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент*
Методологія наукових досліджень – вагома дисципліна для професійної підготовки історика, фахівця гуманітарного профілю. Курс містить поглиблені відомості з методології історичної науки для магістрів, дозволить орієнтуватися у численних методах і напрямках. У ньому простежено процес формування історизму, вплив соціології на нові течії історичної науки, розуміння філософського підґрунтя історичних знань, поняття критики джерел, класифікацій, аналізу та синтезу історичних матеріалів. Курс має зв'язки з дисциплінами "Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа", "Науково-дослідний семінар", "Методологічний практикум".

Методологічний практикум

2, 3, 4 семестри, 2 год/тижд., 3 заліки, 9 кредитів, *В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент*

Методологічний практикум – невід'ємні практичні заняття для підготовки історика, фахівця гуманітарного профілю. Курс допомагає здобувачеві здобути та закріпити необхідні знання, розібратися у напрямках історичної науки, термінах та методологічних принципах необхідних для написання магістерського дослідження. Курс має зв'язки з дисциплінами: "Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа", "Науково-дослідний семінар", "Методологія наукових досліджень"**.**

Науково-дослідний семінар

1 семестр, 4 год/тижд., теза, 5 кредитів, *К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент*
Курс має на меті ознайомити з основними сучасними тенденціями в теорії та практиці історії. Перша частина курсу знайомить студентів із теоретичними дискусіями навколо історії, а також з наративним підходом до інтерпретації історії. У другій частині курсу ми зосередимося на практичних питаннях, пов'язаних з місцем публічної історії у сучасному світі.

Історія СРСР: історіографічні дискусії / History of the USSR: Historiographical Debates (курс викладається англійською мовою)

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Курс «Історія СРСР: історіографічні дискусії» покликаний представити студентам історію становлення і розвитку досліджень радянської історії на Заході – передовсім в англо-саксонському світі – в умовах Холодної війни.

Історія Центрально-Східної Європи (1989–2022 рр.)

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Є. Гнатюк, доктор філологічних наук,

Курс покликаний представити студентам політичні і економічні зміни, які відбувалися в країнах Центрально-Східної Європи від краху комуністичної системи до початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Польща в історії, культурі та літературі

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Є. Гнатюк, доктор філологічних наук, професор

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історією Польщі та її культурою новітньої доби, основними рисами національного наративу, роллю в історії Центрально-Східної Європи, впливом у цьому регіоні, зокрема в XIX-XX ст., специфікою міжнаціональних взаємин, впливом на міжнародні відносини у Східній Європі.

Історія польсько-українських взаємин (XX ст. - поч. XXI ст.).

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Є. Гнатюк, доктор філологічних наук, професор

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історією польсько-українських взаємин у XX ст. – поч. XXI ст. в широкому історично-політичному контексті.

Проблема імперій в нові часи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із дослідницькими стратегіями у сучасній імперіології, перспективами застосування імперської парадигми у вивченні модерної історії (зокрема, як один з можливих шляхів уведення української історії до ширшого історичного контексту), сформувати уявлення про сучасне розуміння суті імперії як історичної форми політичної організації урядування, її місця між інших наднаціональних форм влади та витоки імперських уявлень про джерела і структуру владних повноважень, ознайомити з основними історичними прикладами розбудови імперій (за особливого наголосу на особливостях Австро-Угорської, Британської, Османської та Російської імперій), головними принципами механізму імперської влади і його конкретно-історичними зразками, особливостями залучення історичних регіонів до складу імперій, дійсного місця регіональних еліт і груп населення в різних сферах життя, особливостей самоідентифікації та самовизначення в умовах імперії.

Проблеми соціорелігійної історії в Україні XVI–XIX ст.

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, професор, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Курс є необхідною складовою вивчення історії України та українського суспільства від ранньомодерної доби до сучасності, дає студентам необхідні теоретичні знання для дослідження релігійного життя українського соціуму XVI–XX ст., а також підходи і методологічні прийоми для наукового опрацювання соціорелігійного аспекту життя українського соціуму.

Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошуються фахівці у галузі історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Історія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Курс має ознайомити магістрантів з розвитком модерних поглядів на роль історії в суспільстві й організаційно-інституційних засад історичної науки, проблемами формування професійної історіографії, поліпшити розуміння змісту історіографічних процесів у сучасному світі, підготувати до свідомого обговорення проблеми організаційного реформування науки в сучасній Україні.

Методологія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

ПРАКТИКА

Практика педагогічна

3, 4 семестри, 2/2 год/тижд., 1 залік, 3/3 кредити

Педагогічна практика спрямована на формування викладацьких компетентностей у студентів МП "Історія". Після проходження теоретичної підготовки з основ викладацької майстерності на курсі "Методологічний практикум" під час першого року навчання, студенти отримують змогу застосувати ці знання на практиці, розвинути педагогічні навички упродовж другого року навчання. Студенти вестимуть семінарські заняття із професійно-орієнтованих дисциплін БП "Історія", матимуть змогу обговорити свій викладацький досвід зі своїми однокурсниками і керівником практики.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія подорожей і подорожньої літератури кінця XV-XIX ст. (History of Travel and Travel Writing (from the fifteenth till the nineteenth century) (курс викладається англійською мовою)

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Курс є введенням до культурної історії подорожей, у ході якого студент/к/и зможуть ознайомитися з численними історіографічними дискусіями про визначення подорожей, змін їхнього характеру, залежно від доби, регіону, обставин мандрівки й особи мандрівника/ці. Студент/к/и також зможуть розібратися з особливостями різних типів подорожей та зрозуміти, як подорожні записки резонували з представленням гострих тем тієї чи іншої доби, як-от колоніалізм, расизм, іншування, гендер тощо. Ми матимемо змогу з'ясувати, як конструювався образ себе та інших у паломницьких, посольських та грантурівських подорожах тощо; на які актуальні проблеми вказували описи уявних подорожей до різноманітних утопій у XVIII ст.; як расовий та колоніальний дискурс проникав ув описи подорожей натуралістів тощо.

Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Яковенко, доктор історичних наук, професор

Мета й завдання курсу: ознайомити студентів із дослідницькими підходами до інтерпретації та практичними навичками опрацювання так званих ego-документів, тобто джерел, написаних від першої особи з викладом особистої участі/сприйняття автором тих чи тих подій, явищ тощо. Цій меті служитимуть семінари з читанням та коментуванням уривків із судових протоколів, листів, мемуарів, щоденників та подорожніх нотаток починаючи з XIV й завершуючи початком XIX ст., тобто впродовж періоду, коли риторичний текстовий канон ще не було остаточно витіснено індивідуальним самовираженням.

Українська аристократія ранньомодерної доби

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А.Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – представити різні аспекти функціонування найвпливовішої соціальної групи у вітчизняні історії ранньомодерного періоду, а також показати, хто і в який спосіб вивчав її упродовж XIX – початку XXI ст. В центрі уваги перебуватимуть праці українських та іноземних вчених, які досліджували походження, економічну, політичну і харитативну діяльність, клієнтелу і двір аристократів. Спеціальний ацент буде зроблено на питанні ідентичності вищої знаті і тому, як на це питання відповідали представники різних історіографічних шкіл.

Історія державної служби в Україні: XVIII - поч. XX ст.

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. С. Шандра, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено проблемам функціонування владного апарату Російської імперії – імперським державним інституціям, управлінським процедурам і їхнім виконавцям – чиновникам. Окремо йдеться про специфіку формування бюрократії в національних регіонах імперії, зокрема в Україні. Використовуючи відповідні джерела, студенти досліджують процеси оптимізації та раціоналізації бюрократичного апарату на основі принципів камералізму й етапи реформування управління, аналізують чисельність, соціальний та етнічний склад бюрократії, її професійний рівень.

Трансформаційні процеси у Східній Європі в другій половині 1940- х- 1980- ті роки
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Впровадження радянської моделі соціалізму в країнах Східної Європи наприкінці 1940-х рр. Подібності та відмінності політичних режимів СРСР і соціалістичних країн Центральної та Південно-Східної Європи. Соціально-політичні кризи 1950–1989 рр. Наслідки панування адміністративно-командної системи. Антитоталітарні демократичні революції кінця 1980-х рр. Формування посткомуністичної економічної системи. Утворення національних держав на теренах колишнього соцтабору.

Доба Просвітництва: народження модерних ідей і практик

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Курс знайомить студентів зі змінами, що відбувалися в історіографічних інтерпретаціях Просвітництва від кінця XVIII ст. до сьогодення, продемонструвати розмаїття інтелектуальних і соціальних проявів і відгуків на Просвітництво.

Дослідження радянської історії через мемуари

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Курс передбачає ознайомлення зі специфікою джерел приватного походження і опанування навичок роботи з ними. Аналізуючи спогади представників різних соціальних, національних і вікових груп мешканців СРСР, студенти досліджуватимуть різноманітні аспекти життя «радянської людини» за її власною оцінкою – через сприйняття соціалістичної дійсності та життя навколо неї, через погляд на суспільство, владу, себе й «чужого» тощо.

Османська імперія: історіографічні дискусії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т.Ю.Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Перебіг основних подій історії держави, суспільства, економіки та культури Османської імперії; практика читання наративних та актових джерел османського походження (у перекладі); виявлення форм взаємодії та взаємовпливів різних цивілізаційних традицій: степової, візантійської, близько-східньої, ісламської. Ознайомлення з проблемами українсько османських відносин. Ознайомлення зі станом сучасних досліджень з османсістики.

Політика пам'яті: конструювання та рецепція

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Ю. Гайдай, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з проблематикою політики пам'яті в сучасній Україні та Європі/США. Хронологічно і тематично курс охоплює 1990-ті- 2000-ні роки, з акцентом на другій половині 2000х років, які відзначилися активізацією процесів у пам'яттєвій сфері. У рамках курсу обговорюватимуться наступні дослідницькі проблеми: історіографія і специфіка джерел, агенти пам'яті, способи та методи передачі та підтримки певних образів минулого, актуальні теми в політиці пам'яті в Україні та Європи. Заняття передбачають ознайомлення з науковою літературою, читання/перегляд,

коментування медійних повідомлень, випусків телепередач, фільмів, виступів глав держав та участь у дискусії з теми семінару.

Творення націй і держав у Центрально-Східній Європі

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

Курс є базовим, основним і абсолютно небхідним для самоусвідомлення і формування культури українців у порівняльному контексті взаємозумовленого розвитку споріднених, співприлеглих і співмірних двадцяти країн і окремих регіонів між Балтикою, Адріатикою і Чорним морем, пов'язаних навзаєм географічно, лінгвістично, етнічно, історично, релігійно-конфесійно, економічно, логістично, стратегічно і політично. Це підсумовує, істотно доповнює і узагальнює набуте студентами на бакалаврському щаблі знання найважливіших фактів та розуміння спільних закономірностей і локальної специфіки господарства, ментальності в близькому довкіллі України, найбільшої країни і найчисленнішої нації цього регіону.

Друга світова війна в історичній пам'яті та політиці історії

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В.Хом'як, кандидат історичних наук

Метою курсу є ознайомлення із політикою пам'яті про Другу світову війну в Україні та світі. Увагу зосереджено довкола аналізу комеморативних та меморіальних практик, пам'ятання та забуття, сучасних "війн пам'яті" та (не)можливості подолання минулого.

Комунікативна культура в ранньомодерній Європі

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредитів, Т.Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Курс ставить за мету ознайомити студентів з ключовими поняттями та проблемами, пов'язаними з передачею, поширенням та контролем над інформацією в Ранньомодерну добу, комунікативними можливостями вербальних і невербальних медіа, а також впливом на суспільні процеси технологічних інновацій, передусім винайдення друку.

Українська еміграція та діаспора

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Розробка проблем діаспорознавства у вітчизняній та зарубіжній науці. Українська трудова еміграція у Північній і Південній Америці. Основні центри та «периферійні» осідки української політичної еміграції у період між двома світовими війнами. Розселення українців у державах колишнього СРСР. Українці в Азії. Форми і засоби збереження та реалізації української етнічності в умовах діаспори.

Українська революція 1917–1921 рр.

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. В. Скальський, кандидат історичних наук

Проблеми історії революції: виникнення Української Центральної Ради, проголошення УНР, Української Держави, відновлення УНР Директорією, революційні події на західноукраїнських землях, а також ствердження радянського режиму в Україні та практика білого руху. Соціальні та національні аспекти революції; причини поразки національно-визвольних змагань та історичне значення Української революції.

Польська мова для істориків (*Дисципліна вільного вибору***)**

1, 2, 2д семестри, 4/4/3 год/тижд., 3 заліки, 12 кредитів, Л.В. Непоп-Айдачич,кандидат філологічних наук, доцент

Метою курсу є оволодіння мовними навиками, які дають можливість спілкуватися польською мовою у ситуаціях повсякденного життя, знайти потрібну інформацію на задану тему, а також ознайомлення студентів із національними реаліями, традиціями, звичаями, особливостями культури та історії польського народу.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 20 кредитів

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану. Студент мусить проявити здатність до наукового пошуку, аналізу наукової літератури, постановки і вирішення теоретичних питань.

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЮДАЇКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, *В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент* Методологія наукових досліджень – вагома дисципліна для професійної підготовки історика, фахівця гуманітарного профілю. Курс містить поглиблені відомості з методології історичної науки для магістрів, дозволить орієнтуватися у численних методах і напрямках. У ньому простежено процес формування історизму, вплив соціології на нові течії історичної науки, розуміння філософського підґрунтя історичних знань, поняття критики джерел, класифікацій, аналізу та синтезу історичних матеріалів. Курс має зв'язки з дисциплінами "Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа", "Науково-дослідний семінар", "Методологічний практикум".

Методологічний практикум

2, 3, 4 семестри, 2 год/тижд., 3 заліки, 9 кредитів, *В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент*

Методологічний практикум – невід'ємні практичні заняття для підготовки історика, фахівця гуманітарного профілю. Курс допомагає здобувачеві здобути та закріпити необхідні знання, розібратися у напрямках історичної науки, термінах та методологічних принципах необхідних для написання магістерського дослідження. Курс має зв'язки з дисциплінами: "Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа", "Науково-дослідний семінар", "Методологія наукових досліджень"**.**

Науково-дослідний семінар з юдаїки

1 семестр, 4 год/тижд., теза, 5 кредитів, І.В.Туров, доктор історичних наук, доцент

Курс спрямований на засвоєння студентами основних понять, процесів і явищ пов'язаних із виникненням і становленням юдаїки як галузі знання; орієнтування в єврейських історичних джерелах і дослідженнях; розуміння місця юдаїки в широкому контексті сучасної світової науки. Хронологічно курс охоплює процеси і явища античності (зокрема, появу єврейського історіописання), Середньовіччя й Ренесансу (єврейську вченість і неєврейський інтерес до єврейських знань) та модерної епохи (від появи Wissenschaft des Judentums на початку XIX ст. до сучасних єврейських студій початку XXI ст.). Окрему увагу приділено формуванню навичок написання дослідницьких проектів із юдаїки.

Історія СРСР: історіографічні дискусії / History of the USSR: Historiographical Debates (курс викладається англійською мовою)

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Курс «Історія СРСР: історіографічні дискусії» покликаний представити студентам історію становлення і

розвитку досліджень радянської історії на Заході – передовсім в англо-саксонському світі – в умовах Холодної війни.

Проблема імперій в нові часи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із дослідницькими стратегіями у сучасній імперіології, перспективами застосування імперської парадигми у вивченні модерної історії (зокрема, як один з можливих шляхів уведення української історії до ширшого історичного контексту), сформувати уявлення про сучасне розуміння суті імперії як історичної форми політичної організації урядування, її місця між інших наднаціональних форм влади та витоки імперських уявлень про джерела і структуру владних повноважень, ознайомити з основними історичними прикладами розбудови імперій (за особливого наголосу на особливостях Австро-Угорської, Британської, Османської та Російської імперій), головними принципами механізму імперської влади і його конкретно-історичними зразками, особливостями залучення історичних регіонів до складу імперій, дійсного місця регіональних еліт і груп населення в різних сферах життя, особливостей самоідентифікації та самовизначення в умовах імперії.

Проблеми соціорелігійної історії в Україні XVI–XIX ст.

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, професор, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Курс є необхідною складовою вивчення історії України та українського суспільства від ранньомодерної доби до сучасності, дає студентам необхідні теоретичні знання для дослідження релігійного життя українського соціуму XVI–XX ст., а також підходи і методологічні прийоми для наукового опрацювання соціорелігійного аспекту життя українського соціуму.

Актуальні проблеми історії єврейського народу

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Курс присвячено сучасній методології досліджень у галузі єврейських студій. Завдяки цьому курсу у студентів формуються уявлення про провідні напрями й концепції в юдаїці XX – поч. XXI ст., розвиток бібліографії та археографії, пов'язаних із юдаїкою; навички роботи з методологічними дослідженнями; уміння порівнювати і критично аналізувати різні концепції, дотичні до знань про єврейську цивілізацію, як на рівні світових, так і локальних явищ.

Історія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Курс має ознайомити магістрантів з розвитком модерних поглядів на роль історії в суспільстві й організаційно-інституційних засад історичної науки, проблемами формування професійної історіографії, поліпшити розуміння змісту історіографічних процесів у сучасному світі, підготувати до свідомого обговорення проблеми організаційного реформування науки в сучасній Україні.

Методологія дослідження єврейської історії та культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та культури як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Практика музейно-архівно-бібліотечна

2д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Передбачається практичне засвоєння навичок і вмінь роботи з музейними, архівними й бібліотечними фондами, що містять юдаїку (на базі Наукової бібліотеки НаУКМА, Наукового архіву 184 НаУКМА, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, Львівського музею історії релігії,

Центрального державного історичного архіву України, Національної історичної бібліотеки України, Державного архіву м. Києва, Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, Музею Шолом-Алейхема, Музею історичних коштовностей України тощо).

Педагогічна практика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, професор

Педагогічна практика спрямована на формування викладацьких компетентностей у студентів МП "Юдаїка". Після проходження теоретичної підготовки з основ викладацької майстерності студенти отримують змогу застосувати ці знання на практиці, розвинути педагогічні навички. Студенти вестимуть семінарські заняття із професійно-орієнтованих дисциплін БП "Історія", матимуть змогу обговорити свій викладацький досвід зі своїми однокурсниками і керівником практики.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Етногеографія єврейського світу

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено проблематиці розселення євреїв у країнах сучасного світу. Мета – дати студентам уявлення про регіональні особливості єврейського народу, зумовлені впливом географічних та історичних чинників. Особливу увагу приділено питанням формування етнічного складу населення сучасного Ізраїлю. Розглядається походження не лише єврейських груп населення Держави Ізраїль, а й неєврейського населення країни. Окремому розгляду підлягають сучасні єврейські громади Європи, Північної Америки, Південної Африки тощо. Крім того, велику увагу приділено розселенню і територіальним особливостям так званих «східних груп» євреїв та віддаленим традиційним єврейським діаспорам.

Єврейська палеографія

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

Курс знайомить студентів із основними принципами палеографічних досліджень, зокрема, з особливостями палеографічного аналізу єврейських рукописів. Цій меті служать семінари з читанням та відповідним коментуванням оригінальних документів, створених у межах юдейської рукописної традиції від найдавніших часів до наших днів. Однією з особливостей цієї традиції є її практично безперервний характер упродовж більш ніж двох тисяч років. До того ж ця традиція розвивалася в тісному зв’язку з традицією книгодрукування, що зумовлює необхідність включення основ кодикології в межі курсу.

Іврит

1, 2, 2д семестри, 4/4/2 год/тижд., 3 заліки, 11 кредитів, О.Б.Скляренко, старший викладач

Курс передбачає загальне ознайомлення з граматикою івриту (як сучасного, так і класичного), формування мовленнєвих навичок, навичок читання і письма, а також роботи зі словником. Упродовж курсу відбувається прослуховування і лінгвістичний розбір ізраїльських пісень, читання сучасної єврейської поезії, а також адаптованих статей із ізраїльської преси. Лінгвокраїнознавчий компонент містить засвоєння визначеного програмою кола безеквівалентної лексики, яка відображає специфіку культури й побуту євреїв, знайомство з національними особливостями мовленнєвої і немовленнєвої поведінки.

Історія юдаїзму

2, 2д семестри, 2/2 год/тижд., 2 заліки, 4 кредити, І. В. Туров, доктор історичних наук, доцент

Курс присвячено історії й еволюції юдаїзму від біблійних часів до сьогодення, його сакральним (ТаНаХ, Талмуд) і літургічним (Шма, Аміда, Кадіш та ін.) текстам, найважливішим доктринам, контактам із іншими релігіями та взаємовпливам у ширшому контексті історії формування релігій. Також розглядаються різні напрями і відгалуження юдаїзму, що виникали в різні часи: від античних самаритян

і середньовічних караїмів до ранньомодерного хасидизму і модерних реформістського, консервативного і реконструктивістського юдаїзму. Окрему увагу приділено юдаїзму в Державі Ізраїль від 1948 р. та інших країнах світу на початку XIX ст., а також їхній узаємодії та поглядам на актуальні проблеми сьогодення.

Їдиш

2д, 3, 4 семестри, 2/4/4 год/тижд., 3 заліки, 11 кредитів, С.В. Корн, асистент

Курс передбачає вивчення граматичних і лексичних основ мови їдиш, а також набуття студентами активних навичок читання, письма та мовлення. Упродовж навчання студенти мають можливість ознайомитися з історією мови та єврейськими культурними надбаннями, створеними мовою їдиш. Наприкінці курсу передбачено читання оригінальних документів і рукописів мовою їдиш для того, щоб у майбутньому студенти застосовували мову у своїх наукових дослідженнях.

Актуальні проблеми юдаїки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі юдаїки як з України, так і з-за кордону

Курс присвячено сучасній методології досліджень у галузі єврейських студій. Завдяки цьому курсу у студентів формуються уявлення про провідні напрями й концепції в юдаїці XX – поч. XXI ст., розвиток бібліографії та археографії, пов'язаних із юдаїкою; навички роботи з методологічними дослідженнями; уміння порівнювати і критично аналізувати різні концепції, дотичні до знань про єврейську цивілізацію, як на рівні світових, так і локальних явищ.

Арамейська мова

3, 4 семестри, 2/2 год/тижд., залік, залік, 6 кредитів, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

Курс охоплює основи граматики й синтаксису західних арамейських діалектів Ахеменідського (VI– IV ст. до н. е.) та після-Ахеменідського (III ст. до н. е. – II ст. н. е.) періодів історії арамейської мови. Передбачається робота з оригінальними текстами Біблії (її арамейською частиною), а також юдейськими та християнськими текстами, написаними цією мовою. Кінцевою метою курсу є засвоєння навичок читання, розуміння арамейських уривків Біблії (ТаНаХу), опанування елементів граматичного та синтаксичного аналізу, вміння працювати зі словниками й довідниками. Курс також спрямований на опанування основного лексико-семантичного апарату арамейських документів юдаїзму пізньої античності та раннього християнства й ознайомлення з алюзіями на арамейську термінологію в Новому Заповіті.

Єврейсько-християнські взаємини

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К. В. Малахова, кандидат філософських наук, старший викладач

Мета й завдання курсу: ознайомити студентів зі змістом основних джерел і дослідницької літератури, пов'язаної як із полемікою, так і діалогом між юдаїзмом та християнством; розглянути і розкрити основні положення і терміни в історичному контексті.

Історія Голокосту та антисемітизму

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить студентів із науковою та світоглядною проблематикою вивчення історії Голокосту. Розкривається зміст основних історіографічних концепцій та наявних суспільно-політичних міфологем, зокрема, поширених у публіцистиці та неформальному публічному дискурсі. Історія Голокосту розглядається в контексті ідеологічної і політичної боротьби XIX – першої половини XX ст., появи та розвитку «наукового» антисемітизму як одного з різновидів європейського расизму. Перебіг Голокосту на українських землях подано в контексті подій, що відбувалися на всіх окупованих Третім Райхом землях та в державах-союзниках нацистської Німеччини.

Історія євреїв України

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить із багатовіковою історією українсько-єврейських взаємин на землях, що складають територію сучасної України. Для повноти охоплення матеріалу студентам пропонується огляд як найбільш контроверсійних періодів відносин двох народів між собою та з іншими сусідніми етнічними групами, так і їхніх узаємин у порівняно «спокійні» часи. Аналізуються природа й причини виникнення стійких історичних стереотипів масової свідомості у сприйнятті обома народами один одного, їхні впливи на формування національних історіографій, роль третіх чинників у цих процесах, територіальні особливості описуваних подій у різних частинах України. Суттєву увагу приділено правовому статусу й історичній демографії єврейського населення України, ролі євреїв у економічному житті та соціальній структурі суспільства.

Історія єврейського музеєзнавства

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено історії заснування й розвитку єврейських музеїв у Європі, США, Ізраїлі, знайомству з різноманітними підходами і практиками щодо створення і функціонування єврейських музеїв на прикладі Парижа, Берліна, Відня, Єрусалима, Тель-Авіва, Москви, Варшави, Бухареста, Києва, Чернівців тощо. Студенти дізнаються про особливості форм культурно-просвітницької та комунікаційної діяльності єврейських музеїв у різних країнах, основні факти та причини появи й розвитку єврейських музеїв у XIX – на початку XXI ст. у різних країнах світу, навчаються аналізувати особливості музейних концепцій і побудови експозицій, форми музейної діяльності, менеджменту, а також аналітично реферувати дослідницьку музеєзнавчу літературу.

Біблійна археологія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено реконструкції подій на основі пам’яток матеріальної культури, що дають уявлення про обставини виникнення Біблії. Мета курсу – надати студентам інформацію про Біблію як історичне джерело, свідчення якого в багатьох випадках підтверджуються результатами археологічних розкопок. Увагу зосереджено на специфіці таких досліджень. Чимало уваги приділено історії досліджень біблійних пам’яток від часів пізньої античності до новітніх студій початку XXI ст. Передбачається вивчення двох напрямів біблійної археології: загальної та палестинської. Студенти отримують інформацію про поширені в сучасній науці підходи до визначення достовірності наведеної в Біблії інформації.

Біблійна текстологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

У курсі розглядаються основні принципи текстологічного дослідження танахічних текстів у юдейській та християнській традиціях. Курс знайомить із основними джерелами, а саме масоретським текстом та іншими «свідками» біблійного тексту (Септуагінта, Самаритянське П’ятикнижжя, кумранські сувої, тарґуми, Пешита, Вульґата тощо). Окрему увагу приділено джерелознавчому й едиційному аспектам текстологічного дослідження ТаНаХу, історії біблійного тексту (у т. ч. копіювання й передавання, проблема протомасоретського тексту) та текстуальній критиці. Історія євреїв мусульманського Сходу 4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор Курс присвячено основним джерелам із історії євреїв мусульманських країн. У результаті його вивчення студент матиме уявлення про основні етапи в історії середньовічних євреїв Близького Сходу, особливості внутрішньої політики середньовічних мусульманських держав, соціальний статус євреїв у цих державах, неоднорідність єврейських громад мусульманського світу і її причини. Курс формує навички самостійної роботи з письмовими джерелами як у перекладах на європейські мови, так і в оригіналі, вміння критично аналізувати інформацію, що міститься в історичних джерелах та історіографії.

Гостьовий курс

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Історія євреїв мусульманського Сходу

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Метою курса є намагання показати історію средньовічних євреїв Близького Сходу у нерозривному зв'язку з подіями, що відбувались серед оточуючої мусульманської більшості. Можливо у студентів виникне бажання порівняти становище євреїв в християнських і мусульманських країнах. Відповідь на це запитання вони зможуть дати наприкінці ознайомлення з курсом.

Історія євреїв Східної Європи: Раннє Середньовіччя

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено етнічній і політичній історії юдеїв-прозелітів тюркського походження в добу раннього Середньовіччя, відомих під традиційною назвою «хозари». Мета курсу – показати історію юдейських громад Східної Європи та Північного Кавказу в період існування Хозарського каганату – першої імперії на заході Євразійського степу напередодні виникнення давньоруської держави. Умовно курс поділяється на дві частини: доюдейську та юдейську історію хозар. Важливе місце у викладанні курсу приділено питанням джерелознавчої бази та історіографії цієї проблематики. Курс розраховано не лише на тих, хто цікавиться історією юдейських громад Східної Європи, а й на тих, хто прагне глибше познайомитися з питаннями передісторії Русі, історії ранньосередньовічної Візантії та номадів Євразійського степу.

Історія єврейського мистецтва

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено історії єврейського мистецтва XIX–XX ст., головно у Східній і Західній Європі, а також у Державі Ізраїль. Окрему увагу приділено основним видам і жанрам єврейського народного мистецтва, умовам зародження та розвитку єврейського професійного мистецтва, внеску єврейських митців у світову культуру й мистецтво. Курс покликаний сформувати у студентів комплексне уявлення про культурно-мистецьку своєрідність єврейського народу, основні закономірності розвитку та особливості єврейського мистецтва, а також ввести студентів в коло проблем, що стоять перед дослідниками єврейського мистецтва.

Історія сіонізму і Держави Ізраїль

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Мета курсу: засвоєнння студентами основних понять, феноменів і процесів, пов'язаних з історією розвитку сіонізму та становленням Держави Ізраїль, а також орієнтування в ізраїлезнавчій історіографії.

Українсько-єврейські взаємини: XX ст.

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено змінам у становищі євреїв на території сучасної України впродовж XX ст., міжнаціональним узаєминам, участі євреїв у революційних рухах початку століття, єврейських і неєврейських політичних партіях, єврейському й неєврейському культурному житті тощо. Окрему увагу приділено впливу Голокосту та пам'яті про нього на міжетнічні взаємини, зокрема, у країнах проживання української та єврейської діаспор, спробам налагодження діалогу й співпраці між громадами. Курс формує навички самостійної роботи з джерелами з історії українсько-єврейських взаємин у XX ст., знання про архівні й бібліотечні колекції з цієї тематики тощо.

Хасидизм: історія та віровчення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К. В. Малахова, кандидат філософських наук, старший викладач

У межах курсу розглядаються питання виникнення й розвитку релігійно-містичного руху під загальною назвою «хасидизм». Ця течія юдаїзму народилася в Україні в середині XVIII ст. й упродовж короткого часу завоювала велику кількість прихильників майже в усіх єврейських громадах Східної Європи. У курсі здійснюється змістовний огляд історії та віровчення хасидів. Поряд із цим, певну увагу приділено аналізу діяльності литовських рабинів і містиків – головних ідейних супротивників хасидизму. Курс формує навички пошуку інформації про історію хасидського віровчення й релігійних практик у богословських текстах хасидських духовних лідерів (цадиків), хасидському фольклорі, етнографічних записах XIX–XX ст., розуміння хасидської термінології тощо.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 20 кредитів

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану. Студент мусить проявити здатність до наукового пошуку, аналізу наукової літератури, постановки і вирішення теоретичних питань.

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Камяна доба: культура, суспільство, економіка

1 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів, Залізняк Л. Л., д. і. н., професор

Курс передбачає знайомство з етнічними процесами, які мали місце на території України з найдавніших часів і врешті-решт призвели до формування українського етносу. Передумови для постання останнього формувалися протягом багатьох історичних епох під впливом складних етнокультурних процесів, що розвивалися на її території в далекому минулому. Серед ключових проблем давньої історії України є походження індоєвропейської сім'ї народів, питання народження слов'янства та етногененезу і націогенезу українців. Актуальність цього курсу зумовлена, перш за все, тим, що на думку більшості фахівців, формування згаданих етнічних спільнот, значною мірою, відбувалося на українських етнічних землях і є невід'ємною частиною стародавньої історії України.

Епоха бронзи україни

1 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів, Клочко В. І., д. і. н., професор

Студенти оволодіють спеціальними знаннями з проблем соціокультурного та економічного розвитку суспільства та історії людства за доби енеоліту-бронзи. Передбачається розвиток аналітичного мислення й навичок критичного аналізу джерел та концепцій – серед основних навичок, отримання яких допоможе вивчення дисципліни.

Ранній залізний вік україни та суміжних територій

1 семестр, 4 год./тиж., екзамен, 5 кредитів, Болтрик Ю. В., доц., к. і. н.

Предмет спрямовує студентів на детальне освоєння першоджерел (писемних і археологічних), націлити на осмислення певних проблемних ситуацій і пошуки шляхів їхнього розв'язання. Передбачається дати студентам бачення ключових процесів, що за доби заліза відбувалися як на теренах України так і на європейському просторі.

Археологія ранніх слов'ян

1 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Скиба А. В., ст. викл., к. і. н.

Студенти оволодіють спеціальними знаннями з проблем формування й історичного розвитку східних слов'ян, слов'янської археології, ознайомляться з основними концепціями походження слов'ян, проблемами етнічних міграцій, міжетнічної та культурної взаємодії, проблемами формування державності. Передбачається розвиток аналітичного й синтетичного мислення, навичок критичного аналізу джерел та концепцій.

Методологія наукових досліджень у галузі археології

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Білинський О. О., доц., к. і. н.

Курс спрямований на ознайомлення з теоретичними засадами археологічного дослідження, а також методами і техніками необхідними для аналізу матеріальної культури. Розуміння витоків та різноманіття археологічної думки сприяє розвитку науки та стимулює студентів до інноваційного і міждисциплінарного підходу до власних досліджень. Важливою частиною курсу є надання необхідних інструментів для роботи із археологічними джерелами. Він включає в себе опис як польових, так і лабораторних методів дослідження, таких як: геоінформаційні системи, статистика конструювання висновків. Таким чином, студенти отримають знання про найбільш передові методи роботи із матеріальною культурою

Ключові проблеми стародавньої історії україни

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 3,5 кредитів, Залізняк Л. Л., д. і. н., професор

Курс передбачає знайомство з етнічними процесами, які мали місце на території України з найдавніших часів і врешті-решт призвели до формування українського етносу. Передумови для постання останнього формувалися протягом багатьох історичних епох під впливом складних етнокультурних процесів, що розвивалися на її території в далекому минулому. Серед ключових проблем давньої історії України є походження індоєвропейської сім'ї народів, питання народження слов'янства та етногененезу і націогенезу українців.

Антична цивілізація північного надчорномор'я

2 семестр, 2 год./тижд. екзамен, 3 кредити, Буйських А. В., професор., д. і. н.

Курс передбачає знайомство з історичними та етнічними процесами, які мали місце на території Півдня сучасної України за доби раннього заліза, відколи регіон Північного Причорномор'я став складовою частиною античної середземноморської цивілізації. Саме через наявність довготривалих контактів з культурою Стародавньої Греції та Римської імперії аж до пізьоантичного часу античні держави Північного Надчорномор'я органічно сприйняли й безпосередній вплив візантійської культури. Ключовими проблемами давньої історії України є вплив культурного спадку античної культури та сприйняття християнства за часів Київської Русі, яке і відбулося завдяки цим стійким контактам.

Історична антропологія

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити, Потєхіна І. Д., доц., к. і. н.

Антропологія як джерело історичної та етнічної інформації. Головні форми гомінід. Неандертальці Криму. Антропологічний склад населення України в палеоліті, мезоліті та неоліті. Родові могильники Надпорожжя. Антропологічні особливості трипільців, степовиків Надчорномор'я та найдавніших індоєвропейців Центральної Європи. Антропологія скіфів та сарматів. Формування слов'ян за антропологічними джерелами. Антропологічні особливості давньоруського населення. Генетичні витоки українців, білорусів та росіян у світлі антропологічних даних. Антропологічні типи українського народу.

Київська русь та її сусіди

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити, Борисов А. В., старший викладач, к. і. н.

Студенти вивчають розвиток матеріальної культури населення України упродовж X–XIII ст., еволюцію фортифікаційних споруд, процеси зародження, розвитку та занепаду міст та поселень Русі. Зауважимо, що вивчення і розуміння генезису української нації та її державності неможливе без глибокого розуміння процесів і подій саме давньоруської доби, адже саме у цей час сформовано основні інституції сучасного українського суспільства, економіку, культуру, мову, право тощо. Не зважаючи на те, що археологічні дослідження пам'яток давньоруського часу розпочалися у середині-другій половині XIX ст., саме у другій половині XX – на початку XXI ст. вдалося розширити джерельну базу (за рахунок проведення масштабних новобудовних досліджень, використання новітніх методів досліджень), що дозволяє суттєво уточнити наявні дані про розвиток Русі, українських та суміжних земель упродовж X–XIII ст., зробити важливі висновки про етнічний склад населення, технологічні відкриття, традиції і новаторські надбання у домобудівництві, фортифікації, архітектурі, техніці і технології виробництві предметів побуту тощо. У межах курсу студенти ознайомляться з сучасними методами аналізу артефактів, навчатися визначати та правильно датувати гончарний посуд золотоординського часу від кераміки литовського та польського часів, різні категорії знахідок тощо.

Найдавніші землероби україни

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 4 кредити, Відейко М. Ю., доц., д. і. н.

Причини зародження відтворюючого господарства. Криза мисливського господарства. Неолітична революція та три центри неолітизації Близького Сходу. Поширення перших землеробів на Балканах та у Подунав'ї. Балкано-дунайський центр неолітизації та його роль у поширенні землеробства і скотарства в Європі. Основи хронології та періодизації неоліту Європи. Проблема неолітизації території України. Неолітичні культури України та їхнє датування. Історичні долі неолітичного населення України.

Практика профільна

2д семестр, 23 год./тижд., залік, 6 кредитів, Білинський О. О, доцент, к. і. н.

Профільна практика є невід'ємною складовою навчання археології, яка спрямована на закріплення здобутих на заняттях теоретичних знань та формування вмінь та навичок польових археологічних досліджень. Археологічна практика студентів магістерських програм має на меті підготовку до проведення самостійних археологічних досліджень, які багато дослідників починають ще студентами. На відміну від практики студентів-бакалаврів, більше уваги приділяється формуванню знань про нормативні документи, які регулюють проведення польових археологічних досліджень, дозвільну документацію необхідну для проведення робіт фаховими археологами. Важливим є формування вмінь та навичок організації роботи експедиції, ведення польової документації, дотримання та розробки методик досліджень для конкретних умов пам'ятки. Усе це вимагає ознайомлення зі світовим дослідом проведення польових археологічних робіт та локальними особливостями цих підходів, які сформовані у вітчизняній археології.

Науково-дослідний семінар: історіографія археологічних досліджень

3 семестр, 2 год./тижд., теза, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

Розглядається низка важливих проблемних питань, пов'язаних із історією археологічної думки. Простежуються передумови становлення археології як науки, аналізується доробок «перших» археологів. Пропонується огляд основних теоретичних концепцій та теорій з урахуванням традицій скандинавської, французької, німецької та ін. національних шкіл. При цьому розвиток вітчизняної теоретичної археології висвітлюється у щільному зв'язку із здобутками західної науки.

НДС: етика і методика наукової праці

4 семестр, 2 год./тижд., теза, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

Розглядається низка важливих питань, пов'язаних із організацією, логікою та методологією наукових досліджень в археології. У процесі вивчення основних етапів археологічного дослідження обговорюватимуться проблемні ситуації, із якими може зустрітись фахівець.
Особлива увага приділяється питанням професійної етики вченого-археолога

Етнокультурні процеси за доби палеометалу

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити, Отрощенко В. В., д. і. н., професор

Передбачає знайомство з етнокультурними процесами, які мали місце за часів енеоліту та доби бронзи а також зі здобутками первісного мистецтва на теренах України – підґрунтям сучасної української культури.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Методика антропологічних досліджень

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити, Козак О. Д., доц., к. і. н.

Методи антропологічних досліджень: палеодемографія, краніологія, остеологія, соматологія, одонтологія, дерматогліфіка. Збирання, консервація та реконструкція палеоантропологічних матеріалів – кісткових решток давніх людей. Вимірні та описові ознаки черепа. Реконструкція обличчя за черепом. Папілярні лінії долоні та пальців людини. Описові ознаки будови зубів. Статистичні методи аналізу антропологічних даних.

Просторові дослідження та палеоекологічні реконструкції

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 3 кредити, Борисов А. В., ст. викл., к. і. н., Томашевський А. П., ст. викл., к. і. н.

Розглядаються історія появи, становлення та методичні витоки сучасного розвитку просторово-екологічного напрямку у вітчизняній археологічній науці. Окреслюються методологічні та методичні засади, необхідність використання поняття історико-соціального організму давнини (ІСО), розглядається науковий потенціал та стратегія комплексних історико-археологічних просторово-екологічних досліджень. ІСО середньовіччя на основі проектного підходу.

Музейна справа

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 3 кредити, Білинський О.. О, ст. доц., к. і. н.

Ознайомлення із теоретичними та науково-методичними засадами сучасного музеєзнавства та охорони пам'яток, а також отримання узагальненого історичного та сучасного практичного досвіду музейної справи та пам'яткоохоронної діяльності.

Населення лісостепової скіфії та прилеглих територій

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 3 кредити, Білинський О.. О, ст. доц., к. і. н.

Навчальна програма вибіркового курсу передбачає розгляд низки питань пов'язаних зі становлення та розвитком цього політичного та культурного об'єднання, його взаємодією із сусідніми суспільствами лісової смуги, синхронними культурами територій Центрально-Східної Європи, кочовиками степів та грецьким населенням Причорноморського узбережжя.

Теорія і практика археологічних досліджень

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

Курс «Теорія і практика археологічних досліджень» спрямований на формування у студентів-магістрів цілісного уявлення про теоретичну археологію як окрему галузь наукового знання. У пропонованому курсі подається огляд ключових проблемних питань теоретичної археології, що пов'язані із сутністю археологічної теорії та науковою дослідницькою процедурою, археологічною систематикою та методологією.

Основи зооархеології

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Федорченко О.С., доц., к. і. н.

У вибірковому курсі «Основи Зооархеології» розглядається низка важливих проблемних питань, пов'язаних із практикою зооархеологічних досліджень.

Скіфія за матеріалами розкопок елітних курганів

3 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Болтрик Ю. В., доц., к. і. н.

Мета курсу ознайомити слухачів з історичним тлом існування Європейської Скіфії, та найбільш важливими курганами, як потенційними джерелами вибудови сучасних версій династичної історії цієї кочової імперії.

Технологія первісного виробництва: знаряддя праці кам'яної доби

3 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Ступак Д. В., доцент, к. і. н.

Розглядається низка важливих питань, пов'язаних із зародженням найперших трудових навичок людини – головного чинника її еволюції.

археологічне пам'яткознавство та охорона археологічної спадщини (сучасні комплексні інформаційні підходи)

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Борисов А. В. , ст. викл., к. і. н.

Розглядаються основні сучасні підходи до пам'яткознавчої та пам'яткоохоронної діяльності. Курс включає кілька основних блоків питань: 1) Характеристику комплексності об'єктів археологічної та палеоприродної спадщини; 2) Наукові основи пам'яткознавчої та пам'яткоохоронної діяльності; 3) Практичні інструменти пам'яткоохоронної діяльності; 4) Правова основа охорони археологічної та палеоекологічної спадщини в Україні; 5) Структура пам'яткоохоронних інституцій; 6) Управління археологічною та палеоекологічною спадщиною як окремий вид діяльності. Розгляд зазначених питань здійснюється на матеріалах конкретних прикладів з українського та закордонного досвіду. Особлива увага спрямована на практичне застосування отриманих знань в подальшій професійній діяльності майбутніх археологів.

кочовики середньовічної європи

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Отрощенко В. В., д. і. н., професор

Передбачає ознайомлення студентів з узагальненими результатами дослідження величезного шару старожитностей на теренах нашої держави, залишеного нам у спадок кочовими народами Середньовіччя. Аргументовано участь цих народів у ґенезі козацтва та українців як етносу загалом.

золотоординський, литовський та польський часи на землях україни за даними археології

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Капустін К. М., ст. викл., к. і. н.

Анотація: Навчальна програма передбачає грунтовний аналіз проблем, що стосуються історії та археології України у період зародження та становлення української нації (середина-друга половина XIII - XVIII ст.). Завважимо, що розвиток українських земель упродовж золотоординського, литовського та польського часів мав певні особливості, що пов'язано із специфікою внутрішньо- та

зовнішньополітичної ситуації, рівнем розвитку виробничих сил, станом економіки окремих регіонів тощо.

Озброєння доби міді_бронзи й раннього заліза за даними археології

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Клочко В. І., професор, д. і. н.

Розглядаються витоки військової справи, зброї, тактики та стратегії доісторичних суспільств в історичній перспективі. Аналіз матеріалів починається з типології різноманітних видів озброєння, хронологічних аспектів їх розвитку на фоні культурно-історичних процесів. Освітлюються питання виробництва предметів озброєння, включаючи технологію її виготовлення, характер сировинних баз, фізичні властивості матеріалу.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

Магістерська робота

4-д семестр. Кількість кредитів: 22,5 (загальна кількість годин – 675 год.) Захист тези.

Магістерська кваліфікаційна робота - самостійне наукове дослідження окресленої археологічної проблеми. Публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи відбувається на засіданні Екзаменаційної комісії у формі презентації як із використанням різних форм візуалізації доповіді так і без застосування технічних засобів. Необхідними умовами допуску до атестації є виконання індивідуального навчального плану, наявність вчасно виконаної і належним чином оформленої роботи, перевіреної на плагіат та рекомендованої до захисту науковим керівником, а також наявність внутрішньої або зовнішньої фахової рецензії. Після захисту кваліфікаційну роботу розміщують в інституційному репозитарії НаУКМА для вільного доступу.

033 ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналітична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю.В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент.

Курс передбачає засвоєння основних ідей аналітичної філософії шляхом опанування текстів та оригінальних коментарів як у перекладі, так і мовою оригіналу. В межах ознайомлення з тлумаченнями ідентифікаційних особливостей «аналітичної філософії», розкриваються ідеї, програми та теорії які перетворили концептуальні репрезентації відношення «мова - мислення» на нові критичні аналітики, що принесли нові радикальні зміни у репрезентації філософії як тяглої історії її оригінального самовизначення в межах проблем метафізики, епістемології, теорій мислення, естетичного досвіду. Саме в межах аналітичної філософії впродовж ХХ ст. відбулося і продовжує розвиток суттєве зближення європейської та англо - американської філософської традиції. Семінарські заняття спрямовано на опанування ідей та концепцій класиків аналітичної філософії: Х. фон Врігта, Ґ. Й. Гльока, М. Дамміта, А. Данто, Д. Девідсона, Л. Вітгенштейна, Р. Карнапа, В. В. О. Квайна, Б. Рассела, Б. Страуда, П. Ф. Строссона, Д. Фоллесдала, Я. Хінтікки шляхом читання їхніх праць.

Комунікативна практична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, А.М. Єрмоленко, доктор філософських наук, професор.

Дисципліна «Комунікативна практична філософія» забезпечує формування у магістра цілісного уявлення про сучасну практичну філософію як академічну дисципліну і галузь наукового дослідження. У курсі сучасна практична філософія розглядається як окрема галузь філософського знання та дослідження з прикладної етики, здійснюється порівняльний аналіз різних версій «реабілітації практичного розуму», їх провідних представників, аналізується історія конституювання предмета і дослідницького поля практичної філософії. Основна увага курсу спрямована на аналіз головних напрямів, парадигмальних змін, методологій та концептів, які застосовуються в дослідженнях з комунікативної практичної філософії, а також проблем, що виникають в процесі їх застосування. Зазначений аналіз здійснюється з огляду на сучасний стан та перспективи розвитку дисципліни з метою координації індивідуальних дослідницьких проектів докторантів з процесами переосмислення, методологічної трансформації та модернізації сучасної практичної філософії.

Методологічні проблеми історико-філософського пізнання

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

В рамках дисципліни висвітлюється сутність і специфіка історії філософії як науки, відтворюються основні віхи її становлення, розкривається смисл історико-філософського пізнання, з'ясовуються його теоретичні засади та методи, розкривається специфіка історико-філософської інтерпретації та історико-філософського джерелознавства, розглядаються провідні сучасні моделі історико-філософського дослідження, а також актуальні проблеми історіографії філософії і перспективи її подальшого розвитку. Опрацювання проблемного матеріалу за тематикою дисципліни і представлення результатів відповідних розвідок у вигляді індивідуальних доповідей та письмових робіт сприяють формуванню у студентів навичок самостійної дослідницької роботи.

Типи середньовічного філософування на Латинському Заході

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю.І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Курс передбачає знайомство з методологією історико-філософського дослідження культурно-історичних епох як символічних картин світу на прикладі категоріальної реконструкції типів філософування в контексті соціально-історичного досвіду життя за доби латинського християнського Середньовіччя. Філософські практики Середньовіччя розглянуто як специфічну модель історичної реалізації любові до мудрості – праведне філософування у Світлі Об'явлення про Абсолютну Особу, християнського Бога.

Феноменологія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.І. Кебуладзе, доктор філософських наук, доцент.

Курс передбачає висвітлення найбільш характерної тематики сучасних феноменологічних досліджень, що склалась в межах основних методологічних стратегій філософії XX сторіччя. Основні питання курсу: історія виникнення феноменологічної філософії; феноменологічна критика психологізму, натуралізму та історицизму як форм релятивізму; поняття феномена у

феноменології; природна настанова та феноменологічна редукція; інтенційність – універсальна характеристика досвіду свідомості; внутрішній час свідомості; інтерсуб'єктивність і тілесність.

Практична риторика і управління комунікацією

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Ю.І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Пропонована дисципліна передбачає практичне знайомство з риторичними засадами управління як специфічної «комунікації з приводу комунікації» в імовірнісному вимірі соціалізованого світу людей, організацій і держав, що адмініструється resp. управляється текстами мрій, норм, документів, службових команд, історій успіху/невдач та «продажних» бажань. Дисципліна знайомить з оцінкою цільової аудиторії за навичками володіння видами мовленнєвої діяльності (читання – аудіювання – говоріння – письмо), а також зі смисловою організацією тексту як первинного/вторинного (планування/тезування – конспектування – реферування – рецензування – анотування) інформаційного продукту. Складові класичного риторичного канону представлено як елементи породжувальної поетики з урахуванням практик сторітелінгу і копірайтингу, а також мови тіла (body language), мнемотехнік, технік постановки голосу та елементів акторської майстерності.

Філософія політики

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В.А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, доцент.

Курс пропонує занурення у велику традицію політичної філософії. Він торкатиметься класичних та сучасних текстів філософії політики: творів Платона, Аристотеля, Макіавеллі, Локка, Г'юма, Руссо, Канта, Гердера, Гегеля, Сен-Симона, Фур'є, Токвіля, Кюстіна, Маркса, Арона, Арендт, Фуко, Слотердайка, Фукуями, Гантинґтона, Джадта, Валлерстайна, Пікетті, Епплбаум, Масаїш та інших. Він торкатиметься також української традиції політичної думки - творів Костомарова, Драгоманова, Липинського, Бочковського, Лесі Українки та ін. У контексті цих текстів обговорюватимуться проблеми сучасного світу: демократії, авторитаризму, тиранії, ідентичності, цінностей виживання та цінностей самовираження, боротьби республіки та імперії, дискурсом універсальності та дискурсом ідентичності, "конфлікту цивілізацій", насильства та антинасильства, дискурсом влади та дискурсом "кінця влади", еволюції бюрократії та повстання популізму, російської агресії, держави добробуту та її кризи, проблеми війни та проблеми миру.

Філософська герменевтика

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, А.Л. Богачов, доктор філософських наук, доцент.

Курс дає знання філософської герменевтики як сучасного напряму філософії, а також знання історичної трансформації герменевтики від античного мистецтва тлумачення до герменевтики фактичності М. Гайдеґера та універсальної герменевтики Г.-Ґ. Ґадамера; курс містить критичний аналіз Ґадамерової концепції герменевтичного досвіду в мистецтві, історії, етиці та суспільній комунікації.

Філософська освіта в Україні: історія та сучасність

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, М.Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із процесом становлення і розвитку філософської освіти на українських теренах, висвітлення етапів її історії та актуальних проблем сьогодення, характеристика провідних осередків академічної філософії в Україні та доробку їхніх представників. Виконання індивідуальних дослідницьких завдань та опрацювання в рамках курсу проблемного матеріалу, недостатньо представленого в науковій літературі, сприяють формуванню у студентів навичок самостійних фахових студій та інтелектуального пошуку.

Навчально-науковий семінар: Праця Ніцше «Так казав Заратустра»

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс передбачає прочитання й коментування визначального тексту ніцшеанства. розкривається головний зміст твору: пародія і сатира, жанрова різноманітність, біографічні паралелі. Пояснюються історичні, моральні та релігійні паралелі та вчення про надлюдину.

Філософська проблематика ранньоукраїнської модерності

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.Л. Йосипенко, доктор філософських наук, доцент.

У межах навчальної дисципліни аналізуються основні філософські теми ранньої європейської модерності, присутні у творах українських мислителів кінця XVI - початку XVIII століть, зокрема теолого-політичні проекти та способи розмежування релігійного і політичного; концептуальні проблеми розбудови модерної держави та шляхи становлення історичної свідомості; проблематика Старого і Нового у релігійній, політичній та культурній царині; проблеми релігійної толерантності і зміни способів ставлення до знання. Аналіз у цій оптиці творів Івана Вишенського, Петра Могили, Інокентія Ґізеля, Димитрія Ростовського, Стефана Яворського, Теофана Прокоповича і Якова Козельського передбачає базове знання ранньомодерної української інтелектуальної історії та навички аналізу ранньомодерних текстів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Світ філософії та європейські моделі філософування

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Ю.І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення зі світом філософії через його європейськуу складову В рамках пропонованої дисципліни ключові а) дефініції, б) категоріальний апарат, а також в) методи і моделі європейського філософування як специфічного спілкування зі смислом розглянуто у співвіднесенні з притаманними європейцям культурно-історичними моделями мудрого життя та з огляду на відповідні типи розуміння мудрості. В підсумку культурна історія Європи постає як історія становлення особистісно визначеного світу, а історія європейської філософії – як справжнє «полювання на смисл» в аспектах теоретичного споглядання (Античність), жертовного служіння (Середні віки), авторської творчої діяльності (Відродження), наукового пошуку (Нові часи) чи віртуалізованої інтелектуальної гри (сьогодення), що культурна історія Європи виявляється історією становлення особистісно визначеного світу.

Філософсько-перекладацький семінар

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Дисципліна спрямована на оволодіння навичками інтерпретації філософських текстів, написаних англійською та іншими європейськими мовами, здатності аналізувати структуру

філософського іншомовного тексту, виявляти вплив різних моделей перекладу на розуміння та пояснення думки автора філософського тексту.

Етика господарювання: соціальні та культурні засади

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курс спрямований на розкриття змісту етичних передумов господарської діяльності як культурно-історичному, так і соціальному контексті. Особлива увага приділяється аналізу типологічним рисам етичних норм, які регулюють економічну діяльність суспільства, а також взаємозв'язок економічної ефективності і етичної нормативності діяльності суб'єкта економічної діяльності. Виявляється співвідношення ціннісного й інструментального аспектів економічної діяльності. Розглядаються основні питання «підприємницької етики», її нормативні і дескриптивні модальності.

Сучасний лібералізм: філософія, економіка та політичні практики

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курс присвячений аналізу основних течій сучасного лібералізму – неолібералізму, соціального лібералізму і лібертаріанства. Розглядається питання взаємодії лібералізму і демократії в сучасних політичних практиках. Висвітлюються питання «аналітичного ліберального дискурсу», його філософські і політичні засади. Викладаються основні економічні та політичні ідеї сучасних лібералізму, а також ліберальні політичні течії в сучасному світі; розглядається політична географія сучасного лібералізму.

Кантова антропологія: концепти та моделі

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

У центрі уваги курсу розкриття антропологічних поглядів видатного німецького філософа Іммануїла Канта (1724 - 1804), з'ясування значущості його антропологічних ідей для сучасної антропології, філософії, психології, інтелектуальної й політичної історії. Курс ґрунтується на широкому залучені різноманітного філософського і антропологічного матеріалу, який увиразнює позицію німецького філософа щодо людини. Виклад основується як на історико-наукових, так і філософських джерел, зокрема Кантових лекційних матеріалів і нотаток, що уможливить по новому поглянути на особливості формування антропологічних поглядів засновника німецького ідеалізму. Це також дозволить застосувати методологію концептуальних моделей, спираючись на які продемонструємо багаторівневість антропологічного дискурсу Канта, неможливість редукції антропологічних ідей автора «Критики чистого розуму» до якоїсь однієї філософської позиції.

Навчально-науковий семінар: Рукописна спадщина Памфіла Юркевича

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, М.Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Мета курсу – поглиблене вивчення рукописної спадщини відомого вітчизняного філософа Памфіла Юркевича і прищеплення навичок історико-філософського аналізу та інтерпретації класичних філософськихтекстів. Основна проблематика курсу: постать та погляди П. Д. Юркевича

в контексті історії вітчизняної філософії; вивчення інтелектуальної спадщини П. Д. Юркевича: історія та сучасний стан; методологічна специфіка аналізу його рукописної спадщини.

Постколоніальні студії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс зорієнтований на ознайомлення з текстами, які розкривають сутність і демаскують імперські та неоімперські наративи, чинники, засоби, практики та ідеології, за допомогою яких здійснюється колоніальна влада. Постколоніальна свідомість характеризується не прагненням обернути чи привласнити колонізаторську політику, а показати її проблемні сторони та знайти виходи з ситуації поневолення, демонструючи способи протистояння подібним домаганням. Курс зосереджено на ситуації, в якій опинилася Україна в часи російського імперського зазіхання.

Радикальна філософська думка: від Макіавеллі до Фуко

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

У межах курсу розглядаються головні філософські доктрини таких мислителів, як Макіавеллі, Бруно, Спіноза, Г'юм, де Сад, Вольтер, Штірнер, Маркс, Ніцше, Фройд, Дельоз, Фуко. Спадок мислителів розглядається крізь призму феномена «інтелектуальна провокація».

Сучасна філософія мови

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Дисципліна «Сучасна філософія мови» передбачає вивчення історії, основних понять і підходів філософування про мову, з'ясування впливу течій всередині філософії мови на спробу розв'язання співвідношення мови та мислення, встановлення взаємодії філософії з прикладним мовознавством, осмислення зв'язку між формальною й повсякденною мовами та метамовою філософських теорій, прояснення дії мовних структур у різних полях соціальних практик, аналіз сучасних теорій мови, їх достатності для порозуміння між суб'єктами мовлення та у формуванні інститутів.

Філософія прагматизму

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Курс присвячено вивченню філософії прагматизму – оригінальної традиції філософського мислення, що зародилася у Сполучених Штатах Америки наприкінці XIX століття і продовжує розвиватися у новітні часи як неопрагматизм. Досліджуються витоки прагматизму (зокрема в американському романтичному трансценденталізмі: Р. В. Емерсон, Г. Торо), центральні праці та ідеї основних представників течії: Ч. С. Пірса, В. Джеймса, Дж. Дьюї, Ф. К. С. Шиллер, Р. Рорті тощо. Досліджуються також перетини та розбіжності прагматизму з іншими ідейними течіями, зокрема марксизмом, гуманізмом, модернізмом та постмодернізмом. Визначається статус сучасних варіантів прагматизму (неопрагматизм) у міждисциплінарному та соціально-політичному контексті.

Філософія та ідеології

3 семестр, 2 год./тиждень, залік, 3 кредити ЄКТС, В.А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, доцент.

Курс передбачає аналіз зв'язків між філософськими та політичними ідеями від початків модерної філософії до наших днів. У рамках курсу будуть проаналізовані такі питання: 1) коли, де і чому народжується поняття "ідеологія", і про що воно свідчить? 2) якою є генеалогія основних модерних ідеологій (лібералізм, націоналізм, соціалізм) і як вона вкорінена в цінностях Французької революції (свобода, рівність, братерство)? 3) співвідношення ідеології та цінностей, 4) значення науки (біології та економіки) для розвитку ідеологій XIX століття; значення літератури для розвитку ідеологій XIX століття, 5) деградація ідеологій наприкінці XIX - на початку XX століття: расизм, соціал-дарвінізм, фашизм, нацизм, комунізм 6) аналіз тоталітаризмів XX століття. 7) ідеології в повоєнній Європі: чому і як виникли соціал-демократія, християнська демократія, екологічні рухи. 8) неолібералізм 1980-1990-х та його наслідки для сучасного світу. 9) гібридні ідеології XXI століття: відродження радикалізму 10) загальний аналіз: коли ідеології є добром, а коли злом.

Філософсько-антропологічні експлікації «нерозумного»

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

У курсі здійснюється експлікація моделі філософсько-антропологічного аналізу багатоманітних проявів нерозумного, в контексті переходу від когнітивного до екзистенційного виміру розумності як досвіду перебування в граничних станах людського буття; демонструються історико-культурні фігури нерозумного, починаючи від міфологічних і релігійних до філософських, суспільних, психологічних, мистецьких і сучасних ідеологічних феноменів. Актуалізується розгляд структури смислотворення із залученням мовно-прагматичної площини його оформлення й особливості невербального вираження розумності через осмислення проблеми тілесності.

Вступ до літературної антропології: образи людини в західноєвропейській літературі XVIII-XXст.

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В.П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курс спрямований на аналіз еволюції уявлень про людину в модерній європейській літературі. Спираючись на різноманітні літературні тексти буде показано як змінювалась персонажі, сюжети, мова літературних текстів. На основі цих спостережень буде зроблена спроба виявити певні антропологічні мотиви сучасної літератури, ті мотиви, які виявляються у літературних текстах на рівні осмислення світу, життя і смерті, свободи, тілесності, кохання, сексуальності тощо.

Метафізика Аристотеля

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В.Е. Туренко, кандидат філософських наук, доцент.

Дисципліну присвячено вивченню центральної філософської праці Арістотеля «Метафізика». Розглядаються проблеми складу та історії формування тексту «Метафізики», арістотелівське тлумачення предмету філософії, переосмислення досократиків та критика платонізму у Арістотеля, методологічні засади «першої філософії», вчення про сутність, теологія Арістотеля, категоріальне вчення, а також рецепція цієї праці в українському, західному та близькосхідному інтелектуальному просторі.

Науково-дослідний семінар: Філософія досократиків: джерелознавство та історико-

філософська герменевтика

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, А.Ґ. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є детальне вивчення досократівської філософії. Передбачено ознайомлення студентів з історією та сучасним станом історико-філософських досліджень ранньогрецької філософії, висвітлення головних засад джерелознавства та текстологічного аналізу пам'яток досократівської філософії, формування у студентів практичних навичок історико-філософської інтерпретації давньогрецьких філософських текстів. вивченню власне ранньогрецької філософії передує ознайомлення з історією осмислення античної філософії в європейській культурній свідомості.

Онтологія тілесності

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Дисципліну присвячено одній з провідних та найбільш популярних тем сучасного філософського дискурсу – проблемі тілесності, поглиблений розгляд котрої уможливлює зміну погляду на себе у контексті її уподібнення машині, тварині чи божеству. Питання про природу людини складає осердя онтології тілесності. Наскільки онтологія тілесності дає підстави розглядати людину або як власного еволюційного ворога (умовного соціопата) або як образ та подобу Божу (умовного альтруїста) визначає основний зміст курсу. Проблема тілесності уточнює розуміння людини як живої істоти у контексті викликів епохи штучного інтелекту. Чи складає тілесність посуттєву ознаку живого? Чи потрібно людині з метою виживання здійснити тілесний чи ментальний апгрейт? Наскільки дихотомія тілесного та ментального гальмує вдосконалення людини? Чому розум здається нетілесним (невідчутним, абстрактним) та наскільки правильно його розглядати як отілеснену сутність? Дихотомія духу та тіла (*mind-body problem)* постає *як к*лючова проблема класичної онтології тілесності, подолання котрої визначає численні теоретичні стратегії ресоматизації людини. Практичний, етичний, естетичний виміри тілесності посилюють усвідомлення останньої як фундаментальної ознаки людського буття. У курсі філософський аналіз супроводжує культурологічний та історичний екскурс людської тілесності.

Філософія інформації та критичне мислення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, В.А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, доцент.

Дисципліна націлена на аналіз ключових тем сучасної інформаційної реальності. Вона навчатиме критично мислити та уникати інформаційних маніпуляцій. Дисципліна має як теоретичний, так і практичний вимір і сконцентрована навколо таких питань: як організовано сучасний інформаційний простір; що таке дезінформація, зловмисні інформаційні впливи та інформаційна війна; що таке пропаганда; якими є основні навички критичного мислення в сучасному інформаційному просторі.

ПРАКТИКА

Практика викладацька

2-2д семестр, 3-4 год/тижд., залік–залік, 7 кредитів ЄКТС, В.І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Метою викладацької практики є формування у студентів ОНП «Філософія» навичок викладацької діяльності за фахом, заснованої на принципах толерантності, академічної

доброчесності та студентоцентрованості, досвіді викладання філософських дисциплін в НаУКМА та сучасних рекомендаціях та практиках європейського освітнього процесу. Проходження викладацької практики передбачає ознайомлення студентів з методиками викладання філософських дисциплін та набуття ними таких умінь, як розробка програм та силабусів навчальних дисциплін, ведення лекційних та практичних занять, оцінювання результатів навчання. Проходження практики відбувається без відриву від навчання – шляхом проведення практикантами під керівництвом викладачів кафедри філософії та релігієзнавства аудиторних занять з філософських дисциплін, які викладаються для студентів НаУКМА на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Практика науково-дослідна

3-4 семестр, 3-2 год/тижд., залік-залік, 7 кредитів ЄКТС, М.Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Метою практики є ознайомлення студентів із конкретними видами і формами фахової наукової роботи, формування навичок дослідницької і науково-організаційної діяльності. Під час практики студент виконує під керівництвом викладача низку індивідуальних завдань, спрямованих на ознайомлення із формами і напрямами науково-дослідної діяльності у царині філософії та історії філософії, формування навичок бібліографічних і джерелознавчих студій, підготовки наукових доповідей, тез, аналітичних оглядів, статей, рецензій, відвідує наукові заходи і бере участь в їх організації.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 23 кредити ЄКТС.

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Філософія» відбувається у формі публічного захисту магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська кваліфікаційна робота магістра зі спеціальності 033 «Філософія» передбачає розв’язання складної актуальної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру з філософії шляхом самостійного наукового пошуку і узагальнення, систематизації та оцінки наявних у фаховій літературі підходів до вирішення досліджуваної проблеми. Робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Публічний захист магістерської роботи відбувається на засіданні Екзаменаційної комісії у формі презентації як із використанням різних форм візуалізації доповіді та, так і без застосування технічних засобів. Магістерську роботу оцінюють за 100-бальною шкалою, згідно із затвердженими критеріями оцінювання. Необхідними умовами допуску до атестації є виконання індивідуального навчального плану, наявність вчасно виконаної і належним чином оформленої роботи, перевіреної на плагіат та рекомендованої до захисту науковим керівником; а також наявність зовнішньої фахової рецензії. Після захисту магістерську роботу розміщують в інституційному репозитарії НаУКМА для вільного доступу. Випускна атестація завершується отриманням здобувачем освіти документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр філософії за спеціальністю 033 «Філософія».

034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Антропологія повсякдення

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із теорією і практикою сучасних компаративістських досліджень у галузі європейської етнології. Аналізуються тривалі міжетнічні контакти, взаємовпливи різних за характером етнічних культур. Українська етнічна історія, етнічна культура українців, її складові розглядаються в контексті проблем загальної європейської та євразійської етнічної історії, як результат різних за характером етнічних процесів (дифузії, культурних контактів і взаємовпливів тощо). Значну увагу приділено порівняльному аналізу важливих характеристик матеріальної та духовної культури українців та їхніх найближчих сусідів і етнокультурних партнерів.

Психологічні та психоаналітичні підходи у культурології

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

На основі розгляду першоджерел та подальших критичних розвідок психоаналіз подається як культурний феномен, як культуротворний фактор і як культурологічна дослідницька парадигма. Мета курсу – сформувати цілісне уявлення про психоаналіз, як про явище, що виникло й розвивалось у відповідь на потреби культури; його вплив на актуальні трансформації культури та на схеми інтерпретації її розвитку.

Українська ідентичність: перспективи та виклики

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. В. Демчук, доктор культурології, професор

Пропонований курс є авторським екскурсом, який простежує витоки, досліджує виклики та окреслює перспективи формування української ідентичності з огляду на культурно-цивілізаційний контекст. Національна ідентичність виступає культурно-історичним феноменом, актуалізація якого притаманна нашому часові, адже цей дискурс легітимізує геополітичні пертурбації, визвольні рухи, військові конфлікти та пов’язані з ними змінення траєкторій людських доль, що потребує теоретичного обґрунтування параметрів поняття «ідентичність», й це обумовлює актуальність пропонованого курсу. Наразі не існує комплексної теорії ідентичності у європейській гуманітаристиці, незважаючи на численні розробки її різноманітних аспектів від модерної доби до сучасності. Зокрема в Україні проблема національної ідентичності донедавна була відкритою, отже потребує вирішення за доби інтеграційного форсажу у безмежному просторі глобалізаційних викликів, гібридних конфліктів та військового протистояння. Протестна ідентичність консолідує політичну націю, живить її спротив, адже народ, позбавлений ідентичності є лише аморфним населенням на певній території. За великим рахунком, у кривавій війні, що нині триває, українці відстоюють власну ідентичність від нав’язування чужої, тобто стадію теоретичного осмислення у нашому випадку, замістила стадія практичної реалізації, що не відміняє наукового аналізу явища української ідентичності. Передусім конструювання ідентичності є інтелектуальним процесом, вона народжується і локалізується у свідомості; істотною характеристикою ідентичності є її динамічність та діалогічність. Відтак колективна ідентичність постає як перебіг і результат складного процесу ідентифікації спільноти, що характерно для формування національної ідентичності незалежної України. Інтенційними характеристиками ідентифікаційних процесів виступають національна ідея та національна міфологія.

Тож *мета* курсу полягає у науковій рефлексії щодо культурно-історичного феномену національної ідентичності в українській репрезентації на широкому культурно-цивілізаційному тлі.

Управління культурними проектами та ініціативами

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, , Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент, Н.В. Тимчук, кандидат культурології, доцент.

Програма курсу « Управління культурними проектами та ініціативами» відповідає навчальному плану підготовки магістра і є необхідною складовою частиною вивчення циклу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін з Культурології. Курс дає можливість набути базових знань про діяльність ключових інституцій, що працюють з культурною спадщиною (GLAHM: Galleries, Libraries. Archives, Heritage, Museums). А також курс має на меті надати студентам практичні навички для імплементації культурних проєктів, роботи з публікою, інвесторами, організацію роботи зі ЗМІ, планування комунікаційної стратегії й ефективне використання соціальних мереж для просування та інше. Курс розраховано на студентів – культурологів (магістратура), ІІ курс, факультет гуманітарних наук, напрям підготовки «Культурологія», але він також може бути корисним слухачам інших гуманітарних спеціальностей.

Етнокультурні процеси давньої Східної та Північної Європи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Впродовж навчання на курсі опановують роботу з науково-аналітичною базою з проблем історії культури та пам'яткознавства, вчаться самостійно знаходити нові джерела та формулювати дослідницькі проблеми; набувають звичку до плюральності та готовність до нової інформації в контексті активного самовдосконалення. Лекційна частина вводить студентів у дослідницький історико-культурний дискурс навколо етнічних та соціальних трансформацій у Східній та Північній Європі від часів розпаду індоєвропейської спільності до доби державотворення IX-XI ст. Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент. Практичні заняття стимулюють у магістрів звертання до критичного порівняльного аналізу суперечливих висновків та спостережень; учасники моделюють науково-практичну діяльність з культурологічної проблематики: власне, семінари подані тут як пленарні засідання наукових конференцій, як колоквіуми та презентації з обговореннями, а творча письмова робота постає аналогом академічної публікації тощо.

.

Методика викладання культурологічних дисциплін у заакладах освіти.

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Сьогоднішній світ міняється бурхливо та незворотньо. Пересічному користувачу сучасних медіа важко сприймати поточні новини неупереджено, і ще важче відрізнити справжні факти щодо певної ідентичності або чиєїсь мистецької спадщини від масово тиражованих тематичних спекуляцій. Для цього потрібен інтегральний міждисциплінарний погляд ерудованого фахівця, котрим безумовно здатен виступити культуролог. Тому саме культурологія наразі є потрібною як ніколи до того. Водночас адекватних фахівців бракує. При тому що культурологічний погляд можна випрацювати і у фахівців із інших галузей. Для цього потрібні методика та викладацька майстерність.

Ось для чого і пропонується курс «Методика викладання культурологічних дисциплін у закладах освіти», що входить до навчального плану підготовки магістра з базової вищої освіти «Культура» і є важливим компонентом циклу професійно орієнтованих дисциплін з Культурології. Водночас, він може слугувати для всебічного розвитку студентів інших спеціальностей гуманітарного спрямування. Опанування запропонованого матеріалу формує фахівців із культурницької проблематики, здатних не лише бачити неупереджено підвалини бурхливих процесів людського співіснування в синхронії та діахронії, але і передати свої знання далі. Саме так стимулюється масовий запит на складність, здатність до діалогу тощо.

Семіотика культури

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Дисципліна є необхідною складовою частиною вивчення теорії культури. Він дає можливість навчити студентів магістеріуму орієнтуватися в сучасному гуманітарному знанні та самостійно використовувати засвоєні концепції та поняття у своїй науково-дослідницькій діяльності. Курс орієнтований на поглиблене вивчення однієї з провідних традицій гуманітарного мислення, Семіотика є не тільки способом мислити про культуру, а й одним з провідних способів говорити про неї, враховуючи знаково-символічний аспект культуротворчої діяльності.Студенти виконують творчі завдання з інтерпретації знаків в культурі, які взаємооцінюються шляхом їх обговорення на семінарських заняттях, виконання групового або індивідуального дослідницького завдання та захисту його на іспиті.Мета та завдання дисципліни.Курс

спрямований на опанування та вироблення стилю мислення, що ґрунтується на семіотичному дослідницькому підході, що й по сьогодні присутій у Тартуській школі. Курс покликаний сформувати уявлення про природу знаку, пояснити причини знаковості у культурі, навчити розпізнавати її прояви на свідомому та несвідомому рівнях у «мовах культури» як системах кодування культурових значень – від музики, кіно, образотворчого мистецтва і літератури, до рольових ігор та соціальних інтеракцій.

Сучасне мистецтво та мистецькі інституції

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, Н.В. Тимчук, кандидат культурології, доцент

Програма курсу «Сучасне мистецтво та мистецькі інституції» відповідає навчальному плану підготовки магістра і є необхідною складовою частиною вивчення циклу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін з Культурології. Курс спрямований на вивчення багатої спадщини образотворчого мистецтва, створеного людиною упродовж XX та початку XXI ст., окрема увага в межах курсу приділяється візуальній культурі Заходу. Також у межах курсу досліджується місце і роль візуального мистецтва у системі культури, зокрема у формі різноманітних інституцій, професійної та економічної діяльності.
Курс «Сучасне мистецтво та мистецькі інституції» розраховано на студентів – культурологів (магістратура), І курс, факультет гуманітарних наук, напрям підготовки «Культурологія», але також може бути корисним слухачам інших гуманітарних спеціальностей.

Екранні мистецтва та візуальна культура

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Брюховецька, кандидат філософських наук, старший викладач

Курс знайомить з окремими підходами до розуміння екранних мистецтв як важливої складової візуальної культури та дозволяє засвоїти практичні уміння аналізу рухомого зображення. Головний фокус курсу - практика покадрового аналізу фільму, яка дає змогу засвоїти технічний і концептуальний словник рухомого зображення, глибше зрозуміти концептуальну проблематику часу в екранних мистецтвах та трансформації проблематики досліджень кіно в пост-кінематографічну епоху цифрових медіа. Теоретична і практична частини курсу доповнюють одна одну, даючи можливість безпосередньо застосувавши терміни та концепції до конкретного фільмічного матеріалу. Протягом курсу студенти виконують покадровий аналіз фрагменту фільму та вчаться «вирощувати» власну інтерпретацію з фільмічної матерії. Матеріалом для щільного аналізу рухомого зображення є самостійно обраний фрагмент з фільму Альфреда Гічкока «Психо» (1960), остаточним результатом практичної роботи є самостійний дослідницький текст та розкадровка з технічним описом. Практична робота має поступовий, багатошаровий характер і проходить серію обговорень на заняттях, дозволяючи студентам глибше оволодіти словником і матеріалом та отримати досвід багатоетапного написання тексту. Курс культивує чутливість до фільмічної матерії і дає конкретні інструменти для того, щоб описувати, аналізувати та інтерпретувати її. Крім цього, курс розвиває і поглиблює навички написання дослідницьких робіт та опрацювання теоретично насичених наукових текстві англійською мовою.

Культура та цивілізація

2 д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Запропонований дослідницький семінар фіналізує та підсумовує набуті студентами знання за напрямком «культурологія». Упродовж навчання студенти збагачують власну ерудицію, розширюють культурний плюралізм та гнучкість інформаційного сприйняття; вчаться системному баченню в нормах постенкласичної парадигми наукового знання тощо. Лекційна частина ознайомлює студентів з проблемними аспектами соціокультурного розвитку людства та їх антропологічною рецепцією за різних підходів; дозволяє зануритися в усвідомлення інтегральних культурно-цивілізаційних маркерів давнини та сучасності в актуальних, часто – в мультидисциплінарних контекстах. Під час викладу слухачам демонструється численний тематичний візуальний та музичний контент. Задля практичних занять учасники опрацьовують чимало інтегрального матеріалу та пробують різні шляхи його рецепції та використання: студенти сумісно творять презентації (індивідуальні та групові), обговорення, диспути, круглі столи, peer-learning, ситуативно-рольове моделювання тощо. По завершенню магістри зможуть не лише усвідомити свій рівень кваліфікації у галузі, але й побачити конкретні вектори застосування свого культурологічного потенціалу за сучасного попиту

Методологія наукового дослідження

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Курс «Методи наукового дослідження » є однією із складових нормативних навчальних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки магістрів. В лекційній частині курсу розглядаються питання створення від початку програм методологічної кооперації наук в межах яких поняттям «аналізу», «синтезу», законів призвичаєних до логіки предикатів та розкладання теорії на емпіричний та теоретичний рівні, було залишено місце в історії методології наукового пізнання. Але розгляд концепцій методологічного фальсифікаціонізму К. Поппера, парадигмальної будови академічної науки Т. Куна, науково - дослідницької програми І. Лакатоса, Ст. Тулміна, М. Поланьї, П. Феєрабеда не заради розгляду їхнього походження, змісту та взаємної критик, як це буває в курсі історії філософії і методології науки, Цей розгляд призначено заради виділення в кожній із цих концепцій «долучення до дослідження» у зонах: формування гіпотез, введення до поновного дослідження деконтекстуалізованих інтелектуальних явищ «третього світу; знаходження гарантованого місця для академічних досліджень студентів та викладачів проблемного змісту у концептуальних картинах академічних дисциплін; долучення до критик «застарілих ідей» як частини «парадигм»; долучення до практик покращення виразності новизни ідей у просторі «насичених варіантів ідей»; можливості звертатися до дослідження ідей та підходів, які було відкинуто за формальними критерієм; бачити у «принципі проліферації» «контр - індукції» доцільність дослідження будь - якої проблеми на різних базах її «альтернативного бачення». Вказані формати вмотивованої мети долучення до наукового дослідження не присутні у канонічному форматі репрезентації наукового дослідження в якому розв' язання будь - якої проблеми, має пройти через визначення об'єкта, предмета і методу дослідження. Але, останні ознаки стану проведеного наукового дослідження є лише встановленням його включення до генеалогії аспектів та підходів до розгляду проблеми, до якої долучається дослідник. В той же час, побудова генеалогії дослідження проблеми за схемою «внесків» попередників має ознаки методологічного спрощення. Ці спрощення розкриваються в межах ідеї «відкритого» твору У. Еко, в межах ідеї методології «архівного аналізу» М. Фуко та застережень Ж Дерріда щодо спекулятивної загроз, яке несе закріплення послідовності ідей послідовністю письмових текстів стали підставами додаткового розгляду концепції У. Еко: формування дослідження першого рівня (диплому) як у лекційній так і семінарській частині курсу

Філософія гуманітарного знання

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Курс «Філософія гуманітарного знання» є однією із складових нормативних навчальних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня з підготовки магістрів. На лекціях, в межах ознайомлення з тлумаченнями особливостей «гуманітарного знання», розкриваються ідеї, програми та теорії філософії, які перетворили концептуальні репрезентації гуманітарного нові критичні аналітики, що принесли зміни у репрезентації гуманітарного знання як тяглої історії руху його самовизначення в межах репрезентації : рецепції критики «історицизму» історично – дієвого мислення у поезії, естетичного досвіду, неоднозначності у визначенні структурних особливостей наративної історії, моделей пояснення у наративній історії, методології історії мистецтва, визначення мистецтва в пост - історичну епоху, досвіду філософії як мета - психології, семантики темпоральності історичного наративу, теорії дискурсивної формації, археології знання як методу та методологічної антитези «history of ideas», визначення епістемічного простору гуманітарного знання.

Семінарські заняття спрямовано на опанування провідних ідей та концепцій філософського визначення особливостей гуманітарного знання Ф. Анкерсміта, Ґ. - Ґ Гадамера, Е. Ґомбріха, К. Гірца, А. Данто, К. Поппера, П. Рікера, М. Фуко шляхом читання оригінальних праць, їхнього обговорення на семінарських заняттях та виконання індивідуального письмового завдання.

Практика педагогічна

2д семестр, 4год/тижд., залік, 3 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Головна мета педагогічної практики полягає в закріпленні теоретичних знань і набутті студентами відповідних практичних умінь, навичок, Педагогічна практика носить міждисциплінарний характер, ґрунтується на знаннях із педагогіки, методики викладання, психології та фахових дисциплін формуванні ключових компетентностей із основних напрямів викладацької діяльності у ВНЗ України.

Педагогічна практика створює умови для формування у студентів навичок виконання функцій викладача, а саме: здійснювати теоретичну та практичну підготовку до викладання навчального предмету.

Практика переддипломна

4 семестр, 5год/тижд., залік, 5 кредитів, Р. В. Демчук, доктор культурології, професор

Переддипломну практику запроваджено відповідно до напряму професійної підготовки: 034 «Культурологія» магістрів кафедри культурології НаУКМА й спрямовано на оволодіння навичками, необхідними для подальшої дослідницької роботи у наукових установах сфери культури. *Базою практики* є Інститут культурології НАМ України. *Умови пракики:* наявність попереднього варіанту магістерської роботи, який у процесі практики очікувано зазнає вдосконалення теоретичних положень та їхньої апробації у межах профільного науково-дослідницького колективу (зокрема у формі презентації провідних тез магістерської роботи на науковому Круглому столі)Тож *мета практики* полягає у засвоєнні студентами-практикантами проблематики культурологічних дослідницьких полів, що домінують у вітчизняній гуманітаристиці. Провідні *завдання* практики: вміти відрефлексовувати власну позицію в межах гуманітарного дослідницького поля; створити науковий проект та провести наукові дослідження з конкретної проблеми.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Постмодернізм

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор, О. О. Івашина, старший викладач

Курс є необхідною складовою частиною вивчення теорії культури. Він дає можливість навчити студентів магістеріуму орієнтуватися в сучасному креативному світі та гуманітарному знанні , самостійно використовувати засвоєні концепції та поняття у своїй науково-дослідницькій діяльності. Курс орієнтований на поглиблене вивчення однієї з впливових традицій сучасного мислення, потенціал якої досі не вичерпано, Постмодернізм довго впливав і позараз впливає на продукування культури. Студенти виконують творчі завдання з інтерпретації проявів постмодерних та метаможерністських тенденцій в культурі, які взаємооцінюються шляхом їх обговорення на семінарських заняттях, виконання групового або індивідуального дослідницького завдання та захисту його на заліку.

Постструктуралізм

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор, О. О. Івашина, старший викладач

Дисципліна та є необхідною складовою частиною вивчення теорії культури. Він дає можливість навчити студентів магістеріуму орієнтуватися в сучасному гуманітарному універсумі та самостійно використовувати засвоєні концепції та поняття у своїй науково-дослідницькій діяльності. Курс орієнтований на поглиблене вивчення однієї з провідних традицій гуманітарного мислення, яка охоплює цілий ряд підходів у соціо-гуманітарному пізнанні, а також спрямований на введення в тематичне та проблематичне кола постструктуралізму.На лекціях розгдядаються питання радше філософського, аніж лінгвістичного походження такої течії думки, як постструктуралізм. Незважаючи на позірно очевидне співвіднесення зі структуралізмом (як наприклад у Р. Барта), у постструктуралізмі маємо справу з відмовою від бачення структури як онтологічної сутності (У. Еко). Натомість помічаємо human factor (в мовознавстві позачено як антропоцентричний поворот).Семінарські заняття спрямовано на опанування провідних ідей та концепцій Ж. Деріди, Ж.Дельоза, Ю.Крістєвої, М.Фуко, Р.Барта, Ж.Бодрійяра, Б.Ріддінгса, О. Маркварда, Л.Вітгенштейна, Р.Рорті, В.Декомба, А. Кожева, П. Де Мана, Ж. Лакана, С.Жижека, Р. Салецл, Б.Кассен шляхом читання оригінальних праць, їх перекладів, їхнього обговорення на семінарських заняттях, виконання групового дослідницького письмового завдання та захисту його назаліку.

Доколумбові цивілізації: виклики та парадокси

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредитів, Король Д.О., кандидат культурології, доцент.

Останніми роками напрямок дослідження давніх цивілізацій фактично зійшов у нас нанівець. При тому, що в НаУКМА працювали відомі фахівці з цієї теми, і зокрема на кафедрі культурології. І якщо звичні зі шкільної лави цивілізації Старого Світу випускникам донині не цікаві (на превеликий жаль), то екзотичні держави та народи американського континенту інтригують і приваблюють.

Більше того, саме специфіка соціокультурного розвитку Доколумбового регіону демонструє чимало парадоксів, що вибивають з традиційних схем шкільного знання. Тому, порівняння відповідних цивілізацій з аналогами Старого Світу становить чільне місце викладу, як і пошуки характерних алгоритмів для обох векторів.
Мета та задачі дослідницького семінару:
Таким чином, курс має 1) збагатити загальну ерудицію слухачів; 2) розширити їх культурний плюралізм; 3) навчити системному баченню в нормах постнекласичної парадигми наукового пізнання. Також, автор не лишає надію, що курс здатен пробудити в слухачах цікавість до подальшого дослідження культурі цивілізацій минулого. Адже «не знаючи минулого, людина буде вічно повторювати помилки попередників» (с).
Під час викладу слухачам демонструватиметься тематичний візуальний та музичний контент.
Для самостійного опрацювання матеріалів та для підготовки до практичних занять студентам буде надано чималий обсяг новітньої літератури, зокрема – англомовної.
Щодо методів викладання, варто зазначити, що дискурс матиме ані історичний характер, ані музейницький, ані археологічний – хоча нерідко матиме справу зі старожитностями. Наразі ж це – дискурс історичної культурології. Навчити слухачів відрізняти її підходи – також входить до мети курсу.

Культурна історія французької гуманітаристики XIX – початку XX ст.

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

Програма курсу «Культурна історія французької гуманітаристики 19-початку 20 ст.ст.» відповідає навчальному плану підготовки магістра і є необхідною складовою частиною вивчення циклу фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін з Культурології.

Курс спрямований на вивчення багатої історико-ідейної та культурної спадщини французького 19 та початку 20 ст., окрема увага в межах курсу приділяється історії ідейно-філософських напрямків цього періоду та їх політичним, інституційним, освітнім, літературним, музичним та мистецько-архітектурним аспектам.

Курс розраховано на студентів – культурологів (магістратура), І курс, факультет гуманітарних наук, напрям підготовки «Культурологія», але також може бути корисним слухачам інших гуманітарних спеціальностей.

Основи аналізу мистецьких творів

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, Н..В..Тимчук, кандидат культурології, доцент

Програма вибіркового курсу "Основи аналізу мистецьких творів" має на меті доповнити і вдосконалити знання з історії та теорії образотворчого мистецтва, надати практичні навички дослідження творів з застосуванням класичних мистецтвознавчих та культурологічних підходів до аналізу візуальної культури. Завданням курсу зокрема є: ознайомлення з технікою виконання мистецьких творів від історії до сучасності та її вплив на розвиток мистецьких форм; співвідношення змісту та форми у творах образотворчого мистецтва, способи побудови та прочитання їх можливих змістів та наративів. Курс доповнює матеріали курсу "Сучасне мистецтво" і розрахований на студентів – культурологів (магістратура), І курс, факультет гуманітарних наук, але також має самостійне значення і бути корисним слухачам інших гуманітарних спеціальностей.

Етнокультурні процеси нового і новітнього часу

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Даний курс розрахований на студентів-культурологів як практичне продовження курсу «Етнологія». Він має на меті дати студентам більш детальну інформацію про етнокультурні особливості та специфіку повсякденних практик різних регіонів світу. На конкретних прикладах розглядаються різні компоненти культури та повсякденного життя як окремих народів, так і споріднених через спільний етногенез або через подібні культурні компоненти спільнот.

Культурна пам'ять в репрезентаціях та інституціях GLAHM

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, С..Б. .Руденко, доктор культурології, доцент

Зміст цього курсу побудований, передусім, довкола роботи музеїв, галерей, архівів, закладів, які опікуються культурною спадщиною (в т.ч. владних інституцій) та бібліотек, котрі зберігають у своїх фондах книжкові пам'ятки (Galleries, Libraries. Archives, Heritage, Museums – GLAHM). Крім того, увага буде звертатися на синергетичні ефекти, що виникають при взаємодії цих закладів, їхній вплив на культуру та політику пам'яті. Важливий аспект курсу – вивчення спроб формування меморіальної політики з боку її суб'єктів, котрі перебувають у химерній та, зазвичай, хаотичній взаємодії. Робота в рамках освітньої компоненти «Культурна пам'ять в репрезентаціях та інституціях GLAHM» буде спрямована на подолання примітивних побутових уявлень про повсякденну діяльність, місії та візії зазначених установ. Захоплюючи уми діячів, наділених владою, нерелевантною їхній компетенції, ці уявлення стають загрозливими для галузі культурної пам'яті зокрема, та національної безпеки в цілому. Саме тому, під час курсу мова йтиме також про необхідну адвокацію діяльності інститутів GLAHM. Це, в свою чергу, передбачає досягнення глибокого розуміння емпірики окреслених закладів, яка формується методом проб і помилок протягом століть, та (не)відповідної теорії. Наукові галузі культурологічно-музейного циклу перебувають на стадії активного становлення, досить часто пропонують тексти, ізольовані від проблем галузі, і мають стійкі ознаки академічної імітації. Тож, здобувачам важливо оволодіти необхідним інтелектуальним смаком, щоб відрізнити науку від псевдонауки, та спрямувати свій розум на узгодження теоретичної та емпіричної діяльності. Варто також звернути увагу, на те що інновації в межах цього курсу не варто ототожнювати із неоманією. Цього можна досягти за рахунок формування габітусу поваги до консервативних тенденцій розвитку названих установ, неможливості відкидання тих чи інших положень, котрі емпірично підтверджені, лише через власне нерозуміння. Водночас, повага то традиційних елементів має бути урівноважена критикою історичного й актуального стану справ у меморіальній галузі, спрямованої на посилення еволюційної вітальності інституцій GLAHM.

Культурологічний фах стереотипно асоціюється з роботою незалежного мислителя, результатом роботи якого є тексти, переважно, абстрактні, в гіршому випадку – схоластичні. Ця позірна благородність професії тим цінніша, чим менше вона наближена до проблем реальності (подібно до аристотелевої метафізики). Втім, таке позиціонування робить випускників вразливими, а, подекуди, й беззахисними. Здобувачі, що завершили навчання опиняються перед суворою і цинічною реальністю, втіленою у ринку праці (з необхідністю обіймати цілком конкретні посадами у закладах, що вимагають відповідних компетенцій). В цілому, практика, за влучним, хоч і парадоксальним висловом Й. Берра, лише мисленно тотожна теорії, в той час як на емпіричному рівні ситуація цілком протилежна. Могилянські випускники з честю долають відмінності між теорією і практикою, зрештою посідаючи провідні ролі у деяких важливих інститутах культурної пам'яті. Проте необхідні компетенції їм доводиться здобувати безпосередньо в роботі, що створює небажаний професійний лаг, викликає обурення практиків, котрі з осторогою ставляться до «інтелектуалів-мрійників». Тренд останніх років, згідно з яким посада розглядається як своєрідне місце навчання в «польових умовах», здобуття неоціненного досвіду, не виправдав себе, оскільки досвід треба не лише здобувати, а й використовувати. В умовах повномасштабної екзистенційної війни, спрямованої росією, зокрема, і проти української інституційності, «дозрівання» на посадах виглядає цілковито неприйнятним. Заклади культурної пам'яті, як виняткові складові системи національної безпеки, потребують максимально підготовлених фахівців з потужним культурним капіталом, яким традиційно наділені випускники НАУКМА. Таким чином, курс «Культурна пам'ять в репрезентаціях та інституціях GLAHM» значно посилить конкуренті переваги здобувачів освіти та дозволить їм краще реалізувати свої теоретичні напрацювання. Зрештою, теорія без практичної перевірки, приречена на стагнацію.

Українське мистецтво: теорія, історія, критика

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Л. М. Довга, доктор філософських наук, професор

Формування рис українського мистецтва від праісторичних часів до наших днів. Українське мистецтво в трагічних перипетіях історії зуміло зберегти тяглість традицій і сьогодні спроможне відновити структурність культури, оскільки це єдиний ґрунт, з якого людська спільнота виростає в державу. важливим завданням курсу є опанування методики дослідження творів образотворчого мистецтва та архітектури, вмінням інтерпретувати різноманітний фактичний матеріал з історії українського мистецтва, правильно віднаходити історично-мистецькі джерела «цитат» у творах сучасних українських художників, вміло орієнтуватись у складних перипетіях мистецьких стилів на напрямів образотворчого мистецтва постмодерної епохи в Україні.

Актуальні проблеми візуальної культури

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О.В. Брюховецька, кандидат філософських наук, старший викладач

Курс знайомить із загальними імплікаціями візуального повороту (поруч з іншими антилінгвістичними поворотами), детальніше фокусуючись на конкретних питаннях владних відносин у полі візуального і стратегій візуального опору міноритарних суб'єктів. Такий підхід зумовлений тим, що дослідження візуальної культури виникли в 1990-х роках не як окрема дисципліна, а, як політично заряджена «дедисциплінарна практика», якщо скористатись визначеннями В.Дж.Т.Мітчела, і ця політична зарядженість передбачає увагу до емансипативних політик. Візуальні студії увібрали в себе дослідницькі програми різних дисциплін та напрямків думки: історії мистецтва, Cultural Studies, критичної теорії, досліджень медіа і апаратів, досліджень ідентичності, тілесності та перформативності, історії чуттів, феміністичних, квір та пост-/деколоніальні студій. Проблематика досліджень візуальної культури подається у курсі через актуальні проблеми, поставлені дослідницями другої і третьої хвиль фемінізму та квір студій, які стосуються критики патріархату, расизму, класизму та гомофобії. Візуальна культура, відтак, невіддільно пов'язана з емансипативними політиками видимості, а поле візуального постає полем боротьби за агентність міноритарних суб'єктів. Важливою складовою курсу є практичний розвиток візуальної грамотності, здатності взаємодіяти із зображеннями на різних рівнях їхнього сприйняття і розуміння, залучати історичний і політичний контексти виробництва, поширення та рецепції зображень, культивувати чутливість до змін їхньої афективної і смислової навантаженості. Уся література рекомендована до курсу є англомовною, спосіб роботи з нею спрямований на поглиблення навичок опрацювання теоретично насичених англомовних текстів.

Міська культура та повсякдення: антропологія міста

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Цей курс є органічним продовженням курсу «Порівняльна етнологія» і розрахований на те, аби глибше розкрити студентам ті процеси, що відбуваються у культурі міського середовища. Місто постає не лише як об'єкт дослідження урбаністичних тенденцій, а і як простір із власними культурними традиціями. Матеріал, запропонований у лекційній та семінарській частинах, допоможе студентам глибше проаналізувати явища, що склалися саме у міському соціумі, і виокремити специфічні риси, притаманні культурі повсякдення саме міста. Зокрема проблематика лекційних та семінарських занять торкатиметься тих характерних рис міської культури, що склалися в межах різних регіонів України

Проблема автентичності культурної інтерпретації

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Курс «Проблема автентичності культурно історичної інтерпретаці» відповідає навчальному плану підготовки магістрів культурології в галузі наук про культуру зі спеціальності 6. 02.01 – культурологія. Курс надає студентам теоретичні та фактичні знання у царині історії та теорії розвитку дослідницьких практик, метою яких було комплексне вдосконалення основ літературознавчих інтерпретативних практик в історії і літературній критиці, які одночасно ставали і «текстовими» моделями культури. З середин 60 - их років XX століття «текстові» моделі культури зробили процес «письма» частиною семіотичних моделей культури. Саме відтоді бере свій початок відчуття незадоволення репрезентації літературної класики за рахунок традиційних сюжетно - стильових особливостей творів певного автора та їхньої поетики. В курсі розкривається : значення концепції мовних одиниць художнього твору як живої семіології тотожності «письма» та «читання» Р. Барта; зміст аргументів «виправдання» автентичності інтерпретативних практик класичних художніх творів як відповіді на критику сумнівного сенсу існування множинності інтерпретацій художніх творів С. Зонтаг та загроз від можливих надітерпретацій У Еко; значення ідеї Ж. Дерріди про виключення інтерпретації окремого твору автора як «письма» з метою його долучення метафізичних практик репрезентації генеалогії ідей творів автора та як антитези моделі інтерпретативного досвіду читання філософських творів як долучення до досвіду інтелектуальної спорідненості та іронії Р. Рорті. Значну увагу приділено викладу етапів розвитку концепції «інтертекстуальності» Ю.Крістевої та концепції інтерпретацій як складової літературної критики Н. Фрая та творчих технік «письма» із стиранням «впливів» та «запозичень» Ґ. Блума. Достатнє місце у курсі займає розгляд моделі репрезентації художніх творів як досвіду письма автора «з читачем» В.Ізера та моделі розуміння творів у словнику семіосфери Ю. Лотмана, в якому фіксуються архетипи відповідних сюжетів творів та ключові історії цих сюжетів. У курсі також представлено концептуальні результати співставлення практик письма з практиками читання П. Берка та Р. Дарнтона, значення дослідження історичних форматів читання А. Мануеля, а також розкрито зміст концепції «прискіпливого читання» Д. Бетерсбі, концепції критичних форматів читання Дж. Томпкінса, та концепції інтерпретативного комплексу

як складової читання творів до «останнього рядка» С.Фіша. У лекціях використовується результати власних досліджень практик письма М. Гоголя у поемі «Мертві душі», які було оцінено у 2020 р. в енциклопедії «Микола Гоголь і Україна».

Семінарські заняття спрямовано на обговорення опанованих ідей та концепцій Р. Барта, П. Берка, Ґ. Блума, С.Зонтаг, Р. Дарнтона Ж. Дерріди, У. Еко, В. Ізера, Ю. Крістевої, Ю. Лотмана, А. Мануеля, Дж. Томпкінса, С.Фіша, Н.Фрая на підставі читання оригінальних праць та їхнього подальшого використання в індивідуальному письмовому завданні.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист, 17 кредитів

Метою написання й захисту дипломної роботи є вироблення у здобувача компетенції з постановки наукової проблеми й адекватного її розв'язання культурологічними методами. Вибір об'єкта і предмета .має визначатися предметним полем культурології. Конкретні поставлені у дослідженні завдання мають відповідати досягненню загальної мети. Висновки роботи мусять відповідати на питання, поставлені у переліку завдань. Список літератури має бути оформлений згідно з ДСТУ.

Комплексний кваліфікаційний екзамен

4д семестр, екзамен, 3,0 кредити

Метою екзамену як підсумкового контролю є з'ясування рівня компетентності випускника у розв'язанні культурологічних завдань, та здатності перейти на наступний рівень освіти. Крім загальної суми знань, оцінюється здатність відповідати на питання й орієнтуватися у проблематиці культури сучасного світу. Перелік питань відповідає змісту курсів, прослуханих студентами протягом навчання. Екзамен має показати здатність випускника виконувати посадові обов'язки у його подальшій роботі.

Оглядові лекції до комплексного кваліфікаційного екзамену

4д семестр, 4 год/тижд.

Метою є підготовка студентів до комплексного кваліфікаційного екзамену. Викладачі читають лекції з наступних дисциплін: Антропологія повсякдення, Постмодернізм, Психоаналіз і культура, Етнокультурні процеси давньої Східної та Північної Європи, Постструктуралізм, Семіотика культури, Сучасне мистецтво: концепції та практика, Екранні мистецтва та візуальна культура, Методологія наукового дослідження, Філософія гуманітарного знання.

035 ФІЛОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ ТА КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія та література

1 сем., 3 год. /тижд, екзамен, 4 кредити ЄКТС, В. А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, ст. викладач

Основне завдання курсу полягає в тому, аби дати історичну панораму взаємодії філософії та літератури протягом останніх двох століть (від Руссо до Гайдеггера).
Як філософи читають літературні твори? Як письменники читають філософські твори? Які результати це має для обох гуманітарних сфер? Як філософські ідеї народжують літературні образи та сюжети; а образи чи сюжети провокують нові філософські ідеї? Як філософія стає літературою, а література – філософією?

Важливим елементом курсу є його історичність. Курс побудований навколо конкретних епізодів взаємодії філософії та літератури протягом останніх двох століть. Подаються своєрідні філософсько-літературні „фотознімки" епох (французький романтизм, німецький романтизм, постромантизм, символізм, авангард(и), поставангард, екзистенціалізм). Розглядаються філософські теми та постулати, характерні для тієї чи тієї доби, і простежується їхнє відбиття у конкретних літературних творах.

Водночас ці „знімки" максимально персоналізовані: Для кожної доби обираються конкретні автори, пов'язані між собою. Саме на прикладі творчості цих авторів йтиметься про філософсько-літературну специфіку епохи.

Французька література кінця XIX початку XX ст.
1 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Т. А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Розуміння новітньої французької літератури неможливе без знання деяких авторів другої половини XIX століття. Французька література другої половини XIX-го – початку XX-го століть нерозривно пов'язана із релігійними та філософськими питаннями свого часу. Костеляції цього явища можуть бути дуже різними: від езотеричних мотивів Шарля Бодлера до ніцшеанських мотивів у Блеза Сандрара, від ілюстрації фройдівського психоаналізу в сюрреалізмі до «пам'яті мимоволі» в творах Марселя Пруста. Методологічний ракурс цього курсу полягатиме в аналізі літературного процесу і літературних явищ у філософському і релігійному контекстах епохи.

Основними складниками курсу є вивчення постромантичної і символістської тенденцій у поезії XIX-го століття (Шарль Бодлер, Артюр Рембо, Стефан Маларме), та знайомство з релігійним парадоксом декадентської прози (на прикладі Гюїсманса). Особливу увагу буде приділено авторам, що мають значення для XX-го століття, але були недооцінені своїми сучасниками (Лотреамон, Альфред Жаррі). «Монстр раціональність» Поля Валері й «чуттєва витонченість» Марселя Пруста окреслюватимуть спектр нашої рефлексії щодо характеру літератури на межі століть. Особливо важливим предметом нашого розгляду стане авангардна література XX століття у її групових (дадаїзм, сюрреалізм) ті індивідуалізованих (Ж. Батай, А. Арто, Л. Ф. Селін) формах. Проблематика зв'язку політики і літератури є важливою складовою нашої рефлексії упродовж усього курсу.

Насамкінець, передбачено оглядове знайомство із Сан-Жон Персом, одним із найвизначніших сучасних поетів Франції поза будь-якою школою або «ізмом», Нобелівським лауреатом 1960 року.

Отже, найважливішою складовою курсу є ознайомлення із перекладеними першоджерелами, із детальним біографічним контекстом, а також із сучасними критичними інтерпретаціями. Курс передбачає увагу до різних літературних жанрів: прози, поезії і драматургії.

Вступ до літературної антропології
1 сем., 3 год. /тижд, екзамен, 4 кредити ЄКТС, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент

Метою курсу є вивчення етапів становлення, структури і функцій антропологічного знання під кутом зору дослідження різноманітних літературних текстів, зокрема, літературних творів XVIII-XXI ст.; виявлення антропологічних конотацій базових методологічних стратегій, які уможливлюють аналіз літературних текстів. Знання та навички, набуті в процесі вивчення дисципліни складатимуть підґрунтя для опанування дисциплін навчального плану підготовки студентів-філологів магістерського освітнього рівня.

Українська література від модерну до сучасності: постколоніальний вимір
2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС О. Ю Пелешенко, PhD, ст. викладач

Курс має на меті висвітлити тексти української літератури від епохи Бароко до сьогодення в контексті анти/постколоніального дискурсів. Акцентується увага на тому, що українська література в різні епохи пропонує різні моделі національної ідентичності, підважуючи імперські претензії та утверджуючи власну культурну самодостатність.

До розгляду пропонуються твори Г. Сковороди, Г. Квітки-Основ'яненка, І.Нечуя-Левицького, Лесі Українки, А.Кримського, В.Домонтовича, Ю. Андруховича та інших.

Головні теоретичні концепції та школи західного літературознавства XX ст.
2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Т. А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Основними складовими курсу є вивчення концепцій і шкіл таких як російський формалізм (В. Шкловський, Ю. Тинянов, Р. Якобсон,) і теорія діалогізму (М. Бахтін). Важливою складовою курсу є польська феноменологія (Р.Інгарден) і німецька „рецептивна естетика" (Г.Яус, В.Ізер). Розмаїттю психоаналітичних підходів до тексту упродовж століття (З.Фройд, Юнг, Ж. Лакан, Ж.Рансьєр) приділяється особлива увага. «Нова критика» 50-60 років („new criticism" в Англії і США) і „nouvelle critique" у Франції (структуралістичні підходи, «феноменологічна критика», «тематична критика») визначатимуть спектр нашої рефлексії щодо літературної критики середини століття. Деконструкція (Ж. Дерріда, П. де Ман) і пост-структуралізм («пізній» Р.Барт, Ю.Крістєва, М.Бланшо інші) завершуватимуть цю панораму. Окрема увага, наприкінці курсу, буде приділена концепції «після постмодернізму», і сучасному фактичному літературознавчому дискурсу (А. Компаньйон і інші).

Українське літературне бароко
2 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, архиєпископ Ігор Ісіченко, доктор філологічних наук, професор

У межах курсу відбувається систематизація знань про літературне життя в Україні в епоху Бароко (XVII-XVIII ст.) та входження в драматичну історію формування й засвоєння національною наукою концепції стилю бароко. Крізь призму літературних текстів здійснюється проникнення в суспільну й культурну атмосферу, в стиль життя епохи Бароко та відкривається роль цієї епохи в становленні новочасної української ідентичності. Розширюються виміри інтертекстуального підходу до творів XIX-XXI ст. та кореґується уявлення про динаміку присутности українського літературного дискурсу в загальноєвропейському контексті.

Проблеми поетики
2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Л. О. Кісельова, кандидат філологічних наук, доцент

У курсі розглядаються основні етапи розвитку поетики як самостійної дисципліни, висвітлюється історія формування системи понять цієї науки, що вивчає специфіку та закони художнього мислення.

Курс має **завдання:**

- проаналізувати витоки новітніх поетологічних теорій;
- виокремити ключові, інваріантні концепції тексту і твору в різних культурних традиціях;
- визначити семіологічні проблеми поетики;
- продемонструвати залежність вибору методики дослідження від специфіки поетичного матеріалу;
- на основі теоретичних знань сформувати у студентів розуміння проблем поетики та виробити адекватні підходи до їхнього вирішення.

Увагу зосереджено на логіці розвитку та взаємодії двох основних поетологічних напрямів – історичного та лінгвістичного. Аналізуються ритуальні витоки поетики, передумови виділення її базових категорій; розглядаються концептологічні проблеми. Унаочнюється мінливість категорій поетики у зміні літературних епох. Окреслюються основні поетологічні традиції Сходу і Заходу; визначаються функції риторики як «культури готового слова». Простежується еволюція поетичних шкіл XX ст. у зв'язку зі зміною світоглядної парадигми і трансформацією художньої комунікації. Приділяється увага розвитку автореферентної поетики в літературі модернізму та постмодернізму, а також поетиці інтертекстуальності.

Французька література II-ї половини XX ст. у філософському контексті
2д.сем., 6 год. /тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Т. А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Французька література другої половини XX століття нерозривно пов'язана із філософськими пошуками століття. Постать письменника трансформується у постать інтелектуала чи аутсайдера, містика чи дилетанта, філософа, політика чи навіть науковця. У цей час у французькій літературі простежуються різні тенденції: від народження нових жанрів до зміни статусу „письма" взагалі, від

зміни наративних форм до „смерті автора”. Методологічний ракурс цього курсу полягає в аналізі літературного процесу і літературних явищ у філософському і літетарурознавчому контексті (герменевтика і феноменологія, психоаналіз, екзистенціалізм, структуралізм, постструктуралізм), обгрунтованому прямими чи опосередкованими контактами людей і текстів, їхніми взаємовпливами і взаємопроникненнями.

Література та політика в XIX-XX ст.: європейський контекст
2д.сем., 6 год. /тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, В. А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, ст. викладач

Література не є сферою, яка розвивається в вакуумі. Вона тісно пов'язана з соціальними, політичними та соціопсихологічними процесами, які відбуваються в суспільстві. Крім того, письменники, есеїсти та публіцисти часто формують соціополітичний дискурс будь-якої доби. Постать письменника дуже часто змішується з постатями публічного інтелектуала, публіциста, політика чи активіста.

Як література впливала на політичний дискурс останніх двох століть у європейській культурі. Якою є політична роль письменників? Як вони долучилися до формування чи деформування ключових ідеологій? Як вони долучилися до діагностування та трансформації суспільства.

На ці питання спробує дати відповідь запропонований курс. Його героями є такі автори як: де Местр, Шатобріан, Гюго, Бальзак, Мішле, Кіне, Міцкевич, Чешковський, Бодлер, Флора Тристан, Барбе д'Оревіллі, Кюстін, Токвіль, Адам Сміт, Бентам, Цвейг, Конрад, Золя, Томан Манн, Соссун, Вільфред Оуен, Оруел, Євгеній Замятін, Сент-Екзюпері, Сартр, Камю, Василь Стус, Микола Руденко, Євген Сверстюк та інші.

Актуальні проблеми сучасного літературознавства
3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Р.С. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Курс є продовженням раніше прослуханих студентами курсів "Вступ до літературознавства", "Теорія літератури", "Головні теоретичні концепції та школи західного літературознавства XX ст."; інформує про методи літературознавчих та культурологічних досліджень, що з'явилися у другій половині XX ст., а також трансформації давніше використовуваних методів. Курс покликаний закріпити наявні знання та мотивувати до здобуття нових у царині сучасних поглядів науки про літературу; інтегрує в собі як власне теоретичний, так і практичні компоненти, покликані розвинути у студентів навички аналізу та критики тексту.

Література в контексті культурних студій
3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, О.В. Пашко, кандидат філологічних наук, с. твикладач

Головна мета курсу – познайомити студентів з головними темами і методологічними практиками «Культурних студій» як одного з найвпливовіших напрямків сучасної гуманітаристики. Під час лекцій, а також уважного вивчення філософських і культурологічних праць студенти повинні навчитися застосовувати набуті теоретичні знання та вміння до інтерпретації літературних текстів, а також критично поглянути на дослідження знаних літературознавців. Під час опанування курсу важливе значення надається креативним формам роботи, які дадуть змогу перетворити кожне заняття на активний обмін думками щодо проблем літератури.

Ґендерний дискурс українського модернізму
3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, В. П. Агеєва, доктор філологічних наук, професор

Цей курс передбачає аналіз ґендерних аспектів української літератури XX століття, кризи патріархальних цінностей у модерній культурі. Європейський модернізм пов′язаний із "війною статей", тобто протистоянням патріархальних і сучасних уявлень про місце і роль чоловіка і жінки в соціокультурних процесах, про біологічні й соціальні чинники ґендерної ідентифікації. Емансипаційні тенденції утвердилися в українському письменстві в середині XIX століття, в прозі Марка Вовчка, згодом Олени Пчілки, Наталі Кобринської. Модернізм початку XX віку активно дебатує феміністичну проблематику. Розглядається також ґендерна специфіка модернізаційних процесів сучасної літератури.

Американська література XX-XXI ст.
4 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Ю. О. Ткачук PhD, ст. викладач

Метою курсу є вивчення творів американських письменників, написаних протягом 20-го століття, аналіз поетики художніх текстів, що допомагає зрозуміти те, як література США коментує сучасні реалії і, як контекст інакшості та множинності творить американську культуру й проникає у світову. Тексти, які буде розглянуто, представлятимуть певний тип розмаїтття: відмінності американського і європейського, урбаністичного і субурбаністичного, корінного і прибулого, консумеристського й ідеалістського, масового й елітарного, расового й субкультурного текстових кодів. До курсу введені твори Вітмена, Емерсона, Дікінсон, Стівенса, Т.С. Еліота, Вільямса, Фіцджеральда, Селінджера, Плат, Пінчона, Моррісон, ДеЛілло, Фоера, Сілко, Гаммад, Мельничука. Для обговорення кожного типу розмаїття пропонуються як художні тексти, так і фільми.

Методологія літературознавчих досліджень
4 сем., 2 год. /тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, Р. М. Веретельник, PhD, доцент

Мета курсу – допомогти студентам, ґрунтуючись на попередньо здобутому знанні про літературу та основоположних філософсько-естетичних працях XX-XXI століття, наблизитися до розуміння складної природи слова як такого і художнього, зокрема, художнього тексту як багаторівневої семантичної структури (за Романом Інгарденом), а художнього смислу – як динамічної семантичної імовірності, залежної від активної особистісної рецепції читача. Йдеться про фундаментальні методологічні основи розуміння твору літературного мистецтва. Це дозволить повніше збагнути покликання художнього слова, як і кожного іншого мистецтва, в житті людини і суспільства, а, відповідно до його усвідомленої функції, і чинні критерії оцінювання.

Українська драматургія XX-XXI ст.
4 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Н.І. Пелешенко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Цей курс передбачає аналіз української драматургії від зламу XIX-XX до початку XXI століття. Тяжіння до суб´єктивно-виражальних стилів стає одною з найважливіших мистецьких тенденцій перших десятиліть XX віку. В поезії, прозі, драматургії відбувається переорієнтація на нові мистецькі засоби. Відхід української драматургії від реалістично-побутової традиції пов´язаний, зокрема з настановою на синкретизм родових і жанрових елементів, посилення ролі ліричного та епічного начала. Змінюються тип конфлікту, проблематика, композиційні принципи, оновлюються функції драматургічної мови. У творчості Лесі Українки, О. Олеся, Л. Старицької-Черняхівської, С. Черкасенка, Я. Мамонтова, І. Дніпровского, І. Кочерги, М. Куліша та інших важливого значення набуває неоромантична, символістська образність. Процес ліризації драми стає найбільш помітним саме у неоромантизмі. Активізується жанр віршованої драми, драматичної поеми. Зростає роль слова, самого мовлення як процесу саморозкриття й самоаналізу.

Нова драма активно звертається до ліричних сповідальних монологів, до переоцінки цінностей, до розкриття питань кохання, статі, шлюбу, тілесності, до з'ясування ролі біологічних чинників у житті людини, морального релятивізму і бунту проти етичного закону (драми морального експерименту В. Винниченка) тощо. Модерні автори відходять від переважно етнографічно-побутової української тематики. Помітно активізуються інтертекстуальні мотиви й коди, стилізація (античний, бароковий, романтичний струмінь).

Роль модернізатора української сцени, творця експресіоністського театру Леся Курбаса у формуванні нової мистецької інтелігенції. Боротьба з реалізмом і «літературщиною». Тандем Л. Курбаса-М. Куліша. Експресіонізм Я. Мамонтова, неоромантизм І. Дніпровського. Місце агітпропу в історії українського театру. Становлення соціалістичного реалізму. Канонічний соцреалізм в драматургії 30-х-40-х років (І. Микитенко, О. Корнійчук), теорія безконфліктності, соцреалізм як кітч, моделі інтерпретації творів соцреалізму. МУР (Український мистецький рух) і драма абсурду Ігоря Костецького та Людмили Коваленко. Розширення матриці Корнійчука, урізноманітнення тематики, елементи інтертекстуальності (О. Коломієць, М. Зарудний, О. Левада).

Зміна естетичної парадигми у 1980-х-1990-х рр., прокладання постмодерністского вектору та «нової хвилі» в розвитку драми і театру (Я. Стельмах, Ю. Щербак, В. Шевчук, Я. Верещак). Літературний текст як привід для власне театрального висловлювання. Домінування постнекласичного драматургічного дискурсу в українській драматургії 2000-2020-х років. Орієнтація на нереалістичний тип творчості, апеляція до Бароко, Романтизму й Модернізму. Три провідні напрями сучасної драматургії: біографічний (тексти, написані на підставі життя й творчості видатних людей), неоміфологічний (п'єси-казки, п'єси-міфи, п'єси-фентезі, п'єси-причі), експериментальний (мовний експеримент тощо). П'єси Т. Іващенко, Неди Нежданої, П. Ар'є, А. Вишневського та інших. Драматургія наших днів (Н. Ворожбит, Н. Заваженко тощо).

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ:

Аксіологічні виміри літератури
1 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор

Курс базується на ціннісному підході як системі породження смислових засад людського буття, що мотивують і скеровують життя людини. Виходячи з того, що література як особливий художньо-естетичний тип пізнання дійсності відтворює кардинальні феномени, котрі набувають вигляду аксіологічних відношень – курс націлений на вивчення літературних творів, в яких демонструється випробування цінностей на предмет їх відповідності характеристикам істинності-удаваності, вічності-минущості, загальності-індивідуальності, соціальності-ідеологізованості тощо.

Десять європейських шедеврів (еволюція європейської художньої свідомості)
1 – 2 сем., 2 год. /тижд., залік, залік, 5 кредитів ЄКТС, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Курс «Десять європейських шедеврів (еволюція європейської художньої свідомості)» спрямовано на опанування ідей провідних європейських літературних творів та їх осмислення шляхом розгляду прочитаних текстів. Метою курсу є розгляд стрижневих проблем європейської літератури, що посприяли формуванню вищих зразків художньої свідомості з урахуванням видозміни їхньої історичної форми. Студентам пропонується перепрочитати «Іліаду» й «Одіссею» Гомера, "Божественну комедію» Данте, «Гарґантюа і Пантаґрюеля» Ф. Рабле, «Гамлета» В. Шекспіра, «Фауста» Й.В. Гете, «Процес» Ф. Кафки, «Улісса» Дж. Джойса, «У пошуках утраченого часу» М. Пруста, «Доктора Фаустуса» Т. Манна.

Основи редагування
1 – 2 сем., 2 год. /тижд., залік, залік, 5 кредитів ЄКТС, І. М. Жодані, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Метою навчальної дисципліни «Основи редагування» є освоєння студентом комплексу теоретичних і практичних знань з основ редагування, необхідних для фахової підготовки до друку різних видів видань та для реалізації відповідних виконавських і управлінських функцій.

Завдання навчальної дисципліни «Основи редагування» формулюються в конкретиці різноманітних творчих та організаційних аспектів редагування, а також технології та методик редагування.

Об’єктом навчальної дисципліни «Основи редагування» є редакторська діяльність фахово підготовлених спеціалістів у контексті творення, вдосконалення, друкування та поширення різних видів друкованої продукції.

Предметом навчальної дисципліни «Основи редагування» є редакторська справа, що поєднує в собі організаційну та творчо-технічну діяльність носіїв редакторських професій.

Літературно-критичний практикум
1 – 2 сем., 2 год. /тижд., залік, залік, 5 кредитів ЄКТС, І. В. Борисюк, кандидат філологічних наук, доцент

Мета опанування дисципліни – формування системи знань про закономірності розвитку літератури, місце критики поміж інших родів художнього письма, різноманітні методи аналізу художнього твору, набуття навичок застосування їх при створенні різножанрових літературно-критичних творів.

Завдання дисципліни – навчити студентів застосовувати свої знання для створення літературно-критичних творів, вживаючи різні методи аналізу тексту, на практиці відчути специфіку літературно-критичних жанрів, вільно володіти їхніми сюжетно-композиційними й стилістичними законами.

Предмет дисципліни – літературна критика як особливий спосіб осмислення літературного процесу в світлі різних популярних у літературному світі методологій аналізу тексту й творчості письменників. Закони критики, практичне застосування знань для створення літературно-критичних творів.

Національно-культурна ідентичність в українській літературі XX-XXI століття
2д, 4 год./тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, О. П. Полюхович, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Протягом останнього часу відбувається активне переосмислення понять націоналізму та «українскості», тобто національного аспекту ідентичності. Парадоксальним чином ми отримуємо глибший сенс українського виміру ідентичності під час кризи та війни на Донбасі. У цьому контексті цікавим є питання, як наша література артикулює свою «українскість». Майже протягом всього ХХ ст. Україна перебувала під радянською окупацією. Отже, національно-культурна ідентичність не була дана, письменники її шукали та конструювали в своїх текстах. У курсі розглянуто українську прозу, поезію, драму, есеїстку ХХ століття, які пропонують проекти національної та культурної ідентичностей. У синхронній перспективі в курсі простежується, як ідея національного самоусвідомлення актуалізовується в текстах раннього модернізму, 1920–1930-х, повоєнного періоду, 1980–1990-х, а також в сучасній українській літературі. Запропоновані в курсі тексти розглядаються в поняттях «нація», «культура», «ідентичність», «пам'ять», «історія», «міф».

Типологія модернізму: Україна і Франція
3 сем., 3 год./тижд., 4 кредити ЄКТС, залік, О. В. Пашко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

Курс спрямований на вивчення національних особливостей модернізму в Європі початку ХХ ст., а саме на дослідження українсько-французьких літературних взаємин першої третини ХХ ст.; найбільша увага приділяється пошуку та інтерпретації перекладів українською з французької літератури, виявленню різноманітних перекладацьких стратегій; пошуку та інтерпретації маловідомих або ще не введених у науковий обіг тогочасних літературно-критичних статей, присвячених інтерпретації французької літератури (критик розглядається як професійний читач); важливим є також виявлення французького «сліду» в українській літературі першої третини ХХ ст. шляхом інтертекстуального аналізу. Важливою складовою спецкурсу є самостійна робота студентів з пошуку, аналізу та інтерпретації публікацій в пресі, щоденникових записів, листів, мемуарів, автобіографій, архівних матеріалів та ін. Метою курсу є, насамперед, сформування уявлення про національну різноманітність європейського модернізму.

Науково-дослідний семінар
3 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Р. М. Веретельник, PhD, доцент

Курс викладається англійською мовою
The subject of the "Research Seminar: Reader Reception Theory" represents an analysis of a body of theoretical work that has come to be associated with the work of critics who use the terms reader, the reading process, and response to mark out an area of investigation. An emphasis on the reader readjusts the critics' focus from the text to the reader, in the process redefining the literary act. Reading and writing join hands, change places, becoming two names for the same activity.

Літературний побут в Україні 1910-1930-х рр.
4 сем., 2 год./тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, О. В. Пашко, кандидат філологічних наук, ст. викладач

У курсі поняття «літературний побут» запропоновано розглянути як інституційну форму існування літератури: журнал (газета), видавництво (за Б. Ейхенбаумом), а також як певний тип текстів (напр., листування – за Ю. Тиняновим). Оглядово охарактеризовано культурні орієнтири 1920-х рр., роль цензора та критика. На прикладі листів, щоденників, спогадів, мемуарів досліджено проблеми достовірність/викривлення інформації (коли документ стає анти-документом, а мемуари псевдо-мемуарами), замовчування, містифікації, вплив історичної дистанції на оцінку фактів минулого; прослідковано відображення радянської повсякденності (іжа, одяг) у літературному та фольклорному наративах. У курсі наголошується на необхідності реконструювати історичні контексти розуміння художніх творів. Важливою складовою спецкурсу є самостійна робота студентів з пошуку, аналізу та інтерпретації публікацій в пресі, щоденникових записів, листів, мемуарів, автобіографій, архівних матеріалів та ін.

Мета курсу – поглибити уявлення про 1920-1930-х рр. шляхом вивчення текстів, які дуже часто залишаються на периферії літературознавчого аналізу – его-документи, статті в тогочасній періодиці, анекдоти, сни тощо; шляхом дослідження проблеми символічної біографії письменника, роботи письменників у періодичних виданнях, взаємодії письменника з редактором та цензором; студенти навчаються шукати та аналізувати джерела, які ще не були введені в науковий обіг, а також знайомляться з основами текстології.

Актуальні питання сучасного українського літературознавства

4 сем., 2 год./тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, О. Ю Пелешенко, PhD, ст. викладач

У рамках цього вибіркового курсу пропонується розгляд **ґенези європейської літературної утопії.** Передбачено аналіз текстів світової літератури з проекцією на українську літературу, присвячених зображенню ідеального суспільного устрою від «Епосу про Гільгамеша» до «Утопії» Томаса Мора, «Міста Сонця» Томмазо Кампанелли, «Християнополіса» Йогана Валентина Андрее й «Нової Атлантиди» Френсіса Бекона. У фокусі уваги –

- проутопічні сюжети в шумеро-аккадській, греко-римській, кельтській міфології;
- оповіді про вигадані держави доби Античності (острів Панхая Евгемера, діалоги «Держава» й «Тімей» Платона, опис Меропії Теотомпа, «Сонячна держава» Ямбулоса) та географічна література давньої Греції та Риму (Ктесій Кнідський, Мегасфен, Гекатей Абдерський, Геродот, Діодор Сицилійський);
- образ християнського раю та середньовічні проутопії («Повість про Індійське Царство», «Країна Кокань);
- діалог ренесансної літературної утопії та спроб збудувати утопічне місто в реальності (проєкти Філарете, Франческо ді Джорджо Мартіні, Скамоцци).

АТЕСТАЦІЯ
Магістерська робота
4д сем., 20 кредитів ЄКТС.

Магістерська кваліфікаційна робота – це самостійне наукове дослідження окресленої літературознавчої проблеми. Її виконання передбачає: вільне оперування історико-літературним фактажем; застосування теоретичних моделей дослідження тексту; здатність до самостійного аналізу художніх творів; концептуальність роботи; елементи наукової новизни; глибоке осмислення та теоретичне узагальнення із засвідченням власної позиції автора щодо досліджуваного питання; грамотне мовно-стилістичне оформлення; дотримання основних вимог державних стандартів.
Кращі кваліфікаційні дослідження рекомендуються членами ЕК до друку у фахових періодичних виданнях. За кращу магістерську роботу з літературознавства випускники можуть отримати іменну відзнаку – премію імені професора Романа Струця, яка щороку фундують випускники програми.

035 ФІЛОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА –ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Комп’ютерна лінгвістика

1 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, Н.М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті подати ознаки будови, змісту та функціонування одиниць мовної системи, продуктів мовлення та мовної діяльності – звукових або письмових текстів, які могли б служити для їхнього моделювання й використання в процесах комп’ютерного опрацювання мовної інформації. Навчальна дисципліна дає уявлення студентам-магістрам про основні тенденції розвитку засобів обчислювальної техніки, зокрема, мовно- інформаційних комп’ютерних систем, базові терміни комп'ютерної лінгвістики, знайомить із загальними принципами і вимогами до побудови лінгвістичної моделі; дає змогу встановити типи лінгвістичних баз даних; дає уявлення про те, як правильно з'ясовувати тип лінгвістичної комп'ютерної системи та використовувати електронні словники з метою знайдення потрібної лінгвістичної інформації. Курс може бути корисним у практичній професійній діяльності, в педагогічній роботі і в наукових дослідженнях. Об’єктом вивчення в курсі є сучасний стан та досягнення в галузі комп'ютерної лінгвістики, формування у студентів системи знань про типи інформації, принципи і вимоги до моделювання мовних одиниць;

надання відомостей про сучасні інформаційно-лінгвістичні технології для пізнання об'єктів та процесів сучасного інформаційного простору; пояснення змін проблемних областей та динаміки розвитку прикладної лінгвістики XX – початку XXI ст.; вироблення у студентів уміння вирішувати професійні завдання засобами сучасних інформаційно- лінгвістичних технологій.

Актуальні питання сучасної лінгвістики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про актуальні питання сучасної лінгвістики, знайомить студентів з основними напрямами лінгвістичних досліджень останніх десятиліть XX — початку XXI століття, окремими школами та течіями у світовій лінгвістиці. У ньому розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних мовознавчих досліджень, знання яких необхідне для системного уявлення про стан, методики, прийоми, підходи до вивчення мови.

Мета і завдання курсу**:** ознайомлення студентів з основними напрямами лінгвістичних досліджень останніх десятиліть XX — на початку XXI століття, а також з окремими школами та течіями у світовій лінгвістиці. Формування навичок самостійної роботи з науковою літературою, одержання знань про специфіку методів сучасних лінгвістичних досліджень, оволодіння навичками інтерпретації різних наукових концепцій та оволодіння сучасними методами лінгвістичного аналізу.

Лінгвістичний аналіз тексту

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс подає відомості про текст як унікальну і складну словесну цілісність, у якій зосереджені процес і результати пізнання дійсності. Впровадження отриманих знань в практиці лінгвістичних досліджень спрямоване на всебічну підготовку кваліфікованих науковців. Набуті навички застосовуються при здійсненні лінгвістичного аналізу текстів, самостійної роботи з науковою літературою, застосуванні різних підходів щодо текстового аналізу, оволодінні навичками інтерпретації текстів, дослідженні їх структури, категорій, взаємодії, класифікації різних видів текстової інформації. Презентація доповідей розвиває комунікативну компетенцію, зокрема навички спілкування з аудиторією, вміння давати аргументовані відповіді на запитання. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання впорядковує отримані знання, ілюструє здатність до подальшого наукового пошуку.

Порівняльно-історична граматика слов'янських мов

2 семестр, 50 год. (36 год. лекційних і 14 год. семінарських занять) + 1 контрольна робота (1 год.), 5 кредитів ECTS, С.О. Вербич, доктор філологічних наук, доцент

Мета курсу – формування системи знань про спільне та відмінне у фонетичних системах і граматичній будові слов'янських мов; про внутрішні закони, які визначили їхній розвиток із праслов'янської мови-основи; про історію та різнорівневі особливості сучасних слов'янських мов.

Завдання курсу: з'ясувати суть понять праслов'янська мова та праслов'янська прабатьківщина, схарактеризувати основні рівні (фонетичний, лексичний, граматичний) праслов'янської мови; розкрити закономірності фонетичного й граматичного (морфологічного, деривaційного, синтаксичного) розвитку сучасних слов'янських мов; визначити типологійні ознаки у фонетичних і граматичних системах порівнюваних мов; сформувати практичні навички порівняльно-історичного аналізу фонетичної будови та морфологічної структури різночасових мовних фактів і явищ на матеріалі різних слов'янських мов, а також реконструкції праслов'янських форм.

Методологія наукових досліджень

1 сем., 2 год./тиж., іспит, 3 кредита, А. А. Лучик

Курс «Методологія наукових досліджень» розглядає найважливіші напрями сучасного мовознавства з погляду їх світоглядного та методологічного статусу. Аналіз методологічних засад і проблем наукових досліджень проводиться на основі поєднання системного, компаративістського та герменевтичного підходів до мови з урахуванням концепцій засновників теоретичного мовознавства, теорій сучасної лінгвістики, філософії мови, загальнонаукових і галузевих методів та прийомів.

Зіставне мовознавство

2 сем. 3 год./тижд. іспит, 4 кредита, А. А. Лучик

У запропонованому курсі здійснюється аналіз основних понять зіставного мовознавства на рівні сучасних досягнень лінгвістики, розкривається методика і принципи зіставних досліджень, з'ясовуються спільні і відмінні риси мов світу на структурному рівні. Курс пов'язаний із системою теоретичних і практичних лінгвістичних дисциплін, які входять до навчального плану спеціальності: фонетикою, морфологією, лексикологією, синтаксисом, історією мови, етнолінгвістикою тощо. Багатоплановість об'єкта дослідження, тобто мови, зумовлює зв'язок курсу як із суспільними науками, так і з точними та природничими: математикою, інформатикою, біологією, медициною, географією та ін. Особливо цінними є висновки мовознавства для історії наук і людського суспільства, зокрема для з'ясування етногенезу народів, формування їхньої культури.

Проміжні рівні мовної системи

2д сем., 6 год./тижд. залік , 4 кредита, А. А. Лучик

Пропонований курс покликаний сприяти формуванню у студентів цілісного уявлення про мовну систему та взаємодію одиниць її рівнів. Пізнання явищ перехідності розкриває сутність мовної системи як складного самонароджувального організму, який формує різноманітність слів і їхніх форм, що не підводяться під жоден із її структурних рівнів. Вивчення проміжних рівнів мовної системи спирається на здобутки морфонології, морфеміки, дериватології та фразеології, але водночас залучає знання з фонетики і фонології, морфології, синтаксису, лексикології. Дослідження фразеологічного проміжного рівня вимагає знання культури, історії, традицій, вірувань, соціальних та економічних умов життя народів-носіїв відповідних мов. Дисципліна «Проміжні рівні мовної системи» виявляє тісні зв'язки з такими курсами, як «Загальне мовознавство» і «Зіставне мовознавство».

Друга ігоземна мова – 1 (іспанська)

1-2 семестр , 4 год./тижд., залік, 10 кредити ЄКТС

Мета курсу – підготувати студентів до самостійної майбутньої практичної діяльності і надати їм необхідні знання щодо ділової поведінки міжособистісного спілкування, ділового стилю, ділових зустрічей та прийомів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти сукупністю професійних етичних правил, які визначені законами та нормативами; засобами міжособистісного спілкування; навичками культури спілкування та ділового стилю; знаннями про природу конфліктів та прийомами їх розв'язання.

Етно- і глотогенез українців

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – розглянуті одні з найскладніших і найактуальніших проблем у вітчизняній науці – походження українського етносу і мови. Після зняття заідеологізованих радянських догм загальноприйнятого погляду на цю проблему так і не вироблено. На підставі свідчень історії, археології, мовознавства та інших гуманітарних наук у курсі висвітлено походження і розвиток українців й української мови від найдавніших часів до їх остаточного формування. Провідне місце у вивченні цього процесу займає порівняльно-історичне мовознавство, яке свідчить про еволюційний розвиток української мови зі східнослов'янського діалектного масиву, що сформувався на основі відповідних діалектів праслов'янської мови.

Основи етнолінгвістики
1 семестр, 2 год/тижд., залік, 1.34 кредити ЄКТС, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – студіювання дисципліни в освітній програмі, котра передбачає комплексне вивчення названого предмету, який викладається магістрам, полягає у вивченні мови, культури, історії, антропології, національні традиції, фольклору, культури, ментальності. Для всебічного вивчення названого навчального курсу необхідно самостійна робота студентів-магістрів, знання методології, постійна систематична робота з різноманітною літературою, джерелами інформації для вивчення запропонованого предмету: навчальними посібниками та підручниками, архівними документами, енциклопедіями, довідниками, статистичними збірками, науковими монографіями та статтями, джерелами картографічної інформації, періодичними виданнями, науково-популярною літературою, Інтернет ресурсів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Польська мова

3-4 семестр, 3 год./тижд., залік – залік, 8 кредитів ЄКТС, Непоп-Айдачич Л. В., кандидат філологічних наук, доцент

Мета дисципліни в теоретичному аспекті полягає в засвоєнні необхідного обсягу теоретичних знань; у практичному – передбачає формування необхідних мовних і мовленнєвих умінь; в освітньому – забезпечує здобуття студентами належної освіти за обраною спеціальністю. У результаті вивчення дисципліни студенти засвоять теоретичні знання з фонетики, орфографії, орфоепії, лексикології, морфології та синтаксису польської мови; сформують необхідні мовні й мовленнєві уміння; підвищать науково-теоретичний рівень підготовки; розширять світогляд та фахову компетенцію.

Мовна інтерференція

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Непоп-Айдачич Л. В., кандидат філологічних наук, доцент

Мета дисципліни полягає в набутті необхідних теоретичних знань про типи мовного контактування, способи міжмовної взаємодії, різновиди процесів інтерференції на різних рівнях: лексичному, семантичному, фонетичному, морфологічному й синтаксичному. Теоретичне підґрунтя дозволить студентам фахово розглянути запропоновані мовні одиниці, здійснити їх аналіз та виявити, які саме типи міжмовної взаємодії спричинили їх появу та спонукали до змін у структурі цих одиниць на різних мовних рівнях. У результаті вивчення дисципліни студенти опанують теоретичні знання й здобудуть практичні вміння вивчення контактів близькоспоріднених, а також неспоріднених мов, дослідження особливостей явищ багатомовності, зрозуміють специфіку процесів інтерференції на різних мовних рівнях, а також навчаться аналізувати окремі випадки їх реалізації на конкретних прикладах.

Польська мова для істориків

1-2 семестр та 2 семестр (додатковий період), 4 год./тижд., залік – залік – залік, 12 кредитів ЄКТС, Непоп-Айдачич Л. В., кандидат філологічних наук, доцент

Мета дисципліни є комплексною: теоретичний аспект полягає в засвоєнні необхідного обсягу теоретичних знань; практичний – передбачає формування необхідних мовних і мовленнєвих умінь; освітній – забезпечує здобуття студентами належної освіти за обраною спеціальністю. У результаті вивчення дисципліни студенти засвоять знання із фонетики, орфографії, орфоепії, лексики, морфології та синтаксису польської мови на рівні А1-А2; оволодіють мовленнєвими

уміннями та перекладацькими навичками; ознайомляться з основними відомостями про позамовні факти, пов'язані з культурою, історією Польщі; здобудуть досвід користування польськомовною літературою зі спеціальності, а також сформують здатність писати й виголошувати польською мовою тексти різних стилів у відмінних комунікативних ситуаціях (як побутове спілкування, так і офіційно-ділове мовлення та наукова діяльність).

Редакторський практикум

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., О.І. Петренко-Цеунова, PhD, старша викладачка кафедри загального і слов'янського мовознавства

Курс має на меті підготовку майбутніх фахівців для роботи з різноманітними типами, жанрами, стилями текстів. Курс орієнтований на критичне читання та осмислення редакторських можливостей роботи з текстом. Для досягнення цієї мети студенти вивчають такі аспекти редакторської роботи, як аналіз тематики та композиційної будови тексту, перевірка фактологічної інформації, встановлення логічних зв'язків, мовна правка, а також редакційно-технічна обробка тексту.

Комунікативна лінгвістика

3 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс подає відомості про основи теорії мовної комунікації, природу комунікативних процесів, мовні паравербальні, ілокутивні, інтераційні, міжкультурні, соціокультурні складові спілкування. Набуті навички застосовуються при здійсненні аналізу ситуацій спілкування, дослідженні природи комунікативних явищ, самостійній роботі з науковою літературою; слухачі вчаться застосувати різні підходи до прагматичного, генологічного та дискурс-аналізу, оволодівають навичками інтерпретації мовленнєвої поведінки. Курс сприятиме формуванню комунікативної вправності, вчитиме визначати причини девіацій. Презентація доповідей розвиває комунікативну компетенцію, зокрема навички спілкування з аудиторією, вчить давати аргументовані відповіді на запитання. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання впорядковує отримані знання, ілюструє здатність до подальшого наукового пошуку. Мета курсу – сформувати систему знань про найактуальніші проблеми комунікативної лінгвістики, її категорії, методологію, загальні закони спілкування, організацію засобів мовного коду, про основні конститутивні, жанрово-стилістичні, семантико-прагматичні та формально-структурні категорії дискурсу. Студентам пропонуються різні підходи до комунікативного аналізу основної одиниці мовленнєвого спілкування – дискурсу – та його складових. Курс формує навички дослідження комунікативних ситуацій, типів, форм та моделей комунікації, навчає оцінювати та успішно застосовувати комунікативно-риторичні якості мовлення.

Психолінгвістика

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про історію виникнення та розвитку психолінгвістики як науки, основні напрямки та школи у психолінгвістиці, методи психолінгвістичних досліджень, психолінгвістичні моделі породження та сприйняття мовлення. У ньому розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних психолінгвістичних досліджень, знання яких необхідне для системного уявлення про методики вивчення мови як психосоціального явища. Увага приділяється загальнотеоретичним проблемам етнопсихолінгвістики, способам опису етнопсихолінгвістичних розбіжностей на вербальному та невербальному рівнях, виявам норми і патології в мовленні. При вивченні цієї дисципліни розширюється світогляд магістрів-філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання та формуються навички прикладних та міждисиплінарних

досліджень. Студенти вчаться застосовувати основні психолінгвістичні методики, визначати національні та універсальні риси в мовленні, характеризувати особливості комунікативного впливу на структуру свідомості. Мета курсу – ознайомити студентів із системою понять та термінів, якими послуговується психолінгвістика, сформувати систему знань про взаємозв'язки мови і мислення, процеси утворення, сприйняття та формування мовлення у їх взаємодії з системою мови, про моделі мовленнєвої діяльності та психофізіологічної мовленнєвої організації людини, про перевірку цих моделей шляхом психологічних експериментів.

Теорія та практика аргументації: спецсемінар

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.
Курс формує знання про аргументацію як наукову дисципліну та комунікативну діяльність особистості в єдності вербального, невербального та екстралінгвістичного аспектів. Розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів аргументивного дискурсу як комплексного явища. Формуються й удосконалюються практичні навички, необхідні для студента, який прагне оволодіти прийомами аргументації. Студенти набувають компетенцій, необхідних для розпізнавання вивертів, софізмів та відступів від аргументів, оволодівають основами фахового аналізу виступів, промов, діалогів з позицій теорії аргументації, випрацьовують навички експертної оцінки аргументативного дискурсу. Мета курсу – сформувати вміння оцінювати та досліджувати усні та письмові тексти з позиції теорії аргументації, засвоїти навички основ експертного дослідження аргументів, розширити знання про специфіку аргументативного дискурсу, набути вмінь застосовувати прийоми аргументації.

Лінгвістика дискурсу та PR-маніпуляційний вплив. Спецсемінар.

3 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.
Курс подає відомості про систему знань з лінгвістики дискурсу, класифікує головні напрямки сучасних дискурсивних досліджень. Студенти вчаться імплементувати дискурсивні методики до аналізу сучасних україно- та англомовних текстів у сфері публічного мовлення. Студенти отримують навички застосування методик мовленнєвого впливу, в тому числі при створенні суспільно-, політично- та економічно-орієнтованих дискурсів різних типів. Здатність узагальнювати результати наукових досліджень, оформлювати науково-дослідні роботи розвивається в процесі підготовки та написання доповідей, рецензій, есе. Презентації результатів наукових розвідок розвивають здатність до узагальнення, удосконалюють навички спілкування з аудиторією, відповіді на питання та критичні зауваження. Мета курсу – сформувати вміння аналізувати сучасні україномовні та англомовні науково-дослідні праці з лінгвістики дискурсу, розвинути здатність до теоретичного обґрунтування та всебічного вивчення науково-дослідної літератури з лінгвістики дискурсу, удосконалення вміння впорядковувати фахову літературу з лінгвістики дискурсу, продемонструвати здатність збирати та систематизувати лінгвістичний матеріал, виробити навички критичного опонування в процесі обговорення наукових доповідей.

Переклад наукових текстів: спецсемінар

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс призначений для формування й удосконалення практичних навичок, необхідних для студента, який прагне перекладати наукові тексти. Студенти набувають компетенцій із відтворення лексичних, граматичних та стилістичних складнощів англійської мови українською, оволодівають основами фахового редагування перекладів наукових текстів, навчаються застосовувати різні перекладацькі моделі адекватної передачі особливостей оригіналу, випрацьовують навички усного послідовного та письмового наукового перекладу з англійської мови на українську. Мета курсу –

сформувати вміння перекладати наукові тексти та редагувати їх, засвоїти навички основ усного послідовного перекладу, розширити знання про специфіку перекладацької діяльності, набути вмінь застосовувати адекватні трансформації на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях при перекладі з англійської мови на українську.

Турецька мова

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 8 кредити ЄКТС, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – вивчення дисципліни «Турецька мова» («Türk Dili» або «Türkçe»), яка викладається бакалаврам, полягає у ґрунтовному вивченні цієї мови, зокрема основи теоретичної граматики. Вона полягає у формуванні у студентів як майбутніх фахівців з мовознавства, історії, міжнародних відносин, культурології, політології та ін. комунікативної компетенції у турецькій мові в усній та письмовій формах в межах тематики, визначеної завданнями майбутньої професійної діяльності. У результаті вивчення зазначеного предмету студенти повинні знати та вміти аналізувати проблемні питання (правильно читати, писати, вимовляти, перекладати тощо) із застосуванням порівняльно-зіставного (comporatio) методу, також визначати особливості турецької, зокрема османсько-турецької («Osmanlı Tütkçesi») мови в необхідному обсязі для здійснення професійної діяльності на фаховому рівні. Для поглибленного вивчення названої дисципліни необхідно знання методології, систематична робота з різноманітною літературою, джерелами інформації для вивчення запропонованого предмету, зосібна навчальними посібниками та підручниками, словниками, науковими монографіями та статтями, а також джерелами картографічної та історичної інформації; періодичними виданнями, науково-популярною літературою, Інтернет ресурсів.

Давньогрецька мова

3-4 семестр, 3 год./тижд., залік, 8 кредити ЄКТС., Т.Л. Лущенко, ст. викл.

Мета курсу – підготувати студентів до самостійного читання текстів давньогрецьких авторів у оригіналі, шляхом отримання базових знань з граматики, стилістики, семантики та метрики. А також дозволить отримати базові навички з перекладу, герменевтичного аналізу тексту, пошуку та знаходження необхідного матеріалу в грекомовних джерелах, цитувати їх у власних дослідженнях та проєках. Студенти навчаться формулювати прості фрази, добирати гноми та орієнтуватися у фаховості перекладів та тлумачень оригінальних текстів.

АТЕСТАЦІЯ
Магістерська робота
20 кредитів ЄКТС

Магістерська робота є формою підготовки до підсумкової атестації студента за освітньо-науковою програмою "Теорія, історія української мови та компаративістика". Її захистом завершується курс навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Виконання магістерської роботи передбачає поглиблення та систематизацію отриманих під час навчання теоретичних знань студентів, виявлення здатності працювати з науковими джерелами, фактичним матеріалом, здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, застосовувати знання для вирішення конкретних наукових завдань, напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методиками наукових досліджень та експериментів, визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи та творчого розв'язання завдань. Студенти вчаться обирати та застосовувати найбільш відповідну до проблематики дослідження методику.

035.041 ФІЛОЛОГІЯ (ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША - АНГЛІЙСЬКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА “МОВИ (АНГЛІЙСЬКА Й УКРАЇНСЬКА) ТА КОМУНІКАЦІЯ”

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАГІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Комунікативні стратегії /Communication Strategies. English language (англ. мовою)

1-2 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен; 2д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 16 кредитів, Т.С. Фіногіна, кандидат філологічних наук, старший викладач

Мета курсу - формування комунікативних компетенцій студентів на рівні С2 Proficiency згідно CEFR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment - Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання) на основі активізації та розвитку чотирьох основних навичок (skills), необхідних для успішного спілкування, особливо в академічному та професійному середовищі, а саме: - сприйняття на слух та розуміння мови загального, академічного, та фахового спрямування; - усне мовлення з урахуванням спеціалізованої лексики відповідно до розмовних тем; - розвиток академічного письма; - розвиток навичок ефективних презентацій; - володіння ефективними методами читання та аналізу текстів загального характеру, академічних та за професійним спрямуванням.

Лінгвістична семантика

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Н. Ю. Ясакова, завідувач кафедри, професор, доктор філол. наук

Дисципліна узагальнює й поглиблює відомості про значення мовних одиниць різних рівнів, знайомить із семантичними теоріями, що аналізують структуру значення, його різновиди, співвідношення значення й сенсу, змісту; інтерпретують і систематизують значення лексичних одиниць, пояснюють, як формується зміст речення і як він співвідноситься з дійсністю, а також розглядають проблеми мовного втілення семантичних категорій. Мета курсу – сформувати уявлення про місце семантики у колі лінгвістичних наук; ознайомити студентів із основними напрямами та методами вивчення семантики мовних одиниць різних рівнів для глибшого розуміння особливостей організації та функціювання мови й для провадження власного дослідження мовних явищ.

Лінгвометодологія /Linguistic Methodology (англ. мовою)

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент

Курс «Лінгвометодологія» є невід’ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівцівфілологів, здатних провадити науково-дослідну діяльність, зокрема інноваційного характеру, у галузі лінгвістики. Лекції та практичні заняття охоплюють таке коло питань: основні поняття лінгвометодології, принципи та методи сучасних лінгвістичних досліджень, основні галузі сучасної лінгвістики та специфіка галузевих досліджень. Значну увагу приділено самостійній роботі, яка дає можливість свідомо підходити до підготовки та засвоєння навчального матеріалу, формує навички наукового пошуку, аналізу матеріалу і є необхідною умовою формування науково-дослідницької компетенції філолога.

Література та художній переклад / Literature and Literary Translation/ (англ. мовою)

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент

Курс присвячений вивченню багатоаспектної ролі перекладу в розвитку та розповсюдженні художньої літератури та формуванню навичок перекладу текстів різних жанрів у межах художнього стилю.
Завдання курсу включають вивчення впливу на переклад соціокультурного, політичного, ідеологічного контекстів створення оригінального та перекладеного текстів, часової дистанції між створенням оригіналу та виконанням перекладу, впливу ґендерного аспекту, а також ролі художнього перекладу у формуванні літературного канону та (над)національної ідентичності, розповсюдженні ідеологій, використання художніх перекладів в інформаційній війні. Серед практичних завдань дисципліни – формування навичок перекладу, редагування та обґрунтованого оцінювання якості перекладу різножанрових текстів художнього стилю.

Німецька мова – І

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів
2д семестр, 3 год/тижд., екзамен, 2 кредити
В.В. Сухомлин, доцент, кандидат філологічних наук

Курс “Німецька мова-І” спрямований на поглиблене вивчення німецької мови студентами-магістрантами і сфокусований на прагматичному підході до вивчення другої іноземної мови. Проблематика курсу зосереджена на усвідомленні нових лексико-граматичних явищ, які необхідні для оволодіння якісно новим рівнем мови (рівень В1.1), що уможливлює вільне спілкування німецькою мовою у німецькомовному комунікативному просторі.

Виконання студентами самостійної роботи допомагає закріпити здобуті під час аудиторних занять знання, а також їхнє вміння користуватися різними довідниковими джерелами. Написання рубіжних тестів передбачає перевірку здобутих знань з теми, визначеної навчальною програмою дисципліни, а модульна контрольна робота узагальнює набуті студентами протягом семестру/навчального року знання, а також перевіряє навички усного спілкування (діалогічне/монологічне) з аудиторією у межах, передбачених навчальною програмою, що є особливо важливим аспектом в умовах вивчення другої іноземної мови (німецької) в іншомовному комунікативному просторі.

Теорія мовної комунікації /Theory of Language Communication (англ. мовою)

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.Ю. Моісеєнко, доктор філологічних наук, професор

Навчальна дисципліна спрямована на засвоєння основних понять і категорій мови як засобу комунікації та на вивчення сучасних теорій мовної комунікації у сфері міжособистісного спілкування, спілкування в групі та в організації, медійної та міжкультурної комунікації. Дисципліна передбачає формування професійної лінгвістичної компетенції: володіння понятійним апаратом у теорії комунікації, вміння розрізняти типи дискурсів, типи мовленнєвих актів, тактик і стратегій спілкування, аналізувати мультімодальні дискурси, соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації, а також здатність застосовувати набуті знання у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Лінгвістика тексту

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, А. П. Загнітко, професор, доктор філологічних наук, член-кореспондент НАН України

У межах курсу розкриваються основні теоретичні і практичні питання лінгвістики тексту, аналізуються проблеми лінгвопоетичної і лінгвопрозової стилістики, простежуються

напрями й закономірності внутрішньотекстової актуалізації, окреслюються нові й новітні процеси в сучасному текстовому синтаксисі. Детально розкриваються особливості співвідносності імпліцитної та експліцитної інформації, діагностування категорійних одиниць, спільне та відмінне в різних типах текстового моделювання – опису, розповіді, роздуму, реалізація в тексті авторських інтенцій, співвідносність поетичного та прозового, синтез різних стильових компонентів.

Лінгвістична прагматика

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Н. В. Кобченко, професор, доктор філологічних наук

Курс "Лінгвістична прагматика" спрямований на ознайомлення студентів з відносно новою сферою мовознавства, що послідовно реалізує антропоцентричний підхід до мови. Проблематика лінгвопрагматики зосереджена на студіюванні того, як люди використовують мову в соціально-комунікативній взаємодії. Мета курсу – сформувати уявлення про прагматику як лінгвістичну дисципліну, ознайомити студентів з основними поняттями й теоріями прагматики, показати застосування принципів і методів прагматики в різних сферах людської діяльності та дію її законів у повсякденному житті, надати інструменти для проведення досліджень у галузі лінгвопрагматики або провадження іншої професійної діяльності, пов'язаної з комунікацією.

Науково-дослідницький семінар (початок вивчення)

2 семестр, 1 год/тижд., захист тези, 2 кредити, О. П. Кадочнікова, доцент, кандидат філологічних наук
3 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 2,5 кредити, Н. В. Кобченко, професор, доктор філологічних наук
4 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 2,5 кредити, О. Ю. Моісеєнко, професор, доктор філологічних наук

Курс присвячено поглибленню дослідницьких компетенцій студентів другого рівня підготовки, зокрема розвитку вмінь планувати, організовувати та здійснювати самостійне наукове дослідження. Особливу увагу зосереджено на вдосконаленні умінь презентувати результати наукового пошуку, а також на відшліфуванні комунікативних навичок, потрібних для реалізації науково-дослідницької діяльності. Перший блок семінару присвячений питанням формулювання теми, планування організації дослідження, формування орієнтовного плану роботи над магістерською роботою, створенню її проєкту. Другий блок семінару сприяє усвідомленню студентами вимог до проведення лінгвістичного дослідження та реалізації таких його етапів, як: збирання фактичного матеріалу, опрацювання теоретичної літератури, систематизація підходів до розв'язання подібних лінгвістичних проблем, вибір та обґрунтування власної стратегії дослідження, апробація обраної стратегії на частині зібраного матеріалу. Третій блок сприяє усвідомленню студентами вимог до проведення лінгвістичного дослідження та реалізації таких його етапів, як: лінгвістичний аналіз мовного матеріалу, інтерпретація отриманих даних та узагальнення результатів дослідження у висновках. Магістранти також поглиблюють знання з особливостей англомовного наукового дискурсу та з методики презентації результатів свого дослідження англомовній науковій спільноті.

Формат проведення занять – наукові дискусії, модеровані керівником семінару, предметом обговорення на яких є презентовані студентами індивідуальні завдання та доповіді за темами їхніх магістерських досліджень.

Лінгвокультурологія

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. В. Сегін, доцент, кандидат філологічних наук

Курс спрямований на вивчення й усвідомлення взаємозв'язків між мовою і культурою, виявленні закріплених у мові загальнолюдських та національних культурно-духовних цінностей. Передбачено ознайомлення студентів зі станом сучасних наукових досліджень та основними поняттями лінгвокультурології. Головним завданням є підготовка студентів до культурологійного осмислення мови, а також самостійної дослідницької роботи. Знання курсу допоможе розширити

гуманітарну підготовку майбутнього фахівця. Лінгвокультурологія як складова антропоцентричної наукової парадигми дає змогу пізнати мову як багатовимірне явище, що виникло в людському суспільстві, а відповідно усвідомити місце людини в культурі; з'ясувати, як культура формує й організовує мислення мовної особистості, мовні категорії й концепти; ознайомити студентів із базовими поняттями лінгвокультурології та її категорійним апаратом та показати, як вони відображені в мові (словах, тропах, фразеологізмах, символах).

Проблеми дискурсології

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. Л. Доценко, доцент, кандидат філологічних наук

Дисципліна узагальнює й поглиблює знання з лінгвосемантики, лінгвопрагматики, лінгвістики тексту та теорії мовної комунікації; інтерпретує і систематизує знання про дискурс, його типи, категорії й одиниці; формує навички застосування дискурс-аналізу у філологічній діяльності. Мета курсу – сформувати уявлення про дискурсологію як про новітній напрям гуманітаристики; ознайомити студентів з основними напрямами та методами вивчення одиниць та категорій дискурсу; сформувати навички застосування прийомів дискурс-аналізу.

Сучасна мовна парадигма всесвітніх варіантів англійської мови /Contemporary Linguistic Paradigm of World English Variants (англ. мовою)
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Ю. Моісеєнко, доктор філологічних наук, професор

Функціонуючи в різноманітних мультилінгвокультурних контекстах, англійська мова має здатність адаптуватися до локальних лінгвокультур, репрезентуючи багату соціолінгвістичну історію, мультилінгвокультурні ідентичності, множинні норми використання та засвоєння. Метою навчальної дисципліни "Сучасна мовна парадигма всесвітніх варіантів англійської мови / Contemporary Linguistic Paradigm of World English Variants" є дослідження варіантів англійської мови в рамках підходу World Englishes. Дисципліна дозволяє зрозуміти англійську мову як поліетнічну, поліваріантну мову. Магістранти оволодівають новітньої інтегрованої методологією дослідження варіантів англійської, яка враховує як етнолінгвокультурні фактори локальної лінгвокультури, так і чинники глобальної лінгвокультури, та вивчають особливості регіональних варіантів англійської мови.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Білінгвізм у сучасному світі /Bilingualism in Contemporary Word (англ. мовою)

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент

Мета дисципліни - сформувати ґрунтовні уявлення про сучасний стан розвитку лінгвістичних досліджень у сфері білінгвізму. Це передбачає ознайомлення з базовими категоріями, поняттями і дотичними положеннями соціолінгвістики, основними проблемами відношень між мовою та мовленнєвою ситуацією, мовою та культурою, мовою та освітою, розрізнення понять двомовності, білінгвізму, диглосії, а також мови-посередника, інтерференції, впливу різних факторів, зокрема комунікативної ситуації, на вибір мови, поняття соціолінгвістичної особистості та потенційні політичні й історичні наслідки білінгвізму. Навчальний зміст курсу «Білінгвізм у сучасному світі» спиратиметься також на основи теорії міжкультурної комунікації та теорій вивчення іноземних мов. Навчальний матеріал курсу залучатиме приклади білінгвізму в сучасному світі, зокрема в англомовних країнах, а також історичні етапи розвитку білінгвізму. Мова викладання – англійська.

Науковий переклад /Scientific Translation (англ. мовою)

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д.М. Мазін, кандидат філологічних наук, доцент

Курс «Науковий переклад» входить до блоку дисциплін професійної і практичної підготовки і передбачає формування лінгвістичних, комунікативних та професійних компетентностей у слухачів через їх залучення до обговорення базових теоретичних основ та викоання професійно орієнтованих завдань для формування умінь і вмінь письмового наукового перекладу з англійської мови на українську і навпаки.
Під час лекційних і семінарських занять розглядатимуться питання, які стосуються цілей і завдань наукового перекладу, проблематики еквівалентності та якості перекладу, роль творчості та індивідуального стилю перекладача, межі експертних знань і можливості самопідготовки до наукового перекладу, робота з науковою термінологією, врахування екстралінгвальних факторів під час виконання перекладу, допоміжні технічні та довідкові ресурси перекладача наукової літератури.

Редагування перекладу /Translation Editing (англ. мовою)

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б.В. Стасюк, кандидат філологічних наук, доцент

Дисципліна «Редагування перекладу» забезпечує формування знань із основ редагування перекладних текстів (друготворів) у студентів для застосування їх у розв'язанні професійних завдань та у повсякденній філологічній, зокрема редакторській, практиці, а також — перекладацьких видах діяльності; курс забезпечує поглиблення загальнонаукової, лінгвістичної, перекладознавчої і соціокультурної компетенції студентів; формування когнітивної компетенції студентів у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій; формування позитивного ставлення студентів до редагування різножанрових перекладних текстів; розвиток здатності студентів до оцінки та аналізу редакторських стратегій, що допоможе їм успішно здобути високу кваліфікацію і стане передумовою їх подальшого професійного росту; формування професійної компетенції студентів шляхом ознайомлення їх із різними теоретичними засадами процесу редагування, теоретичними аспектами методів, способів і прийомів проведення відповідних видів діяльності та забезпечує залучення студентів до виконання професійно орієнтованих завдань, пов'язаних із критичною оцінкою перекладів; у формуванні вмінь наукового спілкування та полілогу, необхідних для повноцінного функціонування як у навчальному середовищі, так і за його межами.

Історія українського перекладу в текстах і персоналіях
2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Стасюк, доцент, кандидат філологічних наук, перекладач

Дисципліна «Історія українського перекладу в текстах і персоналіях» призначена для всіх, хто цікавиться не знеособленою історією українського перекладу, а його найяскравішими постатями та рушіями в класичний і новітній час. Ми дивитимемося на літературний і навкололітературний процес крізь призму яскравих, інколи трагічних, інколи комічних життів письменників, перекладачів, редакторів і культуртрегерів національного літературного процесу. Ми зазираємо в життя літераторів діаспори та культури українського розсіяння, які творили українське перекладацтво, не обтяжене рамками тоталітарного суспільства. Ми розглядатимемо чинники, що сприяли та перешкоджали перекладачам минулих століть і новітньої доби. Ми бачитимемо, як персоналії українського перекладу зберігали українство, підживлювали його і надавали нового сенсу. Ми спостерігатимемо, як завдяки окремим особистостям і їх колективам з'являлися цілі жанри перекладу, причому не тільки в часи формування й становлення, а от і прямо зараз, перед нашими очима.

Мовні контакти

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, А.І. Даниленко, PhD, професор

Курс спрямований на ознайомлення студентів із понятійним апаратом, основними проблемами теорії взаємодії мов, які є передумовами для виникнення двомовності та міжмовної інтерференції на різних мовних рівнях, причинами і типологією мовних контактів, а також на практичний аналіз контактів споріднених і неспоріднених мов.

Соціолінгвістика

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, І. Є. Ренчка, доцент, кандидат філологічних наук

Курс спрямований на вивчення питань взаємодії мови та суспільства, формування знань про українську мовну дійсність, взаємозв'язки мов, особливості мовних ситуацій, причинно-наслідкові зв'язки між мовою та державою, мовою та ідеологією, мовою і нацією, мовою і політикою, мовою і релігією, соціальну диференціацію української мови, суспільну природу української літературної мови в історії й сьогоденні, формування вміння інтерпретувати навколишню мовну дійсність науковими засобами. Основну увагу приділено актуальним для України питанням соціальної стратифікації мови, білінгвізму, типів мовних ситуацій, особливостей побутування української мови у двомовному суспільстві, специфіки функціювання мови в тоталітарній державі, практичним завданням мовної політики.

Когнітивна лінгвістика /Cognitive Linguistics (англ. мовою)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М.В. Гусар, кандидат філологічних наук, доцент

Навчальна програма з курсу «Когнітивна лінгвістика» розроблена на основі вимог до професійної підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня магістра з дисциплін лінгвістичного циклу. Курс розрахований на студентів першого року навчання спеціальності «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)» та викладається англійською мовою. Навчальна дисципліна «Когнітивна лінгвістики» передбачає формування професійної лінгвістичної компетенції: володіння понятійним апаратом із теорії когнітивної лінгвістики, вміння розрізняти підходи категоризації та концептуалізації, типи концептів, ментальних репрезентацій, картин світу та глибинних форм, визначати та аналізувати концептуальну метафору, політичну метафору, а також здатність застосовувати набуті знання у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Лінгвістичні аспекти риторики /Linguistic Aspects of Rhetoric (англ. мовою)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Я.Р. Федорів, кандидат філологічних наук, доцент

Курс "Лінгвістичні аспекти риторики" закладає основи для подальшого розвитку мовної й мовленнєвої компетенції студентів, розвиває аналітичний підхід до процесу публічної комунікації, формує і вдосконалює техніку мовлення, забезпечує розвиток навичок правильного, свідомого, ефективного спілкування у глобалізованому культурному просторі, закладає фундамент професіоналізму фахівця гуманітарної сфери.
Курс розрахований на студентів магістерських програм, які здобувають фах філолога, і буде корисний з погляду розвитку навичок критичного фахово зорієнтованого мислення. Підвищення загальнокультурного рівня сучасної освіченої людини, яка володіє усіма виявами усної і писемної творчості, та забезпечення ефективного спілкування на рівні вимог сьогодення.

Німецька мова – ІІ

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів, В.В. Сухомлин, доцент, кандидат філологічних наук

Курс "Німецька мова-ІІ" спрямований на поглиблене вивчення німецької мови студентами-магістрантами і призначений для завершення вивчення рівня B1.1+. Проблематика курсу зосереджена на усіх видах мовленнєвої діяльності, а саме: Читання (Lesen) – Письмо (Schreiben) – Говоріння (Sprechen) – Аудіювання (Hören) (рівень B1.1+). Курс оснащений відеоматеріалами, що суттєво покращує як сприйняття, так і контроль розуміння конкретного тематичного матеріалу. Така побудова унаочнює німецькомовний комунікативний простір, втілюючи прагматичний підхід до вивчення німецької мови в іншомовному комунікативному просторі.

Виконання студентами самостійної роботи допомагає закріпити здобуті під час аудиторних занять знання, а також їхнє вміння користуватися різними довідниковими джерелами. Написання рубіжних тестів передбачає перевірку здобутих знань з теми, визначеної навчальною програмою дисципліни, а модульна контрольна робота узагальнює набуті студентами протягом

семестру/навчального року знання, а також перевіряє навички усного спілкування (діалогічне/монологічне) з аудиторією у межах, передбачених навчальною програмою, що є особливо важливим аспектом в умовах вивчення другої іноземної мови (німецької) в іншомовному комунікативному просторі.

Основи наукової комунікації /Basics of Academic Communication (англ. мовою)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д.М. Мазін, кандидат філологічних наук, доцент

Навчальна дисципліна «Основи наукової комунікації» є важливою складовою частиною вивчення англійської мови на магістерських програмах НаУКМА. Вона дає можливість оволодіти навичками, потрібними для наукової (академічної) роботи, що є важливим компонентом підготовки фахівців вищої кваліфікації. Курс буде корисний для студентів магістерських програм будь-якої спеціальності. Значення курсу полягає у надбанні студентами знань з усної та письмової наукової англомовної комунікації, що здійснюється в безпосередньому зв'язку з підготовкою за основними освітньо-кваліфікаційними вимогами до випускників та з залученням міждисциплінарних зв'язків за певною професійною спеціалізацією.

Основи семіотики /Introduction to Semiotics (англ. мовою)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

У рамках курсу будуть представлені основи семіотики та огляд сучасного розвитку семіотичних ідей. Семіотика розглядається як одна з фундаментальних основ для гуманітарних досліджень. Програма курсу передбачає аналіз різноманітних сфер семіотики, зокрема семіотики культури й мистецтва, невербальної семіотики, семіотики сучасних сфер життя, зокрема реклами і моди, а також проблем походження мови. Слухачі курси отримають практичний досвід комунікативного аналізу, практичного дослідження знаків різної природи, знакових систем та знакових ситуацій. Мова викладання – англійська.

Практика асистентська/Assistant Practice (англ. мовою)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

Метою курсу є формування компетентностей (комунікативних, організаційних, викладацьких тощо), необхідних для здійснення викладацької діяльності у закладі вищої освіти (ЗВО). Проходження практики відбувається у два етапи. На першому (вступному) етапі магістранти ознайомлюються з формами організації навчального процесу в ЗВО, основами планування освітнього процесу, основними положеннями програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання в ЗВО. На другому (основному) етапі через безпосередню залученість до викладання лінгвістичних дисциплін на рівні бакалавра відбувається формування вмінь визначати мету, зміст та принципи навчання, обирати оптимальні методи, прийоми і форми навчання, планувати вивчення навчальних дисциплін, добирати й структурувати матеріал для проведення занять різних видів, контролювати й оцінювати рівень досягнення студентами програмних результатів навчання (ПРН) певної дисципліни. Магістрант обирає керівника практики, педагогічний досвід якого хоче перейняти. Керівником асистентської практики може бути будь-який викладач кафедри, що читає дисципліни на рівні бакалавра.

Практика наукова
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

Метою «Практики наукової» є формування і вдосконалення компетентностей, потрібних для здійснення науково-дослідницької діяльності у галузі мовознавства. Проходження практики відбувається у два етапи. На першому (вступному) етапі магістранти ознайомлюються зі структурою НДІ НАН України, формами організації наукової діяльності, основними положеннями документів, які стосуються організації роботи НДІ. На другому (основному) етапі через безпосередню залученість до виконання наукового проєкту (теми) відбувається вдосконалення вмінь визначати мету наукового дослідження, використовувати оптимальні

методи, планувати етапи виконання, взаємодіяти з колегами, презентувати результати дослідження.
Магістрант обирає керівника практики, з досвідом роботи якого хоче ознайомитися. Керівником практики може бути доктор або кандидат філологічних наук, який обіймає посаду завідувача відділу, провідного або старшого наукового співробітника НДІ.

Практика перекладацька/ Translation Practice (англ. мовою)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

Уміння провадити перекладацьку діяльність є однією із сутнісних передумов для успішної інтелектуальної діяльності та міжкультурної комунікації. Освітній компонент «Практика перекладацька» входить до вибіркових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки та передбачає поглиблений розвиток перекладацьких навичок для перекладу текстів різних жанрів та під час наукової діяльності українською та англійською мовами. Це потребує як достатнього рівня володіння мовами, поглиблених знань із граматики, синтаксису, стилістики тощо, так і практичного застосування знань із теорії та практики перекладу, принципів ефективної комунікації, а також уміння орієнтуватись у культурному й прагматичному контексті перекладацького завдання.

Завдання практики конкретизуються керівником практики залежно від бази проведення практики та рівня знань конкретного слухача. Зокрема, практика передбачає переклад текстів різних функціональних стилів мовлення, при цьому об'єкт перекладу може обиратися за участі установи (бази практики), де слухачі освітньо-наукової програми проходять перекладацьку практику. Передбачено також приділення уваги подальшому розвитку навичок редагування перекладених українських та англійських текстів необхідного рівня складності.

Усний переклад та комунікація/Interpreting and Communication (англ. мовою)
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.М. Рудницька, кандидат філологічних наук, доцент

Курс є невід'ємною складовою підготовки фахівців, здатних забезпечити ефективну міжнародну комунікацію, зокрема, з тематики міжнародного співробітництва, політики, економіки, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.
Практичні заняття охоплюють таке коло питань: специфіка англомовної комунікації в багатокультурному середовищі, формування фахової компетентності усного перекладача, основні перекладацькі прийоми та труднощі.

Курс побудований на автентичних навчальних матеріалах, включаючи аудіовізуальні, що забезпечує максимальне наближення до природного іншомовного середовища та ситуацій міжкультурної комунікації, включаючи забезпечення її ефективності через переклад.
Значну увагу приділено розвиткові природної та набутої здатностей до перекладу, формуванню вмінь та навичок тлумачення, розширенню запасу фонових знань та здатності відтворювати імплікатури вихідного тексту в перекладі.

Філософія мови

3 семестр, 3 год/тижд., захист тези, 4 кредити, В.М. Циба, кандидат філософських наук, доцент

Дисципліна «Філософія мови» є необхідною складовою вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки магістрантів. Лекції передбачають систематизований і структурований виклад програмного матеріалу і мають на меті формування у студентів базового рівня знань з дисципліни. Семінарські заняття спрямовано на обговорення студентами питань, визначених робочою навчальною програмою, і мають на меті передусім ознайомлення з формами філософування про мову шляхом витлумачення та порівняльного аналізу класичних та сучасних філософських та загальногуманітарних текстів, в епіцентрі яких перебуває проблема мови як окремої сфери філософської рефлексії.

Лінгвістична експертиза

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Онатій, доцент, кандидат філологічних наук

Курс спрямовано на формування у магістрів-філологів уявлення про проблематику такої міждисциплінарної галузі прикладних досліджень, як лінгвістична експертиза. Дисципліну побудовано у форматі case-навчання (метод ситуаційного аналізу). На прикладі типових звернень щодо встановлення еквівалентності тексту, наявності елементів образи честі та гідності, експліцитних або імпліцитних закликів до дії та ін. буде розглянуто методи лінгвістичних досліджень на рівні лексики та граматики (у фокусі – значення слів, перифрази, емпліцитні номінації, формальні моделі переконання та агітації, використання графічних компонентів як засобів приховування й виділення інформації тощо). Матеріалами для тренування практичних навичок студентів є рекламні та медійні тексти (зокрема, продукти цифрової комунікації: публічні дописи в соцмережах, тексти інтернет-форумів і персональних чатів), твори художньої літератури, офіційно-ділові документи.

Медіалінгвістика

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. П. Кадочнікова, доцент, кандидат філологічних наук

Призначений впливати на реципієнта шляхом переконання чи маніпуляції, медіатекст як визначальний елемент медіакультури є особливим утворенням, що віддзеркалює когнітивні та комунікативні процеси, притаманні суспільству на певному етапі розвитку. Курс медіалінгвістики присвячено вивченню лінгвістичного аспекту масової інформації, зокрема з'ясуванню специфіки побудови дійсності за допомогою мови засобів масової інформації – традиційних текстових, аудіовізуальних та електронних. Опис семантико-змістових і жанрово-стильових параметрів медіатекстів ґрунтується на системній характеристиці актуального мовно-текстового матеріалу та підпорядкований меті розвинути вміння студентів збирати й систематизувати мовні факти, інтерпретувати й аналізувати різножанрові тексти публіцистичного стилю, здійснювати їх лінгвістичну експертизу та застосовувати знання про експресивні, емоційні та логічні засоби української та англійської мов для організації успішної комунікації.

Мовна варіативність і мовні зміни: соціополітичний контекст

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. В. Кобченко, доцент, доктор філологічних наук

Концепція курсу ґрунтується на поглядові на мову як на соціальне явище, що передбачає вивчення мовної варіативності та мовних змін, зумовлених екстралінгвістичними (позамовними) чинниками, зокрема суспільною взаємодією між членами української лінгвоспільноти та соціально-політичними процесами в Україні та за її межами. Розгляд цих процесів відбувається з постколоніальної перспективи, що передбачає 1) переосмислення колоніальних комунікативних та кодифікаційних практик, 2) з'ясування їхнього впливу на зміни української мови як структурного, так і прагматичного характеру, 3) а також осмислення сучасних деколонізаційних практик у вживанні та дослідженні мови і мовній освіті. Окрема увага присвячена мовним змінам у часи широкомасштабної війни росії проти України.
Заняття відбуваються у формі воркшопів, обговорень прочитаної літератури, презентацій дослідницьких проєктів. Залікова робота – письмове узагальнення знань, отриманих під час вивчення курсу, та демонстрація навичок їх застосування.

Мовна політика й мовний менеджмент

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л. О. Кравченко, доцент, кандидат філологічних наук

Курс «Мовна політика й мовний менеджмент» спрямований на вивчення мовної політики як головного важелю у моделюванні мовної ситуації країни, а також на вивчення засад реалізації мовної політики шляхом успішного мовного менеджменту на різних щаблях влади. На прикладі мовної ситуації в Україні та в інших державах розглядаються актуальні питання мовної політики, мовного планування, мовних прав, мовного законодавства та мовного менеджменту для успішного

застосування набутого досвіду у формуванні гармонійних міжмовних відносин, консолідації українського суспільства та формуванні української національної ідентичності.

Англійська мова для міжнародних тестів/English for International Tests (англ. мовою)
2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити

Курс "Англійська мова для міжнародних тестів (англійською мовою)" розроблений для тих, хто має намір складати IELTS Academic. Цей практичний курс спрямований на формування у слухачів навичок виконання тестів з читання, аудіювання, говоріння та письма. Практична спрямованість курсу забезпечується включенням в курс покрокових інструкцій, прикладів та практичних завдань, які побудовані в розрізі критеріїв, за якими відбувається оцінювання письмової частини IELTS, а також застосуванням сучасних методів викладання, таких як рольові ігри – симуляції, розгляд та обговорення кейсів, дебати тощо, а також використанням для навчання автентичних джерел. Особливу увагу приділено вдосконаленню навичок написання чотирьох видів есе, а саме есе-особиста думка, есе – проблема ті рішення, есе-дискусія, есе – переваги та недоліки, а також опису всіх типів інфографіків. Курс враховує вимоги сьогодення та створює умови для опанування студентами гнучких навичок ("soft skills"), зокрема, вміння розв'язувати нестандартні завдання, креативність, емоційний інтелект.

Діалекти в епоху комп`ютерних технологій
2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Л. В. Дика, доцент, кандидат філологічних наук

Курс має на меті ознайомити студентів з сучасним станом українського діалектного простору, тенденціями, що визначатимуть майбутнє українських діалектів, проблемами упорядкування та опису лінгвальної й позалінгвальної інформації, яку містить діалектний текст. Курс передбачає огляд традиційних форматів збереження й обробки діалектної інформації та сучасних принципів та інструментів оцифрування діалектних матеріалів. Слухачі курсу ознайомляться з досвідом інших країн у підготовці усних діалектних корпусів, створенні електронних баз даних, супроводжуваних спеціальними пошуковими системами, та доробком українських дослідників і ресурсами, що містять діалектні матеріали в оцифрованому форматі (Фонофонд. Архів записів, Фонокарта західнополіського говору, Карта діалектів та ін.). Окрему увагу буде приділено створенню корпусу українських діалектних текстів як багатофункціонального, інтерактивного інструменту, що уможливить замінити ручний аналіз мовного матеріалу і дозволить швидко опрацьовувати великі обсяги інформації.

Під час курсу буде розглянуто чинники, що сприяють збереженню діалектів (взаємодія і конкуренція з літературною мовою, зміна ставлення до діалектів і розширення сфер їх використання, діалект як маркер локальної ідентичності, ревіталізація діалектів, державна мовна політика, спрямована на популяризацію діалектів української мови та їх збереження, погляд на говірку як нематеріальну культурну спадщину).

Методика викладання англійської мови/English Teaching Methods (англ. мовою)
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,С.О. Китаєва, кандидат педагогічних наук, доцент

The course aims at preparing prospective English language teachers for present day diverse L2 classrooms. The teaching of fundamental language skills including reading, writing, listening, speaking will be studied. Prospective teachers will display knowledge and mastery of these skills and demonstrate how to imbed these concepts across the English language arts curriculum through rigorous and varied teaching methods. Opportunities will be provided to explore and analyze resources and to demonstrate and celebrate a commitment and responsibility to developing teaching skills.

Правнича лінгвістика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Л. Доценко, доцент, кандидат філологічних наук

Курс має на меті ознайомити студентів з основними поняттями й одиницями функційної граматики (функційно-семантична категорія, рівні її реалізації, засоби вираження, функційно-семантичне поле тощо); схарактеризувати основні функційно-семантичні категорії сучасної української мови, встановити їхню внутрішню організацію та висвітлити специфіку репрезентації на різних рівнях мовної системи; окреслити застосування теорії функційно-семантичних категорій (функційно-семантичного поля) до порівняльного дослідження мов. Основою для узагальненої характеристики ФСП в різних мовах є знання ієрархії мовних одиниць та їх функційного призначення, розуміння принципів побудови системи мови.

Критичне читання /Critical Reading (англ. мовою)

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Д.М. Мазін, кандидат філологічних наук, доцент

Курс «Критичне читання» на додаток до курсів публічного мовлення та академічного письма дає можливість студентам магістерських програм поглибити навички, потрібні для наукової (академічної) роботи – Academic Skills.

Курс розрахований на студентів магістерських програм НаУКМА. Процес навчання критичному читанню має на меті поглиблене оволодіння основними загальними та специфічними академічними навичками читання, такими як intensive, extensive, speed, skimming & scanning reading у поєднанні з поглибленим аналізом структури наукового тексту та розвитком необхідного вокабуляру.

Соціокультурні аспекти комунікації (Socio-Cultural Aspects of Communication)

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. М. Підкуймуха, доцент, кандидат філологічних наук

Курс “Соціокультурні аспекти в комунікації” має на меті ознайомити студентів з особливостями соціокультурних і міжкультурних аспектів комунікації. Дисципліна також спрямована на розвиток комунікативної компетентності майбутніх лінгвістів і підвищення рівня їхньої етичної взаємодії з колегами в розмаїтому і багатокультурному середовищі. Мета курсу – розвинути у студентів культурну сприйнятливість, здатність до правильної інтерпретації різноманітних видів комунікативної поведінки, сформувати вміння застосовувати на практиці здобуті знання в різних ситуаціях, що передбачають соціокультурну і міжкультурну взаємодії. Завданням курсу є ознайомлення студентів з теоретичними засадами соціокультурної та міжкультурної комунікацій, основними видами соціокультурної комунікації, формами, моделями та її структурними елементами.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4 семестр, 20 кредитів, захист магістерської роботи

Магістерська робота – підсумкова форма контролю студента, її публічним захистом на засіданні Екзаменаційної комісії завершується курс навчання за освітньо-науковою програмою “Мови (англійська й українська) та комунікація”. Якість змісту та захисту цієї роботи визначає рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності. Магістерська робота є самостійним дослідженням однієї з актуальних проблем сучасного мовознавства та скерована на розв’язання складного лінгвістичного завдання, що потребує використання спеціалізованих концептуальних лінгвістичних знань, їх оновлення, інтеграції та застосування лінгвокреативного мислення в умовах недостатньої інформації, вона містить елементи наукового пошуку, узагальнення, систематизацію й оцінку відомих у мовознавстві підходів до розв’язання студійованого питання.

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

051 ЕКОНОМІКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ЕКОНОМІКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія управління підприємством

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Економічна теорія управління підприємством – це курс, в якому економічна теорія інтегрується з наукою управління, економетрикою та іншими дисциплінами з тим, щоб напрацювати практичний підхід для прийняття ефективних управлінських рішень як в приватному так і суспільному секторах економіки. Економічна теорія управління підприємством – це курс, в якому вивчаються способи, за допомогою яких менеджер керує використанням обмежених ресурсів таким чином, щоб досягти поставленої цілі найбільш ефективним способом.

Мета курсу – формування у студентів теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок щодо формування ефективної системи управління підприємством, прийняття ефективних управлінських рішень в умовах обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання. Завданням курсу є формування компетентностей щодо форм та сучасних методів управління підприємством; виявлення і формулювання проблем, розробки обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на вирішення проблеми; оволодіння методами управлінського аналізу.

Соціальна відповідальність бізнесу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. А. Супрун, доктор економічних наук, професор

Дисципліна «Соціальна відповідальність бізнесу» має познайомити майбутніх фахівців із загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства на принципах сталого розвитку та основами їх використання в управлінні організаціями. Стратегія соціальної відповідальності (СВБ) організації базується на врахуванні економічних, правових, етичних очікувань різних заінтересованих груп з метою підвищення власної конкурентоспроможності на основі мінімізації можливих конфліктів інтересів та ризиків. Основою реалізації стратегії СВБ є взаємодія між урядовими, діловими та громадськими структурами, ефективність якої визначається рівнем розвитку інституційного забезпечення та формуванням соціальної відповідальності як особистісної якості фахівців, які приймають управлінські рішення.

Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців базових знань з теорії та практики соціальної відповідальності бізнесу і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Економічний аналіз державної політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. І. Кілієвич, доцент

Курс спрямований на формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, системного і критичного мислення та креативності, умінь і навичок із застосування аналітичного інструментарію економічної теорії для потреб формування і реалізації державної і місцевої політики при наданні

рекомендацій органам влади щодо соціально-економічних аспектів політики, визначення її ефективності та результативності.

Розглядаються основні поняття аналізу державної (суспільної) політики – позитивний і нормативний аналіз, цикл політики, зміст політики (проблеми, цілі й інструменти), процес вироблення доказової (*evidence-based*) політики, стейкголдери і середовище політики. Характеризуються концептуальні засади економічної теорії та аналізу, синтезуються неокласичний та інституціональний підходи до дослідження економіки, інститутів і суспільної політики, досліджується ефективність ринків і суспільний добробут, ефективність індивідуального і колективного вибору з урахуванням сучасних трендів сталого і цифрового розвитку. Формуються навики здійснення оцінки результативності і ефективності політики на основі методів аналізу вигід і витрат та аналізу регуляторних впливів політики в Україні та ЄС. Особливий акцент робиться на ідентифікації ситуацій неспроможності ринку як підстави для втручальної діяльності органів влади (у випадках неконкурентних ринків і природних монополій, зовнішніх ефектів, суспільних благ, асиметрії інформації, соціальних та моральних чинників), а також на ідентифікації ситуацій неспроможності влади (при виробленні колективних рішень) як обмеження для втручання.

Сучасні економічні теорії та економічна політика

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Особливістю даного нормативного курсу є розгляд сучасних економічних теорій як наукової методологічної основи ефективної економічної політики. Розкриваються новітні концептуальні пошуки принципів і напрямів розвитку економічної теорії, які спрямовані на подолання нових соціально-економічних викликів та розробку відповідних концептуальних підходів для удосконалення економічної політики, як на мікро-, так і макрорівні. Вивчається генезис та логіка формування нових методологічних підходів проведення економічного аналізу особливостей функціонування постіндустріального суспільства в умовах глобалізації ринків, інноваційної економіки, знаннєвої та інформаційної економіки, впливи на економічну політику нових явищ: зростаючої складності та динамізму економіко-соціальних та виробничих систем, глобальних екологічних змін, інституційних особливостей сучасної економічної політики. Нові теоретичні підходи використовуються для обговорення актуальних проблем економіки України та відповідного переосмислення деяких усталених принципів та методів економічної політики.

Метою і завданнями дисципліни є формування у студентів розуміння концептуальної природи та ключових інструментів ефективної економічної політики передових країн, уміння проводити порівняльний міжнародний аналіз української економічної політики, вміння адаптувати світовий досвід для обґрунтування форм і методів короткострокової та довгострокової економічної політики України, вміння критично оцінювати стан та тенденції розвитку економіки України та інших країн, спроможність розробляти обґрунтовані пропозиції щодо практичного застосування положень нових економічних теорій.

Економетрика і моделювання економічної динаміки

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Баженова, доктор економічних наук, доцент

Навчальна дисципліна „Економетрика і моделювання економічної динаміки” є однією з фундаментальних складових економічної освіти. В цьому курсі вивчаються методи перевірки, обґрунтування, оцінювання кількісних закономірностей та якісних тверджень (гіпотез) в економіці на основі аналізу статистичної інформації. Даний курс є продовженням курсу «Економетрика», а тому потребує більш глибокого вивчення вже відомих та ґрунтовного висвітлення не розглянутих раніше економетричних методів та моделей. Базовими для курсу „Економетрика і моделювання економічної динаміки” є дисципліни: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Теорія ймовірностей та математична статистика», «Економетрика»

Імітаційне макропрогнозування

2-д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. І. Скрипниченко, доктор економічних наук, професор

«Імітаційне макропрогнозування» – це курс, в якому економічна теорія інтегрується з наукою моделювання та прогнозування економічного розвитку, а також іншими дисциплінами з тим, щоб напрацювати практичні навички щодо: інструментального і макроекономічного аналізу, сценарного оцінювання факторів впливу, умов, ризиків, заходів макроекономічної політики, імітаційного багатоваріантного прогнозування макроекономічних індикаторів розвитку національної економіки. В рамках курсу з урахуванням світового досвіду вивчаються: головні принципи та функції економічного прогнозування і планування, а також основні методи та їх класифікація, практичне застосування моделювання у макроекономічному прогнозуванні, підходи сценарного прогнозування макроекономічних індикаторів, основних показників розвитку реального сектора економіки, бюджетної та грошово-кредитної сфери, зовнішньоекономічної діяльності. Методи економічного прогнозування ілюструються реальними прикладами та використовуються для виконання практичних прогнозноаналітичних розрахунків динаміки макроекономічних показників за альтернативними сценаріями розвитку макроекономічної ситуації в Україні.

Курсова робота

2-д семестр, захист теза, 3 кредити

Курсова робота – це самостійне наукове дослідження студента, яке виконується з певного курсу або з окремих його розділів. Календарний план написання курсової затверджується щорічно і доводиться до відома студентів у вересні. В якому зазначені терміни, що відводяться для написання заяви щодо вибору теми, затвердження плану, виконання окремих розділів та роботи в цілому, а також дата захисту проведених досліджень

Економіка праці та інклюзивного розвитку

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. І. Артьомова, доктор економічних наук, доцент

Дисципліна «Економіка паці та інклюзивного розвитку» спрямована на отримання студентами сукупності теоретико-прикладних знань щодо розуміння закономірностей облаштування системи соціально-трудових відносин і функціонування ринків праці як осередку інклюзивного суспільно-економічного розвитку господарських систем на рубежі XX-XXI століть. Вивчення курсу покликане сформувати уявлення про форми, методи й технології ефективного управління людськими ресурсами на різних рівнях господарювання з урахуванням світового досвіду інклюзивного економічного розвитку та про шляхи розбудови в Україні інклюзивної економіки як прообразу гармонійної інституційної архітектоніки, що органічно поєднує систему економічних відносин з продуктивними силами, соціальними, політичними та громадськими інститутами.

Дисципліна «Економіка праці та інклюзивного розвитку» органічно пов'язана з політичною економією, яка є її методологічною основою, а також з такими дисциплінами циклу професійної підготовки: «Історія економічної думки», «Мікроекономіка», «Макроекономіка» (БП), «Теорія фірми», «Соціальна відповідальність бізнесу», «Соціальна економіка», «Економічна теорія технологічних змін», «Політична економія Євроінтеграції», «Бізнес-аналітика великих баз даних» (МП-1); «Відкриті інновації та креативне мислення», «Фінансовий менеджмент»; «Теорія макроекономічних та політичних ризиків країн» (МП-2) тощо.

Метою опанування дисципліни є набуття теоретико-прикладних знань про засади й принципи інклюзивного облаштування системи соціально-трудових відносин і конкурентних ринків праці в глобальне-локальному просторі інформаційно-мережевої, цифрової економіки і формування на цій підставі засад творчого мислення, необхідного для ефективного управління продуктивними, перш за все, людськими, ресурсами та розробки успішних стратегій перетворення людського потенціалу на людський капітал на різних рівнях господарювання.

Економічна теорія інноваційних стратегій

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Нормативна навчальна дисципліна «Економічна теорія інноваційних стратегій» магістерської науково-освітньої програми зі спеціальності 051 Економіка присвячена вивченню теорії та практики формування інноваційних стратегій економічного розвитку країни і окремого регіону, вона є базовим фундаментальним курсом для вибіркового блоку «Інноваційна стратегія" ОНП Економіка, який надає

студентам системні комплексні теоретичні та практичні знання для наукового розуміння економічної сутності категорії «інновація», теорії економічного розвитку Йозефа Шумпетера, обґрунтовує вирішальну роль інноваційної діяльності для сучасного економічного розвитку України, формує здатність розробляти інноваційні стратегії на макро та мезо рівнях управління економікою, прикладні навики практичної побудови інноваційної стратегії регіонального розвитку. Отриманні знання та набуті практичні компетенції дозволять студентам професійно аналізувати та розуміти сучасні економічні процеси та явища, застосовувати наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, володіти інструментарієм формування міжнародної, національної та регіональної економічної політики.

Метою дисципліни є формування у студентів розуміння природи та ключових інструментів економічної політики передових країн в рамках інноваційної моделі економічного зростання та вміння адаптувати їх в умовах української економіки при розробці інноваційних стратегій регіонального рівня, бути здатними самостійно визначати та критично оцінювати стан та тенденції інноваційного розвитку України та її регіонів, надавати обґрунтовані пропозиції щодо практичного застосування інноваційних стратегій економічного розвитку.

Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст

(System dynamics in international European Context)

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г.С. Григор'єв, доктор економічних наук, доцент

The course is designed to acquaint NAUKMA master students with system dynamics modeling for the analysis of policy and strategy, with a focus on international (EU case) macroeconomics and public policy applications, and to obtain basic research skills, primarily using scenario (system dynamic simulation) approaches.

Based on the results of the education, master students will be able to operate with conceptual tools that enable them to understand the structure and dynamics of complex systems. The course also enables students to build formal computer simulations of complex systems and use them to design more effective policies and organizations.

System dynamics course is embedded into specific subject area – international macroeconomics (EU case).The dynamic part of the course organically fits with EU macroeconomics. in the sphere of politic and policies, for example in the spheres of government national, foreign, regional, and sectoral policy. This course is also enabling students with the future goals in postgraduate studies to deep their knowledge and to be well-prepared theoretically. The students will manage with the range of core policy challenges facing the EU. As a result, students will manage to create the conceptually sensible path towards European integration of Ukraine. As a result, students can experience the long – term side effects of EU policy decisions, speed learning, develop understanding of complex systems and design structures and strategies for greater success.

Students will be able to help future managers and EU public policy makers design and implement high leverage policies for sustainable success.to include principles for modeling complex dynamic systems, simulation models, experimental exercises and caser studies of successful applications for future scientific work and practice to simulate the sub – model endogenous structures from public policy point of view and global shifts, caused by macroeconomic exogenous shocks in those markets.

Соціальна економіка

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Шевченко, кандидат економічних наук, доцент

В курсі «Соціальна економіка» розглядаються основні соціально – економічні концепції, визначається вплив соціальних чинників на економічний розвиток, розкривається взаємодія ринкових механізмів з державним регулюванням економіки, аналізуються основні соціально – економічні проблеми в умовах глобалізації, світовий досвід соціально – економічного розвитку та особливості вирішення цих проблем в Україні.

Метою і завданнями навчальної дисципліни є: формування у студентів уявлення про соціальну економіку та принципи її функціонування; розкриття зв'язку між соціальними аспектами економічної політики та економічними аспектами соціальної політики; визначення механізмів взаємодії ринкових

механізмів та державної соціальної політики; ознайомлення з законодавчими та нормативно-правовими актами щодо соціальної політики; аналіз соціально – економічних проблем в умовах глобалізації та світового досвіду їх вирішення; формування сучасного економічного мислення, усвідомлення зростаючої ролі соціальної відповідальності бізнесу.

Стратегія економічного розвитку (European Union Economic Development Strategy) ЄС

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.М. Сапачук кандидат наук, старший викладач

The course from a selective cycle "Innovative strategy" of the master's program, specialty "Economics". An increased economic interdependence between the countries all over the globe demands a more determined and coherent response at the government economic policy level. Ukraine and European countries have long term mutual economic, cultural and social ties. A detailed analysis of the European Union Economic Development Strategy is a necessary scientific basis for elaboration of the sustainable long term national economic policy. The purpose: formation of an understanding of the conceptual social and economic foundations of the modern European Union strategy, comparing it with the Ukrainian concept of economic reforms in a context of a problematics of Ukraine's European integration. The tasks: studying the theory and practice of programming the strategic economic development of the European Union; concepts and structures of the had been acting program "Europe 2020"; formation of skills for performing the comparative analysis of strategic programming in the European Union and Ukraine; formation an understanding of the principles and indicators of monitoring assessment of the achievement of strategic goals; formation of competencies concerning the development of strategic measures of socio-economic policy that will promote the European integration of Ukraine.

Теорія економічного зростання

2 -д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Бандура, доктор економічних наук, доцент

Курс «Теорії економічного зростання» вивчає макроекономічної теорії, що пояснюють причини та джерела економічного зростання в довгостроковій перспективі. Розглядаються основні напрями сучасного моделювання макроекономічної динаміки в довгостроковій перспективі, переваги та недоліки різних типів моделей економічного зростання, межі адекватності моделей, які визначаються необхідністю прийняття тих чи інших припущень, що спрощують модель.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними напрямками сучасного моделювання довгострокового тренду економічного зростання з метою розкриття природи факторів, що зумовлюють стале економічне зростання, принципів взаємозалежності між факторами та результатів впливу економічної політики на темпи зростання.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

2-д, 4 семестри, 15-2 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Бугрова , кандидат економічних наук, доцент

Практика студентів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «магістр» і має на меті набуття студентом особистісних і професійних компетентностей, пов'язаних із проведенням наукових досліджень, оформленням і апробацією наукових результатів.

Переддипломна практика проводиться перед виконанням магістерської роботи і є підсумковою ланкою практичної і наукової підготовки студентів магістерської програми. Під час проходження практики поглиблюються та закріплюються знання із фахових дисциплін зі спеціальності «Економіка» та забезпечується формування бази фактичного й аналітичного практичного матеріалу для виконання випускної магістерської роботи.

Переддипломна практика студентів-магістрантів кафедри економічної теорії складається з двох частин. Практика проводиться на 1-му курсі магістратури під час додаткового весняного семестру протягом двох тижнів і становить 90 годин (3 кредити ECTS) навчального навантаження та на 2-му курсі магістратури у весняному семестрі – 30 годин (1 кредит ECTS).

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Шевченко, гарант освітньої програми, кандидат економічних наук, доцент, О.О. Ю.М. Сапачук кандидат наук, старший викладач

Педагогічна практика носить міждисциплінарний характер, ґрунтується на знаннях із педагогіки, методики викладання, психології та фахових дисциплін.

Головна мета педагогічної практики полягає в закріпленні теоретичних знань і набутті студентами відповідних практичних умінь, навичок, формуванні ключових компетентностей із основних напрямів викладацької діяльності у ВНЗ України. Педагогічна практика створює умови для формування у студентів навичок виконання функцій викладача, а саме: здійснювати теоретичну та практичну підготовку до викладання навчального предмету; оптимально планувати виклад навчального матеріалу; використовувати ефективні форми, методи та технології навчання; проводити індивідуальну роботу зі студентами; постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Інтелектуальна власність та інновації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. О. Андрощук, кандидат економічних наук, доцент

Предмет дисципліни – категорія інтелектуальної власності разом з її похідними в єдності та взаємозв'язку з економічними інститутами, патентна система світу та України; зв'язок між патентно-ліцензійною діяльністю та економічним розвитком України, система патентування в національній економіці.

Мета курсу – формування цілісної системи знань про роль інтелектуальної власності у сучасній знаннєвій економіці, з'ясування взаємоз'язку між охороною інтелектуальної власності та станом розвитку інноваційних процесів в економіці. Формування парадигми інноваційного розвитку країни, де рушійним фактором виступає інтелектуальна власність. Завдання дисципліни – усвідомлення суті нових економічних законів, що діють в сучасній економіці знань, визначення основних засад економіки інтелектуальної власності. З'ясування економіко-правових основ створення, набуття прав, комерціалізації та поширення (дифузії) інноваційних розробок і технологій в глобальній економіці. Вивчення теоретичних та прикладних аспектів управління інтелектуальною власністю у масштабах світу, регіону, країни, окремої фірми. Визначення специфіки системи охорони інтелектуальної власності в Україні. Вивчення нових моделей і інструментів розвитку інститутів інтелектуальної власності в Україні, які сприятимуть створенню та комерціалізації інноваційних технологій.

Науково-дослідний семінар

3 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 3 кредити, О.Ю. Гулевич, кандидат економічних наук, доцент

Місія курсу «Науково-дослідний семінар» полягає у залученні студентівмагістрів до науково-дослідної роботи із застосуванням сучасних методів роботи з науковою інформацією. Опис курсу: Науково-дослідний семінар – це курс, спрямований на розвиток навичок проведення самостійних наукових досліджень, вміння чітко визначати актуальність, мету та завдання дослідження, розвиток презентаційних навичок. Даний курс передбачає створення для магістрів сприятливого навчального середовища для формування структури власного дослідження, визначення найбільш прийнятних методів його проведення та опрацювання ключової літератури за темою дослідження. Науково-дослідний семінар як навчальна дисципліна передбачає також розвиток у магістрів навичок стислого аргументованого викладу досягнутих результатів наукового дослідження, вміння робити висновки та їх презентувати. Курс орієнтований на індивідуальні наукові інтереси кожного студента-магістра (студентоцентрований підхід). Мета вивчення дисципліни – залучити студентів до науково-дослідної роботи; оволодіти навичками написання наукових робіт; засвоїти методи роботи з науковою інформацією.

Теорія макроекономічних та політичних ризиків країн

(Teori of Macroeconomic and political theory of country risks)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. С. Григор'єв, доктор економічних наук, доцент

The class discussion on current economic and political trends on emerging markets is a must, which is a crucial element of learning process. Students must read, in addition to the assignments, *The Economist* magazine every week and are also encouraged to read the current local economic and political professional news. Students are thus required to complete the assigned readings for each day prior to class and are strongly encouraged to participate actively in class discussions.

Фінансовий менеджмент

3 семестр, 2 год/тижд., залік , 3 кредити, В. В. Зимовець, доктор економічних наук, доцент

Курс забезпечує оволодіння студентами теоретико-методологічними засадами і ключовими практичними підходами до управління фінансами підприємств реального сектора економіки. Вивчаються особливості фінансового менеджменту у нестабільному середовищі (на прикладі України). Опановується інструментрій отримання, систематизації та обробки фінансової інформації про підприємства, доступної із відкритих джерел. Застосовуючи фінансову інформацію підприємств, звіти яких оприлюднено, студенти навчаються аналізувати ретроспективні тенденції, визначати ключові фактори фінансового стану підприємств і на цій основі розробляти стратегічні фінансові плани.

Відкриті інновації та креативне мислення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Відкриті інновації та креативне мислення – це курс, який розвиває у студентів креативне мислення і формує їх як проактивних інноваторів в бізнесовій діяльності і особистому житті.

Відкриті інновації і креативне мислення – це курс, в якому вивчаються інструменти розвитку креативного мислення, які необхідні для генерації неординарних (креативних) ідей з метою побудови стратегії стрімкого зростання компанії.

Мета курсу – набуття нових і поглиблення існуючих теоретичних і практичних знань, умінь і навичок, необхідних для вибудови логіки пошуку креативних рішень і побудови стратегії квантового стрибку (стрімкого зростання компанії).

Завданням курсу є формування у студентів таких компетентностей, як: здатність критично мислити та генерувати і презентувати креативні ідеї; здатність до інноваційної діяльності; вміння розробляти і приймати креативні рішення, вміння працювати в команді.

Реінженірінг бізнес-процесів

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Д. Чала, доктор економічних наук, професор

Дисципліна "Реінжиніринг бізнес-процесів" спрямована на вивчення основ аналізу процесів в організаціях, методів підвищення ефективності бізнес-процесів в організаціях, основних підходів до збирання та аналізу даних в організаціях та використання сучасних інформаційних технологій в цій сфері. Курс спирається на сучасні інформаційні технології, дає розуміння теоретичних засад моделювання бізнес-процесів з метою забезпечення інноваційних технологічних змін на мікрорівні. В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати та вміти використовувати інструментарій структурного моделювання бізнес-процесів для прийняття ефективних рішень щодо стратегії інноваційної реорганізації підприємства. Мета вивчення дисципліни Метою курсу є формування у студентів компетенцій щодо оптимізації «бізнес-процесів» при формуванні та реалізації інноваційної стратегії організації.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4-д семестр, 20 кредитів

Магістерська робота – важлива форма підготовки і підсумкової атестації студента за освітньо-науковою програмою. Її захистом перед Екзаменаційною комісією завершується курс навчання за програмою магістра. Якістю змісту та захисту роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до відповідної професійної діяльності.

072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Поведінкові фінанси/Behavioral Finance

1 семестр, 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС, Р.Б. Семко, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування у студентів знань щодо особливостей зв'язку людської поведінки з певними аспектами фінансової та інвестиційної системи, корпоративних фінансів, проведення ознайомлення з класичними постулатами фінансової теорії, включаючи різні гіпотези ефективності ринку, та їх співставлення з аномаліями фінансового ринку, пояснення природи аномалій та аналіз можливостей щодо їх практичного використання. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати сучасну теорію і практику появи ринкових неефективності у зв'язку з прийняттям фінансистами рішень в умовах обмеженої раціональності, рішень, які зумовлені впливом певних психологічних факторів / ірраціональностей, або недосконалості ринкового механізму.

Податковий менеджмент

1 семестр. , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна «Податковий менеджмент» спрямована на вивчення проблем управління податковими відносинами на макро- та мікрорівнях. Дисципліна є продовженням курсів "Податкова система" та «Бюджетна система» і призначена для подальшого поглибленого вивчення теорії та практики оподаткування при навчанні на рівні магістра. Метою викладання дисципліни є надання прикладних знань студентам про організацію стягнення податків і податковий контроль на рівні держави, а також управління та оптимізації податкових платежів на підприємстві. У результаті вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» студенти мають отримати ґрунтовні знання з управління у сфері оподаткування, навички самостійного творчого мислення, вміння приймати рішення в умовах податкового законодавства, що постійно трансформується.

Фінансова економетрика

1 семестр, 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредитів ЄКТС, І.Г. Лук'яненко, доктор економічних наук, професор

Даний курс є вступним курсом до застосування найбільш поширених сучасних економетричних методів в фінансових прикладних дослідженнях, а саме, інтегрованих методів авторегресії та ковзного середнього (ARIMA); авторегресійних моделей з наявністю гетерокседастичності (ARCH, GARCH); асиметричних авторегресійних моделей (TGARCH); векторних авторегресійних моделей (VAR) та векторних авторегресійних моделей з механізмом корегування помилки (моделей корегування помилки) (VECM/ECM). Метою вивчення курсу «Фінансова економетрика» є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу та прогнозування складних фінансово-економічних процесів на мікро-та макроекономічному рівнях для підвищення обґрунтованості рішень, що приймаються у сфері фінансового планування та управління на різних ієрархічних рівнях з урахуванням ризику та невизначеності. Вивчення кусу «Фінансова економетрика» дає можливість студентам набути навичок самостійного творчого мислення, прийняття оптимальних фінансових рішень на основі

застосування економіко-математичних методів та моделей; застосування сучасного економетричного інструментарію для розробки короткострокових та середньострокових прогнозів основних фінансових показників; кількісної оцінки швидкості реакції фінансово-економічних систем на шоки в економіці; виявлення ефективних інструментів регулювання наслідків грошово-кредитної та фіскальної політики з метою стимулювання економічного зростання на різних рівнях ієрархії.

Інвестиційний менеджмент

2 семестр. , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредитів ЄКТС, О.В. Мертенс, кандидат економічних наук, професор

Метою курсу є вивчення сучасної теорії і практики прийняття інвестиційних рішень – (1) в управлінні компанією, та (2) у професійній діяльності з управління інвестиційними портфелями. Завданнями курсу є: вивчення особливостей функціонування головних сегментів фінансового ринку та основних властивостей інструментів, що на них обертаються; формування навичок практичного застосування сучасних методів аналізу інвестиційних рішень на підприємстві; вивчення методів аналізу і оцінки акцій для здійснення інвестиційних рішень; оволодіння методами оцінки бізнесу з метою прийняття стратегічних рішень та рішень з інвестування; вивчення основних різновидів методу дисконтування грошових потоків для оцінки бізнесу та особливостей їх застосування на практиці; вивчення найбільш важливих положень сучасної теорії корпоративних фінансів, її взаємозв'язок з практикою бізнесу та використання у прийнятті рішень; вивчення методів та опанування практичними навичками оцінки основних різновидів боргових фінансових інструментів; вивчення похідних фінансових інструментів, підходів до їх оцінки та використання для інвестування і обмеження ризиків; вивчення сучасних підходів до управляння інвестиційним портфелем, методів управління портфелем і оцінки ефективності; вивчення основних шляхів фінансування бізнесу, особливостей фінансування бізнесу на практиці, підходів до прийняття рішень з фінансування.

Методика викладання фінансово-економічних дисциплін

2 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Мета дисципліни полягає в тому, щоб підготувати студентів магістратури до самостійної практичної діяльності викладача в навчальних закладах різного типу. Завдання дисципліни – використати можливості навчального процесу для засвоєння найважливіших загально дидактичних методів, прийомів і засобів навчання та оцінювання знань студентів і учнів. Ці прийоми і засоби застосовуються при різних формах навчання, як традиційних, так і нетрадиційних.

Фінансовий ризик менеджмент

2,2д семестр, 1;3 год./тижд.,екзамен, 4,5 кредити ЄКТС., А.Б. Камінський, доктор економічних наук, професор

Курс присвячений систематичному викладенню сучасних підходів ризик менеджменту та логіки їх застосування у фінансовій діяльності. Ризик є невід'ємною складовою фінансової діяльності та його аналіз, оцінка, моделювання та менеджмент мають бути імплементовані в системи управління фінансових інститутів. Належна імплементація систем ризик менеджменту створює додаткову вартість для фінансових інститутів. Мета вивчення курсу – оволодіння науково-теоретичними та практичними засадами фінансового ризик менеджменту. Завдання курсу – ознайомлення з підходами до ідентифікації фінансових ризиків, методами аналізу ризиків, концептуальними підходами їх оцінювання та формування у студентів системи практичних навичок щодо управління ризиками. Предмет курсу – система управління ризиками у фінансових інститутах. Основні цілі навчальних завдань – закріпити та поглибити знання, одержанні студентами при вивченні лекційного матеріалу, розвинути творчу ініціативу студентів при самостійному вивченні курсу. По закінченні вивчення курсу студент повинен знати*:* природу виникнення та характеристики різних видів фінансових ризиків основні методи аналізу фінансових ризиків; концептуальні підходи вимірювання фінансових ризиків; вплив ставлення до ризику на прийняття рішень; концептуальні підходи до управлінні фінансовими ризиками фінансового інституту; підходи до оцінювання ефективності ризик менеджменту.

Курсова робота

2д семестр, захист тези, 3,5 кредити ЄКТС.

Курсова робота є одним із видів наукової роботи, а саме, самостійним навчально-науковим дослідженням студента. Виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Методологія наукових досліджень у фінансах

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Вивчення даної дисципліни передбачає розгляд засадничих світоглядних проблем сучасної науки, виокремлення тенденцій її розвитку, висвітлення основ методології досліджень, типології методів наукового пізнання; розкриття способів і прийомів емпіричного та теоретичного рівнів дослідження і технології їх практичного використання у науковій діяльності. Акцентовано увагу на питаннях формулювання теми, мети, завдань, об'єкту та предмету наукового дослідження, висновків і пропозицій, а також на формуванні інформаційної бази дослідження. Розглядається коло питань та правил систематизації наукових досліджень та надаються рекомендації щодо їх структури. Мета вивчення курсу - опанування студентами-магістрами теорії та методології науки як галузі економічної діяльності, вміння широко використовувати отримані знання для здійснення самостійних наукових досліджень. В процесі науково-дослідної діяльності студенти набувають уміння: ставити наукові завдання та формулювати робочі гіпотези; організовувати збір необхідної інформації по темі дослідження, здійснювати її обробку та аналіз; прогнозувати соціально-економічні явища і процеси; узагальнювати результати наукових досліджень та формулювати висновки і пропозиції

Ринок фінансових послуг / Financial Services Market

3 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів комплексного розуміння системи взаємозв'язків на ринку фінансових послуг та відповідної державної політики. Завдання курсу: вивчення сутності та функцій, які виконує ринок фінансових послуг, наукових засад побудови цього ринку як цілісного механізму перерозподілу фінансових ресурсів між державою, фізичними та юридичними особами; надати можливість порівнювати споріднені фінансові послуги та здійснювати економічно обґрунтований вибір необхідних послуг; показати роль держави на фінансовому ринку.

Фінансовий менеджмент

3 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС., Є.С. Сова, кандидат економічних наук

Фінансовий менеджмент — наука, яка вивчає процес управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта та оптимізації обороту його грошових коштів. Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами базовими знаннями з теорії і практики управління фінансами підприємств, стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, формування вміння управляти операційною та інвестиційною діяльністю, знайдення правильних фінансових рішень. Предметом дисципліни є фінансові ресурси, їх потоки, фінансові відносини, що пов'язані з функціонуванням підприємства.

Мікро- та макропруденційне регулювання банків

4 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., П.А. Дадашова, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про мікро- та макропруденційні підходи до банківського регулювання та вміння здійснювати аналіз та калібрацію інструментів для регулювання банківської діяльності. Завдання курсу полягає у вивчення теоретичних засад та практичних аспектів регулювання діяльності банків та банківської системи. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам систематизувати знання щодо вимог до діяльності банків, оволодіти навичками здійснення

розрахунків відповідності вимогам, калібрації інструментів оцінки та контролю основних ризиків діяльності банків на мікро та макро рівнях.

Страховий менеджмент

4 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, Є.В. Бридун, кандидат економічних наук, професор

За сучасних умов глобалізації курс України на європейську інтеграцію є необхідною умовою, що дозволить посісти гідне місце у міжнародному поділі праці та сприятиме економічному розвитку країни та збільшенню добробуту населення. Одним із найважливіших аспектів євроінтеграції є інтеграція української економіки у європейський економічний простір. Саме в даному контексті перебування України на шляху євроінтеграції основним напрямом державного регулювання страхового ринку має бути регулювання платоспроможності та фінансової стійкості страхових компаній. Мета курсу - здобути теоретичні та практичні знання з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів управління страхуванням, перестрахуванням та формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням. Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку майбутніх фахівців до практичної фінансової діяльності на підприємствах та в страхових компаніях України.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономічний аналіз та монетарна політика

1 семестр, 3 год./тижд., залік, 4,5 кредитів ЄКТС, Т.В. Токарчук, кандидат економічних наук

Основу курсу складає вивчення історичної ретроспективи та сучасного стану найбільш важливих аспектів економічних теорій, які пояснюють грошово-кредитні та валютно-фінансові відносини і використовуються як базові при формуванні та реалізації монетарної політики. Розглядаються принципи побудови та функціонування дворівневої банківської системи, інструменти та форми проведення грошово-кредитної та валютно-курсової політики, зокрема з врахуванням особливостей економіки перехідного періоду. Викладаються теоретичні та практичні питання щодо взаємозв'язку та взаємовпливу монетарних та макроекономічних чинників, включаючи показники ВВП, інфляції, інвестицій, бюджету, платіжного балансу та інші. Важливою частиною курсу є вивчення підходів до формування, аналізу та прогнозування монетарної програми центрального банку. Мета: вивчення як теоретичних основ монетарної політики, так і практичних аспектів макроекономічного аналізу та прогнозування. Розуміння принципів роботи монетарної політики, забезпечення цінової стабільності, використання інфляційного таргетування та гнучкого обмінного курсу. Вивчення інструментів монетарної політики, а також каналів, через які ці інструменти впливають на економіку.

Макроекономічне прогнозування

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4,5 кредити ЄКТС., С.С. Шумська, доктор економічних наук, професор

Реалії нинішнього етапу розвитку української держави висувають у ряд першочергових завдання переходу до стійкого й ефективного розвитку економіки країни, що у свою чергу неможливо без передбачення майбутнього, без прогнозування перспектив розвитку. Масштаб проблем, які необхідно вирішити, а також якісний рівень розвитку науково-технічного потенціалу вимагає відповідної теоретичної та практичної підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» також і у сфері прогнозування та програмування. Мета курсу - озброїти майбутніх фахівців знаннями в області методології й технології розробки науково обґрунтованих прогнозів соціально-економічного розвитку. Основне завдання курсу – ознайомлення студентів з теоретичними основами економічного прогнозування, програмування і планування на державному та регіональному рівнях; методологією і практикою макроекономічного прогнозування та фінансового програмування; інструментарієм прогнозування макроекономічних показників. Отримані знання та навички стануть основою для обґрунтування заходів фінансової, соціально-економічної політики від короткострокової до далекострокової перспективи та оцінки ефектів їх реалізації.

Поглиблений курс методів системної динаміки у фінансах / System Dynamics Methods in Finance: Advanced Course

1 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Девід Віт, PhD, професор, А.Ю. Новік кандидат економічних наук

Метою курсу є поглиблення набутих знань та навичок з оволодіння та застосування сучасних методів імітаційного моделювання та аналізу взаємозв'язків елементів складних економічних та фінансових систем в динаміці. Завданням курсу є розвиток у студентів вміння отримання практичних навичок структурного представлення та ілюстрації взаємозв'язків між елементами систем на рівні окремих проектів, підприємств, регіонів, країн та світу в цілому за допомогою програмного забезпечення IThink; вивчення проведення поглибленого аналізу за допомогою віртуального відтворення в часі процесів.

Фінансова математика та моделювання фінансових інструментів

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., Л.Б. Долінський, доктор економічних наук, професор

«Фінансова математика та моделювання фінансових інструментів» вивчає інструментарій та методологію фінансових обчислень, які виникають у практичній діяльності на фінансових ринках та при виконанні різних фінансових угод у різних сферах економічної та підприємницької діяльності. Мета опанування дисципліни полягає у тому, щоб задовольнити потреби майбутніх фахівців економічних спеціальностей у знаннях в області фінансових обчислень, що виникають при розв’язанні практичних проблем у фінансових операціях у різних сферах економічної та підприємницької діяльності. Після опанування основних понять, методів та математичного апарату фінансових обчислень, студент зможе самостійно проводити кількісний аналіз інструментів фінансового ринку та інших об’єктів інвестування, аналіз параметрів та результатів фінансових угод тощо.

Оцінювання вартості бізнесу

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., К.В. Якуненко, кандидат економічних наук

Курс розкриває різноманітні аспекти оцінювання вартості компаній і фінансового моделювання, з особливим акцентом на дохідному підході, сценарному аналізі й пошуку фінансових рішень, спрямованих на максимізацію вартості. У ході навчання студенти поглиблять і консолідують знання з різних фінансових дисциплін, у т.ч. інвестування й корпоративних фінансів, навчаться розробляти деталізовані фінансові моделі, враховувати інтереси різних стейкхолдерів у модель вартості компанії а також ознайомляться з ключовими аспектами інвестиційного банкінгу. Курс поєднує академічну строгість і практичну застосовність. Він розрахований на студентів, зацікавлених у поглибленні знань з оцінювання вартості бізнесу і їх застосування.

Аналіз макрофінансової політики за допомогою динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, О.І Фарина, кандидат економічних наук

Метою дисципліни «Аналіз макрофінансової політики за допомогою динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги» є формування теоретичних знань та практичних навичок щодо побудови та застосування макроекономічних динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги (від анг. Dynamic Stochastic General Equilibrium models, DSGE) для аналізу монетарної, економічної та фінансової політики державних інституцій та центрального банку. В рамках дисципліни студенти зможуть вивчити сутність та елементи макроекономічного моделювання на основі сучасної ново-кейнсіанської економічної теорії; отримати знання щодо структурних макроекономічних взаємозв’язків між реальними та номінальними складовими економіки країни, а також особливостей впливу непередбачуваних шоків; набути практичні навички побудови та використання макроекономічних моделей за допомогою спеціального програмного забезпечення.

Фінансова бізнес-аналітика та аналіз даних

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС; М.Ю. Насаченко, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про фінансові аспекти бізнес-аналітики і аналізу даних та розвиток навичок постановки і вирішення бізнес-задач шляхом проведення аналізу господарських процесів та показників діяльності компаній з використанням новітніх підходів, методів та застосунків. Завдання курсу полягає вивченні теоретико-методологічних засад та практичних аспектів здійснення фінансової аналітики у сфері бізнесу. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам приймати обґрунтовані бізнесрішення, обирати відповідні інструменти для вирішення різноманітних робочих завдань, збирати, обробляти та аналізувати необхідні дані, робити прогнози ключових метрик та розраховувати бізнес-кейси, автоматизувати рутинні задачі, а також візуалізувати та представляти результати проведеного аналізу з врахуванням особливостей аудиторії та фінансового контексту.

Фінансовий та управлінський облік на основі Міжнародних стандартів Фінансовий облік та звітування на основі Міжнародних стандартів фінансової звітності/ IFRS-based Financial Accounting & Financial Reporting

3 семестр, 3 год./тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

У курсі розглядаються дві складові, перша - стосується фінансового обліку та призначена для розвитку навичок студентів щодо аналізу бізнес-операцій відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і підготовки інформації у фінансовій звітності із застосуванням цих стандартів. Особи, відповідальні за фінансову звітність повинні бути здатними зробити висновки про те, як саме бізнесові операції повинні бути представлені в різних формах фінансової звітності, а також в примітках до неї. Друга - стосується управлінського обліку, й пов'язана з інформацією, необхідною для ефективного планування і контролю операцій підприємств і прийняття обґрунтованих бізнес-рішень. Загальна мета полягає в тому, щоб надати студентам концепції й інструменти, необхідні для обліку витрат, планування, контролю та прийняття управлінських рішень.

ПРАКТИКА

Практика педагогічна

2, 2д семестр, паралельно з теоретичним навчанням, 1; 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС.

Мета практики – формування у студентів системи необхідних педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, закріплення на практиці: знань про процес і закономірності навчання; знань про планування заняття, визначати форми і зміст заняття; знань щодо застосування в навчальному процесі системи організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти відповідно до державних стандартів; підготовку до проведення занять застосовуючи сучасні технології і методи, що сприятимуть активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів; формування практичних умінь і навичок для виконання професійних завдань та обов’язків інноваційного характеру у якості асистента; вивчення передового педагогічного практичного досвіду.

Практика переддипломна

5 семестр, паралельно з теоретичним навчанням , 4 год./тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС.

Обов’язковою вимогою до магістерських робіт випускників вищих навчальних закладів є практична цінність отриманих результатів дослідження. Переддипломна практика є однією з найважливіших форм підготовки фахівців, а також загальним підсумком навчання та підготовки до написання магістерської роботи. Практика студентів передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до другого рівня вищої освіти. Під час цієї практики поглиблюються теоретичні знання з усіх дисциплін Освітньо-наукової програми та збирається й опрацьовується фактичний матеріал для написання магістерської роботи.

Магістерська робота

4,5, 5д семестр, паралельно з теоретичним навчанням, 20 кредитів ЄКТС

Магістерська робота – форма підготовки та підсумкової атестації студента, її захистом перед екзаменаційною комісією завершується курс навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Якістю змісту та захисту цієї роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності. Виконання магістерської роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань студента; виявлення його здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, зробити висновки й узагальнення, застосовувати знання при вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний та практичний характер; напрацювання і розвиток навичок самостійно роботи; оволодіння методикою наукових досліджень та експерименту; визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання завдань.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА: РОЗВИТОК БІЗНЕСУ: УПРАВЛІННЯ ТА КОНСАЛТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний розвиток підприємства

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Курс «Інноваційний розвиток підприємства » дозволяє сформувати систему теоретичних знань та практичних навичок з інноваційної діяльності підприємств в сучасних економічних умовах, методологічних основ побудови системи менеджменту інновацій, принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики; опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями, методів маркетингу, організації, планування і фінансування інноваційної діяльності на підприємствах.

При проведенні занять необхідно забезпечити глибоке засвоєння студентами основ маркетингового управління підприємством в ринкових умовах, що базується на ефективному використанні інноваційного потенціалу підприємства.

Дисципліна «Інноваційний розвиток підприємства» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Маркетинг», «Стратегічне управління» та фокусує їх для формування компетенцій розробки стратегії інноваційного розвитку підприємства та реалізації її на практиці.

Менеджмент персоналу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління персоналом в компаніях, орієнтованих на партнерські відносини зі споживачами. Вивчає способи забезпечення ефекту лояльності споживачів шляхом проектування ефективного маркетингу персоналу в організації; методи залучення персоналу до формування ефективного брендінгу, а також управління результатами діяльності компанії. Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища.

Оцінка бізнесу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Курс «Оцінка бізнесу» дозволяє сформувати систему знань з теорії вартісної оцінки бізнесу та отримати навички практичного застосування різних методів оцінки бізнесу для використання її результатів у відповідних цілях, в тому числі і з метою управління вартістю компанії. Основна увага приділяється вивченню нормативно-правового і методичного забезпечення вартісної оцінки бізнесу,

освоєнню різних методів оцінки бізнесу в межах трьох методологічних підходів. Дисципліна охоплює повний цикл – від виникнення оціночної діяльності до сучасних методів оцінки бізнесу відповідно до Міжнародних та Національних стандартів оцінки. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває суть, значення і цілі оцінки бізнесу, основні етапи проведення оціночних робіт, концептуальні основи оцінки бізнесу, основні підходи і методи вартісної оцінки підприємства. Другий рівень дозволяє апробувати отримані знання шляхом їх практичного застосування в частині освоєння процедури оцінки, визначення вартості бізнесу і майна з використанням різних методів, формування висновку про вартість бізнесу і майна, підготовки звіту про оцінку. Знання, передбачені курсом «Оцінка бізнесу», в комплексі зі знаннями, набутими при вивченні дисциплін «Стратегічне управління та розвиток бізнесу», «Управління бізнес-процесами та бізнес моделями», «Інноваційний розвиток підприємства», «Злиття та поглинання корпорацій», фокусуються на формуванні компетенцій щодо оцінки вартості бізнесу, розробки стратегії управління підприємством в контексті зростання рівня його капіталізації та реалізації її на практиці.

Соціальна відповідальність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Соціальна відповідальність» дозволяє сформувати систему знань з теорії та практики соціальної відповідальності та набути ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Основна увага приділяється вивченню теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства. Дисципліна охоплює повний цикл – від вивчення поняття «соціальна відповідальність» до освоєння різноманітних варіантів формування й використання практики соціальної відповідальності підприємством для досягнення конкретних поставлених цілей. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності, видів, категорій, еволюції, концепції та рівнів соціальної відповідальності й аналізу чинників її ефективності Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Дисципліна «Соціальна відповідальність» об’єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Ситуаційний менеджмент», «Психологія управління» та фокусує їх для формування компетенцій розробки соціальних проєктів та соціальних програм та реалізації їх на практиці..

Антикризове управління

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Антикризове управління – це особлива система управління підприємством, яка спрямована на запобігання або усунення наслідків впливу несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту. Курс націлений на формування у студентів знань про виникнення й механізми переборення широкого спектру криз, що виникають у різних сферах господарської діяльності – у виробництві, постачанні, маркетинговій діяльності, соціальній сфері, фінансах тощо. Завдання курсу: розглянути причини та особливості перебігу криз; вивчити підходи до діагностування криз; навчитися розробляти ефективну систему заходів щодо запобігання дестабілізаційним процесам й подолання наслідків впливу криз.

Корпоративне управління

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.А. Ігнатьєва, доктор економічних наук, професор

Сутність курсу «Корпоративне управління» полягає в опануванні принципів корпоративного управління; опануванні навичками формування організаційної культури корпоративного типу; формуванні умінь застосування інструментів економічного та організаційного механізмів управління корпораціями; формуванні навичок взаємоузгодження діяльності представницьких, виборних та виконавчих органів управління АТ; опануванні навичок формування систем стратегічного управління корпораціями, в тому числі шляхом впровадження систем стратегічного планування, моніторингу та контролінгу; формуванні навичок трансформації систем управління АТ.

Попередні курси: менеджмент, стратегічний менеджмент, економіка підприємства, основи підприємницької діяльності.

Логістичний менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Дисципліна Логістичний менеджмент спрямована на вивчення базових принципів управління (планування, організація, контроль) ресурсами організації та прийняття логістичних рішень. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань логістичного менеджменту, активним інтегруючим потенціалом, здатним зв'язати воєдино і покращити взаємодію між базовими функціональними сферами організації: постачанням, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією, організацією продажу, та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання логістичного менеджменту для підвищення ринкової конкурентоспроможності організації. Предметом вивчення дисципліни є система та процес логістичного менеджменту, логістичне адміністрування, прогнозування, планування, контроль та аудит. У відповідності до цього фахівець у логістиці повинен знати: місце логістичного менеджменту в системі менеджменту організації; вміти: визначати цілі логістичного менеджменту та шляхи їх досягнення; мати уявлення: про опис основних підходів та принципи формування логістичної стратегії.

Маркетинговий менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинговий менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей управління компанією на засадах маркетингу. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингового менеджменту; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з використанням інноваційного маркетингового інструментарію; формування компетенцій для розробки системи бізнес-процесів маркетингового менеджменту. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття «маркетинговий менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший рівень розкриває теоретичні основи маркетингового менеджменту, як інноваційного підходу управління компанією. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці. Дисципліна «Маркетинговий менеджмент» об’єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Інноваційний розвиток підприємства», «Логістичний менеджмент», «Соціальна відповідальність» та фокусує їх для формування компетенцій розробки стратегії управління компанією та реалізації її на практиці.

Методика викладання управлінських дисциплін у вищій школі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс «Методика викладання управлінських дисциплін у вищій школі» спрямований на формування професійної готовності магістрів до навчання студентів та спеціальних знань з дидактики, методики, технології та практики проведення занять з маркетингових дисциплін у вищих навчальних закладах; набуття вмінь і навичок для організації навчального процесу.

Основна увага приділяється формуванню системи знань про зміст, планування й організацію навчального процесу для маркетингових дисциплін, педагогічні методики, технології, підходи і методи навчання, закономірності інноваційного розвитку освітньої системи, особистісно-орієнтовані, інтерактивні, інформаційні кредитно-модульні технології навчання маркетингу.

Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок педагогічної діяльності у реалізації методики викладання маркетингу в навчальному процесі в умовах адаптації вищої освіти до європейської системи навчання та в умовах карантинних заходів; розроблення навчальних програм як вихідних документів у плануванні й організації навчання маркетингу; проведення лекцій, семінарських занять; дискусій і ефективного використання засобів навчання, у т. ч. в умовах карантину; обґрунтованого оцінювання знань студентів; набуття якостей майбутнього викладача; відповідального ставлення до виконання його ролі; постійного саморозвитку, самоконтролю і самовдосконалення.

Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває загально дидактичні й методичні засади навчання маркетингу. Другий рівень закріплює отримані знання й спрямований на оволодіння методиками й технологіями викладання маркетингу та набуття практичних навичок у сфері педагогічної діяльності у вищій школі.

Методологія наукових досліджень

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, В.В. Храпкіна, доктор економічних наук, професор

Науково-дослідна робота - це головний шлях набуття, примноження й оновлення знань, який передбачає уміння ставити наукові завдання, планувати їх виконання, організовувати збір та обробку інформації, а також створювати умови для генерування нових ідей та їх практичної реалізації. Досвід наукової роботи набувається протягом усього життя.

Ознайомлення з цим курсом дасть цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання, сформує погляди на методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення дослідження та оформлення їх результатів.

Студентам ці знання допоможуть під час освоєння нових дисциплін, самопідготовки, написання магістерської роботи. Знання будуть корисними під час ведення диспутів, виступу на науково-практичних конференціях, обстоювання різних поглядів, вибору найбільш аргументованих позицій.

Управління змінами

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Дисципліна націлена на набуття знань й оволодіння навичками щодо управління змінами. Основними завданнями є: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі управління змінами у мінливих умовах внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування бізнесу; розуміння сутності та генезису змін, чинників їх провокування або гальмування, природи виникнення індивідуальних, групових й організаційних бар'єрів реалізації змін; набуття навичок моніторингу і оцінок опору змінам, визначення його причин, форм і варіацій прояву; оволодіння інструментарієм аналізу наявних ресурсів організації для здійснення змін; набуття компетентностей щодо розробки заходів з управління змінами, зниження опору, створення та забезпечення роботи цілісної систем менеджменту в умовах змін; опанування практичними навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами, розробки й реалізації ефективних моделей реалізації змін.

Управлінське консультування

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Актуальність управлінського консультування обумовлена необхідністю забезпечення ефективного управління підприємством в умовах глобальної конкуренції та волатильності світових та національних ринків.

Передбачається дослідження основ менеджмент-консалтингу, етапів консультаційного процесу, аспектів професійної етики консультанта та специфіки формування консультаційної фірми.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво переговорів

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Зміст курсу "Мистецтво переговорів" та використання знань, що він дає, є важливим інструментом в практиці комерційної діяльності, управління конфліктами, кризисного менеджменту, маркетингової діяльності підприємства. Загальні підходи до організації та управління переговорними процесами можуть бути використані у інших галузях діяльності ніж бізнес, включаючи політичну, соціальну та зовнішні

справи. Опанування мистецтвом переговорів передбачає постійне вдосконалення вміння досягати бажаного або максимально можливого результату у реальних умовах.

Основи енергетичної безпеки

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.С. Китаєв, старший викладач

Високий рівень енергоємності економіки України спонукає до впровадження енергозберігаючих рішень у державному, публічному та приватному секторах, що передбачає задіяння у цьому процесі великої кількості управлінців та інженерно-технічного персоналу.

Дисципліна "Основи енергетичної безпеки" спрямована на вивчення основ аналізу зовнішніх та внутрішніх факторів енергетичної безпеки, що впливають на стан енергоємності держави/підприємства, індикаторів енергетичної стійкості, а також розуміння їх взаємозв'язків з показниками енергетичного балансу.

Дисципліна "Основи енергетичної безпеки" - є обов'язковою для вивчення студентами, які навчаються на магістерській програмі з управління енергоефективністю, а також рекомендованою для студентів, які здобувають фахову економічну/управлінську освіту та цікавляться природою енергетичних ризиків та шляхів їх реалізації.

Під час вивчення дисципліни "Основи енергетичної безпеки" передбачається розглянути теоретичні аспекти формування макроекономічних енергетичних ризиків, що виникають для країн, їх впливу на формування внутрішньої та зовнішньої політики держав/компаній, розв'язати практичні ситуації з питань енергетичної безпеки, що пов'язані із зовнішнім оточенням підприємства, формування та реалізації стратегії підприємства з урахуванням впливу енергетичних ризиків; здійснення аналізу діяльності підприємства у сфері енергетичної безпеки.

Інтелектуальна власність

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об'єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Міжнародний бізнес

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Запорукою успішного виходу підприємства на зовнішній ринок є володіння теорією і практикою підготовки та реалізації міжнародних комерційних угод з урахуванням особливостей конкретних ринків і змін ринкової кон'юнктури. Передбачається дослідження впливу умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності фірм на організацію та управління міжнародними компаніями.

Стратегічне управління та розвиток бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Практичне вирішення проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення існування підприємства у майбутньому, залежить від ефективності використання керівництвом інструментів та методів стратегічного управління. Стратегічне управління є концепцією інтегрального підходу до діяльності підприємства, що дозволяє вивчати зовнішнє оточення та потенціал підприємства, формулювати стратегії відповідно до внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку підприємства, організовувати і стимулювати діяльність підприємства щодо досягнення цілей на основі забезпечення реалізації визначених стратегій. Курс «Стратегічне управління та розвиток бізнесу» передбачає набуття студентами необхідного рівня знань та навичок щодо визначення актуальних проблем розвитку організацій та прийняття стратегічних рішень, сприяє формуванню здатності самостійно стратегічно мислити. Містить певне коло знань про логіку розробки та методи обґрунтування цілей, завдань, стратегій підприємств, зміст і форми організації окремих підсистем стратегічного управління, умови забезпечення ефективного функціонування системи стратегічного управління у динамічному ринковому середовищі. Попередні курси: «Менеджмент», «Маркетинг», «Управління проектами».

Бренд-менеджмент

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, З.О. Демчук, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Бренд-менеджмент» спрямована на формування у студентів теоретичних навичок щодо використання стратегії брендингу, а також застосування практичних вмінь в сучасному бізнесі з метою отримання підприємством довгострокового прибутку. Студенти навчяться використовувати основні моделі та інструменти формування брендів, аналізувати маркетингову ситуацію навколо бренду та розробляти довгострокову стратегію підприємства. Студенти візьмуть участь в розробці та прийнятті управлінських рішень щодо формування, планування та розвитку бренду. Передбачено вивчення етапів формування системи маркетингових комунікацій в сфері бренд-менеджменту, а також методів розвитку торговельних марок та їх перетворення на бренди.

Інтернет-маркетинг та e-commerce

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Інтернет-маркетинг та електронна комерція» спрямована на формування у студентів сукупності знань в області теорії і практики Інтернет-маркетингу та електронної комерції ; отримання ними комплексного розуміння, що включає в себе поняття «Інтернет-маркетинг»; умінь і навичок самостійної роботи з сучасними інструментами , що використовує Інтернет-маркетинг з метою просування комерційних проектів; обрання для електронної комерції відповідних каналів цифрової маркетингової комунікації в мережі Internet; оволодінні необхідними навичками роботи з програмними продуктами, які використовує Інтернет-маркетинг.

Менеджмент та лідерство

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Дисципліна «Менеджмент та лідерство» спрямована на розкриття лідерського потенціалу. Програмою передбачено два рівні. Перший розкриває сутність, складові, значимість сучасного лідерства, його тенденції, психологічні аспекти взаємодії та інструменти побудови команди, методи визначення та розвитку особистих лідерських якостей. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навички, практикуючи лідерство в наявному колективі.

Психологія управління і бізнес комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Курс висвітлює закономірності психологічних стосунків і поведінки людей в організації, особливості ефективної комунікації та управлінського впливу в бізнесовій сфері. Мета курсу - навчити студентів здійснювати психологічний аналіз особистості керівника підлеглого та міжособистісних взаємин у групах; визначати засоби оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі; вести ефективну управлінську комунікацію.

Результати навчання: Знати: зміст та психологічні особливості управління та ведення бізнесу; структуру та основні складові психологічної готовності керівника до управління; основні чинники створення сприятливого клімату в колективі; психологічні закономірності ефективної комунікації в бізнесі та її види. Уміти: використовувати психологічні закономірності управління для аналізу конкретних управлінських ситуацій; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління, застосовувати різні види і форми управлінського спілкування в бізнес-середовищі.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; 2 семестр,, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; 4 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів

Закріплення теоретичних знань на місцях практики; виконання завдання згідно з програмою практики, застосування методів економічної діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; підготовка до державної атестації.

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Ознайомлення зі спеціальною літературою, в тому числі з педагогіко-методичною. Асистування викладачам та керівникам у підготовці та проведенні семінарських занять, засідань наукових гуртків, керівництві та написанні курсових робіт, перевірці та оцінці письмових контрольних та курсових робіт. Підготовка текстів лекцій, планів-конспектів семінарських занять із різних навчальних дисциплін. Читання пробної лекції (1 год). Проведення за участю керівників практики двох семінарських занять, які мають бути відрецензовані керівниками і на які запрошуються викладачі кафедри.

Практика переддипломна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; вивчення методів маркетингової діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів. Підготовка до державної атестації.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист

Магістерська робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою магістра з менеджменту; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв’язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об’єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п’яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп’ютерну техніку.

075 МАРКЕТИНГ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - МАРКЕТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний розвиток підприємства

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Курс «Інноваційний розвиток підприємства » дозволяє сформувати систему теоретичних знань та практичних навичок з інноваційної діяльності підприємств в сучасних економічних умовах, методологічних основ побудови системи менеджменту інновацій, принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики; опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями, методів маркетингу, організації, планування і фінансування інноваційної діяльності на підприємствах.

При проведенні занять необхідно забезпечити глибоке засвоєння студентами основ маркетингового управління підприємством в ринкових умовах, що базується на ефективному використанні інноваційного потенціалу підприємства.

Дисципліна «Інноваційний розвиток підприємства» об’єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Маркетинг», «Стратегічне управління» та фокусує їх для формування компетенцій розробки стратегії інноваційного розвитку підприємства та реалізації її на практиці.

Інтелектуальна власність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об’єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб’єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Логістичний менеджмент

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Дисципліна Логістичний менеджмент спрямована на вивчення базових принципів управління (планування, організація, контроль) ресурсами організації та прийняття логістичних рішень. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань логістичного менеджменту, активним інтегруючим потенціалом, здатним зв’язати воєдино і покращити взаємодію між базовими функціональними сферами організації: постачанням, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією, організацією продажу, та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання логістичного менеджменту для підвищення ринкової конкурентоспроможності організації. Предметом вивчення дисципліни є система та процес логістичного менеджменту, логістичне адміністрування, прогнозування, планування, контроль та аудит. У відповідності до цього фахівець у логістиці повинен знати: місце логістичного менеджменту в системі менеджменту організації; вміти: визначати цілі

логістичного менеджменту та шляхи їх досягнення; мати уявлення: про опис основних підходів та принципи формування логістичної стратегії.

Соціальна відповідальність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Соціальна відповідальність» дозволяє сформувати систему знань з теорії і практики соціальної відповідальності та набути ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Основна увага приділяється вивченню теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства. Дисципліна охоплює повний цикл – від вивчення поняття «соціальна відповідальність» до освоєння різноманітних варіантів формування й використання практики соціальної відповідальності підприємством для досягнення конкретних поставлених цілей. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи сутності, видів, категорій, еволюції, концепції та рівнів соціальної відповідальності й аналізу чинників її ефективності Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Дисципліна «Соціальна відповідальність» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Ситуаційний менеджмент», «Психологія управління» та фокусує їх для формування компетенцій розробки соціальних проєктів та соціальних програм та реалізації їх на практиці.

Інноваційний маркетинг

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент, Я.В. Козченко старший викладач

Курс «Інноваційний маркетинг» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей використання новітніх інструментів маркетингу. Розкриваються поняття, види та техніки, що дозволяють інформувати цільову аудиторію не тільки в цифровому просторі, а і в оффлайн середовищі. Розглядаються механіки використання найсучасніших інструментів маркетингу для досягнення максимального ефекту інформування цільової аудиторії. Наведено механізм оцінки ефективності використання різних інструментів. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття до аналізу сучасних прогресивних методик та підходів, визначення ефективності використання найновіших технологій для досягнення цілей маркетингу. Дисципліна передбачає багато практичних завдань та досліджень.

Маркетинговий аудит

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О.В. Боднар, доктор економічних наук, професор

Дисципліна покликана надати студентам науково-теоретичні знання та практичні навички з організації і проведення маркетингового аудиту, навчити методологічним та організаційним прийомам його використання за сучасних умов маркетингової діяльності підприємства.

Попередні курси: Маркетинг, Стратегічне управління, Маркетингова товарна, цінова, комунікаційна політики, Інфраструктура товарного ринку.

Маркетинговий менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинговий менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей управління компанією на засадах маркетингу. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингового менеджменту; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з використанням інноваційного маркетингового інструментарію; формування компетенцій для розробки системи бізнес-процесів маркетингового менеджменту. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття «маркетинговий менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший рівень розкриває теоретичні основи маркетингового менеджменту, як інноваційного підходу управління компанією. Другий рівень дозволяє

закріпити отримані вміння і навики на практиці. Дисципліна «Маркетинговий менеджмент» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Інноваційний розвиток підприємства», «Логістичний менеджмент», «Соціальна відповідальність» та фокусує їх для формування компетенцій розробки стратегії управління компанією та реалізації її на практиці.

Методика викладання управлінських дисциплін у вищій школі

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс «Методика викладання управлінських дисциплін у вищій школі» спрямований на формування професійної готовності магістрів до навчання студентів та спеціальних знань з дидактики, методики, технології та практики проведення занять з маркетингових дисциплін у вищих навчальних закладах; набуття вмінь і навичок для організації навчального процесу.

Основна увага приділяється формуванню системи знань про зміст, планування й організацію навчального процесу для маркетингових дисциплін, педагогічні методики, технології, підходи і методи навчання, закономірності інноваційного розвитку освітньої системи, особистісно-орієнтовані, інтерактивні, інформаційні кредитно-модульні технології навчання маркетингу.

Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок педагогічної діяльності у реалізації методики викладання маркетингу в навчальному процесі в умовах адаптації вищої освіти до європейської системи навчання та в умовах карантинних заходів; розроблення навчальних програм як вихідних документів у плануванні й організації навчання маркетингу; проведення лекцій, семінарських занять; дискусій і ефективного використання засобів навчання, у т. ч. в умовах карантину; обґрунтованого оцінювання знань студентів; набуття якостей майбутнього викладача; відповідального ставлення до виконання його ролі; постійного саморозвитку, самоконтролю і самовдосконалення.

Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває загально дидактичні й методичні засади навчання маркетингу. Другий рівень закріплює отримані знання й спрямований на оволодіння методиками й технологіями викладання маркетингу та набуття практичних навичок у сфері педагогічної діяльності у вищій школі.

Методологія наукових досліджень

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс «Методологія наукових досліджень» спрямований на формування у студентів наукового світогляду, набуття спеціальних знань з методології науки та професійної готовності до проведення науково-дослідної роботи у сфері маркетингу, набуття вмінь і навичок для отримання достовірного, істинного знання, яке відображає сутнісні характеристики об'єкта дослідження, перевірений практикою результат пізнавальної діяльності. Основна увага приділяється формуванню системи знань про зміст, планування й організацію проведення науково-дослідної роботи на засадах методологічного обґрунтування змістовного наповнення категоріально-понятійного апарату, визначення робочої гіпотези, мети і завдань дослідження, використання методів наукових досліджень, розроблення методичних підходів до поставлених завдань, опрацювання програм наукових досліджень. Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок науково-дослідної роботи на засадах маркетингового аналізу й синтезу, аргументації й обґрунтування, принципових положень, парадигм, теорій і концепцій, окреслених етапів і сформованої програми наукового дослідження, обґрунтування проблеми й проблемного аналізу, об'єкта і предмета дослідження, емпіричної бази дослідження, гіпотези її перевірки та встановлення наукового факту. Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває методологічні засади наукового дослідження в маркетингу. Другий рівень закріплює отримані знання й спрямований на оволодіння методологією науково-пізнавальної діяльності та набуття практичних навичок розгортання наукового дослідження в маркетингу.

Міжнародний маркетинг

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна спрямована на розвиток у фахівців навичок реалізації функцій та завдань маркетингу в крос-культурному середовищі. Дисципліна вивчає особливості формування комплексної системи дослідження міжнародного середовища, процедуру вибору компанією зарубіжних ринків та їх сегментації; методи виходу компанії на зовнішні ринки; принципи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства на засадах маркетингу.

Попередні курси: маркетинг, товарна маркетингова політика, ділова етика, маркетингові дослідження

Рекламний менеджмент

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Рекламний менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей розвитку міжнародного і вітчизняного ринків реклами та отримати практичні навички для управління рекламною діяльністю на підприємстві чи рекламною агенцією. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних практичних знань щодо маркетингових методів впливу на пізнавальну, емоційну та поведінкову реакції споживачів; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій щодо створення та управління власною рекламною агенцією. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «рекламний менеджмент», «реакція споживачів», «потенціал ринку» і до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності рекламної кампанії. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи рекламного менеджменту, види рекламних агенцій, варіанти маркетингових стратегій, норми регулювання рекламного ринку. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Дисципліна «Рекламний менеджмент» об'єднує знання, набуті під час вивчення дисциплін «Інтелектуальна власність», «Соціальна відповідальність», «Маркетинговий менеджмент» та фокусує їх для формування компетенцій для розробки рекламної кампанії та реалізації на практиці.

Стратегічний маркетинг

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Стратегічний маркетинг є одним з інструментів управління розвитком підприємства на основі системного підходу, сегментації ринку, когнітивної науки та теорії менеджменту з метою забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах глобалізації та нестабільності ринків.

Передбачається дослідження основ аналізу маркетингового середовища, сутності та принципів вибору маркетингових стратегій.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Торговельний маркетинг

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Мета даного курсу – дати поглиблені знання майбутнім маркетологам з теорії і практики, методам і техніці маркетингу в торгівлі (мерчендайзингу). Мерчандайзинг є серцевиною роздрібної торгівлі, оскільки головним його завданням є питання розміщення товарів в торговельному залі та планування заходів по стимулюванню збуту. Акцентування уваги покупця на визначених видах товару або брендах. Спеціальна викладка-представлення товару для активізації «імпульсних покупок».

Попередні курси: маркетинг, маркетингова політика комунікацій, маркетингова товарна політика.

Стратегічне управління підприємством

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Практичне вирішення проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення існування підприємства у майбутньому, залежить від ефективності використання керівництвом інструментів та методів стратегічного управління. Стратегічне управління є концепцією інтегрального підходу до діяльності підприємства, що дозволяє вивчати зовнішнє оточення та потенціал підприємства, формулювати стратегії відповідно до внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку підприємства, організовувати і стимулювати діяльність підприємства щодо досягнення цілей на основі забезпечення реалізації визначених стратегій. Курс «Стратегічне управління підприємством» передбачає набуття студентами необхідного рівня знань та навичок щодо визначення актуальних проблем розвитку організацій та прийняття стратегічних рішень, сприяє формуванню здатності самостійно стратегічно мислити. Містить певне коло знань про логіку розробки та методи обґрунтування цілей, завдань, стратегій підприємств, зміст і форми організації окремих підсистем стратегічного управління, умови забезпечення ефективного

функціонування системи стратегічного управління у динамічному ринковому середовищі. Попередні курси: «Менеджмент», «Маркетинг», «Управління проектами».

Управління поведінкою споживача

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Споживач здійснює більшість покупок в «споживчому трансі», використовуючи прості стратегії вибору. Знання цих споживчих стратегій дає продавцю можливість використовувати їх у власних цілях, заволодіваючи увагою та прихильністю споживача, обмінювати свої товари і послуги на гроші. Курс передбачає опанування студентами необхідних основ управління поведінкою кінцевих споживачів. Визначаються об'єкти маніпулювання в поведінці споживачів, психологічні основи сприйняття продуктів, вибору брендів, передумови успішності впливу засобів масової комунікації, прямих форм стимулювання збуту на поведінку споживачів, розглядаються загальна модель ефективного маніпулювання споживачем на масових ринках, технологія особистих продажів. Попередні курси: «Маркетинг», «Поведінка споживача», «Маркетингові дослідження».

Бренд-менеджмент

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, З.О. Демчук, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Бренд-менеджмент» спрямована на формування у студентів теоретичних навичок щодо використання стратегії брендингу, а також застосування практичних вмінь в сучасному бізнесі з метою отримання підприємством довгострокового прибутку. Студенти навчяться використовувати основні моделі та інструменти формування брендів, аналізувати маркетингову ситуацію навколо бренду та розробляти довгострокову стратегію підприємства. Студенти візьмуть участь в розробці та прийнятті управлінських рішень щодо формування, планування та розвитку бренду. Передбачено вивчення етапів формування системи маркетингових комунікацій в сфері бренд-менеджменту, а також методів розвитку торговельних марок та їх перетворення на бренди.

Інтернет-маркетинг та e-commerce

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Інтернет-маркетинг та електронна комерція» спрямована на формування у студентів сукупності знань в області теорії і практики Інтернет-маркетингу та електронної комерції ; отримання ними комплексного розуміння, що включає в себе поняття «Інтернет-маркетинг»; умінь і навичок самостійної роботи з сучасними інструментами , що використовує Інтернет-маркетинг з метою просування комерційних проектів; обрання для електронної комерції відповідних каналів цифрової маркетингової комунікації в мережі Internet; оволодінні необхідними навичками роботи з програмними продуктами, які використовує Інтернет-маркетинг.

Мистецтво переговорів

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Зміст курсу "Мистецтво переговорів" та використання знань, що він дає, є важливим інструментом в практиці комерційної діяльності, управління конфліктами, кризисного менеджменту, маркетингової діяльності підприємства. Загальні підходи до організації та управління переговорними процесами можуть бути використані у інших галузях діяльності ніж бізнес, включаючи політичну, соціальну та зовнішні справи. Опанування мистецтвом переговорів передбачає постійне вдосконалення вміння досягати бажаного або максимально можливого результату у реальних умовах.

Оцінка бізнесу

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Курс «Оцінка бізнесу» дозволяє сформувати систему знань з теорії вартісної оцінки бізнесу та отримати навички практичного застосування різних методів оцінки бізнесу для використання її результатів у відповідних цілях, в тому числі і з метою управління вартістю компанії. Основна увага

приділяється вивченню нормативно-правового і методичного забезпечення вартісної оцінки бізнесу, освоєнню різних методів оцінки бізнесу в межах трьох методологічних підходів. Окрема увага приділяється оцінці торгівельної марки, товарного знаку, гудвілу. Дисципліна охоплює повний цикл – від виникнення оціночної діяльності до сучасних методів оцінки бізнесу відповідно до Міжнародних та Національних стандартів оцінки. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває суть, значення і цілі оцінки бізнесу, основні етапи проведення оціночних робіт, концептуальні основи оцінки бізнесу, основні підходи і методи вартісної оцінки підприємства. Другий рівень дозволяє апробувати отримані знання шляхом їх практичного застосування в частині освоєння процедури оцінки, визначення вартості бізнесу з використанням різних методів, підготовки звіту про оцінку. Курс «Оцінка бізнесу» в комплексі зі знаннями, набутими при вивченні дисциплін «Стратегічне управління підприємством», «Інноваційний розвиток підприємства», «Інтелектуальна власність», фокусує їх для формування компетенцій щодо оцінки вартості бізнесу, розробки стратегії управління підприємством в контексті зростання рівня його капіталізації та реалізації її на практиці.

Антикризове управління

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Антикризове управління – це особлива система управління підприємством, яка спрямована на запобігання або усунення наслідків впливу несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту. Курс націлений на формування у студентів знань про виникнення й механізми переборення різних видів криз та передусім тих, що пов’язані з маркетинговою діяльністю підприємства, проблемами збуту, погіршення положення на ринку, неконкурентоспроможністю, іміджевими втратами, зниженням лояльності споживачів тощо. Завдання курсу: розглянути причини та особливості перебігу криз; вивчити підходи до діагностування криз; навчитися розробляти ефективну систему заходів щодо запобігання дестабілізаційним процесам й подолання наслідків впливу криз.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; 2 семестр,, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; 4 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів

Закріплення теоретичних знань на місцях практики; виконання завдання згідно з програмою практики, застосування методів економічної діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; підготовка до державної атестації.

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Ознайомлення зі спеціальною літературою, в тому числі з педагогіко-методичною. Асистування викладачам та керівникам у підготовці та проведенні семінарських занять, засідань наукових гуртків, керівництві та написанні курсових робіт, перевірці та оцінці письмових контрольних та курсових робіт. Підготовка текстів лекцій, планів-конспектів семінарських занять із різних навчальних дисциплін. Читання пробної лекції (1 год). Проведення за участю керівників практики двох семінарських занять, які мають бути відрецензовані керівниками і на які запрошуються викладачі кафедри.

Практика переддипломна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; вивчення методів маркетингової діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів. Підготовка до державної атестації.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист

Магістерська робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою магістра з маркетингу; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв’язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об’єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п’яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп’ютерну техніку.

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ

111 МАТЕМАТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – КОМП’ЮТЕРНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ в комп'ютерну математику

1 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу – вивчення комп'ютерної математики з позиції користувача.
Завданням курсу є отримання знань та навичок для застосування комп'ютерної математики: розробки математичних алгоритмів та розв'язання прикладних завдань, розробки лекційних матеріалів та задачників, написання наукових статей та підготовки презентацій.

Архітектура хмарної математики

1 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу – вивчення комп'ютерної математики з позиції розробника системи комп'ютерної математики.
Завданням курсу є отримання знань про загальні ідеї побудови комп'ютерної математики, про основні математичні об'єкти та їх успадкування, про будову пакетів та їх основних класів, про алгебраїчне оточення обчислювального простору та його налаштування для точних і наближених обчислень, про функціональне дерево та його раціональному та трансцендентному рівнях, про парсер вхідної мови комп'ютерної математики, текстове та візуальне відображення результатів обчислень.

Матричні обчислення

1 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС

Мета курсу – вивчення основних матричних алгоритмів та їх обчислювальних особливостей для числових полів та комутативних кілець.
Основними задачами курсу є такі завдання: ознайомлення з раціональним, алгебраїчним та трансцендентними класами матричних алгоритмів; ознайомлення з обчислювальними парадигмами, які діляться на детерміністські та імовірнісні, на прямі, блочно-рекурсивні та ітеративні, для щільних матриць та для розріджених матриць; розуміння обчислювальної складності, обчислювальної похибки.

Дискретна комп'ютерна математика

2 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС

Мета курсу - поглиблення знань з основних розділів дискретної математики, які необхідні вивчення комп'ютерної математики.
Завданням курсу є теоретичне та практичне освоєння наступних розділів: алгебра підмножин, алгебраїчні структури, алгебра логіки, алгебра Жегалкіна, обчислення в комутативних кільцях, методи гомоморфних образів, поворотні послідовності, завдання на комбінаторні числа.
Курс побудовано на платформі MathPartner. Всі розділи містять велику кількість завдань з доступною самоперевіркою та докладним рішенням; закріплює навички застосування MathPartner для вирішення прикладних завдань.

Поліноміальні обчислення

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС

Мета курсу – вивчення основних обчислювальних алгоритмів у кільці поліномів від однієї та багатьох змінних над числовими полями та комутативними кільцями.
Завданням курсу є ознайомлення з основними завданнями поліноміальної арифметики, завданням раціональної факторизації поліномів, алгоритмом Берлекампа. А також отримання навичок використання мови MathPar для розкладання полінома на раціональні множники.

Суперкомп'ютинг з динамічним керуванням

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу – вивчення децентралізованого суперкомп'ютерного середовища виконання ДАП для блочно-рекурсивних матричних алгоритмів.
Основними завданнями курсу є вивчення середовища виконання та технології розробки блочно-рекурсивних алгоритмів для обчислень на суперкомп'ютері, вивчення особливостей накопичення обчислювальної похибки, особливостей відмовостійкості та масштабованості.

Матричні алгоритми для суперкомп'ютинга

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок, старший викладач А.А. Сідько

Мета курсу – вивчення матричних алгоритмів для суперкомп'ютингу - спеціального класу блочно-рекурсивних матричних алгоритмів.
Основними завданнями курсу є вивчення блочно-рекурсивних алгоритмів для вирішення систем лінійних рівнянь, обчислення зворотних та приєднаних матриць, блочне множення та обчислення обернених матриць, QR, SVD, LEU та LSU алгоритмів факторизації матриць, розробка відповідних паралельних програм для розподіленої пам'яті.

Програмування на GPU

2д. семестр, 6 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС

Мета курсу – вивчення архітектури та особливостей програмування GPU.
Основними завданнями курсу є вивчення архітектури GPU, мови CUDA та jCUDA, особливості розробки програмного забезпечення з використанням GPU, розробка алгоритмів для обчислення обернених та приєднаних матриць, множення матриць, QR, SVD, LEU та LSU та інших алгоритмів для GPU у вузлі суперкомп'ютера.

Методологія наукових досліджень в комп'ютерній математиці

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС

Мета курсу – вивчення основних напрямів розвитку комп'ютерної математики та основних методів, що використовуються у сучасній комп'ютерній алгебрі.
Завданням курсу є ознайомлення з методом гомоморфних відображень, p-адичного підйому, субрезультантних алгоритмів для послідовності поліноміальних поділів, матричних алгоритмів, побудованих на детермінантних тотожненнях та іншими.

Науково-дослідний семінар

3,4 семестри, 2 год./тижд., залік, екзамен, 6 кредити ЄКТС

Мета курсу – теоретичне та практичне вивчення основних напрямів розвитку комп'ютерної математики та основних методів, що використовуються у сучасній комп'ютерній алгебрі.
Завданням курсу є модернізація відомих та розробка нових алгоритмів комп'ютерної математики, теоретичне та експериментальне дослідження складності обчислень, накопичення похибки та масштабованість.

Практика науково-дослідна

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС

Мета курсу – виконання індивідуального науково-дослідного проекту, який увійде до дипломного проекту магістра.

Завданням курсу є ознайомлення з проблематикою індивідуального дослідницького проекту, вивчення літератури, формулювання основних етапів досліджень, розробка та налагодження програм у середовищі комп'ютерної математики.

113 ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Динамічні системи

1, 2 семестри, 3 год/тижд., залік/екзамен, 8 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Окрім загальних теоретичних понять («орбіти», «періодичні точки», «атрактори», «ентропія», «хаос» тощо) курс охоплює численні застосування теорії динамічних систем до задач математичного моделювання, фізики, медицини, економіки та комп’ютерних наук. Базується на таких курсах, як математичний аналіз, диференціальні рівняння, алгебра та геометрія, дискретна математика.

Прикладне програмування

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. В. Норкін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі розглядаються пакети прикладних програм (ППП), які служать програмним інструментарієм рішення функціональних завдань і є найчисленнішим класом програмних продуктів. розглядаються програмні продукти, що виконують обробку інформації різних предметних областей і забезпечують застосування обчислювальної техніки в різних сферах діяльності людини. Наголос робиться на висвітлення методології вдосконалення та модернізації популярних систем, створення їхніх нових версій.

Математичні основи інформаційних технологій

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вивчаються задачі обробки емпіричних даних, розрахунку статистичних характеристик, пов’язаних зі шкалами вимірювання різних типів, формулювання й перевірка гіпотез щодо властивостей розподілів і числових характеристик при розробці інформаційних систем, дослідженні програмного й апаратного забезпечення комп’ютерів.

Теорія складності алгоритмів

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчаються класи предикатів P, NP, ∑_k, P_k, PSPASE, співвідношення між ними. доводиться теорема Кука про існування NP-повних предикатів. даються часові оцінки складностей ряду важливих алгоритмів, зокрема криптографічних.

Прикладна алгебра та теорія чисел

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. І. Морозов, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі розглядаються класична теорія алгебраїчних структур, основи кодування з виправленням помилок (лінійні коди) та основи криптографії. Курс потребує базових знань з математичного аналізу, теорії ймовірностей та математичної статистики, функціонального аналізу.

Технології чисельного моделювання

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Передбачає ознайомлення студентів з обчислювальним експериментом. в курсі розглядаються кілька етапів методу обчислювального експерименту: побудова математичної моделі; вибір наближеного (чисельного) методу розв'язку задачі (запис обчислювального алгоритму); програмування обраного алгоритму для ЕоМ; проведення розрахунків на ЕоМ; аналіз отриманих чисельних даних і уточнення моделі.

Стохастична фінансова математика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячений задачам вивчення випадкових процесів та дослідження фінансових структур і технологій, найбільш раціонального використовування фінансових ресурсів з урахуванням факторів часу, ризику та характеру економіко-фінансового довкілля, зазвичай випадкового.

Курс базується на таких розділах математики, як теорія ймовірностей та математична статистика, аналіз даних, дискретна математика, диференціальні рівняння.

Методика викладання математики та інформатики у вищій школі

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вихідним положенням курсу є класичні основи теорії педагогіки, тенденції її розвитку та особливості цього процесу стосовно викладання математики та інформатики в Україні. в єдиному комплексі розглядаються проблеми загальної педагогіки, методики виховної роботи, історії педагогіки та педагогічної майстерності. висвітлюються основні положення теорії виховання в історичному та гносеологічному аспектах, шляхи втілення педагогічної теорії в практику загальноосвітньої середньої школи України, нові здобутки та дослідження у галузі викладання математики та інформатики.

Науково-дослідний семінар

3, 4 семестри, 2 год/тижд., заліки, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Завданням проведення семінару є самостійний пошук та аналіз наукових робіт із різних галузей комп'ютерних наук та прикладної математики (відповідно до тематики ма´істерських робіт студентів), а також підготовка і виступ з доповідями на основі опрацьованого матеріалу.

Нелінійні процеси та моделі

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. А. Дутка

Метою курсу є опанування студентами знань про сутність і механізми виникнення нелінійних процесів у живій та неживій природі, основні типи та способи побудови математичних моделей для опису таких процесів. особливий наголос зроблено на нелінійних моделях, які виникають при моделюванні процесів тепло-, масопереносу та дифузії в прикладних фізичних задачах та задачах математичної медицини. основою цих математичних моделей є нелінійні диференціальні (як правило, з частинними похідними) та інтегро-диференціальні рівняння з відповідними крайовими та початковими умовами.

Теорія оптимального керування

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається формалізація та основні принципи оптимізаційних задач. розглядаються цілі та критерії для моделей, що є не повністю сформованими. вивчаються оцінки ефективності за умови наявності факторів, що не контролюються, за умови невизначеності критерію цілі. дається об´рунтування оптимальних стратегій та застосування їх в економічних задачах.

Курсова робота

2д семестр, 0 год/тижд., захист, 3 кредити, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у вдосконаленні навичок самостійної роботи з науковою літературою, розвитку уміння аналізувати і структурувати матеріал, а також узагальнювати отримані результати і знаходити нові підходи до розв'язання нестандартних задач.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Математична біологія

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. А. Дутка

Метою курсу є опанування студентами знань про моделі математичної біології та їх аналіз за допомогою застосування математичних методів. Предметом математичної біології є побудова та дослідження математичних моделей для опису процесів у біології та медицині. основою цих математичних моделей є нелінійні диференціальні (як правило, з частинними похідними), інтегро-диференціальні та стохастичні рівняння.

Математична теорія ризику та страхова справа

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс складається з двох розділів: основні ймовірнісні характеристики тривалості життя та основні типи страхувань і пов'язані з ними ризики. Курс базується на таких розділах математики, як математичний аналіз, теорія ймовірностей та математична статистика.

Прикладний статистичний аналіз

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчають задачі прикладного аналізу даних: побудови математичних моделей у вигляді кривих регресії, різні види статистичного аналізу: дисперсійного, факторного, кластерного, статистичний аналіз часових рядів та інших. Курс потребує базових знань з теорії ймовірностей та математичної статистики, математичного аналізу.

Проблеми некласичної оптимізації

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячено проблемам і методам некласичної оптимізації, якими займається математичне програмування. Курс є логічним продовженням курсу Модо (методи оптимізації та дослідження операцій), основна увага в якому приділялась класичним методам умовної та безумовної оптимізації функцій та функціоналів. У першому розділі розглядають проблеми та методи цілочисельного програмування, оптимізації на мережах та графах, задачі дробово-лінійного програмування. У другому розділі – проблеми та методи динамічного програмування та сучасні задачі стохастичного програмування. вимагає знання курсів математичного аналізу, методів оптимізації, теорії ймовірностей та математичної статистики, аналізу даних та володіння навичками роботи з електронними таблицями, статистичними пакетами.

Розпізнавання образів

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Курс охоплює два напрями розпізнавання образів: статистичне та структурне розпізнавання. в курсі з'ясовуються взаємозв'язки окремих задач, як всередині статистичного, так і структурного розпізнавання.

Алгоритмічна геометрія

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення з алгоритмічними підходами до розв'язання геометричних задач, що мають застосування в комп'ютерній графіці, географічних інформаційних системах, робототехніці, інтегральних схемах (IC дизайн геометрії і перевірки) тощо. в курсі розглядають: перетин відрізків та областей, задача локалізації точки, пошук найближчої пари, тріангуляції багатокутників, діаграми вороного, тріангуляції делоне, пошук найкоротшого шляху. для більшості наведених алгоритмів методом зведення задач будуть обчислені нижні оцінки складності.

Математичні методи криптографії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з погляду математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності, недоторканності і таємниці повідомлення в таких системах.

Символьні обчислення та комп'ютерна алгебра

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Системи автоматизації аналітичних перетворень. розглядаються принципи роботи аналітичних систем DERIVE, MathCAD, Mathematics, Reduce GAP. вивчаються алгоритми комп'ютерної алгебри, які є базою для створення систем аналітичних перетворень.

Комплексний аналіз та його застосування

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є оволодіння студентами методами операційного числення і його застосуванням до розв'язування диференціальних, інтегральних, різницевих рівнянь, рівнянь з відхиленим аргументом та деяких задач математичної фізики.

Математичні методи економіки

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, С. С. Дрінь, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Функції багатьох змінних в економіці: макроекономічні виробничі функції. Умови першого та другого порядку в оптимізаційних задачах без обмежень: задача максимізації прибутку для фірми, задача дискримінації для монополіста. Умови першого та другого порядку в оптимізаційних задачах з обмеженнями. Теорема Куна–Такера та її застосування. Теореми про неперервну залежність розв'язків оптимізаційних задач від параметрів. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь в економіці: модель Леонтьєва багатогалузевої економіки, продуктивні моделі Леонтьєва, лінійна модель торгівлі. Системи різницевих рівнянь в економіці: модель популяції Леслі, марковська модель зайнятості. Системи диференціальних рівнянь в економіці: модель системи «хижак–жертва». динамічна модель Кейнса, модель Самуельсона–Хікса, динамічна модель Леонтьєва, модель Неймана.

Математична теорія соціального вибору

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Теорія соціального вибору є одним із зразків успішного застосування математичних методів до аналізу соціальних проблем. У курсі розглядаються деякі аспекти цієї теорії, зокрема властивості систем голосування, індекси влади, функції влади. Також розглядається парадокс Кондорсе і формулюється відома теорема Ероу про неможливість.

Прикладна теорія випадкових процесів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Процеси народження і загибелі. Броунівський рух. Марковські процеси. Стохастичні диференціальні рівняння. випадкові процеси в теорії масового обслуговування. Математичні методи аналізу імпульсної активності нейронів. Математичні моделі пам'яті. Застосування теорії випадкових процесів у полярографії, генетиці, при дослідженні теплоутворення у тварин, у медицині. Система «хижак– жертва». Стохастичні моделі мобільності в замкнутих соціальних системах, марковські моделі відкритих систем, теорія керування на базі марковських моделей. рівняння Беллмана. Модель Шорркокса, Юла – Сімона. Моделі соціальних систем з усталеними розмірами груп.

ПР АКТ И КА

Практика науково-дослідна

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою проведення практики є формування та розвиток у студентів умінь і навичок роботи з науковими статтями з різних розділів прикладної математики та застосування наведених у них результатів на практиці.

Практика асистентська

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, викладачі кафедри математики

Метою практики є формування у ма´істрів навичок викладацької діяльності, зокрема формування професійних умінь і навичок педагогічної діяльності, в тому числі уміння планувати й організовувати навчально-виховний процес, розробляти навчально-методичне забезпечення викладання окремих курсів тощо.

АТЕСТАЦІЯ

Маґістерська робота

4д семестр, захист, 20 кредитів, викладачі факультету інформатики

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану, який дає змогу перевірити рівень підготовки ма´істра з певної спеціальності. Під час написання і захисту ма´істерської роботи студент повинен проявити здатність до самостійного наукового пошуку, аналізу наукової літератури, застосування теоретичних знань для вирішення конкретних наукових завдань і практичних задач.

121 ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Архітектура інформаційних систем

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 150 год.; аудиторні години - 50 год.; лекції – 30 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 100 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук, К.В. Салата, старший викладач

Теоретичні та практичні знання, що стосуються архітектури сучасних інформаційних систем. Популярні каркаси для опису й проектування архітектури інформаційних систем. Новий підхід до проектування й створення інформаційних систем на базі перспективної інтелектуальної технології розподіленого штучного інтелекту - багатоагентних інтелектуальних систем.

Моделі і методи розробки програмного забезпечення

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 зал. б., (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 24 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 76 год.), О.В.Франчук, доцент, кандидат фіз.мат. наук.

Навчальний курс передбачає формування у студентів представлення про організацію процесу промислової розробки програмного забезпечення (ПЗ). Упродовж навчального курсу студенти ознайомлюються з тим, який вплив здійснює обрана методологія розробки на процеси проектування та розробки ПЗ, а також на керування командою розробки. Розглядаються різні методології, їх переваги та недоліки. Значна увага приділяється питанням застосованості тієї чи іншої методології в залежності від завдань та умов проекту, а також людського ресурсу та структури наявної команди розробників ПЗ.

Паралельне програмування

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 10 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 60 год.), Г.І.Малашонок, професор, доктор фіз.мат. наук.

АНОТАЦІЯ

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними поняттями паралельних обчислювальних систем та з методами паралельного та розподіленого програмування.

Основне завдання курсу – опанування різних технік створення паралельних програм, використовуючи методи синхронізації передачі повідомлень між процесорами та уникати можливих блокувань програми. Студенти ознайомляться з доступним інструментарієм в мові програмування Java, для розробки та покращення додатків для суперкомп'ютера. Буде надано повний опис важливих команд MPI для створення паралельних систем для багатопроцесорних суперкомп'ютерів з розподіленою пам'яттю.

Важливим аспектом курсу є формування навичок написання звіту за отриманими дослідженнями виконаної роботи, групове виконання завдань та презентація самостійно опрацьованих тем.

The aim of the course is to acquaint students with the basic concepts of parallel computing systems and methods of parallel and distributed programming.

The main task of the course is to master various techniques for creating parallel programs, using methods of synchronizing the transmission of messages between processors and avoiding possible blocking of the program. Students will familiarize themselves with the tools available in the Java programming language for developing and improving supercomputer applications. A complete description of the important MPI commands for building parallel systems for distributed memory multiprocessor supercomputers will be provided.

An important aspect of the course is the formation of skills in writing a report based on the research of the completed work, group performance of tasks and presentation of independently developed topics.

На лекції викладач користується власним презентаційним матеріалом та демонструє практичну частину на комп'ютері з встановленим інтегрованим середовищем розробки.
До форм семестрового контролю відносяться: лабораторні роботи, презентації, активність на лабораторних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Курс спрямований на опануванням студентами практичних навичок створення ефективних паралельних програм на мові програмування Java з використання специфікаціїї MPI забезпечення комунікації між процесорами з розподіленою пам'яттю.

Студенти навчяться створювати комунікатори і використовувати їх для колективної взаємодії процесорів, що складають комунікатор. Навчяться використовувати колективні команди пересилання з одночасною обробкою даних. Будуть отримані навички роботи з матричними об'єктами пакета MathPartner та їхнє використанням для розробки паралельних програм. Після закінчення курсу студенти отримають навички та знання для створення паралельних систем з розподіленою пам'яттю.

Курс передбачає розробку паралельного варіанту одного з алгоритмів роботи з матрицями, проведення експериментів на ефективність запропонованого рішення, написання звіту за отриманими результатами.

Структури даних та аналіз алгоритмів

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття - 14 год.; самостійна робота - 60 год.), М.М.Глибовець, професор, доктор фіз.мат. наук

Метою вивчення нормативної дисципліни «Алгоритми та структури даних» є навчити студентів ефективно вирішувати алгоритмічні задачі, освоїти фундаментальні ідеї і методи теорії алгоритмів, виробити системний підхід до вирішення алгоритмічних задач, освоїти базові інформаційні структури даних, сформувати практичні навички розробки алгоритмів для розв'язання прикладних задач та їх програмування.

Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб ознайомити учасників з класичними методами й задачами теорії алгоритмів, структурами даних а також найважливішими сучасними задачами інформатики. Вивчення цієї дисципліни має на меті зрозуміння та засвоєння основних принципів розробки алгоритмів і програм, а також дає підгрунтя для самостійної практичної роботи в галузі комп'ютерних наук. У курсі вивчаються інформаційні структури даних та аналіз обчислювальних моделей. Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

Патерни проектування та дизайн API

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), А.В.Курочкін , асистент

Впродовж курсу студенти отримують знання про прикладні виклики створення систем, сутностей складність яких полягає у властивостях утворених поєднанням різних компонентів.Лекції покривають матеріал, який стосується сучасних клауд інфраструктур, побудови систем для безперервної роботи та покращення AI моделей, та інші best practices, які сьогодні використовуються при розробці сучасних IT систем.

Методологія наукових досліджень в програмному забезпеченні

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС , (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 30 год.; семінари - 14 год.; самостійна робота - 76 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Мета наукового дослідження, наукове узагальнення, емпіричний і теоретичний рівні дослідження й організації знання. Наукові гіпотези. Модель академіка В.М. Глушкова. Роль математичних моделей. Планування науково-дослідної роботи. Методи дослідження в програмній інженерії. Поняття наукової новизни, пошук наукової літератури. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів.

Практика науково-дослідницька

1,2,2д семестр, 2,3,4 год/тижд., залік, 10 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 300 год.; аудиторні години - 100 год.; практичні заняття -100 год.; самостійна робота - 200 год.), О.В.Франчук, доцент, кандидат техн. наук

АНОТАЦІЯ
Науково-дослідна практика є важливою складовою магістерської програми підготовки студентів у ВНЗ, яка має на меті систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування. Суть даного виду практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, в ознайомленні їх із методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних й спеціалізованих закладах та організаціях, що проводять наукову роботу. Як вид навчальної роботи, науково-дослідна практика спрямована на поглиблення та закріплення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Даний вид практики за своїм змістовим наповненням є однією із форм професійного навчання та становлення студентів як професіоналів-дослідників у царині комп’ютерних наук.

Research practice is an important component of the master's program for preparing students at universities, which aims to systematize, expand and consolidate professional knowledge, form students' initial competence of conducting independent scientific work, research and experimentation. The essence of this type of practice is to attract undergraduate students to independent research work, to familiarize them with the methodology of research work in academic and specialized institutions and organizations conducting scientific work. As a type of educational work, research practice is aimed at deepening and consolidating the skills of independent scientific work, expanding the scientific worldview of students, studying the problems of practice and the ability to connect them with the chosen theoretical direction of research, determine the structure and logic of the future master's work. This type of practice in its content is one of the forms of professional training and the formation of students as professional researchers in the field of computer science.

Мета та цілі курсу
Науково-дослідна практика студентів-магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь до здійснення самостійної науково-дослідної роботи.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Математична теорія ігор

2д семестр, 6 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), О.П.Ігнатенко, доцент, доктор фіз.мат. наук.

Метою і завданням навчальної дисципліни "Математична теорія ігор" є висвітлення основних моделей і методів теорії ігор та вивчення їх застосування до практичних задач.
Предмет навчальної дисципліни включає основну проблематику застосування класичних методів теорії ігор та їх алгоритмічної імплментації. Центральне місце займає висвітлення проблематики ухвалення рішень в ситуаціях переплетеності стратегічних інтересів гравців. Розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема побудова аукціонів, комп'ютерні ігри, системи електронного голосування.
Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

DevOps та безперервна інтеграція

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.), К.В.Кундік, асистент

Цей курс дає знання про базові принципи DevOps з особливим акцентом на культурі та мисленні як DevOps. Розглядуються принципи економії на процесах розробки, показується як це може допомогти покращити співпрацю між розробниками та членами команди операцій. Демонструються основні ідеї щодо системного мислення, циклів зворотного зв'язку, безперервного вдосконалення, слабко пов'язаної архітектури та команд, управління ризиками та вирішення незапланованої роботи. Вивчається стратегії керування роботою, її моніторингу, організації та підтримки високого рівня якості, дотримуючись ключових принципів DevOps. Також обговорюється різні організаційні моделі та структури, які використовують компанії у своїх трансформаціях DevOps. Матимете уявлення про відображення потоку створення цінності та забезпечення безперервного робочого процесу. Зрештою, вивчаються ключові ідеї та тактики, які можна застосувати в організаціях, щоб покращити час виходу на ринок і збільшити цінність для клієнтів, незалежно від продуктової лінії чи галузі.

Машинне навчання

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), О.П.Ігнатенко, доцент, доктор фіз.мат. наук.

Метою і завданням навчальної дисципліни "Машинне навчання" є висвітлення основних сучасних методів машинного навчання. Предмет навчальної дисципліни "Машинне навчання" включає основну проблематику застосування класичних методів машинного навчання та найважливіших підходів до розв'язання практичних задач з цієї області. Центральне місце займає висвітлення проблематики і шляхів рішення методів машинного навчання з вчителем та без вчителя. Розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема регресійний аналіз, класифікація, кластерізація, нейронні мережі, дерева рішень та випадкові ліси.

Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

Дані та суспільство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 8 год.; самостійна робота - 60 год.),М.С.Крючок , асистент

Інформаційні технології швидко розвиваються та змінюють життя людей. Велику роль у цьому процесі відіграють працівники ІТ-сфери, які зокрема створюють та обслуговують інноваційні продукти. В рамках курсу разом зі студентами ми спробуємо зрозуміти які технології становлять загрози та які, яка роль технологічних компаній та працівників ІТ-сфери, яке місце займає мораль та етика у сучасному глобальному технологічному світі. Метою курсу є ознайомити студентів з різними соціальними аспектами та наслідками роботи технологічних компаній, які ми вже спостерігаємо та обміркувати, які виклики можуть стояти перед суспільством та індивідом, як на локальному та і на глобальному рівнях. Курс розглядає як сучасні технології та дані (в тому числі big data) впливають на повсякденне життя з перспективи соціальних наук. Курс не вимагає додаткової підготовки, буде корисний всім, хто цікавиться інформаційними технологіями для розуміння зв'язків між технологіями та їх впливом на суспільство.

Методика викладання інформатики у вищій школі

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години - 36 год.; лекції – 12 год.; практичні заняття - 12 год.; семінари – 12 год., самостійна робота - 84 год.)*М. М. Глибовець, професор, доктор фізико-математичних наук*

Фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" призначаються для науково-дослідної, науково-педагогічної й інноваційної діяльності. Стаття 48 Закону України "Про вищу освіту" визначає, що посади педагогічних і науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи з повною вищою освітою, які пройшли спеціальну педагогічну підготовку. Далі зазначається що на посади науково-педагогічних працівників вибираються по конкурсу, як правило, особи, які мають наукові ступені або вчені звання, а також випускники магістратури й аспірантури. Виходячи з цього, у програму магістерської підготовки включена ця дисципліна. Дисципліна має за мету підготовку магістрантів до майбутньої педагогічної діяльності в вищих навчальних закладах різного рівня на посадах асистентів, викладачів та старших викладачів.

122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз великих даних (Big Data)

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття - 10 год.; самостійна робота - 60 год.), Є.А Волинець , старший викладач, кандидат фіз.мат. наук.

АНОТАЦІЯ

Широке розповсюдження інформаційних технологій, науково-технічний прогрес, проникнення інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери людської діяльності висувають нові вимоги до організації та обробки даних. Сучасні комп'ютерні системи працюють в парадигмі роботи з великими даними (BigData). Навчальна дисципліна "Аналіз великих даних (Big Data)" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступня "магістр" спеціальності 122 "Комп'ютерні науки".

На заняттях викладачі користуються власним презентаційним матеріалом та демонструють практичну частину на комп'ютері.

До форм семестрового контролю відносяться: контрольні роботи, активність на практичних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань з теорії та практики в області розробки і використання систем обробки та аналізу великих масивів даних. Студенти будуть знати основні підходи до побудови систем аналітики великих даних та основні технології, що застосовуються для зберігання і пошуку в великих даних. Зокрема: Hadoop, HDFS, Spark, Hive, Pig та ін. Будуть вміти застосовувати методи аналізу великих даних, вміти реалізовувати програми для аналітики великих даних з використанням мов Python, Java, Scala.

Дисципліна знайомить з предметною областю великих даних, а також дає чітке розуміння відмінностей BigData від Data Science та Data Analytics.

Архітектура інформаційних систем

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС ,(загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття - 14 год.; самостійна робота - 60 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук, К.В. Салата, старший викладач

АНОТАЦІЯ
Програма курсу „Архітектура інформаційних систем" відповідає навчальному плану підготовки магістрів. Курс передбачає набуття теоретичних і практичних знань, що стосуються архітектури сучасних інформаційних систем
Курс розрахований на студентів І року навчання магістерської програми «Комп'ютерні науки» факультету інформатики напряму підготовки 12– Комп'ютерні науки та інформаційні технології спеціальності 122 Комп'ютерні науки.
The program of the course " Information Systems Architecture " corresponds to the master's training curriculum. The course involves the acquisition of theoretical and practical knowledge related to the architecture of modern information systems
The course is designed for first-year students of the Master's program "Computer Science" of the Faculty of Informatics, training direction 12 - Computer Science and Information Technologies, specialty 122 Computer Science.

Мета й завдання курсу. Вивчення популярних каркасів для опису й проектування архітектури інформаційних систем, формування у студентів необхідної системи знань з принципів побудови сучасних інформаційних систем, їх архітектури, а також формування навичок володіння моделями і засобами розробки архітектури інформаційних систем, формування системи теоретичних і практичних знань з основ створення та функціонування комп'ютерних інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами та бізнес-процесами. Завдання дисципліни - вивчення побудови і функціонування інформаційних технологій та інформаційних систем на підприємствах, нормативної бази, сучасних підходів до їх проектування і впровадження.

Машинне навчання

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), О.П.Ігнатенко, доцент, доктор фіз.мат. наук, Б.В. Іванюк-Скульський, асистент

Метою і завданням навчальної дисципліни "Машинне навчання" є висвітлення основних сучасних методів машинного навчання. Предмет навчальної дисципліни "Машинне навчання" включає основну проблематику застосування класичних методів машинного навчання та найважливіших підходів до розв'язання практичних задач з цієї області. Центральне місце займає висвітлення проблематики і шляхів рішення методів машинного навчання з вчителем та без вчителя. Розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема регресійний аналіз, класифікація, кластерізація, нейронні мережі, дерева рішень та випадкові ліси.
Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних
проектів.

Методологія наукових досліджень в галузі комп'ютерних наук

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 20 год.; семінари - 10 год.; самостійна робота - 60 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук

АНОТАЦІЯ

Програма курсу „Методологія наукових досліджень в галузі комп'ютерних наук " відповідає навчальному плану підготовки магістрів. Курс передбачає набуття теоретичних і практичних знань, що стосуються методології наукових досліджень в галузі комп'ютерних наук.

Курс розрахований на студентів І року навчання магістерської програми «Комп'ютерні науки» факультету інформатики напряму підготовки 12– Комп'ютерні науки та інформаційні технології спеціальності 122 Комп'ютерні науки.

The program of the course "Methodology of scientific research in the field of computer science" corresponds to the master's training curriculum. The course involves the acquisition of theoretical and practical knowledge related to the methodology of scientific research in the field of computer science.

The course is designed for first-year students of the Master's program "Computer Science" of the Faculty of Informatics, training direction 12 - Computer Science and Information Technologies, specialty 122 Computer Science.

Мета й завдання курсу. Знання методології, теорії, технології, методів та організації науково-дослідницької діяльності є базою дляв здобувачів наукових ступенів, тому числі, студентів-магістрів.
Мета викладання дисципліни – ознайомити студентів з процесами наукового дослідження, його структури, а також з абдуктивним (пізнавально-логічним), гіпотезо-дедуктивним і системним методами дослідження.
Завдання вивчення дисципліни – виробити у студентів вміння застосовувати нові методи наукового дослідження об'єктів програмного забезпечення, в основі яких знаходяться ідеї та принципи системного підходу, математичних основ програмування, моделей систем програмного забезпечення, синергетики та герменевтики.
В процесі навчання студенти мусять навчитися кваліфіковано аналізувати наукові статті в галузі, писати наукові статті та звіти.

Проблеми штучного інтелекту

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 28 год.; практичні заняття - 16 год.; самостійна робота - 76 год.), М.М.Глибовець, професор, доктор фіз.мат. наук

АНОТАЦІЯ

Метою і завданням навчальної дисципліни "Проблеми штучного інтелекту" є висвітлення основних сучасних підходів до проектування і програмування інтелектуальних програмних систем, які базуються на знаннях, орієнтовані на розв'язання недостатньо формалізованих задач, та які вимагають постійного розвитку і реорганізації.

Предмет навчальної дисципліни "Проблеми штучного інтелекту" включає основну проблематику застосування класичних методів штучного інтелекту та найважливіших підходів до проектування інтелектуальних систем. Центральне місце займає висвітлення проблематики і шляхів рішення у побудові та використанні інтелектуальних агентів, нейронних мереж, машинного навчання, навчання з підкріпленням, автоматизації обробки природньої мови, нейронних і квантових обчислювачів, Інтернету речей, автоматизації онтологій. Розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема розпізнавання образів, комп'ютерні ігри тощо. Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення вибіркової дисципліни «Проблеми штучного інтелекту» є ознайомлення студентів з основною проблематикою сучасного штучного інтелекту, розуміння ними сучасних підходів щодо створення систем штучного інтелекту та їх використання.

Еволюційне програмування та генетичні алгоритми

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), Н.М.Гулаєва, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Навчальна дисципліна «Еволюційне програмування та генетичні алгоритми» ґрунтується на дисциплінах «Методи проектування алгоритмів», «Алгоритми та структури даних», «Дискретна математика», «Теорія ймовірностей та математична статистика».

Під час вивчення цієї дисципліни студенти набудуть:

I. загальних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК05. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

СК01. Усвідомлення теоретичних засад комп'ютерних наук.
СК02. Здатність формалізувати предметну область певного проєкту у вигляді відповідної інформаційної моделі.
СК03. Здатність використовувати математичні методи для аналізу формалізованих моделей предметної області.
СК06. Здатність застосовувати існуючі і розробляти нові алгоритми розв'язування задач у галузі комп'ютерних наук.
СК07. Здатність розробляти програмне забезпечення відповідно до сформульованих вимог з урахуванням наявних ресурсів та обмежень.

Результатами навчання є:
ПРН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерних наук і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері комп'ютерних наук та на межі галузей знань.
ПРН2. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем комп'ютерних наук, необхідні для проведення досліджень та провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
ПРН3. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
ПРН4. Управляти робочими процесами у сфері інформаційних технологій, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
ПРН7. Розробляти та застосовувати математичні методи для аналізу
інформаційних моделей.
ПРН8. Розробляти математичні моделі та методи аналізу даних (включно з великим).
ПРН9. Розробляти алгоритмічне та програмне забезпечення для аналізу даних (включно з великими).
ПРН10. Проектувати архітектурні рішення інформаційних та комп'ютерних систем різного призначення
ПРН11. Створювати нові алгоритми розв'язування задач у сфері комп'ютерних наук, оцінювати їх ефективність та обмеження на їх застосування.

Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Еволюційне програмування та генетичні алгоритми» є ознайомлення студентів із сучасними дослідженнями, які проводяться на межі математики, інформатики та біології; з можливостями застосування алгоритмів, що діють в живій природі, для вирішення практичних задач; з методами аналізу таких алгоритмів та порівняння з іншими відомими алгоритмами.

Комп'ютерна лінгвістика

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), О.О.Марченко, професор, доктор фіз.мат. наук

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Комп'ютерна лінгвістика» дає знання та навички, необхідні при розробці лінгвістично-інформаційних технологій автоматичного опрацювання тексту; узагальнює досвід розробки лінгвістичних систем від загальнонаукових теоретичних положень до методичних питань шляхом ускладнення лінгвістичних одиниць, що утворюють основи лінгвістичного збереження автоматизованого опрацювання тексту.

The educational discipline "Computer Linguistics" provides knowledge and skills necessary for the development of linguistic and informational technologies for automatic text processing; generalizes the experience of developing linguistic systems from general scientific theoretical provisions to methodological issues by complicating linguistic units that form the basis of linguistic preservation of automated text processing.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою і завданням навчальної дисципліни «Комп'ютерна лінгвістика» є висвітлення основних сучасних підходів до проектування і програмування лінгвістичних програмних систем, які базуються на умінні побудувати лінгвістичний алгоритм мовного явища, а саме — заданні комп'ютеру певних формальних ознак мовних одиниць та їхніх сполук, правил використання одиниць і їхніх комбінацій, чіткої послідовності етапів здійснення аналізу.

Дисципліна «Комп'ютерна лінгвістика» показує, як з підготовленого відповідним чином мовного матеріалу здійснити автоматичний морфологічний, синтаксичний і семантичний аналіз, а згодом розв'язати складні завдання: машинний переклад, інформаційний пошук, реферування, редагування текстів тощо.

Вивчення дисципліни «Комп'ютерна лінгвістика» сприяє формуванню у студентів наступних компетентностей.

Розподілені обчислення

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, кредити ЄКТС , (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття - 14 год.; самостійна робота - 60 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук

АНОТАЦІЯ

Програма курсу „ Розподілені обчислення " відповідає навчальному плану підготовки магістрів. Курс передбачає набуття теоретичних і практичних знань, що стосуються розподілених обчислень.

Курс розрахований на студентів І року навчання магістерської програми «Комп'ютерні науки» факультету інформатики напряму підготовки 12– Комп'ютерні науки та інформаційні технології спеціальності 122 Комп'ютерні науки.

Курс передбачає набуття теоретичних знань і практичних навичок в галузі розподілених обчислень і систем. Розподіленість обчислень передбачає виконання програмних модулів в мережі автономних комп'ютерів в такий спосіб, що користувач сприймає всю систему як єдине ціле. В курсі будуть розглянуті різні аспекти розподілення обчислень: просторовий, темпоральний, функціональний та семантичний, а також моделі та методи, пов'язані з основними елементами розподілення: керування, зв'язок і ресурси. В курсі будуть детально досліджені шляхи досягнення основних цілей розподілених обчислень і систем: зв'язок користувачів з ресурсами, прозорість доступу, відкритість і масштабованість. Курс передбачає вивчення моделей розподілених обчислень, аналіз ефективності розподілених алгоритмів.

The program of the course "Distributed computing" corresponds to the master's program curriculum. The course involves the acquisition of theoretical and practical knowledge related to distributed computing.

The course is designed for first-year students of the Master's program "Computer Science" of the Faculty of Informatics, training direction 12 - Computer Science and Information Technologies, specialty 122 Computer Science.

The course involves the acquisition of theoretical knowledge and practical skills in the field of distributed computing and systems. Distributed computing involves the execution of software modules in a network of autonomous computers in such a way that the user perceives the entire system as a single entity. The course will

cover different aspects of distributed computing: spatial, temporal, functional, and semantic, as well as models and methods related to the main elements of distribution: control, communication, and resources. The course will explore in detail ways to achieve the main goals of distributed computing and systems: connection of users with resources, transparency of access, openness, and scalability. The course involves the study of models of distributed computing, analysis of the effectiveness of distributed algorithms.

Мета й завдання курсу.

Мета викладання дисципліни – ознайомити студентів з різним аспектами розподілених обчислень: просторовим, темпоральним, функціональним та семантичним, а також моделі та методи, пов'язані з основними елементами розподілення: керування, зв'язок і ресурси. В курсі будуть детально досліджені шляхи досягнення основних цілей розподілених обчислень і систем: зв'язок користувачів з ресурсами, прозорість доступу, відкритість і масштабованість. Значну частину курсу складають обчислення на грідах. Курс передбачає вивчення моделей розподілених обчислень, аналіз ефективності розподілених

Завдання вивчення дисципліни – виробити у студентів вміння застосовувати моделі та методи розподілених обчислень в розв'язанні складних наукових і прикладних задач.

В процесі навчання студенти мусять навчитися кваліфіковано аналізувати наукові статті в галузі, а також знання архітектури грід-обчислень.

Математична теорія ігор

2д семестр, 6 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 120 год.; аудиторні години - 44 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 22 год.; самостійна робота - 76 год.), О.П.Ігнатенко, доцент, доктор фіз.мат. наук.

АНОТАЦІЯ

Метою і завданням навчальної дисципліни "Математична теорія ігор" є висвітлення основних моделей і методів теорії ігор та вивчення їх застосування до практичних задач.

Предмет навчальної дисципліни " Математична теорія ігор" включає основну проблематику застосування класичних методів теорії ігор. Центральне місце займає висвітлення проблематики ухвалення рішень в ситуаціях переплетеності стратегічних інтересів гравців. Розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема побудова аукціонів, комп'ютерні ігри, системи електронного голосування.

Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

The aim and objectives of the discipline "Mathematical Game Theory" is to cover the basic models and methods of game theory and study their application to practical problems.

The subject of the discipline "Mathematical Game Theory" includes the main problems of applying classical methods of game theory. The central place is occupied by the coverage of decision-making in situations of intertwined strategic interests of players. Important applications are considered, including the construction of auctions, computer games, electronic voting systems.

The knowledge and practical experience gained in the course of studying the course will significantly expand the opportunities for students in writing graduation projects.

На лекції викладач користується власним презентаційним матеріалом та демонструє практичну частину на комп'ютері з встановленим інтегрованим середовищем розробки.

До форм семестрового контролю відносяться: лабораторні роботи, колоквіум, активність на лабораторних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

Курс "Математична теорія ігор" забезпечує студентів теоретичною базою для вивчення таких нормативних дисциплін, як "Машинне навчання", ", "Інтелектуальні мережі" магістрів та курсу "Проблеми штучного інтелекту" для магістрів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення вибіркової дисципліни «Математична теорія ігор» є ознайомлення студентів з основною проблематикою теорії ігор та методів розв'язання практичних задач ухвалення рішень в складних системах з різними гравцями, які мають (можливо) конфліктуючі цілі.

Розподілені інформаційні системи

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець, доц. О.П. Жежерун

Мета курсу - формування компетентностей та підготовка фахівця, здатного вирішувати складні задачі і практичні проблеми розподілених інформаційних систем та здійснювати професійну діяльність з проектування, реалізації, вибору технологій та адміністрування розподілених систем обробки інформації.

Завданням курсу є розвиток практичних здібностей у проектуванні та розробці розподілених систем на базі "хмарних технологій" та проектування розподілених систем. Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної. Загальнотеоретична частина передбачає засвоєння понять та ідей розподілених операційних систем, концепцій розробки та основних тенденцій їх розвитку. Лекції спрямовані на забезпечення теоретичного підґрунтя курсу, розкриття змісту основних методів побудови, характеристики взаємодії в середині системі, особливості розподіленої роботи з даними. Практична частина передбачає ознайомлення с сучасними розподіленими системами та "хмарними системами" такими як Amazone, Google App Engine, Windows Azure, та ін..

Моделі та алгоритми інформаційного пошуку

2д. семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, професор А.М. Глибовець

Мета курсу - ознайомлення студентів з проблемами класичного інформаційного пошуку в веб, включаючи суміжні задачі класифікації і кластеризації текстів.

Завданням курсу є розгляд та опанування спеціалізованих систем: Apache Lucene, Apache Solr, Apache Nutch, Apache Hadoop.

Практика науково-дослідницька

1,2,2д семестр, 2,3,4 год/тижд., залік, 10 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 300 год.; аудиторні години - 100 год.; практичні заняття -100 год.; самостійна робота - 200 год.), М.М.Глибовець, професор, доктор фіз.мат. наук

АНОТАЦІЯ
Науково-дослідна практика є важливою складовою магістерської програми підготовки студентів у ВНЗ, яка має на меті систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування. Суть даного виду практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, в ознайомленні їх із методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних й спеціалізованих закладах та організаціях, що проводять наукову роботу. Як вид навчальної роботи, науково-дослідна практика спрямована на поглиблення та закріплення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Даний вид практики за своїм змістовим наповненням є однією із форм професійного навчання та становлення студентів як професіоналів-дослідників у царині комп’ютерних наук.

Research practice is an important component of the master's program for preparing students at universities, which aims to systematize, expand and consolidate professional knowledge, form students' initial competence of conducting independent scientific work, research and experimentation. The essence of this type of practice is to attract undergraduate students to independent research work, to familiarize them with the methodology of research work in academic and specialized institutions and organizations conducting scientific work. As a type of educational work, research practice is aimed at deepening and consolidating the skills of independent scientific work, expanding the scientific worldview of students, studying the problems of practice and the ability to connect them with the chosen theoretical direction of research, determine the structure and logic of the future master's work. This type of practice in its content is one of the forms of professional training and the formation of students as professional researchers in the field of computer science.

Мета та цілі курсу
Науково-дослідна практика студентів-магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь до здійснення самостійної науково-дослідної роботи.
Цілі науково-дослідної практики студентів-магістрів полягають у формуванні професійних знань у площині комп’ютерних наук та розвитку цих знань, у закріпленні набутих теоретичних знань із дисциплін

магістерської програми та в оволодінні необхідними професійними компетенціями за обраним напрямом спеціальної підготовки; у зборі фактичного матеріалу для якісної підготовки та виконання магістерського дослідження.

Бази знань

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин - 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття - 14 год.; самостійна робота - 60 год.), Жежерун О.П. канд. фізико-математичних наук, доцент

АНОТАЦІЯ

Метою і завданням навчальної дисципліни "Бази знань" є висвітлення основних сучасних підходів до проектування і програмування інтелектуальних програмних систем, які базуються на знаннях, орієнтовані на зберігання, пошук та генерацію нових знань.

Предмет навчальної дисципліни "Бази знань" розглядає застосування класичних методів штучного інтелекту та найважливіших підходів до проектування моделі знань, яка закладається в основу інтелектуальної системи. Центральне місце займає висвітлення онтологічного підходу, який відтворює людський спосіб формалізації знань про певну предметну область, використовуючи при цьому автоматизацію обробки природньої мови, застосування апарату дескриптивної логіки та логічного виводу. Розглядаються класифікація баз знань, важливі прикладні застосування, зокрема аналіз великих даних, створення рекомендаційних систем тощо.

Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів.

The purpose and task of the educational discipline "Knowledge Bases" is to highlight the main modern approaches to the design and programming of intelligent software systems that are based on knowledge, focused on storage, search and generation of new knowledge.

The subject of the academic discipline "Knowledge Bases" examines the application of classical methods of artificial intelligence and the most important approaches to the design of a knowledge model, which is the basis of an intelligent system. The central place is covered by the ontological approach, which reproduces the human way of formalizing knowledge about a certain subject area, using at the same time the automation of natural language processing, the use of the apparatus of descriptive logic and logical inference. The classification of knowledge bases, important applied applications, in particular the analysis of big data, the creation of recommender systems, etc., are considered.

The knowledge and practical experience that will be gained in the process of studying the course will significantly expand the possibilities of students when writing diploma projects.

На лекції викладач користується власним презентаційним матеріалом та демонструє практичну частину на комп'ютері з встановленим інтегрованим середовищем розробки.

До форм семестрового контролю відносяться: лабораторні роботи, активність на лабораторних заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

Теоретичною базою для вивчення курсу "Бази знань" є наступні нормативні дисципліни для магістрів: "Проблеми штучного інтелекту", "Аналіз великих даних", "Машинне навчання".

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення нормативної дисципліни «Бази знань» є ознайомлення студентів з основною проблематикою сучасного штучного інтелекту, розуміння ними сучасних підходів щодо представлення знань та їх використання.

Теоретичні та прикладні аспекти онтологій

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, доцент О.П. Жежерун

Мета курсу - вивчення ролі знань, особливостей їх отримання, представлення, подання при різних підходах у створенні систем штучного інтелекту. Розглядаються особливості використання онтологій при побудови баз знань різного рівня. Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при написанні дипломних проектів

Завданням курсу є онтології, які є частиною технології "Семантичний веб", яка знаменує перехід від автоматизованої обробки даних до автоматизованої обробки знань. Онтологія представляє собою

формальну схему, яка є відображенням концептуальної схеми певної предметної області. Теоретичною базою, яка використовується для представлення онтологій та виконання логічних виводів, є аппарат дескриптивних логік, який висвітлюється в даному курсі разом з основними засадами побудови баз занань. Розглядаються конкретні стандартизовані формати представлення онтологій (RDF, RDFS, OWL), та мова запитів SPARQL. Також розглядаються засоби редагування, основна увага приділяється редактору PROT?G?. Курс ілюструється існуючими онтологічними базами знань, в процесі лабораторних робіт студенти створюють власні бази знань. Розглядаються відкриті проблеми подальшого розвитку даного теоретичного напрямку.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Чистий код та чиста архітектура

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття - 10 год.; самостійна робота - 60 год.), С.О.Борозений ,старший викладач.

Курс охоплює окремі аспекти написання "чистого коду". Зокрема розглядається концепція чистого коду та чому це важливо для успіху будь-якого програмного проекту.

Такоє в курсі розглядаються докладні приклади чистого коду, що охоплюють такі теми, як іменування, функції, об’єкти та структури даних.

Крім того частина курсу присвячена процесу написання чистого коду, а також зокрема тестуванню, рефакторингу та співпраці в команді

Мультиагентні системи

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години - 42 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 78 год.), С.С.Гороховський, доцент, кандидат фіз.мат. наук

Нейронні мережі

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години - 42 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 20 год.; самостійна робота - 78 год.),К.В. Кундік , асистент

Навчальна дисципліна включає основні розділи і поняття нейронних мереж, зокрема глибинне навчання. В курсі значна увага приділяється правильній побудові процесу навчання моделей нейронних мереж та коректному аналізу їх продуктивності. Детально розглядаються основні методи нейронних мереж такі як побудови графу операторів, оптимізації, зворотнє поширення помилки, тощо. Центральне місце посідає розробка глибших моделей та моделей інших типів як рекурентна нейронна мережа для вирішення задач комп’ютерного зору. Усі підходи, методи, алгоритми уточнюються розглядом типових прикладів та їх програмуванню за використанням новітнього фреймворку pyTorch.Процес вивчення курсу дозволить студентам отримати знання та практичний досвід, необхідний для написання наукових робіт та дипломних проектів у сфері нейронних мереж та машинного навчання.

Обчислювальне суспільствознавство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 14 год.; практичні заняття - 16 год.; самостійна робота - 60 год.),А.В.Курочкін , асистент

Computational Social Science - Обчислювальне сіспільствознавство

Computational social science refers to the academic sub-disciplines concerned with computational approaches to the social sciences. It investigates social and behavioral dynamics through social simulation, (social) network analysis, and social media analysis.

During this course, you'll learn what CSS is, how to get data, and how crowdsourcing works. You'll learn how to model disease dynamics (COVID spreading, for example) and network processes, some basics of statistics in social science, and how to build human-oriented experiments.

The course requires time and involvement from the student's side, and this is the price for the unique knowledge you'll get.

In the final project, you will analyze human behavior where the central subject of the research will be You.

Дані та суспільство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 зал. б., (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години - 30 год.; лекції – 22 год.; практичні заняття - 8 год.; самостійна робота - 60 год.),М.С.Крючок , асистент

Інформаційні технології швидко розвиваються та змінюють життя людей. Велику роль у цьому процесі відіграють працівники ІТ-сфери, які зокрема створюють та обслуговують інноваційні продукти. В рамках курсу разом зі студентами ми спробуємо зрозуміти які технології становлять загрози та які, яка роль технологічних компаній та працівників ІТ-сфери, яке місце займає мораль та етика у сучасному глобальному технологічному світі. Метою курсу є ознайомити студентів з різними соціальними аспектами та наслідками роботи технологічних компаній, які ми вже спостерігаємо та обміркувати, які виклики можуть стояти перед суспільством та індивідом, як на локальному та і на глобальному рівнях. Курс розглядає як сучасні технології та дані (в тому числі big data) впливають на повсякденне життя з перспективи соціальних наук. Курс не вимагає додаткової підготовки, буде корисний всім, хто цікавиться інформаційними технологіями для розуміння зв'язків між технологіями та їх впливом на суспільство.

Методика викладання інформатики у вищій школі

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години - 36 год.; лекції – 12 год.; практичні заняття - 12 год.; семінари – 12 год., самостійна робота - 84 год.)*М. М. Глибовець, професор, доктор фізико-математичних наук*

Фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" призначаються для науково-дослідної, науково-педагогічної й інноваційної діяльності. Стаття 48 Закону України "Про вищу освіту" визначає, що посади педагогічних і науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи з повною вищою освітою, які пройшли спеціальну педагогічну підготовку. Далі зазначається що на посади науково-педагогічних працівників вибираються по конкурсу, як правило, особи, які мають наукові ступені або вчені звання, а також випускники магістратури й аспірантури. Виходячи з цього, у програму магістерської підготовки включена ця дисципліна. Дисципліна має за мету підготовку магістрантів до майбутньої педагогічної діяльності в вищих навчальних закладах різного рівня на посадах асистентів, викладачів та старших викладачів.

Комп`ютерна алгебра

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, професор Г.І. Малашонок

Мета курсу - практикуватися в застосуванні вивчених алгоритмів до загальних завдань факторизації поліномів в Z[x].

Курс заснований на хмарній системі комп'ютерної алгебри MathPartner. Лекційні матеріали розроблені на мові mathpar і припускають використання сервісу mathpar.ukma.edu.ua. Наводиться новий доказ алгоритму Берлекампа, Всі алгоритми супроводжуються прикладами в мові mathpar.

124 СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуарна математика

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Завдання курсу – ознайомити студентів із основними принципами побудови сучасних аналітичних моделей страхової діяльності, елементами теорії ризику, моделями страхування життя та майна, перестрахування; дати практичні навички ведення основних страхових розрахунків. Теми дисципліни: Історичний розвиток актуарної математики. Предмет, завдання та методи сучасної актуарної математики. Страхування життя. Ануїтети. Таблиці тривалості життя. Моделі короткострокового та довгострокового страхування життя. довічні ануїтети. Нетопремії. Пенсійне страхування. Страхування майна. Класифікація моделей і форм страхування майна.

Системи та методи штучного інтелекту

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, О. П. Жежерун, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета курсу – вивчення архітектури сучасних інтелектуальних систем, в першу чергу як розширення мережі Інтернет у вигляді семантичного WEB, та методології представлення інформації в сучасних базах знань. вивчаються експертні системи та корпоративні бази знань. розглядаються мови RDF, OWL та система PROTÉGÉ.

Вивчаються математичні основи класичних систем штучного інтелекту, орієнтованих на логічний вивід у численні предикатів першого порядку. розглядаються математичні моделі, побудовані на основі ламбда-числення Черча для виводу в численнях другого порядку.

Розглядаються підходи до побудови сучасних інформаційних систем, методи пошуку інформації, організації захисту інформації.

Теорія прийняття рішень та керування-2

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається аналіз і синтез лінійних оптимальних систем керування: проектування детермінованих і стохастичних регуляторів; оптимальна оцінка стану, чутливості й оптимальності системи; керування дискретними системами.

Системи прийняття рішень

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчаються ситуації прийняття рішень (пареметричні і непареметричні). Невизначеність в Зр. Байєсівська модель Зр. Байєсівські рішення і байєсівський ризик. Задачі статистичних рішень. вирішуюча функція. Екстенсивний і нормальний методи розв’язку Зр. динаміка в багатокрокових задачах рішення. Послідовна процедура прийняття рішень. Задачі вибору.

Статистичний аналіз та прогнозування

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Горбачук, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Дисципліна охоплює основні методи математичної статистики для обробки статистичних даних, які отримані при дослідженні й під час вивчення різних процесів та явищ. розглядаються статистичні методи дослідження часових рядів, лог-лінійний аналіз, багатомірне шкалювання та ін.

Науково-дослідний семінар

3, 4 семестри, 2 год/тижд., заліки, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Завданням проведення семінару є самостійний пошук та аналіз наукових робіт із різних галузей комп’ютерних наук та прикладної математики (відповідно до тематики ма΄істерських робіт студентів), а також підготовка і виступ із доповідями на основі опрацьованого матеріалу.

Фінансова математика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

вивчення задач досліджування фінансових структур і технологій, найбільш раціонального використання фінансових ресурсів з урахуванням факторів часу, ризику та характеру економіко-фінансового довкілля, зазвичай випадкового. вимагає знань з курсів математичного аналізу, диференціальних рівнянь, теорії ймовірностей та математичної статистики.

Прийняття рішень за умов невизначеності

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Побудова і використання функції корисності в задачах прийняття рішень. Узагальнення на нестохастичну випадковість.

Інформаційні системи та структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. О. Сидоренко, кандидат технічних наук, старший викладач

Структуру інформаційної системи складає сукупність окремих її частин – підсистем. Підсистема – це частина системи, яка виділена за певною ознакою. Тому структура будь-якої інформаційної системи може бути представлена як сукупність підсистем, що забезпечують інформаційне, технічне, математичне, програмне, організаційне і правове забезпечення. У курсі аналізується реалізація цих підсистем.

Основи системного аналізу об’єктів і процесів комп’ютеризації

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розкрито теоретичні основи проектування ІС з погляду моделей їхнього життєвого циклу. особливу увагу приділено основам програмної інженерії. розглянуті чинні стандарти в цій галузі, а також особливості різних моделей життєвого циклу програмного забезпечення: від класичної каскадної моделі до моделей, які підтримують Agile-технології. докладно висвітлено технологію канонічного проектування. Проаналізовано сучасні підходи до проектування. висвітлено особливості організації та управління проектами.

Програмне забезпечення інтелектуальних систем

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 крелитів, Н. М. Гулаєва, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення з широким діапазоном методів і технологій «слабкого» штучного інтелекту. Під час навчання студенти отримають теоретичні знання та практичні навички в побудові алгоритмів штучного інтелекту, включення яких в існуюче програмне забезпечення робить його більш «розумним» та дає змогу гнучко налаштовувати під вимоги та звички користувача.

Курсова робота

2д семестр, 0 год/тижд., захист, 3 кредити, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у вдосконаленні навичок самостійної роботи з науковою літературою, розвитку уміння аналізувати і структурувати матеріал, а також узагальнювати отримані результати і знаходити нові підходи до розв’язку нестандартних задач.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вибрані розділи дискретної математики

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс складається з двох частин. У першій частині розглядаються різні застосування теорії графів до задач дискретної оптимізації та вивчаються алгоритми їх розв’язання, що найбільш часто застосовуються в програмуванні. У другій частині розглядаються питання, пов’язані з ефективним обчисленням арифметичних операцій із великими числами.

Методи нелінійної оптимізації

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Нелінійне програмування (постановки задач, геометрична інтерпретація, елементи опуклого аналізу, субградієнт). Методи одновимірної оптимізації (дихотомії, золотого перерізу, Фібоначчі, випадкового пошуку). Класичні методи оптимізації. опукле програмування. Градієнтні методи. Методи можливих напрямків.

Моделювання складних систем

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

У курсі вивчаються основи статистичного підходу до моделювання та прогнозування поведінки складних систем із внутрішньою структурою. досліджуються властивості динамічних систем конфлікту зі скінченною кількістю спірних об'єктів. вивчається спектральний аналіз у термінах ймовірнісних мір, що задають розподіли присутності опонентів у просторі спільного існування. Будуються комп'ютерні моделі складних систем: «вогонь–вода», «Природна тріада», «Поширення інфекції в біологічному середовищі», «Міграція ресурсів», «Модель успішного кредитування» тощо.

Комп'ютерна алгебра

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Системи автоматизації аналітичних перетворень. розглядаються принципи роботи аналітичних систем DERIVE, MathCAD, Mathematics, Reduce GAP. вивчаються алгоритми комп'ютерної алгебри, які є базою для створення систем аналітичних перетворень.

Методи сучасної криптографії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з погляду математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності, недоторканності і таємниці повідомлення в таких системах.

Декларативне програмування та розробки баз знань

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. І. Ільїн, старший викладач

Викладаються теоретичні та прикладні основи розробки баз знань (БЗ) за допомогою нової технології подання та обробки знань – СЛМ-технології. вивчається нова модель подання знань – логіко-обчислювальна семантична мережа (ЛоС-мережа), що дає змогу подавати як чіткі, так і нечіткі знання. вивчається метод прямого виводу на ЛоС-мережі. викладаються питання статичної верифікації та емпіричного тестування знань, поданих у ЛоС-мережі. Надаються приклади застосування СЛМ-технології для створення БЗ у різних предметних сферах.

Теорія оптимального керування

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається формалізація та основні принципи оптимізаційних задач. розглядаються цілі та критерії для моделей, що є не повністю сформованими. вивчаються оцінки ефективності за умови наявності чинників, що не контролюються, за умови невизначеності критерію цілі. дається об´рунтування оптимальних стратегій та застосування їх в економічних задачах.

Стохастична оптимізація

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Постановка задачі стохастичного програмування. Стохастична транспортна задача, задача фільтрації та прогнозу, стохастичне керування, ідентифікація, перспективне планування. Задачі з імовірнісними обмеженнями, умови опуклості детермінованого еквівалента. одноетапні стохастичні задачі з лінійними вирішувальними правилами. Стохастичні аналоги задач лінійного програмування з двосторонніми обмеженнями, ітеративні методи їх розв'язання. Ігрова постановка задач стохастичного програмування. вирішувальні розподіли і правила. Стохастичне цілочислове програмування. двоетапна задача стохастичного програмування: метод узагальнених стохастичних градієнтів, метод Келлі, наближені методи. Багатоетапні задачі стохастичного програмування. Лексикографічна оптимізація.

Теорія адаптивного керування

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Задачі і методи синтезу систем адаптивного керування. цільові умови в моделях адаптивного керування. Алгоритми адаптивного керування. Системи з алгоритмами прямого адаптивного керування. Системи ідентифікаційного типу. Етапи синтезу адаптивних систем. Методи синтезу основного контуру. Системи автоматичного регулювання з пасивною адаптацією. Системи з великим контурним посиленням. Система стабілізації з моделлю. Система стабілізації з опосередкованим виміром збурень. Синтез дискретних адаптивних систем керування. Адаптивні нейромережеві системи керування.

АТЕСТА Ц ІЯ

Маґістерська робота

4д семестр, захист, 20 кредитів, викладачі факультету інформатики

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану, який дає змогу перевірити рівень підготовки ма´істра з певної спеціальності. Під час написання і захисту ма´істерської роботи студент повинен проявити здатність до самостійного наукового пошуку, аналізу наукової літератури, застосування теоретичних знань для вирішення конкретних наукових завдань і практичних задач.

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВНИЧИХ НАУК

081 ПРАВО

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПРАВО

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Процес і процедури вироблення політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Тертичка В. В., доктор наук з державного управління, професор

У курсі висвітлюються логіка підготовки та аспекти рішень у державній політиці, яким слід приділяти увагу її розробникам. Спеціальна увага приділятиметься ознайомленню з практичними методами аналізу державної політики.

Метою курсу є набуття слухачами знань про головні етапи та базові принципи розробки, аналізу та обґрунтування проектів рішень у сфері державної політики, моніторингу її виконання та оцінки тих впливів, які вона здійснює. Особливий акцент зроблено на необхідності виявлення, аналізу та врахування позицій заінтересованих сторін в процесі розробки та оцінки реалізації рішень у державній політиці як головній особливості демократичного врядування.

Європейський Союз та євроінтеграція України

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Петров Р. А., доктор юридичних наук, професор

Вивчення функціонування Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ), розмежування компетенції ЄС та РЄ, перспектив інтеграції України до ЄС. Особлива увага до правових аспектів Угоди про асоціацію між ЄС та Україною та запровадження Україною європейських стандартів публічного адміністрування.

Суспільне врядування і політичні процеси

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. Рябцев, доктор політичних наук, професор

Завданням курсу є опанування слухачами на конкретних прикладах із світової практики основних понять та методів, що дають змогу аналізувати суспільне врядування і політичний процес, а також застосовувати міжнародний досвід до сучасної української ситуації. Курс спрямований на розвиток аналітичних навичок та виходить із припущення про наявність у слухачів базових знань щодо основних компонентів політичного процесу. Навчальна дисципліна «Суспільне урядування і політичні процеси» є необхідною для формування у майбутніх фахівців із публічного управління та адміністрування знань, когнітивних умінь і навичок, необхідних для роботи передовсім на посадах керівників середньої та вищої ланки в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, громадських і політичних організаціях.

Запобігання корупції у врядуванні та управлінні

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Хавронюк М. І., доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та

правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Історія Української держави

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Гирич І. Б., кандидат історичних наук, ст. викл.

Історія становлення української державності на українських землях від найдавніших часів до сьогодення у сконцентрованому вигляді. Ознайомлення з усіма формами української державності перших держав доісторичного часу або античності, княжої доби історії України – Київської держави X–XII ст. та її продовження Галицько-Волинської держави XII–XIV ст., литовсько-польської доби середньовічної України, Козацької держави XVII–XVIII ст., державницьких змагань українців Нового часу історії України XIX – початку XX ст., періоду Української революції 1917–1921 років, національно-визвольної боротьби від часів закінчення Української революції до падіння радянської тоталітарної системи наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років.

Ознайомлення з історіографією проблеми, провідними дослідниками цього питання. Показ історії української державності через історію національної суспільно-політичної думки та її провідних представників.

Філософія демократичного врядування

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Розумний М. М., доктор політичних наук, доцент

Курс «Філософія демократичного врядування» включає вивчення теоретико-концептуальних засад політичної та управлінської діяльності в умовах демократії. Учбова дисципліна «Філософія демократичного врядування» має на меті опанування знаннями про природу демократичного урядування, принципи і механізми функціонування політичної та адміністративної систем.

Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики демократичного урядування на основі ґрунтовних теоретичних знань та засвоєння прогресивного досвіду розвинутих країн. У процесі вивчення дисципліни «Філософія демократичного врядування» студенти отримують знання про ідейно-світоглядне, інституційне, нормативне, культурне підґрунтя демократичного урядування, ознайомлюються зі світовим досвідом утвердження демократії та вдосконалення її інструментів управління, а також досліджують проблеми демократичного транзиту України.

Конституція та інституційна організація держави та суспільства

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Коліушко І. Б., ст. викл.

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів будови та функціонування суспільства, держави та системи органів виконавчої влади. Актуальність цього навчального курсу обумовлена необхідністю узагальнення та закріплення знань слухачів з проблематики суспільного устрою, організації держави та її інституційної будови. Він розроблений для підготовки фахівців з публічного адміністрування як потенційних безпосередніх учасників або дослідників процесів взаємодії суспільство-держава. Курс охоплює ключову проблематику – від підходів до розуміння суспільства та форм самоорганізації громадян до поняття політичної системи та устрою систем державних органів усіх гілок влади.

Економічний аналіз політики і врядування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Кілієвич О., доктор економічних наук, доцент

Вивчення ключових понять та концепцій макроекономічної теорії, які необхідні для розуміння механізмів та особливостей функціонування національної економічної системи в цілому та її основних

складових. Опанування головних методів та технік економічного аналізу політик і врядування. Виклад матеріалу побудовано таким чином, щоб максимально можливою мірою пов'язати теоретичні знання з практикою розробки та реалізації економічної політики держави у відповідних сферах.

Нормотворчість та правозастосування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Заєць А. П., доктор юридичних наук, професор

Дисципліна спрямована на набуття практичних навичок укладання текстів проектів нормативно-правових актів, правильного тлумачення і застосування норм права. Такі навички є необхідними для здійснення повсякденної професійної діяльності фахівців у сфері права та публічного адміністрування.

Завданням курсу є ознайомити слухачів із природою та принципами процесу законотворення, поняттям та ознаками якісного закону; системою та ієрархією нормативно-правових актів; основними вимогами до процесу підготовки та структури нормативно-правових актів, вимогами до техніки нормопроектування та українською правничою термінологією, основними способами тлумачення нормативно-правових актів. Слухачі також мають оволодіти практичними навичками укладання текстів проектів нормативно-правових актів та тлумачення юридичних норм.

Верховенство права та публічне адміністрування

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити, Венгер В. М., кандидат юридичних наук, доцент

Курс «Верховенство права та публічне адміністрування» є необхідним для формування у майбутніх магістрів сучасного правового мислення, що базується на європейських цінностях, які ґрунтуються на визнанні і беззастережному сприйнятті найвищої цінності людини, її невідчужуваних прав і свобод, зв'язаність якими всіх гілок влади є безпосереднім проявом реалізації принципу верховенства права.

Курс дає змогу зрозуміти місце верховенства права в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових та службових осіб, його роль в забезпеченні прав і свобод людини, зокрема мешканців територіальних громад, в сфері надання органами місцевого самоврядування публічних послуг;

Методологія наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Яковлєв М. В., кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу «Методологія наукових досліджень» є ознайомлення слухачів із засадами проведення наукового дослідження від вибору проблематики та постановки дослідницького питання до оформлення дослідження у вигляді наукової праці. Прослухавши курс, слухачі матимуть знання про теоретичні засади наукових досліджень, основні етапи їх проведення, про головні дослідницькі методи суспільних наук та особливості їх використання, про принципи та правила оформлення наукових результатів і т. д. Набуті знання дозволять слухачам покращити якість своїх наукових робіт як під час навчання на магістерській програмі, так і після неї.

Правові й організаційні основи державної служби HR

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Тимощук В. П., кандидат юридичних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів знань про управління, як функцію держави з притаманними їй адміністративною системою органів, що покликана реалізовувати цілі та завдання державного управління за умов ринкових трансформацій; формувати теоретичні знання та практичні навички з питань організації діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування; сформувати систему знань і розвинути здібності, що дасть менеджерам змогу в ході управління організаціями провадити управлінську, організаційну, методичну, діагностичну, інноваційну діяльність, спрямовану на розвиток і ефективне використання їхнього кадрового потенціалу.

Інформація, електронне урядування, сервісна держава

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Курс присвячений теоретичним та практичним питанням щодо значення та цінності права на доступ до публічної інформації; поясненню правових підстав обмеження доступу до публічної інформації, зокрема питанню застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»); способам доступу до публічної інформації. Важливою частиною курсу є також питання, присвячені електронному урядуванню та демократії. Зокрема, сутність е-урядування, розмежування понять «електронна демократія» та «електронне урядування», механізми реалізації електронного урядування та найкращі іноземні практики їх використання; впровадження інструментів е-участі на загальнонаціональному та місцевому рівнях. Також в рамках курсу розкривається поняття «сервісна держава» та перспективи її впровадження в Україні.

Стандарти відносин інституцій з приватними особами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Тимощук В. П., кандидат юридичних наук, доцент

Ця навчальна дисципліна є базовою для розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб'єктами господарювання. В рамках курсу будуть розкриті питання особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, оптимальних форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження.

Стратегічне управління й лідерство на національному, регіональному й місцевому рівні

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Тертичка В. В., доктор наук з державного управління, професор.

Метою курсу є: ознайомлення з теоріями і методами управління змінами в організації; засвоєння базових понять з управління змінами та стратегій; розуміння особливостей стратегічного мислення, знання, спільноти, ментальності; ознайомлення із стратегічним підходом до управління; засвоєння базових понять зі стратегічного і державного управління; ознайомлення із системою стратегічного управління в Україні; про технології і процес стратегічного управління і планування; ознайомлення з особливостями процесуальних фаз і етапів розробки стратегічного плану; засвоєння базових понять щодо ролі зовнішнього і внутрішнього середовища, стейкхолдерів та інших учасників стратегічного управління і планування; розуміння особливостей PEST і SWOT-аналізу як базових інструментів стратегічного управління.

Курс створений для підготовки фахівців із публічного адміністрування як стратегічних архітекторів, які мають розуміти розуміти: зміст технології стратегічного управління і планування; сутність змісту процесу стратегічного управління і планування. Володіти навичками у загальному вигляді здійснювати PEST-аналіз і SWOT-аналіз, методологією правильно здійснювати аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. Курс покликаний розвинути спроможності фахівців із публічного адміністрування до сприйняття та розвитку організацій як цілого, призначенням якого є створення цінності для суб'єктів публічного адміністрування.

Фінанси та бюджетний процес

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є ознайомлення слухачів із правовою категорією «публічні фінанси», системою публічних фінансів в Україні та особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів, а також оволодіння навичками застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Завданням курсу є ознайомлення слухачів із: 1) становленням поняття та системи публічних фінансів в Україні; 2) поняттям та видами публічних фондів та публічних видатків в Україні; 3) особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів. Курс також допомагає слухачам оволодіти практичними навичками правового супроводу процесу формування, розподілу (перерозподілу), управління та використання публічних фондів коштів та застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ

Корпоративне право: поглиблений практичний курс

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Абрамов.Я.В.- старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти в рівні мірі, досліджують практику застосування корпоративного законодавства України (законодавства про господарські товариства) та розглядають теоретичні проблем корпоративного права, поглиблюючи свої знання корпоративного права, отримані в межах курсу «Корпоративного права», а також отримують знання з теоретичних основ сучасного корпоративного права, в тому числі, у порівняльно-правовому аспекті. Лекційний курс ознайомлює студентів із питаннями функціонування двох основних організаційно-правових форм господарських товариств: товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерного товариства з моменту їх утворення і до моменту припинення, а також досліджує весь спектр відносин, інструментів і операцій, що мають місце протягом діяльності господарських товариств як корпоративних суб'єктів, з позиції корпоративних відносин та корпоративного управління. Практичні заняття передбачають розгляд практичних кейсів з метою застосування студентами здобутих знань для розв'язання проблемних ситуацій, котрі виникають при реалізації корпоративних відносин, а групові практичні завдання спрямовані на вироблення студентами позиції при вирішенні потенційного корпоративного конфлікту. Також передбачене виконання творчої письмової роботи на одну з тем, що спрямовані на поглиблене вивчення студентом матеріалу курсу.

Право інтелектуальної власності

1 семестр, 3 год/тижд., іспит, 4 кредити ECTS.
І.І. Новосельцев, кандидат юридичних наук, доктор права (Франція), патентний повірений України, адвокат. Старший викладач

Предметом курсу є інтелектуальна власність як інститут цивільного права та її значення в сучасному суспільстві, інтелектуальна власність тісно пов'язана як із блоком правових дисциплін, таких як патентне право, авторське право і суміжні права, захист права інтелектуальної власності, так із блоком економічних дисциплін, серед яких: економіка інтелектуальної власності, оцінка інтелектуальної власності, маркетинг інтелектуальної власності тощо. Мета викладання дисципліни – ознайомити слухачів з основними поняттями інтелектуальної власності, з'ясувати роль інтелектуальної власності в економічному розвитку держави, проаналізувати проблеми, пов'язані з охороною і захистом промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки), авторського права і суміжних прав (твори науки, літератури, мистецтва, програмне забезпечення ЕОМ, аудіо-та відеозаписи та ін.). Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань з написання заявок, оформлення документів на об'єкти права інтелектуальної власності як українською, так і англійською мовами підготовка і написання доповідей з основних юридичних справ (казусів) або на наріжні теми, які хвилюють професійну спільноту.

Цивільне право: поглиблений практичний курс.

1 семестр, 3 год/тижд., іспит, 4 кредити ECTS.
Федорчук Д.Е., кандидат юридичних наук, доцент.

Курс «Цивільне право: поглиблений практичний курс», що пропонується для магістерської програми, передбачає поглиблене вивчення студентами деяких основних проблем цивільного права, пов'язаних із застосуванням норм Цивільного кодексу України та іншого законодавства, а також аналіз наявної судової

практики застосування відповідних законодавчих норм. Даний курс не має на меті повторення курсу цивільного права (загальної та особливої частин), вже пройденого студентами, але покликаний зосередити увагу на найбільш актуальних питаннях, які виникають при регулюванні приватно-правових відносин, що часто не мають на разі визначеного та сформульованого рішення, але становлять наявну правову проблему.

Метою курсу є набуття студентами базових знань та розуміння відмінностей між суміжними правовими інститутами, а також розвинення здатності критичного аналізу чинного законодавства та правозастосовної практики. Опанування цього курсу студентами надасть їм змогу вирішувати складні питання, що виникають при застосуванні цивільного права.

Цивільне право і правова політика: практичний курс.

1 семестр, 2 год/тижд, залік, 3 кредити ЄКТС.
Л.А. Музика, доктор юридичних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють знання з цивільного права, а саме: основоположні засади, доктрини та інститути національного цивільного права, основні інститути цивільного права тощо. Все це здійснюється крізь призму практики застосування житлового законодавства, із врахуванням міжгалузевих зв'язків у праві та новопосталих проблем через збройну агресію російської федерації щодо України. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування цивільного права на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, теоретичними та практичними проблемами, актуальною судовою практикою.

Метою навчальної дисципліни «Цивільне право і правова політика: практичний курс» є підготовка магістрів зі спеціальності «Право» для роботи у практичній сфері. Із цієї точки зору майбутній магістр на базі вже набутих знань на бакалавраті повинен вдосконалити свої юридичні навички і поглибити практичні знання з Цивільного права України, які дозволять знаходити або формувати власні обґрунтовані правові позиції для розв'язання практичних проблем. Окрім наведеного, викладання дисципліни передбачає формування навичок самостійної роботи з нормативним, емпіричним та теоретичним матеріалом як необхідних передумов професійної діяльності правника.

Серед методів викладання заплановано: метод юридичних кейсів, застосування елементів проблемного навчання, дискусії, дебати, метод SWOT-аналізу, еталонні тести «Rule of Law Checklist» та ін. Практичні заняття передбачають навчання студентів логічно та критично аналізувати законодавство, документи та правовідносини, пов'язані з необхідністю застосування знань теорії та цивільного законодавства; здійснювати узагальнення судової практики на підставі інформації з Єдиного державного реєстру судових рішень, а також застосовувати практику ЄСПЛ. Практичні заняття також передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня знань юридичної термінології у сфері цивільного права, цивільного законодавства та вирішення юридичних кейсів, а також складання тестів з метою оцінки отриманих знань тощо.

Інформаційне право

2 семестр,3 год/тижд., іспит, 4 кредити ЄКТС.
Смирнова Т.С., кандидат юридичних наук, доцент

Курс складається з шести модулів: теоретичні засади інформаційного права (інформація як об'єкт правового регулювання, правові режими інформації, поняття і ознаки інформаційного суспільства), інформаційна права і свободи, правові засади діяльності медіа (поняття, правова природа та види медіа, правове регулювання функціонування аудіовізуальних, друкованих та онлайн-медіа), правове регулювання поширення окремих видів інформації (проблемні аспекти правового регулювання поширення інформації, правове регулювання обігу публічної інформації, персональних даних, правове регулювання розповсюдження реклами, передвиборної агітації), договірне інформаційне право (правова підтримка виробництва аудіовізуального продукту, контракти у сфері використання інформаційних технологій) та інформаційне право в цифровому середовищі (проблеми захисту інтелектуальної власності в умовах сучасного розвитку інформаційних технологій, доменні імена і доменні спори, правове регулювання електронної комерції, блокчейн і криптовалюти).

Медіація та інші альтернативні способи вирішення спорів

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
старший викладач, Д. Проценко.

Навчальна дисципліна має на меті допомогти студентам під новим кутом зору подивитись загалом на методи врегулювання спорів, як традиційні, так і альтернативні, познайомити глибше із необхідними основами конфліктології, які слід знати та враховувати правникам, що переважно працюють із спорами, в роботі з приватними клієнтами, а також для дизайнування локальних та державних систем врегулювання спорів. За результатами навчання студенти орієнтуватимуться у системі засобів альтернативного (позасудового) вирішення спорів, перевагах окремих видів АВС, їх відмінних рис, можливостях застосування. В межах курсу здійснюється огляд передових світових практик застосування засобів АВС та їх регулювання, а також огляд практики та перспектив застосування засобів АВС в рамках правового поля України. Студентам буде запропоновано до вивчення міжнародні договори, рекомендації Комітету міністрів Ради Європи, Директиви ЄС, що регулюють застосування тих чи інших методів АВС. При виконанні практичних завдань студенти будуть аналізувати різні механізми АВС на рівні алгоритмів їх застосування у відповідності до конкретних потреб конкретних груп зацікавлених осіб у певних видах спорів, наприклад: споживчих, фіскальних, сімейних, корпоративних тощо - з метою їх впровадження для врегулювання різних видів спорів в Україні.

Право промислової власності

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
І.І. Новосельцев, кандидат юридичних наук, доктор права (Франція), патентний повірений України, адвокат. Старший викладач

Право промислової власності - результати інтелектуальної діяльності, придатні для промислового використання

Курс спрямований на здобуття студентами практичних навичок з оформлення прав на такі об'єкти промислової власності як-то : торговельні марки (оформлення і набуття прав, подання відповіді на офіційне попереднє заперечення проти реєстрації знаку, заперечення проти реєстрації схожої торговельної марки) , промисловий зразок , винахід і корисна модель, ноу-хау і оформленн договорів на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Правове регулювання операцій з нерухомістю

2 семестр, 3 год/тижд, залік,, 3.5 кредити ЄКТС.
Бондарєв Т.Б. – старший аикладач

Курс «Правове регулювання операцій з нерухомістю» базується на поглибленому та комплексному вивченні нерухомості, як окремої категорії майна. Вказаний курс має певну специфіку: з одного боку, ця дисципліна має дати студентам чітке загальне уявлення про регулювання операцій з нерухомістю, особливості земельних та орендних правовідносин, підстави набуття та припинення прав на нерухомість, а з іншого боку, повинно послужити базою для вирішення конкретних практичних проблем.
Така специфіка навчальної дисципліни відображається також на стилі проведення семінарських занять зі студентами, які, як правило складаються з різних елементів: індивідуальних та групових завдань, підготовка та демонстрація результатів досліджень, опрацювання контрольних питань тощо.

Європейське трудове право (англ. мовою)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
І. І. Яцкевич, кандидат юридичних наук, доцент

Упродовж курсу студенти опановують основні положення європейського трудового права, яке викладається з позицій розуміння трудових прав як прав людини. Особливістю цього курсу є те, що він поєднує положення трудового права ЄС та Ради Європи, практику Суду ЄС та ЄСПЛ, судову (Суд ЄС, ЄСПЛ) та квазі-судову практику Європейського комітету з соціальних прав. Важливою складовою курсу є аналіз та порівняння положень європейського трудового права та національного трудового права України. У викладанні використовуються ресурси освітньої платформи Ради Європи HELP (Human Rights Education for Legal Professionals), а основним джерелом права є Європейська соціальна хартія. Успішне опанування матеріалів курсу передбачає не лише знання відповідних положень європейського трудового права, а й

уміння застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, здатність формувати обґрунтовані правові висновки щодо захисту трудових прав працівників з урахуванням положень Європейської соціальної хартії, Європейської конвенції з прав людини, практики ЄСПЛ та ЄКПЛ, виявляти випадки порушення вимог верховенства права та невідповідності національного трудового законодавства положенням директив ЄС у сфері трудового права з урахуванням практики

Правове регулювання M&A транзакцій

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Абрамов.Я.В.- старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти готуються до роботи у практичній сфері шляхом надання теоретичних знань щодо змісту і структури M&A транзакцій, їх регулювання в Україні на сучасному етапі розвитку законодавства, а також практичних навичок із вирішення типових практичних задач, розробки обґрунтованих правових позицій та підготовки типових документів, які можуть бути необхідні при супроводженні M&A транзакцій. Лекційний курс ознайомлює студентів із питаннями правовідносин і правового регулювання у рамках M&A транзакції, основними юридичними термінами і науковими категоріями, принципами та доктринами, що використовуються у M&A транзакціях, системою, структурою та видами норм, джерел права, що застосовні до M&A транзакцій, і особливостями їх застосування, особливостями застосування норм матеріального та процесуального права, а також особливостями захисту порушених прав у рамках M&A транзакцій. Практичні заняття спрямовані на формування у студентів навичок самостійної роботи з нормативним, емпіричним та теоретичним матеріалом як необхідних передумов професійної діяльності правника і передбачають розгляд з різних точок зору єдиного комплексного кейсу, на матеріалі якого вивчається структура M&A транзакції, її інструменти та складові, а також напрацьовуються навики вирішення типових завдань юриста у рамках M&A транзакції та підготовки необхідних документів.

Правове регулювання ринків капіталу

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС.
Посполітак В.В., кандидат юридичних наук, доцент.

Навчальним курсом охоплюється вивчення таких фінансових інструментів як цінні папери та деривативні контракти. Вивчаються їх правова природа, класифікація, економічно-правове призначення. Розглядаються ринки укладання та виконання фінансових інструментів та правочинів щодо них, види професійної діяльності на ринках капіталу, процедура емісія та обіг цінних паперів, обліку прав на цінні папери та прав за цінними паперами в депозитарній системі України та інших країн. Окрема увага приділяється питанням розкриття інформації на ринках капіталу, державному регулювання ринків капіталу та саморегулівним організаціям, протидії зловживанням на ринках.

Практичні аспекти господарської діяльності в Україні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Ханик-Посполітак Р.Ю., кандидат юридичних наук, доцент.

Навчальний курс спрямований на поглиблення практичних знань щодо здійснення господарської діяльності в Україні. Дисципліна включати в себе три блоки. Перший блок це комплаєнс у бізнес-діяльності, в якому передбачено освоїти взаємозв'язок антикорупційного законодавства та ведення міжнародного бізнесу. В рамках другого блоку буде розглянуто питання енергетичного права в контексті комерційної діяльності підприємства. І останній блок буде присвячено питання підготовки матеріалів для розгляду можливої справи в суді.

Проблеми захисту права власності

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС
Дзера І.О., кандидат юридичних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з проблем захисту права власності. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами підстав та порядку захисту права власності, питаннями обрання належного та ефективного способу захисту права власності, прогалин та суперечностей у законодавстві у сфері захисту права власності, актуальної судової практики та правових позицій Верховного Суду, а також практики ЄСПЛ. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для опрацювання актуальної судової практики, професійної термінології, сучасних концепцій у сфері права власності та підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні проблеми захисту права власності тощо.

Міжнародне контрактове право.

3 семестр, 3 год/тижд., іспит, 4.5 кредити ЄКТС.
Логуш Л.В., кандидат юридичних наук, доцент

Програма з курсу «Міжнародне контрактове право» відповідає навчальному плану підготовки магістрів і є необхідною складовою вивчення міжнародного приватного права, цивільного і господарського права.

Курс передбачає вивчення предмету та джерел права міжнародних комерційних контрактів, принципів і способів тлумачення міжнародних комерційних контрактів, ведення переговорів про укладення міжнародних комерційних контрактів, укладення зовнішньоекономічних контрактів щодо купівлі-продажу товарів, фінансування міжнародної купівлі-продажу товарів, контрактів щодо міжнародних перевезень та аналізу проблем визначення вирішальної правової системи в міжнародних відносинах.

Міжнародний комерційний арбітраж – (англ. мовою)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити ЄКТС.
Логуш Л.В., кандидат юридичних наук, доцент

Програма з курсу «Міжнародний комерційний арбітраж» відповідає навчальному плану підготовки магістрів і є необхідною складовою вивчення міжнародного приватного і публічного права, господарського права і процесу, цивільного права і процесу. Курс спрямований на одержання наукових уявлень про діяльність міжнародного комерційного суду як органу розв'язання міжнародних ділових спорів.

Курс передбачає вивчення переваг і недоліків міжнародного комерційного арбітражу, відмінностей між арбітражем і судовим процесом, різних форм альтернативного вирішення спорів замість судового процесу, арбітражних угод і форм арбітражу, впровадження міжнародних стандартів у міжнародному комерційному арбітражі, процедури міжнародного арбітражу, законодавства, що регулює міжнародний арбітражний процес, визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, а також практики реалізації міжнародного арбітражного процесуального законодавства.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС.
Посполітак В.В., кандидат юридичних наук, доцент.

Навчальний курс спрямований на надання широких теоретичних, практичних знань і вмінь щодо зовнішньоекономічної діяльності, а саме розуміння економічних, правових, фінансових відносин у сфері економічної діяльності між юридичними особами України – суб'єктами ЗЕД та іноземними суб'єктами як на території України, так і за її межами, а також набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Управління людським розвитком (людським капіталом)

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс «Управління людським розвитком (людським капіталом)» розрахований ознайомлення слухачів із поняттям управління в стосунку до особистості, людини та її здібностей. Буде розкрите поняття «людський капітал» на рівні окремого індивіда, організації та суспільства. Метою курсу є формування у студентів теоретичної бази та прикладного інструментарію для управління (на рівні підприємства чи організації і регулювання (на рівні суспільства) процесів формування, розподілу, використання й відшкодування людського капіталу.

Судовий контроль за публічним врядуванням

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Куйбіда Р. О., кандидат юридичних наук, доцент

Метою курсу «Адміністративна юстиція» є оволодіння студентом правозахисним інструментарієм адміністративної юстиції, розуміння призначення і витоків цього механізму, його місця у системі захисту прав людини.

За результатами вивчення цього курсу студент знатиме, як захисти у судовому порядку права особи від порушень з боку органів публічної адміністрації, і одержить необхідні навички для цього.

Проектний менеджмент та управління змінами

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Шапочка Ю., ст. викл.

Основна мета вивчення дисципліни “Проектний менеджмент і управління змінами” для студентів — здобути відповідні теоретичні знання, ознайомитися з принципами та механізмами функціонування проектного менеджменту, а також сформувати навички управління проектною діяльністю, необхідні для діяльності менеджера в різних галузях народного господарства України, а також на посадах в системі державної служби.

Європейські стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти публічного адміністрування» спрямована на розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб’єктами господарювання в ЄС та його окремих країнах. В рамках курсу будуть розкриті питання принципів та стандартів публічного адміністрування в ЄС, особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження, а також проведено порівняльний аналіз стандартів публічного адміністрування в ЄС та Україні та розглянуто питання рецепції європейських стандартів в Україні.

Місцеве самоврядування та місцевий розвиток

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Титаренко О. М., ст. викл.

Метою цього міждисиплінарного навчального курсу є підготовка фахівців з публічного врядування для роботи в галузі місцевого економічного розвитку, залучення інвестицій та територіального маркетингу для підвищення конкурентоспроможності міст і територій у змаганні за інвестицій. Під час навчального курсу слухачі знайомляться зі змістом, цілями та перебігом децентралізації в Україні, а також такими поняттями, як місцевий економічний розвиток, глобальна конкуренція територій, організація діяльності транснаціональних компаній в територіальному розрізі, прямі іноземні інвестиції, ухвала стратегічних рішень інвесторами, муніципальний/ територіальний маркетинг, процес підготовки промислових ділянок і зон, починаючи з визначення стратегії, аналізу, планування та інвестування в інфраструктуру до маркетингу територій, промислових ділянок та зон, і післяінвестиційної підтримки для забезпечення успішної роботи інвестора та розширення підприємства**.**

Регіональне самоврядування та державна регіональна політика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів комплексних знань про регіональне самоврядування та регіональну політику держави. В рамках курсу будуть розкриті принципи, цілі, інструменти регіонального самоврядування, проаналізована законодавча база діяльності регіонального самоврядування в Україні, розглянуті принципи, цілі, завдання, інструменти та критерії ефективності

державної регіональної політики та її впровадження в Україні, а також проведено порівняльний аналіз системи регіонального самоврядування та державної регіональної політики України та зарубіжних країн.

Публічні комунікації та основи риторики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо застосування комунікативних механізмів у процесі управлінської діяльності, забезпечення відкритості й прозорості функціонування органів публічної влади.

Комунікації в публічному управлінні – це вид управлінської взаємодії, пов'язаний зі створенням режиму ефективного обміну інформацією в системі публічної влади, між інститутами публічної влади та зовнішнім середовищем, спрямований на уточнення змісту управлінських рішень, усунення перешкод для розуміння управлінських дій тощо. Система комунікацій у публічному управлінні включає: 1) суб'єкти комунікації (відправник і адресат інформації); 2) канал передання інформації (спосіб передавання інформації від однієї людини до іншої, від органу до органу тощо). В умовах демократизації публічного управління особливої важливості набувають внутрішньоорганізаційні комунікації – індивідуальні та групові. Підвищення ефективності публічного управління можливе за умови оптимізації комунікативних зв'язків між органами публічного управління – як вертикальних, так і горизонтальних, між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Комунікації в публічному управлінні сприяють оптимізації зв'язків між органами публічної влади та громадськістю.

Політичні партії та виборчі технології

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є ознайомлення слухачів з теоретичними засадами та практикою діяльності політичних партій в Україні. Будуть розкриті такі питання: поняття політичної партії, типологія політичних партій, цілі, принципи та методі партійної діяльності, правове регулювання діяльності політичних партій в Україні. Окрема увага в рамках курсу приділяється теоретичним проблемам та практиці використання виборчих технологій під час виборів в Україні та інших державах світу. Прослухавши курс, слухачі набудуть теоретичні знання та практичний інструментарій для аналізу діяльності політичних партій, а також виборів та виборчих технологій в Україні. Курс дає можливість вивчити основи урядування у виборчому процесі, встановити залежності між виборчими і партійними системами, поглибити наявні знання з питань організації та проведення виборів різного рівня, суті електоральних явищ у політичному процесі та їхньої ролі у формуванні представницьких інститутів державної влади та самоврядування.

Запобігання корупції в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Хавронюк М. І., доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Яковлєв М. В, кандидат політичних наук, доцент

Курс «Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні» спрямований на те, щоб ознайомити слухачів з основними методами аналізу кількісних (напр., статистичних) даних з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та сформувати навички та вміння з практичного застосування цих методів з публічному адмініструванні.

Державне управління в економічній сфері

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Ільченко-Сюйва, доцент

Курс «Державне управління в економічній сфері» включає вивчення теоретико-концептуальних засад формування економічної політики в умовах як різних соціально-економічних формацій з наголосом на явищах, характерних для України, та формування практичних навичок застосування цих знань.

Основною метою курсу є отримання студентами загальних знань у галузі політичної та інституційної економіки та початкових практичних навичок свідомого вибору у процесі формування економічної політики. У процесі вивчення дисципліни «Державне управління в економічній сфері» студенти отримують знання про основні об'єкти державного управління (т.з. «вади ринку»), з одного боку, та політико-економічні і інституційні обмеження якості державного втручання в економічні процеси – з іншого боку. І те, і інше, розглядається в контексті реалій сучасної України та з певним прицілом на майбутнє. Наголос робиться на глибокому розумінні політико-економічних процесів, що відбуваються у країні, їхніх причин, рушійних сил та наслідків, зокрема для економічної політики; а також практичному застосуванні цих знань.

Управління в сфері оборони та національної безпеки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Сунгуровський М., кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Навчальний курс спрямований на формування у слухачів знань про державне управління в сфері оборони та національної безпеки. В рамках курсу будуть розглянуті на теоретичному рівні поняття «безпека», «національні інтереси», «конфлікт», «загроза», а також сучасні теоретичні концепції міжнародних конфліктів та національної і міжнародної безпеки. Курс охоплює також вивчення законодавчого забезпечення діяльності в сфері безпеки та оборони в Україні, розгляд системи безпекового врядування та основ стратегічного управління в Україні.

Державне управління у сфері юстиції та внутрішніх справ

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс спрямований на формування у слухачів знань про зміст та особливості державного управління в сфері юстиції та внутрішніх справ, правовий статус Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ та їхніх територіальних органів, правовий статус Державної виконавчої служби, організацію нотаріальної служби, органи юстиції та адвокатури.

Управління в гуманітарній сфері (освіта, наука, охорона здоров'я, соціальна політика, культура, спорт, екологія)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Гриценко О. А., ст. викл.

Курс має на меті ознайомлення слухачів з особливостями, принципами та цілями державного регулювання соціальних сфер життєдіяльності суспільства. В рамках курсу будуть розкриті законодавче забезпечення та інституційна структура державного регулювання освіти, науки, системи охорони здоров'я, сфери соціального захисту, культури, спорту, захисту довкілля в Україні, проаналізовані проблеми та перспективи державного управління у вказаних сферах.

Аналіз мови політики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мова є основним засобом передачі політичної інформації, основним зв'язком між політиками і електоратом. Вона допомагає політикам виражати, нав'язувати свою політичну думку, маніпулювати свідомістю виборців. Будь-яка політична інформація може висловлюватись як безпосередньо політиком, так і опосередковано, через медії у вигляді статей, коментарів, інтерв'ю. В рамках курсу будуть розглянуті

поняття «політична лінгвістика», «мова політики»», «політичний дискурс», «політична інтеракція», «політична комунікація», студенти набудуть теоретичні знання та практичні навички з аналізу мови політики (політичної мови) та політичного дискурсу.

Гостьовий курс

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гостьовий курс-1

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Магдюк Л. Б., ст. викл.

Метою курсу «Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні» є ознайомлення студентів із важливістю гендерно нейтральних підходів в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються теоретичні підвалини понять «гендер», «гендерна політика», «гендерні відносини», «гендерна нейтральність», розглядається роль державної політики та тиску суспільства на впровадження гендерної рівності як рівності прав та можливостей чоловіків та жінок, аналізується досвід та проблеми гендерної політики в ЄС та в Україні.

Політична аналітика як інструмент протидії інформаційно-психологічним та маніпулятивним технологіям

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Дацюк А., кандидат політичних наук, доцент

Курс має на меті вивчення сучасних методів політичної аналітики як інструмента протидії інформаційно-психологічних та маніпулятивних технологій в контексті публічного адміністрування. В рамках курсу розглядаються типові маніпулятивні та інформаційні технології, а також основні політико-аналітичні процедури протидії ним, що використовуються в державному управлінні, так як аналіз державної політики, політичний аналіз, політичне прогнозування, політичне консультування та експертиза. Також визначаються роль та місце суб’єктів політичної аналітики в системі публічного адміністрування, критерії оцінювання ефективності взаємодії суб'єктів державної політики та оцінювання політичних наслідків тощо й характеризується їхня роль і місце в системній технології політичної аналітики в державному управлінні.

Державна політика та неурядові організації

4 семестр, 2 год./тижд., 3 кредити, Кобець Р.В., кандидат філософських наук, доцент

Завданням курсу «Державна політика та неурядові організації» є формування у слухачів розуміння принципів, завдань та цілей політики щодо неурядових організацій, або громадянського суспільства в цілому. Детально розглядаються неурядові організації в контексті їхніх цілей, структури, джерел та моделей фінансування. Розглядаються різні моделі державної політики щодо них – від репресивних до ліберальних. Розкривається історія та сучасний став взаємовідносин між державною та неурядовими організаціями в Україні.

Державне регулювання корпоративних відносин в Україні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс «Державне регулювання корпоративних відносин в Україні» включає детальний розгляд механізмів державного регулювання корпоративних відносин в Україні, зокрема, законодавчого забезпечення та економічних інструментів державного впливу на розвиток корпоративного сектора, а також аналіз практики державного регулювання в цій сфері в нашій державі.

Культурна політика держави

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів знань про державне управління в сфері культури та культурну політику. Курс передбачає ознайомлення слухачів із засадами регулювання суспільних відносин у галузі історико-культурної спадщини (пам'ятки історії та культури всіх типів), а також музейної та бібліотечної справи, а також вивчення місця і ролі візуального мистецтва (образотворчого мистецтва, кінематографу, архітектури, дизайну), виконавських видів мистецтва (музика, театр, спів, танок, цирк), художньої літератури та поезії, а також громадського теле- та радіомовлення в політиці держави. В рамках курсу також розглядатиметься сучасний стан та проблеми найбільш важливих сегментів культурної сфери в Україні.

Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

В рамках навчального курсу «Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні» буде охоплено теоретичні основи та практичний вимір проблематики взаємодії ідеології та державного управління, ролі технології в управлінні суспільними процесами, стилю як атрибут державного управління. Будуть розглянуті дискусію щодо доцільності чи непримустимості ідеологізації системи державного управління, концепція технократизму, різні стилі державного управління.

Іміджмейкінг

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальний курс спрямований на ознайомлення слухачів із основами іміджмейкінгу як комунікативної технології та як сукупності практичних технологій і технік, елементів і операцій, призначених для реалізації завдань із формування іміджа людини, явища, організації, руху тощо. Особлива увага в рамках курсу буде приділена іміджмейкінгу в сфері публічного адміністрування.

Креативність та етика аналізу державної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою курсу є формування у студентів знань про етичні аспекти аналізу державної політики та роль креативності у ньому. В рамках курсу передбачається як ознайомлення з теоретичними аспектами етичності та креативності в аналізі державної політики, так і розгляд реальних практичних випадків з досвіду проведення аналізу державної політики в Україні та зарубіжних країнах.

Моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Моделювання рішень як метод дослідження застосовується для розробки складних рішень і являє собою побудову моделей чи системи моделей, що дозволяють краще пізнати досліджувану проблему та уникнути труднощів під час виконання рішення. Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з методом моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях та опанування ними практичних навичок застосування методу моделювання в роботі управлінця.

Проектний (організаційний) менеджмент

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою курсу є формування у слухачів теоретичних знань та прикладних навичок про планування, організацію та управління ресурсами з метою успішного досягнення цілей та завершення завдань проектів,

зокрема, в публічному адмініструванні. В рамках курсу будуть розглянуті поняття зі сфери проектного менеджменту, головні етапи проекту від ініціювання до звітування за виконання, проаналізовані сучасні підходи, концепції та методи управління проектами, міжнародні стандарти управління проектами, а також програмне забезпечення для управління проектами в корпоративному та державному секторі.

Гостьовий курс-2

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гостьовий курс-3

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

281 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи макроекономіки та економічної політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. Неживенко, кандидат економічних наук, старший викладач

Вивчення ключових понять та концепцій макроекономічної теорії, які необхідні для розуміння механізмів та особливостей функціонування національної економічної системи в цілому та її основних складових. При цьому викладання матеріалу побудовано таким чином, щоб максимально можливою мірою пов’язати теоретичні знання з практикою розробки та реалізації економічної політики держави у відповідних сферах.

Орієнтаційний курс історії становлення Української держави

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Б. Гирич, кандидат історичних наук

Історія становлення української державності на українських землях від найдавніших часів до сьогодення у сконцентрованому вигляді. Ознайомлення з усіма формами української державності перших держав доісторичного часу або античності, княжої доби історії України – Київської держави X–XII ст. та її продовження Галицько-Волинської держави XII–XIV ст., литовсько-польської доби середньовічної України, Козацької держави XVII–XVIII ст., державницьких змагань українців Нового часу історії України XIX – початку XX ст., періоду Української революції 1917–1921 років, національно-визвольної боротьби від часів закінчення Української революції до падіння радянської тоталітарної системи наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років.

Ознайомлення з історіографією проблеми, провідними дослідниками цього питання. Показ історії української державності через історію національної суспільно-політичної думки та її провідних представників.

Філософія демократичного врядування

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. М. Розумний, доктор політичних наук, доцент

Курс «Філософія демократичного врядування» включає вивчення теоретико-концептуальних засад політичної та управлінської діяльності в умовах демократії. Учбова дисципліна «Філософія демократичного врядування» має на меті опанування знаннями про природу демократичного урядування, принципи і механізми функціонування політичної та адміністративної систем.

Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики демократичного урядування на основі ґрунтовних теоретичних знань та засвоєння прогресивного досвіду розвинутих країн. У процесі вивчення дисципліни «Філософія демократичного врядування» студенти отримують знання про ідейно-світоглядне, інституційне, нормативне, культурне підґрунтя демократичного урядування, ознайомлюються зі світовим досвідом утвердження демократії та вдосконалення її інструментів управління, а також досліджують проблеми демократичного транзиту України.

Політика і політичний процес

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу є опанування слухачами на конкретних прикладах із світової практики основних понять та методів, що дають змогу аналізувати політичний процес і застосовувати міжнародний досвід до сучасної української ситуації. Курс спрямований на розвиток аналітичних навичок та виходить із припущення про наявність у слухачів базових знань щодо основних компонентів політичного процесу.

Європейський Союз та євроінтеграція України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Р. А. Петров, доктор юридичних наук, професор

Вивчення функціонування Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ), розмежування компетенції ЄС та РЄ, перспектив інтеграції України до ЄС. Особлива увага до правових аспектів угоди про асоціацію між ЄС та Україною та запровадження Україною європейських стандартів публічного адміністрування.

Інституційна організація держави та суспільства

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Б. Коліушко, старший викладач

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів будови та функціонування суспільства, держави та системи органів виконавчої влади. Актуальність цього навчального курсу обумовлена необхідністю узагальнення та закріплення знань слухачів з проблематики суспільного устрою, організації держави та її інституційної будови. Він розроблений для підготовки фахівців з публічного адміністрування як потенційних безпосередніх учасників або дослідників процесів взаємодії суспільство-держава. Курс охоплює ключову проблематику – від підходів до розуміння суспільства та форм самоорганізації громадян до поняття політичної системи та устрою систем державних органів усіх гілок влади.

Основи вироблення політики та прийняття рішень

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. В. Тертичка, доктор наук з державного управління, професор.

У курсі висвітлюються логіка підготовки та аспекти рішень у державній політиці, яким слід приділяти увагу її розробникам. Спеціальна увага приділятиметься ознайомленню з практичними методами аналізу державної політики.

Метою курсу є набуття слухачами знань про головні етапи та базові принципи розробки, аналізу та обґрунтування проектів рішень у сфері державної політики, моніторингу її виконання та оцінки тих впливів, які вона здійснює. Особливий акцент зроблено на необхідності виявлення, аналізу та врахування позицій заінтересованих сторін в процесі розробки та оцінки реалізації рішень у державній політиці як головній особливості демократичного врядування.

Публічна служба і управління персоналом

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. П. Тимощук, кандидат юридичних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів знань про управління, як функцію держави з притаманними їй адміністративною системою органів, що покликана реалізовувати цілі та завдання державного управління

за умов ринкових трансформацій; формувати теоретичні знання та практичні навички з питань організації діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування; сформувати систему знань і розвинути здібності, що дасть менеджерам змогу в ході управління організаціями провадити управлінську, організаційну, методичну, діагностичну, інноваційну діяльність, спрямовану на розвиток і ефективне використання їхнього кадрового потенціалу.

Правозастосування, нормотворення, юридична техніка

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. І. Сироїд, старший викладач

Дисципліна спрямована на набуття практичних навичок укладання текстів проектів нормативно-правових актів, правильного тлумачення і застосування норм права. Такі навички є необхідними для здійснення повсякденної професійної діяльності фахівців у сфері права та публічного адміністрування.

Завданням курсу є ознайомити слухачів із природою та принципами процесу законотворення, поняттям та ознаками якісного закону; системою та ієрархією нормативно-правових актів; основними вимогами до процесу підготовки та структури нормативно-правових актів, вимогами до техніки нормопроектування та українською правничою термінологією, основними способами тлумачення нормативно-правових актів. Слухачі також мають оволодіти практичними навичками укладання текстів проектів нормативно-правових актів та тлумачення юридичних норм.

Публічні фінанси (бюджетування та фінансовий менеджмент)

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Г. Кравченко, кандидат юридичних наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення слухачів із правовою категорією «публічні фінанси», системою публічних фінансів в Україні та особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів, а також оволодіння навичками застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Завданням курсу є ознайомлення слухачів із: 1) становленням поняття та системи публічних фінансів в Україні; 2) поняттям та видами публічних фондів та публічних видатків в Україні; 3) особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів. Курс також допомагає слухачам оволодіти практичними навичками правового супроводу процесу формування, розподілу (перерозподілу), управління та використання публічних фондів коштів та застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Публічна інформація та електронне урядування

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Нестеренко, кандидат юридичних наук

Курс присвячений теоретичним та практичним питанням щодо значення та цінності права на доступ до публічної інформації; поясненню правових підстав обмеження доступу до публічної інформації, зокрема питанню застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»); способам доступу до публічної інформації. Важливою частиною курсу є також питання, присвячені електронному урядуванню та демократії. Зокрема, сутність е-урядування, розмежування понять «електронна демократія» та «електронне урядування», механізми реалізації електронного урядування та найкращі іноземні практики їх використання; впровадження інструментів е-участі на загальнонаціональному та місцевому рівнях.

Методологія наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу «Методологія наукових досліджень» є ознайомлення слухачів із засадами проведення наукового дослідження від вибору проблематики та постановки дослідницького питання до оформлення дослідження у вигляді наукової праці. Прослухавши курс, слухачі матимуть знання про теоретичні засади наукових досліджень, основні етапи їх проведення, про головні дослідницькі методи суспільних наук та особливості їх використання, про принципи та правила оформлення наукових результатів і т. д. Набуті знання дозволять слухачам покращити якість своїх наукових робіт як під час навчання на магістерській програмі, так і після неї.

Належне врядування у відносинах публічної адміністрації з громадянами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. П. Тимощук, кандидат юридичних наук, доцент

Ця навчальна дисципліна є базовою для розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб'єктами господарювання. В рамках курсу будуть розкриті питання особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, оптимальних форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження.

Стратегічне управління в публічних організаціях

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Тертичка, доктор наук з державного управління, професор.

Метою курсу є: ознайомлення з теоріями і методами управління змінами в організації; засвоєння базових понять з управління змінами та стратегій; розуміння особливостей стратегічного мислення, знання, спільноти, ментальності; ознайомлення із стратегічним підходом до управління; засвоєння базових понять зі стратегічного і державного управління; ознайомлення із системою стратегічного управління в Україні; про технології і процес стратегічного управління і планування; ознайомлення з особливостями процесуальних фаз і етапів розробки стратегічного плану; засвоєння базових понять щодо ролі зовнішнього і внутрішнього середовища, стейкхолдерів та інших учасників стратегічного управління і планування; розуміння особливостей PEST і SWOT-аналізу як базових інструментів стратегічного управління.

Курс створений для підготовки фахівців із публічного адміністрування як стратегічних архітекторів, які мають розуміти розуміти: зміст технології стратегічного управління і планування; сутність змісту процесу стратегічного управління і планування. Володіти навичками у загальному вигляді здійснювати PEST-аналіз і SWOT-аналіз, методологією правильно здійснювати аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. Курс покликаний розвинути спроможності фахівців із публічного адміністрування до сприйняття та розвитку організацій як цілого, призначенням якого є створення цінності для суб'єктів публічного адміністрування.

Зовнішньополітичні аспекти публічного адміністрування

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Коваль, кандидат політичних наук

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів застосування теорій міжнародних відносин як широкої множини різноманітних підходів до здійснення зовнішньополітичної діяльності. Курс є особливо актуальним, зважаючи на дедалі інтенсивніше розмивання меж між класичними «внутрішніми» та «зовнішніми» політиками, а також з урахуванням інтенсифікації глобалізаційних процесів, актуалізації потреб міжнародних акторів у тіснішій співпраці тощо. Курс готує фахівців з публічного адміністрування як дослідників особливостей суспільно-політичної проблематики і специфічних політичних процесів у межах теорій міжнародних відносин як специфічної парадигми мислення, що, попри відносно молодий вік самої дисципліни, сягає своїм корінням прадавніх традицій урядування. Курс охоплює основну проблематику класичних теорій міжнародних відносин: від реалізму та лібералізму до різноманітних поглядів на сутність сучасної геополітики та обмеженості діяльності міжнародних організацій.

Зовнішньоекономічні аспекти вироблення політики

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Кілієвич, доцент

Метою курсу є аналіз особливостей вироблення та реалізації національної економічної політики за умов глобалізації. Вивчення матеріалу дасть змогу зрозуміти механізм впливу глобалізації на цілі, принципи та інструменти економічної політики, ознайомитись із міжнародними стандартами економічної політики.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Управління людським розвитком (людським капіталом)

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс «Управління людським розвитком (людським капіталом)» розрахований ознайомлення слухачів із поняттям управління в стосунку до особистості, людини та її здібностей. Буде розкрите поняття «людський капітал» на рівні окремого індивіда, організації та суспільства. Метою курсу є формування у студентів теоретичної бази та прикладного інструментарію для управління (на рівні підприємства чи організації і регулювання (на рівні суспільства) процесів формування, розподілу, використання й відшкодування людського капіталу.

Гостьовий курс

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити

Судовий контроль за публічним врядуванням

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. О. Куйбіда, кандидат юридичних наук, доцент

Метою курсу «Адміністративна юстиція» є оволодіння студентом правозахисним інструментарієм адміністративної юстиції, розуміння призначення і витоків цього механізму, його місця у системі захисту прав людини.

За результатами вивчення цього курсу студент знатиме, як захисти у судовому порядку права особи від порушень з боку органів публічної адміністрації, і одержить необхідні навички для цього.

Проектний менеджмент та управління змінами

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Дерев’янко

Основна мета вивчення дисципліни “Проектний менеджмент і управління змінами” для студентів — здобути відповідні теоретичні знання, ознайомитися з принципами та механізмами функціонування проектного менеджменту, а також сформувати навички управління проектною діяльністю, необхідні для діяльності менеджера в різних галузях народного господарства України, а також на посадах в системі державної служби.

Європейські стандарти публічного адміністрування

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти публічного адміністрування» спрямована на розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб’єктами господарювання в ЄС та його окремих країнах. В рамках курсу будуть розкриті питання принципів та стандартів публічного адміністрування в ЄС, особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження, а також проведено порівняльний аналіз стандартів публічного адміністрування в ЄС та Україні та розглянуто питання рецепції європейських стандартів в Україні.

Місцеве самоврядування та місцевий розвиток

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Ганущак

Метою цього міждисиплінарного навчального курсу є підготовка фахівців з публічного врядування для роботи в галузі місцевого економічного розвитку, залучення інвестицій та територіального маркетингу для підвищення конкурентоспроможності міст і територій у змаганні за інвестицій. Під час навчального курсу слухачі знайомляться зі змістом, цілями та перебігом децентралізації в Україні, а також такими поняттями, як місцевий економічний розвиток, глобальна конкуренція територій, організація діяльності транснаціональних компаній в територіальному розрізі, прямі іноземні інвестиції, ухвала стратегічних рішень інвесторами, муніципальний/ територіальний маркетинг, процес підготовки промислових ділянок і зон, починаючи з визначення стратегії, аналізу, планування та інвестування в інфраструктуру до маркетингу територій, промислових ділянок та зон, і післяінвестиційної підтримки для забезпечення успішної роботи інвестора та розширення підприємства**.**

Регіональне самоврядування та державна регіональна політика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П. С. Качур

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів комплексних знань про регіональне самоврядування та регіональну політику держави. В рамках курсу будуть розкриті принципи, цілі, інструменти регіонального самоврядування, проаналізована законодавча база діяльності регіонального самоврядування в Україні, розглянуті принципи, цілі, завдання, інструменти та критерії ефективності державної регіональної політики та її впровадження в Україні, а також проведено порівняльний аналіз системи регіонального самоврядування та державної регіональної політики України та зарубіжних країн.

Публічні комунікації та основи риторики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.Б Попович., ст. викладач

Метою курсу є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо застосування комунікативних механізмів у процесі управлінської діяльності, забезпечення відкритості й прозорості функціонування органів публічної влади.

Комунікації в публічному управлінні – це вид управлінської взаємодії, пов’язаний зі створенням режиму ефективного обміну інформацією в системі публічної влади, між інститутами публічної влади та зовнішнім середовищем, спрямований на уточнення змісту управлінських рішень, усунення перешкод для розуміння управлінських дій тощо. Система комунікацій у публічному управлінні включає: 1) суб’єкти комунікації (відправник і адресат інформації); 2) канал передання інформації (спосіб передавання інформації від однієї людини до іншої, від органу до органу тощо). В умовах демократизації публічного управління особливої важливості набувають внутрішньоорганізаційні комунікації – індивідуальні та групові. Підвищення ефективності публічного управління можливе за умови оптимізації комунікативних зв’язків між органами публічного управління – як вертикальних, так і горизонтальних, між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Комунікації в публічному управлінні сприяють оптимізації зв’язків між органами публічної влади та громадськістю.

Гостьовий курс – 1

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Політичні партії та виборчі технології

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Г. Конончук

Метою курсу є ознайомлення слухачів з теоретичними засадами та практикою діяльності політичних партій в Україні. Будуть розкриті такі питання: поняття політичної партії, типологія політичних партій, цілі, принципи та методі партійної діяльності, правове регулювання діяльності політичних партій в Україні. Окрема увага в рамках курсу приділяється теоретичним проблемам та практиці використання виборчих

технологій під час виборів в Україні та інших державах світу. Прослухавши курс, слухачі набудуть теоретичні знання та практичний інструментарій для аналізу діяльності політичних партій, а також виборів та виборчих технологій в Україні. Курс дає можливість вивчити основи урядування у виборчому процесі, встановити залежності між виборчими і партійними системами, поглибити наявні знання з питань організації та проведення виборів різного рівня, суті електоральних явищ у політичному процесі та їхньої ролі у формуванні представницьких інститутів державної влади та самоврядування.

Запобігання корупції в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. І. Хавронюк, доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Курс «Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні» спрямований на те, щоб ознайомити слухачів з основними методами аналізу кількісних (напр., статистичних) даних з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та сформувати навички та вміння з практичного застосування цих методів з публічному адмініструванні.

Державне управління в економічній сфері

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Дубровський

Курс «Державне управління в економічній сфері» включає вивчення теоретико-концептуальних засад формування економічної політики в умовах як різних соціально-економічних формацій з наголосом на явищах, характерних для України, та формування практичних навичок застосування цих знань.

Основною метою курсу є отримання студентами загальних знань у галузі політичної та інституційної економіки та початкових практичних навичок свідомого вибору у процесі формування економічної політики. У процесі вивчення дисципліни «Державне управління в економічній сфері» студенти отримують знання про основні об’єкти державного управління (т.з. «вади ринку»), з одного боку, та політико-економічні і інституційні обмеження якості державного втручання в економічні процеси – з іншого боку. І те, і інше, розглядається в контексті реалій сучасної України та з певним прицілом на майбутнє. Наголос робиться на глибокому розумінні політико-економічних процесів, що відбуваються у країні, їхніх причин, рушійних сил та наслідків, зокрема для економічної політики; а також практичному застосуванні цих знань.

Управління в сфері оборони та національної безпеки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. Сунгуровський, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Навчальний курс спрямований на формування у слухачів знань про державне управління в сфері оборони та національної безпеки. В рамках курсу будуть розглянуті на теоретичному рівні поняття «безпека», «національні інтереси», «конфлікт», «загроза», а також сучасні теоретичні концепції міжнародних конфліктів та національної і міжнародної безпеки. Курс охоплює також вивчення законодавчого забезпечення діяльності в сфері безпеки та оборони в Україні, розгляд системи безпекового врядування та основ стратегічного управління в Україні.

Державне управління у сфері юстиції та внутрішніх справ

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс спрямований на формування у слухачів знань про зміст та особливості державного управління в сфері юстиції та внутрішніх справ, правовий статус Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ та їхніх територіальних органів, правовий статус Державної виконавчої служби, організацію нотаріальної служби, органи юстиції та адвокатури.

Управління в гуманітарній сфері (освіта, наука, охорона здоров'я, соціальна політика, культура, спорт, екологія)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс має на меті ознайомлення слухачів з особливостями, принципами та цілями державного регулювання соціальних сфер життєдіяльності суспільства. В рамках курсу будуть розкриті законодавче забезпечення та інституційна структура державного регулювання освіти, науки, системи охорони здоров'я, сфери соціального захисту, культури, спорту, захисту довкілля в Україні, проаналізовані проблеми та перспективи державного управління у вказаних сферах.

Аналіз мови політики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Мова є основним засобом передачі політичної інформації, основним зв'язком між політиками і електоратом. Вона допомагає політикам виражати, нав'язувати свою політичну думку, маніпулювати свідомістю виборців. Будь-яка політична інформація може висловлюватись як безпосередньо політиком, так і опосередковано, через медії у вигляді статей, коментарів, інтерв'ю. В рамках курсу будуть розглянуті поняття «політична лінгвістика», «мова політики»», «політичний дискурс», «політична інтеракція», «політична комунікація», студенти набудуть теоретичні знання та практичні навички з аналізу мови політики (політичної мови) та політичного дискурсу.

Гостьовий курс – 2

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу «Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні» є ознайомлення студентів із важливістю гендерно нейтральних підходів в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються теоретичні підвалини понять «гендер», «гендерна політика», «гендерні відносини», «гендерна нейтральність», розглядається роль державної політики та тиску суспільства на впровадження гендерної рівності як рівності прав та можливостей чоловіків та жінок, аналізується досвід та проблеми гендерної політики в ЄС та в Україні.

Державне регулювання корпоративних відносин в Україні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс «Державне регулювання корпоративних відносин в Україні» включає детальний розгляд механізмів державного регулювання корпоративних відносин в Україні, зокрема, законодавчого забезпечення та економічних інструментів державного впливу на розвиток корпоративного сектора, а також аналіз практики державного регулювання в цій сфері в нашій державі.

Політична аналітика як інструмент протидії інформаційно-психологічним та маніпулятивним технологіям

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс має на меті вивчення сучасних методів політичної аналітики як інструмента протидії інформаційно-психологічних та маніпулятивних технологій в контексті публічного адміністрування. В рамках курсу розглядаються типові маніпулятивні та інформаційні технології, а також основні політико-аналітичні процедури протидії ним, що використовуються в державному управлінні, так як аналіз державної політики, політичний аналіз, політичне прогнозування, політичне консультування та експертиза. Також визначаються роль та місце суб'єктів політичної аналітики в системі публічного адміністрування, критерії оцінювання ефективності взаємодії суб'єктів державної політики та оцінювання політичних наслідків тощо й характеризується їхня роль і місце в системній технології політичної аналітики в державному управлінні.

Культурна політика держави

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів знань про державне управління в сфері культури та культурну політику. Курс передбачає ознайомлення слухачів із засадами регулювання суспільних відносин у галузі історико-культурної спадщини (пам'ятки історії та культури всіх типів), а також музейної та бібліотечної справи, а також вивчення місця і ролі візуального мистецтва (образотворчого мистецтва, кінематографу, архітектури, дизайну), виконавських видів мистецтва (музика, театр, спів, танок, цирк), художньої літератури та поезії, а також громадського теле- та радіомовлення в політиці держави. В рамках курсу також розглядатиметься сучасний стан та проблеми найбільш важливих сегментів культурної сфери в Україні.

Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

В рамках навчального курсу «Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні» буде охоплено теоретичні основи та практичний вимір проблематики взаємодії ідеології та державного управління, ролі технології в управлінні суспільними процесами, стилю як атрибут державного управління. Будуть розглянуті дискусію щодо доцільності чи непримустимості ідеологізації системи державного управління, концепція технократизму, різні стилі державного управління.

Іміджмейкінг

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Навчальний курс спрямований на ознайомлення слухачів із основами іміджмейкінгу як комунікативної технології та як сукупності практичних технологій і технік, елементів і операцій, призначених для реалізації завдань із формування іміджа людини, явища, організації, руху тощо. Особлива увага в рамках курсу буде приділена іміджмейкінгу в сфері публічного адміністрування.

Креативність та етика аналізу державної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою курсу є формування у студентів знань про етичні аспекти аналізу державної політики та роль креативності у ньому. В рамках курсу передбачається як ознайомлення з теоретичними аспектами етичності та креативності в аналізі державної політики, так і розгляд реальних практичних випадків з досвіду проведення аналізу державної політики в Україні та зарубіжних країнах.

Моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Моделювання рішень як метод дослідження застосовується для розробки складних рішень і являє собою побудову моделей чи системи моделей, що дозволяють краще пізнати досліджувану проблему та уникнути труднощів під час виконання рішення. Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з

методом моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях та опанування ними практичних навичок застосування методу моделювання в роботі управлінця.

Проектний (організаційний) менеджмент

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою курсу є формування у слухачів теоретичних знань та прикладних навичок про планування, організацію та управління ресурсами з метою успішного досягнення цілей та завершення завдань проектів, зокрема, в публічному адмініструванні. В рамках курсу будуть розглянуті поняття зі сфери проектного менеджменту, головні етапи проекту від ініціювання до звітування за виконання, проаналізовані сучасні підходи, концепції та методи управління проектами, міжнародні стандарти управління проектами, а також програмне забезпечення для управління проектами в корпоративному та державному секторі.

Гостьовий курс – 3

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК

091 БІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – МОЛЕКУЛЯРНА БІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Біоетика та біобезпека новітніх технологій.

1 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., І.М. Фуртат кандидат біологічних наук, доцент

Курс "Біоетика та біобезпека новітніх технологій" спрямовано на ознайомлення студентів з базовим підґрунтям та опанування основними поняттями сучасної біоетики, нормативними документами щодо захисту прав людини та тварин в експериментальних дослідженнях, формування загальнонавчальної та спеціальної компетенції під час формулювання та вирішення біоетичних проблем у різних галузях біології. Курс охоплює історичний розвиток, предметне поле та соціально-правові проблеми біоетики. Біоетика розкривається як міждисциплінарна галузь знань, спрямована на виявлення, вивчення та осмислення проблем біомедичної практики та біологічних досліджень з моральної, філософської та соціально-правової точки зору. Особливістю курсу ознайомлення з основними проблемами біозахисту та біобезпеки, зумовленими сучасними досягненнями світової експериментальної науки, формування розуміння рівнів біологічної безпеки стосовно найбільш загрозливих з точки зору біозахисту і біобезпеки напрямів біологічних досліджень. Курс розраховано на студентів, які вже опанували базовими біологічними дисциплінами.

Біологія систем.

2 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.Ю. Лосицький кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс включає визначення поняття біології систем як погляд на клітину як цілісну систему. Біологія систем як міждисциплінарна галузь науки викладається в формі семінарських занять, застосовує вісь обсяг знань, які набули студенти при опанування нормативних курсів НП "Біологія" та спрямована на активне, творче засвоєння предмету курсу. Специфічні експериментальні техніки будуть обмежені комп'ютерними програмами та алгоритмами, які студенти будуть опановувати та використовувати для використання своїх теоретичних знань з різних галузей біології для рішення поставлених перед ними завдань.

Біосенсорні технології

2 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3,5 кредити ЄКТС., Т.А. Сергеєва доктор біологічних наук, доцент

Курс "Біосенсорні технології" знайомить студентів з сучасною міждисциплінарною галуззю науки, а саме біосенсорикою, яка виникла на межі біології, хімії, фізики та математики. В курсі детально розглядаються передумови виникнення біосенсорики та основні етапі її розвитку, принципи розробки та створення біосенсорів, що складаються з біоселективних елементів (біологічних макромолекул - ензимів, антитіл, рецепторів, нуклеїнових кислот, а також клітин мікроорганізмів, тканин, тощо) та фізичних перетворювачів біологічного сигналу, який виникає при розпізнаванні відповідних аналітів біологічними чутливими елементами. В курсі розглядаються фундаментальні принципи роботи сучасних фізичних перетворювачів біологічного сигналу в електричний, принципи та фізико-хімічні основи іммобілізації біологічних макромолекул на поверхні фізичних перетворювачів, фундаментальні принципи роботи біосенсорів, створених на основі каталітичних та афінних чутливих елементів, а також штучних аналогів біологічних рецепторів - полімерів-біоміметиків. Крім того, значну увагу приділено сучасним напрямкам

розвитку біосенсорики, а саме, застосуванню наноматеріалів при розробці біоселективних елементів таких пристроїв, а також використанню сучасних цифрових технологій у створенні біосенсорів.

Взаємодії геномів

4 сем., 3 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліна викладається для переведення знань студентів з різних біологічних дисциплін про взаємодіє організмів на молекулярний рівень. Цей рівень взаємодії полягає у встановленому не так давно факті перенесення у везикулах, що виділяються клітинами, міРНК від одного організму (продуцент міРНК) до іншого (резидент), яке може відбуватися в напрямках: прокаріот-прокаріот, прокаріот-евкаріот, евкаріот-прокаріот. міРНК як активні гравці на полі регуляції експресії генів набувають статус головної (на сьогодні) молекули, яка є матеріальним носієм впливу одного організму (донор міРНК) на інший організм (резидентний) через свою участь у регулюванні експресії генів резидентного організму. Дисципліна присвячена новому і надзвичайно актуальному питанню сучасної генетики і може бути ефективно опанованою лише за наявністю у студента повної орієнтації у молекулярних механізмах експресії генів.

Засоби геноміки і популяційної генетики для біологічної експертизи

2 сем., 2 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор; М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліну присвячено поглибленню знань студентів у галузі генетики і молекулярної біології та їхню актуалізацію у напрямку формування компетентності щодо питань методики взяття біологічних зразків різної збереженості, методів роботи з ДНК та аналіз даних. Наголос надається властивостям ДНК, змінених за дією біологічних та фізичних чинників, коли джерелом ДНК може бути нє живий цілісний організм. Будуть вивчені різновиди ДНК-поліморфізмів, придатних для створення фінгерпринтів. Вивчення дисципліна дасть можливість опанувати навички аналізу генетичних текстів, отриманих в результаті секвенування зразків ДНК та наявних у базах даних, навички оперувати з інформацією про біоми з довкілля. Популяційно-генетичний підхід до аналізу ДНК планується застосувати як найбільш ефективний та розроблений на сьогодні для отримання та аналізу наявної інформації з епідеміології генетичних поліморфізмів для проведення біологічної експертизи з застосуванням ДНК.

Генетика вищих рослин

2 сем., 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна викладається для поглиблення знань студентів у галузі генетики на рослинних моделях, які в історії розвитку сучасної генетики слугували об'єктами нових відкрить та відіграли вирішальну роль у зміні головної парадигми генетики про сталість на та напрямку потоку генетичної інформації, а також про мутації як першоджерело генетичної мінливості. Дисципліна складається з чотирьох тем і лише перша з них стосується виключно рослин. Всі інші використовують рослинні моделі для того, щоб сфокусуватися на таких напрямках, питаннях, механізмах, які є актуальними для реалізації генетичної інформації організмів взагалі, і їхнє розкриття націлене на актуалізацію знань, які студенти здобули на бакалаврській програмі при опануванні навчальних курсів з генетики.

Генетика людини

3 сем., 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів ЄКТС., Т.К. Терновська доктор біологічних наук, професор

Дисципліна викладається для поглиблення знань студентів у галузі генетики на людині - об'єкті, найбільш складним для генетичних досліджень через неможливість утворення та розрішення модельних експериментів. Дисципліна викладається чотирьма темами. Перша - структура геному людини з акцентуванням ролі некодуючої частини геному. Друга - генетика онтогенетичного розвитку з виділенням тих молекулярно-генетичних процесів, нормальний перебіг яких є принципово важливим для нормального перебігу розвитку ембріона та плоду. Розглядається епігенетична компонента розвитку. Третя - класифікація захворювань та уроджених вад розвитку людини щодо відомих на сьогодні генетичних та епігенетичних чинників, які їх викликають. Молекулярно-генетична деталізація розвитку станів відхилення від норми. Четверта - популяційна генетика людини з основами генетичного аналізу геному людини сучасними

методами та епідеміологією деяких поліморфізмів в людських популяціях. Обсяг навчальної дисципліна 6 кредитів ЄКТС.

Генетика мікроорганізмів

1 сем., 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів ЄКТС., І.М. Фуртат кандидат біологічних наук, доцент

Курс "Генетика мікроорганізмів" охоплює історичний розвиток генетики мікроорганізмів, а також сучасні досягнення у вивченні питань будови, організації та стратегії функціонування геному різних груп мікроорганізмів: вірусів, бактерій, грибів і найпростіших. У курсі розглядаються сучасні уявлення стосовно особливостей структурної організації геному про- та еукаріотичних мікроорганізмів, його реплікації та експресії, збереження, захисту та передачі спадкової інформації у різних груп мікроорганізмів, шляхів обміну генетичною інформацією, їхнє значення в еволюції і практичному застосуванні у низці біотехнологічних процесів.

Геноміка

1 сем., 3 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліна викладається для опанування студентами сучасних знань щодо геномів еукаріотів та прокаріотів. Включає характеристику структурних елементів геномів - унікальні та повторювані компоненти геномів, їхнє призначення та функціональне навантаження. Мобільні генетичні елементи та розмір геному. Методи аналізу геномів, секвенування геномів, генетичні та фізичні карти. Молекулярно-генетичні маркери, їхня класифікація та використання. Експресія генетичного матеріалу. Методи порівняння експресії: якісні і кількісні. Зв'язок між структурою і функцією генетичного матеріалу. Протеоміка, її зміст та завдання. Методи протеоміки. Зв'язок протеоміки з транскриптомом та метаболомом. Філогенетичні дослідження у геноміці та еволюція геномів. Методи порівняння генетичних текстів та мінливість геномів. Еволюція послідовностей нуклеотидів, еволюційні дерева.

Методологія наукових досліджень

2д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., І.М. Фуртат кандидат біологічних наук, доцент

Курс "Методологія наукових досліджень" спрямовано на опанування студентами основних понять і теоретичних засад, сучасних методичних прийомів та методологічних підходів, що застосовуються у науково-дослідницькій діяльності науковців для вирішення практичних завдань та фундаментальних проблем сучасної біології. Курс висвітлює методологічні і теоретичні підходи наукового дослідження, що використовуються у світовій експериментальній практиці біологічного спрямування, а також питання організації та проведення наукового дослідження та його інформаційного забезпечення. Розглядаються особливості творчої праці у дослідницькій діяльності, етичні норми та цінності науки. Значне місце відводиться висвітленню такого питання, як методика написання наукових робіт. Курс розраховано на студентів, які вже ознайомилися з базовими біологічними дисциплінами.

Механізми аутоімунних процесів

1 сем., 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Л.Ф. Яковенко кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс "Механізми аутоімунних процесів" охоплює історичний та сучасний стан розуміння аутоімунних процесів в організмі, основних факторів, чинників та механізмів розвитку аутоімунних захворювань. У курсі розглядаються питання будови та функцій природніх антитіл, головного комплексу гістосумісності та антигенів гістосумісності, органів імунної системи; сучасні уявлення про механізми формування імунної толерантності та толерантності "до свого"; механізми патогенезу аутоімунних захворювань (системний червоний вовчак, розсіяний склероз, ревматоідний артрит, атеросклероз, псоріаз, склеродермія, аутоімунний гепатит, аутоімунна гемолітична анемія, мікседема, синдром Гудпасчера, виразковий коліт, ДКМП, синдром Шегрена, тиреоідит Хашимото, міастенія гравіс, інсулінзалежний діабет І типу, ціалекія, хвороба Грейвса); вивчаються аутоімунні процеси при вагітності; аутоімунні процеси при канцерогенезі.

Механізми онкогенезу

2 сем., 5 год./тижд., екзамен, 5,5 кредити ЄКТС., Маньковська О.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс "Механізми онкогенезу" спрямовано на опанування студентами основних понять і теоретичних засад сучасної молекулярної та клітинної онкології, створення у них цілісної картини процесу злоякісного переродження клітини та еволюції пухлини як біологічної системи, а також ознайомлення з традиційними та новітніми підходами до діагностики та терапії онкологічних захворювань. У курсі висвітлено сучасні досягнення у вивченні клітинних та молекулярних механізмів канцерогенезу, окреслено основні теорії канцерогенезу, описано типи та характер змін, притаманних різним пухлинам на генетичному, епігенетичному рівні, порушення внутрішньоклітинного сигналювання, клітинного циклу, зміни у міжклітинних комунікаціях. Висвітлено взаємодію пухлини з організмом, зокрема з імунною системою, в тому числі способи уникнення пухлиною імунної відповіді. До того ж студенти ознайомляться з поняттям про онкомаркери, різні свери їх використання від діагностики до визначення типу нееобхідної персоніфікованої терапії. Отримають знання про лікування онкологічних захворювань, зокрема про різні види хіміотерапії, таргетну терапію та імунотерапію злоякісних пухлин.

Молекулярна фізіологія

1 сем., 3 год./тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС., Єфіменко Т.С. кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс дозволяє студентам поглибити знання молекулярних основи фізіологічних процесів. Розглядаються сучасні уявлення про будову плазматичної мембрани еукаріотичної клітини та мембранних органел, механізми спрямовування та транспорту білків з цитозолю до різних мембранних органел клітини. При вивченні дисципліни студенти можуть поглибити свої знання та розуміння щодо молекулярних механізмів дії фітогормонів та гормонів, шляхів забезпечення пристосування організмів (на прикладі рослин) до зміни умов навколишнього середовища (дії стресових чинників довкілля), механізмів регуляції клітинного циклу.

Молекулярні основи патогенезу

2 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Викладання цієї дисципліни акцентується на закріпленні у студентів-біологів ясного переконання про значення сучасних фундаментальних знань у біології, перш за все найбільш сучасних її напрямків, для повного і конструктивного розуміння на молекулярно-клітинному и генетичному рівні тих процесів у багатоклітинному організмі, в тому числі людини, які розглядаються як патогенез. Під час опанування дисципліни, яке організовано як семінарський курс, студенти під час своєї власної активної роботи з найбільш сучасною світовою літературою та обговоренні актуальних питань один з одним та викладачем дисципліни переконаються, що запобігання процесам патогенезу, їхнє сповільнення і, за можливістю, корегування патологічних станів для полегшення їхнього протікання та відтермінування логічного завершення, не може відбуватися інакше, як на основі точного розуміння тих молекулярних процесів, наслідком яких є патогенез, з окремим виділення генетичної компоненти у всіх таких процесах. Студенти мають здобути переконання, що прикладні аспекти біології та медицини базуються виключно на фундаментальних відкриттях у біології, не можуть їх замінити чи відмінити їхню необхідність.

Практика дипломна (реалізація практичної частини магістерської роботи)

3,4 сем., 4 год./тижд., залік/залік, 12 кредитів ЄКТС.

Дипломна практика проводиться в 3-му та 4-му семестрах МП та має на меті теоретичну підготовку до написання магістерської роботи на підставі аналізу сучасних літературних джерел за обраною темою та виконання експериментальної частини кваліфікаційної роботи на базі науково-дослідного закладу або науково-дослідного підрозділу навчального закладу. Практика індивідуальна. Роботу кожного студента координує викладач кафедри, призначений керівником магістерської роботи. Під час проходження практики студенти повинні: виконати теоретичний розгляд проблеми, якій присвячена тема кваліфікаційної роботи; обрати матеріал дослідження; обрати методи дослідження; виконати експериментальну частину дослідження; підготувати документи для складання заліків: огляд літератури за темою кваліфікаційної роботи для заліку у семестрі 3; опис матеріалів і методів дослідження, а також отриманих на час заліку результатів експериментальної роботи для заліку у семестрі 4. Залік проводиться за результатами співбесіди

студента і керівника дипломної практики після завчасного ознайомлення керівника з представленими документами.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Біохімія білків

3 сем., 3 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., С.В. Верьовка доктор біологічних наук, професор

Курс "Біохімія білків" охоплює основні питання сучасної біохімії, передбачені програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Розглядаються роль специфічних взаємодій біологічних молекул в забезпеченні перебігу фізіологічних та патофізіологічних процесів, причини та наслідки порушення цих взаємодій, рівно як і наслідки нефункціонального комплексоутворення.

Клітинна біологія

3 сем., 3 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., Л.Ф. Яковенко кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс "Клітинна біологія" включає вивчення сучасних принципів культивування клітин та тканин ссавців. У курсі розглядаються основні типи клітинних культур, особливості їх одержання та використання у проведенні біологічних досліджень; критерії вибору лабораторного обладнання, лабораторного посуду та реагентів, які необхідні для роботи з клітинними культурами; техніка безпеки роботи у культуральній лабораторії; прийоми асептичної техніки; основні принципи субкультивування, кріоконсервації та відновлення (розморожування) клітинних культур та методики оцінки їх життєздатності; сучасні технології та техніки культивування клітин у тривимірних умовах; питання хімічної та біологічної контамінації клітинних культур та способи її контролю.

Структурна біологія

3 сем., 3 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., М.В. Дерев’янчук кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна розглядає основні методи дослідження, які використовуються для реконструкції тривимірної структури сполук. Детально висвітлюються принципи роботи кожного методу, переваги і недоліки. Розглядаються методи комп'ютерного моделювання 3D структури молекули у програмі Chimera, молекулярний докінг у програмі Vina Autodock. Висвітлюються досягнення у розумінні молекулярного упізнавання макромолекул - білків та нуклеїнових кислот. Розглядаються системи транспорту у живих системах і структури мембран на молекулярному рівні.

Сучасні методи оптичної мікроскопії

4 сем., 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., М.З. Антонюк доктор біологічних наук, професор

Дисципліна викладається для опанування студентами сучасних знань, необхідних для свідомого та професійного використання приладів оптичної мікроскопії. Вивчаються основи геометричної оптики, променевої оптики, їхнє застосування для світлового мікроскопіювання. Розглядаються оптичні матеріали для мікроскопіювання. Вивчаються джерела світла та теорія мікроскопа, будова біологічного мікроскопа. Студенти будуть ознайомлені з амплітудною мікроскопією, контрастуванням у мікроскопії, використанням флюоресценції у мікроскопіюванні. Розглядаються особливості побудови флюоресцентного мікроскопа та барвники, що використовуються у мікроскопіюванні. Даються поняття про конфокальну та мультифотонну мікроскопію, їхні принципи та використання. Студенти отримують основи знань щодо фіксації біологічного матеріалу та виготовлення мікроскопічних препаратів.

Фармакогенетика

4 сем., 3 год./тижд., залік, 3,5 кредити ЄКТС., В.В. Шпильчин кандидат біологічних наук, старший викладач

Предметом вивчення навчальної дисципліни "Фармакогенетика" є генетично детермінована мінливість, яка проявляється виключно як ефект впливу лікарських препаратів. Розглядаються загальні

відомості про фармакокінетику та фармакодинаміку ліків, причини індивідуальної чутливості до препаратів, генетичні варіанти систем транспорту та метаболізму лікарських препаратів та їх фармакогенетична роль, фармакологічні аспекти генетичних варіантів молекул мішеней лікарських препаратів. Обговорюються проблеми призначення індивідуальних схем лікарської терапії в залежності від генотипу хворого.

Філософія (філософські проблеми біології)

2д сем., 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., В.В. Віфлянцев кандидат біологічних наук, старший викладач

В курсі розглядаються методологічні особливості природничонаукового пізнання, філософські ракурси біологічного пізнання, еволюційна парадигма в біології, біосфера та ноосфера як предметне поле біологічних досліджень, глобальні проблеми сучасного людства екологічно-біосферного характеру.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційний екзамен

4д семестр, 3 кредити ЄКТС

Проведення кваліфікаційного екзамену для випускників МП "Молекулярна біологія" має на меті оцінювання результатів навчання, визначених галузевим стандартом та освітньою програмою. Екзамен як форма атестації разом з написанням магістерської роботи передбачено стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі знань 091 Біологія, затвердженого наказом МОН України № 1458 від 21.11.2019 р., та навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю 091 "Біологія" і є обов'язковим для студентів програми. До складання кваліфікаційного екзамену допускаються студенти, що успішно виконали навчальний план МП "Молекулярна біологія". Форма проведення кваліфікаційного екзамену - письмові тести з відкритою відповіддю. Тести складаються за змістом дисциплін, які є обов'язковими освітніми компонентами програми і забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

Магістерська робота (написання та захист магістерської роботи)

4д семестр, 10 кредитів ЄКТС

Атестація випускників програми "Молекулярна біологія" здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи. Виконання та захист магістерської роботи має на меті оцінювання результатів навчання, визначених галузевим стандартом (стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі знань 091 Біологія, затвердженого наказом МОН України № 1458 від 21.11.2019 р.) та освітньою програмою. Захист кваліфікаційної роботи як форма атестації за спеціальністю "091 "Біологія та біохімія" є обов'язковим освітнім елементом для випускників МП "Молекулярна біологія". До захисту допускаються студенти, що успішно виконали навчальний план МП "Молекулярна біологія" і підготували магістерську роботу. Магістерська робота готується за результатами експериментального дослідження студента під час проходження дипломної практики у відділах та лабораторіях наукових заходів відповідно до розроблених на кафедрі "МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВИКОНАННЯ, НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ". Захист роботи відбувається публічно відповідно до "Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента Національного університету "Києво-Могилянська академія", наказ № 95 від 02.02.2020. В стандарті зазначено, що "Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації". Тому всі кваліфікаційні/магістерські роботи перевіряються щодо наявності плагіату за допомогою програмного забезпечення відповідно до документу "Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності", наказ №108 від 16.03.2020.

091 БІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Біологічні основи лабораторної практики

1, 2 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна розглядає основні закономірності будови та функціонування живої матерії на субклітинному, клітинному, тканинному та організмовому рівнях з метою об´рунтування методів дослідження біологічних систем. розуміння основних біологічних явищ, що лежать в основі сучасних методик лабораторних досліджень, забезпечить ефективне використання набутих теоретичних навиків для вирішення конкретних практичних завдань у майбутньому.

Клінічна біохімія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. Ф. Стародуб, доктор біологічних наук, професор

Клінічна біохімія – це інтегральна наукова дисципліна, що виникла на стику біологічних та медичних наук, яка поєднує фундаментальні молекулярно-клітинні та прикладні наукові розробки з медичною практикою. Метою клінічної біохімії є дослідження та об´рунтування використання протеїнів, ензимів, інгібіторів ензимів, амінокислот, вітамінів, антибіотиків, клітин та генно-інженерних продуктів як засобів, що впливають на певні патологічні процеси та можуть бути застосовані у діагностиці та лікуванні захворювань. Нові діагностичні та біотехнологічні підходи в теперішній час зумовлюють значний прогрес у галузі охороні здоров’я, створенні нових технологій та лікарських засобів, розробці нових стратегій діагностики, запобігання та лікування вроджених та набутих вад метаболізму, запальних процесів, неопластичної трансформації клітин тощо.

Основи молекулярної діагностики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень біологічної науки представлено дані про застосування основних методів молекулярно-біологічних досліджень із діагностичною метою. дисципліну загалом присвячено вивченню специфічних методів аналізу нерегулярних біополімерів – білків, РНК та ДНК. Крім того, висвітлено біосенсорні технології в молекулярно-біологічних дослідженнях, основи організації молекулярно-діагностичної лабораторії, молекулярну діагностику спадкових хвороб, злоякісних новоутворень, надзвичайно небезпечних інфекцій, молекулярну діагностику у мікробіології, нові підходи до реєстрації імунних реакцій, автоматизацію діагностичних процесів. У процесі вивчення дисципліни демонструється практичне застосування молекулярно-діагностичних понять і засобів, а також їхнє значення для розвитку медицини і галузі охорони здоров’я в цілому. Методологія та інструментарій, залучені у цій дисципліні, мають широке застосування в суміжних курсах та сферах діяльності.

Фізіологія кровотворення

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Фізіологія кровотворення – це наука про систему крові, її регуляцію в нормі і патології, етіологію і пато´генез гематологічних захворювань і механізми їх терапії. Головним завданням фізіології кровотворення є вивчення основ гемопоезу, механізмів регуляції процесів проліферації і диференціювання кровотворних клітин в нормі, а також при онкогематологічних захворюваннях з метою встановлення загальнобіологічних закономірностей порушень елементів гемопоезу на клітинному і молекулярному рівнях та шляхів їхньої корекції.

Клінічна лабораторна діагностика й організація лабораторної служби

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, В. В. Талько, доктор медичних наук, професор

Інтегральна дисципліна поєднує базові цитологічні, фізіологічні, молекулярні та прикладні наукові здобутки з медичною практикою. Завданнями дисципліни є використання комплексу фундаментальних і

прикладних наук, а також технічних засобів і лабораторно-аналітичних методів, спрямованих на діагностику основних патологічних проявів, і застосування отриманих даних у прогнозуванні перебігу та при лікуванні захворювань. У дисципліні поєднано досягнення та зусилля молекулярної біології, фізіології, анатомії, цитології і гістології, мікробіології, біохімії та біотехнології, що дають змогу створювати нові лабораторнодіагностичні підходи з подальшим їх практичним використанням. Сучасні діагностичні процеси в медицині базуються на біохімічних, гістологічних, цитологічних та молекулярно-біологічних методах, застосуванні рекомбінантних нуклеїнових кислот і протеїнів, іммобілізованих ензимів тощо.

Методи органічної хімії у дослідженні біологічних систем

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Дисципліну присвячено розкриттю принципів функціонування живих систем на основі базових понять біоорганічної хімії, а також застосуванню методів органічної хімії у дослідженні біологічних процесів. вивчається зв'язок між будовою біополімерів та їхньою біологічною функцією, основні принципи промислової фармації і біотехнології, а також особливості застосування методичного арсеналу органічної хімії для структурних досліджень білків і нуклеїнових кислот, а також для синтезу білків і генів.

Молекулярно-клітинні основи самовідновних систем

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна розкриває основні принципи функціонування самовідновних систем організму, шляхи міграції стовбурових клітин в онто´енезі. разом з тим, розглядаються сучасні дані щодо функціонування в організмі людини епітеліальних, мезенхімальних, нервових, дендритичних і гемопоетичних стовбурових клітин. особливу увагу приділено механізмам проліферації і диференціювання стовбурових клітин. Аналізуються шляхи комітування стовбурових клітин та їх функціонування в нормі, за патології і в разі дії стресових чинників.

Основи сучасної фармакології

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Дисципліна присвячена вивченню основ фармакології як фундаментальної медико-біологічної науки про ліки, що пов'язує фармацевтичні та клінічні дисципліни, необхідні в майбутній професійній діяльності спеціалістів у галузі лабораторної діагностики біологічних систем. У результаті вивчення дисципліни студенти знатимуть основи систематизації лікарських засобів за фармакологічними групами та особливості їхнього раціонального застосування, а також основи питань комбінування та взаємодії лікарських засобів з урахуванням їх фармакологічної сумісності.

Структура доклінічних досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліну присвячено вивченню основ доклінічних досліджень, їхніх принципів та структури з метою забезпечення захисту учасників клінічного випробування і пацієнтів від потенційних небажаних ефектів лікарських засобів, а також з метою запобігання надлишкового використання у дослідженнях тварин та інших ресурсів. У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень біології представлено дані про основні принципи розробки програми доклінічних досліджень, підходи щодо їх дизайну, застосування загальноприйнятих та обов'язкових норм під час проведення доклінічних досліджень, вибір моделі досліджень, способи введення лікарського препарату та визначення його необхідної дози.

Біоетика та біобезпека

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна присвячена вивченню впливу досягнень науки, зокрема, медицини та біології, на здоров'я та життя людей, а також стан суспільства та навколишнього середовища. це міждисциплінарна галузь знань, що охоплює моральну проблематику, пов'язану з розвитком біомедичних наук, які стосуються питань генетики, медичних досліджень, терапії, турботи про здоров'я і життя людини. вивчення дисципліни також передбачатиме дослідження проблем створення та інтродукції в біосферу трансгенних рослин і тварин, використання генетично модифікованих харчових продуктів.

Біохімічні основи імунітету

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень імунологічної науки представлено дані про клітини, що здійснюють імунну відповідь, та молекулярні механізми, котрі забезпечують процеси передачі сигналу всередині клітини, антитіла та клітинні рецептори до них, а також молекулярні відмінності у формуванні імунітету проти вірусних, бактеріальних та грибкових інфекцій.

Основи належної лабораторної і виробничої практики (GLP і GMP)

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

дисципліна розкриває принципи належної лабораторної та виробничої практики (GLP/GMP). Аналізуються поняття RA (аналіз ризиків), кваліфікаційних протоколів, а саме, DQ (кваліфікація дизайну), IQ (кваліфікація інсталювання), OQ (операційна кваліфікація), PQ (виконавча кваліфікація). Крім того, висвітлюються основи створення протоколів валідації, а саме, PV (валідація процесу), CV (валідація очищення), CSV (валідація комп'ютеризованих систем), MV (валідація методу), а також ATMP як приклади розвитку технології з дотриманням необхідних виробничих, клінічних і лабораторних практик.

Радіобіологічні основи променевої діагностики

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна передбачає вивчення теоретичних основ використання методів променевих досліджень з метою діагностики, профілактики та лікування ряду захворювань. Проводиться аналіз основних методів променевої діагностики захворювань. Студенти оволодіють принципами використання іонізуючого випромінювання для дослідження структури і функції органів та систем людини в нормі та при захворюваннях. У результаті вивчення дисципліни студенти знатимуть основи рентгенодіагностики, комп'ютерної томографії, радіонуклідної діагностики, ультразвукової діагностики і магнітно-резонансної візуалізації та термографії органів і тканин.

Сучасні методи мікроскопічних досліджень

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Ддисципліна є необхідною складовою вивчення базових методів лабораторних досліджень. вона дає можливість вільно проводити всебічне лабораторне дослідження біологічного матеріалу.

Дисципліна дає змогу студентам сформувати базові уявлення щодо сучасного стану розвитку технік мікроскопії, а також щодо можливості практичного застосування як базових, так і новітніх методів мікроскопічних досліджень та мікрофотографування для проведення досліджень у біології. Навики роботи зі світловим та флуоресцентним мікроскопом є невід'ємною частиною проведення та документації будь-якого сучасного експериментального дослідження.

Методологія наукових досліджень

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна спрямована на опанування студентами основних понять і теоретичних основ сучасних методичних прийомів та підходів, що застосовуються у науковій практиці для вирішення теоретичних передбачень сучасної біології. Специфіка дисципліни полягає у висвітленні методологічних і теоретичних підходів наукового дослідження, що використовуються у світовій експериментальній практиці біологічного спрямування. висвітлено питання організації та проведення наукового дослідження, а також інформаційного забезпечення досліджень. Значне місце відводиться висвітленню й такого питання, як методика написання наукової роботи, у тому числі дисертації як її спеціальної форми, підготовці та проведенню її захисту.

Науково-дослідний семінар

4 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 3 кредити, Г. В. Будаш, старший викладач

Метою науково-дослідного семінару є формування у студентів навичок наукових комунікацій, публічного обговорення результатів своєї науково-дослідної роботи на її різних етапах. Завданнями науково-дослідного семінару є ознайомлення студентів із актуальними науковими проблемами в рамках обраної ними програми і напряму навчання, формування у них навичок науково-дослідницької роботи, її планування, проведення, формулювання наукових висновків. Крім того, дисципліна передбачає подання та публічне обговорення студентами проміжних результатів своїх наукових досліджень. Підсумкова апробація результатів наукових досліджень студентів надається у формі наукових доповідей.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічна генетика

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. Д. Зукін, кандидат медичних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено вивченню основних підходів до діагностики, лікування та профілактики спадкової патології. У процесі вивчення дисципліни розглядаються сучасні цитогенетичні та молекулярно-генетичні методи діагностики спадкової патології, підходи до терапії, основи медико-генетичного консультування, прогнозування та профілактики спадкових захворювань.

Принципи сучасної лабораторної діагностики

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, С. Р. Гурандо, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено вивченню специфічних діагностикумів та технологій, що складають основу лабораторної діагностики різноманітних набутих і спадкових розладів. Методологія та інструментарій, залучені у даній дисципліні, мають широке застосування в суміжних курсах та сферах діяльності. У процесі вивчення «Принципів сучасної лабораторної діагностики» демонструється практичне застосування діагностичних та аналітичних понять і засобів, а також їх значення для розвитку медицини і галузі охорони здоров'я в цілому.

Цитогенетика

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Бадюк, кандидат медичних наук, доцент

Дисципліну присвячено висвітленню сучасних уявлень про будову та функції хромосом людини, принципи діагностики кількісних та структурних аномалій хромосом, застосуванню цитогенетичних та молекулярно-цитогенетичних досліджень у пренатальній та постнатальній діагностиці спадкових хвороб та у медико-генетичному консультуванні. Також розглядається роль цитогенетичних досліджень в онкології та репродуктивній медицині. Студенти отримують практичні навички приготування препаратів та аналізу хромосом людини.

Діагностика злоякісних захворювань гемопоетичної системи

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень гематологічної науки представлено дані про етіологію, пато´енез, діагностику, диференційну діагностику та клінічний перебіг таких захворювань системи крові, як анемії, гемобластози, геморагічні хвороби. дисципліна передбачає засвоєння студентами методів обстеження гематологічних хворих, дослідження препаратів їхнього кісткового мозку та периферичної крові. викладаються основи діагностики нейтропеній, лейкопеній та васкулітів, різних видів анемій, тромбоцитопеній та тромбоцитопатій. Проводиться аналіз механізмів хронічних мієлоі лімфопроліферативних захворювань та методів їхньої діагностики.

Ембріологія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Р. Скібінська, кандидат біологічних наук, доцент

Ембріологія – загальнобіологічна наука, що вивчає закони утворення зародка і процеси його розвитку. У сучасних умовах новітніх технологій ця наука успішно розвивається. Під час вивчення дисципліни студенти мають засвоїти закони ембріогенезу для успішної боротьби з такими захворюваннями, як чоловіче та жіноче безпліддя, штучне запліднення і боротьба з генетичними хворобами. Наука ембріологія надзвичайно тісно пов'язана з молекулярною біологією, генетикою, біохімією та практичною медициною. Екстракорпоральне запліднення (штучне) і ембріологічні дослідження сучасної науки і медицини – це можливість покращити якість життя сьогодні і завтра.

Історико-філософські аспекти розвитку природничих наук

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Дисципліна є необхідною складовою вивчення історії біологічної науки та філософії біології. вона дає можливість оволодіти знаннями про основні віхи історії природознавства та освоїти тенденції його розвитку. Мета дисципліни – викласти загальні закономірності розвитку природничих наук, подати стислий їхній огляд; висвітлити роль і місце природничих наук у суспільстві на різних етапах цивілізації. Завданнями

дисципліни є простежити зародження наукового мислення, еволюцію наукового світогляду, формування потреб суспільства в науковому прогресі, накопичення суперечностей між людиною і природою та пропоновані різними цивілізаціями шляхи їх розв'язання; подати панораму сучасного природознавства та тенденцій його розвитку, біоетичну спрямованість; розглянути фундаментальні ідеї і теорії сучасного природознавства в їхніх історико-культурному і світоглядному контекстах.

Клінічна імунологія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, В. В. Талько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна висвітлює сучасні уявлення про функції імунної системи в нормі та при різноманітних захворюваннях, у тому числі при імунодефіцитних станах та інфекційних процесах. дисципліна ознайомлює із методами діагностики та оцінки імунного статусу, а також його корекції за допомогою імунотропних препаратів. У результаті вивчення дисципліни студенти ознайомлюються із основними методами лабораторної діагностики порушень функціонування імунної системи та засвоюють основні принципи практичного застосування надбань клінічної імунології.

Дослідження еякуляту в діагностиці чоловічого неплідддя

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. Д. Зукін, кандидат медичних наук, старший викладач

Дисципліна є необхідною складовою вивчення особливостей функціонування репродуктивної системи людини. вона дає можливість ознайомитися із причинами та особливостями порушень репродуктивної функції чоловіків, методами їх діагностики та лікування. Мета дисципліни – сформувати у студентів знання про сучасні можливості лабораторного дослідження репродуктивної функції чоловіків. Завдання дисципліни полягають у набутті студентами знань про анатомічні, генетичні та фізіологічні особливості чоловічої репродуктивної системи, засвоєнні студентами інформації щодо вроджених та набутих аномалій, які призводять до чоловічого неплідддя; опануванні студентами сучасних методів оцінки кількісних та якісних характеристик еякуляту.

Ендокринологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Камінський, доктор медичних наук, професор

Дисципліна є необхідною складовою формування базових знань студентів щодо особливостей будови та функціонування ендокринної системи і організму людини в цілому. Мета дисципліни – формування у студентів адекватних уявлень про гуморальну регуляцію життєдіяльності живого організму, його функціональних систем, органів, тканин, клітин та структурних елементів клітин. У результаті вивчення дисципліни студенти набувають уміння аналізувати механізми регуляції функцій ендокринних залоз, робити висновки про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів при зміні концентрації гормонів, аналізувати вікові особливості функцій організму, що пов'язані з діяльністю ендокринних залоз.

Лабораторна діагностика невідкладних станів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, С. Р. Гурандо, кандидат біологічних наук, старший викладач

Це розділ клінічної діагностики, який вивчає та оцінює фізіологічний та патологічний стан організму, клітинний і хімічний склад, біологічні властивості тканин та рідин, збудників захворювань. основною метою дисципліни є дати студентам уміння інтерпретувати отримані результати лабораторних досліджень на підставі цілісного уявлення про фізіологічні процеси в організмі людини, освоєння принципів ефективного використання сучасних лабораторних методів, уміння встановлювати алгоритми лабораторного аналізу для диференційної діагностики різних нозологічних форм за невідкладних станів. вміння призначити оптимальний комплекс діагностичних досліджень у порядку їхньої пріоритетності та дати коректну оцінку результатів аналізів на тлі клінічних проявів захворювання є завданням вивчення цієї дисципліни.

Методи діагностики вірусних інфекцій

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, В. П. Поліщук, доктор біологічних наук, професор

Дисципліна дає можливість ознайомитися із основними методами клінічної діагностики інфекційних процесів, спричинених вірусними агентами. Мета дисципліни – сформувати у студентів знання про закономірності діагностики, корекції та профілактики вірусних інфекцій. Завдання дисципліни полягають у набутті знань про морфологічні, генетичні та фізіологічні характеристики патогенних вірусів, особливості пато´генезу вірусних інфекцій; опануванні студентами сучасних методів вірусологічної діагностики, принципів раціональної терапії та специфічної профілактики вірусних інфекцій.

Методологія створення і тестування біологічно активних сполук

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Метою дисципліни є формування у студентів знань і навичок з ідентифікаціїі отримання біологічно активних сполук, знання можливих шляхів їхнього метаболізму, механізму дії на різних рівнях; інтерпретації способу дії на молекулярному рівні і знаходження залежності «структура – активність». Завданням дисципліни є вивчення етапів створення біологічно активних сполук, видів біологічної активності, методів тестування біологічної активності; основ комп'ютерного моделювання (докінг) комплексу «діюча речовина – рецептор»; виявлення, дизайн та отримання біологічно активних сполук, створення залежностей структура – активність; комбінаторна хімія.

Сучасні методи аналітичної хімії у лабораторній діагностиці

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Аналітична хімія в медицині є основою клінічних лабораторних тестів, що допомагають діагностувати захворювання та досягати успіхів у їх лікуванні. Метою і завданням навчальної дисципліни є поглиблення знань з теорії і практики кількісного аналізу. дисципліна вивчає класичні та сучасні методи кількісного аналізу, зокрема різноманітні способи розділення і концентрування речовин при їх визначенні (екстрагування, хроматографія, капілярний електрофорез), класичні хімічні методи аналізу (гравіметрія, титрометрія) та інструментальні методи аналізу (електрохімічні й оптичні).

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

2д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Науково-дослідна практика передбачає ознайомлення з правилами трудового розпорядку та правилами безпеки роботи у лабораторії, а також із основними напрямами роботи лабораторії.

Передбачено аналіз теоретичних даних щодо завдань, котрі вирішуються у лабораторії. Студент виконує програму практики та завдання керівників від кафедри і лабораторії, ознайомлюється із принципами роботи з приладами, що використовуються у лабораторії, та основними методами досліджень, які при цьому застосовуються.

101 ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Геоінформаційні системи

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. Л. Кучма, старший викладач, кандидат сільськогосподарських наук

Геоінформаційні системи (ГІС) є частиною новітніх інформаційних технологій, які можуть ефективно застосовуватися для вирішення фундаментальних та прикладних проблем дослідження довкілля. Ознайомлення з принципом роботи та можливостями використання ГІС важливе для розвитку системного просторового мислення та здобуття навиків, які можуть бути використані у професійній діяльності у галузі управління природними ресурсами, картографії, енергозбереження, просторового моделювання, обробки геоданих та ін. Дисципліна має прикладний професійно-орієнтований характер. Мета курсу полягає в поглибленні та систематизації знань з геоінформатики, ознайомленні студентів з можливостями застосування геоінформаційних технологій у дослідженнях навколишнього середовища, здобутті студентами досвіду та практичних навиків роботи з програмними продуктами ГІС. Завдання курсу: висвітлення основ просторового аналізу та моделювання; огляд сучасних методів одержання актуальної

інформації про стан довкілля з використанням аерокосмічних знімків; набуття знань про загальні принципи організації та функціонування ГІС; огляд основних технологічних етапів обробки даних засобами ГІС; огляд сучасних методів представлення і аналізу даних в ГІС; отримання досвіду роботи з найпопулярнішими програмними пакетами ГІС (зокрема ArcGIS та QGIS).

Екологічне управління

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Навчальний курс спрямований на засвоєння студентами базових понять і положень екологічного управління та розвиток у студентів навичок підготовки, управління та оцінки виробничої та інших видів діяльності як управлінської методології вирішення екологічних проблем та реалізації екологічних ініціатив. Курс передбачає розгляд підходів, ідентифікації екологічних аспектів та управління різноманітними системами й об'єктами з урахуванням довкільних вимог і пріоритетів. На групових заняттях такі методики і підходи будуть використовуватися для моделювання схем екологічного оцінювання, екологічного планування та екологічного регулювання людської діяльності.

Теорія і практика сталого розвитку

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент, Є. В. Хлобистов, доктор економічних наук, професор

Дисципліна вводить студентів у парадигму сталого розвитку як ключову розвиткову ініціативу сучасності й ознайомлює з головними принципами та завданнями сталого розвитку. Розглядаються економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку, його індикатори та кращі практики. Аналізуються основні міжнародні та національні правові акти, що регламентують інтегрування принципів сталого розвитку в стратегічне планування та практичну діяльність на рівні громади і суспільства. Обговорюються особливості перспективи переходу до сталого розвитку України та інших країн із перехідною економікою. Курс містить лекційні, семінарські заняття та практичні завдання для самостійної роботи студентів.

Зелений бізнес (Green business), англомовний

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Мацукі Йошіо, доктор наук, доцент

Дисципліна концептуалізує зелений бізнес як сферу підприємницької діяльності, яка спрямована на отримання прибутку й супроводжується обов'язковим екологічним ефектом. До таких сфер підприємницької діяльності належать: збалансоване та раціональне використання природних ресурів (зокрема у сфері органічного виробництва, біоенергетики та ін.), удосконалення екологічного управління виробничою діяльністю (зниження ресурсних та енергетичних затрат), вирішення екологічних проблем з економічним ефектом (поводження з відходами, водоочищення та ін.), а також інтегрування екологічних пріоритетів у діяльність великих промислово-фінансових корпорацій.

Аналіз кейсів під час вивчення дисципліни не лише допоможе зрозуміти сутність зеленого бізнесу, а й сприятиме формуванню стратегій реалізаціх власних ідей і задумів студентів у сфері зеленого бізнесу.

Системний аналіз стану довкілля

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

Системний аналіз – це сукупність методів і засобів дослідження складних багаторівневих систем, об'єктів, процесів, які використовуються при підготовці і прийнятті рішень зі складних проблем політичного, економічного, військового, соціального, екологічного характеру. Системний аналіз базується на загальній теорії систем і системному підході й широко використовує елементи математичної статистики, теорію ймовірностей та інші розділи вищої математики, а також сучасні інформаційні технології. Ключовим етапом системного аналізу є створення моделі системи або ситуації, що досліджуються, яка дає змогу вивчити її поведінку для різних умов. Інструментарій системного аналізу щодо захисту довкілля в більшості випадків використовується для оцінки впливу на навколишнє середовище. Використання методології системного аналізу для дослідження еколого-економічних систем є одним з напрямів прикладного системного аналізу, що інтенсивно розвивається.

Методика наукових досліджень в екології

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів уявлення про методологію та методичні підходи при проведенні наукових досліджень. Реалізація мети курсу матиме дві форми. Перша форма – традиційно

лекційна. Студенти ознайомляться з принципами організації наукової роботи та з особливостями розвитку природничих наук. Друга форма роботи є семінарською. На основі основних принципів, сформульованих у лекційні години, буде проведена робота над магістерськими тезами, контроль цієї роботи, розробка структури роботи, вивчення нормативів оформлення, розширення досвіду презентацій і участі в наукових дискусіях. Важливою особливістю курсу є наголос на проведенні експериментальної роботи та опрацюванні даних експериментальних досліджень, їхня статистична обробка та осмислення. Основну частину семінарських занять буде присвячено доповідям студентів на теми майбутніх магістерських тез, це можуть бути певні розділи тез, літературний (бібліографічний) огляд, доповідь про методи і методологію роботи, попередні результати роботи тощо. На кожну доповідь передбачається опонент (студент). Виступи неофіційних опонентів (студентів) враховуються.

Екосистемологія

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна презентує основи системного підходу до екології як фундаментальної науки про загальну будову і функціонування біосфери Землі та має на меті ознайомити студентів з сучасними поглядами на екосистемну концепцію в екології. Розглядається структурно-функціональна організація та систематика екосистем, надається характеристика основних типів екосистем, обговорюється їхня фундаментальна роль у забезпеченні продуктами і послугами та підтриманні гомеостазу планети. Аналізується економічна цінність екосистем та їхня роль у розвитку й забезпеченні існування людських спільнот. Окрема тема присвячена оцінці екосистемних сервісів та підходам до збереження потенціалу екосистеми. Значна частина курсу представлена практичними заняттями.

Біорізноманіття

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л. В. Шевцова, доктор біологічних наук, професор

Дисципліна навчає студентів із позицій системного підходу аналізувати видовий, популяційний, ценотичний та екосистемний рівні прояву різноманіття, динаміку біорізноманіття протягом історичного розвитку біосфери, здатність біоти до повнішого використання ресурсів довкілля у найширшому діапазоні умов існування, ознайомлює студентів із вітчизняною та міжнародною правовою базою охорони біорізноманіття.

Екологічна економіка

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Маслюківська, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сфокусована на формуванні розмуння економічних механізмів взаємодії з природним довкіллям, перш за все – у сфері природокористування. Курс розглядає економічні інструменти використання та захисту навколишнього середовища, природу економічної діяльності, в основі якої лежить використання природних ресурсів, та проблеми, що випливають з ігнорування довкільних аспектів економіки. В процесі курсу розглядаються також інші аспекти: поведінка споживача та індивідуальні потреби, які задовольняються виробництвом товарів і послуг; попит і пропозиція на ринку, ринкові ціни та розподіл благ, умови оптимального розподілу ресурсів; ідеальна конкуренція в теорії та на практиці, монополія і публічна політика; розподіл ринків та доходів, провали ринку та екологічні проблеми, спричинені економічними пріоритетами, а також інструменти державного регулювання цих процесів.

Екологічна політика

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Огляд сучасних екологічних проблем: глобальні, національні та підходи до їхнього вирішення. Історичний огляд концепцій охорони навколишнього середовища; порядок денний-21 і стійкий розвиток. Організація управління екологічною політикою, організаційні засади проведення державної екологічної політики в Україні та за кордоном. Методи політичного аналізу й екологічної політики: загальні основи урядової інтервенції, аналіз при прийнятті рішень, аналіз «шкода – користь», регулюючі та ринкові механізми, оцінка й управління екологічним ризиком.

Екологічна епідеміологія

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. Є. Присяжнюк, доктор медичних наук, професор

Терміни й поняття, методи аналізу стану здоров’я популяції. Епідемії та фактори, що їх спричинюють. Екологічні чинники, що впливають на демографічну ситуацію, та механізми їхньої дії. Вплив екологічних чинників на епідеміологію основних нозологічних форм. Епідеміологія рідкісних подій.

Екологічна інженерія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Метою курсу є допомогти майбутнім магістрам засвоїти інженерний підхід до екологічних проблем життєдіяльності людини. Висвітлюються сучасні концепції на довкілля як об'єкт застосування інженерних рішень, що керуються передусім нагальними завданнями і перспективними проблемами, які висуває екологічна наука. Студенти мають можливість опанувати основи кількісного підходу для інтегрованої оцінки якості довкілля, як результат дії природних процесів і антропогенної діяльності. Основні тематичні питання і завдання цього курсу висвітлюються з урахуванням проблем енергозбереження. Саме об'єктивність такої оцінки дає можливість прийняти правильні інженерні рішення або скорегувати завдання в рамках будь-яких технічних проектів.

Екологічна токсикологія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Н. О. Риженко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Основні терміни й поняття токсикології. Класифікація шкідливих речовин природного і синтетичного походження, основні механізми їхнього шкідливого впливу на організми тварин і людей. Методи вимірювання токсичності. Токсикологія найважливіших токсичних речовин і шкідливих продуктів діяльності людини. Основи нормування шкідливих речовин у навколишньому середовищі.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософські основи екологічної етики і біобезпеки

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Метою курсу є виклад філософських засад взаємовідносин у системі «людина–довкілля». Формування і сучасний стан екологічної етики – одна з основних філософських проблем екології. Розглядається історія формування моральних концепцій ставлення людини до довкілля і вплив на цей процес етнокультурних особливостей, зокрема – української людності. Доводиться значення впливів довкілля на розвиток культури й здоров'я населення і значення рекреаційної корекції популяційного здоров'я. Наголошується на морально-етичному і екологічному релятивізмі. Розглядаються філософські аспекти екологічної кризи, пошуки шляхів запобігання екологічній катастрофі, екологічні рухи. Акцентується на сучасних тенденціях екологічного мислення і дій суспільства, розвитку екологічної культури та екологічного виховання. Підкреслюється єдність етнокультурного та загальнолюдського в екологічній освіті й просвіті. Екологічні засади формування сучасного світогляду розглядаються як база екологічної політики суспільства. У зв'язку з сучасними умовами біотерористичних загроз та накопичення біологічної зброї й потенційно небезпечних результатів біотехнологічних досліджень надаються знання про біобезпеку та біозахист, біоетичні підходи до подвійного використання матеріалів і технологій, які потенційно придатні до використання не за призначенням та створення загрози для здоров'я населення або тварин, рослин чи навколишнього середовища взагалі.

Екологічна мікробіологія

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів

Курс спрямований на вивчення основних таксономічних груп мікроорганізмів (архебактерії, бактерії, ціанобактерії, водорості, мікроскопічні гриби), їхніх морфологічних, фізіологічних та біохімічних характеристик, а також особливостей їхньої взаємодії з природним довкіллям. Окремо розглядається фундаментальна роль мікроорганізмів у колообігу елементів у природі, перенесенні речовин та трансформації енергії.

Екологічна статистика

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Л. І. Середа, старший викладач

Курс спрямований на опанування методології статистичного аналізу та обробки даних з метою їх використання для ефективного прийняття рішень. Основу курсу складає вивчення статистичних та аналітичних методів обробки даних.

Здоров'я і довкілля

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів

Навчальний курс складається з двох частин – загальної, яка характеризує особливості розвитку концептуальних засад вирішення проблеми захворюваності населення та стану довкілля як однієї із детермінант здоров'я з погляду ВООЗ та інших міжнародних інституцій, та спеціальної, яка охоплює нормативно-правові механізми формування та впровадження національної державної політики у цій сфері. Мета курсу – ознайомлення студентів із системою формування та впровадження державної політики України у сфері охорони навколишнього середовища та здоров'я населення. Завдання курсу – набуття студентами знань та практичних навичок, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень щодо формування місцевої, регіональної та державної політики в галузі довкілля і здоров'я.

Біогеографія

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Мельник, доктор біологічних наук, професор

Розглядаються основні положення екологічної географії, поняття про ареал, вчення про центри походження рослин і тварин. Розділ регіональної географії рослин і тварин охоплює вивчення флористичного та фауністичного районування Землі.

Геоботаніка з основами ландшафтної екології

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Я. П. Дідух, доктор біологічних наук, професор

Курс інтегрує знання з ботаніки, географії та екології і є вченням про рослинність планети, зокрема про сукупності рослинних угруповань – фітоценозів, їх склад, структуру, динаміку в просторі та часі на всій території та акваторії Землі. Геоботанічні дослідження органічно доповнюються дослідженнями в галузі ландшафтної екології, яка виникла на стику екології та географії й вивчає структуру, просторову різноманітність, динаміку формування ландшафтів та їхню роль у розподілі потоків енергії та формуванні біомаси. Геоботаніка має більш фундаментальне значення, тоді як ландшафтна екологія сфокусована на вирішенні прикладних проблем, пов'язаних з біопродуктивністю та впливом живих систем на формування рельєфу.

Екологічний моніторинг

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Екологічний моніторинг як комплексна науково-інформаційна система визначених, регламентованих, періодичних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного довкілля має на меті виявлення негативних тенденцій та вироблення рекомендацій щодо їх запобігання та усунення або ослаблення. Визначаються предмет, об'єкт, завдання, програми моніторингу екологічних систем, їхніх елементів, біосфери в цілому, джерел та характеру впливу на них природних та антропогенних факторів. Розглядаються питання метрологічного забезпечення екологічного моніторингу. Висвітлюються організаційні, методичні й операційні методи моніторингу. Розглядаються приклади успішного проведення моніторингу в Україні та проблеми його удосконалення.

Міжнародне екологічне право

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Б. М. Васильківський, старший викладач

Принципи міжнародного екологічного права. Структура та розподіл функцій міжнародних екологічних організацій і фондів. Основні джерела міжнародного екологічного права. Поняття міжнародної еколого-правової відповідальності. Основні етапи розробки, прийняття і введення в дію міжнародних договорів. Правова роль декларацій, міжнародних програм, стратегій і планів дій, що мають екологічне спрямування. Особливості й історія становлення європейського екологічного законодавства. У рамках курсу студенти навчаться аналізувати основні міжнародні екологічні договори (конвенції та протоколи до них), давати юридичну оцінку позицій сторін у міжнародних екологічних конфліктах, вирішувати case studies у галузі міжнародного екологічного права. Кульмінацією курсу є проведення ділової гри – переговорів щодо прийняття протоколу про зміну клімату, де студенти представлятимуть різні сторони конфлікту і продемонструють набуті навички ведення переговорів.

Екологічне планування та екологічні проекти

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Екологічне планування є основою екологічного управління. Курс спрямований на формування знань і навичок застосування технологій екологічного планування (аналіз проблем, визначення пріоритетів, мети і цілей). Практична складова курсу полягає в індивідуальному розробленні екологічних планів дій та планів

екологічного управління визначеними об'єктами управління (підприємствами та установами, територіями та населеними пунктами, заповідними об'єктами та ін.).

Управління природними ресурсами

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Є В. Хлобистов, доктор економічних наук, професор

Дисципліна фокусує пізнавальний і практичний інтерес на визначенні та класифікації природних ресурсів, а також на механізмах їх інвентаризації, оцінювання, використання, відтворення, охорони, збереження та моніторингу. Розглядаються законодавчий, економічний, організаційний та інші механізми регулювання використання природних ресурсів. Аналізуються сучасні підходи до національної практики управління природними ресурсами та обговорюються позитивні й негативні аспекти такої практики.

Екологічне оцінювання

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. І. Волоско-Демків, старший викладач

Інтегральний курс представляє принципи та методологію екологічного оцінювання і детально розглядає теорію, нормативно-правові засади, методики і практику застосування таких інструментів екологічного оцінювання, як оцінка впливу на навколишнє середовище, екологічна експертиза, екологічний аудит та стратегічна екологічна оцінка планів, об'єктів і процесів.

Екологічне партнерство

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. П. Маслюківська, кандидат економічних наук, доцент

Курс розглядає принципи і форми партнерських відносин між неурядовими екологічними організаціями та державними структурами при вирішенні екологічних проблем, плануванні та впровадженні розвиткових ініціатив.

Практика профільна, 3 кредити

Практика педагогічна, 3 кредити

Атестація: магістерська робота, 20 кредитів

102 ХІМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ХІМІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи адсорбції

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЕКТС; 2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЕКТС, *О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу - Види адсорбції. Адсорбція на межі «розчин – газ». Рівняння адсорбції Гіббса. Рівняння Шишковського. Поверхнева активність. Ізотерми адсорбції Ленґмюра. Робота адсорбції. Адсорбція на межі «тверде тіло – газ». Теплоти адсорбції. Адсорбційні сили біля поверхні твердого тіла. Природа адсорбційних сил. Теорія мономолекулярної адсорбції Ленґмюра. Теорія полімолекулярної адсорбції Поляні і теорія БЕТ. Адсорбція газів і парів на пористих тілах. Капілярна конденсація. Розподіл пор за розмірами. Адсорбція на межі тверде тіло – рідина. Адсорбція неелектролітів (молекулярна адсорбція), електролітів. Виникнення подвійного електричного шару. Йонний обмін.

Мета курсу – здійснити теоретичну підготовку студентів та надати їм елементарних практичних навичок щодо адсорбційних явищ та процесів, розкрити сучасні закономірності, уявлення і моделі та окреслити сучасну проблематику у цій галузі знань, навчити студентів аналізувати та характеризувати адсорбційні явища.

Методи синтезу і модифікування мембранних матеріалів

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредитів ЕКТС; *Г.Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент*

Курс розглядає основні напрями та методи модифікування мембраноутворюючих полімерних і неорганічних матеріалів для їх функціоналізації; методи ініціювання прищепленої полімеризації акрилових та піридінієвих мономерів для створення на поверхні мембран гідрофільних та заряджених полімерних шарів з метою отримання мембран з антибактеріальною активністю та іммобілізації ферментів і біологічно активних речовин.

Синтетичні мембрани

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЕКТС; *Т.В. Мурланова, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Осногвні питання курсу - Матеріали для формування мембран та їхні властивості. Основні методи одержання мембран на основі полімерних і неорганічних мембраноутворюючих матеріалів. Метод інверсії фаз. Золь-гель технологія. Фазовий поділ у полімерних системах. Вплив різних параметрів на морфологію мембран. Пористі і непористі мембрани. Йонообмінні і заряджені мембрани. Мембрани з додатковими функціями. Динамічні мембрани. Структура, фізико-хімічні і механічні властивості мембран. Розділювальні характеристики мембран. Мембрани для процесів розділення рідких і газових сумішей.

Розглядаються основні поняття науки про синтетичні мембрани, матеріали для формування полімерних і неорганічних мембран, методи формування полімерних, у тому числі йоногенних та неорганічних мембран, методи одержання динамічних, рідких, композиційних і трекових мембран. Значна увага звертається на різні методи дослідження пористої структури і методи калібрування мембран, вивчення їх проникності і селективності.

Сорбенти і сорбційні процеси

1 семестр, 4 год/тижд, екзамен, 5 кредитів ЕКТС; *О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу - Одержання активованих вуглів, їхні властивості, застосування у промисловості. Використання активованих вуглів в очищенні води, харчових технологіях, медицині. Одержання силікагелів. Використання силікагелів у вибіркових сорбційних процесах. Природні та синтетичні цеоліти, їхні властивості. Використання у вибіркових сорбційних процесах. Застосування цеолітів у процесах осушення газів та органічних рідин, у процесах очищення газів. Очищення стічних вод, зниження токсичності промислових викидів.

Мета курсу – здійснення теоретичної підготовки та надання елементарних практичних навичок щодо адсорбентів та адсорбційних процесів, розкриття сучасних закономірностей, уявлень, галузей застосування сорбентів, навчити студентів аналізувати та характеризувати сорбенти та сорбційні процеси.

Основи менеджменту

2 семестр, 4 год/тижд, залік, 5 кредитів ЕКТС; *Горошкова Лідія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор*

Мета курсу - викладання даної дисципліни є формування компетентності студентів щодо сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Теоретичні основи мембранних процесів

2 семестр, 4 год/тижд, екзамен, 5,5 кредитів ЕКТС; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Основні питання курсу - Транспорт у мембранах. Рушійні сили мембранних процесів. Нерівноважна термодинаміка. Транспорт крізь пористі мембрани. Транспорт крізь непористі мембрани. Транспорт у йонообмінних мембранах. Баромембранні процеси: мікро- фільтрація, ультрафільтрація, нанофільтрація, зворотний осмос, п’єзодіаліз. Мембранні процеси під дією концентрацій: газорозділення, первапорація, діаліз, рідкі мембрани. Термомембранні процеси: мембранна дистиляція, термоосмос. Електромембранні процеси: електродіаліз, електрофільтрування. Поляризаційні явища: концентраційна і температурна поляризація. Формальний опис мембранного масопереносу. Фізичні моделі: модель розчинення-дифузії, модель тонкопористої мембрани, модель грубопористої мембрани, осмотична модель. Концентраційна поляризація-гелеутворення.

Основи технології водоочищення та водопідготовки

2д семестр, 8 год/тижд., залік, 5 кредитів ЕКТС; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Курс розглядає актуальні питання раціонального використання водних ресурсів в промисловості та комунальному господарстві, а саме: розробку та обґрунтування принципових технологічних схем водопідготовки та водоочищення природних та стічних вод; теоретичні основи фізико-хімічних процесів очищення води (коагуляція, флокуляція, фільтрування, змішування, відстоювання, знезараження, дегазація, хімічні та біологічні методи водоочищення) ; конструкції очисних споруд та апаратів станцій водопідготовки та водоочищення.

Нанохімія

3 семестр, 3 год/тижд, екзамен, к кредита ЕКТС; *П. Є. Стрижак, доктор хімічних наук, професор*

Курс "Нанохімія" включає опанування студентами базових знань, основних понять і теоретичних засад сучасної нанохімії, знання яких дозволяє більш глибоко і обґрунтовано підходити до інтерпретації різноманітних результатів досліджень в хімії.

Методологія наукових досліджень в хімії

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредита ЕКТС; *Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу - Види наукових досліджень. Прилади для вимірювання основних величин. Класична методика експериментальних досліджень. Статистична обробка експериментальних даних. Планування та обробка результатів.

Методологія створення і тестування біологічно активних сполук

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС; *Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу "Методологія створення та тестування біологічно активних сполу" формування у студентів знань, компетентностей і навичок з ідентифікації і отримання біологічно активних сполук, вивчення етапів створення біологічно активних сполук, видів біологічної активності, методів тестування біологічної активності; основ комп'ютерного моделювання (докінг) комплексу "діюча речовина-рецептор"; виявлення, дизайн та отримання біологічно активних сполук, створення залежностей структура - активність; основ комбінаторної хімії.

Технології сорбційного розділення

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредита ЕКТС; *О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент*

Основні питання курсу- Основи молекулярної адсорбційної хроматографії рідких речовин; іоннообмінної хроматографії; осадкової хроматографії; адсорбційної газової хроматографії; газо-рідинної хроматографії. Безперервний метод розділення газів у шарі адсорбенту, що рухається. Капілярна хроматографія, ступінчата хроматографія, вакантохроматографія. Основи розподільчої хроматографії на папері. Гельхроматографія.

ПРАКТИКА

Практика виробнича

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів ЕКТС; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Програма виробничої практики забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практики, їх системність, неперервність і послідовність навчання студентів. Практика спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними фізико-хімічними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої спеціальності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Належна виробнича практика фармацевтичної промисловості

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЕКТС; *Д.І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент*

Основні питання курсу - Проектні критерії та вимоги, організаційну структуру GMP виробництва та GLP лабораторій, документальний супровід GMP/GLP процесів, організаційну структуру, постачання та розподіл обов'язків та критичних ролей, технологій забезпечення чистоти у класифікованих приміщеннях, без патогенного статусу у приміщеннях утримання та дослідження тварин, лабораторних досліджень, етапи

стратегічного планування виробничого та дослідного процесу, аналіз ризиків, технічні аспекти функціонування GMP та GLP зонування.

Супрамолекулярна хімія

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредита ЄКТС; *Л. І. Кострова, кандидат хімічних наук, доцент*

Супрамолекулярна хімія - це одна з найбільш популярних сучасних галузей експериментальної хімії, котра бурхливо розвивається на протязі останніх років. Один із засновників супрамолекулярної хімії лауреат Нобелівської премії 1987 року Жан-Марі Лен визначив її як "хімію молекулярних та міжмолекулярних зв'язків".

Супрамолекулярна хімія займається синтезом, аналізом будови та вивченням властивостей і поведінки в хімічних реакціях не окремих молекул, а їх ансамблів, в яких молекули зв'язані слабкими міжмолекулярними взаємодіями. Її навіть представляють як своєрідну "молекулярну соціологію", яку цікавить не окремий індивідуум, а поведінка індивідуума у складі різних колективів, а також властивості, які має колектив як певне самостійне ціле.

Сфера використання супрамолекулярної хімії є надзвичайно широкою - від молекулярної електроніки ("органічні метали", напівпровідники, надпровідники, молекулярні комп'ютери і т.інш) до фармацевтичної хімії (синтез та модифікування властивостей лікарських препаратів, забезпечення їхньої адресної доставки до відповідної частини організму, лікування генетичних захворювань тощо) та моделювання біологічних процесів.

Курс знайомить слухачів з фундаментальними та прикладними засадами супрамолекулярної хімії. Студенти познайомляться як з методами синтезу систем, здатних до самоорганізації, для отримання великих молекул або молекулярних угруповань, так і з їх фантастичними властивостями.

Фармацевтична хімія

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС; *В.А. Третініченко, кандидат хімічних наук, старший викладач*

Дисципліна "Фармацевтична хімія" є однією з основних в комплексі хімічних і медико-біологічних дисциплін, покликаних забезпечити підготовку фахівців-хіміків в області пошуку і дослідження лікарських засобів.

Методи виділення, концентрування і аналізу хімічних речовин

2д семестр, 8 год/тижд., залік, 5 кредитів ЕКТС; *Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент*

Мета курсу - Вивчення традиційних та сучасних методів виділення та концентрування; ознайомлення з можливостями використання для цього хімічних, фізико-хімічних методів та різноманітних хроматографічних методів; оволодіння практичними навичками у проведенні цих операцій; ознайомлення з основами стандартизації, метрології та контролю якості хімічної продукції; формування знань для кваліфікованої участі у реалізації вимог нормативних документів стандартизації хімічних продуктів.

Мембранні методи розділення, очищення та концентрування речовин

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредитів ЕКТС; *В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, доцент*

Курс розглядає актуальні питання розділення, очищення, концентрування та фракціонування речовин різної природи, а саме солей, йонних речовин, різноманітних збудників, а також органічних речовин (білків, барвників, поверхнево-активних речовин) за допомогою мембран та баромембранних процесів, а також застосування гібридних технологій з використанням зворотньо-осматичних нано- та ультрафільтраційних мембран.

Полімери медичного призначення

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредитів ЕКТС; *А.Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор*

Основні питання курсу - Вивчення вимог до полімерів в медицині. Біоінертні та біосумісні полімери. Використання полімерів у різних областях медицини. Застосування полімерних лікарських плівок. Медичні нитки. Полімери-кровозамінники. Мікрокапсулювання. Полімерні лікарські речовини. Полімери для створення нових лікарських форм. Полімерні наностуктури у терапії та діагностиці. Полімерні міцели, наночастинки, візикули.

Процеси і апарати мембраних технологій

3 семестр, 3 год/тижд, залік, 4,5 кредитів ЕКТС; *А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор*

Процеси і апарати мембранних технологій - це навчальний предмет, який вивчає загальне знайомство з основними типами мембранних процесів та їх практичне застосування в різних галузях виробництва та промисловості. Значна частина часу даного предмету приділяється розгляду особливостей та методів використання мембранних процесів і технологій у харчовій, фармацевтичній та хімічній галузях досліджень та виробництва. Знайомство принципових особливостей та методів використання мембранних процесів тісно пов'язане з будовою дослідних та промислових мембранних модулів та апаратів, їх практичним використанням для вирішення технологічних завдань та забезпечення високої якості отриманої продукції. Особлива увага при вивченні даного предмету приділяється проблемам водоочистки та водопідготовки, застосуванню мембранних процесів для забезпечення високих екологічних вимог і стандартів стосовно контролю викидів забруднень у відкриті водойми та підземні водоносні горизонти. При вивченні даного курсу в студентів формуються міцні знання стосовно практичного застосування мембранних технологій для очищення води, повітря та промислових газів в хімічній та металообробній промисловості, фармацевтиці, біотехнології, харчовій промисловості тощо.

Криміналістична хімія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС; *П.В. Вакулюк, доктор технічних наук, професор*

Предмет спрямований на ознайомлення студентів з науковими принципами та технічними прийомами роботи криміналістів, з методиками розслідування злочинів.

Основні питання курсу - Вступ до криміналістичної хімії. Експертиза документів: хімічний аналіз та інтерпретація результатів. Криміналістична мікроскопія: підготовка та аналіз. Криміналістична хемометрія. Методи ідентифікації крові. Природа ДНК та спосіб її використання у криміналістичній хімії. Криміналістичне порівняння ґрунту та мікрослідів. Використання полімерів і волокон у криміналістиці. Токсикологія та класифікація шкідливих речовин і їх експертиза. Хімічний аналіз вибухових речовин. Хімічна експертиза вогнепальної зброї. Експертиза фарби та покриттів. Криміналістичне порівняння ґрунту та мікрослідів. Засоби візуалізації та класифікації відбитків пальців.

Нанокомпозитні полімери та мембрани

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредитів ЕКТС; *П. В. Вакулюк, доктор технічних наук, професор*

Основні питання курсу - Нанокомпозитні полімери і мембрани. Нанокластери. Наноструктури. Методи отримання наноматеріалів. Загальні відомості про золь-гель технології. Методи отримання наноматеріалів. Золь-гель технології. Наночастинки. Методи дослідження речовин в нанокристалічному стані. Застосування функціональних матеріалів.

АТСТАЦІЯ

Магістерська робота

4 семестр, 20 кредитів ЄКТС.

104 ФІЗИКА ТА АСТРОНОМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ФІЗИКА (Теоретична фізика)

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія твердого тіла

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, С.П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор

Дисципліна розглядає електронні, фононні й оптичні властивості твердих тіл – металів та провідників. Першу частину присвячено теорії елементарних збуджень у твердих тілах: квазіелектронів, плазмонів,

фононів, магнонів і екситонів. Друга частина вивчає взаємодію елементарних збурень: електрон-фононне, електрон-електронне та фонон-фононне.

Нерівноважна статистична термодинаміка

2 семестр; 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ЄКТС, С.П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор

Дисципліна, ознайомлює з нерівноважними процесами в системах та сучасними теоретичними методами їх дослідження. Розглядаються основні принципи статистичної фізики. Реакція системи на зовнішнє збурення. Двохчасові функції Гріна. Кінетика фазових переходів. Застосування сучасних теоретичних методів дослідження фазових переходів в системах для інтерпретації експериментальних результатів та передбачення нових явищ. Метою навчальної дисципліни є оволодіння студентами основними положеннями теорії нерівноважних систем та сучасними теоретичними методами опису кінетичних явищ в системах, що знаходяться в середовищі та зовнішньому змінному полі, навиками творчого розв'язування фізичних задач з використанням сучасних машинних методів.

Методологія наукових досліджень

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Л.Ю. Хоменкова, доктор фізико-математичних наук, професор

Поняття про наукове дослідження, організація наукових досліджень в Україні, методологія наукового пізнання, визначення теми та етапів проведення наукового дослідження, зберігання наукової інформації, її пошук та обробка, розробка методики теоретичного та експериментального дослідження, проведення експериментальних досліджень та обробка результатів експерименту, оформлення результатів наукового дослідження, впровадження результатів наукового дослідження та визначення економічного ефекту, організація роботи наукового колективу.

Науково-дослідний семінар (МП)

1, 2, 2д, 3 та 4 семестри, 2 год/тижд., 4 захисти тези, 13 кредитів ЄКТС, Р.К. Савкіна, доктор фізико-математичних наук, професор

Курс спрямований на опанування студентами навичок науково-дослідної роботи та розвиток наукового мислення. В курсі визначатиметься методика підготовки магістерських дисертаційних робіт, механізм підготовки анотацій, наукових статей, а також написання відзивів та рецензій на них. Наукові доповіді студентів за темами їхніх магістерських робіт, а також оглядові доповіді за поточною науковою літературою. Курс супроводжується індивідуальними практичними завданнями, які магістри виконують під час самостійної роботи, та відповідними консультаціями. Особлива увага приділяється міждисциплінарним зв'язкам. Набуті знання та навички є важливим інструментом для майбутньої самостійної наукової роботи фізика

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерне моделювання електронних властивостей твердого тіла – 1

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, О.Д. Фея, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою навчальної дисципліни є опанування студентами сучасних навичок розрахунку електронної структури речовини; базові знання теорії функціоналу густини, що є основою для таких розрахунків; навички користування програмами для розрахунків із перших принципів на прикладі пакету Quantum Espresso; вміння користуватися графічним пакетом Gnuplot для побудови графіків зонної структури та густини електронних станів, «товстих зон», фононних спектрів.

Комп'ютерне моделювання електронних властивостей твердого тіла – 2

2 семестр; 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, О.Д. Фея, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Це друга частина курсу «Комп'ютерне моделювання електронних властивостей твердого тіла», Метою курсу є опанування студентами сучасних навичок розрахунку електронної структури речовини; базові знання теорії функціоналу густини, що є основою для таких розрахунків; навички користування програмами для розрахунків із перших принципів на прикладі пакету Quantum Espresso; вміння користуватися графічним пакетом Gnuplot для побудови графіків зонної структури, густини електронних станів, В результаті засвоєння курсу у студентів формується базовий досвід роботи над великими програмними продуктами, основи менеджменту проектів та поглиблюються знання про алгоритми розв'язання фізичних задач чисельними методами. Це забезпечує навички, необхідні для командної роботи, технічного супроводу науково-дослідницького процесу та його автоматизації.

Спектроскопія твердого тіла

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, Г.Ю. Рудько, доктор фізико-математичних наук, професор

Предмет спектроскопії твердого тіла. Спектроскопія поглинання як інструмент вивчення електронної структури твердих тіл. Дослідження люмінесценції – джерела інформації про збуджені електронні, екситонні стани в кристалах, про наявність домішок і дефектів. Спектроскопія раманівського розсіяння як метод визначення коливних станів кристалічної гратки, її структури та дефектності. Вплив квантово-розмірних ефектів на спектральні характеристики поглинання, випромінювання та розсіяння світла твердим тілом; сучасні досягнення в області твердотільної нанофізики і фотоніки.

Квантові матеріали та квантові технології

2 семестр; 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, О.А. Кордюк, доктор фізико-математичних наук, професор

Метою курсу є надання студентам-магістрантам всебічного розуміння квантових матеріалів та технологій, що сприятиме їхній здатності орієнтуватися в складнощах 2-ї квантової революції. За допомогою лекцій, дискусій та практичних вправ студенти вивчатимуть фундаментальні принципи квантової механіки, досліджуватимуть унікальні властивості квантових матеріалів та заглиблюватимуться в нові сфери застосування квантових технологій. Наприкінці курсу студенти матимуть знання та навички, необхідні для участі в передових дослідженнях та інноваціях у сфері квантової науки та технологій, що швидко розвиваються.

Фізика біологічних макромолекул

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів ЄКТС, С. М. Перепелиця, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Дисципліну присвячено вивченню фізичних властивостей біологічних макромолекул на різних рівнях їх структурної організації. Головним завданням є показати зв'язок структурних і динамічних властивостей нуклеїнових кислот і білків з механізмами їх біологічного функціонування. Окремими розділами виділено питання, що стосуються фізико-хімічних властивостей ДНК та білків, статистичної механіки макромолекул, методів моделювання структури та динаміки молекул. Окремо будуть розглянуті принципи кодування, збереження і трансляції генетичної інформації. Для засвоєння матеріалу студентам будуть запропоновані практичні завдання, що полягають у розв'язанні задач і проведенні аналізу властивостей біологічних макромолекул із застосуванням сучасних програм візуалізації та аналізу структури молекул. Лекції розраховано на студентів-біофізиків як фізичного, так і біологічного профілів.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

3 та 4 семестр; 5 год/тижд., 5 год/тижд.; 2 захисти тези, 15 кредитів ЄКТС, Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Завдання практики – сформувати інформаційний масив, необхідний для економічного аналізу стану об'єктів дослідження, виявлення тенденцій і закономірностей їхнього функціонування, а також побудови економічно-математичних моделей. Мета практики – провести наукову роботу (з відривом від навчання), під час якої студенти ґрунтовно опановують науковий експеримент і теоретичні аспекти наукової роботи.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота – 20.0 кредитів ЄКТС.

Успішне виконання студентами НаУКМА програми підготовки магістерської програми завершується атестацією. Магістерська робота є однією з форм проведення підсумкової атестації, якістю змісту та захисту якої визначається рівень кваліфікації фахівця та його здатність до самостійного розв'язання актуальних проблем та задач, наукової та професійної діяльності. У магістерській роботі розкривається суть проблеми, що розглядається, показується ступінь її наукової розробки та практичні аспекти. Проблеми розглядається на основі дослідження літератури, наукових джерел, вивчення фактів, даних експерименту тощо; вона всебічно аналізується, висновки, відповідно, обґрунтовуються, відображається позиція автора. Виконання магістерської роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання навичок; - виявлення студентом здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблеми, робити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати набутті знання при вирішенні наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації; - напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень та експерименту;- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання задач.

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Політика в пострадянських країнах

3 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС *стар.вик.к.н. Єрємєєв О.С.*

Навчальний курс орієнтовано на студентів 2 року навчання спеціалізації "Європейські студії". Метою вивчення дисципліни є поглиблення знань політики посткомуністичних країн, у тому числі тих, які увійшли до складу ЄС та отримали членство у НАТО. Увагу приділено особливостям розвитку політичних систем, поясненню відмінностей трансформаціних процесів чинниками історичного, політичного, економічного розвитку держав та соціокультурними особливостями. Оцінювання здійснюється за результатами роботи на семінарських заняттях та заліку.

Сучасна політика держав Центрально-Східної Європи

1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

Курс призначений для ознайомлення магістрантів НаУКМА з основними напрямами зовнішньої і та внутрішньої політики країн нашого найближчого довкілля – Східно -Центральної Європи в сучасних умовах поглиблення міжнародної кризи та повномасштабного вторгнення росії на українську територію.

Спеціалізація політологів розрахована на працю в конкретному довкіллі. Відтак мусять сполучатися загальноосвітні, профільні (технологічні) та регіональні аспекти. З-поміж досліджуваних регіонів Східно-Центральна Європа є найважливішим через його питому вагу в сучасній політиці, а також і насамперед тому, що Україна є за всіма чільними параметрами його найбільшою державою і природним осередком.

Курс є пропедевтичним і водночас підсумковим. Він стисло впорядковує, узагальнює і систематизує здобуті студентами-політологами в інших курсах і самостійній роботі знання з історії, географії, економіки, етнології, культури цих країн. На підставі такого докладного вступу розгортається безпосередній розгляд внутрішньої та зовнішньої політики, формування і структури рушіїв, мотивів і форм реакції на виклик доби.

Публічні політики ЄС

2д сем, 4 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік.

Розробка публічних політик у Європейському Союзі та в національних політичних системах держав-членів ЄС; основні підходи і методи аналізу публічних політик у ЄС; загальна інституційна характеристика процесів вироблення і зміст конкретних публічних політик за окремими напрямами діяльності ЄС.

Зовнішня політика ЄС

3 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС *доц.док.наук Гнатюк.М.М.*

The objective of the course is to provide students with the analytical tools to understand the special nature of the EU foreign policy. In the first part particular emphasis is paid to theoretical approaches. The EU is not a classical

actor in international relations as it enjoys more decision making powers than an international organization and less than a unitary state. As a second step the course looks at the institutional set up and competences for the EU's external relations. The next bloc analyzes a diverse set of EU external policies ranging from trade and soft security issues to diplomatic and military developments as well as taking a closer look at the European Neighborhood Policy and the Eastern Partnership and relations with Ukraine.

Інститути ЄС

1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік.

Курс визначається тим, що Євросоюз має унікальний механізм управління. Саме інститути ЄС виступають основними регуляторами інтеграційних процесів, забезпечуючи послідовність та ефективність політики і дій цієї організації. Унікальність інституційного механізму полягає в тому, що інститути ЄС наділені виключною компетенцією у певних сферах, які раніше належали до суверенних прерогатив держав - учасниць Євросоюзу: вони можуть ухвалювати нормативно-правові акти більшістю голосів і зобов'язувати ними фізичних, юридичних осіб, органи держав безпосередньо, без трансформації цих актів у внутрішні правопорядки.

Політична історія європейської інтеграції

1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік.

Європейська інтеграція є одним із найважливіших та найуспішніших політичних експериментів новітньої історії. Цей курс розглядає актуальні тенденції цього процесу та перспективи розширення, а також нові сучасні виклики. В курсі акцент зроблено на впливові інтеграції на суспільні та політичні зміни у потенційних державах-членах, а також перспективах вступу до ЄС, зокрема Україні. Курс пропонує короткий огляд процесу розширення як контекст для вивчення поточних і майбутніх інтеграційних зусиль, поміж яких виокремлюється механізм Угоди про асоціацію та набуття Україною статусу держави-кандидата

Теорії міжнародних відносин

1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік.

Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук: об'єкт та предмет дослідження, структура, завдання та функції теорії міжнародних відносин. Міжнародні відносини та їх види. Етапи розвитку теорії міжнародних відносин. Сучасні теорії міжнародних відносин. Поняття та структура міжнародних систем. Типи міжнародних систем. Трансформація міжнародних систем. Суб'єкти міжнародних відносин. Цілі та засоби учасників міжнародних відносин. Конфлікти у міжнародних відносинах. Характеристика міжнародних конфліктів та пошук шляхів їх врегулювання. Співробітництво у міжнародних відносинах: зміст та форми. Типи міжнародної співпраці та міжнародної інтеграції.

НаціональнабезпекамУкраїни:європейський контекст

2 сем, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС залік. **Доц.к.н.Гриценко А.С.**

Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук: об'єкт та предмет дослідження, структура, завдання та функції теорії міжнародних відносин. Міжнародні відносини та їх види. Етапи розвитку теорії міжнародних відносин. Сучасні теорії міжнародних відносин. Поняття та структура міжнародних систем. Типи міжнародних систем. Трансформація міжнародних систем. Суб'єкти міжнародних відносин. Цілі та засоби учасників міжнародних відносин. Конфлікти у міжнародних відносинах. Характеристика міжнародних конфліктів та пошук шляхів їх врегулювання. Співробітництво у міжнародних відносинах: зміст та форми. Типи міжнародної співпраці та міжнародної інтеграції.

Політична система Європейського Союзу

2 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік. доц.док.наук Гнатюк.М.М.

Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук: об'єкт та предмет дослідження, структура, завдання та функції теорії міжнародних відносин. Міжнародні відносини та їх види. Етапи розвитку теорії міжнародних відносин. Сучасні теорії міжнародних відносин. Поняття та структура міжнародних систем. Типи міжнародних систем. Трансформація міжнародних систем. Суб'єкти міжнародних відносин. Цілі та засоби учасників міжнародних відносин. Конфлікти у міжнародних відносинах. Характеристика міжнародних конфліктів та пошук шляхів їх врегулювання. Співробітництво у міжнародних відносинах: зміст та форми. Типи міжнародної співпраці та міжнародної інтеграції.

Сучасні європейські підходи до влади і політики

2 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС іспит. доц.кан.наук Амельченко Н.А.

Метою викладання курсу " Сучасні європейські підходи до влади і політики" є оволодіння майбутніми політологами сучасними концепціями політики та влади для розуміння та вирішення соціально-політичних проблем нашого суспільства. Зміст та форми проведення теоретичних та практичних занять націлені на засвоєння теоретичних принципів в якості методології аналізу еволюції типів влади та політики від традиційного до модерного та постмодерного суспільства.

Сучасні методи досліджень у політології

2 сем, 3 год/тиж, 4 кред. ЄКТС іспит. доц.кан.наук Яковлєв М.В.

Курс охоплює основні кількісні методи досліджень з особливим наголосом на базових техніках статистичного аналізу даних, які студенти опановують шляхом розв'язання статистичних задач як вручну (для основних статистичних тестів), так і за допомогою SPSS. Студенти набувають не лише практичних навичок з обробки кількісних даних, але й на практиці опановують процес створення масиву даних від найперших етапів формулювання дослідницьких гіпотез, складання опитувальника, проведення анкетування, введення даних у масив і, нарешті, аналізу даних масиву.

Ціннісно-психологічні аспекти політичних трансформацій

2д сем, 4 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік. доц.док.наук Чабанна М.В.

Метою викладання курсу «Ціннісно-психологічні аспекти політичних трансформацій» приймемо до уваги проблемні взаємопов'язаності та взаємозалежності політичної соціалізації та політичної культури в умовах трансформаційного суспільства.

НДС «Теорія прийняття політичних рішень»

3 сем, 2 год/тиж, 4 кред. ЄКТС захист тези. доц.док.наук Дям`янчук О.П.

Охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є : способи і механізми вироблення управлінських рішень різного рівня в політичних системах з різними моделями розподілу політичної влади; врахування економічних, соціальних, юридичних і політичних чинників при підготовці проектів рішень; етапи формування та політологічні особливості процесу вироблення і впровадження політичних рішень; характер політичних та управлінських процесів за різних політичних режимів; роль громадських організацій і суспільних об'єднань у виробленні й ухваленні політичних рішень.

НДС «Вступ до наукових студій»

4 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС захист тези. доц.кан.наук Кисельов С.О.

У цьому семінарі студенти мають написати наукову статтю за параметрами, що були задані у курсі «**Основи наукового дослідження**». Стаття пишеться на вільну тему, але, це може бути перероблена за

вимогами статті частина майбутньої магістерської дипломної роботи. В аудиторії відбувається презентація статті з наступним її обговоренням, в якому мають взяти участь всі студенти групи. Після доопрацювання стаття подається як теза до цього семінару, яка і є формою контролю.

Осови наукових досліджень

3 сем, 4 год/тиж, 4 кред. ЄКТС захист тези. доц.кан.наук Кисельов С.О.

Курс «Основи наукового дослідження» розглядає основні моменти наукового дослідження, його логіку та основні напрямки здійснення дослідження: пошуковий та гіпотетичний. Приділяється увага поняттю гіпотези, її видам та способам формування. Окремим блоком є загальнонаукові методи дослідження. В курсі розглядаються основні вимоги щодо наукової продукції. На практичних заняттях студент(к)и аналізують автореферати вже захищених дисертацій.

Основи європейського та міжнародного права

4 сем, 2 год/тиж, 4 кред. ЄКТС залік. доц.кан.наук Умланд Андреас

Курс Основи європейського та міжнародного права складається з серії лекцій та практичних семінарів з таких тем, як: вступ до законодавства ЄС, історія європеи?ської? інтеграції?, правове становище Європеи?ського Союзу як міжнародної? організації; інститути Європеи?ського Союзу, роль Суду Європеи?ського Союзу у тлумаченні права Європеи?ського Союзу; правовий режим в ЄС; розмежування компетенцій між Європейським Співтовариством та його державами-членами; відносини ЄС з Україною.

Сертифікатна програма « Європейські студії»

Європейська інтеграція: інституційні, культурні та економічні аспекти / European Integration: Institutional. Cultural and Economic Aspekts (англ. мовою)

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік *доц.док.наук Гнатюк.М.М.*.

Європейська інтеграція є одним із найважливіших та найуспішніших політичних експериментів новітньої історії. Цей курс розглядає історію та актуальні тенденції цього процесу, перспективи розширення, а також нові сучасні виклики. В курсі акцент зроблено на впливові інтеграції на суспільні та політичні зміни у державах-членах, а також вивчення поточних і майбутніх інтеграційних зусиль через приєднання нових членів, зокрема України.

Європейське суспільство та політика /
3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік *доц.док.наук Чабанна М.В.*

Цей курс досліджує схожість та відмінності в політиці та моделях суспільного розвитку європейських країн. Зокрема, курс зосереджується на структурі політичної влади в європейських державах та інституціях, які утворюють зв'язок між державою та суспільством, особливо політичними партіями та зацікавленими організаціями.

Європейський Союз: глобальний та регіональний виміри

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік *доц.док.наук Гнатюк.М.М.*.

Курс ознайомлює слухачів із генезою, природою та змістом європейської зовнішньої політики, її основними концептуальними та методологічними проблемами, а також відносинами ЄС із ключами партерами на підходами до вирішення міжнародних питань. Слухачі матимуть змогу поринути в роботу основних акторів в процесів формування зовнішніх зносин ЄС та набути навичок аналізу конкретних випадків реалізації зовнішньої політики ЄС.

Публічні політики в Європейському

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік *доц.док.наук Чабанна М.В.*

У курсі розглядаються структура, політика та поточні політичні проблеми діяльності Європейського Союзу. Основний акцент курсу зроблено на інституціях та вироблені політики в ЄС як інтеграційного проекту в Європі та його вплив на держави-члени. Процес вироблення політики, функції та взаємодія інституцій ЄС, транспозиція та імплементація у різних сферах діяльності ЄС із особливим акцентом на політичній культурі та порівнянні із національними політиками в Європі належать до ключових питань розгляду.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Партійні та виборчі системи країн ЄС
2д сем, 4 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік. стар.викл. Шаповалов С.А.
Метою викладання курсу " Партійні та виборчі системи країн ЄС" є оволодіння та типи партійних систем у країнах ЄС, роль окремих політичних партій у політичному процесі, співпраця партій на міжнародному рівні, представництво політичних партій у Європарламенті, структура та функції Європарламенту.

Міжнародні стандарти написання наукових робіт / International Standards of Scientific Research (англ. мовою)

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік

The aim of the course is to transfer a complex set of research and writing skills to students to enable them independently design, conduct and write up research projects in their chosen area of research. The course will lead students through all steps of research and writing starting from the choice of their topic to submitting dissertation according to KMA formal requirements and international standards of research in broad area of social sciences. All the assignments are based on the topics that students choose for their actual master dissertations, thus allowing to start designing and structuring their research projects under guidance of the lecturer and feedback of their peers. The learning outcomes of the course focus on the following skills 1) critical thinking; 2) working with the literature 3) research design 4) writing of texts 5) oral presentation 6) time management Мотивація дослідника і якість дослідження; критерії науковості дослідження; поняття і види плагіату; документи НаУКМА щодо плагіату; спіральна логіка дослідження; тайм-менеджмент в процесі проведення дослідження і написання наукової роботи; вибір теми дослідження; дизайн дослідницького проекту; формулювання дослідницького питання (гіпотези); новизна дослідження; структура наукової роботи; якість наукових україномовних і англомовних джерел; пошук, систематизація, моніторинг літератури за темою дослідження; правильне цитування і створення бібліографічних списків; використання бібліографічних менеджерів; методи дослідження; емпіричні методи дослідження; написання огляду літератури; написання пропозицій дослідницького проекту. Всі практичні завдання студенти виконують на прикладах тем, які вони обрали для своїх дипломних робіт.

Німецька мова

1, 2 сем, 2, 2 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, залік

Мовний курс «Німецька мова для студентів суспільних наук» готує до активної участі в німецькомовних заняттях.

Зовнішня політика США

2 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік стар. *викл.кан.наук. Єрємєєв О.С.*

Курс знайомить із процесом творення і реалізації зовнішньої політики Сполучених Штатів Америки, розкриває теоретичні підходи, інституційні механізми, внутрішньополітичні чинники поведінки США на міжнародній арені. Особливу увагу приділено відносинам США із провідними державами та міжнародними організаціями й особливостям сучасної зовнішньополітичної стратегії.

Основи економічної політики

3 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік *доц.кан.наук Широкова.М.С.*

Курс спрямований на надання базових теоретичних і практичних знань, необхідних для прийняття ефективних рішень за умов обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

«**Політична історія гумору: український та європейський вимір»** (дисципліна вільного вибору)

4 сем., 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС залік *доц.кан.наук Голіченко Т.С.*

В цьому курсі ви визначите для себе спорідненість та відмінність, подібність та своєрідність сміху, гумору, сатири, гротеску, іронії та сарказму. Ознайомитеся з історичними, політичними та традиційними контекстами різноманітних (здебільшого, європейських) феноменів сміху та гумору. В курсі йтиметься як про політичні акценти **гумору окремих авторів** (ми торкнемося творів Гашека, Джерома К. Джерома, О'Генрі, Ільфа та Петрова, Платонова, Булгакова, Аверченко, Зощенко, Бабеля, Войновича, Довлатова, Жванецького), так і про історію складання **«інституцій» сміху та гумору** (йтиметься про спеціальні гумористичні періодичні видання нашої країни та зарубіжжя, про сторінки гумору в «серйозній» періодиці, про телевізійні гумористичні серіали та програми). Окремий підрозділ курсу присвячений історії та стилістиці гумору в світовому кінематографі та театрі. Ви ознайомитеся також із **сміховою культурою різних націй та народів** (йтиметься про особливі стилістики та тематики «британського гумору, «єврейського гумору», «французького гумору», «американського гумору» і т. ін.).

Звертаємо вашу увагу на те, що особливий наголос буде зроблено на історії політичного гумору, але не тільки: йтиметься також про політичні контексти різноманітних форм, персонажів, сюжетів та стилістики гумору.

Напередодні захисту магістерських дипломних робіт певна доза гумору (в першу чергу, політичного гумору), сподіваємося, стане вам в нагоді.

Політичні традиції та цінності країн Східної Азії
(дисципліна вільного вибору)

2 д сем, 4 год/тиж, 3 кред. ЄКТС залік *стар.виклад. Микал О.К.*

Метою курсу є комплексне вивчення історії та політичних традицій країн Східної Азії. Курс спрямований на виявлення тенденцій подальшого розвитку країн Східної Азії.

У даному курсі Східна Азія включає Китай, Тайвань, Японію, Республіку Корея та КНДР. В економічному вимірі Східна Азія є важливим рушієм світових процесів. Донедавна Японія була економікою номер два у світі. Зараз це місце належить Китаю. Економіка Республіки Корея також є важливим елементом світової фінансово-економічної системи. До того ж проблеми на Корейському півострові, територіальні конфлікти, гостра конфронтація у трактуванні історичних подій актуалізують регіон Східної Азії у політичному та безпековому вимірах системи міжнародних відносин.

Для розуміння сучасних тенденцій в Східній Азії та аналізу зовнішньополітичної діяльності країн регіону важливо розуміння внутрішніх процесів, які є власне рушіями, що стоять поза їхнім розвитком. Тому першим завданням курсу є ознайомлення з історичними віхами, традиціями, політичними й культурними особливостями, які, власне, сформували підгрунтя для розвитку КНР, Тайваню, Японії, Південної Кореї та КНДР. Друге завдання – це спроба аналізу питань світобачення, ідентичності цих країн. Третім завданням є розгляд двосторонніх відносин між цими країнами в історичному розрізі та визначення іміджу, який кожна з країн мала у країн-сусідів, і як це впливає і зараз на розвиток двосторонніх відносин в регіоні.

Очікується, що по закінченню даного курсу слухачі навчаться розуміти та відповідним чином оцінювати суть політичних процесів в даних країнах, а також визначати пріоритетні напрями й оптимальні форми співробітництва України з цими країнами.

Опанування курсом потребуватиме самостійної роботи над окремими темами, для чого на початку курсу надасться план лекцій та семінарських занять з переліком відповідних джерел і літератури.

Політична антропологія

2 сем., 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС залік *доц.кан.наук Голіченко Т.С.*

Мета курсу - зясувати особливості політико-антропологічного підходу до проблем влади, сучасної політики та продуктивність його використання при аналізі політичних реалій сучасної України. Даний курс

розкриває специфіку політики в архаїчних, традиційних суспільствах та суспільствах, які модернізуються, в залежності від національної, етнічної, гендерної, расової ідентичності, архаїчних та традиційних міфів, символів і ритуалів. Особлива увага приділяється використанню політико-антропологічного підходу для розуміння пострадянської політики, зокрема, ролі архаїчних міфів, традиційної політичної культури, сакралізації влади та політизації етнічного, расового, гендерного та національного чинників в сучасних політичних процесах.

Багаторівневе управління: теорія та практика/ Multi-level governance: theory and practice (англ.мовою) / (англ. мовою)

2д сем., 4 год/тиж, кр. ЄКТС залік *стар.виклад.Ромонова В.В.*

The course (a) explains the concept and the analytical model of multi-level governance and (b) applies it to enhance the understanding of the post-2014 decentralisation reform in Ukraine. The course pays special attention to policy-making in the EU, where nation-states simultaneously disperse authority to the European and to the sub-state levels. The theoretical insights and the comparison of multi-level governance across countries in the EU helps investigating the domestic decentralisation reform and identifying its implications on democratic accountability in Ukraine.

Міжнародні відносини у Східній Азії

2д сем., 4 год/тиж, кр. ЄКТС залік *стар.виклад. Микал О.К.*

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми політологами знанням про країни Східної Азії, сучасні процеси, що відбуваються в регіоні. Завданням курсу також є розгляд Східної Азії в системі сучасних міжнародних відносин. У цьому курсі Східна Азія включає: КНР, Японію, Республіку Корея, КНДР. У сучасних умовах країни Східної Азії демонструють найбільш динамічні зміни у безпековому та економічному просторах. На тлі ініціатив регіонального співробітництва, реалізація яких гальмується невирішеними питаннями минулого, також виникають і нові джерела конфліктів. Зростання Китаю, "нормалізація" Японії, питання денуклеаризації Північної Кроеї - ці та інші питання додають як можливості, так і представляють виклики миру та стабільності в регіоні. Враховуючи такі динамічні зміни цей курс спрямований на розуміння змін в політичних, безпекових та економічних відносинах між країнами регіону. На додаток до регіональної складової розглядатимуться відносини країн регіону з США, Росією та Європейським Союзом.

Гостьовий курс- 3

3 сем., 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС залік *доц.док.наук. Чабанна М.В.*

Читають провідні фахівці. Тематика й обсяг цих курсів визначаються, коли є відповідні пропозиції від викладачів. Назва уточнюється перед початком триместру.

Гостьовий курс- 4

4 сем., 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС залік *проф.док.наукСмолянюк В.Ф.*

Читають провідні фахівці. Тематика й обсяг цих курсів визначаються, коли є відповідні пропозиції від викладачів. Назва уточнюється перед початком триместру.

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – АНТИКОРУПЦІЙНІ СТУДІЇ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Антикорупційні кампанії громадських організацій

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, старший викладач, кандидат правничих наук *Білецький А.В.*

Антикорупційні кампанії громадських організацій є нормативною дисципліною Магістерської програми «Антикорупційні студії». Цей курс дозволить сформувати у студентів теоретичне і практичне уявлення про явище громадської адвокації. Слухачі цього курсу зможуть ознайомитись із законодавчими засадами діяльності громадських антикорупційних організацій, основами проведення адвокаційних кампаній в сфері антикорупції, прикладами успішних адвокаційних антикорупційних кейсів в Україні. Наприкінці курсу, студенти оволодіють навичками формування і реалізації громадських антикорупційних адвокаційних кампаній.

Кількісні та якісні методи у дослідженні корупції

1 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит

Ознайомити слухачів і слухачок курсу зі специфікою використання методів збору і аналізу соціальних даних для розробки дизайну дослідження відповідно до дослідницьких питань, розробки інструментарію дослідження та основних підходів до аналізу емпіричних даних.

Корупція, державна політика та суспільство

1 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит доц.кан.наук. *Нестеренко О.В*

Під час викладання курсу будуть розкриті поняття побутової (дрібної), великої політичної корупції, особливості корупції у державній та приватній сферах, а також політичної й судової корупції. Буде висвітлено специфіку корупції в «capturedstate» та підходи щодо протидії корупції у таких державах, окреслено причини та передумови корупції, розкрито основні причини високого рівня корупції у країнах з перехідною економікою. Слухачі дізнаються про можливі шляхи протидії корупції у країнах, що розвиваються.

Методологія дослідження корупції

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит доц. кандидат політичних наук Чабанна М.В.

Інтерактивний курс розрахований для студентів магістерських програм, аспірантів та аналітиків, практиків, які планують науково досліджувати корупцію. Основний тематичний фокус курсу - теорії та дизайн для дослідження корупції.

Політологія: теоретичний та прикладний аспекти

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц. кандидат філософських наук Кисельов С.О

Курс «Політологічні підходи до вивчення корупції: погляд на корупцію» є нормативною дисципліною сертифікатної програми «Антикорупційні міждисциплінарні студії». Викладання цього курсу передбачає розкриття основних понять політичної науки: політичний інтерес, політична система, політична влада, держава та її інституції, політичні партії, громадські організації, політичні ідеології та втілення їх у практичній політичній діяльності, зокрема політичними партіями, що увійшли до ВРУ. Розглядається політичний процес та його складові. Все це необхідно для розуміння механізмів та розробки засобів протидії корупції.

Правові засади та інституційні механізми запобігання корупції

1 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит професор док.наук. Хавронюк М.І.

Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання щодо явища корупції та способів запобігання йому в публічному адмініструванні. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції загалом та її окремих проявів для суспільства і держави, кожного громадянина, надати їм знання щодо причин та наслідків корупції і здійснюваних в Україні і світі антикорупційних заходів, сформувати вміння застосовувати передбачені законом засоби запобігання корупції.

Антикорупційна експертиза

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит., професор, доктор правничих наук, Хавронюк М.І.

«Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів і чинних нормативно-правових актів» є нормативним курсом магістерської програми «Антикорупційні міждисциплінарні студії». Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання щодо явища корупції та способів запобігання йому в публічному адмініструванні. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції загалом та її окремих проявів для суспільства і держави, кожного громадянина, надати їм знання щодо причин та наслідків корупції і здійснюваних в Україні і світі антикорупційних заходів, сформувати вміння застосовувати передбачені законом засоби запобігання корупції.

Інституційний механізми запобігання корупції у партійній та виборчій діяльності: досвід країн ЄС

2д сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доцент, кандидат політичних наук, Чабанна М.В.

“Інституційні механізми запобігання корупції у партійній та виборчій діяльності: досвід країн ЄС” є нормативним курсом магістерської програми “Антикорупційні студії”. Метою курсу є надати студентам знання про ознаки корупції у сфері партійної та виборчої діяльності, сформувати розуміння як ефективності інституційних механізмів запобігання відповідним корупційним діям, так і перспектив їх застосування в Україні Завданнями є ознайомлення студентів з принципами функціонування партійних та виборчих систем, ознаками партійної і виборчої корупції, способами запобігання відповідним корупційним діям; розглянути вплив політичної довіри та суспільного ставлення до корупції на її інституціоналізацію; визначити прояви та способи уникнення корупційних правопорушень у внутрішньопартійній діяльності; розглянути досвід європейських країн у сфері фінансування політичних партій та виборчих кампаній; сформувати розуміння досвіду країн-членів ЄС у запровадженні інституційних механізмів мінімізації відповідних корупційних ризиків, навички оцінювання їх ефективності і можливостей застосування в Україні

Академічна доброчесність

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит

Курс є необхідною складовою частиною вивчення антикорупційних студій. Цей курс дає можливість магістрантам застосовувати теоретичні знання, набуті у навчальному курсі, до процесу використання їх в майбутній практичній професійній діяльності. Курс «Академічна доброчесність» розрахований на магістрів 2 року навчання програми «Антикорупційні студії». Мета курсу – формування цілісної системи знань про сукупність моральних та юридичних принципів і правил, якими мають керуватися учасники освітнього та наукового процесів в академічному середовищі; розвиток практичних умінь і навичок для реалізації вищезазначених принципів та правил під час здійснення професійної та наукової діяльності. Завданнями цього навчального курсу є: • Ознайомити з визначенням поняття «академічна доброчесність» у відповідно до вітчизняного законодавства та зарубіжного досвіду; • Усвідомлення основоположних цінностей академічної доброчесності за допомогою розкриття понять «академічний плагіат» та «самоплагіат»; • Поглиблення навичок інформаційної грамотності в контексті академічної доброчесності; • Засвоєння знань з використання баз даних наукової інформації та он-лайн платформ для дослідників з метою верифікації джерел; • Формування умінь зі створення бібліографічного опису та посилань на джерела інформації в академічних текстах у тому числі за допомогою програмних продуктів (бібліографічних менеджерів); • Усвідомлення необхідності дотримання норм академічної доброчесності як реалізації основних цінностей в майбутній професійній діяльності.

Підготовка аналітичних документів

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит., доц.кан.наук., Нестеренко О.В

Курс розрахований на новачків політичного аналізу (студентів) та фахівців-початківців. Навчає основам написання аналітичних матеріалів у сфері антикорупції, зокрема, як обрати актуальну тему і цільову аудиторію, як визначити дослідницьке питання, роботі з джерелами, принципам написання якісного та зрозумілого тексту, рецензування та адвокації. За підсумками курсу очікується, що слухачі набудуть як

теоретичних знань, так і практичних навичок розробки, написання та адвокації аналітичних матеріалів у сфері антикорупції.

Пошук інформації в базах даних

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит, старший викладач, Горбенко Г.М.

Мета курсу – ознайомити студентів з відкритими та закритими базами даних, специфікою та інструментами пошуку інформації в українських та закордонних реєстрах, чинним законодавством та використанням інформації у інформаційно-аналітичній роботі з метою виявлення корупційних ризиків, порушень та зловживань та досудових розслідуваннях. Студенти отримають практичні навички щодо інструментів пошуку, збору, обробки та використання інформації в українських та іноземних публічних реєстрах з метою виявлення корупційних діянь. Курс буде викладатися у формі лекцій-дискусій, case-study та практичних занять щодо пошуку інформації у відкритих базах даних. В рамках курсу студенти вивчатимуть теоретичні та практичні аспекти пошуку інформації в базах даних, детально розглянуть принципи перехресного пошуку інформації для виявлення ознак кримінальних корупційних правопорушень. В рамках практичних занять студенти зможуть навчитися користуватися базами даних в режимі реального часу. Також, під час курсу в кейс-стаді складуть реальну інформаційноаналітичну довідку фізичної особи з використанням інформації з різних баз даних та спробують виявити ознаки корупційного правопорушення.

Стратегії комунікацій у сфері боротьби з корупцією

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит, старший викладач, кандидат правничих наук, Білецький А.В.

В наш час комунікаційна стратегія є невід'ємною частиною не лише бізнес-процесів чи політики, алей адвокації та громадської діяльності. Запропонований курс спрямований на надання професійнихзнань та практичних навичок в сфері стратегічних та публічних комунікацій для процесів просуванняантикорупційних реформ.Під час курсу будуть розглянути питання комунікаційної стратегії: від аналізу аудиторії та стейкхолдерівдо випрацювання необхідних комунікаційних інструментів та їх застосування. Важливою частиноюкурсу буде практичне навчання студентів щодо написання текстів та розробки меседж-боксів, публічнихінтервю, а також практика проведення публічних заходів, їх планування та реалізації. Курс побудованийз 4 блоків: 1) теоретична частина; 2) аналіз закордонних та українських case-study; 3) практична роботащодо розробки власної комунікаційної стратегії кожним студентом та її презентації; 4) практична робота вгрупах; розробка кейсу комунікаційної стратегії та її впровадження на конкретному прикладі.

Антикорупційний комплаєнс

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит старший викладач, Аріо Дехгані

The course focuses on anti-corruptioncomplianceas a topicofinterestsince itsemergenceincompaniesacrosstheglobe. Thiscourse looksatwhycompaniesadoptanti-corruptioncompliancemechanisms, what are the most common anti-corruption compliance mechanisms and how they work in Ukraine.

Соціальна нерівність і корупція

2 сем, 4 год/тиж, 5 кр. ЄКТС, іспит., професор соціологічних наук Оксамитна С.М.

Зміст курсу розкриває основні теоретичні засади та емпіричні результати дослідження взаємозв'язку соціальної нерівності і корупції у суспільстві. Передбачається знайомство зі змістом концептуальних положень, методами і результатами емпіричних досліджень причин і наслідків корупції, взаємозалежності між корупцією, соціальною нерівністю, зокрема економічною, освітньою, гендерною, суспільною довірою, інституційним устроєм суспільства та ефективністю урядування у розвинутих західних, незахідних та пострадянських суспільств.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Для студентів МП 1-2 р.н.

Викриття та попередження корупції під час публічних закупівель

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук., *Нестеренко О.В*

Мета дисципліни – ознайомити студентів з динамікою розвитку сфери публічних закупівель в Україні, чинним законодавством та процедурами в цій галузі; надати знання та навички щодо аналізу процесу проведення публічних закупівель та виявлення корупційних ризиків, порушень та зловживань. В рамках курсу студенти вивчатимуть теоретичні та практичні аспекти сфери публічних закупівель, детально розглянуть ключові корупційні схеми в закупівлях, а також типові порушення. В рамках практичних занять студенти зможуть змоделювати проведення тендеру в режимі реального часу та дії різних інституційних елементів системи закупівель. Також, під час курсу студенти опанують практичні аспекти процедур оскарження публічних закупівель у контролюючих та правоохоронних органах.

Повернення активів, одержаних внаслідок корупційних правопорушень

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук., *Нестеренко О.В*

Навчальна дисципліна “Повернення активів, одержаних внаслідок корупційних правопорушень” єміждисциплінарним навчальним курсом, що складається з трьох кредитів та передбачає вивченняінституту повернення активів, отриманих внаслідок корупційних правопорушень, в механізмі протидіїкорупції та легалізації доходів отриманих злочинним шляхом. Мета навчальної дисципліни – наданнякомплексних знань в сфері повернення активів, отриманих внаслідок корупційних правопорушень,зокрема щодо міжнародних та національних правових стандартів, правового регулювання, органів,відповідальних за пошук та повернення активів як в Україні, так і закордоном, та надання студентамкомплексних знань про особливості функціонування системи розшуку та повернення активів.

Основи журналістських розслідувань

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, старший викладач, Седлецька Н.Ю.

Програма курсу включає ознайомлення студентів із ключовими етапами роботи над розслідуваннями,вивчення стандартів роботи, навчання різним методам, правилам, інструментам роботи журналістів-розслідувачів. Курс базуватиметься на практичному досвіді автора, отриманому за більше 10 років упроектах журналістських розслідувань, кожне заняття включатиме конкретні кейси для розбору в рамкахпроходження навчального курсу.Мета курсу:Ознайомити студентів із процесом створення журналістських розслідувань настільки детально та зпрактичних боків, щоб вони по завершенню курсу:1. отримали широке уявлення про жанр журналістських розслідувань на тему корупції, добреорієнтувались у журналістських стандартах та вміли легко вираховувати їхні порушення, отримали достатній ступінь медіаграмотності;2. зрозуміли роль журналістів-розслідувачів у ширшій антикорупційній екосистемі країни, усвідомилимеханізми їхньої взаємодії з антикорупційними громадськими організаціями та правоохороннимиорганами;3. засвоїли достатньо практичних навичок та знань для роботи над своїми власними матеріалами ужанрі розслідувань;4. були підготовлені до роботи в реальних умовах у проектах журналістських розслідувань в Україні,отримавши інформацію про методи, правила та суть внутрішніх робочих процесів таких редакцій.

Основи мережевого аналізу

2д сем, 4 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік старший викладач, Костюченко Т.О.

Мета курсу – поглибити знання студентства магістерської програми «Антикорупційні студії» щодо аналізу соціальних мереж (socialnetworkanalysis). Курс складається з теоретичного та практичного компонентів. Теоретична частина містить повторення процедур мережевого аналізу (розрахунок щільності, центральності, виділення зв’язаних підгруп, структурна еквівалентність, тощо), повторення основних принципів роботи у програмі UCINET for Windows та набуття навичок роботи з іншим програмним забезпеченням для SNA. Протягом семінарських занять студентство буде ознайомлене із практичними

особливостями використання можливостей мережевого аналізу відповідно до дослідницьких мети і завдань. Це включатиме дослідження его-мереж, організаційних мереж та «керівних вузлів», політичних мереж та мереж розробки політики, а також мереж громадських організацій та мереж як агентів соціальних рухів та протестної активності.

Поведінкова економіка як метод дослідження корупції

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доцент, кандидат політичних наук, Чабанна М.В.

Thiscourseintroducesstudentsto a growingfieldofbehavioraleconomicswith a viewof (anti-)corruption, whichusesinsightsfrompsychologyandexperimentaldatatoimproveeconomicmodelsofbehaviortodevelopeffectiveanti-corruptionpolicies.
Ourgoalistounderstandhowpredictionsofeconomicmodelschangewhenweincorporatephenomenasuchasaltruism, lossaversion, andself-controlproblemsinthecontextof (anti-)corruption.
Wewillcollectdatafromclassroomexperimentsandwilltrytoexplaintheobservedbehaviorusingbothstandardandbehavioralmodels. Althoughwewillquestionsomeassumptionsofstandardeconomicmodels, wewillnotcastawaythefundamentaltoolsandtechniquesofmainstreameconomics. Wewillcontinuetorelyonindividual-based, utility-drivenmodels, mathematicalformalizationofassumptions, andtheoriesthatcanbetestedwithdata.

Гостьовий курс – 5

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік.,

Мета дисципліни – надати студентам знання про принцип незалежності судової влади та його значення для утвердження верховенства права у нашому суспільстві; сформувати розуміння феномену корупції та особливостей її прояву у системі правосуддя України. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції та її окремих проявів для здійснення якісного та ефективного правосуддя, надати їм знання та сформувати вміння щодо встановлення чинників корупції в системі правосуддя та визначення заходів з їх усунення.

Гостьовий курс – 6

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік,

Мета курсу: Систематичне викладення основних макро- та мікроекономічних проблем та моделей та набуття базових навичок практичної роботи з макро- та мікроекономічними моделями. Завдання курсу: • Вивчення загальнотеоретичних основ розвитку макро та мікроекономіки ; • Розкриття основних наукових категорій, необхідних для вивчення курсу; • Розкриття механізму функціонування національної економіки на основі вивчення сучасних макро- та мікроекономічних теорій; • Висвітлення пізнавальної і практичної функцій макро- та мікроекономічної теорії; • Обґрунтування сутності основних макро- та мікроекономічних індикаторів; • Формування у студентів стереотипу глобального мислення.

Кваліфікація корупційних правопорушень

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік.,

Метою навчальної дисципліни є вивчення положень адміністративного та кримінального законодавства, доктринальних положень та матеріалів судової практики з метою правильної правової оцінки корупційних правопорушень. Завданнями дисципліни є одержання чіткого уявлення про види корупційних правопорушень, проблеми правозастосування у цій сфері та шляхи їх вирішення.

Розслідування корупційних правопорушень

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік професор Галаган В.І.

Курс буде присвячено висвітленню особливостей збору доказів та стандартів доказування в кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів, латентного характеру корупційних злочинів, а також головних

завдань розслідування. Друга частина курсу буде проведена у форматі симуляції проведення слідчих дій, case-study.

Верховенство права та публічне адміністрування

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук. *Венгер В.М.*

Курс «Верховенство та публічне адміністрування» є необхідним для формування у майбутніх магістрів сучасного правового мислення, що базується на європейських цінностях, які ґрунтуються на визнанні і беззастережному сприйнятті найвищої цінності людини, її невідчужуваних прав і свобод, зв'язаність якими всіх гілок влади є безпосереднім проявом реалізації принципу верховенства права. Курс дає змогу зрозуміти місце верховенства права в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових та службових осіб, його роль в забезпеченні прав і свобод людини, зокрема мешканців територіальних громад, в сфері надання органами місцевого самоврядування публічних послуг. Мета та завдання курсу «Верховенство права в діяльності органів публічного адміністрування»: • утвердити в свідомості і стилі правового мислення студентів уявлень про верховенство права як загальногуманістичнуцінність, яка стоїть на стороні прав і свобод людини, здатна «приборкати» владу, захистити людину від її волюнтаризму, забезпечити стабільність і динамізм в умовах глобалізованого світу. • привити навики використовувати складові – принципи верховенства права у практичній нормотворчій діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в ухваленні правозастосовчих рішень. • сформувати вміння, які необхідно мати посадовим та службовим особам органів державної влади та органів місцевого самоврядування самостійно аналізувати правову теорію і практику, і, як наслідок – оцінювати публічні послуги, під кутом зору дотримання складових верховенства права. • сформувати у студентів вмотивованість дотримуватися принципів верховенства права у майбутній роботі в органах державної влади і місцевого самоврядування.

Свобода інформації та доступ до публічної інформації

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, доцент, кандидат правничих наук, *Нестеренко О.В*

«Право на доступ до публічної інформації» є нормативним курсом магістерської програми «Антикорупційні студії». Завершується дисципліна заліком. Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання та практичні навички щодо доступу до публічної інформації, зокрема, знання щодо: міжнародних стандартів в сфері доступу до публічної інформації; правових підстав обмеження права на доступ до інформації.

054 СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до емпіричного аналізу в соціальних науках

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, К.С.Мальцева, кандидат філософських наук,доцент, І.М.Мажак, кандидат соціологічних наук, доцент

«Вступ до емпіричного аналізу в соціальних науках» являє собою практичний курс, спрямований на підготовку та тренування студентів магістеріуму, що готуються до проведення кваліфікаційного дослідження, для надання їм більш нюансованого розуміння того, як «влаштований» процес дослідження та як його здійснювати, щоб отримати оптимальний результат. Навчання охоплює цикл

дослідницької роботи від написання пропозиції та формулювання змінних, задіяних у гіпотезі, до початку збирання даних, роботи із респондентами, та публікації результатів.Ми звернемося до таких питань, як дослідницька етика, розробка дослідницького плану, ведення записів, менеджменту даних. Студенти здобудуть навички, що допоможуть їм розробляти ефективні питання для інтерв'ю, знаходити ключових інформантів, комбінувати результати кількісних та якісних форм збирання даних, а також навчаться практикам завчасного перевіряння валідності та надійності даних, отриманих шляхом використання кількісних та якісних методів.

Дослідницький дизайн та методологія наукових досліджень

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, К.С.Мальцева, кандидат філософських наук, доцент

Курс являє собою магістерський методологічний семінар, що ознайомлює студентів ізтехнологіями проведення досліджень в соціальних науках як частини публікаційної активності дослідника. Курс надає студентам поглиблене розуміння та знання про те, як плануються і проводяться емпіричні наукові дослідження, що згодом можуть бути опубліковані в міжнародних наукових журналах. Ми зробимо огляд дизайнів досліджень, розглянемо кількісні та якісні підходи до збору та налізу даних, а також звернемося до етичного виміру проведення наукового проекту. Студенти розпочнуть створювати свої власні дослідницькі «бібліотеки» з літератури з методів. В ході семестру учасники семінару працюватимуть над проектом і наприкінці курсу представлятимуть його результати у форматі, який придатний для подальшої наукової публікації.

Поглиблені кількісні методи в соціальних дослідженнях

1,2,2д семестри, , 4 год/тижд., екзамен, 13 кредитів, О.Г.Пугачова, доцент

Метою курсу є навчити студентів основам роботи у програмному середовищі R, яке на сучасному етапі стає провідним в аналізі статистичних даних. Курс є логічним продовженням аналізу даних в комп'ютерній програмі SPSS Statistics. Спеціальна увага приділяється принципам і техніці візуалізації даних та презентації результатів статистичного аналізу

Вибіркові методи в соціологічних дослідженнях

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, В. І. Паніотто, доктор філософських наук, професор, О. А. Горбачик, старший викладач

Загальне уявлення про вибірковий метод у соціальних науках. Формування вибірки для проведення найбільш поширених типів соціологічних досліджень. Поняття математичної статистики (нормальний розподіл, репрезентативність тощо) і типи вибірок. Методи розрахунку похибки вибірки для простих випадкових вибірок (SRS), а також дизайн-ефект для розрахунку похибки стратифікованих, кластерних і багатоступінчатих вибірок (зокрема вибірок з імовірністю, що пропорційна розміру – PPS). організаційні питання побудови вибірок.

Сучасний класовий та стратифікаційний аналіз

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. М. Оксамитна, доктор соціологічних наук, професор

Класова нерівність і соціальна стратифікація вже не одне століття перебувають у центрі уваги соціальних мислителів і дослідників. Поняття «клас» – часто вживане, але водночас глибоко суперечливе. в межах курсу аналізуватимуться альтернативні теоретико-методологічні концепції класів і класової структури суспільства. розглядатимуться сучасні неомарксистські і неовеберіанські підходи до теоретичного об´рунтування та результати емпіричних досліджень класової структури, а також основні концептуалізації системи соціальної стратифікації суспільства.

Моделювання та прогнозування соціальних процесів

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредитів, В. І. Паніотто, доктор філософських наук, професор, О.Г.Пугачова,доцент

Мета курсу – підвищити загальну соціологічну культуру студентів, розширити видноколо шляхом надання знань стосовно основних теоретико-методологічних принципів моделювання та прогнозування соціальних процесів; сформувати вміння використовувати прості методи та моделі для прогнозування

соціальних процесів; дати знання з підходів до розробки математичних моделей соціальних процесів, достатні для того, щоб поставити задачу та працювати разом з математиками над складними моделями. Навчити використанню одного з найбільш перспективних методів моделювання – агентного моделювання.

Сучасна теорія в емпіричних дослідженнях

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, А.Д. Осипчук, доцент

Мета і завдання курсу – розширити уявлення студентів про основні напрямки соціального теоретизування загалом та сучасного соціологічного теоретизування зокрема, зміст і специфіку найбільш впливових соціальних і соціологічних теорій та про перспективи їх подальшого розвитку. Увагу приділено поглибленому розгляду концептуальних засад сучасних соціологічних теорій, специфіки сучасного розвитку теоретичної соціології у порівнянні з класичним етапом, ознайомлення із змістом найбільш впливових ідей сучасної соціології та соціальної теорії, поточних теоретичних дебатів. Здійснюється систематизація теоретичних концепцій та соціологічної проблематики. Систематизується знання про основні теоретичні припущення сучасної соціологічної теорії та пов`язаних дисциплін. Окрема увага приділяється поглибленню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню теоретичних концепцій до аналізу актуальних соціальних феноменів та проблем. Значна частина курсу також приділена тому, як теоретизувати у емпіричних дослідженнях, особливо на етапах дизайну та формування дослідницьких питань і проблеми, вибору методології, концпептуалізації та роботи з літературою. Протягом курсу ці та інші питання розглядаються на практичних прикладах.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Когнітивна соціологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.Д.Осипчук, доцент

Мета і завдання курсу – розширити уявлення студентів про когнітивну перспективу соціології, про особливості соціологічного підходу до аналізу когнітивних феноменів. Когнітивна соціологія розглядається як "соціологія мислення" (sociology of thinking). Увагу приділено аналізу з соціологічно-когнітивної перспективи феноменів та процесів сприйняття, фокусування уваги, класифікації, впорядкування, контексту, маркування, встановлення рамок, "мапування" (розміщення в часі та просторі), відносин спорідненості та/або зв'язку, типів ідентифікацій, різновидів та типів мислення, тощо. Здійснюється систематизація теоретичних концепцій, соціологічної та соціокультурної проблематики проблематики. Окрема увага приділяється поглибленню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню теоретичних концепцій до аналізу актуальних соціальних феноменів та проблем

Особистість в умовах соціальних трансформацій

2 семестр**,** 2 год/тижд., залік, 3 кредити , О.Г. Злобіна, професор, доктор наук

Курс проблематизує класичне соціологічне уявлення про взаємодію суспільства і особистості, представляючи її як постійний взаємоспрямований вплив, в ході якого особистість виступає не лише як об’єкт, а й як суб’єкт соціальних змін. В центрі уваги проблематика особистісної суб’єктності в період переходу від ситуації тривалої нестабільності до екстремальної ситуації. Це особливий і малодосліджений стан переходу до неповсякденного способу буття, характерною ознакою якого є постійна екзістенційна зароза самому існуванню людей. В момент виникнення екзістенційної загрози після початку війни екстремальна ситуація вводить людину в такі умови, до яких вона не адаптована, а отже не готова діяти доцільно в умовах, що склалися. Проте через певний час наступає часткова адаптація, накопичується позабуденний досвід, який однак не може перетворитися на буденний через постійне відтворення екстремальних ситуацій. Фактично населення знаходиться в умовах пролонгованого стресу. Відповідно головний предмет розгляду сконцентрований на аналізі особистісних ресурсів, як мобілізуються в таких умовах. В курсі пропонується розглянути насамперед ті реальні зміни, які під час війни відбуваються з соціальними ідентичностями, дослідити трансформації соціального капіталу, простежити що відбувається з агентністю, зрозуміти роль емоційної складової в формуванні готовності до дій, що підтримують соціальну інтеграцію та окреслити ті особистісні диспозиції, які можуть підживлювати соціальні розколи. Особлива увага приділяється тому чи можливо і за яких умов перетворення колективної травми на культурну, які довготривалі наслідки матиме війна щодо впливу на різні покоління.

В ході курсу магістри мають опанувати методологічні аспекти дослідження процесу становлення, функціонування особистості як суб'єкта соціальної дії, набути знання та навички щодо основних принципів проведення досліджень, спрямованих на визначення специфіки процесів соціальної ідентифікації, соціальної адаптації, соціальної регуляції поведінки особистості в умовах пролонгованої екстремальної ситуації. Для цього їм буде запропоновано спільно створити програму якісного дослідження, в ході якого вони будуть самостійно проводити та аналізувати глибинні інтерв'ю. Загальне спрямування досліджуваної проблематики скеровано на фіксацію процесів, що відбуваються з особистістю в ситуації «under fire», проте конкретна тематика визначатиметься залежно від того, в якій фазі війни перебуватиме населення країни на той час.

Дослідження суб'єктивного відчуття добробуту в соціальних науках

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, К. С. Мальцева, кандидат філософських наук, старший викладач

Короткий семінар, що зводить разом концептуальний та критичний аналіз результатів досліджень соціальних, економічних, генетичних та психологічних детермінант «суб'єктивного відчуття добробуту» (Subjective Well-Being, SWB) різними методологіями, у тому числі в контексті кроскультурних порівнянь. результати аналізуються у контексті сучасних концепцій позитивної психології, що розглядає SWB як компоненту у континуумі позитивних симптомів здоров'я. Буде розглянуто такі теми, як розуміння принципів позитивного психічного здоров'я та структури SWB, здоров'я та задоволення життям, соціальне функціонування індивідів із високим SWB, SWB та релігія, географія SWB (культурні аспекти SWB) тощо. Ми приділемо увагу стандартним психометричним засобам та новим альтернативам (роботи Е. дінера, К, Кеїс тощо), а також намагатимемося вимірювати SWB у маленькому прикладному проекті.

Магістерська робота

4д семестр, 0 год/тижд., теза, 20 кредитів

Ма´істерська робота – це наукове дослідження, яке засвідчує відповідний кваліфікаційний рівень знань, навички методологічно та методично грамотного виконання, виразної артикуляції результатів наукового пошуку, уміння робити об´рунтовані висновки та практичні рекомендації. робота може мати характер теоретичного дослідження або ж теоретичних узагальнень на підставі первинного чи вторинного аналізу результатів емпіричних соціологічних досліджень. обсяг ма´істерської роботи становить близько 110–145знаків.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова для журналістів

1 семестр, 2 семестр 2 год/тижд., екзамени , 3 кредити, Я. Р. Федорів, доцент, Веретельник Р.М., доцент

The course focuses on the usage of English in media today (with a particular emphasis on US media). Attention is payed to the following: historical transformations in society and their influence on language use; communication theory (e.g. Marshall McLuhan's texts); the emergence of particular phenomena and their ramifications on media language (the civil rights movement, gender sensitivity, "political correctness", "the new Journalism", among others); how the visual interacts with the verbal; reception theory (audience response factors); the comparative aspect (how different languages function in media, emphasis on an English-Ukrainian comparison; a particular focus on the outside English language media's evolving presentations of Ukraine and its issues (conditioned by the outside media's "discovery" of Ukraine due to the war with Russia). Students post short texts and audio-visual presentations on a social media platform, for discussion in class. Towards the end of the courser students prepare an English language broadcast of "Episodes", which is subsequently discussed in class as a resume of previous class discussions. The course, including readings, assignments, and discussions, is held entirely in English.

This course will help the students to develop their English language and journalism skills in an interactive and engaging way. It also aims to help the students to develop their self-confidence and actual speaking experience. They discuss contemporary topics and trends in world journalism, develop a working knowledge of the basic rules for media reporting , and study the basic types of oral and written reports. In addition, the students will discuss ideas with their peers, share their experience, or interactively exercise the new material.
This course aims to be practical and relevant to the students' academic and career goals.

Журналістська етика

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Демченко, старший викладач

Мета курсу є :ознайомлення студентів з основними етичними цінностями роботи журналіста в контексті реальних професійних проблем; ознайомлення з основними теоріями журналістської етики; вивчення літератури; обговорення конкретних кейсів та етичних проблем; суть «відповідальної» журналістики та моральних принципів в роботі журналіста; отримання досвіду вирішення етичних дилем.

Міжнародна журналістика на тлі міжнародних відносин та геополітики

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Є. М. Федченко, кандидат політичних наук, доцент, Д. П. Тарадай, PhD з масових комунікацій, старший викладач

Основною метою курсу є: пояснення важливості міжнародних новин, їхнього впливу на світову політику та безпосередньо на щоденне життя людей, а також ознайомлення з процесом виробництва міжнародних новин для різних типів медіа. Кращим навичкам у цій царині сприятиме ознайомлення з політичним та економічним контекстом сучасного світу, розуміння того, як наблизити міжнародні новини до української аудиторії.
Увесь матеріал поділено на основні напрями, за якими відбувається сьогодні робота журналіста-міжнародника: висвітлення дипломатії, конфліктів, переговорів, виборів, організацій, світових фінансових новин, тобто всього того, з чого складається глобальне інформаційне суспільство.
Збирання інформації з різних джерел, її обробка та подача в різних типах ЗМІ, інтерв'ю з провідними ньюзмейкерами, робота з відеоінформацією та стрічками міжнародних інформаційних агенцій, аналіз міжнародної інформації у ЗМІ – ось основні навички, якими мають оволодіти студенти в рамках цього курсу. Він закладає основи знань та вмінь, які спрямовані на здатність студента працювати в галузі міжнародної інформації редактором/продюсером міжнародних новин, закордонним кореспондентом чи професіоналом, що аналізує чи критикує висвітлення міжнародних подій та світової політики у ЗМІ.

Правове забезпечення ЗМІ

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. І. Петрова, старший викладач

Курс є необхідною складовою вивчення ролі та завдань засобів масової інформації в демократичному суспільстві. Він дає можливість отримати знання з права в необхідному обсязі для професійного виконання обов'язків журналіста та орієнтуватися в правовому полі з огляду на права та законні інтереси інших осіб.
Завданням курсу є ознайомлення студентів із: міжнародними стандартами свободи слова та свободи обігу інформації; роллю та відповідальністю преси в демократії; призначенням та функціями права; правничими засадами функціонування друкованих, електронних медіа; правилами збору та обігу інформації в Україні; правами, обов'язками та кваліфікованими привілеями журналістів; основами авторського права; правовими особливостями Інтернет-журналістики.

Менеджмент ЗМІ та медіа-планування

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Метою курсу є: ознайомлення студентів з особливостями галузі; імідж і бренд; success story; медіа-ринок; етапи медіа-виробництва (етап І: народження компанії); політика і менеджмент; управління фінансами; реклама; аудиторія; корпоративна культура й ідеологія; ТБ продюсування та редагування друкованих видань; етика медіа-бізнесу.

ПРАКТИКА

Практика навчальна «Відеовиробництво»

1 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити, Ю. О. Панін, старший викладач

Метою практики є: ознайомлення з основами відеовиробництва; ознайомлення з сучасними методами та засобами в виробництві теленовин: від зйомки до монтажного столу; практичне застосування нелінійного

монтажу на прикладі сучасних програм для редагування відео: оцифрування, монтаж, редагування аудіо, створення новинного телесюжету.

Практика навчальна «Журналістські тексти в епоху мультимедіа»

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, старший викладач

Основне завдання практики – навчити студентів писати журналістські матеріали в наближених до справжніх редакційних умов.
Мета та завдання практики розбито на частини.
Частина перша – ознайомлення із принципами роботи в друкованих медіа, зокрема із різними структурами редакції, організацією виробничого процесу в редакції та тим, як впливає на роботу друкованих ЗМІ поява нових медіа та розвиток медіатехнологій.
Частина друга – що таке текст у друкованих медіа, з яких елементів він складається, як він взаємодіє з іншими матеріалами (фото, інфографіка, карикатура тощо) на сторінках газет/журналів.
Частина третя – робота з інформаційними жанрами (новина, кореспонденція, інтерв'ю, репортаж тощо).
Частина четверта – робота з публіцистичними жанрами (стаття, рецензія, коментар тощо).

Практика навчальна «Радіомовлення»

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Метою практики є ознайомлення з поняттям радіомовлення і сучасним станом радіожурналістики в Україні та за її межами. Завданням курсу є ознайомлення студентів із: теорією та практикою радіомовлення – історія радіомовлення, жанри радіожурналістики. Форми та формати мовлення, правові, економічні та етичні умови існування радіомовлення в Україні, проблеми та перспективи розвитку радіо, техніки проведення програм та інтерв'ю.

Практика навчальна «Виробництво документальних фільмів»

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, К.П.Горностай, старший викладач

Метою практики є: висвітлювання документального фільму, як суспільне дзеркало/пропаганду/освітній інструмент.
Що таке документалістика? Коротка історія документалістики: різниця між документалістикою та художнім зображенням реальності; кінодокументалістика vs телевізійна документалістика.
Типи документальних фільмів та структура документального кіно, процес створення документального фільму.

Практика виробнича

2д семестр, індивідуальна, залік, 3 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, доцент

Метою та завданням практики є закріплення одержаних знань і умінь у практичній редакційній роботі; самостійне виконання практичних завдань; практична робота в медіа-індустрії; застосування отриманих теоретичних знань при виконанні конкретної роботи на робочому місці; обробка та аналіз інформації, яка необхідна для виконання конкретних завдань.

Методологія наукових досліджень в медіа

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, доктор філософії PhD з масових комунікацій

Курс є необхідною складовою частиною основ методології медіа-досліджень.
Він дає можливість ознайомитися з сучасними якісними та кількісними методами проведення досліджень та оволодіти практичними навичками написання наукових робіт, передусім дипломної роботи.

Теорії медіа-досліджень

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, доктор філософії PhD з масових комунікацій

Метою курсу є: теоретична підготовка студентів у галузі медіа-досліджень, опанування найбільш відомих теорій і методів, вивчення історії дослідження масових комунікацій, ознайомлення із сучасними українськими прикладами розвитку медіа-галузі та проведення медіа-досліджень. Оскільки ця дисципліна орієнтована головним чином на майбутніх журналістів, вона містить головні складові цієї професії, а також

вводить в центральну проблематику розвитку масових комунікацій сучасної України. Через цей курс студенти одержують цілісний погляд на журналістику, мас-медіа та масові комунікації.

Основи герменевтики/"The Basics of Hermeneutics" (англійською .мовою)

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. М. Квіт, доктор філологічних наук, професор

The course "The Basics of Hermeneutics" is a necessary part of learninginterpretation and mass communications theories. It provides an opportunityto gain the theoretical knowledge and practical skills needed for master'slevel research. The course is designed for 6th year students of the Faculty of Social Sciences and Social Technologies, specializing in social

communication.

"The Basics of Hermeneutics" is important for theoretical training in mediastudies, development of research skills, studying the hermeneutic phenomenon, exploration of the major intellectual discussions in European history in the philosophical, public and mass communications contexts. Students will have the opportunity to acquire a wide reader's experience,

also the ability to use philosophical concepts for reaching an understanding and forming their own point of view on different hermeneutical topics.

Фактчекінг та верифікація інформації

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В.С.Романюк, доцент культурології

Мета курсу є: сформувати у студентів знання та практичні навички професійної роботи фактчекера, ознайомити студентів з сучасними інструментами верифікації та відпрацювати здатність створювати індивідуальні та групові фактчекінгові проєкти. Результати курсу можуть застосовуватися в жкрналістській практиці та сфері інформаційної безпеки.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідницька у сфері соціальних комунікацій

4 семестр, 7 год/тижд., залік, 10 кредитів

Метою та завданням практики є: практика науково-дослідницька у сфері соціальних комунікацій розрахована на студентів 2 курсу магістерської програми «Журналістика» Факультету соціальних наук і соціальних технологій та покликаний закріпити й підсумувати знання, набуті під час теоретичних дисциплін, підготувати здобувача до вибору теми та виконання магістерської роботи. Передбачає роботу з науковими джерелами, аналітичними публікаціями та звітами. Результатом науково-дослідної практики є підготовка тез доповіді на наукову конференцію з тематики майбутнього магістерського дослідження.

ВИБІРКОВІ

Експертна майстерня

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С.В.Поліщук, старший викладач

Навчальний курс «Експертна майстерня» розрахований на студентів магістерського рівня спеціальності журналістика.

Мета курсу – сформувати у студентів знання та практичні навички у сфері фотожурналістики,; ознайомити із роллю фотографії у сучасному медіа ландшафті; виховати візуальну ерудицію та ознайомити з тенденціями сучасного візуального сторітелінгу;навчити створювати, оцінювати та просувати візуальні наративи.

Теорія та історія соціальних комунікацій

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Соціальна комунікація як процес, структура комунікаційних процесів, форми і моделі комунікацій: історія та сучасність. Функції та канали комунікації. Особливості масової комунікації та методи її вивчення. Особливості комунікативної взаємодії в системі ЗМК. Персоніфікованість взаємодії комунікатора з аудиторіями ЗМК. Комунікації в спеціалізованих галузях.

Виробництво телевізійних новин

2 семестр, 2 години, залік, 3 кредити., Дейниченко Р.А., старший викладач, Панін Ю.О., старший викладач

Виробництво телевізійних новин складається з обов'язкових тренінгів теленовин. Курс покликаний закріпити на практиці теоретичні знання.

Фотожурналістика

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс відкриває установлення цілісного погляду на сучасну фотографію як: на мистецтво, на технічний засіб документації., на практичне дослідження жанрів фотографування:портрет,фоторепортаж,пейзаж,архітектура,жанрові сцени; студенти набувають журналістську майстерність.

Мета курсу – сформувати у студентів знання та практичні навички у сфері фотожурналістики,;ознайомити з історією розвитку фотографії, методами та засобами сучасної фотожурналістики; ознайомити із роллю фотографії у сучасному медіа ландшафті; виховати візуальну ерудицію та ознайомити з тенденціями сучасного візуального мистецтва.

Основи економічної журналістики

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Ю. Набожняк, старший викладач

Курс «Основи економічної журналістики» покликаний сформувати у студентів уявлення про сучасний стан економіки України та її місце в світових економічних процесах з метою отримати навички аналізу та інтерпретації базової статистичної, комерційної інформації, даних відкритих державних та приватних реєстрів, орієнтуватися в роботі основних ринків, а також в урядових політиках з питань соціального забезпечення, податків, фінансового сектору тощо. В рамках курсу студенти отримують можливість інтерактивної взаємодії із експертами ринків, учасниками бізнес-процесів. За підсумками курсу студенти готують індивідуальний проект, присвячений діяльності представників малого підприємництва.

Теорія медіакультури

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, В.С.Романюк, доцент культурології

Основною метою курсу є: ознайомлення студентів із засадничими теоріями та концепціями медіакультури, мас-медіа, а також навчання студентів теоретичних та практичних навичок аналізу медійних текстів, стимулювання критичного осмислення артефактів сучасної медіакультури (кіно, фотографія, медіа мистецтво). Зміст курсу покликаний ознайомити студентів із сучасними тенденціями розвитку медіакультури у світі, таким чином готуючи до самостійного осмислення процесів в сфері мас-медіа та інформаційному просторі загалом.

Науково-дослідний семінар з нових медіа

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Семінар присвячений вивченню та обговоренню сучасних онлайн-технологій, принципів роботи журналіста в онлайн-медіа, методологіям аналізу цифрових медіа.

Мета семінару – вироблення індивідуального аргументованого критичного підходу, необхідного для глибокого занурення в теоретичну проблематику медіадосліджень.

У курсі передбачається аналіз найактуальніших досліджень онлайн медіа та комунікацій, що охоплюють логіку виникнення основних концепцій сучасної медіатеорії.

Робота журналіста в небезпечному середовищі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. П. Горностай, старший викладач

Мета курсу – ознайомлення студентів з основними правилами персональної безпеки, специфікою безпеки професійної діяльності журналіста, відпрацювання практичних навичок поведінки в конфліктах та ситуаціях, небезпечних для життя і здоров'я, надання долікарської медичної допомоги/. Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності журналістів в небезпечних ситуаціях, які виникають під час виконання професійної діяльності та формування у них відповідальності за особисту і колективну безпеку.

Лабораторія громадських ЗМІ: практикум

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. А. Сторожук, старший викладач

Метою курсу є: ознайомити з зарубіжним досвідом створення та функціонування громадських ЗМІ; навчити аналізувати та редагувати тексти теле- та радіосюжетів; навчити продукувати сюжети та інтерв'ю для громадських ЗМІ.

Гостьовий курс

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,

Гостьовий курс має на меті поглибити та систематизувати знання студентів про сучасні цифрові інформаційні технології, навчити студентів максимально використовувати переваги цифрового виміру інформації та водночас враховувати небезпеки, зумовлені розвитком цифрових технологій, та ефективно їм протистояти.

Формат курсу - серія гостьових лекцій, відкритих обговорень.

Нові медіа та онлайнова журналістика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3.5 кредити, М.О.Жданова, старший викладач,

Мета практики є: Ознайомити студентів із змінами, що відбуваються в індустрії медіа, навчити орієнтуватись у форматах та підходах, що використовуються в онлайн журналістиці, пояснити, як монетизуються сучасні ЗМІ.

Мультимедійні журналістські проекти. Практикум

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, М.О.Жданова, старший викладач

Метою курсу є : навчити студентів працювати з сучасними інструментами створення мультимедійного контенту.

Медіасистеми у порівняльній перспективі

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г.Й.Будівська, старший викладач

Мета курсу є: ознайомлення студентів із сучасними теоріями про медіасистеми та має на навчити студентів: аналізувати взаємозв'язки між медіа та іншими соціальними інститутами; порівнювати та класифікувати сучасні медіаситеми, опираючись на наявні теоретичні моделі; робити обґрунтовані висновки про місце у світовому контексті української медіасистеми; оцінювати трансформації у сучасних медіасистемах з огляду на політичні, економічні, технологічні та соціальні зміни; структурувати інформацію про сучасні медіаситеми через створення власних журналістських та академічних матеріалів.

OSINT: практикум

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс присвячений ознайомленню з основами розвідки відкритих даних і їхнього використання для верифікації інформації Завдання вивчення дисципліни: формування навичок використання відкритих інструментів для критичного аналізу даних і інформації; розуміння основних підходів та природи сучасної дезінформації; оволодіння навичками та знаннями для ефективного спростування або підтвердження наявних даних або інформації; вміння захистити свої дані.

Аналітика соціальних мереж

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс присвячений ознайомленню студентів з принципами та методами соціальних мереж, вивчення інструментів. У цьому курсі розглядаються найбільш часто використовувані платформи соціальних мереж і те, як їх можна включити в ширшу комунікаційну стратегію. Здобувачі дізнаються, як найкраще збирати, аналізувати та використовувати дані, отримані через соціальні мережі, а також вимірювати результати цифрових комунікаційних кампаній. Курс також розглядає найкращі практики та приклади використання соціальних мереж в медіа комунікаціях, а також проблемні питання, які виникають у зв'язку з соціальними мережами, такі як комп'ютерна пропаганда.

Дезінформація, пропаганда та стратегічні комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс присвячений вивченню різних аспектів інформаційних впливів, у тому числі, дезінформації, місінформації та пропаганди. Студенти розглядатимуть історичні витоки пропаганди, дізнаються про структуру та мережу російської дезінформації, а також проаналізують практики боротьби з деструктивним контентом на прикладі світових урядових та неурядових організацій. Також у ході курсу передбачається вивчення поняття стратегічні комунікації в контексті боротьби з інформаційними загрозами.

Етика даних і штучного інтелекту

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс присвячений вивченню проблеми етики даних та відповідальному використанню AI. Студенти вивчатимуть, що включає в себе чесний збір, обробка та використання інформації, як реалізовувати це прозоро та з дотриманням прав людини на приватність. Як долається проблема упередженості, дискримінації й точності. Як можливості та загрози існують.

Науково-дослідний семінар (case studies)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити

Метод кейсів: витоки, поняття, види, сфери застосування. Завдання і функції PR-діяльності в банківській сфері. Сайт Кабінету Міністрів України: процедури створення і особливості використання. Побудова та проведення PR-кампанії: аналіз кейсів. Досвід економічних та політичних PR-кампаній як матеріал для аналізу кейсів. Досвід економічних та політичних PR-кампаній як матеріал для аналізу кейсів.

Журналістика даних

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М.Чуранова, старший викладач

Мета курсу: ознайомити студентів із таким напрямом журналістики як журналістика даних, із кращими практиками цього жанру як у світі , так і в Україні; навчити студентів шукати історії, теми за допомогою даних, аналізувати вже існуючі журналістські матеріали цього напрямку із розумінням алгоритму, як вони створюються; навчити на практиці використовувати різні методи збору, аналізу та візуалізації даних у своїй подальшій журналістській роботі.

Виробництво журналів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, О.В.Мартинюк, старший викладач

Курс має на меті демонстрування, як функціонує глянцева журналістика, на яку часто скептично дивляться “серйозні” журналісти. На лекціях буде розглянутий як міжнародний, так і український контекст. Акцент – на актуальну інформацію та на практичні заняття. В рамках цього курсу студенти навчаться писати тексти для видань глянцевої журналістики. Вони також відвідають редакцію головних українських fashion-журналів та поспілкуються з легендарними інсайдерами цієї царини.

Журналістське розслідування

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мета курсу–розвиток навичок проведення журналістського розслідування, а саме: пошук теми та формулювання гіпотези, побудова дизайну/схеми розслідування, робота з різними типами і джерелами даних, вміння інтерпретувати та використовувати ці дані, удосконалення навичок проведення звичайного і генерального інтерв’ю, вміння зберігати, опрацьовувати та архівувати отриману інформацію, верифікувати дані та презентувати їх у доступному, зрозумілому, читабельному і цікавому форматі як для професійної, так і для загальної аудиторії. Також курс знайомить студентів із медіа-дослідженнями зі сфери журналістики розслідувань, пояснює особливості жанру та сучасні умови роботи журналістів-розслідувачів. Студенти також вивчають особливості сучасної медіа-системи України.

Збройні конфлікти сучасності та шляхи їх вирішення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс присвячено вивченню та обговоренню збройних конфліктів другої половини XX – XXI ст. Здобувачі розглядатимуть, як протікають сучасні воєнні конфлікти: військово-політичні та стратегічні аспекти; аналізуватимуть події в Югославії, Афганістані, Іраку та у зоні Перської затоки тощо. Передбачається вивчення ролі комунікацій у військових конфліктах, інформаційні війни як частина військової стратегії.

Практикум з написання наукової роботи

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

У курсі надається методична і практична підготовка до здійснення кваліфікаційної роботи та викладу її результатів, визначення мети і завдань дослідження, її теоретико-методологічних засад і джерельної бази, основних етапів роботи над темою. Студенти розглядатимуть суть і технології наукової роботи, навчатимуться виконувати науковий огляд літератури і здійснювати постановку проблему дисертації. Курс передбачає проведення занять в інтерактивному форматі.

Очікуваний результат курсу – підготовка здобувачами індивідуальних наукових проектів за затвердженими темами.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЗВ`ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова для медіа,

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен , 3 кредити, Я. Р. Федорів, доцент,

Навчальна дисципліна «Англійська мова для медіа» спрямована на засвоєння основних понять і категорій мови як засобу масової комунікації та на вивчення сучасних тенденцій мовленнєвої комунікації у сфері медійних та міжкультурних контактів.

Цей курс охоплює сучасні теми та тенденції світової журналістики, має практичне спрямування, а відтак відповідає академічним і професійним цілям студентів. Зокрема, навчальна дисципліна «Англійська мова для медіа» передбачає формування професійно спрямованої мовної компетенції: володіння понятійним апаратом у теорії масової комунікації; вміння розрізняти типи журналістських дискурсів, аналізувати соціокультурні параметри медіадискурсу та відповідні засоби й прийоми комунікації; здатність застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Вивчення курсу є передумовою підготовки студентів до професійної діяльності у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення, телекомунікації, мультимедійних медіа, різноманітної редакторської, видавничої, журналістської діяльності для міжнародної аудиторії.

Основні методи та підходи до роботи у рамках курсу передбачають ознайомлення із сучасними медійними практиками, опанування необхідного вокабуляру, розробку творчих проектів, взаємне рецензування та редагування, врахування запитів аудиторії та викликів сьогодення.

Мова вкладання – англійська.

Мета курсу — знання, уміння навички, яких слухачі набудуть у результаті успішного вивчення дисципліни.

Метою курсу «Англійська мова для медіа (English for the Media)» є розвинути й поєднати навички англійської мови та журналістики через ознайомлення з основними видами усних і письмових медійних текстів та практичне застосування знань про основні правила медійної комунікації.

Англійська мова для медіа: практикум

2 семестр 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Веретельник Р.М., доцент

Course Description

Experimental author's course designed to cultivate the skills necessary for successful communication for journalists and media researchers at the international level – the ability to present the results of their research in written and oral form in the English language.

Weekly classes will feature chosen topics and related written assignments (posted on the course social media page) based on reference texts, resulting in discussions of the subject matter. In addition, the course will be directed toward the preparation of an English language broadcast of “Episodes”, representing a class team project. A final test will reflect a summation of the course's content.

Course Goal

The course aims at familiarising NaUKMA School of Journalism MA students with topics and questions related to the use of English in media, with a prime focus on North America. Historical developments in society and language in their impact on journalistic writing will be raised and discussed.

The practical tasks of the course are closely connected to the courses "Theory of Media Culture," "The Basics of Hermeneutics," and "Television News Production." The course program is designed to assist students in mastering English-language literature across various disciplines.

Журналістська етика / Journalism Ethics

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,0 кредити, І.В.Субота, асистент

Курс «Журналістська етика» передбачений для магістрів освітньої програми «Журналістика». Рекомендується викладати протягом першого семестру, коли студентів знайомлять з основами практичних

навиків (збирати, аналізувати і оформлювати інформацію у різні формати — текстовий, аудіо- чи відео). Професійно-етичні стандарти журналістської професії, про які студентам розказують під час цього курсу, — орієнтири, які допомагають якісно виконувати роботу журналістів.

Мета вивчення дисципліни:надання студентам фундаментальних знань про основні принципи та концепції журналістської етики та забезпечення засобами аналізу та розуміння складних етичних ситуацій, що можуть виникати в процесі журналістської роботи.

Ознайомити здобувачів з:

- вітчизняними та закордонними професійними етичними стандартами, практиками;
- професійними дилемами, з якими журналісти різних країн стикаються у своїй повсякденній роботі.

Міжнародна журналістика на тлі міжнародних відносин та геополітики / International Journalism: International Relations and Geopolitics Backdrop

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Є. М. Федченко, кандидат політичних наук, доцент, Д. П. Тарадай, PhD з масових комунікацій, старший викладач

Курс є ознайомленням студентів з ключовими теоріями та поняттями у сфері міжнародної журналістики, а також з основними дослідженнями того, як медіа висвітлюють війни, гібридні конфлікти, тероризм, діяльність міжнародних організацій, різні соціальні групи, тощо.

Курс передбачає виконання практичних завдань, включає елементи журналістської роботи з подальшим аналізом виконаних робіт студентами під керівництвом викладача, враховує елементи дослідницької діяльності, коли студенти повинні проаналізувати та оцінити журналістські матеріали, спираючись на вивчений матеріал та опановані методи дослідження.

Основною метою курсу є: Вивчення впливу медіа на формування образу світу, аналіз їхньої ролі у висвітленні міжнародних подій та конфліктів. Розкриття основних теорій, понять і принципів, що стосуються міжнародного журналістського виробництва та розповсюдження інформації.

Студенти будуть:

знати:

- поняття та ключові аспекти міжнародних відносин та геополітики;
- різновиди журналістських матеріалів, придатних для висвітлення міжнародних тем;
- які виклики виникають для журналістів під час міжнародних криз та конфліктів.

вміти:

- аналізувати міжнародні медіа-тенденції та їх вплив на громадську думку;
- оцінювати події та явища в міжнародному контексті;
- застосовувати критичне мислення для оцінки інформації та висловлювань у сфері міжнародних подій.

Медіаправо / Media Law

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. І. Петрова, старший викладач

Курс Медіаправо присвячений вивченню основних юридичних аспектів, пов'язаних з функціонуванням та роботою засобів масової інформації (ЗМІ). Студенти отримають знання щодо правових вимог, що стосуються галузей журналістики, медіа та інших видів інформаційної діяльності. Ключові аспекти курсу включають аналіз концепцій та принципів свободи слова, розгляд питань щодо обмежень цих прав, вивчення етичних стандартів для журналістів та інших представників медіа. У рамках курсу розглядаються питання авторських прав, конфіденційності, а також взаємодії із законодавством у сфері інформаційних технологій.

Завданням курсу є ознайомлення студентів із :

- законодавством України в інформаційній сфері через призму міжнародних стандартів свободи слова та свободи обігу інформації
- роллю та відповідальністю преси в демократії
- призначенням і функціями права
- правилами збору й обігу інформації в Україні
- способом формування і функціонування друкованих, електронних медіа
- особливостями Інтернет журналістики

- основами авторського права
- змістом прав, обов'язків та професійних привілеїв журналістів

.Медіаменеджмент / Media Management

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Курс *Медіаменеджмент* передбачає ознайомлення студентів із ключовими аспектами управління та організації в сфері медіа та медіапланування, навчання ефективним методам та стратегіям управління та розвитку медіа-проектів, розуміння процесів планування та управління медіа-ресурсами, включаючи роботу редакцій, маркетингові стратегії та фінансовий аспект ЗМІ. В рамках курсу заплановані зустрічі та майстер-класи з фахівцями практиками зі сфери медіа-управління.

Студенти матимуть змогу освоїти такі аспекти:

- Розуміння структури та організаційного управління медіаорганізаціями.
- Аналіз стратегічного розвитку та управлінської ефективності.
- Вивчення методів та інструментів медіапланування.
- Ознайомлення з інноваційними технологіями та їх впливом на медіаіндустрію.

ПРАКТИКА

Практика навчальна «Відеовиробництво» / Industrial Internship "Introduction to Video Production"

1 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити, Поліщук С.В., старший викладач

Навчальна практика з Відеовиробництва спрямована на поглиблене вивчення процесів та технік, пов'язаних із створенням відеоматеріалів. Студенти матимуть унікальну можливість отримати реальний практичний досвід у всіх аспектах виробництва відеопродукції, починаючи від концептуального проектування до завершення монтажу та публікації.

Мета ознайомити здобувачів з основними етапами відеовиробництва, принципами та технікою відеозйомки та відеомонтажу.

Під час практики студенти власноручно знімають відео і монтують відеоролики різного формату.

Завдання:

- Розширення знань стосовно всіх етапів від ідеї до публікації, включаючи розробку сценарію, вибір обладнання та використання техніки зйомки.
- Освоєння ключових технічних аспектів відеопродукції, таких як вибір та використання обладнання, світлотехніка та робота зі звуком.
- Набуття базових вмінь відеомонтажу для творчого злиття зйомок, створення згуртованого відеоконтенту та використання спеціальних ефектів.
- Сприяння розвитку творчості та оригінального підходу до створення відеоконтенту.
- Ознайомлення з вимогами та стандартами відеопродукції, зокрема в контексті сучасних медійних тенденцій.
- Підготовка студентів до використання отриманих навичок у майбутній професійній діяльності в галузі відеожурналістики та медіа виробництва.

Практика проходить на базі Могилянської Школи Журналістики у форматі творчої майстерні.

Практика навчальна «Журналістські тексти в епоху мультимедіа»/ Industrial Internship "Journalistic Texts in Multimedia Age"

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, старший викладач

Навчальна практика «Журналістські тексти в епоху мультимедіа» є обов'язковою для студентів першого року навчання магістерської програми з журналістики Факультету соціальних наук та соціальних технологій НаУКМА, спеціальність – 061 «Журналістика».

Практика проходить на базі Могилянської Школи Журналістики у форматі творчої майстерні, де практично-орієнтована діяльність відіграє ключову роль у формуванні професійних навичок студентів, готових до творчої та високоякісної роботи в галузі журналістики.

Знайомить студентів із жанровою палітрою журналістських матеріалів, яка існує в сучасному багатоплатформному мультимедійному середовищі. Під час навчання розглядаються базові професійні журналістські стандарти, а також основні вимоги та критерії до написання журналістських матеріалів у різних жанрах. Особлива увага приділяється вимогам до чутливого контенту в умовах війни. Окрім того, курс також пропонує ознайомлення із динамікою розвитку та змін кожного окремого жанру залежно від вимог часу.

Метою практики є : навчити студентів створювати журналістські матеріали в різних жанрах, як от новина, інтерв'ю, репортаж, стаття, рецензія, з дотриманням професійних стандартів задля поширення їх на різних сучасних медійних платформах.

Практика навчальна «Радіомовлення»/Industrial Internship "Contemporary Theories and Practices of Radio Broadcasting"

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Навчальна практика «Радіомовлення» базована на практичних вправах та спрямована на розвиток студентських здібностей у створенні аудіоконтенту для радіо та інших медіа платформ. Студенти ознайомляться з процесами та навичками, пов'язаними із аудіо та радіовиробництвом, отримають реальний практичний досвід у всіх етапах радіопродакшену, починаючи від концепції проекту та завершуючи готовим до ефіру продуктом.

Навчальна практика «Радіомовлення» стимулює розвиток творчого мислення студентів при створенні аудіоконтенту та розвитку унікального стилю підготовки та ведення радіопередач.

Практика проходить на базі Могилянської Школи Журналістики у форматі творчої майстерні, де практично-орієнтована діяльність відіграє ключову роль у формуванні професійних навичок студентів, готових до творчої та високоякісної роботи в галузі радіомовлення та аудіовиробництва.

Мета Навчальної практики «Радіомовлення» – ознайомити студентів із сучасним радіомовленням, розвинути їхні технічні та творчі навички, а також підготувати до професійної діяльності у галузі аудіомедіа.

Завдання:

- Ознайомлення з основами радіомовлення;
- Вивчення основ радіотехніки та принципів роботи обладнання;
- Освоєння процесів аудіозапису та використання професійного обладнання, аудіомонтажу;
- Розробка творчих концепцій для радіопередач та програм;
- Реалізація практичних проектів – від підготовки ідеї до готового ефіру.

Студенти будуть знати: технічні та теоретичні аспекти радіожурналістики; техніками роботи з власним голосом; принципи створення сценарії для радіопрограм.

Вміти: вміти працювати з радіообладнанням; вести радіопрограми; розробляти сценарії та творчі концепції; створювати стратегії взаємодії з аудиторією.

Також серед важливих завдань навчальної практики є визначення професійної ідентичності та підготовка до роботи в аудіоіндустрії.

Практика навчальна «Виробництво документальних фільмів»/Industrial Internship "Documentary Production"

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, К.П.Горностай, старший викладач

Практика навчальна «Виробництво документальних фільмів» ознайомлює студентів з жанрами non-fiction кіно, основними відмінностями між документальними "школами" (аудиторний перегляд та обговорення кращих фільмів є одним із ключових моментів навчального процесу). Під час практики

відбувається освоєння базових прийомів режисури, побудови драматургії. Кінцевим результатом навчальної практики «Виробництво документальних фільмів» є колективний фільм групи, а також розробка індивідуального документального проекту, що може бути випускним дипломним фільмом другого навчального року.

Мета – ознайомити студентів з принципами виробництва документального кіно.

Практика проходить на базі Могилянської Школи Журналістики у форматі Творчої майстерні Катерини Горностай, де практично-орієнтована діяльність відіграє ключову роль у формуванні професійних навичок студентів, готових до творчої та високоякісної роботи в галузі сфер кіновиробництва.

Практика виробнича / Industrial Internship

2д семестр, індивідуальна, залік, 3 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, доцент

Виробнича практика є невід'ємною складовою підготовки магістрів.
Метою практики є закріплення студентами отриманих в процесі навчання теоретичних знань та практичних навичок журналістської професії для прийняття самостійних рішень під час виконання редакційних завдань в реальному професійному середовищі, а також для розвитку особистісних якостей, таких як самостійність, відповідальність, творчість, креативність та аналітичні здібності, що необхідні для успішної кар'єри в журналістиці.

2 рік навчання

Методологія наукових досліджень в медіа / Media Research Methods

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, доктор філософії PhD з масових комунікацій

Навчальний курс «Методологія наукових досліджень в медіа» є обов'язковим для студентів другого року навчання магістерської програми з журналістики Факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, спеціальності 061 «Журналістика».

Курс зосереджується на підходах до розробки, планування та проведення досліджень в сфері медіа, комунікацій та журналістики; ключових поняттях, концепціях в методології медіадосліджень, а також дослідницьких методах та інструментах. На лекціях розглядаються принципи і способи застосування дослідницьких методів для вивчення аудиторій, медійного контенту, процесу виробництва медіа, процесів комунікації, а також аналізуються приклади з українського та глобального медійних контекстів. На семінарах відбуваються обговорення дослідницьких праць, а також практика застосування методів для аналізу різних кейсів, явищ, процесів. Основні змістовні складові курсу:

- Підходи до досліджень, складові дослідницького процесу, дослідницькі питання та гіпотези;
- Дослідницькі методи для вивчення медіа, аудиторій, контенту, процесів виробництва (етнографічний, контент-аналіз, глибинні інтерв'ю тощо)
- Дослідницька етика, дизайн дослідження та організація дослідницького процесу

Курс буде корисним не лише для майбутніх медіадослідників, а й для журналістів-практиків, оскільки студенти навчаться краще розуміти принципи соціальних досліджень, що сприятиме коректному висвітленню досліджень в медіа, а також дозволить застосовувати за потреби отримані знання, зокрема для аналізу аудиторій медіа і т.д.

Теорії медіа-досліджень / Media Research Methods and Theories

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, доктор філософії PhD з масових комунікацій

Курс є обов'язковим для студентів другого року навчання магістерської програми з журналістики Факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, спеціальності 061 «Журналістика».

Головною метою курсу є навчити студентів ефективно використовувати теорії, напрацьовані в галузі досліджень медіа та журналістики, для постановки наукових проблем та пояснення результатів у власних дослідженнях. На лекціях та семінарах розглядаються загальні моделі медіапроцесів та окремі теорії, що найчастіше застосовуються в трьох основних сферах досліджень масових комунікацій: медіавиробництва, медіатекстів та медіавпливу. Студенти навчаться зіставляти теорії, що походять з різних наукових парадигм: позитивізму, конструкціонізму, бігевіоризму, феноменології, постструктуралізму, а також розуміти їхні сильні сторони та обмеження.

Курс буде корисним не лише для майбутніх медіадослідників, а й для журналістів-практиків, оскільки студенти навчаться краще розуміти роль журналіста в соціальних перетвореннях та оцінювати

політичні наслідки своєї діяльності, — питання, які також будуть у фокусі особливої уваги під час курсу. Вивчення дисципліни передбачає формування та розвиток навичок аналізу і синтезу, вміння працювати з науковими джерелами та застосовувати набуті знання для аналізу медіасередовища, тенденцій і проблем розвитку журналістики.

Фактчекінг та верифікація інформації / Fact-Checking and Verification of Information

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В.С.Романюк, доцент, канд.н культурології

Мета курсу є: сформувати у студентів знання та практичні навички професійної роботи фактчекера, ознайомити студентів з сучасними інструментами верифікації та відпрацювати здатність створювати індивідуальні та групові фактчекінгові проєкти.

Проблема медіавпливів та пропаганди, що спотворюють та викривлюють інформацію у сучасному медіасередовищі, вимагає від журналістів ретельно перевіряти та відсортовувати факти. Навчальний курс «Фактчекінг та верифікація інформації» передбачає засвоєння студентами знань, які висвітлюють питання, що стосуються принципів верифікації та методів перевірки інформації.

Практична частина курсу базована на принципах роботи та методах цифрової перевірки інформації провідних фактчекінгових проектів StopFake та Bellingcat.

У змістовній частині другої теми курсу використані матеріали рубрики «Інструменти» сайту StopFake.

Основні змістовні фокуси курсу:

- Інформаційні засоби впливу на суспільну думку;
- Методологія фактчекінгового розслідування.
  Формати фактчекінгового матеріалу.
- Інструменти пошуку та верифікації інформації.

Основи герменевтики/“The Basics of Hermeneutics” (англійською .мовою)

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. М. Квіт, доктор філологічних наук, професор

Course Description

The course “The Basics of Hermeneutics” is a necessary part of learning interpretation and mass communications theories. It provides an opportunity to gain the theoretical knowledge and practical skills needed for master’s level research.

The course is designed for 6th year students of the Faculty of Social Sciences and Social Technologies, specializing in social communication.

“The Basics of Hermeneutics” is important for theoretical training in media studies, development of research skills, studying the hermeneutic phenomenon, exploration of the major intellectual discussions in European history in the philosophical, public and mass communications contexts. Students will have the opportunity to acquire a wide reader's experience, also the ability to use philosophical concepts for reaching an understanding and forming their own point of view on different hermeneutical topics.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідницька у сфері соціальних комунікацій/Research Practice in the Social Communications

4 семестр, 7 год/тижд., залік, 10 кредитів

Практика науково-дослідницька у сфері соціальних комунікацій спрямована на поглиблення самостійних дослідницьких та аналітичних навичок у сфері соціальних комунікацій. Студенти зможуть досліджувати різноманітні аспекти медіа та комунікаційні процеси, використовуючи методологічні підходи та інструменти наукового аналізу, отримають навички пошуку та систематизації матеріалу для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи, вміння опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Мета Науково-дослідницької практики у сфері соціальних комунікацій – поглиблення методологічних навичок у проведенні самостійних наукових досліджень в галузі соціальних комунікацій, включаючи формулювання дослідницьких питань та аналіз отриманих даних.

Серед завдань практики:

- формування наукового світогляду здобувачів, оволодіння методологічними підходами та інструментами наукового аналізу;
- поглиблення навичок самостійної наукової роботи;
- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін ОНП “Журналістика”;

- оргінізація наукової дискусії, базованої на результутах самостійних досліджень;
- апробація основних теоретичних і практичних висновків кваліфікаційної роботи у формі виступу на фінальній конференції.

ВИБІРКОВІ

1 РІК НАВЧАННЯ

Експертна майстерня / Journalism Workshop with Invited Media Professionals

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальний курс «Експертна майстерня» розрахований на студентів магістерського рівня спеціальності журналістика. Курс складається з серії гостьових лекцій, відкритих обговорень.
Навчальні дисципліни «Гостьовий курс» та «Експертна майстерня» – вибіркові компоненти ОПН, які передбачають залучення до викладання на програмі українських та міжнародних лекторів з різних галузей медіа та медіадосліджень. Зважаючи на тісну співпрацю Могилянської Школи Журналістики (МШЖ) з різними науковими та медіа-організаціями (The Fulbright Program, IFCN, IREX, Sciences Po тощо), такий формат надає можливість збагатити навчальний процес експертним знанням та новітніми практичними навичками в межах основних програмних мети та завдань. Результати повинні навчання відповідати ПРН, закріпленим за цим освітнім компонентом у Освітньо-науковій програмі «Журналістика».

Організація навчання та тематичний план узгоджуються та відображаються згідно з Навчальним планом ОНП. Методи викладання і навчання, форми оцінювання та кандидатура викладача проходять обговорення на кафедрі й пропонуються студентам в блоці вибіркових дисциплін.

Імерсивна журналістика/ Immersive journalism

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс досліджує перетин журналістики та віртуальної реальності (VR), розширеної реальності (AR) та інших імерсивних медіа-платформ. Студенти ознайомляться з принципами, техніками та етичними аспектами створення імерсивного журналістського контенту, зможуть концептуалізувати імерсивні журналістські твори, навчаться володіти інструментами VR та AR та використовувати інтерактивні техніки. Крім того, студенти дослідять вплив імерсивної журналістики на залучення аудиторії, співчуття та розуміння складних проблем.
По завершенню курсу студент буде
Знати:

- основні принципи імерсивної журналістики, включаючи розуміння принципів побудови інтерактивних імерсивних наративів;
- етичні аспекти імерсивної журналістики та її впливу на аудиторію;
- професійні техніки виробництва 360-градусних відео та інтерактивних досвідів;
- стратегії розповсюдження та залучення аудиторії до іммерсивних матеріалів.

Вміти:

- володіти навичками аналізу та оцінки іммерсивного контенту, що дозволить їм створювати високоякісні та впливові журналістські роботи;
- вміти розробляти іммерсивні журналістські матеріали, використовуючи різноманітні технології, такі як віртуальна та розширена реальність;
- створювати стратегії залучення аудиторії до таких проєктів.

Виробництво телевізійних новин / Television News Production

2 семестр, 2 години, залік, 3 кредити., Поліщук С.В., старший викладач

Основною метою курсу є ознайомлення студентів з теорією та практичною роботою телевізійного журналіста. Теоретично вивчаються теми пов’язані з теленовинами: підготовка створення і видача в ефір телевізійних новин. Досліджується робота журналістів та редакторів в умовах сучасного телевиробництва.

Курс «Виробництво телевізійних новин» дає можливість здобути теоретичні знання та практичні навички, необхідні магістрам для майбутньої роботи на сучасному телевиробництві. Базований на практичних аспектах та теоретичних знаннях, курс охоплює весь цикл виробництва новинного контенту, починаючи від збору інформації і закінчуючи монтажем та підготовкою до ефіру.

Під час занять студенти продивляються випуски теленовин і розкладають їх на складові (блоки). Відстежують і стиль подачі і тематику, за ангажованість і збалансованість кожного сюжету новин. З'ясовують якості, які властиві сучасному тележурналісту.

На практиці студенти вивчають техніку відеозйомки а також опановують відеомонтаж. Студенти власноручно знімають відео і монтують відеоролики різного формату.

Фотожурналістика / Photojournalism"

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс Фотожурналістика пропонує сформувати у студентів знання та практичні навички у сфері фотожурналістики, навчитися робити якісні фотоматеріали для часів війни та для часів миру, ознайомити із роллю фотографії у сучасному медіа ландшафті, виховати візуальну ерудицію та ознайомити з тенденціями сучасного візуального сторітелінгу, навчити створювати, оцінювати та просувати візуальні наративи. Курс Фотожурналістика пропонує глибоке вивчення сучасних тенденцій та навичок, необхідних для ефективного використання фотографії в медійному контексті. Студенти матимуть можливість вивчити основні аспекти зйомки, обробки та вибору фотоматеріалів для журналістських проектів.

Студенти опанують як практичні навички роботи із фотографією в медіа, так і теоретичні знання, пов'язані із історією фотожурналістики та сучасним фотографічним середовищем. У кінці курсу, кожен студент чи студентка створить повноцінну фотоісторію, готову до публікації в (початково) українських медіа. Це надасть можливість отримати досвід у всьому циклі розробки візуального наративу — від обрання теми до фіналізації та просування готового проєкту.

Основи економічної журналістики / Fundamentals of Economic Journalism

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Ю. Набожняк, старший викладач

Курс є вибірковим професійної та практичної підготовки для студентів першого року навчання магістерської програми з журналістики Факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, – спеціальності 061 «Журналістика».

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів зі структурою економіки, джерелами економічної інформації і методами роботи з ними для ефективного використання їх у журналістській діяльності.

Вивчення курсу сприяє формуванню у студентів базового розуміння економічних процесів на прикладах з економіки України та світу, а також дає уявлення про формати і жанри роботи журналістів із економічною тематикою. Розглядаються особливості формування експертної бази, переліку тематичних національних та міжнародних джерел інформації, формуються навички пошукової та дослідницької роботи з такими джерелами у різних галузях економіки. Курс передбачає наявність базових знань з економіки, орієнтований на готовність студентів до самостійного поглиблення власної обізнаності у специфічних сферах за допомогою вивчення кращих практик і проходження спеціалізованого навчання.

Цей курс є необхідною складовою підготовки фахівців у галузі журналістики до здійснення професійної діяльності на базі редакцій друкованих, онлайн-видань, подкаст-студій, телепродакшенів, а також в галузі комунікацій в державному, комерційному, громадському секторі на базі внутрішніх і зовнішніх прес-офісів, комунікаційних і креативних агентств, маркетингових відділів тощо. Курс сприяє поглибленню й спеціалізації знань і вмінь студентів щодо використання новітніх методів роботи з інформацією в галузі економіки, фінансів, підприємницькій сфері, і є базовим не лише для майбутніх співробітників спеціалізованих ділових редакцій, але й для більш ширшої аудиторії журналістів, оскільки економічні процеси не обмежуються сферою інтересів бізнес-видань.

Візуальні комунікації / Visual Communications

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В.С.Романюк, доцент, канд.н культурології

Курс візуальних комунікацій надає студентам можливість оволодіти ключовими знаннями у галузі візуальних практик, що включають фотографію, інфографіку, дизайн, мультимедійне мистецтво, відео та анімацію. Студенти отримають можливість вивчити різноманітні аспекти візуальної комунікації, включаючи кольорову теорію, композицію та використання медіа-технологій. Курс спрямований на формування теоретичних знань та розвиток творчого мислення у створенні візуальних матеріалів для різних цільових аудиторій та платформ.

По завершенню курсу студент буде

Знати:

- базові теорії та концепції в контексті візуальних студій;

- візуальну аналітичну мову зображень;
- як творці візуальних образів використовують риторику та переконання, щоб скерувати глядачів до бажаного сприйняття.

Вміти:

- використовувати візуальну аналітичну мову зображень для аналізу, критики, оцінки та створення нових візуальних артефактів;
- ідентифікувати особливості сприйняття аудиторією візуальних продукутів;
- застосовувати методи дизайну до комунікаційних завдань;

Науково-дослідний семінар з нових медіа / Research Seminar on New Media

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мета семінару – вироблення індивідуального аргументованого критичного підходу, необхідного для глибокого занурення в теоретичну проблематику медіадосліджень. У курсі передбачається аналіз найактуальніших досліджень онлайн медіа та комунікацій, що охоплюють логіку виникнення основних концепцій сучасної медіатеорії.

Семінар присвячений вивченню та обговоренню сучасних онлайн-технологій, принципів роботи журналіста в онлайн-медіа, методологіям аналізу цифрових медіа. Основні теми семінару включають аналіз стратегій використання нових медіа в журналістиці, вплив інтернет-платформ на громадську думку, роль соціальних мереж у формуванні інформаційного простору, а також питання етики та безпеки в онлайн-середовищі.

Робота журналіста в небезпечному середовищі / Occupational Health and Safety

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Є.О.Стрій, старший викладач

Курс присвячений вивченню принципів та методів безпеки журналіста під час воєн та конфліктів. Студенти вивчають, як аналізувати ризики, планувати стратегію особистої безпеки, ефективно взаємодіяти з військовими, поліцією та іншими стейкхолдерами для гарантування безпеки під час виконання професійних обов'язків, дотримуватись інформаційної безпеки.

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення максимальної вірогідності збереження здоров’я і працездатності журналістів в небезпечних ситуаціях, які виникають під час виконання професійної діяльності та формування у них відповідальності за особисту і колективну безпеку.

Курс організований у формі практичних занять та лекцій, і включає в себе участь експертів з безпеки, досвідчених журналістів та фахівців із термінової медичної допомоги.

Мета курсу – ознайомлення студентів з основними правилами роботи журналіста в зоні бойових дій, правилами персональної безпеки, специфікою безпеки професійної діяльності журналіста, відпрацювання практичних навичок поведінки в конфліктах та ситуаціях, небезпечних для життя і здоров’я, надання долікарської медичної допомоги.

2 рік навчання

Лабораторія громадських медіа: практикум / Public Media Lab: Practicum

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. А. Сторожук, старший викладач

Мета курсу – формування розуміння ролі журналіста в формуванні громадянського суспільства та взаємодії з різними соціальними групами, висвітленні суспільно важливих тем.

Лабораторія громадських медіа: практикум – це експериментальний курс, що приділяє увагу вивченню роботи журналіста як інструмента вирішення суспільно важливих тем. Програма охоплює такі тематики, як журналістика рішень, роль медіа у формуванні гендерної ідентичності, проблематика гендерної рівності в медійному просторі, протидія дискримінації та розвиток навичок роботи з важливими, емоційно зарядженими темами в умовах

Гостьовий курс / Guest Course

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,

Навчальні дисципліни «Гостьовий курс» та «Експертна майстерня» – вибіркові компоненти ОПН, які передбачають залучення до викладання на програмі українських та міжнародних лекторів з різних галузей медіа та медіадосліджень. Зважаючи на тісну співпрацю Могилянської Школи Журналістики (МШЖ) з різними науковими та медіа-організаціями (The Fulbright Program, IFCN, IREX, Sciences Po тощо), такий формат надає можливість збагатити навчальний процес експертним знанням та новітніми практичними навичками в межах основних програмних мети та завдань. Результати навчання повинні відповідати ПРН,

закріпленим за цим освітнім компонентом у Освітньо-науковій програмі «Журналістика». Організація навчання та тематичний план узгоджуються та відображаються згідно з Навчальним планом ОНП. Методи викладання і навчання, форми оцінювання та кандидатура викладача проходять обговорення на кафедрі й пропонуються

Нові медіа та онлайнова журналістика / New Media and Online Journalism

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3.5 кредити, М.О.Жданова, старший викладач,

Курс "Нові медіа та онлайнова журналістика" присвячений висвітленню сучасних тенденцій у медіасередовищі та використанню інтернет-ресурсів для проведення журналістського аналізу та створення контенту. Студенти отримають знання щодо цифрових технологій, які використовуються в журналістиці, включаючи соціальні мережі, відео-платформи. Під час навчання також буде проаналізовано етичні аспекти онлайнової журналістики та управління інформацією в цифровому середовищі, способи монетизації медіа.

Мета курсу: Ознайомити студентів із змінами, що відбуваються в індустрії медіа, навчити орієнтуватись у форматах та підходах, що використовуються в онлайн журналістиці.

Мультимедійні журналістські проекти. Практикум / Multimedia Journalist Projects. Practicum

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, Поліщук С.В., старший викладач

Мета курсу – ознайомлення з ключовими підходами та стратегіями розробки мультимедійних проектів.

Курс "Мультимедійні журналістські проекти. Практикум" передбачає практичне засвоєння ключових аспектів розробки та реалізації мультимедійних журналістських проектів. У рамках курсу учасники отримають поглиблені знання про інтеграцію різноманітних медійних форматів у журналістські матеріали та навчаться використовувати сучасні технології для найефективнішої комунікаційної діяльності.

Під час курсу студенти виконуватимуть практичні завдання для опанування технічних навичок у створенні мультимедійних компонентів журналістських матеріалі

Медіасистеми у порівняльній перспективі / Media sistems in a comparative perspective

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г.Й.Будівська, старший викладач

Курс є вибірковим професійної та практичної підготовки для студентів другого року навчання магістерської програми «Журналістика» Факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, спеціальності 061 «Журналістика».

Курс спрямований на вивчення студентами сучасних теорій про медіасистеми і надає можливості для розвитку аналітичних та дослідницьких навичок. В межах курсу студенти аналізують складні взаємозв'язки між медіа та іншими соціальними інститутами в сучасному світі.

У межах курсу передбачено вивчення історичного розвитку теорій про медіасистеми, критеріїв порівняння медіасистем та моделей медіасистем на прикладі конкретних країн. Проходження курсу сприяє поглибленню знань журналіста про медіа та медіасистеми, а також допомагає розширити розуміння глобального контексту.

Курс має на меті навчити:

- аналізувати взаємозв'язки між медіа та іншими соціальними інститутами;
- порівнювати та класифікувати сучасні медіаситеми, опираючись на наявні теоретичні моделі;
- робити обґрунтовані висновки про місце у світовому контексті української медіасистеми;
- оцінювати трансформації у сучасних медіасистемах з огляду на політичні, економічні, технологічні та соціальні зміни;
- структурувати інформацію про сучасні медіаситеми через створення власних журналістських та академічних матеріалів.

OSINT: практикум/OSINT: practicum

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою курсу є ознайомлення з основами розвідки відкритих даних і їхнього використання для верифікації інформації, формування навичок роботи з інструментами для критичного аналізу даних і інформації.
Курс "OSINT: практикум" присвячений вивченню способів розвідки на основі відкритих джерел – ефективного інструменту для збору, аналізу та використання інформації. Передбачає вивчення різноманітних інструментів та методів для збору та обробки інформації, поглиблене вивчення методів

вилучення та аналізу інформації з популярних соціальних мереж, розгляд базових понять та методів кібербезпеки, вивчення застосувань OSINT у різних галузях, таких як кібербезпека, журналістика, тощо.

Аналітика соціальних мереж / Analytics of Social Networks

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мета курсу – сформувати комплекс знань та навичок, які пов'язані з ефективним збором, обробкою та аналізом даних з соціальних мереж.

Курс передбачає вивчення підходів, стратегій та методів аналізу даних, отриманих з соціальних мереж. Зосереджуючись на практичних аспектах та сучасних тенденціях, під час курсу буде розкрито використання соціальних мереж у сферах медіа маркетингу та дослідження громадської думки.

Курс включає огляд інструментів для збору та обробки даних з соціальних мереж, аналіз використання аналітичних платформ, вивчення ключових метрик та показників ефективності в соціальних мережах, методи вимірювання впливу.

Студенти проаналізують успішні кейси роботи в соціальних мережах та виконуватимуть практичні вправи для закріплення отриманих знань.

Дезінформація, пропаганда та стратегічні комунікації/Disinformation, Propaganda and Strategic Communications

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс "Дезінформація, пропаганда та стратегічні комунікації" присвячений аналізу та вивченню явищ дезінформації та пропаганди в історичному та сучасному контекстах, а також розгляду шляхів протидії в відпрацювання стратегій комунікацій у умоваї надмірної інформації та впливів.

В рамках курсу студенти отримають глибоке розуміння природи, процесів та механізмів дезінформації та пропаганди, проаналізують роль ЗМІ у поширенні пропагандистських ідей та вплив на громадську думку, обговорять роль критичного мислення та медійної грамотності.

Курс надасть можливість студентам безпечно й осмислено взаємодіяти з інформаційним середовищем, розрізняти дезінформацію від правдивої інформації та розробляти стратегії для ефективної комунікації в цифровому світі.

Мета курсу сформувати знання сучасних явищ дезінформації та пропаганди, а також сформувати навички у сфері комунікацій для ефективного протидії впливовим інформаційним та комунікаційним викликам.

Етика даних і штучного інтелекту / Data Ethics and Artificial Intelligence

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс "Етика даних і Штучного Інтелекту" є вибірковим компонентом ОНП Журналістика та присвячений вивченню загроз, можливостей та ключових етичних запитань, пов'язаних з використанням даних та штучного інтелекту (ШІ) у журналістській діяльності.

Курс також спрямований на розвиток у студентів навичок для етичного та відповідального використання даних та ШІ в журналістській діяльності. Під час курсу буде проаналізовано, як штучний інтелект впливає на процеси збору, обробки та поширення інформації у журналістиці, досліджено питання прозорості та відповідальності у використанні даних та ШІ у журналістській роботі, обговорено нормативні вимоги та стандарти для забезпечення безпеки.

Мета курсу – формування у студентів знань про можливості, загрози та етичні проблеми, що виникають у зв'язку з використанням даних та штучного інтелекту (ШІ).

Науково-дослідний семінар (case studies)/ Research Seminar (case studies)

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити

Науково-дослідний семінар (case studies) покликаний стати платформою для обговорення актуальних наукових тем, де здобувачі зможуть презентувати та апробувати перші результати своїх наукових досліджень. Студенти можуть брати активну участь в наукових дискусіях, обмінюватися дослідницьким

досвідом з іншими здобувачами, отримувати рецензії та консультації від досвідчених вчених НаУКМА щодо методів та результатів своєї власної наукової роботи.

Мета семінару – створення сприятливого середовища для здобувачів, де вони можуть активно обговорювати та обмінюватися результатами своїх досліджень, апробувати та презентувати свої наукові знахідки. Забезпечення можливості отримання рецензій та консультацій від досвідчених вчених щодо методів та результатів проведених досліджень.

Журналістика даних/ Data Journalism

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М.Чуранова, старший викладач

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із таким напрямом журналістики як журналістика даних, із кращими практиками цієї сфери як у світі, так і в Україні; навчити студентів шукати історії, теми за допомогою даних, аналізувати вже існуючі журналістські матеріали цього напрямку із розумінням алгоритму, як вони створюються; навчити на практиці використовувати різні методи збору, аналізу та візуалізації даних у своїй подальшій журналістській роботі. Вивчення курсу сприяє поглибленню й спеціалізації знань і вмінь журналіста в сфері роботи з даними. Розглядається весь алгоритм роботи з даними в медіа, принципи збору, аналізу та візуалізації. Важливою складовою курсу є проходження цих етапів на практиці та отримання навичок під час безпосередньої роботи студентів з даними. Результатом роботи під час курсу є фінальний проект - матеріал з журналістики даних, створення якого має відбуватися із застосуванням усіх навичок, отриманих під час проходження курсу.

Курс є важливою складовою підготовки майбутніх спеціалістів, які хочуть більш глибше розуміти сьогоднішній світ, наповнений даними. Журналістика даних поєднує принципи журналістики з техніками обробки та аналізу великих обсягів даних для створення інсайтів та історій, які можуть ховатися в цих даних. Під час вивчення цієї дисципліни студенти навчаються збирати, очищувати, аналізувати та інтерпретувати дані з різних джерел, включаючи бази даних, соціальні медіа, веб-сторінки та інші цифрові ресурси. Крім того, студенти оволодівають навичками візуалізації даних та створення інфографіки, яка вже є невід'ємним елементів сьогоднішніх новинних ресурсів. Також під час навчання студенти досліджують питання етики використання даних та їх захисту, розуміють, як правильно представити дані, щоб уникнути спотворення чи неправдивої інтерпретації інформації.

Журналістика про моду / Fashion journalism

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В.Мартинюк, старший викладач

Курс "Журналістика моди" ознайомлює студентів з ключовими аспектами модної журналістики, що охоплює теми від історії моди до сучасних тенденцій. Студенти отримають можливість дослідити різноманітні аспекти модної індустрії, включаючи роль модних журналістів, процеси створення модних образів та вплив моди на культуру та суспільство.
Під час курсу студенти розглядатимуть та самостійно опрацьовуватимуть різні жанри модної журналістики, такі як модні репортажі, аналізи трендів, інтерв'ю з дизайнерами та рецензії на модні події.

Журналістське розслідування / Investigative Journalism

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс "Журналістське розслідування" є комплексною програмою для формування знань та навичок у сфері проведення журналістських розслідувань. Курс включає теми, що висвітлюють роль та значення розслідувань у сучасному журналістському середовищі, етапи проведення журналістських розслідувань, джерела інформації, аналіз та інтерпретація даних, юридичні та етичні аспекти.

Також курс знайомить студентів із медіа-дослідженнями у сфері журналістики розслідувань, пояснює особливості жанру та сучасні умови роботи журналістів-розслідувачів

Мета курсу – навчити студентів комплексній методології проведення журналістських розслідувань – від вибору теми та збору інформації до аналізу та презентації отриманих результатів.

Збройні конфлікти сучасності та шляхи їх вирішення/Modern Armed Conflicts and Ways of Solving Them

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мета курсу – формування знань студентів з питань воєнно-політичних конфліктів, а також надання їм аналітичних та критичних вмінь та навичок для розуміння та обговорення найважливіших аспектів сучасних збройних конфліктів.

Курс "Збройні конфлікти сучасності та їх вирішення" присвячений аналізу та обговоренню важливих аспектів збройних конфліктів, що виникали та виникають у другій половині XX – початку XXI століття. Студенти матимуть можливість докладно розглянути військово-політичні та стратегічні аспекти таких конфліктів, а також провести аналіз подій в різних регіонах світу, зокрема в Югославії, Афганістані, Іраку, Сирії та у зоні Перської затоки.

Курс передбачає вивчення ролі комунікацій у військових конфліктах, зокрема важливість інформаційних воєн як невід'ємної частини військової стратегії. Учасники зможуть аналізувати вплив інформаційних кампаній на перебіг конфліктів, розуміти, як вони використовуються для маніпулювання громадською думкою та міжнародною спільнотою. Теми курсу передбачають вивчення стратегій втручання та розв'язання конфліктів, роль міжнародних організацій у миротворчих операціях, а також аналіз сучасних викликів та перспектив вирішення збройних конфліктів.

Практикум з написання наукової роботи/ Workshop on writing a scientific paper

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мета курсу – удосконалення навичок студентів у написанні наукових та кваліфікаційних робіт, надання студентам практичних інструментів, необхідних для ефективного проведення наукових досліджень та подання їх результатів.

Практикум з написання наукової роботи" призначений для студентів, які прагнуть удосконалити навички написання якісних наукових (кваліфікаційних) робіт.

Курс є доступним для вибору студентів Магістерської програми з журналістики МШЖ та здобувачів інших спеціальностей НаУКМА, які мають намір продовжити своє навчання в рамках докторської програми "Медіа і комунікації" (PhD).

Студент буде *знати:*

- основні етапи та вимоги до побудови наукового тексту;
- способи вибору відповідних дослідницьких методів;
- правил наукового письма;

вміти:

- побудувати наукову роботу відповідно до академічних стандартів;
- сформулювати чіткі дослідницькі питання та визначити об'єкт та предмет дослідження;
- коректно цитувати та враховувати етичні стандарти дослідження;
- критично аналізувати літературу та формулювати обґрунтовані висновки.

Магістерська робота

Атестація

4д семестр, 600 годин самостійна робота, захист тези

Магістерська кваліфікаційна робота (навчально-наукове дослідження) – це самостійне наукове дослідження студента, яке здійснюється в межах певної тематики та спрямоване на закріплення, поглиблення і систематизацію знань науково-дослідницького характеру, які студенти отримали протягом періоду навчання.

Основні вимоги до кваліфікаційної роботи (навчально-наукове дослідження):

- актуальність та сучасніть тематики;
- релевантність застосованої методології;
- використання сучасних прийомів пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації;
- професійне опрацювання нормативно-правових актів;
- коректне оформлення роботи (логічність, послідовність структури роботи, наявність бібліографічних посилань, списку літератури).

Магістерська робота (навчально-наукове дослідження) включає:

- аналіз сучасної теоретико-методологічної бази відповідно до теми та мети дослідження;
- аналіз нормативно-правових та інших документів відповідно до теми та мети магістерської роботи (як правило, порівняльні дослідження ситуації в різних країнах);
- проведення емпіричного (якісного або кількісного) дослідження відповідно до теми та мети магістерської роботи [6].

Тематика кваліфікаційних робіт

Тема дослідження може бути обрана здобувачем самостійно або пропонуватися кафедрою. Формулювання теми має відповідати сутності обраної проблеми, бути змістовним та лаконічним. Під час вибору теми враховують: актуальність, новизну та ступінь розробленості, можливість одержання необхідних даних, напрям науково-дослідної діяльності та наукові пріоритети Могилянської Школи Журналістики, ступень підготовки здобувача.

Тематика кваліфікаційних робіт передбачає поглиблений аналіз широкого кола теоретико-прикладних питань у галузі медіа та журналістики.

Можливі напрямки дослідження:

- Вплив медіа на формування громадської думки;
- Медіа у політичних процесах та виборчих кампаніях;
- Стратегії взаємодії з аудиторією у сучасних умовах медіа;
- Вивчення впливу технологічних інновацій, зокрема ШІ;
- Дослідження інновацій у журналістській освіті;
- Дослідження використання соціальних мереж та інтернет-платформ у журналістиці;
- Розгляд етичних питань у журналістиці;
- Дослідження журналістських практик;
- Особливості медіа в регіональних контекстах;
- Проблеми журналістики в умовах війни;
- Дослідження дезінформації та пропаганди.

291 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАГІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз відкритих даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен., 5,0 кредитів, Р.Ю. Осадчук, старший викладач

«*Фейкові новини*», «*дезінформація*» та «*маніпуляції*» стали частиною словника медіа, соціальних мереж та публічних осіб. Ці речі впливають на нас щодня, і для того, щоб зрозуміти яким чином це працює, як захистись від таких впливів та аналізувати їх на цьому курсі ми зосередимось на маніпуляціях даними і як доносити правдиву інформацію; дамо визначення «інформаційному безладу» та типам неправдивої інформації; розглянемо відкриті дані і їхні особливості; напрацюємо базу інструментів та підходів для верифікації інформації у соціальних мережах і поза ними; визначатимемо надійність електронних джерел та фото/відео матеріалів; розглянемо кейси розповсюдження дезінформації на різних платформах і їхній аналіз, обговоримо як убезпечити свої дані.

Лабораторія "Аналіз зовнішньої політики"

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, С.П. Герасимчук, старший викладач

Прикладний курс магістерської програми спеціальності «Міжнародні відносини» Національного університету «Києво-Могилянська академія». Він містить мінімум теоретичного матеріалу і максимум практики, зосередженій навколо двох жанрів політичного аналізу: усного політичного коментаря та аналітичної статті. Практичні матеріали курсу сфокусовані на тематиці зовнішньої політики України. Після прослуховування цього курсу ви:

- набудете навичок коментування зовнішньополітичних питань для теле- та радіо- передач;
- удосконалите навички політичного письма;
- дізнаєтеся основи роботи з медіа у галузі політичної аналітики
- отримаєте інсайти від лідерів думок у сфері аналітики зовнішньої політики, представників влади та закордонних експертів;
- будете готові самостійно продовжувати навчатися політичній аналітиці (позаяк, за висловом Адама Гарфінка, навчити їй неможливо, а навчитися – цілком).

Медіація та фасилітований діалог в міжнародних відносинах

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Т.С. Кисельова, кандидат юридичних наук, доцент

The Mediation and Dialogue Facilitation Course is designed for students of international relations and focuses on peace mediation and dialogue at the high political level - as an approach to diplomacy (track I), as well as at the level of civil society and expert communities as a tool of peacebuilding (tracks 2 and 3). The course will offer an overview of institutional frameworks for both types of mediation and focus on the skills that are required for each type of the processes. Students will learn theoretical aspects of a mediation process and practice communication techniques needed for the different phases of a mediation process. The course will also offer insights into different ways how mediation and dialogues are used in Ukraine in the context of the current armed conflict. The course will be highly interactive and it will combine theory with exercises and personal reflection. The work will partly be done in small groups and through role-play exercises so that all participants find time to practice

Міжнародні комунікації

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, О.М. Гриценко, доктор політичних наук, професор

Мета навчальної дисципліни – сформувати розуміння теоретичних засад діяльності журналіста-міжнародника, ознайомити студентів з основними теоретичними підходами до вивчення сучасних мас-медійних процесів у системі міжнародних і суспільних відносин, розглянути особливості формування та еволюцію міжнародних медіа, простежити за якісними змінами в системі організації міжнародних та вітчизняних медіа, оцінити внесок видатних журналістів і дипломатів у теорію і практику міжнародної журналістики.

Міжнародна політика допомоги і розвитку

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

The proposed course «International Aid and Development Policy» is designed for students of the advanced level Master's Degree Program in «International Relations, Social Communications and Regional Studies» of the International Relations Department, Faculty of Social Sciences and Social Technologies of NaUKMA as a compulsory discipline within the academic program No. 291 «International Relations, Social Communications and Regional Studies»

Міжнародне гуманітарне право: практикум з кризового менеджменту

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.В.Купка, старший викладач

Курс міжнародного гуманітарного права: практикум з кризового менеджменту (МГП) має на меті ознайомити студентів з основами права збройних конфліктів. Курс запропонує загальний огляд ключових для розуміння предмету питань як то: види збройних конфліктів, принципи МГП, його джерела, особи, що перебувають під захистом, заборонені методи та способи ведення збройних конфліктів, моніторинг за

дотриманням МГП. Окрім того, звертатиметься увага на складності донесення сутності окремих інструментів МГП різним цільовим групам населення.

Політична аналітика - методи та підходи

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Т.Л. Нагорняк, доктор політичних наук, професор

Дисципліна «Політична аналітика - методи та підходи» – є нормативною для здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми другого (магістерського) рівня «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», яка закріплює теоретичні засади аналізу публічної політики, розширює низку процесів і явищ, для аналізу яких доцільним є використання знань і навичок, що були отримані під час вивчення таких дисциплін, як «Аналіз даних» і «Сучасна міжнародна політика і геополітичне довкілля України», а також забезпечує ключові програмні результати навчання, загальні та спеціальні (фахові) компетентності випускника програми. Дисципліна спрямована на закріплення і зміцнення таких компетентностей магістра міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій

Практикум з ведення дипломатичних і ділових переговорів

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Г.С. Соловей, кандидат філософських наук, старший викладач

Курс ознайомить студентів з теоретичною базою проведення переговорів в бізнесі та в дипломатії. Теоретичне знання, отримане під час практичних занять та самостійного опрацювання літератури, студенти матимуть можливість застосувати під час симуляцій, що розроблені для здобуття переговорних навичок і дозволятимуть на практиці застосувати аналіз позицій, інтересів, емоцій і альтернатив переговорних сторін. Аналіз переговорних процесів в дипломатичній сфері в межах курсу зосереджено на кризових переговорах щодо припинення вогню під час збройного конфлікту. Блок з дипломатичних переговорів включає в себе вивчення кейсів укладення угод щодо припинення вогню, аналіз переговорної сили сторін і факторів, що впливають на прийняття рішення щодо припинення вогню.

Сучасна архітектура міжнародних економічних інститутів

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Д.П. Єфремов, кандидат економічних наук., доцент

Пропонований курс «Сучасна архітектура міжнародних економічних інститутів» (далі – САМЕІ) націлений на формування у студентів магістерської програми цілісного уявлення про місію, функції та специфіку операційної діяльності транскордонних та наддержавних економічних інститутів, націлених на регулювання або координацію господарських відносин. САМЕІ фокусується на формуванні в слухачів уміння застосовувати аналітичний інструментарій до дослідження міжнародних економічних інститутів, знань про особливості перебігу бюрократичних процесів у міжнародних інститутах, способах координації інтересів різних за рівнем розвинутості країн, завдання знаходження в рамках інститутів фінансових ресурсів для забезпечення виробництва глобальних суспільних благ та усунення стимулів до опортуністичної поведінки членів організацій. Семінарські заняття з САМЕІ також мають за мету вироблення практичних навичок роботи із інформаційними масивами, статистичним матеріалом, інтерпретації успішності роботи інститутів за допомогою відносних економічних показників.

Міжнародні відносини та процеси глобального управління останніми роками стають дедалі складнішими, оскільки різноманітність і актори, що приймають в них участь, множаться, а виклики зростають. Жодну із сучасних глобальних проблем не можуть вирішити суверенні держави самостійно. Усі потребують певного роду співпраці між державами та зростаючою кількістю недержавних суб'єктів; частина проблем потребує активної участі звичайних громадян; деякі процеси вимагають створення нових міжнародних механізмів моніторингу або переговорів щодо нових міжнародних правил; і більшість з них потребують удосконалення інститутів для забезпечення відповідності з боку держав та інших учасників.

Сучасна міжнародна політика і геополітичне довкілля України

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Д.П. Єфремов, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна націлена на формування у студентів магістерської програми навичок критичного аналізу взаємозв'язків між явищами та процесами в міжнародній політиці, що відбувалися в довкіллі України до та після 2022 року. Осмислення нової міжнародної реальності буде здійснюватися шляхом діалогу між студентами та запрошеними гостьовими лекторами, фахівцями, дослідниками, аналітиками, оглядачами й

практиками в сфері міжнародних відносин, в рамках кожної з тем. Передбачається, що такий формат допоможе розвинути у студентів компетентності, пов'язані із веденням публічних дискусій, інтелектуального діалогу, доведенням своїх аргументів.

Неспровокований напад російської федерації на Україну в 2022 році, анексія територій у 2014 році та гібридна війна, що ведеться проти України понад десятиліття, поставили перед Україною виклики та завдання радикально переосмислити та модернізувати свою зовнішню політику. Україна опинилася в центрі геополітичних ігор впливових глобальних та регіональних гравців, які мають своє бачення щодо її майбутнього. Ці процеси відбуваються на тлі інших глобальних процесів, до яких в наукових колах відносять транзит гегемонії, ревізіонізм, деглобалізацію, боротьбу зі зміною клімату та ін. Ускладнення міжнародних відносин викликає не лише поляризацію підходів до інтерпретації цих глобальних процесів, але й плинність фокусу та диверсифікацію спектру самих інтерпретацій подій.

Теоретичні засади аналізу публічної політики

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, О.П. Дем'янчук, доктор політичних наук, доцент

Програма з курсу «Теоретичні засади аналізу публічної політики» відповідає навчальному плану підготовки магістрів за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»».

Цей практично орієнтований курс призначений для ознайомлення студентів з основними принципами та процесами вироблення, ухвалення і впровадження публічної політики. Вивчення сутності публічної політики, її місця в загальних суспільно-політичних процесах, принципів і процедур її вироблення і здійснення допоможе студентам завершити вивчення політичних наук і скласти цілісне уявлення про процеси управління суспільним життям. Водночас, ознайомлення і практичне відпрацювання окремих підходів і теорій аналізу публічної політики дасть змогу студентам підготуватися до майбутньої аналітичної діяльності, а також до виконання функцій, пов'язаних з державним управлінням, зокрема, в галузі міжнародних відносин і зовнішньої політики.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Багатостороння та множинна дипломатія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Мрідула Гош, PhD, старший викладач

Aim of the Course The course aims at introducing one of the less studied and under-researched spheres of international relations, that is, international aid and development. While development as a technical process is studied in economics faculties with emphasis on statistics and data, the present course deals with development in the holistic sense of the term. It caters to the needs of advanced studies in the area of international relations, foreign policy and regional studies, to the need of understanding the complex processes of decision making and a fast changing world. Much of the security architecture of the world and the essence of multilateralism is built on cooperation and competition and the central focus of both is development. The knowledge and competence obtained as a result of this course will be useful in analytical, research, policy-making, teaching, consultative as well as in diplomatic work and in international and development organizations. This course is important for Ukraine as an aid recipient and focuses on the history of how recipient countries evolve to become donors in the long run. Various components of development, such as participatory decision making and inclusion, social capital and local self-governance are discussed in detail during the course lectures and seminars.

Друга іноземна мова

3,4 семестри, 2 год/тижд.,залік, 10,0 кредитів, Л.А. Євдокімова-Лисогор, кандидат педагогічних наук, доцент

Курс спрямований на отримання елементарного рівня володіння німецькою мовою. Студенти отримують здатність розуміти і вживати загальновідомі побутові вислови і прості речення, спрямовані на задоволення конкретних потреб. Уміння представити себе та інших, поставити запитання іншим людям щодо їхньої особи – наприклад: де людина живе, кого вона знає або які речі має, що робить – і відповідати на запитання такого типу. Вміння порозумітися в простих ситуаціях, якщо співрозмовник говорить повільно і чітко.

Історія Росії та СРСР

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Я.В. Борщик, кандидат історичних наук, старший викладач; І.І. Гісем, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення з історією Росії та СРСР
Для розуміння природи особливостей Росії слід знати, у яких історичних обставинах формувалася ця країна. Достовірне знання про природу країни, з якої на Україну і на Європу неодноразово насувалися руйнівні навали, допоможе Україні вистояти і перемогти.
Завдання вивчення дисципліни:
- формування навичок використання інструментів для критичного аналізу даних і інформації щодо історії Росії;
- розуміння природи формування політичного режиму Росії;
- оволодіння навичками та знаннями для ефективного аналізу інформації щодо історії Росії.

Міжнародні союзи в Європі та Азії

3 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3,0 кредитів, О.В. Краєв., старший викладач

Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення студентів магістерської програми з міжнародними союзами та альянсами як одними з ключових інструментів втілення зовнішньої політики держав та як незалежних гравців міжнародної арени.
В рамках курсу дається базова інформація про підходи основних теоретичних шкіл міжнародних відносин до питання міждержавної співпраці та формування міжнародних альянсів. Крім того, розглядаються історичні особливості формування міжнародних альянсів в Європі та Азії на часовому проміжку від X ст. до н.е до сучасності. На сучасному етапі особлива увага звертається на комплексні причини та передумови, які оточують процес формування міжнародного союзу. На основі отриманих теоретичних знань студенти впродовж курсу розроблять аналітичні документи, проведуть прогностичний та кейсовий аналіз конкретних інтеграційних та союзних проектів сучасності та навчаться глибинно досліджувати практичні аспекти діяльності та інструменти міжнародних союзів, альянсів та організацій

ФАКУЛЬТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І ПСИХОЛОГІЇ

053 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1,2 семестри, 4,4 год/тижд.,залік, екзамен, 7 кредитів

Програма курсу «Англійська мова» базується на комунікативному підході до вивчення мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу – теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), яка чітко визначає: - цілі навчання, що модифікуються й уточнюються у залежності як від кінцевої мети курсу, так і від результатів поточного тестування; - специфікацію конкретних мовних навичок і умінь (як правило, це комбінація чотирьох основних макронавичок – читання, письма, слухання, й говоріння, на основі яких визначаються мікронавички, наприклад, написання ділового листа, автобіографії, оглядове читання, телефонна розмова, сприйняття на слух оголошення тощо); - систему типових моделей спілкування для тієї чи іншої мовної ситуації, що вимагає вивчення функціональної граматики. Програма передбачає оволодіння навичками читання спеціальної наукової літератури з фаху, і зокрема – з проблеми магістерського дослідження, підготовки наукових текстів, навичками усного мовлення за науковопсихологічною тематикою.

Методика та організація соціально-психологічного тренінгу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити; А.М. Гірник, професор, кандидат філософських наук

Курс спрямований на розвиток практичних компетенцій щодо планування, організації та проведення соціально-психологічного тренінгу (СПТ), особливостей роботи та особистого впливу ведучого на формування позитивної особистісної та групової динаміки учасників СПТ. Основна мета курсу – забезпечити знання методики проведення та організації СПТ, його структури та ролі ведучого, особливостей посттренінгового супроводу учасників СПТ. Компетентності, які розвиває курс, полягають у: знаннях про історію тренінгу та його види, про сутність СПТ, специфіку тренерської діяльності; знаннях про правила життя групи та взаємодії учасників; знаннях про етапи розвитку тренінгової групи, структуру тренінгового заняття; вміннях розробляти програму тренінгу відповідно до його цілей та завдань; навичках проведення психогімнастичних вправ у тренінговій групі; навичках проведення шерингу та рефлексивного кола під час роботи з тренінговою групою. Основними результатами засвоєння курсу є: знання про історію, підходи, теорії, принципи, проблеми організації та проведення СПТ; орієнтація в різновидах соціально-психологічного тренінгу (СПТ); уміння розробляти програму тренінгу, його структуру, проектувати роль ведучого у різних видах активності тренінгової групи; уміння організовувати та проводити соціально-психологічний тренінг в різних видах тренінгових груп.

Методологія та організація наукових досліджень.

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; В.М. Чернобровкін, професор, доктор психологічних наук

Мета вивчення дисципліни — розширення та поглиблення компетентності фахівця стосовно підготовки та проведення наукових досліджень, упровадження їх результатів у практику, викладення результатів досліджень у вигляді статей, доповідей тощо. Завдання дисципліни – ознайомити студентів з методологічними основами, проблематикою, рівнями, етапами наукових досліджень; правилами формування наукового апарату, теоретичними та емпіричнми методами дослідницької роботи, методами

математичної статистики; технологію побудови вимірювального апарату для вивчення досліджуваних явищ; правилами оформлення наукових праць, написання наукових статей, методичних рекомендацій.

Психологія організацій

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити; А.Я.Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Мета курсу полягає у наданні студентам знань щодо загальних основ психології організацій та групи як об'єкта управління і основи організації; соціально-психологічної структури організації; передумов та кроків створення організації; типів організаційних структур та життєвого циклу організації; змісту, структури та психологічних компонентів управління в організаціях; організації ефективної комунікації в організаціях; клімату організації та корпоративної культури; підбор, розстановки, оцінки та атестації кадрів; формування ефективної роботи команди; психологічних аспектів індивідуальної кар'єри та формування іміджу керівника; психологічного забезпечення впровадження інновацій в організаціях; попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях. Основні компетентності, що розвиває курс, полягають у знаннях: змісту та психологічних особливостей, структури та основних складових організації; основних чинників становлення сприятливого клімату в колективі; закономірностей ефективної комунікації в організації; основних напрямків управління конфліктами в організації; методів дослідження психологічних аспектів управління персоналом; уміннях: володіти методами організації та проведення комплексних психологічних досліджень у виробничо-управлінській сфері; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління в організаціях; діагностувати типові проблемні ситуації на індивідуальному рівні, рівні виробничого колективу, організації; застосовувати та адаптувати методи соціометрії, референтометрії, експертних оцінок та ін.; забезпечувати консультативну роботу з керівниками, виробничими колективами, організаціями; надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; прогнозувати використання резервів розвитку персоналу організації; вміти проводити управлінське консультування; консультувати керівників та відповідальних працівників установ з питань використання нових соціальних технологій, моделювання соціальних процесів з метою ефективної організації виробничої діяльності, поліпшення соціальних умов життєдіяльності організації.

Теоретичні та методологічні проблеми психології

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В.А. Васютинський, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на формування у студентів знань про основні теоретичні і методологічні проблеми сучасної психології, її категоріальний апарат, методологічні принципи і ключові теоретичні проблеми. Зміст курсу спрямований на поглиблення і розширення знань про напрями розвитку теоретичної психології, застосування методичного апарату для отримання емпіричних фактів та методів їх інтерпретації з метою перетворення емпіричного знання в теоретичне. Програмні компетентності і результати засвоєння курсу полягають у: здатності магістрів спеціальності «Психологія» орієнтуватись у вітчизняних теоретико-методологічних підходах до вивчення психічних явищ (системному, структурному, функціональному, діяльнісному, культурно-історичному, суб'єктному, феноменологічному, наративному, герменевтичному, вчинковому) та методологічних принципах дослідження (детермінізму, системності, розвитку); знанні зарубіжних психологічних теорій та підходів (психодинамічні, біхевіористичні, когнітивні, екзистенційні, гуманістичні, феноменологічні теорії); розумінні сутності соціального конструкціонізму та його впливу на методологічні трансформації сучасної психології; розрізненні етапів розвитку психології як класичної, некласичної та постнекласичної науки; умінні визначити методологічний базис та категоріальний апарат власного науково-психологічного (магістерського) дослідження, на основі яких визначатиметься його дизайн.

Теорія і практика сучасного психоаналізу

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредити; С.О. Богданов доцент, кандидат психологічних наук

Курс спрямований на поглиблене вивчення практичних аспектів сучасного психоаналізу в контексті як класичної психоаналітичної теорії, так і сучасної літератури, а також досвіду сучасної клінічної практики та наукових досліджень. Під час вивчення курсу акцент робиться на детальному аналізі ключових принципів і понять психоаналітичного методу – переносу, аналітичних стосунків, контрпереносу, опору, тлумачення сновидінь. В результаті засвоєння змісту курсу студенти повинні мати знання щодо цілей, завдань та техніки проведення початкового інтерв'ю, проблем, пов'язаних з постановкою діагнозу, застосуванням тих чи інших процедур психоаналітичного методу; вміння аналізувати клінічні ілюстрації (стенограми сесій) реального психоаналітичного процесу у контексті основних принципів і понять психоаналітичного методу.

Психологія влади

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити; В.О.Васютинський, професор, доктор психологічних наук

На сучасному етапі розвитку українського суспільства перед вченими усе частіше постають проблеми адекватності та ефективності владно-підвладної взаємодії як у політичному житті, так і у різних сферах людської життєдіяльності. Феномен влади і психологічні закономірності реалізації влади активно виявляють себе як у міжособистісних стосунках (дружбі, коханні, сімейній взаємодії), так і в організаційному просторі (бізнес-установах, політичних організаціях, державі загалом). Тому для успішного аналізу стосунків між людьми студентам-психологам необхідно розбиратися у закономірностях владно-підвладної взаємодії.

Сучасні теорії психологічного консультування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити; В.А. Чернобровкіна, доцент, доктор психологічних наук

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з основними сучасними теоретичними підходами до надання психологічної консультативної допомоги людям у різних ситуаціях життя, а також з їх психотехнічними аспектами. Основні компетентності, що розвиває курс: знання із загально-теоретичних питань психологічного консультування – його сутності, мети, філософії, вихідних принципів; знання критеріїв побудови та порівняння теорій психологічного консультування; орієнтування в сучасних теоріях психологічного консультування (психодинамічного, поведінкового, екзистенційного, клієнт-центрованого, когнітивного); знання принципів, шляхів і засобів надання психологічної допомоги у різних сучасних підходах до психологічного консультування.

Якісні методи психологічного дослідження

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; І.М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на надання студентам необхідних знань і практичних навичок, які дозволять їм методологічно коректно застосовувати на практиці якісні методи дослідження, правильно здійснювати збір 387 даних та їх обробку, формувати несуперечливу інтерпретацію отриманих результатів і обґрунтовані висновки, готувати звіти про проведене якісне дослідження. Розглядаються особливості різних типів якісних досліджень, особливості використанням таких дослідницьких методів як фокус-групи, дослідження в дії, вивчення випадку тощо, підготовка та проведення якісного дослідження, основні принципи аналізу отриманих даних та можливості застосування результатів досліджень у практичній діяльності психолога.

Психологічна діагностика і клінічна психологія

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредити; Л.Ю. Авазян, старший викладач , кандидат психологічних наук

Курс спрямований на формування у студентів професійної компетенції в галузі психологічної діагностики у клінічній сфері. В результаті опанування програми студент має знати основні патопсихологічні симптоми і синдроми, вміти планувати і проводити клінічне психодіагностичне дослідження, володіти технікою побудови інтерпретаційних схем при аналізі результатів психодіагностичного дослідження, володіти навичками клінічної діагностики психічних і поведінкових порушень.

Психологія здоров’я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; О.В. Завгородня, доцент, доктор психологічних наук

Курс вивчає вплив психологічних чинників на здоров’я та поведінку у випадку хвороби, психологічні аспекти здорового способу життя, аналіз та оптимізацію системи охорони здоров’я та промоції здоров’я. Розглядаються сучасні підходи щодо розуміння стресу, здоров’я і копінгу. Завдання курсу: ознайомити студентів з основними поняттями психології здоров’я; показати зв'язок психології здоров'я з іншими науками - фізіологією, епідеміологією, медичною соціологією, медичною антропологією; познайомити слухачів з основними методологічними підходами і методами психології здоров'я; продемонструвати значення психологічних чинників, що впливають на формування і розвиток хвороб і їх профілактику; підготувати студентів до самостійного дослідження в області психології здоров'я, до оцінки впливу різних чинників на здоров'ї особи. Компетентності, що формуються в результаті освоєння дисципліни: знання основних категорій психології здоров'я і її завдань; знання про основні особливості фізичного, психічного і соціального здоров'я людини; знання про сучасні уявлення щодо чинників здоров'я; знання щодо різних моделей здоров'я, здорової особистості, здорового способу життя і змісту їх компонентів; знання щодо діяльності психолога з підвищення психічних ресурсів і адаптаційних можливостей людини в системі

охорони здоров'я; уміння виявляти й аналізувати чинники ризику здоров'я; проводити діагностику здоров'я; використовувати підходи для формування установки бути здоровим; здійснювати психологічні заходи щодо вироблення стратегії і тактики збереження фізичного, психічного і соціального здоров'я та профілактики його розладів.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Етика професійної діяльності психолога

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; І.М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямовано на ознайомлення студентів зі світовими стандартами реалізації та дотримання етичних норм у різних сферах наукової та практичної діяльності психолога. Результати засвоєння курсу виявляються у конкретних знаннях про форми реалізації таких норм діяльності психолога, як відповідальність, компетентність, захист інтересів клієнта та досліджуваного, конфіденційність та анонімність у роботі з людьми, етичні правила організації і проведення психологічних досліджень, кваліфікована пропаганда психології, професійна кооперація; вміннях підготовки проекту психологічного дослідження для затвердження етичною комісією; вміннях обговорювати етичні аспекти психологічних досліджень на етапі їх підготовки та реалізації у конкретних умовах; навичок підготовки форми поінформованої згоди та отримання згоди досліджуваного на участь у дослідженні.

Типології та моделі особистості

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; Л.В. Копець, доцент, кандидат психологічних наук

В курсі розглядається історичний розвиток, логіка та зміст класифікаційних гіпотез в психології, моделювання систем психологічних типів; моделі особистості (традиційні, формальні, динамічні, двовимірні, багатовимірні, типологічні), аналізуються класифікації та їх базові характеристики (конституційні, пізнавальні, ціннісно-мотиваційні, соціальні), вивчаються проблеми сучасних психологічних класифікацій і моделей особистості (Велика трійка, Велика п'ятірка, HEXACO, DISC, Circumplex, RIASEC) та прикладні аспекти цих моделей. Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: аналітичні та експертні навички в області діагностики та дослідження психологічних типів та рис особистості; уміння визначати мінімальну кількість вимірів, що забезпечують повноту та конструктивну валідність психологічних властивостей у моделях особистості; вміння оперувати цілісними системами особистісних ознак (пізнавальних, ціннісних, мотиваційних, емоційних, вольових) як окремими вимірами особистості; здійснювати базові процедури оцінки та експертизи психологічних класифікацій та типологій; здійснювати базові процедури моделювання в сфері створення психологічних класифікацій та типологій; вміння класифікувати емпіричні результати в науковому дослідженні, обирати базові ознаки класифікації та моделювати їх взаємозалежності, описувати психологічні типи на основі отриманих даних; вміння порівнювати типології та класифікації психічних властивостей та визначати межі їх ефективного використання в різних прикладних сферах діяльності психолога.

Тренінг соціально-емоційного інтелекту

2 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Метою курсу є наукова грамотність психолога-магістра; розвинене психологічне мислення, системні знання про психічний розвиток людини та засвоєння наукових категорій і понять, за допомогою яких у психології описується фактологічне різноманіття проявів психічного життя людини; вміння щодо визначення внутрішнього потенціалу людини та його індивідуальних особливостей. Завдання: ознайомити студентів з методами дослідження соціального інтелекту; сформувати практичні навички та вміння застосовувати методи вивчення соціального інтелекту; розвинути вміння складати висновок на основі діагностики соціально-емоційного інтелекту; розробляти рекомендації до застосування результатів дослідження на практиці. В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати: особливості соціального інтелекту як інтегральної інтелектуальної здатності, що визначає успішність спілкування та соціальної адаптації, об'єднує й регулює пізнавальні процеси, пов'язані з відображенням соціальних об'єктів.

Психологія управління персоналом

2 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити; А.Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Курс спрямований на вивчення теоретико-методологічних аспектів управління персоналом, методів управління персоналом, питань формування колективу й розвитку та адаптації персоналу, управління трудовою дисципліною й поведінкою персоналу, проблем добору, розстановки, оцінки і атестації кадрів, формування ефективної роботи команди, психологічних аспектів індивідуальної кар'єри та формування іміджу, мотивації діяльності працівників як фактору успішності управління. Основні компетентності, що формуються у процесі вивчення курсу, знання змісту та особливостей управління персоналом в організації; знання щодо умов забезпечення позитивної мотивації працівників; знання про основні чинники становлення сприятливого клімату в колективі; знання закономірностей ефективної комунікації в організації; знання про основні напрямки управління конфліктами в організації; уміння використовувати психологічні закономірності управління персоналом для аналізу конкретних управлінських ситуацій; уміння застосовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління персоналом; уміння надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; уміння розробляти планування та психологічне забезпечення роботи з управління профорієнтацією та адаптацією персоналу, планування індивідуальної кар'єри та іміджу працівників; уміння визначати зміст тренінгової та консультативної роботи з розвитку професійного управлінського самовизначення, формування професійної етики, профілактики та подолання комунікативних бар'єрів, запобігання та розв'язання конфліктів, профілактики та подоланню синдрому «професійного вигорання», управління мотивацією персоналу організацій.

Педагогіка вищої освіти

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити; М.О. Голубєва, доцент, кандидат, педагогічних наук

У процесі вивчення курсу у студента повинні бути сформовані такі професійні компетентності: знання та розуміння предметної області, ролі та значення вищої освіти у житті суспільства; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях педагогічного процесу у вищій школі. Результати вивчення дисципліни полягають у тому, що студенти: правильно розуміють, пояснюють та використовують наукові поняття з дисципліни «Педагогіка вищої освіти»; вміють схарактеризувати систему освіти в сучасній Україні; вміють аналізувати перспективи розвитку вітчизняної вищої освіти,на базі на аналізу сучасних Законів України про освіту; вміють правильно використовувати та інтерпретувати результати психолого-педагогічних методик вивчення особистості студента; оволоділи уміннями опрацьовувати та презентувати основні положення наукових, науково-популярних та літературних джерел в ракурсі проблематики вищої освіти.

Дитяча психотерапія

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити;

Курс спрямовано на засвоєння знань щодо засадничих положень дитячої та підліткової психотерапії та ігротерапії з метою формування у психологів-магістрів професійних компетентностей, які дозволяють глибоко досліджувати та розуміти сутність психотерапевтичних проблем дітей та підлітків і аналізувати процес надання ефективної психологічної і психотерапевтичної допомоги дітям. Зміст курсу побудовано на основі сучасного вітчизняного і зарубіжного досвіду підготовки спеціалістів, здатних розв'язувати професійні завдання в області дитячої та сімейної психотерапії з урахуванням найбільш актуальних проблем сучасної родини.

Психологічні методи біографічного аналізу

2д семестр, 4 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Курс знайомить з методологією, понятійним апаратом, методами та техніками біографічного аналізу, методологією та практикою біографічних тренінгів, з використанням біографічного аналізу в психологічній практиці. Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: вміння оцінювати проблеми дослідницької діяльності в сфері наукової та психологічної біографістики; вміння користуватися біографічними джерелами та даними; вміння експертної оцінки біографічних джерел та доцільності їх використання; володіння методами аналізу продуктів діяльності особистості як джерела біографічної інформації; володіння повною процедурою біографічного дослідження особистості; уміння визначення структури особистості за допомогою біографічного аналізу; навички коректного використання даних біографічного дослідження та дотримання професійних норм в спілкуванні з учасниками біографічних досліджень; навички планування та проведення біографічного тренінгу; використання ефективних прийомів розвитку позитивного біографічного мислення у практичній та консультативній роботі; вміння здійснювати

біографічні дослідження вчених-психологів. Результатами засвоєння курсу є: знання сучасної наукової та психологічної біографістики, її проблематики та досягнень; знання теоретичних праць, практичної діяльності сучасних дослідників в сфері біографічного аналізу; знання змісту повної процедури біографічного аналізу та прийомів визначення структури особистості на його основі; знання прийомів біографічного тренінгу та консультування; знання змісту та методик біографічного аналізу в прикладних областях (у кадровій роботі, освітній діяльності, в клінічній практиці, в медицині, в трудовій діяльності та підприємництві, в воєнній психології, в кримінології та юридичній психології.

Класичні експерименти в психології

3 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

У курсі поглиблено вивчаються класичні експерименти в різних галузях психології та різні аспекти експериментування в психології: понятійний тезаурус та історичні трансформації експериментального підходу, теоретичні, організаційні та етичні проблеми експериментальної роботи в психології. Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: уміння проектувати та здійснювати експериментальні дослідження; уміння визначати помилки в плануванні експерименту, використанні інструментарію та інтерпретації даних; уміння використовувати критерії якості експериментальної інформації в дослідницькій діяльності; здатність дотримання етичних вимог при опрацюванні даних експериментального дослідження та спілкуванні з учасниками дослідження; уміння розрізняти експерименти та їх різновиди (лабораторний, природний, імітаційний, формуючий, бездоганний, безкінечний) та давати їм експертну оцінку; вміння виступити експертом в науковій дискусії про психологічні дослідження; вміння рецензувати експерименти в наукових виданнях. Результатами засвоєння курсу є: детальне знання експериментальних планів, схем, 391 процедур, інструментарію, висновків основних класичних експериментів; знання історії розвитку експериментальних досліджень у психології; знання визначних експериментів у різних галузях психології (загальній, віковій, соціальній, психології особистості, патопсихології, медичній, педагогічній, організаційній); знання етичних ризиків у психологічних експериментах; знання поняття класичного експерименту та його ознак; знання артефактів, їх джерел та способів контролю за ними в умовах експерименту; знання про сучасні тенденції експериментальних досліджень.

Психоаналітичні підходи в психосоматиці

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; С.О. Богданов доцент кандидат психологічних наук

Курс охоплює основні теоретичні положення психоаналітичних підходів до розуміння психосоматики, завдання та методологічні принципи аналізу і формування практичних навичок діагностики, диференційної діагностики та корекції психологічного стану осіб з психосоматичними розладами. В курсі розглядаються також види психосоматичних порушень окремих систем організму і відповідні методи психоаналітичної психотерапевтичної допомоги при цих розладах. Специфічні компетентності, що формуються у процесі вивчення курсу, полягають у: знаннях щодо специфіки розуміння психосоматичних розладів з позицій класичних і сучасних психоаналітичних підходів; орієнтації у засобах психоаналітичної інтерпретації матеріалу, задіяного у процесі аналізу, з метою розкриття психосоматичної хвороби як семіотичної системи та індивідуальних форм її смислової інтеграції в свідоме та несвідоме психічне життя пацієнта; первинних вміннях будувати стратегічні лінії аналізу психосоматичних симптомів у процесі психоаналітичної терапії (на матеріалі реальних кейсів).

Методика викладання у вищій школі

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; М.О. Голубєва, доцент, кандидат, педагогічних наук

У процесі вивчення курсу у студента формуються такі професійні компетентності: здатність використовувати систему знань із навчального предмета «Методика викладання у вищій школі; здатність розвивати власну педагогічну культуру мислення; здатність сформувати обґрунтоване ставлення до власного професійного педагогічного самовизначення; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді. Результати вивчення курсу полягають у тому, що студенти: правильно розуміють, пояснюють та використовують наукові поняття з дисципліни «Методика викладання у вищій школі»; знають, як самостійно визначати науковий зміст, обсяг, оптимальні цілі, адекватні методи, практичні завдання при проведенні певних форм організації занять у ВНЗ; володіють знаннями про те, як обирати ефективні види, форми контролю та методи діагностики знань, умінь та навичок студентів у навчальному процесі ВНЗ; володіють знаннями про впровадження в навчально-виховний процес ВНЗ

сучасних педагогічних технологій; володіють уміннями опрацьовувати та презентувати основні положення наукових, науково-популярних та літературних джерел в педагогічному ракурсі.

Психологія і технологія посередництва в конфлікті

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; А.М. Гірник, професор, кандидат філософських наук

Метою курсу є розгляд і розкриття питань, що розкривають вимоги до організації процесу посередництва, етики і комунікативних технік посередника, аналізуються прийоми і методи, які використовує посередник, для успішного залагодження конфлікту. Основними компетентностями, які розвиваються у процесі вивчення курсу, є знання щодо структури та динаміки конфлікту, уміння аналізувати і діагностувати конфлікт, самостійно організовувати і проводити медіацію.

Психологічна реабілітація посттравматичних станів

3 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити; В.А. Чернобровкіна, доцент, доктор психологічних наук

Курс спрямований на ознайомлення студентів з напрямами психологічної реабілітації та особливостями організації психологічної допомоги при посттравматичному стресовому розладі (ПТСР), забезпечення практичної компетентності з проблем психологічної реабілітації посттравматичних станів. Основна мета курсу – сформувати у студентів уявлення про сутність психологічної реабілітації посттравматичних станів, її завдання, загальні принципи, методи і прийоми, спрямовані на поновлення окремих психічних функцій, здатностей, психологічного статусу особистості. Компетентності, які формує курс, полягають: в орієнтуванні у різноманітних напрямах психологічної реабілітації при ПТСР; у знаннях про етичні та правові засади психологічної реабілітації; у вміннях використовувати методи та техніки психологічної реабілітації; у вміннях розробляти стратегію реабілітаційного процесу; у вмінні оцінювати результати психологічної реабілітації.

Судова психолого-психіатрична експертиза

4 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Курс має на меті ознайомити студентів з основами проведення психолого-психіатричної експертизи в межах судового процесу, спрямованої на встановлення психологічних особливостей людини та таких її проявів у поведінці, що мають юридичне значення та викликають правові наслідки. В результаті вивчення курсу студенти повинні орієнтуватись у формах застосування спеціальних психологічних та психіатричних знань у цивільному судочинстві, що надає допомогу суду у вирішенні питань психологічного характеру; засвоюють спеціальні знання про діяльність психолога-експерта щодо аналізу та надання власної оцінки фактам та виявленим під час слідства обставинам, які враховує суд при оцінці багатогранних індивідуальних особливостей психічної діяльності сторін, свідків; орієнтуються у методах здійснення експертних заходів у карних та цивільних справах та їх відповідності різним етапам слідства; розуміються у питаннях суб'єктів (експертизу здійснюють державні спеціалізовані установи, але до її проведення можуть залучатися психологи, які не є працівниками спеціалізованих установ) та об'єктів (підозрювані, обвинувачені, свідки, потерпілі, позивачі, відповідачі) судово-психологічної експертизи; мають знання про проведення комплексного експертного дослідження (психолого-медико-психіатрична, медико-психологічна та психолого-автотехнічна експертиза); мають уміння визначати у підекспертної особи: індивідуально-психологічні особливості, риси характеру, провідні якості особистості; мотивотвірні чинники психічного життя і поведінки; емоційні реакції та стани, ознаки психічних порушень та патологічних проявів; закономірностей перебігу психічних процесів, рівня їхнього розвитку; мати вміння застосування психологічних та клінічних методик та їхніх авторських модифікацій, що пройшли апробацію з урахуванням специфіки судових експертних досліджень і конкретних питань, поставлених перед психолого-психіатричною експертизою.

Методологічний семінар

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити;

Курс спрямований на розвиток у студентів умінь самостійного опрацювання публікацій з матеріалів психологічних досліджень у сучасних періодичних вітчизняних та зарубіжних виданнях; навичок аналізу та підготовки огляду ключових тем, підходів, методів та результатів досліджень у конкретних галузях психології; навичок усного доповідання результатів аналізу літературних джерел; навичок участі у груповій тематичній дискусії та груповому обговоренні; вмінь підготовки та оформлення тексту огляду літературних

джерел та загального аналізу психологічної інформації з тем, винесених на обговорення. Змістовно методологічний семінар вибудовується навколо тем і проблем, винесених на дослідження у магістерських роботах студентів, - проблем сучасної клінічної психології, психодіагностики, методології психологічної допомоги, організаційної психології, конфліктології, експертизи, персонології.

Атестація

Комплексний кваліфікаційний екзамен

4 д семестр, 10 крдитів

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 053 Психологія проводиться у формі Комплексного кваліфікаційного екзамену з психології й Комплексного кваліфікаційного екзамену з галузевої психології / захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи відповідно до вимог освітньо-наукової програми та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «Магістр психології». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Магістерська робота

4 д семестр, 14 крдитів

Магістерська робота – самостійне наукове дослідження, яке має наукову новизну, практичне значення і виконане на актуальну тему. В ній студент має продемонструвати вміння визначати дизайн дослідження, використовувати понятєвий апарат сучасної психологічної науки; навички систематизації та узагальнення першоджерел з проблеми, добору якісних та кількісних методів проведення психологічного дослідження відповідно до його мети та завдань, планувати його етапи, кількісно і якісно інтерпретувати його результати; готовність до самостійної професійної діяльності в умовах ринкової економіки.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – МЕНЕДЖМЕНТ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ`Я

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1-2 триместри, 2 год/тижд., залік, екзамен. Демидович Оксана Миколаївна, доцент.

Програма курсу General English базується на комунікативному підході до навчання мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу - теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), вичерпно представлена в працях Холідея, Хаймса, Манбі, Брамфіта, Ріверо та інших. Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб ("needs analyses") і вироблення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Програма курсу передбачає системне і комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, теле- і відеоапаратури), а також інші методичні засоби та прийоми , що сприяють вирішенню проблем навчання усній мові та ситуативній мовленнєвій спрямованості.

Вступ до магістерських студій

1 триместр, 2 год/тижд., залік. Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

Дисципліна «Вступ до магістерської програми» передбачає ознайомлення студентів-магістрів з особливостями навчанням в Школі охорони здоров’я Національного університету «Києво-Могилянська академія» та навчити студентів здійснювати пошук, аналіз, синтез і представлення інформації з різних джерел у різноманітних формах та форматах задля розв’язування завдань менеджменту в охороні здоров’я через розвиток у студентів додаткових фахових навичок та soft skills.

Методологія наукових досліджень в охороні здоров’я

1 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Вернигор Юлія Григоріївна, старша викладачка.

Даний курс є базовим для студентів магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я». Під час курсу розглядаються послідовно етапи проведення класичного дослідження: структура та елементи дослідницького проекту, формулювання дослідницького питання і вибір стратегії дослідження, основні дизайни досліджень, відбір об'єктів у дослідження (вибірки), збір даних, обговорюються етичні аспекти проведення дослідження. Під час курсу студенти мають розробити – крок за кроком – дослідницьку пропозицію реального дослідження. Ці навички потім можуть бути використані при підготовці магістерської тези.

Основи медичних знань

1 триместр, 3 год/тижд., залік. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна «Основи медичних знань» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Менеджмент в охороні здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Курс розроблено таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базовій медичній термінології, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та медичними станами, знати основні групи захворювань, володіти практичними навичками з надання першої домедичної допомоги при невідкладних станах, знати структуру та особливості діяльності медичної галузі в Україні, орієнтуватися щодо аналізу діяльності певних напрямів системи охорони здоров'я (як, наприклад, геріатрична, паліативна та хоспісна допомога, трансплантологія, донорство крові людини та інші), користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері організації надання медичної допомоги. Це створює ґрунт для розуміння надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації.

Правове регулювання охорони здоров`я

1 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент.

Зосереджується увага на основних механізмах державного регулювання і проблемах правового регулювання охорони здоров'я. Розглядаються індивідуальний і соціальний аспекти права людини на охорону здоров'я в межах міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів, законодавче регулювання фінансових і економічних відносин в системі охорони здоров'я, медико-санітарне законодавство, основні тенденції розвитку законодавства у сфері медицини і страхування в Україні та світі.

Системи охорони здоров`я

1 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Навчальна дисципліна "Системи охороні здоров'я" має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших освітніх і наукових галузей: економіки охорони здоров'я, публічного управління, менеджменту в охороні здоров'я, статистики тощо
Передбачає спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями щодо систем охорони здоров'я, що є передумовою набуття ними високого рівня кваліфікації і підготовки до роботи в умовах реформування цієї сфери.
В результаті вивчення дисципліни студенти отримають ґрунтовні знання з теоретичних основ систем охорони здоров'я, предмету та основних понять, базових моделей, особливостей, сучасних концепцій, зокрема "Універсального покриття в охороні здоров'я", тенденцій і шляхів реформування СОЗ, зможуть зрозуміло і недвозначно доносити обґрунтовані власні висновки до професіоналів і непрофесіоналів у сфері охорони здоров'я, працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди.

Аналіз політики в охороні здоров`я

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна є необхідною складовою підготовки фахівців до здійснення професійної діяльності в сфері охорони здоров'я та громадського здоров'я, яка зосереджена на питаннях дослідження того, яким чином виробляються та реалізуються політичні рішення в цих сферах. Він дає змогу студентам

здобути знання щодо особливостей аналізу політики в сфері охорони здоров'я та громадського здоров'я, а також відпрацювати навички дослідження різних етапів політичного процесу. Завдання курсу: познайомити студентів з методами та принципами аналізу політики охорони здоров'я, дати уявлення про можливості й обмеження аналізу політики. Навчальна дисципліна базується на використані методики проблемно-орієнтованого навчання (Problem Based Learning), націлена на вирішенні завдань, стимулюванні застосовувати навички критичного мислення та вирішувати проблеми за обмежений час. Застосування даної методики сприятиме отриманню студентами справжнього досвіду, який сприятиме активному процесу вивчення, допомагатиме систематизувати знання та інтегруватиме результати навчання у практичну діяльність.

Вступ до статистики

2 триместр, 2 год/тижд., залік. Майструк Павло Олегович, доц. к.мед.н.

Курс розроблений для студентів магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я» у межах блоку курсів з Методів дослідження. Курс присвячений вступу до статистики, тобто аналізу кількісних даних. Його основна мета – не стільки навчити студентів рахувати відповідні статистики, як навчити їх розуміти засади статистичного аналізу, читати та критичного оцінювати його результати.

Економіка охорони здоров`я

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник

Навчальна дисципліна «Економіка охорони здоров'я» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Менеджмент в охороні здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Розроблена таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базових термінах і поняттях економіки охорони здоров'я, знати особливості ринку охорони здоров'я, основи економічного аналізу в галузі охорони здоров'я, орієнтуватися щодо економічних аспектів аналізу державної політики, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері фінансування систем охорони здоров'я, володіти принциповими навиками для самостійного планування і аналізу економічної ситуації в сфері охорони здоров'я на макро і макрорівнях, принципами ціноутворення, різноманітними типами економічного аналізу, якими користуються економісти в галузі охорони здоров'я та їх застосування при вирішенні важливих проблем у політиці та управлінні охороною здоров'я, моделі організації і фінансування охорони здоров'я.

Інноваційний менеджмент

2 триместр, 2 год/тижд., залік. Мальцев Едуард Анатолійович, доцент.

Дисципліна вивчає теорію, методологію і прикладні аспекти розроблення інноваційного проєкту на основі інноваційної бізнес-ідеї. Вона покликана мотивувати студентів спробувати себе у ролі підприємців, надати їм можливість комплексно та контекстно отримати знання і уміння зі сфер менеджменту, маркетингу, психології, соціології, економіки, фінансів та права, необхідні для того, щоб побудувати власний інноваційний бізнес або бути до цього залученим. «Інноваційний менеджмент» є дисципліною, що поєднує як спеціальні, так і міждисциплінарні знання. Спеціальні знання відбивають особливості тієї промисловості, до якої належать підприємства. Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях теорії управління, управління інноваціями, інтелектуальною власністю.

Менеджмент персоналу

2 триместр, 2 год/тижд., залік. Жильцова Олена Анатоліївна, старший викладач.

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління персоналом в компаніях, орієнтованих на партнерські відносини зі споживачами. Вивчає способи забезпечення ефекту лояльності споживачів шляхом проектування ефективного маркетингу персоналу в організації; методи залучення персоналу до формування ефективного брендінгу, а також управління результатами діяльності компанії. Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища.

Менеджмент якості в охороні здоров`я

2 триместр, 2 год/тижд., екзамен. Котуза Андрій Степанович, професор.

В цьому курсі описується та аналізується менеджмент установ охорони здоров'я з урахуванням їх природи та особливостей управлінської діяльності. Обговорюються деякі важливі питання менеджерської діяльності в установах охорони здоров'я: мотивація, побудова команди, стратегічне лідерство, управління інформаційними системами, управління змінами та мультидисциплінарна робота.

Управління змінами в охороні здоров`я

2д триместр, 6 год/тижд., залік. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна «Управління змінами» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Менеджмент в охороні здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Курс розроблено таким чином, щоб сформувати у студентів (майбутніх управлінців сфери охорони здоров'я) систему знань з теорії та методології управління змінами; принципів впровадження змін у сфері охорони здоров'я; формування системного мислення та комплексу системних знань і вмінь щодо розуміння необхідності змін та управління змінами у стратегічному розвитку сучасних організацій охорони здоров'я, принципів та методів управління опором змінам; опанування практичними навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами; вмінь розробляти рекомендації щодо управління структурними змінами. Концепція навчальної дисципліни – системне поєднання практичного досвіду із ключовими концепціями реформування системи охорони здоров'я, використання теорій та моделей управління змінами при розробці стратегії запровадження змін у сфері охорони здоров'я з метою досягнення максимальної соціальної й економічної ефективності її діяльності. Об'єкт вивчення - організаційні зміни і трансформації в організації та їх особливості у сфері охорони здоров'я.

Фінансовий менеджмент в охороні здоров`я

2д триместр, 6 год/тижд., залік. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент в охороні здоров'я» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Менеджмент в охороні здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти і формує у студентів володіння засадами теоретичних знань, формування цілісного уявлення про раціональну фінансову систему вимірів діяльності закладу охорони здоров'я, розуміння логіки розвитку фінансової думки, моделей та підходів, методів і важелів фінансового механізму з врахування специфічних особливостей діяльності закладів охорони здоров'я; набуття умінь та навичок щодо практичних навичків побудови ефективної системи фінансування у закладах охорони здоров'я різної організаційно-правової форми діяльності і форм власності.

Комунікативний менеджмент

3 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Бронікова Світлана Анатоліївна, професор.

Комунікативний менеджмент є самостійною управлінською дисципліною і самостійним видом професійної управлінської діяльності в системі охорони здоров'я. Методологія вивчення комунікативного менеджменту є міждисциплінарною й охоплює предмети психології, соціології, теорії управління.
Курс «Комунікативний менеджмент» має прикладний характер, оскільки спрямований на опанування навичок переважно практичної діяльності. Курс пропонує дієві інструменти досягнення стратегічних цілей, формування нематеріальних активів тощо. В інструментальному блоці – технології брендингу, зв'язків з громадськістю (PR), зв'язків з урядом (GR), управління зв'язками з клієнтом (CRM), репутаційного менеджменту тощо.

Практика навчально-професійна

2д триместр, 4 год/тижд., залік. Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

Практична підготовка забезпечує закріплення теоретичних знань, а також набуття, вдосконалення і розширення професійних компетентностей, необхідних для успішної роботи за обраною спеціальністю.

Вона надає здобувачеві практичний досвід діяльності за фахом, сприяє формуванню професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень та розв'язування задач, ознайомлює здобувача з практичними аспектами виникнення та розвитку проблемної ситуації, яка є предметом дослідження при написанні магістерської роботи, збір інформаційних матеріалів, оволодіння здобувачами сучасними методами у галузі їх майбутньої професії.

ВИБІРКОВІ:
ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Економічне оцінювання втручань в охорону здоров'я

3 триместр, 3 год/тижд., залік. Вернигор Юлія Григоріївна, старша викладачка

Метою курсу є познайомити майбутніх фахівців у галузі менеджменту в охороні здоров'я з методологією економічного оцінювання технологій в охороні здоров'я (програм сприяння здоров'ю, скринінгових програм, діагностичних тестів, медичних препаратів тощо). Це дозволяє приймати найкращі рішення щодо розміщення обмежених ресурсів не тільки в клінічно ефективні, а також в економічно ефективні технології. Така діяльність може здійснюватися як на рівні оцінювання національних та регіональних програм, так і на рівні медичного закладу.

Епідеміологія

3 триместр, 3 год/тижд., залік. Вернигор Юлія Григоріївна, старша викладачка.

Цей курс належить до блоку курсів охорони здоров'я. Курс має на меті познайомити майбутніх спеціалістів із охорони здоров'я із «західною епідеміологією» – дослідженням розподілу, тенденцій та профілактичних факторів/факторів ризику захворювань та інших станів, пов'язаних зі здоров'ям, і способів контролю над ними. Основний акцент курсу робиться на придбанні методології вивчення всіх згаданих вище концепцій для належного та незалежного пошуку, критичного читання та використання бази доказів у сфері громадського здоров'я.

Невідкладні стани. Базові принципи допомоги

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс дає поняття та базові принципи про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

Організаційна діагностика та організаційні зміни

3 триместр, 2 год/тижд., залік. Бортнік Анастасія Миколаївна, доцент, к.е.н.

Курс «Оргдіагностика» читається в третьому симестрі. В межах курсу студенти навчаються аналізувати системи менеджменту якості (СМЯ) організацій; вплив СМЯ на рутинні процеси організації та комунікації з внутрішнім та зовнішнім клієнтом, постачальниками та третіми особами; системи визначення та попередження потенційно ризикових ситуацій. Курс є практичним. Студенти розглядають практичні кейси роботи закладів охорони здоров'я, аналізують системи управління закладом. Студенти зможуть використовувати надбані знання та вміння при розгляді соціально-економічних, культурних, політичних, екологічних, психологічних та інших контекстуальних факторів системи охорони здоров'я у наступних курсах та написанні магістерської роботи.

Організація і фінансування первинної медичної допомоги

3 триместр, 3 год/тижд., залік. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Навчальна дисципліна передбачає знайомство студентів із первинною медичною допомогою (ПМД) для розуміння її організації, функціонування і фінансування, дає розуміння чому первинна медична допомога є центральною для досягнення основних цілей системи охорони здоров'я, як принципи ПМД можуть впливати на формування політики та прийняття рішень особами, що приймають рішення в цій сфері.
Міжнародний досвід свідчить, що найефективнішою системою надання медичної допомоги є допомога, орієнтована саме на ПМД, що надається висококваліфікованими та максимально наближеними до пацієнтів сімейними лікарями/лікарями загальної практики. Згідно з рекомендаціями ВООЗ дуже важливо, щоб медичні працівники, організатори охорони здоров'я, економісти, політики та громадськість визнавали ключову роль цієї ланки у системі охорони здоров'я та складність її завдань.

Основи громадського здоров'я

3 триместр, 4 год/тижд., залік. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Курс розроблено таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базовій термінології, розуміти історичні передумови розвитку громадського здоров'я, причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та здоров'ям, взаємозв'язок громадського та індивідуального здоров'я, знати та розуміти міждисциплінарність організації системи громадського здоров'я в Україні та світі, орієнтуватися в політиках громадського здоров'я, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері громадського здоров'я. Це створює ґрунт для розуміння надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації. Цей курс також призначений для стимулювання інтересу студентів до інших курсів і програм громадського здоров'я.

Основи медичного права

3 триместр, 3 год/тижд., залік.

В умовах сучасного розвитку українського суспільства надзвичайної актуальності набуває проблема правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я. Її актуальність значно посилюється в умовах проведення медичної реформи, а саме трансформації первинної ланки, оптимізації мережі медичних закладів, запровадження електронної системи охорони здоров'я та реформування системи екстренної медичної допомоги. На жаль, доводиться констатувати, що сучасне правове регулювання медичних відносин в Україні не достатньою мірою враховує конкретні аспекти медичної діяльності, не забезпечує якісний лікувальний процес, не дає можливості медичним працівникам та пацієнтам ефективно реалізовувати свої права і обов'язки.

Охорона здоров`я жінок і дітей

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Після проходження дисципліни студенти зможуть орієнтуватися у базових принципах організації медичної допомоги матерям та дітям, що ґрунтуються на загальновизнаних міжнародних підходах до охорони материнства та дитинства, знати особливості організаційних та правових засад функціонування системи охорони здоров'я в сфері охорони здоров'я матерів та дітей на національному, регіональному та місцевому рівнях, спеціалізованих закладів охорони здоров'я, що надать медичну допомогу матерям та дітям, орієнтуватися у основних ефективних медичних технологіях по збереженню життя та здоров'я матерів та дітей та перспективах їх розвитку. Курс передбачає набуття студентами навичок моделювання та стратегічного планування розвитку ефективних систем охорони здоров'я від функціонування медичного закладу до діяльності державних органів влади в сфері материнства та дитинства. В межах курсу також передбачено ознайомлення з ефективними моделями функціонування закладів охорони здоров'я приватної форми власності, що надають медичну допомогу дітям та матерям.

Психічне здоров`я

3 триместр, 3 год/тижд., залік. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник, Ященко Марія Вадимівна, аспірантка.

Метою дисципліни є засвоєння студентами теоретичних знань, формування у студентів цілісного уявлення про психічне здоров'я, основні цілі, стратегії, напрямки розвитку, розуміння соціальних та поведінкових факторів, що впливають на прийняття рішень та поведінки щодо психічного здоров'я, правові

засади, організацію та фінансування послуг у сфері психічного здоров'я, основні захворювання і стани, які формують тягар хвороб як для систем охорони здоров'я, так і для економік країн, обмеження і бар'єри в сфері психічного здоров'я, основи психічного здоров'я та добробуту на робочому місці, засади профілактики і промоції в сфері психічного здоров'я.

Стратегічний менеджмент в охороні здоров`я

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

У сучасних умовах розвитку системи охорони здоров'я України особливого значення набуває проблема досягнення закладом охорони здоров'я стабільного положення на ринку, зміцнення його конкурентних позицій. Це вимагає застосування нової системи управління, здатної до інноваційної, конкурентної і підприємницької реакцій на зміну в зовнішньому середовищі, що дозволяє керувати цими змінами на основі наукових методів їхнього передбачення, регулювання, пристосування до цілей організації. Такою системою є стратегічний управління, що включає розробку і реалізацію стратегії організації, а також управління стратегічними проблемами. Мета стратегічного менеджменту полягає у забезпеченні закладами та установами охорони здоров'я конкурентних переваг зараз і в довгостроковій перспективі. Важливість питань, що розглядаються навчальною дисципліною «Стратегічний менеджмент в охороні здоров'я», полягає в тому, що майбутньому менеджеру для обґрунтування прийняття управлінських рішень необхідно знати методологію стратегічного управління, володіти відповідними методами розробки та реалізації стратегії організації.

Якісні методи досліджень в охороні здоров`я

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Якісні методи досліджень в охороні здоров`я використовуються в основному для позначення проблеми і вироблення гіпотез. Також вони можуть використовуватися в якості попередніх перед кількісними дослідженнями для визначення основних показників. Через невеликий розмір досліджуваної групи респондентів результати якісних досліджень не можна узагальнювати на все населення. Однак вони можуть бути надзвичайно корисні для вивчення того чи іншого питання, оцінки різних програм. Крім того, якісні методи дозволяють, на відміну від кількісних, виявити внутрішні мотиви і спонукання людей.

Адвокація в охороні здоров`я

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Адвокація є методом впливу на владу, на владну політику, на правила гри у політиці, на середовище, у якому ми живемо. Українське суспільство дорослішає, отже, готове оволодіти цим методом для успішного впровадження свого бачення, якою має бути Україна в охороні здоров'я та стандарти нашого життя.

Аудит систем менеджменту якості

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Дисципліна є знайомство студентів з основними рекомендаціями та методиками проведення аудитів систем менеджменту якості. Курс зосереджується на оцінюванні та покращенні якості діяльності медичної установи в цілому та її структурних одиниць. Розглядається концепція «Безперервного покращення якості» та відпрацьовуються навички оцінювання програм, втручань та послуг з точки зору концепцій управління якістю: TQM, ISO. Під час курсу розглядаються вимоги стандарту ISO 19011-2011: принципи проведення аудиту, управління програмою аудиту, виконання аудиту, компетентність та оцінка аудиторів. Студенти створюють на практиці програму аудиту, план аудиту, звіт по результатах аудиту.

Договірне право в охороні здоров`я

4 триместр, 3 год/тижд., залік.

Договір стає правовим засобом завдяки нормам права, які, у свою чергу, ґрунтуються на правових принципах, що створюють фундамент галузевого правового інструментарію. Інакше кажучи, забезпечення цілісності галузевого механізму правового регулювання, єдиної цільової спрямованості усіх галузевих правових засобів, якими він утворений, є можливим завдяки тому, що кожна галузь права базується не тільки

на загально правових принципах (законності, справедливості тощо), а й на принципах, які торкаються сутності саме її предмету.

Доказова практика в охороні здоров`я

4 триместр, 3 год/тижд., залік.

В межах курсу студенти навчаються аналізувати підходи доказової медицини, зокрема з лікарських засобів, вмінню оцінювати можливість використання міжнародних джерел незалежної інформації і застосування принципів доказової медицини при оцінці публікацій про лікарські засоби, діагностичні процедури, а також прийняття управлінського рішення на принципах доказовості. Під час курсу детально розглядаються вимоги до діяльності сучасної охорони здоров'я, яка повинна базуватися на принципах доказовості.

Електрона охорона здоров'я

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Александренко Гліб Дмитрович, старший викладач.

Метою курсу є сприяння формуванню у студентів системних знань та вмінь управління електронною охороною здоров'я в Україні та різних країнах світу, включаючи розвиток пріоритетних напрямків цифровізації у сфері громадського здоров'я, основ науково-практичного управління цифровими та економічними процесами, цифровізацією на макро- та мікрорівнях. Основне завдання курсу є ознайомлення студентів з організацією електронної охорони здоров'я, сучасними принципами та підходами до управління. Окрему увагу приділено менеджменту цифрових проєктів та продуктів у сфері охорони здоров'я.

Логістика та операційний менеджмент

4 триместр, 3 год/тижд., залік.

Курс «Логістика і операційний менеджмент» дає студентам теоретичні та практичні навички з управління матеріальними, інформаційними та іншими потоками. Предмет спрямовано на оволодіння методами оптимізації наскрізних потоків в основних функціональних та інтегрованих областях логістичної системи; навичками створення ефективних логістичних ланцюгів для руху матеріальних потоків; прийомами визначення логістичних витрат та шляхів їх скорочення; основами комплексної оцінки ефективності функціонування логістичної системи.

Маркетинг в охороні здоров`я

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Бортнік Анастасія Миколаївна, доцент.

Сучасний стан здоров'я населення різних країн світу визначається досить різними тенденціями: в деяких країнах тривалість життя населення зростає, неінфекційні хвороби привалюють над інфекційними, профілактичні послуги користуються більшим попитом, ніж інші медичні продукти; проте в інших країнах ситуація є відмінною: інфекційні хвороби залишаються основною причиною смертності, доступ до високоякісних медичних послуг є обмеженим. Ці фактори значно впливають на розвиток ринку медичних послуг та диверсифікацію учасників, які представлені на ньому. Зокрема, нині державні, комунальні, приватні медичні заклади та навіть соціальні організації працюють в сфері охорони здоров'я та формують ринок медичних послуг.

Права людини та біомедицина

4 триместр, 3 год/тижд., залік. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент.

Курс спрямований на вивчення сучасних тенденцій і інформаційних технологіях як в охороні здоров'я, так і в закладах охорони здоров'я. Розвиток інформаційних систем і технологій відкриває безліч можливостей для вдосконалення як клінічних, так і організаційних процесів в охороні здоров'я. Закордонний досвід дає можливість попередити складнощі в запровадженні таких технологій, як і свідчення позитивних ефектів на здоров'я та ефективність лікування.

Публічна комунікація

4 триместр, 4 год/тижд., залік. Бронікова Світлана Анатоліївна, професор.

Публічна комунікацію розглядають і як самостійна галузь знань, і як частину психології, соціології тощо.
Курс «Публічна комунікація» є важливим компонентом програм з лідерства, менеджменту, зокрема програм «Менеджмент в охороні здоров'я», «Громадське здоров'я».
Курс сприяє розвитку продуктивного спілкування з різними групами людей, зокрема медичними фахівцями, пацієнтами, страховими компаніями, державними та некомерційними організаціями для ефективного управління охороною здоров'я.
Магістранти вивчають теоретичні основи спілкування та публічної риторики, а також навчаються застосовувати ці знання на практиці. Здобуті на курсі знання, уміння й навички публічної комунікації сприяють кращому розумінню потреб та очікувань різних аудиторій, коректного на них впливу та досягненню спільних цілей. Курс допомагає магістрантам стати більш переконливими та ефективними комунікаторами, що уможливить їхню перспективу як визнаних керівників і лідерів.

Реформи та стабільне фінансування охорони здоров`я

4 триместр, 3 год/тижд., залік. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення сучасних тенденцій і підходів до реформ СОЗ у багатьох регіонах світу, країнах, де були присутні різні проблеми у цій сфері, різні варіанти їх вирішення на основі використання інструменту The Harvard-Flagship health reform approach (core concept)/«П'ять ручок налаштування/Five control knobs» (фінансування, оплата, організація, регулювання та поведінка), які розроблені групою представників Гарвардської школи громадського здоров'я (Harvard School of Public Health).
Ручки управління – це основні точки «входу» в систему охорони здоров'я, які впливають на її діяльність. Запровадження реформ в системі охорони здоров'я потребує розробки і впровадження відповідних заходів у політику охорони здоров'я. Використання даного інструменту дає можливість поглибленого вивчення варіантів реформування сектору охорони здоров'я на основі найкращих доказових міжнародних практик та вітчизняного досвіду.

Сприяння здоров'ю

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Курпіта Володимир Іванович, к. мед.н.

Здійснюється огляд концепцій, теорій і ресурсів сприяння здоров'ю, знайомство із основними етапами розвитку та специфікою цього напряму діяльності. Вивчаються визначальні моделі та теорії, на яких базуються програми зі сприяння здоров'ю, стратегії формування здорового способу життя та профілактика захворювань.

Статистика в охороні здоров`я

4 триместр, 3 год/тижд., залік.

Курс «Статистика в охороні здоров'я» є необхідною складовою підготовки фахівців з менеджменту організацій в галузі охорони громадського здоров'я. Він дає змогу студентам здобути знання щодо основних засад кількісного аналізу даних для різнопланових досліджень в галузі охорони громадського здоров'я, а також застосування різнопланових методів статистики для потреб епідеміологічних досліджень.

Фармацевтичний менеджмент

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна «Фармацевтичний менеджмент» є вибірковою дисципліною у програмі підготовки управлінців у сфері охорони здоров'я. Курс зосереджено на таких питаннях як: місце фармацевтичного менеджменту в системі охорони здоров'я та політика забезпечення населення якісними лікарськими засобами, а також особливості проведення доклінічних та клінічних досліджень лікарських засобів.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Фізичне виховання (вдосконалення)

1 триместр, 2 год/тижд., залік.

Під час вивчення курсу важливо сформувати розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя, постійно засвоювати цінності фізичної культури.

Стратегічне управління підприємством

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

Предметом вивчення дисципліни є теоретико-методичні засади та сучасні практичні підходи стратегічного управління підприємством для забезпечення ефективної діяльності підприємства в умовах складності рухливості та невизначеності зовнішнього середовища.

Бренд-менеджмент

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Мета викладання дисципліни «Бренд-менеджмент» - засвоєння системи та методів формування брендів у системі маркетингу, змісту та функції політики просування брендів з погляду теорії взаємодії суб'єктів ринкових відносин, що допоможе майбутнім фахівцям ухвалювати ефективні виробничі, організаційні й наукові рішення, які відповідатимуть сучасним вимогам. Отримані у процесі вивчення дисципліни знання та навички допоможуть згодом підготувати матеріали для підприємств, розробити бренд продукту, здійснювати моніторинг рекламних повідомлень і масових комунікацій у галузі підприємницької діяльності. Завданнями вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних засад актуальних концепцій бренду та брендингу; опанування головних принципів та механізмів організації бренд-менеджменту під час просування продукту; розширення знань про інтегрування інструментів комунікацій бренд-менеджменту; опанування основ моделювання розвитку бренду; опанування методів управління брендингом на внутрішньому та зовнішніх ринках і набуття навичок розробки стратегії розвитку бренду.

Сексуальна освіта та здоров'я

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Метою курсу є забезпечення знаннями, вміннями, навичками та установками, що дозволять їм підтримувати власне здоров'я, добробут та гідність, будувати шанобливі соціальні й сексуальні стосунки, розуміти вплив їхніх рішень на благополуччя власне й інших, а також розуміти й бути спроможними захистити власні права протягом життя.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

Кваліфікаційні роботи другого (магістерського) рівня виконуються на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти на магістерській програмі. Дана робота передбачає розв'язання складної задачі або проблеми в сфері менеджменту охорони здоров'я на основі даних проведених досліджень та/або інновацій. Здобувач вищої освіти повинен показати здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, володіти фундаментальною науковою базою, уміти застосовувати набуті здібності до творчої науково-дослідної і навчально-педагогічної діяльності, досконало володіти методологією наукового дослідження, новітніми інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і застосування наукової інформації, показати ступінь наукової розробки та практичні аспекти. Однією з найголовніших *вимог до магістерської роботи* є наукова єдність переданих даних, відсутність академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – **MANAGEMENT IN HEALTH CARE**

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАЇСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійське академічне письмо / English academic writing

1 триместр, 3 год/тижд., залік. Демидович Оксана Миколаївна, доцент.

The course is designed for synchronous and asynchronous learning of the writing process from planning and structuring to producing well-organized, clearly developed sentences, paragraphs, and varies types of academic texts.

Вступ до громадського здоров`я / Introduction to Public Health

1 триместр, 2 год/тижд., екзамен.

Introduction to Public Health is a fundamental, introductory course addressing the principles and practice of public health. Written from a multidisciplinary perspective, the course defines the discipline of public health, the nature and scope of public health activity and the challenges that face public health in the 21st century. The course helps students with their understanding of the nature and scope of public health and the challenges facing the field in the future.

Вступ до магістерських студій / Introduction to Master Program

1 триместр, 3 год/тижд., залік. . Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

The discipline "Introduction to the master's program" involves familiarizing master's students with the peculiarities of studying at the School of Public Health of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" and teaching students to search, analyze, synthesize and present information from various sources in various forms and formats in order to solving management tasks in health care through the development of students' additional professional skills and soft skills.

Методологія та організація наукових досліджень / Methodology and Organization of Research Work

1 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Вернигор Юлія Григоріївна, старша викладачка.

This course is basic for students of the Master's program "Management in Health Care". During the course, the stages of classical research are considered successively: the structure and elements of a research project, the formulation of a research question and the choice of a research strategy, basic research designs, selection of objects for research (sampling), data collection, ethical aspects of research are discussed. During the course, students have to develop step by step a research proposal of a real study. These skills can then be used in the preparation of a master's thesis.

Українська мова / Ukrainian language

1 триместр, 6 год/тижд., екзамен.

The lecture course familiarizes students with aspects of the functioning of the Ukrainian language at the present stage and throughout historical development, important issues of language policy, language legislation and the language situation, the history of the development of Ukrainian professional terminology, and stylistic differentiation of the modern Ukrainian language. Practical classes involve the performance of written tasks to increase the level of literacy in professional speech, the vocabulary of both general vocabulary and professional terminology, editing, writing texts of various genres, and preparing oral reports and presentations.

Аналіз політики охорони здоров`я / Health Policy Analysis

2 триместр, 2 год/тижд., екзамен. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

The discipline is a necessary component of the training of specialists to carry out professional activities in the field of health care and public health, which is focused on research issues of how political decisions are made and implemented in these areas. It allows students to gain knowledge about the specifics of policy analysis in the field of health care and public health, as well as practice research skills at various stages of the policy process.

Доказова практика в охороні здоров`я / Evidence-based Practice in Health Care

2 триместр, 4 год/тижд., залік.

Within the course, students learn to analyze the approaches of evidence-based medicine, in particular from drugs, the ability to evaluate the possibility of using international sources of independent information and the application of the principles of evidence-based medicine when evaluating publications about drugs, diagnostic procedures, as well as making managerial decisions based on the principles of evidence. During the course, the requirements for modern health care activities, which should be based on the principles of evidence, are considered in detail.

Економіка охорони здоров`я / Health Economics

2 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник

The discipline is designed in such a way that students can navigate the basic terms and concepts of health care economics, know the features of the health care market, the basics of economic analysis in the field of health care, navigate the economic aspects of public policy analysis, use and critically evaluate published data/results of research in the field of financing health care systems, to have basic skills for independent planning and analysis of the economic situation in the field of health care at macro and macro levels, principles of pricing, various types of economic analysis used by economists in the field of health care and their application in solving important problems in politics and health care management health, models of organization and financing of health care.

Менеджмент охорони здоров`я / Management of Health Care

2 триместр, 3 год/тижд., екзамен.

The purpose of teaching the educational discipline "Health Care Management" is the formation of the theoretical foundations of modern management thinking with the rational use of special knowledge in the field of management of health care facilities. Acquisition of practical skills and abilities in the technology of management of medical and pharmaceutical structures, acquisition of skills in analyzing the internal and external environment, making adequate management decisions.

Правове регулювання охорони здоров`я / Legal Regulation of Health Care

1 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент.

Attention is focused on the main mechanisms of state regulation and problems of legal regulation of health care. The individual and social aspects of the human right to health care within the limits of international and domestic legal acts, legislative regulation of financial and economic relations in the health care system, medical and sanitary legislation, the main trends in the development of legislation in the field of medicine and insurance in Ukraine and the world.

Системи охорони здоров`я / Healthcare Systems

2 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

As a result of studying the discipline, students will receive thorough knowledge of the theoretical foundations of health care systems, the subject and basic concepts, basic models, features, modern concepts, in particular "Universal coverage in health care", trends and ways of reforming POPs, will be able to clearly and

unequivocally communicate well-founded own conclusions to professionals and non-professionals in the field of health care, work in a national and international context, as an individual and as a team member.

Інноваційний менеджмент / Management of Innovations

2д триместр, 4 год/тижд., залік. Мальцев Едуард Анатолійович, доцент.

The discipline studies the theory, methodology and applied aspects of developing an innovative project based on an innovative business idea. It is designed to motivate students to try themselves as entrepreneurs, to give them the opportunity to comprehensively and contextually acquire knowledge and skills in the fields of management, marketing, psychology, sociology, economics, finance and law, necessary to build their own innovative business or be involved in it .

Менеджмент персоналу / Human Resource (Personnel) Management

2д триместр, 4 год/тижд., залік. Жильцова Олена Анатоліївна, старший викладач.

The course covers mastery of knowledge and skills of modern concepts of personnel management in companies focused on partnership relations with consumers. Learns ways to ensure the effect of consumer loyalty by designing effective personnel marketing in the organization; methods of involving personnel in the formation of effective branding, as well as managing the results of the company's activities. The system of corporate culture management based on the principles of a self-learning organization capable of adapting to the conditions of the external environment is considered.

Управління змінами в охороні здоров`я / Management of Changes in Health Care

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

The course is designed in such a way as to provide students (future health care managers) with a system of knowledge on the theory and methodology of change management; principles of implementing changes in the health care sector; formation of systemic thinking and a set of systemic knowledge and skills regarding understanding the need for change and change management in the strategic development of modern health care organizations, principles and methods of managing resistance to change; mastering practical skills of managing individual, group and organizational changes; be able to develop recommendations for managing structural changes.

Фінансування закладів охорони здоров`я / Financing of Health Care Facilities

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

The program of the course of assimilation of theoretical knowledge, the formation of students of a holistic idea of a rational financial system of measurements of the activity of a health care institution, an understanding of the logic of the development of financial thinking, models and approaches, familiarization with the process of developing a chain of financial management of influence on them using methods and levers of the financial mechanism with taking into account specific features of health care institutions; acquisition of skills and practical skills in building an effective financing system in health care institutions of various organizational and legal forms of activity and forms of ownership.

Практика навчально-професійна / Internship

3 триместр, 2 год/тижд., залік. Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

Internship ensures the consolidation of theoretical knowledge, as well as the acquisition, improvement and expansion of professional competences necessary for successful work in the chosen specialty. It provides the student with practical experience in the profession, contributes to the formation of professional abilities and skills for making independent decisions and solving problems, acquaints the studdnt with the practical aspects of the emergence and development of a problematic situation, which is the subject of research when writing a master's thesis, collection of information materials, acquisition of modern methods in the field of their future profession.

ВИБІРКОВІ:
ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Вступ до біостатистики / Introduction to Biostatistcs

3 триместр, 2 год/тижд., залік. Майструк Павло Олегович, доцент, к.мед.н.

The course is designed for students of the Master's program in Health Care Management. The content of the course includes consideration of the basic concepts of statistical analysis and practical examples and solving problems in order to consolidate the theoretical material. The teaching of the material takes place with a focus on the field of health care (mainly in the part of solving practical tasks and giving examples). The course does not require prior knowledge of statistics or prior completion of a course in statistics.

Електронна охорона здоров`я / E-Health

3 триместр, 2 год/тижд., залік. Александренко Гліб Дмитрович, старший викладач.

The aim of the course is to promote the formation of students' systematic knowledge and skills in eHealth management in Ukraine and around the world, including priority areas of digitalization in the field of public health, on the basics of scientific and practical management of digital and economic processes at the macro and micro levels, which are necessary for a specialist to work in enterprises of various forms of ownership and in relevant government agencies.

The main objective of the course is to familiarize students with the organization of eHealth at the international, national and community levels, principles and approaches to management in this area. Special attention is paid to the management of eHealth projects and products.

Здоров`я харчування / Healthy Nutrition

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The main goal of the course is to reveal general issues of nutrition: the history of the development of the science of nutrition, anatomical and physiological features of nutrition, the importance of basic food products, the components of the diet and their functions, the calculation of the diet for different segments of the population, the peculiarities of nutrition in of dietetics, and the issue of nutrition as an element of the sphere of public health is revealed.

Маркетинг в охороні здоров`я / Marketing in Health Care

3 триместр, 2 год/тижд., залік. Бортнік Анастасія Миколаївна, доцент.

The current state of health of the population of different countries of the world is determined by quite different trends: in some countries, the life expectancy of the population is increasing, non-infectious diseases are gaining ground over infectious ones, preventive services are in greater demand than other medical products; however, the situation is different in other countries: infectious diseases remain the main cause of death, and access to high-quality health services is limited. These factors significantly affect the development of the medical services market and the diversification of participants represented on it. In particular, now state, communal, private medical institutions and even social organizations work in the field of health care and form the market of medical services.

Невідкладні стани. Базові принципи допомоги / Medical emergencies. Remote life support

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The course provides concepts and basic principles of emergency actions and organizational measures aimed at saving and preserving a person's life in an emergency and minimizing the consequences of the impact of such a condition on his health, which are carried out at the scene by persons who do not have medical education, but their official duties must possess the basic practical skills of saving and preserving the life of a person who is in an emergency, and in accordance with the law are obliged to carry out such actions and measures.

Основи медичних знань / Fundamentals of Medical Knowledge

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The course is designed in such a way that students can navigate basic medical terminology, qualify medical conditions, understand cause-and-effect relationships between risk factors and medical conditions, know the main

groups of diseases, have practical skills in providing first aid in emergency situations, know the structure and peculiarities of the activity of the medical industry in Ukraine, orientate on the analysis of the activity of certain areas of the health care system, use and critically evaluate published data/results of research in the field of the organization of medical care.

Основи медичного права / Basics of Health Law

3 триместр, 3 год/тижд., залік.

In the conditions of the modern development of Ukrainian society, the problem of legal regulation of relations in the field of health care is becoming extremely urgent. Its relevance is significantly increased in the conditions of medical reform, namely the transformation of primary care, optimization of the network of medical institutions, introduction of an electronic health care system and reform of the emergency medical care system.

Охорона здоров`я жінок і дітей / Maternal and Child Health Care

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The course provides students with acquisition of modeling skills and strategic planning for the development of effective health care systems, from the functioning of a medical institution to the activities of state authorities in the field of motherhood and childhood. The course also includes an introduction to effective models of the functioning of privately owned health care facilities that provide medical care to children and mothers.

Права людини та біомедицина / Human Rights and Biomedicine

3 триместр, 3 год/тижд., залік. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент.

The course is aimed at studying modern trends and information technologies both in health care and in health care institutions. The development of information systems and technologies opens up many opportunities for improving both clinical and organizational processes in health care. Foreign experience makes it possible to prevent difficulties in the introduction of such technologies, as well as evidence of positive effects on health and the effectiveness of treatment.

Психічне здоров`я / Mental Health

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The goal of the discipline is the assimilation of theoretical knowledge by students, the formation of students' holistic understanding of mental health, the main goals, strategies, directions of development, understanding of social and behavioral factors that influence decision-making and behavior regarding mental health, legal principles, organization and financing of mental health services, major diseases and conditions that form the burden of disease for both health care systems and national economies, limitations and barriers in the field of mental health, basics of mental health and well-being at the workplace, principles of prevention and promotion in the field of mental health.

Стратегічний менеджмент в охороні здоров`я / Strategic Management in Health Care

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

In the modern conditions of the development of the health care system of Ukraine, the problem of achieving a stable position in the market by a health care institution and strengthening its competitive position is of particular importance. This requires the application of a new management system capable of innovative, competitive and entrepreneurial reactions to changes in the external environment, which allows managing these changes on the basis of scientific methods of their prediction, regulation, adaptation to the goals of the organization.

Якісні методи досліджень в охороні здоров`я / Qualitative Research Methods in Health Care

3 триместр, 3 год/тижд., залік.

Qualitative methods of research in health care are mainly used to identify the problem and develop hypotheses. Also, they can be used as a preliminary before quantitative studies to determine the main indicators. Due to the small size of the researched group of respondents, the results of qualitative research cannot be generalized

to the entire population. However, they can be extremely useful for studying a particular issue, evaluating different programs. In addition, qualitative methods allow, unlike quantitative methods, to reveal people's internal motives and motivations.

Адвокація в охороні здоров`я / Advocacy in Health Care

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Advocacy is a method of influencing power, power politics, the rules of the game in politics, and the environment in which we live. Ukrainian society is maturing, therefore, it is ready to master this method for the successful implementation of its vision of what Ukraine should be in terms of health care and the standards of our life.

Екологічне харчування / Ecological Nutrition

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

In modern conditions, people trust the quality of manufactured products less and less. This is due to the deterioration of environmental conditions, as well as genetic modification of food products and low quality control in the process of food production. The course is about the current state of the food industry of Ukraine, about ecological requirements for the production of food products, about food and biologically active additives, about the problems of quality and healthy nutrition.

Економічне оцінювання втручань в охорону здоров`я / Economic evaluation of interventions in health care

4 триместр, 3 год/тижд., залік. Вернигор Юлія Григорівна, старший викладач

The course is designed for second-year students of Master program “Management in Health Care”. The purpose of this course is to introduce future specialists in health care management to the methodology of economic evaluation of health care technologies (such as health promotion programs, screening programs, diagnostic tests, drugs, etc.). This allows for the best decisions to be made regarding the allocation of limited resources not only to clinically effective but also to cost-effective technologies. Such activities can be carried out both at the level of national and regional programs and at the level of the health care facilities.

Епідеміологія / Epidemiology

4 триместр, 3 год/тижд., залік. Мажная Альона Миколаївна, старший викладач.

This course belongs to the public health block of courses. The course aims to put future public health professionals in touch with "western epidemiology" - a study of the distribution, trends, and preventive/risk factors for diseases and other health-related states and ways to control them. The course's main emphasis is on acquiring a methodology for studying all the concepts mentioned above to properly and independently search, critically read and use the base of evidence in public health.

Клінічні дослідження та фармацевтичний менеджмент / Clinical trials and pharmaceutical management

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Ященко Марія Вадимівна, старший викладач.

Course “Клінічні дослідження та фармацевтичний менеджмент / Clinical trials and pharmaceutical management (англ. мовою)” is a practical guide to navigate through the processes behind the development and postmarketing surveillance of drugs and medical devices. It is a brief introduction into the industry, encompassing legal, ethical, methodological, and practical limitations and opportunities of creating, investigating, and moving medicinal products and devices to the market.

Лідерство в охороні здоров`я / Leadership in Health Care

4 триместр, 2 год/тижд., залік. Майструк Павло Олегович, доцент, к.мед.н.

During the course students will get acquainted with general notion “leadership”, “leader”. The Course is focused on types and qualities of a leader in healthcare. Students will define their own style and plan their development for the future five years.

Мовні комунікації (українською мовою) / Language communications (in Ukrainian)

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

The course "Language communications" belongs to the number of disciplines that have an important theoretical and practical significance, since the ability to communicate consists not only in the correct formulation of statements in accordance with grammatical, lexical, stylistic and other requirements, but also in knowing in which real contexts possible certain statements.

Психологія управління / Psychology of Management

4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Management psychology is an applied branch of psychological science, and therefore is oriented towards solving practical tasks of the management process. But, at the same time, this branch of psychology is also equipped with thorough theoretical studies, the knowledge of which is a prerequisite for adequate use of the system of socio-psychological management methods and ensuring the social adequacy of the management process. Therefore, studying the theoretical foundations of the discipline "Management Psychology" is an important stage in the formation and expansion of a complex of professionally oriented knowledge.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Фізичне виховання (вдосконалення)* / Physical education (improvement)

1 триместр, 2 год/тижд., залік.

While studying the course, it is important to form an understanding of the need to constantly work on oneself, studying the peculiarities of one's body, rationally use one's physical potential, leading a healthy lifestyle, and constantly learn the values of physical culture.

Охорона праці в галузі / Occupational Health and Safety

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

The purpose of teaching the discipline "Occupational safety in the industry" is to reform future specialists' knowledge, skills and competencies, as well as to foster a safety culture in order to ensure effective management of occupational safety in the medical field, to create favorable conditions for the production environment and occupational safety in accordance with current legislative and regulatory acts for implementation of the priority principle of protecting the life and health of medical workers.

Стратегічне управління підприємством / Strategic Management of a Company

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

The subject of the study of the discipline is the theoretical and methodological principles and modern practical approaches of strategic management of the enterprise to ensure the effective operation of the enterprise in the conditions of the complexity of mobility and uncertainty of the external environment.

Управління поведінкою споживача / Consumer Behavior Modeling

2д триместр, 4 год/тижд., залік.

The course is based on a number of fundamental scientific disciplines (sociology, psychology and social psychology, economic theory, social history and cultural history), as well as two applied disciplines - management and marketing. In essence, marketing is a view of the market from the point of view of the enterprise that works in it. The problem of consumer behavior on it is key.

The purpose of the discipline is to help future specialists master the issues related to the process of making a consumer purchase decision and the analysis of external and internal influencing factors.

Бренд-менеджмент / Brand Management

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The purpose of teaching the discipline "Brand Management" is to master the system and methods of brand formation in the marketing system, the content and function of brand promotion policy from the point of view of the theory of interaction of market relations subjects, which will help future specialists to make effective production, organizational and scientific decisions that will meet modern requirements. The knowledge and skills acquired in the course of studying the discipline will help to later prepare materials for enterprises, develop a product brand, monitor advertising messages and mass communications in the field of entrepreneurial activity. The tasks of studying the academic discipline are to master the theoretical foundations of current brand and branding concepts; mastering the main principles and mechanisms of brand management organization during product promotion; expanding knowledge about the integration of brand management communication tools; mastering the basics of brand development modeling; mastering branding management methods in domestic and foreign markets and acquiring skills in developing a brand development strategy.

Сексуальна освіта та здоров'я / Sexual education and health

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

The aim of the course is to provide them with the knowledge, skills, abilities and attitudes that will enable them to maintain their own health, well-being and dignity, to build respectful social and sexual relationships, to understand the impact of their decisions on their own well-being and that of others, and to understand and be able to protect their own rights during life.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота/ Master Work

Qualifying works of the second (master's) level are performed at the final stage of training of higher education applicants in the master's program. This work involves solving a complex problem or problem in the field of health care management based on the data of conducted research and/or innovations. The student of higher education must show the ability to plan and carry out scientific and applied research, possess a fundamental scientific base, to be able to apply the acquired abilities to creative research and educational and pedagogical activities, to master the methodology of scientific research, the latest information technologies, methods of obtaining, processing, storing and applying scientific information, to show the degree of scientific development and practical aspects. One of the most important requirements for a master's thesis is the scientific unity of the transmitted data, the absence of academic plagiarism, falsification and fabrication.

229 ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАГІСТР

ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ОП
НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до магістерської програми
1 триместр, 2 год/тижд., залік. Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

Навчальна дисципліна «Вступ до магістерської програми» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти і передбачає, передусім, ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями навчанням в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Курс розроблено таким чином, щоб навчити студентів здійснювати пошук, аналіз, синтез і представлення інформації з різних джерел у різноманітних формах та

форматах задля розв'язування завдань громадського здоров'я через розвиток у студентів додаткових фахових навичок та soft skills. Курс сприяє створенню відчуття спільності і тим самим закладає основу для ефективної роботи студентів – майбутніх фахівців у сфері громадського здоров'я, як міжгалузевої команди.

Основи громадського здоров'я
1 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна «Основи громадського здоров'я» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Курс розроблено таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базовій термінології, розуміти історичні передумови розвитку громадського здоров'я, причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та здоров'ям, взаємозв'язок громадського та індивідуального здоров'я, знати та розуміти міждисциплінарність організації системи громадського здоров'я в Україні та світі, орієнтуватися в політиках громадського здоров'я, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері громадського здоров'я. Охоплюючи фундаментальні елементи громадського здоров'я, курс закладає основу для всіх інших курсів на даній освітній програмі.

Системи охорони здоров`я
1 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Шевченко Марія Вікторівна, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Навчальна дисципліна «Системи охороні здоров'я» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Курс має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших освітніх і наукових галузей: економіки охорони здоров'я, публічного управління, менеджменту в охороні здоров'я, статистики тощо. Передбачає спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями щодо систем ГЗ і СОЗ, що є передумовою набуття ними високого рівня кваліфікації і підготовки до роботи в умовах реформування цієї сфери. В результаті вивчення дисципліни студенти отримають ґрунтовні знання з теоретичних основ систем громадського і систем охорони здоров'я, предмету та основних понять, базових моделей, особливостей, сучасних концепцій, тенденцій і шляхів реформування ГЗ і СОЗ, зможуть зрозуміло і недвозначно доносити обґрунтовані власні висновки до професіоналів і непрофесіоналів у сфері охорони здоров'я, працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди.

Законодавчі та правові основи громадського здоров'я
1 триместр, 3 год/тижд., екзамен. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент

Закон є важливим інструментом для зміцнення здоров'я населення. Центральне місце в законодавстві про охорону здоров'я займають спроби уряду задовольнити потреби громад у сфері охорони здоров'я. Цей міждисциплінарний курс досліджує напруженість між інтересами держави, потребами громади та правами і потребами особи, що є наскрізною проблематикою в царині громадського здоров'я. У цьому курсі студенти вивчатимуть законодавство та політику щодо охорони здоров'я. Студенти дізнаються про законодавство в громадському здоров'ї та інфраструктуру для вирішення проблем громадського здоров'я, закони, які спрямовані на конкретні проблеми зі здоров'ям, і закони з побічними наслідками для здоров'я. В курсі студенти поєднуватимуть теорію та практику, розвиваючи аналітичні та комунікаційні навички, критично важливі для цієї галузі.

Методи досліджень в громадському здоров'ї
1 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Мажная Алена Миколаївна, старша викладачка.

Даний курс є базовим для студентів магістерської програми «Громадське здоров'я». Під час курсу розглядаються послідовно етапи проведення класичного дослідження: структура та елементи дослідницького проекту, формулювання дослідницького питання і вибір стратегії дослідження, основні дизайни досліджень, відбір об'єктів у дослідження (вибірки), збір даних, обговорюються етичні аспекти проведення дослідження. Під час курсу студенти мають розробити – крок за кроком – дослідницьку пропозицію реального дослідження. Ці навички потім можуть бути використані при підготовці магістерської тези.

Англійська мова
1-2 триместри, 2 год/тижд., залік, екзамен. Демидович Оксана Миколаївна, доцент.

Програма курсу General English базується на комунікативному підході до навчання мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу - теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), вичерпно представлена в працях Холідея, Хаймса, Манбі, Брамфіта, Ріверо та інших. Комунікативна програма обов'язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб ("needs analyses") і вироблення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. Програма курсу передбачає системне і комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, теле- і відеоапаратури), а також інші методичні засоби та прийоми , що сприяють вирішенню проблем навчання усній мові та ситуативній мовленнєвій спрямованості.

Вступ до біостатистики
2 триместр, 4 год/тижд., залік. Больман Світлана Юріївна, асистент.

Курс розрахований на студентів магістерської програми «Громадське здоров'я». Зміст курсу включає розгляд основних понять статистичного аналізу та практичні приклади та розв'язування задач з метою закріплення теоретичного матеріалу. Викладання матеріалу відбувається з орієнтацією на сферу громадського здоров'я (переважно в частині вирішення практичних завдань та наведення прикладів). Курс не вимагає попереднього знання статистики або попереднього завершення курсу статистики.

Аналіз та формування публічної політики в охороні здоров'я
2 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Юрочко Тетяна Петрівна, доцент, к.держ.упр.

Навчальна дисципліна «Аналіз та формування публічної політики в охороні здоров'я» є обов'язковою для студентів першого року навчання освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Навчальна дисципліна є необхідною складовою підготовки фахівців до здійснення професійної діяльності у сфері охорони здоров'я та громадського здоров'я, яка зосереджена на питаннях дослідження того, яким чином виробляються та реалізуються політичні рішення в цих сферах. Курс дає змогу студентам здобути знання щодо особливостей аналізу політики у сфері охорони здоров'я та громадського здоров'я, а також відпрацювати навички дослідження різних етапів політичного процесу.

Сприяння здоров'ю: теорії, підходи та стратегії
2 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Курпіта Володимир Іванович, к. мед.н.

Курс належить до блоку нормативних дисциплін. Його метою є познайомити майбутніх фахівців системи громадського здоров'я з концепціями, теоріями і ресурсами сприяння здоров'ю. В курсі розглядаються також основні етапи розвитку та специфіка цього важливого для системи охорони здоров'я напряму діяльності. Основний акцент курсу зроблений на моделі та теорії, на яких базуються програми зі сприяння здоров'ю, а також стратегії формування здорового способу життя та профілактики захворювань.

Основи епідеміології
2 триместр, 4 год/тижд., екзамен. Шваб Марія Сергіївна, старша викладачка.

Метою цього курсу є познайомити майбутніх менеджерів у галузі громадського здоров'я з епідеміологією — наукою про дослідження поширеності, тенденцій і фактори, що сприяють або запобігають виникненню захворювань або інших станів здоров'я, та контроль їх. Основний акцент курсу є на опануванні методології дослідження перерахованих вище явищ для подальшого грамотного і самостійного пошуку, критичної оцінки та використання доказової бази (результатів досліджень) у галузі громадського здоров'я.

Комунікації у сфері громадського здоров'я
2д триместр, 6 год/тижд., залік. Бронікова Світлана Анатоліївна, професор.

Курс «Комунікації у сфері громадського здоров'я» надає магістрантам базові знання та навички, необхідні для ефективної комунікації у сфері громадського здоров'я, вивчає важливість ефективної комунікації для зміцнення здоров'я та запобігання хворобам. Курс містить чотири модулі й охоплює основні принципи та концепції комунікації щодо громадського здоров'я, зокрема теорії зміни поведінки та управління комунікаціями в кризових умовах. Студенти дізнаються про різні комунікаційні канали та стратегії, які використовуються у цілеспрямованих кампаніях, вчаться оцінювати вплив своїх комунікаційних зусиль. Після завершення цього курсу магістранти матимуть чітке розуміння ролі комунікації в зміцненні здоров'я та профілактиці захворювань, опанують навички розробки та реалізації ефективних комунікаційних стратегій для ініціатив у сфері охорони здоров'я.

Надзвичайні ситуації й епідемії та реагування на них
2д триместр, 6 год/тижд., іспит. Курпіта Володимир Іванович, к.мед.н.

Курс «Надзвичайні ситуації й епідемії та реагування на них» покликаний сформувати у студентів знання щодо того, як влада може краще використовувати цивільні та військові ресурси під час реагування на масштабні надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я та відновлення після них. Студенти розглянуть, чим управління катастрофами у сфері громадського здоров'я відрізняється від реагування на катастрофи, що виникають при раптовому впливі та довготривалих діях. У курсі також буде розглянуто, як країни, що розвиваються, можуть найкращим чином інтегрувати національні та міжнародні активи в надзвичайних ситуаціях у сфері охорони здоров'я. Студенти побачать, де і коли вигідно координувати дії з міжнародними організаціями, військовими та сусідами під час реагування на надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я.

Науково-дослідний семінар
3-4 триместри, 2 год/тижд., іспит. Вернигор Юлія Григорівна, старший викладач.

Науково-дослідний семінар має на меті розвиток навичок проведення самостійних наукових досліджень, вміння чітко визначати актуальність, мету та завдання дослідження, розвиток презентаційних навичок. Даний курс передбачає створення для магістрів сприятливого фахового середовища для формування структури власного дослідження, визначення найбільш прийнятних методів його проведення та опрацювання ключової літератури за напрямом. Курс спрямовано на обговорення останніх досягнень українських та західних вчених за обраними здобувачами темами досліджень.

Практика наукова-дослідна
2д триместр, 4 год/тижд., залік. Скрипнікова Олена Сергіївна, старший викладач.

Практична підготовка забезпечує закріплення теоретичних знань, а також набуття, вдосконалення і розширення професійних компетентностей, необхідних для успішної роботи за обраною спеціальністю. Вона надає здобувачеві практичний досвід діяльності за фахом, сприяє формуванню професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень та розв'язування задач, ознайомлює здобувача з практичними аспектами виникнення та розвитку проблемної ситуації, яка є предметом дослідження при написанні магістерської роботи, збір інформаційних матеріалів, оволодіння здобувачами сучасними методами у галузі їх майбутньої професії.

ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ОП
НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИКА

Аналіз кількісних даних в громадському здоров'ї
3 триместр, 4 год/тижд., залік.

Курс розроблений для студентів магістерської програми «Громадське здоров'я» у межах блоку вибіркових курсів професійної та практичної підготовки. Курс присвячений аналізу кількісних даних в громадському здоров'ї, а саме, основам дизайну дослідження та принципам статистичної обробки даних. Його основна мета – навчити студентів розуміти та оцінювати дизайн дослідження, проводити статистичну обробку даних та коректно інтерпретувати отримані дані.

Поглиблена епідеміологія
3 триместр, 4 год/тижд., залік.

Наріжним камінем громадського здоров'я є епідеміологія, яка зосереджується на розповсюдженні та причинах захворювань, а також на розробці та перевірці способів їх запобігання та контролю. Курс з Поглибленої епідеміології забезпечує глибокий досвід епідеміологічних методів у різних темах, таких як інфекційні та хронічні захворювання, і для різних груп населення. Програма сприяє розумінню ролі епідеміології в ширших галузях громадського здоров'я, медицини, соціальних і поведінкових наук, як основи міжсекторальності громадського здоров'я.
Інтенсивна програма курсу забезпечує формування компетентностей з критичного міждисциплінарного мислення і набором методологічних навичок, необхідних для вирішення сучасних складних проблем громадського здоров'я.

Адвокація в громадському здоров'ї

3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Адвокація є методом впливу на владу, на владну політику, на правила гри у політиці, на середовище, у якому ми живемо. Українське суспільство дорослішає, отже, готове оволодіти цим методом для успішного впровадження свого бачення, якою має бути Україна в охороні здоров'я та стандарти нашого життя.

Глобальне громадське здоров'я
3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Цей курс познайомить студентів із всеосяжною та зростаючою сферою глобальної охорони здоров'я: від вступу до ключових принципів і тем глобального здоров'я до основних детермінант в розрізі глобальних впливів, а також вимірювання глобального тягаря хвороб. Ми обговоримо наскрізні та актуальні питання зміцнення здоров'я, програми та дослідження боротьби з хворобами у міжнародних умовах. Вправи та дискусії будуть зосереджені на складних глобальних проблемах охорони здоров'я та стратегіях їх вирішення. Курс буде глобальним за охопленням, але зосереджуватиметься на країнах із низьким і середнім рівнем доходу, здоров'ї бідних верств населення та нерівностях у здоров'ї. Протягом усього курсу акцент робиться на питаннях систем охорони здоров'я, зв'язках між здоров'ям і розвиток і питання охорони здоров'я, пов'язані з глобальною взаємозалежністю.

Глобальне громадське здоров'я
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Цей курс познайомить студентів із всеосяжною та зростаючою сферою глобальної охорони здоров'я: від вступу до ключових принципів і тем глобального здоров'я до основних детермінант в розрізі глобальних впливів, а також вимірювання глобального тягаря хвороб. Ми обговоримо наскрізні та актуальні питання зміцнення здоров'я, програми та дослідження боротьби з хворобами у міжнародних умовах. Вправи та дискусії будуть зосереджені на складних глобальних проблемах охорони здоров'я та стратегіях їх вирішення. Курс буде глобальним за охопленням, але зосереджуватиметься на країнах із низьким і середнім рівнем доходу, здоров'ї бідних верств населення та нерівностях у здоров'ї. Протягом усього курсу акцент робиться на питаннях систем охорони здоров'я, зв'язках між здоров'ям і розвиток і питання охорони здоров'я, пов'язані з глобальною взаємозалежністю.

Громадське здоров'я на рівні громад
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Навчальна дисципліна є вибірковою, розроблена таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базових термінах і поняттях, які стосуються громадського здоров'я на рівні громад, розуміти та використовувати процеси децентралізації системи громадського здоров'я через передачу визначених функцій громадського здоров'я та ресурсів органам місцевого самоврядування та визначення їхніх повноважень в реалізації державної політики у цій сфері, визначати пріоритети і проводити оцінку потреб на рівні громади, розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення на рівні громади, оцінювати їх ефективність, аналізувати вплив різних детермінант та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження, аналізувати стратегії, політики та інтервенції на рівні громади та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів, створювати команду і забезпечувати її ефективну роботу, розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я на рівні громади, та забезпечувати їх реалізацію, розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я, застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я, застосовувати отримані знання з використанням різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) щодо розбудови громадського здоров'я на рівні громади.

Електронна охорона здоров'я
3 триместр, 3 кредита, 2 год/тижд., залік.
Метою курсу є сприяння формуванню у студентів системних знань та вмінь управління електронною охороною здоров'я в Україні та різних країнах світу, включаючи розвиток пріоритетних напрямків цифровізації у сфері громадського здоров'я, основ науково-практичного управління цифровими та економічними процесами, цифровізацією на макро- та мікрорівнях. Основне завдання курсу є ознайомлення студентів з організацією електронної охорони здоров'я, сучасними принципами та підходами до управління. Окрему увагу приділено менеджменту цифрових проектів та продуктів у сфері охорони здоров'я.

Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств
3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Тенденції до поширення розладів психіки та поведінки, а також високий рівень суїцидальної активності у світі спонукає до розгляду даних питань в межах підготовки фахівців системи громадського здоров'я, створює необхідність пошуку ефективних заходів превенції та профілактики аутоагресії. Курс зосереджено на формуванні у студентів розуміння психічного здоров'я в суспільстві – зосередження уваги на важких психічних захворюваннях, зв'язку між соціально-економічним статусом і психопатологією, зв'язку між здоров'ям (медицина) і психічним здоров'ям (психіатрія), вивчення конкретних груп населення, які виключені (наприклад, шукачів притулку, жертв торгівля людьми, люди похилого віку).

Етика та лідерство в громадському здоров'ї
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Ми живемо у світі, у якому люди, організації, країни й суспільства стають щораз більш взаємопов'язаними. Таким чином, вплив лідерства, як добрий, так і поганий, поширюється на всі політичні та економічні системи. Із посиленням такої пов'язаності зростає також вплив, і така ситуація змінила характер лідерства. Лідери мають вплив за межами своєї організації, зміцнюючи взаємозв'язок між етикою та добрим лідерством. Цей модуль розроблено з метою допомогти лекторам ознайомити студентів із теоретичним підґрунтям та практичним застосуванням етичного лідерства з урахуванням культурного розмаїття сучасних організацій.

Політика щодо запобігання НІЗ
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс висвітлює різні аспекти неінфекційних захворювань (НІЗ), травм, природних надзвичайних ситуацій і конфліктів як з точки зору окремих осіб, так і суспільства. Важливість різних НІЗ і різних типів травм для глобального здоров'я та в країнах з різними економічними умовами. Розглядаються різні передумови та фактори ризику для різних НІЗ, а також стратегії їх запобігання. Акцентується увага на важливості місцевого та регіонального контексту щодо соціальних та економічних обставин, функціонального рівня охорони здоров'я, а також обізнаності та готовності серед політиків та громадськості протидіяти НІЗ.

Права людини і біомедицина
3 триместр, 2 год/тижд., залік. Скалецька Зоряна Степанівна, доцент.
Зміст курсу базується на принципах захисту прав людини під час надання медичної допомоги, а також при проведенні діагностичних, профілактичних, лікувальних і реабілітаційних заходів, у тому числі при проведенні досліджень. Він не нав'язує конкретну модель чи конкретний погляд, а формулює правові та етичні принципи в охороні здоров'я. Курс є зануренням у міждисциплінарну сферу, де зустрічаються право, біомедицина та біоетика. У курсі розглядатимуться конкуруючі погляди на взаємозв'язок права, біомедицини та біоетики, а також суперечки щодо майбутніх напрямків.

Харчування як складова громадського здоров'я
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс «Харчування як складова громадського здоров'я» забезпечує поглиблене навчання, пов'язане з концепціями епідеміології харчування. Учасники матимуть можливість розглянути основні концепції науки про харчування, включаючи основні поживні речовини, захворювання, пов'язані з харчуванням; проблеми, пов'язані з харчуванням в масштабах суспільної та глобальної охорони здоров'я, а також обговорить поточну політику харчування та втручання, які можуть бути застосовані як частина заходів зі зміцнення здоров'я.

Моніторинг і оцінка
3 триместр, 3 год/тижд., залік.
Курс зосереджено на основних концепціях вимірювання якості медичної допомоги та моніторингу й оцінки програм громадського здоров'я. В курсі студенти розглядатимуть такі питання: сучасні підходи до вимірювання якості програм і політик у сфері громадського здоров'я; основні принципи програмного моніторингу та оцінки; планування дослідження для оцінки впливу змін у політиці охорони здоров'я.

Епідеміологія інфекційних та неінфекційних захворювань
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Навчальна дисципліна « Епідеміологія інфекційних та неінфекційних захворювань » є обов'язковою для студентів другого року навчання освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Курс розроблено таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базовій медичній термінології, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та медичними станами, знати основні групи інфекційних та неінфекційних захворювань, знати структуру та особливості діяльності медичної галузі в Україні та світі, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері організації надання медичної допомоги. Це

створює ґрунт для розуміння надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації.

Здоров’я дорослого населення
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Навчальна дисципліна є вибірковою, розроблена таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базових термінах і поняттях, які стосуються здоров’я дорослого населення, знати особливості щодо основних показників здоров'я дорослого населення, їх рівень та тенденції на популяційному та індивідуальному рівні, проводити оцінку, інтерпретацію, порівняння та прогнозування цих показників, визначати пріоритети і проводити оцінку потреб щодо їхнього здоров’я, розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров’я дорослого населення, оцінювати їх ефективність, та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів, аналізувати вплив різних детермінант на здоров’я цих категорій населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження, розробляти проекти надання послуг громадського здоров’я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров’я, та забезпечувати їх реалізацію, орієнтуватися щодо розробки заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації для дорослого населення, презентувати результати досліджень у цій сфері на різних заходах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації).

Здоров’я матері та дитини
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Після проходження дисципліни студенти зможуть орієнтуватися у базових принципах організації медичної допомоги матерям та дітям, що ґрунтуються на загальновизнаних міжнародних підходах до охорони материнства та дитинства, знати особливості організаційних та правових засад функціонування системи охорони здоров’я в сфері охорони здоров’я матерів та дітей на національному, регіональному та місцевому рівнях, спеціалізованих закладів охорони здоров’я, що надать медичну допомогу матерям та дітям, орієнтуватися у основних ефективних медичних технологіях по збереженню життя та здоров’я матерів та дітей та перспективах їх розвитку. Курс передбачає набуття студентами навичок моделювання та стратегічного планування розвитку ефективних систем охорони здоров’я від функціонування медичного закладу до діяльності державних органів влади в сфері материнства та дитинства. В межах курсу також передбачено ознайомлення з ефективними моделями функціонування закладів охорони здоров’я приватної форми власності, що надають медичну допомогу дітям та матерям.

Корпоративні програми для працюючого населення
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс присвячений вивченню корпоративних програм зі збереження та зміцнення здоров'я працівників. Розглядаються моделі та підходи до впровадження таких програм в організаціях, їх ефективність та вплив на продуктивність праці. Окрема увага приділяється використанню цифрових технологій в корпоративних програмах здоров'я.
У результаті вивчення курсу студенти отримають знання основних концепцій, моделей та підходів до корпоративних програм здоров'я; навички їх аналізу; досвід розробки та впровадження таких програм з використанням цифрових технологій.
Курс розрахований на здобувачів вищої освіти та фахівців у сфері охорони здоров'я, менеджменту, соціальної роботи.

Маркетинг в громадському здоров’ї
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Дисципліна «Маркетинг в громадському здоров’ї» пропонує слухачам ознайомитись з поняттям маркетингу, особливостями маркетингу в громадському здоров’я, поняттям комплексу маркетингу, сегментування та позиціонування, конкуренції та сервісу. Курс передбачає також, що слухачі дізнаються про сучасні підходи до діджітал-маркетингу, особливості створення бренду та ребрендінгу, поняття соціального маркетингу та його ролі у просуванні бренду.

Навколишнє середовище та здоров’я населення
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс надає студентам знання та навички у питаннях забруднення атмосфери та наслідків зміни клімату, від локального до глобального масштабів. Це включає в себе зосередження на оцінці та управлінні впливом на здоров'я людини через ефективний взаємозв'язок між науками про громадське здоров'я екологічною епідеміологією та екологічною токсикологією; та підходи екологічної інженерії до управління екологічними ризиками. Курс досягає цих цілей шляхом викладання на стику між громадською охороною здоров'я та

екологічною інженерією, з особливим акцентом на методології, засновані на підходах, орієнтованих на ризик.

Організація, економіка та фінансування охорони здоров'я
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Навчальна дисципліна є вибірковою, розроблена таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися у базових термінах і поняттях, які стосуються організації, економіки та фінансування охорони здоров'я, знати особливості ринку охорони здоров'я, питання щодо фінансового захисту населення, розуміти та описувати основні джерела фінансування громадського здоров'я, визначати пріоритети і проводити оцінку потреб у фінансуванні сфери громадського здоров'я, визначати окремі інтервенції у сфері ГЗ та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів, аналізувати, обговорювати та інтерпретувати поточні дані щодо фінансування неінфекційних захворювань, користуватися та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у цій сфері, володіти принципами ціноутворення, знати моделі фінансування охорони здоров'я, застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) з вказаних питань,

Програмний менеджмент в громадському здоров'ї
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс "Програмний менеджмент в громадському здоров'ї" спрямований на формування у студентів системних знань та практичних навичок з розробки, планування, впровадження та оцінки програм громадського здоров'я.
Протягом курсу студенти ознайомляться з основами програмного підходу в громадському здоров'ї, етапами розробки та реалізації програм, методами оцінки потреб та пріоритетів, техніками планування та управління ресурсами, моніторингу та оцінки ефективності.
Окрема увага приділяється вивченню базових понять програмного менеджменту, теоретичних основ його застосування у громадському здоров'ї, аналізу існуючих програм та стратегій, формуванню вмінь щодо розробки та реалізації власних програмних пропозицій. Також, розглядається впровадження цифрових втручань в рамках програм громадського здоров'я - особливостям їх інтеграції, моніторингу, оцінки ефективності.
По завершенню курсу студенти зможуть самостійно розробляти, планувати, реалізовувати та оцінювати комплексні програми громадського здоров'я.

НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ

Розробка навчальних програм, що враховують принципи навчання дорослих
3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс розроблений за програмою Вашингтонського університету щодо підготовки тренерів у сфері громадського здоров'я і входить до сертифікатної програми «Сучасна теорія і практика викладання у сфері громадського здоров'я». Курс передбачає тренування практичних навичок за методикою зворотного викладання: студенти мають можливість попрактикувати тренерські навички в доброзичливій атмосфері та отримати відгуки від викладача і студентської групи. Отримані знання, вміння та навички, а також позитивне ставлення до викладацької діяльності можна успішно використовувати як базові компетентності в будь якому середовищі та сфері діяльності.

Методи навчання дорослих
3 триместр, 2 год/тижд., залік.

Курс розроблений за програмою Вашингтонського університету щодо підготовки тренерів у сфері громадського здоров'я і входить до сертифікатної програми «Сучасна теорія і практика викладання у сфері громадського здоров'я». В межах курсу Ви зможете визначити фактори які сприяють роботі з різною аудиторією. Зрозумієте особливості і потреби дорослих студентів. Дізнаєтесь про особливості ефективної групової структури, динаміки та ефективних спільних завдань. Курс розроблений щоб допомогти Вам стати успішним фасилітатором груп навчання дорослих.
Курс надає основні принципи як навчати дорослих, щоб захопити їх хвилею інновацій, щоб закружляти їх у вирії сучасних ефективних освітніх технологій, методів і підходів, щоб замотивувати до створення умов для гармонійного розвитку кожної людини. На ці питання будемо відповідати під час опанування даного курсу.

Оцінювання результатів навчання і ефективності тренінгових програм

4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс розроблений за програмою Вашингтонського університету щодо підготовки тренерів у сфері громадського здоров'я і входить до сертифікатної програми «Сучасна теорія і практика викладання у сфері громадського здоров'я». Курс викладається за методом зворотнього викладання, під час якого студенти зможуть потренувати викладацькі та фасилітаторські навички і отримати зворотній зв'язок від викладача.

Постійний професійний розвиток і самостійне навчання
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс розроблений за програмою Вашингтонського університету щодо підготовки тренерів у сфері громадського здоров'я і входить до сертифікатної програми «Сучасна теорія і практика викладання у сфері громадського здоров'я».
Під час курсу студенти здобувають уміння визначати потреби, цілі та необхідні компетенції навчання, обирати відповідні ефективні методи та прийоми навчання, застосовувати навички фасилітації різних видів навчальних активностей, щоб досягти результатів навчання, оцінити їх та постійно покращувати.

Основи медичних знань
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс розроблений таким чином, щоб студенти могли орієнтуватися в базовій медичній термінології, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику та медичними станами, знати основні групи захворювань, мати практичні навички надання першої допомоги в невідкладних ситуаціях. ситуації, знати структуру та особливості діяльності медичної галузі в Україні, орієнтуватися на аналіз діяльності окремих сфер системи охорони здоров'я, використовувати та критично оцінювати опубліковані дані/результати досліджень у сфері організації медична допомога.

Інфекційний контроль та лікарняна гігієна
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги (ІПНМД) , визнані великим тягарем для пацієнтів, суспільства та управління охорони здоров'я. У 2008 році ECDC підрахував, що понад чотири мільйони людей отримують ІПНМД щороку в ЄС, з яких приблизно 37 000 помирають в результаті прямого наслідку інфекції.
Ефективна профілактика та контроль ІПНМД в організаціях охорони здоров'я залежить від спеціалізованого інфекційного контролю та лікарняного гігієнічного персоналу, який відповідає за розробку, впровадження та моніторинг місцевих профілактичних заходів.
У цьому курси студенти зрозуміють основи інфекційного контролю та госпітальної гігієни, навчаться ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я компонентів середовища всередині закладів охорони здоров'я (біологічні, хімічні, фізичні), виокремлять необхідні компетенції фахівців з інфекційного контролю та лікарняної гігієни для планування їх професійного розвитку; ознайомляться з підходами до розробки та впровадження стратегій та планів з інфекційного контролю та лікарняної гігієни; зможуть визначати потреби організацій охорони здоров'я і оцінювати роботу фахівців з інфекційного контролю та лікарняної гігієни.
Курсом передбачено груповий проект по оцінці ІПНМД в різних країнах Європи, та порівняння його рівнів з Україно, дослідження підходів до управління та навчання персоналу, а також стратегічного менеджменту в ЗОЗ.

Управління змінами в охороні здоров'я
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс розроблено таким чином, щоб сформувати у студентів систему знань з теорії та методології управління змінами; принципів впровадження змін у сфері охорони здоров'я; формування системного мислення та комплексу системних знань і вмінь щодо розуміння необхідності змін та управління змінами у стратегічному розвитку сучасних організацій охорони здоров'я, принципів та методів управління опором змінам; опанування практичними навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами; вмінь розробляти рекомендації щодо управління структурними змінами. Концепція навчальної дисципліни – системне поєднання практичного досвіду із ключовими концепціями реформування системи охорони здоров'я, використання теорій та моделей управління змінами при розробці стратегії запровадження змін у сфері охорони здоров'я з метою досягнення максимальної соціальної й економічної ефективності її діяльності. Об'єкт вивчення - організаційні зміни і трансформації в організації та їх особливості у сфері охорони здоров'я.

Фармацевтичний менеджмент та клінічні дослідження
4 триместр, 2 год/тижд., залік.

Навчальна дисципліна «Фармацевтичний менеджмент та клінічні дослідження» є вибірковою дисципліною у програмі підготовки фахівців громадського здоров'я. Курс зосереджено на таких питаннях як: місце фармацевтичного менеджменту в системі охорони здоров'я та політика забезпечення населення якісними лікарськими засобами, а також особливості проведення доклінічних та клінічних досліджень лікарських засобів. Курс для навігації процесами розробки та постмаркетингового нагляду за лікарськими засобами та медичними пристроями. Це короткий вступ до галузі, що охоплює правові, етичні, методологічні та практичні обмеження та можливості створення, дослідження та просування лікарських засобів та пристроїв на ринок.

Мовна комунікація: технологія письма
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс «Мовні комунікації» належить до числа дисциплін, які мають важливе теоретичне і практичне значення, оскільки вміння спілкуватися полягає не тільки в правильному формулюванні висловлювань відповідно до граматичних, лексичних, стилістичних та інших вимог, а й у знання, в яких реальних контекстах можливі певні твердження.

Невідкладні стани в умовах надзвичайних ситуацій
4 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс дає поняття та базові принципи про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

Самоменеджмент управлінця
3 триместр, 2 год/тижд., залік.
Курс зосереджено на формуванні у студентів саморозвиток менеджера як особистості і організація його особистої діяльності, що представляє собою цілеспрямоване і послідовне використання випробуваних методів роботи в повсякденній практиці в специфічних умовах переважання самоорганізації. Основні цілі:
- максимальне використання менеджером часу і своїх можливостей;
- свідоме управління плином життя;
- подолання зовнішніх обставин як на роботі, так і в особистому житті.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

Кваліфікаційні роботи другого (магістерського) рівня виконуються на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти на магістерській програмі. Дана робота передбачає розв'язання складної задачі або проблеми в сфері громадського здоров'я на основі даних проведених досліджень та/або інновацій. Здобувач вищої освіти повинен показати здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, володіти фундаментальною науковою базою, уміти застосовувати набуті здібності до творчої науково-дослідної і навчально-педагогічної діяльності, досконало володіти методологією наукового дослідження, новітніми інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і застосування наукової інформації, показати ступінь наукової розробки та практичні аспекти. Однією з найголовніших *вимог до магістерської роботи* є наукова єдність переданих даних, відсутність академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.

Атестація КРОК
Єдиний державний кваліфікаційний іспит – це ліцензійний інтегрований іспит «Крок», який проводиться у формі стандартизованого незалежного тестування відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я».

231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАЇСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1,2 семестри 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів

Public Speaking and Academic Writing for Master Programme Students The integrated course Public Speaking and Academic Writing for Master Programme Students prepares them for their future professional scientific and research work. The students acquire the knowledge to organize, and deliver different types of speeches as well as to write a research paper.

Соціальна робота на сучасному етапі

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доц., канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Впродовж навчання студенти ознайомляться з основами соціальної роботи на сучасному етапі, новітніми концептуальними підходами в умовах війни з врахуванням процесу децентралізації та роботи у громадах, отримають необхідні знання про сучасні ініціативи державного та недержавного сектору в сфері соціальної роботи; сформують практичні навички соціального менеджера. Формат навчання: групова робота, презентації, пітчінг, панельні дискусії, робота з кейсами, обмін досвідом практичної роботи, круглі столи, стратегічні сесії тощо.

Методологія досліджень в соціальній роботі

1,2 семестр, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, доцент Мажак І.М.

Курс дає студентам можливість поглибити знання щодо основних стратегій досліджень у соціальній роботі, з особливим наголосом на застосуванні емпіричних методів і технік аналізу даних. Метою курсу є набуття студентами знань та навичок основних принципів проведення досліджень в соціальній роботі у межах кількісної і якісної дослідницьких парадигм, особливостей їх застосування у сучасних як вітчизняних, так і закордонних дослідженнях. Особливий наголос робиться на основних підходах до теоретичного опрацювання («теоретизування») результатів проведених наукових розвідок, їхньому порівняльному та критичному представлені науковій спільноті

Професійні концепції у соціальній роботі

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен , 4 кредити, доцент, канд. пед. наук Бойко О.М.

Впродовж курсу студенти вивчають сучасні професійні концепції соціальної роботи (включно з теоріями, методами, формами, підходами), що є новими для зарубіжного й українського контексту. У форматі фахових дискусій, гостьових лекцій, інтерактивних семінарів, тренінгів розглядаються особливості застосування таких концепцій на практиці, формуються компетентності аналізу й синтезу фахових джерел, створюється база для розвитку інноваційного соціального проектування. Цей курс є необхідною складовою підготовки фахівців до здійснення професійної діяльності на базі практичних організацій, наукових і освітніх установ та інституцій, громадських організацій, міжнародних неурядових організацій, які займаються формуванням соціальної політики, визначають та формують напрямки розвитку соціальної роботи, проводять відповідні дослідження.

Соціальна політика

1,2 семестр, 2 год/тижд., залік, екзамен. 6 кредитів, канд. наук з держ.упр., ст. викл. Стефанова О.А.

Мета курсу – підготувати майбутніх соціальних працівників до організації надання якісних соціальних послуг в частині консультування клієнтів щодо їх соціальних прав та участі у державних програмах соціального захисту, соціального страхування, зайнятості, охорони здоров’я, освіти та забезпечення житлом; до аналітичної роботи, пов’язаної з моніторингом та оцінкою соціального становища вразливих груп

населення, ефективності соціальної політики та її впливу на соціальний розвиток суспільства, розробки рекомендацій щодо удосконалення інструментів соціальної політики в інтересах отримувача соціальної послуги. Також курсом передбачено знайомство студентів з міжнародним досвідом здійснення соціальної політики та методами аналізу моделей соціальної політики, оволодіння навичками аналізу показників соціального розвитку.

Менеджмент в соціальній сфері

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, ст. викл. Кувшинова Є.В.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами менеджменту у соціальній сфері; отримають базові знання про систему надання соціальних послуг на національному та місцевому рівнях; сформують практичні навички щодо впливу на місцеву політику у формуванні соціальних послуг, навички участі у процесах створення політик; отримають знання щодо розподілення функцій у організації та надання соціальних послуг між державним та недержавним секторами, освоять принципи між секторальної та міжвідомчої взаємодії для ефективної координації процесу надання соціальних послуг.

Практика науково-дослідницька 1

2 д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Метою науково-дослідницької практики є створення умов для проведення дослідницької частини магістерської роботи, пов’язаної з потребами вивчення особливостей процесу надання соціальних послуг для різних груп клієнтів, а також отримання доступу до інформації щодо форм і методів практичної соціальної роботи. Протягом курсу студенти мають можливість взяти участь у наукових проектах, дослідженнях та тренінгах, пов’язаних з їх дослідницькою тематикою та залучати до обговорення експертів, представників соціальних закладів/установ, клієнтів та волонтерів.

Практика ознайомча

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Курс має на меті надання студентам знань про систему соціальних послуг, покращення навичок аналізу діяльності організацій, які надають послуги соціально вразливим групам населення в м. Києві. Практика передбачає відвідування державних, громадських і релігійних соціальних служб і закладів, що слугує поглибленню уявлень студентів про коло соціальних проблем, які належать до компетенції соціальних служб, їхні повноваження щодо вирішення цих проблем, про ресурси, що використовуються для підтримки користувачів соціальних послуг. Під час дорадництв з практики обговорюються враження студентів, отримана інформація, відповідність практики теоретичним засадам соціальної роботи. Аналізуються також професійні цінності, дотримання фахівцями під час роботи професійних меж, а також знання, вміння, які є найбільшим актуальними для надання послуг персоналом відвіданої соціальної служби чи закладу.

Управління персоналом соціальних служб

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доц., канд. психол. наук Романова Н.Ф.

Метою курсу є знайомство слухачів із теоретико-методологічним підґрунтям процесу управління персоналом, розвитку практичних навичок відбору та оцінки персоналу, мотиваційної та навчальної підтримки. Курс передбачає розвиток управлінських якостей у студентів, практичних навичок щодо розробки технічних завдань, персональних специфікацій, посадових інструкцій тощо. Слухачі знайомляться з нормативною базою, стандартами роботи соціальних служб державного та громадського сектору.

Викладання соціальної роботи і соціальної політики

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, канд. психол. наук, доц., доц. Савчук О.М.

Навчальна дисципліна знайомить студентів із підходами до організації навчання соціальних працівників у закладах освіти, розглядає особливості застосування різних методів навчання у курсах із соціальної політики та соціальної роботи. Слухачі курсу розвивають навички розробки навчальних програм курсів, планів проведення занять з соціальної роботи та соціальної політики. Під супроводом викладача, в рамках курсу студенти відпрацьовують навички викладання тем із соціальної роботи чи соціальної політики з подальшою рефлексією.

Дослідницький практикум

3,4 семестр, 3 год/тижд., 4 год/тижд., заліки, 7 кредитів, доц. Кабаченко Н.В.

Впродовж навчання на дослідницькому практикумі відбувається поглиблення теоретичних знань щодо дослідницької діяльності, розвиток практичних навичок формування дослідницького питання, мети за завдань дослідження, аналізу літератури, вибору методів дослідження та особливостей їх застосування, формування вибірки, збору первинних даних та підходів до їх аналізу. Також студенти набувають знань щодо організації дослідницького процесу, поширення його результатів, написання абстракту та наукової статті. Вивчення курсу завершується написанням першого варіанту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити доц.. канд. філос. наук Кабаченко Н.В.

Курс розрахований на студентів магістерської програми із соціальної роботи та є вибірковою дисципліною з числа професійно-орієнтованих дисциплін у навчальній програмі підготовки магістра соціальної роботи. В процесі вивчення цієї навчальної дисципліни студенти магістерської програми зможуть ознайомитися з основними підходами до моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів, їх практичним застосуванням у соціальній сфері та сфері охорони здоров'я, розуміти контекст оцінювання та теорію змін, оволодіти навичками самостійного планування і проведення моніторингу та оцінювання, ознайомитися з етикою, політикою, керівними принципами та стандартами, що регулюють діяльність з оцінювання.

Практика науково-дослідницька 2

3,4 семестр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів, ст. викл. Богдан Д.З.

Метою науково-дослідницької практики 2 є створення умов для проведення дослідницької частини магістерської роботи, пов'язаної з потребами вивчення особливостей процесу надання соціальних послуг для різних груп клієнтів, а також отримання доступу до інформації щодо форм і методів практичної соціальної роботи. Протягом курсу студенти мають можливість взяти участь у наукових проектах, дослідженнях та тренінгах, пов'язаних з їх дослідницькою тематикою та залучати до обговорення експертів, представників соціальних закладів/установ, клієнтів та волонтерів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз соціальної політики

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Ткаченко Л.Г.

Метою курсу є формування знань про сучасні тенденції розвитку політики в соціальній сфері різних країн, ознайомлення з принципами порівняльного аналізу. Опанування навчальної дисципліни передбачає вивчення теоретико-практичних підходів до порівняння соціальної політики різних країн, соціальних індикаторів, які використовуються для порівняльного аналізу соціальної політики. Студенти ознайомлюються з особливостями британської, німецької, мексиканської, бразильської, японської, новозеландської, нігерійської моделей соціальної політики та моделлю соціальної політики США. Аналізуються також тенденції змін моделей соціальної політики у країнах з різним ступенем соціальноекономічного розвитку. Студенти навчаються, застосовуючи систему індикаторів та показників для порівняння соціальної політики.

Планування та розробка соціальних проектів

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, ст. викл. Волгіна О.М.

Метою курсу є формування у студентів розуміння цінності планування соціальних проектів, відпрацювання навичок застосування сучасних концепцій фандрейзингу, формулювання мети, завдань та індикаторів успішного проекту, практичного проектного менеджменту та ознайомлення з інструментом теорії змін. Вивчення даного курсу допоможе студентам у плануванні, виконані та оцінці проектів. В результаті опанування курсу студенти розробляють власні соціальні проекти.

Психологія соціальної поведінки

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент Кальницька К.О.
Навчальна дисципліна «Психологія соціальної поведінки» дасть можливість здобувачам магістерської освіти краще зрозуміти особливості й закономірності прояву соціальної поведінки людини з точки зору різних концептуальних шкіл. Під час курсу студенти сформують навички аналізу та інтерпретації поведінки

людини в соціумі, отримують вміння рефлексувати власну ідентичність, виявляти динаміку міжособових відносин, діагностувати їх сутність, прогнозувати й моделювати комунікацію з різними соціальними групами, гнучко планувати фахову діяльність відповідно до виявлених потреб та тенденцій соціуму.
Курс формує навички й уміння організовувати комунікацію та спільну діяльність фахівців, підвищувати рівень мотивації до співпраці, фасилітувати процеси прийняття колективних чи індивідуальних рішень. Студенти розвинуть здатність до професійної рефлексії.
Метою вивчення дисципліни є: дати теоретичне підґрунтя для розуміння й аналізу різноманітних контекстів соціальної поведінки людини, розкрити її особливості, навчити визначати й реалізовувати механізми регуляції поведінки особистості та її міжособових стосунків, зумовлених включенням до малих та великих груп, на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування й втілення в процес фахової діяльності майбутнього магістра.

Соціальний маркетинг

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Курс має на меті надати знання про використання інструментів маркетингу для покращення якості життя як окремих клієнтів, так і громад. В курсі розглядаються визначення соціального маркетингу, концепції зміни поведінки людей заради соціального блага, підходи до реалізації та контролю за соціальними програмами, спрямованими на просування соціальних ідей. Студенти оволодівають навичками аналізу маркетингового середовища, вибору цільової аудиторії для маркетингової кампанії, визначення її цілей та завдань, застосування основних та додаткових інструментів для розвитку соціально маркетингової стратегії, а також ефективного управління реалізації та оцінки програм соціального маркетинг

Соціальне підприємництво

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

Курс спрямований на ознайомлення студентів з основами соціального підприємництва, зокрема з законодавчим підґрунтям ведення соціального підприємства, видами підприємницької діяльності, сучасними світовими тенденціями розвитку соціального підприємництва. Розглядаються можливості створення соціальних підприємств клієнтами соціальної роботи та ролі соціальних працівників в підтримці їх діяльності. Також аналізуються механізми впровадження соціального підприємництва в Україні на прикладі сучасних українських та закордонних соціальних підприємств

Гостьовий курс

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс передбачає ознайомлення з однією з актуальних сучасних концепцій соціальної роботи, яка застосовується в зарубіжних країнах, та/або інноваційним досвідом практичної діяльності соціальних працівників в різних країнах світу. Для викладання курсу залучаються викладачі або практики соціальної роботи з різних країн світу.

Основи соціального діалогу: курс з комунікацій

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук, доцент Штурхецький С.В.

Теоретичні та практичні завдання курсу будуть орієнтовані, насамперед, на особливості комунікацій в соціальній сфері. Основна мета курсу - забезпечити володіння навичками донесення і відстоювання важливості вирішення соціальних проблем соціальними працівниками серед різних груп стейкхолдерів. Структурно курс розподілений на кілька частин: ознайомча; реклама та маркетинг, брендинг; стратегія та тактика комунікаційної діяльності; робота з соціальними медіа; основи копірайтингу. Особлива увага буде приділена практичним вправам, які будуть супроводжувати кожен блок.

Advanced International Social Work/ Міжнародна соціальна робота - 2

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

Курс викладається англійською мовою та передбачає ознайомлення з новими підходами у міжнародній соціальній роботі й соціальній політиці.
Social workers will need to have the knowledge and skills to apply to new challenges as they emerge. The historical and current political context of development, the policies and practices of international aid, humanitarian agencies, governments and multilateral organizations and the role of social work in addressing human rights and needs are

critically examined. Knowledge, skills and awareness for community practice work in multicultural local, transnational, and global settings are emphasized in this course. Engagement of communities and organizations via social media campaigns and collaborative in-person activities are also highlighted. This course will also address environmental crises and sustainable development challenges facing social workers in local and global arenas. Special attention will be made to conceptualize these challenges, themes and issues using a social justice and human rights framework.

Зміцнення резильєнтності громади та кризовий менеджмент в умовах надзвичайних ситуацій

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук, д-р філософії (PhD) з соціальної роботи Бойко О.М.

Курс викладається англійською та українською мовами, із залученням гостьових викладачів з різних країн світу. В основі курсу - мультидисциплінарний підхід до профілактики, реагування й відновлення після надзвичайних ситуацій. Впродовж курсу студенти опановують теоретичні і практичні підходи до менеджменту надзвичайних ситуацій та зміцнення резильєнтності громад, знайомляться з інструментами кризового менеджменту й формують компетентності їх застосування на практиці. Окремий компонент курсу присвячений розумінню травмаінформованої практики роботи з різними групами населення й розвитку відповідних компетентностей.

Організаційний розвиток та лідерство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Кувшинова Є.В.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами організаційного розвитоку та лідерства, сучасними підходами до формування ефективної команди та розвитку організаціної спроможності; отримають базові знання про стилі менеджменту та роль лідера у сфері соціальної роботи; сформують практичні навички щодо формування та реалізації стратегії організації, залучення ресурсів в організацію, управління змінами.

Соціальна психіатрія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл, канд. наук Бондаренко Н.Б.

Курс представляє спеціалізовані знання в галузі психічного здоров'я з точки зору перспективи соціальної роботи і практичне знання про соціальну роботу з дорослими, які мають психічні труднощі. Курс дає студентам можливість розуміння існуючих підходів в практиці галузі психіатрії, яка фокусується на міжособистісному та культурному контексті психічного розладу та психічного благополуччя. Соціальна психіатрія вивчає роль соціальних факторів в етіології, клініці, перебігу, лікуванні та профілактиці психічних розладів і розробляє наукові основи організації психіатричної допомоги. Тому курс дозволяє дізнатись про вплив особистісних факторів та факторів соціального оточення на виникнення складнощів людських станів в цілому та організацію медичної та реабілітаційної допомоги людям, що страждають на психічні розлади, з акцентом на підтримці соціального функціонування та конкретних практичних рекомендаціях щодо проведення соціальної роботи в сфері психічного здоров'я.

Супервізія в соціальній роботі

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. психог. наук, доцент Савчук О.М.

Навчальна дисципліна передбачає оволодіння студентами базовими знаннями щодо супервізії та методології її застосування в соціальній роботі. Студенти знайомляться з різними моделями її впровадження та розвивають вміння і навички її надання. В рамках курсу, увага звертається на міжнародні стандарти супервізії та вітчизняні практики її впровадження в соціальних службах. Під час опанування навчального матеріалу, студенти матимуть змогу проводити та отримувати супервізійну допомогу для вирішення власних професійно-орієнтованих питань.

Корпоративні соціальні програми

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Іванова О.Л.

Навчальний курс розрахований на опанування знаннями та навичками з фахової підготовки соціального працівника, спеціаліста з корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Завдання курсу: дати загальне уявлення про поняття КСВ, пояснити роль, призначення та доцільність корпоративних соціальних програм (КСП), їх зв'язок із основною діяльністю підприємства. Ознайомити з типологією КСП, методами та ресурсами для їх впровадження, методикою проведення моніторингу та оцінки ефективності КСП. Розвинути навички розробки КСП, зокрема спрямованих на територіальну громаду чи вразливі групи населення. Ознайомити з практикою впровадження КСП різними підприємствами.

Представництво та лобіювання інтересів клієнтів соціальних служб

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Волгіна О.М.

Програма курсу "Представництво та лобіювання інтересів клієнтів соціальної роботи" спрямована на поглиблення професійних знань в сфері захисту прав та інтересів клієнтів соціальної роботи, згідно найкращих сучасних міжнародних практик та національних тенденцій. Особлива увага приділяється формуванню у студентів базових знань, навичок та компетентностей, необхідних для захисту прав і представництва інтересів клієнтів соціальної роботи, а також відстоювання інтересів найбільш вразливих груп населення на рівні закону або системи. За результатами опанування курсу студенти розробляють власну адвокаційну кампанію. Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів розуміння значення явища представництва інтересів та захисту прав клієнтів в соціальній роботі, особливостей його застосування, планування, організації і проведення.

Військова соціальна робота

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доц., канд. соціол. наук Гусак Н.Є.

Навчальна дисципліна «Військова соціальна робота» є вибірковою для студентів магістерської програми і спрямована на підготовку до роботи з військовослужбовцями, ветеранами та членами їх сімей на рівні індивіда, сім’ї та громади. У курсі вивчаються особливості військової культури, система соціального захисту, проблеми психічного здоров’я та базовані на доказах інтервенції, зміст роботи з сім’ями військовослужбовців та ветеранів, переживання горя та втрати. Під час опанування курсу заплановані гостьові лекції військових та клінічних соціальних працівників з різних країн світу для поглибленого розуміння міжнародного контексту військової соціальної роботи. Студенти вдосконалять навички пошуку та аналізу інформації, критичного аналізу й обговорення наукових публікацій та інтервенцій в соціальній роботі, вчитимуться виявляти прогалини в дослідженнях та соціальній політиці щодо військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей.